

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΘ΄

Πέμπτη 19 Ιουνίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 14335
2. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ. Π. Παπαδάκη, Σ. Κουπελόγλου, Α. Νικολακόπουλου, Μ. Σούκουλη-Βιλιάλη και Δ. Ακτύπη., σελ. 14337, 14357
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν φοιτήτριες και φοιτητές και συνοδοί από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο, σελ. 14339
4. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 14394
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 14335, 14337, 14339, 14345, 14346, 14348, 14356, 14357, 14358, 14359, 14364, 14365, 14369, 14374, 14376, 14377, 14378, 14379, 14380, 14382, 14386, 14388, 14389, 14391, 14392, 14393, 14394, 14396, 14397, 14398, 14399, 14400, 14401, 14402, 14403, 14406, 14425

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 20 Ιουνίου του 2025, σελ. 14372

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις», σελ. 14335 - 14411
2. Επιστολή διευκρίνισης ψήφου της Βουλευτού κ. Θ. Πέρκα, σελ. 14410

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β., σελ. 14405 - 14425
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 14350 - 14370
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Α., σελ. 14388 - 14405
ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ. 14335 - 14350
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι., σελ. 14370 - 14388

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί προσωπικού θέματος:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., σελ. 14394, 14395
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 14394, 14395

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β., σελ. 14406, 14425
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ., σελ. 14357
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε., σελ. 14369, 14392, 14401
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 14356, 14357, 14358, 14359, 14364, 14365, 14369
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., σελ. 14388, 14389, 14391, 14398, 14400, 14402
ΚΩΤΣΟΣ Γ., σελ. 14356, 14359

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 14399, 14402
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ., σελ. 14388, 14389, 14391, 14392, 14393, 14394, 14396, 14397, 14398, 14399, 14400, 14401, 14402, 14403

ΜΑΝΗ-ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ά., σελ. 14369
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ., σελ. 14357, 14398
ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ Π., σελ. 14346, 14389, 14398, 14401, 14403

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ., σελ. 14392, 14401, 14402, 14403
ΜΠΟΥΡΑΣ Α., σελ. 14335, 14337, 14339, 14345, 14346, 14348

ΠΕΡΚΑ Θ., σελ. 14398
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι., σελ. 14374, 14376, 14377, 14378, 14379, 14380, 14382, 14386, 14388

ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ., σελ. 14369

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ Ε., σελ. 14365, 14366
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ., σελ. 14337, 14357, 14378, 14379, 14380, 14387, 14398, 14399

ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ Β., σελ. 14343, 14359
ΔΕΛΗΣ Ι., σελ. 14341
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α., σελ. 14367
ΔΙΓΕΝΗ Α., σελ. 14361
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α., σελ. 14357, 14358, 14388, 14389, 14390

ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π., σελ. 14365
ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ Ε., σελ. 14365

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν., σελ. 14357, 14380, 14382

ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ., σελ. 14360
ΚΟΝΤΗΣ Ι., σελ. 14371
ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ Α., σελ. 14376, 14400
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ., σελ. 14388, 14389, 14390, 14391, 14392, 14393, 14394, 14395, 14396, 14397, 14398, 14400, 14401, 14402, 14403

ΚΩΤΣΟΣ Γ., σελ. 14359, 14360
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Μ., σελ. 14359, 14379, 14380, 14386, 14387, 14388, 14391, 14392, 14399, 14401, 14402

ΜΑΝΗ-ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ά., σελ. 14374
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ., σελ. 14356, 14358, 14359, 14384, 14387, 14396, 14399

ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ Π., σελ. 14350, 14354, 14357, 14358, 14379, 14387, 14389, 14390, 14392, 14393, 14394, 14395, 14396, 14397, 14398, 14400

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ., σελ. 14335, 14336, 14346, 14379, 14388, 14391, 14393, 14398, 14399, 14401, 14402, 14406

ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ., σελ. 14337, 14359, 14396, 14399, 14405

ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 14363
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Δ. ,	σελ. 14362
ΠΕΡΚΑ Θ. ,	σελ. 14382, 14399, 14400
ΠΟΥΛΟΥ Π. ,	σελ. 14370
ΡΟΥΝΤΑΣ Γ. ,	σελ. 14346, 14404
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. ,	σελ. 14377, 14378, 14380
ΣΠΑΝΙΑΣ Α. ,	σελ. 14375
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. ,	σελ. 14372
ΤΖΑΚΡΗ Θ. ,	σελ. 14368
ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Δ. ,	σελ. 14345, 14346
ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ Π. ,	σελ. 14336, 14339, 14359, 14396, 14397, 14404
ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ Β. ,	σελ. 14356, 14366
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. ,	σελ. 14383
ΧΑΛΚΙΑΣ Α. ,	σελ. 14374
ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 14364
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. ,	σελ. 14369

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΛΘ'

Πέμπτη 19 Ιουνίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 19 Ιουνίου 2025, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.08' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΠΟΥΡΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σε όλες και σε όλους και το εννοώ απόλυτα, εγώ ειδικά που έφυγα στις τέσσερις το πρωί από εδώ, αλλά είναι το καθήκον μας, πρέπει να είμαστε συνεπείς.

Αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 18-6-2025 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΛΗ' συνεδριάσεώς του, της Τετάρτης 18 Ιουνίου 2025)

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 12 Ιουνίου 2025 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση, ενιαία επί της αρχής και επί των άρθρων. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα συνεφώνησε.

Καλείται στο Βήμα ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Δημήτριος Μαρκόπουλος, για δεκαπέντε λεπτά.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής εγγραφής των ομιλητών.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ειλικρινά θα προσπαθήσω να μην κάνω κατάχρηση του χρόνου γιατί είμαστε όλοι ξενυχτισμένοι.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, στο όνομα της ελευθεροτυπίας έχουν χυθεί τόνοι από μελάνι, έχουν δοθεί μεγάλες μάχες για να υποστηριχθούν θέσεις ακόμα και εκεί που υπήρξαν αντιθέσεις. Έχουν, βέβαια, χυθεί και κροκοδείλια δάκρυα στο όνομα της ελευθεροτυπίας, γιατί υπάρχουν και τα δάκρυα τέτοιου τύπου.

Πολιτικές δυνάμεις που επίμονα υπερασπίζονταν το κρατικό

μονοπώλιο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, που είχαν βάλει μια σειρά από φραγμούς στην προσπάθεια της Κυβέρνησης Κωνσταντίνου Μητσοτάκη στις αρχές της δεκαετίας του 1990 σήμερα έχουν αναλάβει ρόλο τιμητή και υπερασπιστή της ελευθερίας, της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης. Τότε, βέβαια, ήθελαν μονοπώλιο, τώρα κινούνται αλλιώς. Πολιτικές δυνάμεις που χρησιμοποίησαν ή ακόμα –καλά-καλά και να θυμίσουμε- που δημιούργησαν κίτρινο Τύπο, τον καλλιέργησαν για να σπλώσουν την τιμή και την υπόληψη των αντιπάλων τους επιδιώκουν να δώσουν μαθήματα ελευθεροτυπίας. Κόμματα με ιδιοκτησία σε μέσα μαζικής ενημέρωσης που έχουν απλήρωτους δημοσιογράφους και τα οποία δεν δύνανται να δώσουν λύσεις στα δικά τους μιντιακά προβλήματα έρχονται και μας κοιμίζουν στο πεδίο του τις δικές τους απόψεις, χωρίς να έχουν λύσει τα προβλήματα των δικών τους μέσων ενημέρωσης. Αυτοί ενδεχομένως να πιστεύουν ότι έχουν και την απόλυτη αλήθεια. Κόμμα το οποίο το οποίο κατηγορείται ότι δεν έχει καταβάλει τα δεδουλευμένα σε συνεργάτιδά του -και μάλιστα, πληροφορήθηκα σε συνεργάτιδα η οποία αντί να είναι ενταγμένη στο κόμμα είναι σε μη κυβερνητική οργάνωση του κόμματος, ενταγμένη στα γραφεία προέδρου συγκεκριμένου πολιτικού φορέα- κουνάει το δάχτυλο και μάλιστα είδαμε και εισβολή και γενικότερα έναν τόνο τοξικό κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην αρμόδια επιτροπή. Τα είδαμε και αυτά, σημεία των καιρών. Κόμματα τα οποία είχαν στρατιές από τrols μέσα στο Μέγαρο Μαξίμου -αυτά τα τrols, ξέρετε, των πληρωμένων αναρτήσεων και των εντολών για συλλήψεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης- αυτά τα κόμματα έρχονται και καταθέτουν τις απόψεις τους.

Είναι αλήθεια πως η άρνηση της μιντιακής πραγματικότητας και η αργοπορία υιοθέτησης μιας ανοικτής αγοράς στον χώρο οδήγησε και σε παράλληλη αργοπορία σε μια σειρά από νομοθετικές αναγκαίες παρεμβάσεις για την κατοχύρωση του κλάδου, για την κατοχύρωση των μέσων ενημέρωσης, για την κατοχύρωση -αν θέλετε- και της ίδιας της δημοσιογραφίας.

Δεν θα υποστηρίξω πως η δική μας η παράταξη τα έπραξε όλα σωστά και πως όλοι οι άλλοι είναι μόνο λάθος. Λάθη κάναμε και εμείς, σε πράγματα καθυστερήσαμε. Παρά ταύτα, η μόνη συνειδητή δύναμη προώθησης των αναγκών των τομών στον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, στη μιντιακή αγορά, είναι η Νέα Δημοκρατία και ίσως και εκ του γεγονότος αυτού εκπορεύεται ότι εμείς αναγνωρίζουμε και τα δικά μας λάθη, ακόμη και αυτά τα οποία μας κόστισαν.

Στην κριτική για το κλείσιμο της ΕΡΤ απαντήσαμε όχι με μία κομματική δημόσια τηλεόραση, με τα δελτία ειδήσεων -τα θυμόμαστε όλοι- τύπου Βόρεια Κορέα, με συναδέλφους οι οποίοι ενώ παρουσίαζαν εκπομπές μεταφέρθηκαν σε κομματικά γραφεία,

αλλά με μία πιο ανοιχτή, πιο δημοκρατική -αν θέλετε κιόλας- και πιο ουδέτερη ΕΡΤ, με το ΕΡΤ NEWS που δίνει την ευκαιρία στους πολίτες να έχουν πρόσβαση είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο στις ειδήσεις, με την ανοιχτή πόρτα ακόμα και για τα μικρότερα κόμματα του Ελληνικού Κοινοβουλίου, με το ΕΡΤFLIX και γενικότερα με μια αποτύπωση των ειδήσεων, όπως συνήθως έχουμε δει στο εξωτερικό και στα μεγάλα ειδησεογραφικά δίκτυα.

Όσον αφορά τώρα στις σκίες που επιδιώχθηκαν ως προς την κρατική διαφήμιση την εποχή του COVID, εμείς κινηθήκαμε και πάλι εμπροσθοβαρώς με τον ν.5005/2022 με τη σύσταση μητρώου έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου με ένα σαφές και αδιάβλητο πλαίσιο.

Με το παρόν νομοσχέδιο ερχόμαστε να διευρύνουμε τις ρυθμιστικές αρμοδιότητες της πολιτείας, κάτι που κάνουμε πατώντας σε δύο προηγούμενους νόμους, δηλαδή και στον νόμο του 2022 που ανέφερα, αλλά και στον νόμο του 2007, νόμοι που κατοχυρώνουν τη δημοσιογραφική εργασία και τη δραστηριότητα στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ας δούμε λίγο το συγκεκριμένο νομοσχέδιο το οποίο εμείς σαφώς και υποστηρίζουμε, ενώ θεωρούμε ότι δεν υπάρχει κάποιος σοβαρός συγκεκριμένος λόγος που να μην υποστηριχθεί και από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Κατ' αρχάς μπαίνει μία σειρά από προϋποθέσεις και ρυθμίσεις για τον κλάδο της δημοσιογραφίας και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Διευρύνονται οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων εγγραφών στο μητρώο, ανάγκες τις οποίες μας έχουν επισημάνει τα ίδια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και οι δημοσιογραφικές ενώσεις.

Επίσης, εισάγονται αναγκαίες διαδικασίες ενστάσεων για να μπορούν και τα μέσα ενημέρωσης να εκφράσουν τις απόψεις τους. Το νομοσχέδιο σκύβει στα θέματα του περιφερειακού τύπου. Ο περιφερειακός Τύπος αποτελεί έναν σημαντικό πυλώνα για την παρουσίαση θεμάτων. Βέβαια, όχι ότι εκεί δεν υπάρχουν προβλήματα, αλλά σε κάθε περίπτωση ο περιφερειακός Τύπος είναι κρίσιμος στην Ελλάδα, στη χώρα μας και αν θέλουμε να μιλήσουμε καλά-καλά και για την αποκέντρωση, νομίζω ότι εκεί παίζει ακόμα μεγαλύτερο ρόλο.

Ακόμα, εξορθολογίζονται μία σειρά από διατάξεις και επιδιώκουμε να εκμοντερνίσουμε το πλαίσιο του προηγούμενου νόμου, του νόμου του 2022. Ξεκαθαρίζονται θέματα που τέθηκαν από τις δημοσιογραφικές ενώσεις και από τις ενώσεις ιδιοκτητών. Είναι πάρα πολύ σημαντικό ότι σε αυτό το νομοσχέδιο υπήρξε μία ανοικτή διάθεση ως προς τις παρεμβάσεις των ενώσεων. Ήρθαν, μίλησαν, διαβουλευτήκαμε και πιστεύω ότι κινηθήκαμε στη σωστή κατεύθυνση.

Ο ρόλος του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης είναι κρυστάλλινος. Δίνονται τα περιθώρια στην Ανεξάρτητη Αρχή να κάνει τις παρεμβάσεις και επιβεβαιώνεται κιόλας, αν θέλετε, και η ανεξαρτησία της αρχής σε μία σειρά ζητημάτων.

Εισάγεται κάτι που, κατά τη γνώμη μου, είναι το θεμέλιο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, η ενυπόγραφη δηλαδή μορφή των άρθρων για να κατοχυρωθεί το δημοσιογραφικό επάγγελμα. Εδώ θα ήθελα να συγχαρώ, κάτι που είπα και στην αρμόδια επιτροπή, προσωπικά τον Υπουργό Παύλο Μαρινάκη και την ομάδα του, καθώς έχουν πραγματικά μία μεγάλη αντίληψη για τις ανάγκες του δημοσιογραφικού επαγγέλματος.

Η ενυπόγραφη δημοσιογραφία, τα ενυπόγραφα άρθρα πέραν του ότι κατοχυρώνουν τον αναγνώστη ως προς το τι διαβάζει, δίνουν και στο δημοσιογραφικό επάγγελμα μία αξία η οποία κακά τα ψέματα, αγαπητοί συνάδελφοι -και απευθύνομαι περισσότερο στους συναδέλφους Βουλευτές, αλλά και δημοσιογράφους- έλειπε από τον χώρο μας. Δείχνει από την πλευρά της κυβερνητικής νομοθετικής ομάδας ενσυναίσθηση για το πρόβλημα του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Δεν μπορεί να υπάρχουν ολόκληρα site τα οποία να μην φιλοξενούν ούτε μία υπογραφή. Εκεί εκτός του ότι κάτι κρύβεται -και συνήθως αυτό κρύβεται στις επιθέσεις κατά πολιτικών προσώπων, κατά εταιρειών- κρύβεται και ο επαγγελματίας δημοσιογράφος που κάποιοι προσπαθούν να τον βγάλουν εκτός δουλειάς. Αυτό, λοιπόν, έρχεται να το κατοχυρώσει το παρόν νομοσχέδιο. Και απευθυνόμενος ιδιαίτερα στους

συναδέλφους δημοσιογράφους-Βουλευτές, θα ήθελα να τους πω να το δουν με μια πιο διευρυμένη ματιά και όχι στενά κομματικά και πολιτικά. Πρόκειται, λοιπόν, για μία τομή προστασίας του επαγγέλματος, ώστε να ξέρουμε ποιος γράφει και τι.

Επιπλέον, ξεκαθαρίζονται οι μεταβιβάσεις εντύπων και εγγράφων στο μητρώο. Τα πράγματα είναι πιο διάφανα και πιο κρυστάλλινα με τον νόμο που έρχεται σήμερα. Μειώνονται οι κυρώσεις για έντυπα και ιστοσελίδες, για να μην υπάρχει μια τιμωρητική και εξοντωτική διαδικασία. Προσοχή εδώ, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κανένα παραθυράκι. Δεν εξαλείφονται οι κυρώσεις, αλλά υπάρχει μια ανοιχτωσιά στο κυβερνητικό, στο νομοθετικό βλέμμα, ώστε να μην υπάρχει τιμωρητική διαδικασία, γιατί ο Τύπος πρέπει να στηριχθεί, πρέπει να στηριχθούν τα μέσα ενημέρωσης, ώστε να μπορούμε να έχουμε ένα δημοκρατικό παιχνίδι.

Επιπλέον, εξορθολογίζεται η ροή των αιτήσεων, γίνεται πιο γρήγορη και μπαίνει πλαίσιο ως προς τα κομματικά ραδιόφωνα και τη λειτουργία τους με σαφή και ξεκάθαρο έλεγχο από την Ανεξάρτητη Αρχή, από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Γενικότερα, σε ό,τι αφορά αυτό το νομοσχέδιο, υπάρχει αυτό το οποίο λέμε μια διάθεση διαφάνειας στα μητρώα, στις μεταβιβάσεις και σε μία σειρά από ρυθμίσεις.

Δεν θα καταχραστώ τον χρόνο, γιατί είναι μία μέρα μετά από μία πολύ μεγάλη κοινοβουλευτική διαδικασία που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες και δεν θέλω να σας κουράσω. Εξάλλου, νομίζω ότι το νομοσχέδιο αυτό το έχουμε συζητήσει εξαντλητικά. Επαναλαμβάνω, είναι ένα από τα νομοσχέδια που είχαν δημόσια διαβούλευση και είχαμε και πολλούς φορείς που ήρθαν.

Ωστόσο, ως πρώην δημοσιογράφος -εγώ έχω αναστολή της ιδιότητας με δική μου επιλογή, παρά το γεγονός ότι ο νόμος μου δίνει το περιθώριο-, θέλω να μιλήσω λίγο για την κριτική που δέχεται αυτή η Κυβέρνηση σε ό,τι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Σήμερα, λοιπόν, κοιτούσα -και σας προσκαλώ καλόπιστα να το κάνετε κι εσείς- τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Εγώ επιγραμματικά θα διαβάσω μερικούς τίτλους από τις πανελλαδικής κυκλοφορίας εφημερίδες, γιατί υπάρχει μια ατμόσφαιρα από την ανάγκη, αν θέλετε, της Αντιπολίτευσης να αντιπολιτευθεί, ότι η Ελλάδα είναι στις τελευταίες θέσεις της Ευρώπης κ.λπ. ως προς την ελευθεροτυπία και ότι υπάρχει καθοδήγηση από την Κυβέρνηση διά της διαφήμισης και διά των πιέσεων, όπως λέει η Αντιπολίτευση ως προς την ελευθεροτυπία.

Θα σας αναφέρω συνολικά τους τίτλους των ημερήσιων εφημερίδων πανελλαδικής κυκλοφορίας. Και αναφέρομαι στις πολιτικές εφημερίδες. Δεν πηγαίνω τόσο στις αθλητικές, αν και υπάρχουν και αθλητικές εφημερίδες που αντιπολιτεύονται σκληρά είναι συγκεκριμένοι. Αν δεν κάνω λάθος, είναι περίπου δεκαέξι εφημερίδες. Οι οκτώ εξ αυτών, συμπεριλαμβανομένων και των tabloid, είχαν συγκεκριμένους τίτλους. Και δεν θα κάνω αναφορά στις ίδιες εφημερίδες, αλλά όποιος θέλει, μπορεί να ανατρέξει σε αυτά που θα πω. Μπορείτε, παρακαλώ, να μπειτε στα πρωτοσέλιδα.

Οι τίτλοι, λοιπόν, των εφημερίδων είναι οι εξής: «Αμετανόητη η Κυβέρνηση», «Σάπιο καράβι η χώρα» -προσέξτε τους τίτλους και μιλάμε για διαφορετικές εφημερίδες-, «Υπουργοί της Κυβέρνησης...» -Υπουργός της Κυβέρνησης μας χαρακτηρίζεται μειωτικά ως φιλέλλην-, «Υπεράνω Συντάγματος η Νέα Δημοκρατία», «Ματωμένες ψήφοι μάτωσαν την αλήθεια», «Μεγάλοι κίνδυνοι για την Ελλάδα», «Τέρμα στα παραμύθια». Σας λέω ενδεικτικά κάποιους τίτλους οι οποίοι, κακά τα ψέματα, δεν επιβεβαιώνουν αυτό το οποίο επιδιώκει να παρουσιάσει η Αντιπολίτευση για την κατάσταση των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα. Η Ελλάδα έχει αντιπολιτευόμενο Τύπο, όπως έχει και συμπολιτευόμενο Τύπο. Πάρα πολλές ιστοσελίδες, επίσης, δεν είχαν την κυβερνητική ανώνυμη σήμερα για μία σειρά από εξελίξεις για τις ψηφοφορίες.

Κλείνοντας, λοιπόν, θα πρότεινα ότι καλό θα είναι αυτές οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που κατά καιρούς κατατάσσουν την Ελλάδα σε επίπεδο Μποτσουάνας ή Λιβερίας...

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Και από ποιους λαμβάνονται υπ' όψιν αυτές οι εκθέσεις!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μάλιστα, είχα πει και σε εσάς,

κυρία Τσαπανίδου, ότι θα ήθελα την τοποθέτησή σας σχετικά με το αν θα προτιμούσατε να εργαστείτε σε κάποιο μέσο μαζικής ενημέρωσης στη Μπουρκίνα Φάσο ή στη Λιβερία ή στην Ελλάδα, γιατί κάποιοι ρεπόρτερ χωρίς σύνορα μας κατατάσσουν σε χειρότερη θέση σε σχέση με τη Μπουρκίνα Φάσο. Υπάρχει και μία ιστορία γύρω από αυτές τις οργανώσεις, για τις οποίες θα συζητήσουμε το πώς ξεκίνησαν, με ποιες πολιτικές στοχεύσεις και από ποιον πολιτικό χώρο, γιατί οι περισσότεροι νομίζουν ότι όλα αυτά εκπορεύονται από την Αριστερά. Δεν εκπορεύονται, λοιπόν, από την Αριστερά. Μάλιστα, θα σας θυμίσω ότι και πολλοί από αυτούς που κατακρίνουν την Ελλάδα έχουν συμμετοχή και σε λαϊκιστικά ακροδεξιά ψηφοδέλτια. Ωστόσο, αυτή είναι μία άλλη συζήτηση.

Είναι, λοιπόν, καλό όλοι αυτοί οι ρεπόρτερ χωρίς σύνορα να καθίσουν και να ασχοληθούν σοβαρά με την κατάσταση της χώρας λαμβάνοντας υπ' όψιν αξιόπιστα στοιχεία για την πραγματικότητα. Σας είπα ότι εμείς δεχόμαστε την κριτική. Όπως θα είδατε και στην παρέμβασή μου, εγώ είμαι καθарός. Είπα ότι κι εμείς έχουμε κάνει τα λάθη μας, αλλά από την άλλη πλευρά είναι λάθος να μην πηγαίνουμε σε ακραίες τοποθετήσεις, όπως ότι η Ελλάδα είναι χειρότερη από τη Μπουρκίνα Φάσο.

Εγώ λοιπόν, κυρία Τσαπανίδου, σας προσκαλώ καλόπιστα να μου πείτε, όταν πάρετε τον λόγο -το περιμένω με ενδιαφέρον- εάν θα θέλατε να εργάζεστε σε ένα μέσο στη Μπουρκίνα Φάσο ή στην Ελλάδα, όπως καλώ κι εσάς, κύριε Γιαννούλη, που είστε συνάδελφος. Δεν βλέπω άλλους συναδέλφους δημοσιογράφους. Θα ήθελα να μου πείτε κι εσείς αν θα θέλατε να απασχοληθείτε σε μέσο ενημέρωσης στην Ελλάδα. Διότι άλλο είναι ρεπόρτερ χωρίς σύνορα και άλλο ρεπόρτερ χωρίς όρια!

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε για την οικονομία του χρόνου, κύριε συνάδελφε.

Πριν καλέσω στο Βήμα τον επόμενο συνάδελφο, δηλαδή τον κ. Μπιόγκη, θα ήθελα να ζητήσω την έγκρισή σας για κάποιες άδειες απουσίας συναδέλφων στο εξωτερικό.

Ο Βουλευτής της Ελληνικής Λύσης κ. Παράσχος Παπαδάκης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 23-6-2025 έως 30-6-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Επίσης, ο Βουλευτής της Ελληνικής Λύσης κ. Συμεών Κουπελόγλου ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 26-6-2025 έως 30-6-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ακόμα, ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Ανδρέας Νικολακόπουλος ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 27-6-2025 έως 29-6-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Τέλος, η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Μαρία - Ελένη (Μαριλένα) Σούκουλη - Βιλιάλη ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 20-6-2025 έως 24-6-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Και τώρα καλώ στο Βήμα για τη δική του τοποθέτηση τον εισηγητή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Δημήτριο Μπιόγκη.

Ορίστε, κύριε Μπιόγκη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι, πράγματι, σήμερα μια δύσκολη στιγμή, τουλάχιστον στην εκκίνηση αυτής της ημέρας, μετά τη χθεσινή ολονύκτια συνέ-

λευση της Ολομελείας μας και γίνεται ακόμα πιο δύσκολη άμα καλέσαι να έρθεις στο Βήμα μετά τον κ. Μαρκόπουλο, ο οποίος μίλησε για έναν Τύπο που θα πρέπει να νοιώθουμε περήφανοι για την ελευθερία του στην Ελλάδα. Ακόμα και το BBC θα πρέπει να νοιώθει ανασφάλειες πλέον με τα βήματα που έχουμε κάνει στην ΕΡΤ και στα άλλα μέσα.

Επίσης, να θυμίσω, πριν προχωρήσω στην εισήγησή μου, ότι ακόμα και αυτό το πρωτοσέλιδο για φιλέλληνα Υπουργό δεν είναι κάποιος χαρακτηρισμός που τον έκανε κάποια εφημερίδα σαν πρωτοσέλιδο, κύριε Μαρκόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είπα για το ρεπορτάζ και πώς τοποθετείται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Είναι αυτοχαρακτηρισμός που έγινε από τον ίδιο τον Υπουργό σας, τον κ. Γεραπετρίτη. Αν ο κ. Γεραπετρίτης λέγοντας ότι είναι φιλέλληνας δεν καταλάβαινε τι έλεγε, αυτό είναι κάτι άλλο. Οι δημοσιογράφοι δεν έκαναν τίποτα άλλο, παρά να μεταφέρουν τον αυτοχαρακτηρισμό που έκανε ο κ. Γεραπετρίτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ανακοίνωση ήταν. Είναι δελτίο Τύπου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Γιατί να το κρύψουμε, άλλωστε, κύριε συνάδελφε;

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως παράταξη με μακρά κοινοβουλευτική και θεσμική εμπειρία, ως η παράταξη με διαχρονική συμβολή σε εμπέδωση θεσμών όπως η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», το ΑΣΕΠ, ο Συνήγορος του Πολίτη, έχουμε αποδείξει στην πράξη ότι η διαφάνεια και η λογοδοσία δεν είναι για εμάς προσηματικά συνθήματα, αλλά αναγκαίες θεσμικές εγγυήσεις που κατοχυρώνουν τα δικαιώματα του πολίτη. Επομένως, θεωρούμε ότι η ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοσιότητας στα μέσα ενημέρωσης δεν είναι απλώς ένα τεχνικό ή νομοτεχνικό ζήτημα, αλλά ένα ουσιαστικό πολιτικό διακύβευμα.

Ο Τύπος, κατά τη γνώμη μας, είναι ένας θεσμικός πυλώνας της δημοκρατίας και όχι ένα εργαλείο πολιτικής ή επιχειρηματικής συνναλλαγής. Ο τίτλος του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο» δημιουργεί προσδοκίες τόσο θεσμικής μεταρρύθμισης, όσο και αποκατάστασης της αξιοπιστίας στο μιντιακό πεδίο. Αποτυπώνεται, όμως, πραγματικά η βούληση για εξυγίανση, για στήριξη της περιφέρειας, για ενίσχυση των πλουραλισμού, για καταπολέμηση της εξάρτησης και των αθέμιτων πρακτικών, για τη βιωσιμότητα με υγιείς όρους των ΜΜΕ και ιδιαίτερα αυτών της επαρχίας;

Με αυτά τα ερωτήματα ξεκινάμε τον κοινοβουλευτικό μας λόγο. Δεν ξεκινάμε ούτε με άρνηση ούτε με στείρα αντιπολίτευση, αλλά με καθαρές θέσεις και τεκμηριωμένες προτάσεις, ώστε να τοποθετηθούμε με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και όχι την επικοινωνιακή σκοπιμότητα. Ωστόσο, ο τίτλος του νομοσχεδίου, όσο μεγαλόστομος κι αν είναι, δεν μπορεί να σταθεί αποκομμένος από την πραγματικότητα που βίωσε και βιώνει η ελληνική κοινωνία μέχρι σήμερα σε ζητήματα ιδιαίτερα διαφάνειας, ελευθερίας του Τύπου και λειτουργίας των θεσμών, καθώς αυτή είναι η πραγματικότητα που αποκαθλώνει τη μεγαλοστομία και τον ψευδεπίγραφο τίτλο του νομοσχεδίου μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορούμε να συζητήσουμε για διαφάνεια στον Τύπο, αγνοώντας το θεσμικό και πολιτικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί τα τελευταία πολλά χρόνια στην πατρίδα μας. Η περίοδος των τελευταίων ετών καταγράφεται ως μια από τις πιο ανησυχητικές ως προς την ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας, αλλά και ως προς την υποβάθμιση των δημοκρατικών εγγυήσεων. Η Ελλάδα βρίσκεται σταθερά στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς την ελευθερία του Τύπου, σύμφωνα πάντα με τους διεθνείς οργανισμούς. Το αρνητικό αυτό περιβάλλον έχει επιβαρυνθεί ακόμα περισσότερο από μια σειρά πολιτικών και θεσμικών σκανδάλων, όπως για παράδειγμα η υπόθεση των παρακολουθήσεων δημοσιογράφων και πολιτικών τόσο από την ΕΥΠ, όσο ταυτόχρονα και από το «Predator».

Φθάσαμε στο σημείο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, να καταγγελλόμαστε και να διασυρθεί η χώρα μας ακόμα και στο ίδιο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το σκάνδαλο με τη

λίστα Πέτσα, όπως ονομάστηκε, με εκατομμύρια ευρώ να κατανέμονται χωρίς διαφάνεια και χωρίς αντικειμενικά κριτήρια σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που απλώς εξυπηρετούσαν την κυβερνητική αφήγηση, παρακάμπτοντας συστηματικά τον περιφερειακό και ανεξάρτητο Τύπο, βεβαίως- βεβαίως.

Έχουμε την υπόθεση της Ομάδας Αλήθειας που τόσο πολύ είστε περήφανος, κύριε Υφυπουργέ και είσαστε έτοιμος να πάτε το βράδυ και στη γιορτή, που ανέδειξε τις σκοτεινές διαδρομές ανάμεσα σε κομματικούς μηχανισμούς και χρηματοδοτήσεις ψηφιακής προπαγάνδας, με αδιαφανή μισθολόγια και ανάθεση έργων μέχρι και μέσω παράλληλων δικτύων.

Έχουμε την ολιγοπωλιακή συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης σε όλο και λιγότερα χέρια, με χαρακτηριστικότερο το πρόβλημα της ταύτισης συμφερόντων ιδιοκτησίας Τύπου και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, τη χειραγώγηση του δημόσιου λόγου μέσα από την υπερσυγκέντρωση κρατικής διαφήμισης σε φιλικά ΜΜΕ και την ταυτόχρονη αδιαφορία για την ενίσχυση της ερευνητικής δημοσιογραφίας και της πολυφωνίας.

Όλα αυτά συνθέτουν μια ανησυχητική εικόνα συστημικού ελέγχου της ενημέρωσης, κατάχρησης δημοσίων πόρων και βαθιάς κρίσης εμπιστοσύνης των πολιτών στα μέσα επικοινωνίας.

Αυτές οι συνθήκες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αλλάζουν με ένα νομοσχέδιο βιτρίνας. Χρειάζεται πολιτική βούληση, λογοδοσία, έλεγχος. Και αυτό το αποτύπωμα δεν υπάρχει, δυστυχώς, στο νομοσχέδιό σας.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτήν την Κυβέρνηση των χαμηλών επιδόσεων στα ζητήματα διαφάνειας και ελευθερίας του Τύπου, εύλογα εμείς διατηρούμε σταθερά τη στάση της θεσμικής επιφύλαξης και της πολιτικής δυσπιστίας, γιατί η Κυβέρνηση ούτε θέλει ούτε μπορεί να ανατρέψει αυτήν την κατάσταση, γιατί ζει και αναπνέει μέσα από αυτές τις σχέσεις αλληλεξάρτησης. Ακόμη κι όταν καλούμαστε να εξετάσουμε νομοσχέδια, όπως το παρόν με το συγκεκριμένο πρόσημο, οφείλουμε να διαβάσουμε και πίσω από τις λέξεις, αναζητώντας τυχόν σκοπιμότητες και υπόγειες στοχεύσεις ή διατάξεις που ενδέχεται να εξυπηρετούν συγκεκριμένα συμφέροντα στο βάθος. Και τούτο, διότι η Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ, δεν έχει εμπνεύσει καμία εμπιστοσύνη ούτε στη δημοσιογραφική κοινότητα ούτε και στην πλειονότητα των Ελλήνων πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρά τις διακηρύξεις της Κυβέρνησης για ενίσχυση της διαφάνειας και της θεσμικής οργάνωσης του τοπίου ενημέρωσης, αρκετές από τις διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου δημιουργούν εύλογες ανησυχίες και γεννούν τον φόβο και την ανησυχία ότι μπορεί να λειτουργήσουν περισσότερο ως εργασία αποκλεισμού και πίεσης, παρά ως μέσο στήριξης του Τύπου.

Ιδιαίτερα ευάλωτες σε αυτόν τον κίνδυνο είναι οι μικρές και οι περιφερειακές επιχειρήσεις ενημέρωσης που ήδη λειτουργούν σε ένα ασφυκτικό περιβάλλον. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το άρθρο 5. Η απαίτηση προσκόμισης όλων των παραστατικών εκτύπωσης ενός έτους συνεπάγεται σημαντικό διοικητικό βάρος αναντίστοιχο με τη σημερινή εποχή της ψηφιακής διαλειτουργικότητας, όπου η ΑΑΔΕ, κύριε Υφυπουργέ, έχει τη δυνατότητα να διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους ανά πάσα στιγμή με ηλεκτρονικά μέσα. Ελλείψει σαφών και αναλογικών κριτηρίων, διαμορφώνουν έτσι ένα πλαίσιο που μπορεί να αποκλείσει υγιείς υπηρεσίες του Τύπου, ιδιαίτερα μικρού και τοπικού χαρακτήρα.

Ακόμα πιο προβληματική, βέβαια, είναι η πρόβλεψη για έλεγχο των στοιχείων των συνδρομητών, χωρίς σαφές νομικό έρεισμα ή επαρκείς εγγυήσεις προστασίας προσωπικών δεδομένων. Παράλληλα, η απουσία μεταβατικών διατάξεων για ήδη εγγεγραμμένα μέσα ενδέχεται να οδηγήσει σε αιφνίδιους αποκλεισμούς και αναστολές λειτουργίας μέσων με πολυετή παρουσία στον χώρο της περιφερειακής ενημέρωσης.

Όπως αποδείχθηκε και από αρκετούς φορείς κατά τη βάση της διαβούλευσης, είναι αναγκαία η πρόβλεψη της ρήτρας αναλογικότητας, ώστε οι προϋποθέσεις εγγραφής και λειτουργίας να διαφοροποιούνται, κύριε Υφυπουργέ, ανάλογα με τα ιδιαίτερα γεωγραφικά, δημογραφικά, οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του κάθε τόπου.

Επιπλέον, θα ήταν εύλογο να προβλεφθούν διαβαθμισμένες

απαιτήσεις, καθώς και μεταβατικές διατάξεις συμμόρφωσης, ώστε να διασφαλιστεί μια ομαλή και δίκαιη μετάβαση στο νέο καθεστώς.

Εξίσου προβληματική είναι η απουσία πρόνοιας για την προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων των επιχειρήσεων του Τύπου απέναντι στις ψηφιακές πλατφόρμες, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της τεχνητής νοημοσύνης. Είναι απαραίτητο, λοιπόν, να προβλεφθεί ότι το περιεχόμενο των μέσων δεν μπορεί να χρησιμοποιείται χωρίς άδεια, είτε από πλατφόρμες είτε από αλγόριθμους, προσδίδοντας έτσι ουσιαστικό περιεχόμενο στην εγγραφή στο μητρώο και ενισχύοντας θεσμικά τα μέλη του.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται στις διατάξεις που αφορούν τη διενέργεια ελέγχων, καθώς και στη σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας. Η απουσία σαφών θεσμικών εγγυήσεων για την αμεροληψία, τη διαφάνεια και την αντικειμενικότητα των ελέγχων αφήνει περιθώριο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για επιλεκτική ή κατασταλτική εφαρμογή των προβλέψεων, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται. Κρίνεται, συνεπώς, επιβεβλημένη η θέσπιση αναλυτικού και δημοσιοποιημένου κανονισμού ελέγχων, με ρητή πρόβλεψη για ανεξάρτητη εποπτεία και δημοσίευση των πορισμάτων.

Όσον αφορά δε την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας, το θεσμικό της πλαίσιο είναι ελλιπές και ασαφές. Δεν προσδιορίζονται, επαρκώς, οι αρμοδιότητές της, δεν εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία και δεν προβλέπεται υποχρεωτική δημοσιοποίηση των γνωμοδοτήσεων της.

Η στελέχωσή της, κατά τη γνώμη μας, θα πρέπει να γίνεται με προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους, ιδανικά με συμμετοχή εκπροσώπων των δημοσιογραφικών ενώσεων και να λειτουργεί βάσει συγκεκριμένου δημοσιευμένου κανονισμού λειτουργίας, όπου μεταξύ άλλων, θα προβλέπεται η αιτιολογημένη δημοσιοποίηση όλων των γνωμοδοτήσεων και όλων των αποφάσεών της, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο και την αξιοπιστία και τη διαφάνεια του ίδιου του θεσμού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα βασικά προβλήματα του ελληνικού οικοσυστήματος ενημέρωσης είναι ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας τόσο στην ιδιοκτησία των ΜΜΕ όσο και στη διανομή του έντυπου Τύπου. Όταν, μάλιστα, τα ίδια συμφέροντα ελέγχουν και τα μέσα και τα πρακτορεία διανομής, η στρέβλωση του ανταγωνισμού είναι προφανής, κύριε Υφυπουργέ, με δυσανάλογες συνέπειες για τον περιφερειακό Τύπο.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, επιτρέψτε μου να σας πω, για την πατρίδα μου την Κέρκυρα, όπου το πρακτορείο σταμάτησε εδώ και καιρό να κάνει τη διανομή των τοπικών εφημερίδων, τα ΕΛΤΑ παρά τις επιδοτήσεις ουδέποτε ανέλαβαν τον ρόλο αυτό, με αποτέλεσμα οι ίδιοι οι εκδότες, οι ίδιοι οι ιδιοκτήτες των τοπικών μέσων, να διανέμουν αποκλειστικά με τις δικές τους δυνάμεις και με το δικό του κόστος. Το νομοσχέδιο, ωστόσο, αγνοεί πλήρως αυτά τα θεμελιώδη ζητήματα. Δεν αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της πολυιδιοκτησίας, ούτε προβλέπει ελέγχους ή περιορισμούς που να διασφαλίζουν τον πλουραλισμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής προσήλθε στη συζήτηση με θεσμική ευθύνη αλλά και δημιουργική διάθεση στη συζήτηση. Οι προτάσεις μας είναι συγκεκριμένες και επιτρέψτε μου να τις επαναλάβω και πάλι:

Θεσμικές εγγυήσεις ανεξαρτησίας των ελεγκτικών μηχανισμών. Απλοποίηση των διαδικασιών για τα μικρά και περιφερειακά ΜΜΕ, με αρχές αναλογικότητας και μεταβατικές πρόνοιες. Διάφανα και μετρήσιμα κριτήρια για την ένταξη στα μητρώα και την κατανομή των κρατικών ενισχύσεων. Πλήρης ευθυγράμμιση με τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των ΜΜΕ που απαιτούν ανεξαρτησία, διαφάνεια και δημοκρατική λογοδοσία.

Καλούμε την Κυβέρνηση να προχωρήσει σε μια ολοκληρωμένη, δίκαιη και αποτελεσματική μεταρρύθμιση, λαμβάνοντας υπόψη τα σημεία κριτικής και τις προτάσεις που αναδείχθηκαν στο πλαίσιο της συζήτησης, αλλά και της διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους.

Κύριε Υφυπουργέ, θέλουμε να πιστεύουμε ότι οι δεσμεύσεις σας, αναφορικά με τη μονιμότητα των διακηρύξεων, αλλά και τη διασφάλιση της ενίσχυσης του περιφερειακού Τύπου με το 30% της κρατικής διαφήμισης, θα υλοποιηθούν άμεσα, με κατάλληλες

ρυθμίσεις σε αμέσως επόμενο νομοσχέδιο αρμοδιότητάς σας και δεν θα παραμείνουν υποσχέσεις, παρατείνοντας έτσι την ομηρία των μέσων, ιδιαίτερα της περιφέρειας, γιατί δυστυχώς αυτή είναι η πρακτική που διέπει την κατανομή των κρατικών διαφημίσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΔΕΚΟ, αλλά και άλλων οργανισμών υπό κρατική επιρροή. Διαφορετικά, όπως σας είπα και στις επιτροπές, ή θα είχατε συμπεριλάβει τις σχετικές διατάξεις στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο ή θα είχατε κατασχέσει σχετικές τροπολογίες. Δεν είναι τόσο άγνωστο αυτό για σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής προσεγγίζει με θεσμική ευθύνη κάθε παρέμβαση που αφορά τη λειτουργία του Τύπου και την προστασία της ελευθερίας της ενημέρωσης. Δυστυχώς, η κυβερνητική πορεία από το 2019 μέχρι σήμερα χαρακτηρίζεται από πρακτικές αδιαφάνειας, χειραγώγησης και συστηματικής υπονόμευσης της πολυφωνίας, από τη λίστα Πέτσα και τις παρακολουθήσεις δημοσιογράφων έως την καταβάρθρωση της χώρας στους διεθνείς δείκτες ελευθερίας του Τύπου.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί άλλη μια χαμένη ευκαιρία. Αντί να διορθώνει παθογένειες, δημιουργεί νέα εμπόδια για τα μικρά και περιφερειακά μέσα χωρίς να αγγίζει τις ολιγοπωλιακές στρεβλώσεις, την προστασία πνευματικών δικαιωμάτων ή τη δίκαιη πρόσβαση στους δημόσιους πόρους.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής δεν μπορεί να σταθεί θετικά στο σχέδιο νόμου, ενώ θα υπερψηφίσει τις επιμέρους διατάξεις που κινούνται σε θετική κατεύθυνση.

Η δημοκρατία, κατά τη γνώμη μας, απαιτεί ενημέρωση ανεξάρτητη, πολυφωνική και προσβάσιμη. Για αυτή τη δημοκρατία οφείλουμε και να παλέψουμε και να τη στηρίξουμε με τις θέσεις και με τις πράξεις μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Μπιάγκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», είκοσι τρεις φοιτητριες και φοιτητές και τρεις συνοδοί από το Πανεπιστήμιο του Τορόντο.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

Σας ευχόμαστε να περάσετε καλά εδώ στη φιλόξενη Ελλάδα και να γυρίσετε πάλι στον όμορφο τόπο σας, το Τορόντο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ να κλείσει το ηλεκτρονικό σύστημα εγγραφής ομιλητών.

Να καλέσω τώρα στο Βήμα τη συνάδελφο κ. Πόπη Τσαπανίδου ως ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί φοιτητές που μας επισκέπτεστε, σας κοιτάζω τώρα -θα μου επιτρέψετε να το πω- έναν-έναν και φαντάζομαι το πρωί που ξυπνήσατε, ανοίξατε το παράθυρο, έτσι για να ρίξετε ίσως μια ματιά να δείτε λίγο τον καιρό και στη συνέχεια ανοίξατε το κινητό τηλέφωνο, ανοίξατε τις τηλεοράσεις ή τα ραδιόφωνα, για να πάσετε λίγο τον παλμό της ημέρας. Είναι αυτό που κάνουμε όλοι μας κάθε πρωί, όπου κι αν ζούμε, ότι δουλειά και αν κάνουμε, όσες έγνοιες και αν κουβαλάμε. Αναζητούμε την ενημέρωση, για να νιώσουμε ότι ανήκουμε κάπου, ότι δεν είμαστε μόνοι μας και για να καλύψουμε κι ένα συναίσθημα που για πολλούς είναι βασικό, να νιώσουμε, δηλαδή, ότι έχουμε τον έλεγχο.

Μόνο που στην Ελλάδα δεν τα μαθαίνουμε πάντα όλα. Όλες τις τηλεοράσεις να έχουμε ανοιχτές, όλες τις εφημερίδες να έχουμε πάνω στο τραπέζι, όλα τα ραδιόφωνα να παίζουν, πάντα κάτι θα μας διαφύγει. Θα πρέπει να συγκεντρώσουμε πάρα πολύ την προσοχή μας για να το λάβουμε υπ' όψιν μας, όταν κάποια

άλλα παίρνουν πάρα πολύ μεγάλη δημοσιότητα. Ακούμε, δηλαδή, συγκεκριμένες φωνές και συγκεκριμένες απόψεις, αλλά δεν τις ακούμε όλες. Σαν να λείπουν κάποια κομμάτια από το παζλ, σαν να υπάρχουν κάποιες λέξεις διαγραμμένες, κάποιες λέξεις που πονάνε από το γράμμα που διαβάζουμε, σαν να είναι κάτι πάρα πολύ καθαρό στην όψη αυτό που μας «σερβίρεται» σαν ενημέρωση, αλλά είναι λειψό. Σαν να λείπει το κομμάτι από το παζλ.

Ξέρετε γιατί; Γιατί η αλήθεια δεν είναι πάντα άνετη, η αλήθεια δεν είναι πάντα ευχάριστη, η αλήθεια δεν είναι πάντα -σε εισαγωγικά- «κατάλληλη» για όλους, αλλά δυστυχώς χωρίς αυτήν πορευόμαστε στο σκοτάδι. Και ξέρετε πολύ καλά ότι συμβαίνει αυτό και γι' αυτό κάνετε ό,τι μπορείτε για να τη φιμώσετε την αλήθεια στην Ελλάδα. Η φωνή της αλήθειας στη χώρα μας ψιθυρίζει, αντί να βροντοφωνάζει.

Και αν ανοίξω μια παρένθεση για να σας φέρω ένα πολύ σύγνομο παράδειγμα, που είναι μάλιστα επίκαιρο διπλά και γιατί είναι καλοκαιρί και ο κόσμος ετοιμάζεται για διακοπές και γιατί ζούμε μία αβάσταχτη ακρίβεια εδώ και πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σκεφτείτε έναν ταξιδιώτη με ένα τροχόσπιτο ή με ένα όχημα επαγγελματικό ίσως, μικρότερο των έξι μέτρων. Θέλει να πάει στη Ρόδο για διακοπές για να στηρίξει την ελληνική οικονομία ή για να κάνει τη δουλειά του και να πουλήσει τα εμπορεύματά του. Ένα ακτοπλοϊκό εισιτήριο κοστίζει 927 ευρώ και ένα υπογλώσσιο, που δεν ξέρω πόσο κάνει -αυτό μπορείτε να το βρείτε μόνοι σας! Αυτή η τιμή δήλωσαν με περηφάνια ο κ. Κικίλιας και ο Υφυπουργός του ο κ. Γκίκας, ότι είναι χωρίς αύξηση. Διατυμπάνιζαν ότι φέτος οι τιμές θα μείνουν παγωμένες.

Πειραιάς - Ρόδος, λοιπόν, με όχημα κάτω των έξι μέτρων 927 ευρώ. Την ίδια στιγμή για να πάει κάποιος από την Ηγουμενίτσα στην Ανκόνα -σχεδόν τη διπλάσια απόσταση- θα πληρώσει 635 ευρώ. Πείτε μου πώς γίνεται 192 ναυτικά μίλια λιγότερα και 292 ευρώ ακριβότερα.

Είναι μια είδηση που θα άξιζε να γίνει πρωτοσέλιδο; Είναι μια είδηση που θα έπρεπε να την έχει βροντοφωνάξει ο τύπος σήμερα; Την είδατε πουθενά; Την είδατε παντού; Η απάντηση είναι πως όχι. Μπορεί να υπάρχει, δεν υπάρχει όμως παντού. Είναι αυτό το κρίσιμο κομμάτι του παζλ που λείπει, όσον αφορά αυτή και πολλές άλλες ειδήσεις βεβαίως, γιατί αν διαβάσεις τα περισσότερα μέσα στην Ελλάδα έχουμε αυτό που είχε πει -θα μου επιτρέψετε να χρησιμοποιήσω την έκφραση- ένας κύριος πολύ συμπαθής στα χρόνια της πανδημίας και είχε γίνει και viral: Μα τέτοια τάξη, τέτοια «αλφαδιά» σε αυτήν τη χώρα; Αυτό συμβαίνει και στη χώρα μας. Στα ψιλά τα προβλήματα -και αν υπάρχουν- είτε είναι ακρίβεια, είτε είναι στεγαστικά.

Δεν είναι μεμονωμένο το φαινόμενο, ξέρετε, για τη Ρόδο και για την Ανκόνα. Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κράτος δικαίου κατατάσσει τη χώρα μας μεταξύ των πιο αδυνάμων κρίκων όσον αφορά στην ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Οι αιτίες αυτής της κατάστασης είναι γνωστές. Είναι η συστηματική οικονομική εξάρτηση των μέσων από την κρατική διαφήμιση, είναι η επικερδής και βίαιη μεταχείριση από την Κυβέρνηση, είναι η φήμωση της κριτικής και η αποδυνάμωση των ανεξάρτητων φωνών.

Το βεβαιώνει και ο Παγκόσμιος Δείκτης Ελευθερίας του Τύπου, που κατατάσσει την Ελλάδα, όσο και αν σας φαίνεται αποκρουστικό και παθαίνετε αλλεργία και απαξιώνετε τους θεσμούς αυτούς, στην ογδοηκοστή ένατη θέση σε σύνολο εκατόν ογδόντα χωρών. Τέταρτη χρονιά παραμένουμε ουραγοί της Ευρώπης. Έχω φέρει και το πρωτοσέλιδό του «Politico». Αν δείτε τον τίτλο -εσείς εκεί πάνω από το Τορόντο ξέρετε να το διαβάσετε καλύτερα- είναι απαξιωτικός για τη χώρα μας και δεν μας αξίζει. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι το φως της ενημέρωσης θαμπώνει από σκιές ιδιοκτησιακής συγκέντρωσης, κυβερνητικών πιέσεων και στο τέλος μιας βαθιάς δυσπιστίας από τους πολίτες, το οποίο το επιβεβαιώνουν και οι δημοσκοπικές εταιρείες με τις οποίες έχετε πολύ καλές σχέσεις και τις επικαλείστε συνεχώς σε αποτελέσματα βεβαίως που είναι πολύ ταιριαστά με τα δικά σας τα προφίλ.

Όταν όμως η είδηση φιλτράρεται, τότε η πραγματική ζωή των πολιτών μένει χωρίς φώτα. Τι σημαίνει αυτό; Είναι οι τιμές στα

σουπερμάρκετ που αντιμετωπίζει το καλάθι της νοικοκυράς που γίνεται ολοένα και πιο βαρύ, η αβεβαιότητα που βιώνουμε στη δουλειά καθημερινά, το στεγαστικό μας που γιγαντώνεται, οι λογαριασμοί του ρεύματος που έρχονται διπλωμένοι έτσι σαν να θυμίζουν φακελάκια από την εφορία ή τα παιδιά που αναζητούν να φύγουν στο εξωτερικό, γιατί ακούνε συνέχεια για ένα success story, το οποίο δεν το βλέπουν να ανταποκρίνεται, να έρχεται, να γίνεται πραγματικότητα στον μισθό που τους καταβάλλεται μηνιαία αν καταφέρουν να βρουν δουλειά, η επόμενη πυρκαγιά που θα εξαπλώσει στη χώρα και χτυπάω ξύλο γιατί σήμερα φυσάει κιάλας.

Όλα αυτά, η πραγματική ζωή δηλαδή των πολιτών, λοιπόν, μένει χωρίς φώτα. Και αυτή η συσκότιση ξέρετε τι είναι; Είναι η καλύτερη πρώτη ύλη για την αδικία. Και αυτή η αδικία δεν είναι μια αόριστη έννοια, δεν είναι κάτι το οποίο συμβαίνει έτσι. Συμβαίνει στα δικά σας γραφεία. Συμβαίνει γιατί την παράγετε μέσα από ένα οπλοστάσιο πρακτικών που χρησιμοποιείτε. Θα σας πω ποιες είναι:

Πρώτον, χρηματοδοτείτε τους φίλους σας. Σας άκουγα στις Επιτροπές να λέτε «στηρίξαμε τα ΜΜΕ στη μέση της πανδημίας», «σώσαμε θέσεις εργασίας», «ενημερώσαμε τον ελληνικό λαό». Έτσι βαφτίσατε εσείς τη λίστα Πέτσα η οποία διέθεσε τόσα εκατομμύρια με χαρακτηριστικά που για να το πω πολύ ευγενικά θυμίζαν ρουσφέτι στην καλύτερη περίπτωση. Δεν ήταν ρουσφέτι όμως. Λιγότερο από 1% δόθηκε στα περίφημα αντιπολιτευτικά μέσα που μνημονεύσατε τώρα πριν από λίγο, κύριε Μαρκόπουλε. Χρηματοδοτήσατε ακόμη και ανύπαρκτα sites. Είναι έτσι ή δεν είναι έτσι; Έτσι είναι, αλλά δεν μπορείτε να πείτε τίποτα σε αυτό.

Δεύτερον, στήντε μηχανισμούς λάσπης. Λέτε: «Η Ομάδα Αλήθειας θα έπρεπε να υπάρχει πολλές φορές, να κλωνοποιηθεί». Δεν πιστεύαμε στα αυτιά μας όσοι σας ακούγαμε από την Αντιπολίτευση, κύριε Μαρινάκη. «Η Ομάδα Αλήθειας είναι μια απλή, ανεξάρτητη πρωτοβουλία», λέτε. Τα στοιχεία όμως αποδεικνύουν ροή κρατικής και κομματικής χρηματοδότησης προς όλο αυτό τον μηχανισμό διαδικτυακής λάσπης με εταιρείες - «φαντάσματα», με απευθείας αναθέσεις εκατομμυρίων κ.λπ..

Πείτε μου αλήθεια: Αν η αλήθεια χρειάζεται τέτοια στήριξη, αλήθεια είναι ή μήπως μια μεταμφιεσμένη προπαγάνδα; Ρητορικό το ερώτημα.

Τρίτον, παρακολουθείτε όσους σας ενοχλούν γενικότερα και περιμένετε μετά να σας εμπιστευτούμε να ρυθμίσετε τα της ελευθερίας του τύπου! Πώς θα το κάνετε; Πώς να σας εμπιστευτούμε να το κάνετε αυτό όταν έχετε πιαστεί και είστε υπό έρευνα στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία για τις παρακολουθήσεις των δημοσιογράφων. Δεν τους ακούγατε απλά τι λέγανε. Είχατε πρόσβαση με το Predator στο τηλέφωνό τους. Άρα, ενεργοποιούσατε τις κάμερες και τους καταγράφατε, τους βλέπατε στη ζωή τους, βλέπατε με ποιους είναι, τι λένε, με ποιους μιλάνε, πού πηγαίνουν, γιατί πηγαίνουν. Αδιανόητα πράγματα! Υπό έρευνα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Λέτε: «Δεν έχουμε καμία σχέση με το Predator». Ο διεθνής τύπος μιλάει για «Predator Gate». Ογδόντα οκτώ άνθρωποι στοχοποιήθηκαν, δημοσιογράφοι ανάμεσά τους, η PEGA του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου απαίτησε εξηγήσεις, ο ΟΗΕ, οι Ρεπόρτερ χωρίς Σύνορα κρούουν κώδωνα κινδύνου. Και οι συνέπειες, ξέρετε, δεν είναι αφηρημένες, γιατί αυτό επηρεάζει τον τύπο, χτυπάει την καρδιά της δημοκρατίας, αλλά επηρεάζει και την οικονομία και την ανάπτυξη της χώρας και θα σας πω πώς. Μπορεί να λαμβάνετε υπόψη σας ως «παρακατιανούς» τους «Ρεπόρτερ χωρίς Σύνορα», αλλά δεν το κάνουν όμως οι διεθνείς οργανισμοί, γιατί οι εκθέσεις που δίνουν κάθε χρόνο στη δημοσιότητα τροφοδοτούν οι συζητήσεις στο Συμβούλιο της Ευρώπης των G7, λαμβάνονται υπ' όψιν από τους ανθρώπους που μετέχουν σε εμπορικές διαπραγματεύσεις και τους χρησιμοποιούν τους δείκτες αυτούς οι οίκοι αξιολόγησης για να εκτιμήσουν το επενδυτικό ρίσκο.

Πείτε μου τα ευρωπαϊκά ταμεία συνοχής, το Ταμείο Ανάκαμψης, που τόσο στηρίζετε σε αυτό και τόσο το διαφημίζετε έχει βάλει μέσα ρήτρα για το κράτος δικαίου; Έχει βάλει, είναι η απάντηση. Και τι λέει; Ότι αν είναι αρνητικό το σκορ της χώρας, αν δηλαδή η ελευθερία του τύπου δεν είναι σε καλή θέση και είναι η τελευταία, όπως είμαστε εμείς για τέταρτη χρονιά, τότε μπορεί

να επηρεαστεί ακόμη και η ταμειακή ροή, δηλαδή υπάρχει το ενδεχόμενο να παγώσουν οι εκταμιεύσεις. Γιατί δεν το λέτε στον κόσμο να το ξέρει; Αυτή είναι η πραγματικότητα. Εσείς λέτε: «Τους Ρεπόρτερ χωρίς Σύνορα να τους πετάξουμε. Ξεκίνησαν από τα δικά σας τα μέρη και τώρα μας δυσφημούν στη χώρα. Και πού να δουλέψουν; Στη Μποτσουάνα ή να δουλέψουμε στην Ελλάδα».

Λάβετε όλα αυτά υπ' όψιν σας και απαντήστε αν είναι έτσι ή δεν είναι. Για να μην αναφερθώ στη «Human Rights Watch» που καταγράφει αύξηση των στρατηγικών αγωγών SLAPP, αυτολογισία, συστημική χειραγώγηση της δημόσιας συζήτησης. Όταν η ενημέρωση φιμώνεται, η δημοκρατία χάνει το οξυγόνο της, για να μιλήσω και με όρους χθεσινής επικαιρότητας και τωρινής και φαντάζομαι και στο διηνεκές μέχρι να δικαιωθούν οι άνθρωποι αυτοί.

Θα σταθώ απέναντί σας λίγο λέξη προς λέξη σε ό,τι λέτε:

Λέτε: Στην Ελλάδα εμείς τώρα κατεβάζουμε ένα νομοσχέδιο με το οποίο δεν εμποδίζεται κανείς να υπάρχει, απλά δεν θα έχει πρόσβαση στο δημόσιο χρήμα και τη δημόσια διαφήμιση. Μπορεί όμως να υπάρχει και να λέει ό,τι θέλει και να μην εμποδίζεται να λέει ό,τι θέλει. Θα απαντήσουμε. Όταν μιλάς, αλλά δεν ακούγεται στην πράξη είσαι σιωπηλός.

Λέτε: Όλα τα ελέγχουμε θεσμικά. Δεν ξεφεύγουμε. Είμαστε εντός των θεσμών, ό,τι απαιτούν οι θεσμοί. Ο θεσμικός έλεγχος, θα απαντήσουμε εμείς, χωρίς ανεξαρτησία, ξέρετε με τι μοιάζει; Μοιάζει με ένα γεφύρι που χτίζεται, το οποίο όμως από κάτω έχει μπαζωμένο -προσφιλής σας τακτική- ποτάμι. Άχρηστο το γεφύρι.

Λέτε: Κάνουμε μεταρρυθμίσεις. Σας απαντάμε: Μεταρρυθμίσεις χωρίς δημοκρατικό περιεχόμενο τι είναι; Είναι απλώς ένας καλλωπισμός της πρόσοψης. Σαν να βάζετε λούστρο πάνω από μία πολιτική σήψη που και παράγεται και διατηρείται.

Πάμε τώρα εν συντομία στο νομοσχέδιο που συζητάμε. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι το μητρώο είναι πραγματικά χρήσιμο εργαλείο διαφάνειας. Πρώτος ο ΣΥΡΙΖΑ, το 2015 μάλιστα, είχε θεσμοθετήσει το Μητρώο Επιχειρήσεων Ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης γιατί βλέπαμε ότι το ψηφιακό τοπίο πάει να γίνει άγρια ζούγκλα.

Σήμερα, λοιπόν, το ερώτημα δεν είναι αν χρειαζόμαστε μητρώο. Η απάντηση είναι δεδομένη. Το θέμα είναι τι ρόλο θα δώσουμε σε αυτά τα μητρώα. Θα λειτουργήσουν ως ανοιχτό μητρώο ορθής λειτουργίας ή ως μοχλός πειθαρχίας απέναντι στις ανεξάρτητες φωνές.

Πού σκοντάφτει το νομοσχέδιο;

Πρώτον, συγκεντρωτικός έλεγχος. Η καρδιά του προβλήματος χτυπάει στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η ίδια διεύθυνση εποπτείας κρατά τα κλειδιά του μητρώου και αποφασίζει για ένταξη, για αποβολή, για κυρώσεις, δημοσιοποιεί στοιχεία στο gov.gr. Δεν προβλέπεται ανεξάρτητο όργανο ούτε δυνατότητα προσφυγής πριν εκτελεστεί η ποινή.

Η αρχή δηλαδή τι γίνεται; Γίνεται και δικαστής, γίνεται και ένορκος, γίνεται και δεσμοφύλακας στην όλη κατάσταση. Σε χώρες ευρωπαϊκές, όπως η Γαλλία και η Γερμανία, τέτοια αρμοδιότητα σπάει σε δύο ή τρεις ανεξάρτητες αρχές ακριβώς για να μην παρασύρει η εκάστοτε κυβερνητική πολιτική βούληση την ελευθερία του Τύπου.

Δεύτερον, το γραφειοκρατικό φορτίο. Το Υπουργείο παρουσιάζει τις νέες προϋποθέσεις ένταξης, αυτήν την άπειρη γραφειοκρατία με καταβολή παραστατικών εκτύπωσης και λένε οι άνθρωποι «Δεν μπορούμε να αντέξουμε. Βρείτε τον άλλον τρόπο. Διαφημίζετε την «Ελλάδα 2.0». Διαφημίζετε την ηλεκτρονική διασύνδεση. Τα δίνουμε στην ΑΑΔΕ, πάρτε τα από εκεί».

Δεν έχετε τρόπους να το κάνετε; Τι είναι όλο αυτό, τζούφιο; Το ψηφιακό σας κράτος δεν είναι τόσο ισχυρό όσο λέτε; Γιατί τους ζητάτε να πηγαίνουν και να τα υποβάλουν κάθε φορά; Σας λένε «Δεν τα αντέχουμε, ασφυκτιούμε, θα κλείσουμε». Δεν τους ακούτε. Ζητάτε ως φίλτρα αξιοπιστίας λοιπόν μια σειρά από όγκο γραφειοκρατίας.

Για μια εφημερίδα η οποία είναι εδραιωμένη στην Αθήνα, σε μια μεγάλη πόλη, έναν μεγάλο οργανισμό, αυτά είναι φιλά γραμματα, εννοείται. Και καλά κάνετε και τα ζητάτε ίσως σε αυτούς. Για μια όμως μικρή εφημερίδα η οποία αγωνίζεται να εκτυπωθεί,

για παράδειγμα στη Φωκίδα, για παράδειγμα στην αγαπημένη μου πόλη το Ναύπλιο τι θα γίνει; Λαμβάνετε υπ' όψιν αυτό που σας φωνάζουν με αγωνία οι άνθρωποι;

Ξέρετε, στην περιφέρεια δεκαπέντε χρόνια τώρα δεν έχει κυκλοφορήσει ούτε ένα φύλλο, αντίθετα ο Τύπος συρρικνώνεται. Έβγαιναν εκατόν τριάντα επτά ημερήσιες εφημερίδες το 2007, σήμερα βγαίνουν μόνο ενενήντα τέσσερις και υπάρχουν νομοί όπου δεν κυκλοφορεί καμία ημερήσια εφημερίδα.

Τρίτον, παραβιάζετε τα προσωπικά δεδομένα. Η διάταξη που απαιτεί δημοσίευση σε κοινή θέα ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ, ΔΟΥ κ.λπ. κάθε δημοσιογράφου, μετόχου μικρού, μέσου δεν είναι διαφάνεια. Είναι ένας δημόσιος πίνακας στοχοποίησης και ο GDPR τα προβλέπει αυτά και προβλέπει και ρυθμίσεις τις οποίες εσείς αγνοείτε και σκοντάφτετε μετωπικά πάνω τους. Δεν συμβαίνει το ίδιο στις ευρωπαϊκές χώρες. Η Γαλλία έχει τα στοιχεία να ανήκουν στον ρυθμιστή και στην Εσθονία δεν κοινοποιούνται καν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κανά δυο λεπτά θέλω, κύριε Πρόεδρε, και θα ολοκληρώσω.

Τέταρτο εμπόδιο, οι διοικητικές κυρώσεις χωρίς αναστολή. Στο προσχέδιο μια εφημερίδα η οποία καθυστερεί να ανανεώσει έστω και ένα πιστοποιητικό χάνει τη θέση της στο μητρώο μπορεί και για έναν χρόνο, μαζί και το δικαίωμα σε κρατική διαφήμιση ή όποια ενίσχυση. Δεν υπάρχει δηλαδή δυνατότητα προσωρινής αναστολής μέχρι να κριθεί η υπόθεση. Κρίνουμε ότι η ποινή είναι δυσανάλογη και στην πράξη θα οδηγήσει σε λουκέτα. Άλλες χώρες -πάντα κάνω τη σύγκριση με ευρωπαϊκές χώρες- έχουν κλιμακωτές κυρώσεις, δηλαδή πρώτα γίνεται μια σύσταση, υπάρχει πρόστιμο και υπάρχει ως ύστατο μέτρο η διαγραφή. Στο ελληνικό σχέδιο κάτι τέτοιο δεν λαμβάνεται υπ' όψιν.

Πάμε στο επόμενο πακέτο μέτρων που κάνουν αδιανόητο το νομοσχέδιο που κατεβάζετε, τον θάετο ελέφαντα στο δωμάτιο, στην κρατική διαφήμιση.

Το Υπουργείο ισχυρίζεται ότι οι αυστηρότεροι όροι θωρακίζουν τη διανομή κρατικού διαφημιστικού χρήματος. Όμως η διάταξη στο άρθρο 4 παράγραφος 6 του προεδρικού διατάγματος 261 του 1997 που απαιτεί δημοσιοποίηση πινάκων αναλυτικών ουδέποτε εφαρμόστηκε στην Ελλάδα, ενώ ο ευρωπαϊκός Media Freedom Act πιέζει γι' αυτήν του τύπου τη διαφάνεια, να κατεβάσετε δηλαδή νόμο σχετικό εκτελεστικό μέχρι τις 8 Αυγούστου του 2025, τις επόμενες μέρες, είναι κάτι που δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας και δεν έχετε λάβει υπ' όψιν σας τότε. Πότε θα τον φέρετε αυτόν τον εκτελεστικό νόμο; Με πόση καθυστέρηση πάλι θα τον φέρετε, να τον ψηφίσουμε για να τον εφαρμόσετε;

Αν σκοπός είναι η κάθαρση, γιατί δεν κάνετε το πιο απλό, το προφανές, να ξέρει ο πολίτης πού καταλήγει το τελευταίο ευρώ του δημόσιου χρήματος της δημόσιας διαφήμισης; Ανεβάστε ένα μητρώο σε real time, να ξέρουμε πού πηγαίνει τι, να ξέρουμε ποιος παίρνει τι και να αποφασίζουμε και μόνοι μας ως πολίτες πια τι κάνετε σωστά και τι όχι.

Και στο τελευταίο, το άρθρο 29, αυτή τη φωτογραφική φίμωση, κερασάκι στην τούρτα. Τελευταία στιγμή προστέθηκε η διάταξη, η οποία αφαιρεί την άδεια από κομματικά ραδιόφωνα χωρίς κοινοβουλευτική παρουσία. Δηλαδή ένα κόμμα που έμεινε εκτός Βουλής χάνει και τον ραδιοφωνικό του αέρα. Αυτό και αν είναι φίμωση, φωτογραφική μάλιστα. Η πολιτική έκφραση δένεται στην κομματική επίδοση.

Η χώρα δεν ζητάει, κυρίες και κύριοι, ένα άλλο σύνθετο πλαίσιο αποκλεισμού, ζητά ένα δίχτυ προστασίας από την πολυφωνία. Τι προτείνουμε; Επιγραμματικά θα τα πω.

Προτείνουμε ανεξάρτητη εποπτεία, διαχωρισμό ελέγχου και κυρώσεων από το Υπουργείο, συμμετοχή ΕΣΡ, αρχής προστασίας δεδομένων, συνδικαλιστικών ενώσεων, προτείνουμε κλιμακωτές ποινές, σύσταση, πρόστιμο, προσωρινή αναστολή, διαγραφή σε περιπτώσεις δόλου ή κατ' επανάληψη παράβασης, προστασία προσωπικών δεδομένων, διαφάνεια στην κρατική διαφήμιση, όπως είπα -μοναδικό θεσμικό φίλτρο που πρέπει να μπει εκεί είναι ο Media Freedom Act, τον οποίο σας καλούμε να φέρετε εντός χρονικού ορίου-, ειδικές ρήτρες για μικρά και περιφερειακά μέσα μαζί με ενισχύσεις, απλούστερες και ταχύτερες διαδικασίες. Περιμένουμε να δούμε τι θα κάνετε και με τη λίστα

συνδρομητών που ζητάτε τα προσωπικά δεδομένα όλων όσων αγοράζουν ή είναι συνδρομητές σε ένα μέσο ή μια εφημερίδα, σαν να ζητάτε δηλαδή το πιστοποιητικό πολιτικών φρονημάτων, να ξέρετε ποιος ακούει τι, ποιος διαβάζει τι, ποιος κάνει κλικ σε ποια site. Και κατάργηση του άρθρου 29, γιατί η ελευθερία του λόγου δεν εξαρτάται από τον αριθμό των εδρών.

Χωρίς αυτά, το νομοσχέδιό σας δεν είναι μεταρρύθμιση. Είναι ένας μηχανισμός που δίνει στη διοικητική σας αρχή τη δύναμη να ρυθμίζει ποιος ζει και ποιος πεθαίνει στον χώρο της ενημέρωσης. Και ξέρετε, δεν ζητάμε χάρη σήμερα, απαιτούμε το αυτονόητο. Απαιτούμε δηλαδή αυτό που λέει και ο τίτλος του νομοσχεδίου, τη διαφάνεια, την αξιοπρέπεια και τη διασφάλιση του πλουραλισμού σε αυτήν τη χώρα.

Θέλουμε μια χώρα όπου κάθε πολίτης, για να σας το πω σαν εικόνα να το καταλάβουμε όλοι ακόμη καλύτερα, που θα ανοίγει το παράθυρο θα κοιτάζει πραγματικά το ηλιοβασίλεμα και όχι το ηλιοβασίλεμα που θα του έχετε σκηνοθετήσει και θα του έχετε σερβίρει εσείς έτοιμο. Υψηλετήστε την αυτήν τη διαφάνεια, όχι το φίμωμα.

Γιοθετήστε και υπηρετήστε έναν Τύπο ο οποίος να στέκει όρθιος κυρίως όταν νοχλεί, γιατί αυτή είναι η δουλειά του, να σας ελέγχει, να ελέγχει την εξουσία, να μας ελέγχει όλους. Γιατί όταν ο Τύπος αναπνέει με άδεια της εκτελεστικής εξουσίας, τότε ξέρετε τι συμβαίνει στη δημοκρατία, μπαίνει σ' έναν αναπνευστήρα στην εντατική.

Αν πραγματικά λοιπόν, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της πλειοψηφίας, θέλετε μεταρρύθμιση, ιδού η Ρόδος και χωρίς τα 927 ευρώ του ειστηρίου.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Τσαπανίδου.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Ιωάννης Δελής.

Κύριε Δελή, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

«Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο», είναι ο τίτλος, υπερβολικός σίγουρα και παραπλανητικός, καθώς πέρα από ορισμένες τροποποιήσεις και συμπληρώσεις δύο νόμων που ήδη ισχύουν από το 2022 και το 2007, ο σημερινός δεν κομίζει τίποτα το καινούργιο για το θέμα αυτό.

Τελικά, αν κάτι ενισχύεται και διευκολύνεται με κάθε τρόπο και με το σημερινό νομοσχέδιο, αυτό δεν είναι η δημοσιότητα και η διαφάνεια στον Τύπο, αλλά εκείνη η τάση που υπάρχει ήδη για τη συγκέντρωση και συγκεντροποίηση του επιχειρηματικού κλάδου του Τύπου, έντυπου και ηλεκτρονικού, κεντρικού και περιφερειακού, σε λίγα χέρια.

Θυμίζουμε μια σειρά από κυβερνητικές ρυθμίσεις σε βάρος του περιφερειακού επαρχιακού Τύπου, με βάση οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως την εξοντωτική φορολογία, την κατάργηση των δημοσιεύσεων των ισολογισμών, ρυθμίσεις βεβαίως που ωφελούν κυρίως τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους, αλλά και την κατάργηση των κρατικών δημοσιεύσεων και της τοπικής διοίκησης, διαγωνισμοί, προκηρύξεις, οι οποίες επίσης πληρώνονταν από τις επιχειρήσεις ανάληψης των έργων και ήταν ένα έσοδο γι' αυτές τις εφημερίδες ή τις κρατικές οφειλές για προηγούμενες δημοσιεύσεις προς τον Τύπο, την κατάργηση της ατέλειας μέσω ΕΑΤΑ, με όλα αυτά να δυσκολεύουν φυσικά περαιτέρω την κατάσταση.

Όλες αυτές οι ρυθμίσεις βέβαια έχουν στόχο σαφή, την προώθηση ριζικών μεταβολών στον χώρο του Τύπου και των ΜΜΕ με κριτήριο τους επιχειρηματικούς και πολιτικούς ανταγωνισμούς, υπέρ των μεγάλων πάντα συγκροτημάτων για τη συγκέντρωση της αγοράς του Τύπου σε λιγότερα χέρια, με τις συνέπειες φυσικά να βαραίνουν τους εργαζόμενους και τις μικρομεσαίες εκδοτικές επιχειρήσεις και να αποβαίνουν αντικειμενικά σε βάρος της ενημέρωσης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Ήδη, εξαιτίας της κατάστασης αυτής, αρκετές εφημερίδες έχουν βάλει λουκέτο. Σε δεκαπέντε χρόνια λειτουργίας οι εφη-

μερίδες μειώθηκαν κατά 30%, μας ανακοίνωσε προχθές η Ένωση Ιδιοκτητών Επαρχιακού Τύπου. Άλλες έχουν πουληθεί ή έχει υπάρξει αλλαγή περιοδικότητας της έκδοσης ή και περιορισμός τους μόνο στην ηλεκτρονική τους μορφή, αφού οι πηγές των εσόδων τους -πωλήσεις φύλλων και διαφήμισης- συνεχώς καταρρέουν, ενώ την ίδια ώρα οι δαπάνες εκτύπωσης –ενέργεια, χαρτί κ.λπ.- αλλά και διακίνησης-διανομής των εφημερίδων συνεχώς αυξάνονται και γίνονται δυσβάστακτες για τον περιφερειακό Τύπο.

Κι όλα αυτά, ξέρετε, δεν είναι κάποιες μνημονιακές υποχρεώσεις, όπως ισχυρίζονται οι κυβερνήσεις, ούτε κάποιες ενέργειες ισότιμης τάχα μεταχείρισης. Είναι μια συνειδητή πολιτική επιλογή υπέρ των μεγάλων συγκροτημάτων για τη συγκέντρωση της αγοράς των ΜΜΕ. Άρα, έτσι, μικρές επιχειρήσεις αντικειμενικά κλείνουν, καθώς δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν.

Το ίδιο και για τα ραδιόφωνα της περιφέρειας. Το νομοσχέδιο είναι χαρακτηριστικό, στο άρθρο 28, για την αναμετάδοση προγραμμάτων άλλων σταθμών προβλέπει, ουσιαστικά δίνει τη δυνατότητα σε ένα μεγάλο όμιλο ΜΜΕ να εξαρτά μικρούς περιφερειακούς σταθμούς από αυτόν τον όμιλο και την πολιτική του φυσικά στην ενημέρωση και έτσι να γίνεται συνδιοκτική στο περιεχόμενο.

Συνολικά λοιπόν η στάση της Κυβέρνησης και απαξιώνει και υποτιμά τον περιφερειακό Τύπο της χώρας. Γι' αυτό η συγκεκριμένη τροποποίηση του κλάδου των ΜΜΕ σε λίγα χέρια, που αποτελεί και τη βασική επιδίωξη του νομοσχεδίου, ανομολόγητη μεν αλλά πανταχού παρούσα, δεν αναιρείται φυσικά από ορισμένες, ελάχιστες διατάξεις του, όπως το άρθρο 26 και 30.

Τις διατάξεις αυτές φυσικά και υπερψηφίζουμε, καθώς αντιμετωπίζουν είτε το θέμα για το τεκμαρτό εισόδημα των διανομένων και υποπρακτόρων εφημερίδων, που είχε ανοίξει πριν μερικά χρόνια με τον φορολογικό νόμο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, το αντιμετωπίζει σε όφελός τους -διανομείς τους οποίους από τότε, από την πρώτη στιγμή, εμείς τους είχαμε στηρίξει- είτε γιατί πολύ δευλό -είναι αλήθεια- επιχειρούν να ενισχύσουν με κρατική διαφήμιση και δημοσιεύσεις τις περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες που είχαν κοπεί για δημόσια έργα.

Το γεγονός λοιπόν ότι, όπως είπαμε, ο περιφερειακός Τύπος βρίσκεται σε μια οριακή κατάσταση και αντιμετωπίζει δυσκολίες και εμπόδια στην επιβίωσή του αποτυπώθηκε χαρακτηριστικά νομίζω σε όλες τις τοποθετήσεις των προσκεκλημένων φορέων του στην προχθεσινή συνεδρίαση της Επιτροπής της Βουλής.

Ο περιφερειακός όμως Τύπος και αναγκαίος είναι και απαραίτητος, γιατί αναδεικνύει τα τοπικά και περιφερειακά προβλήματα της περιοχής που καλύπτει και τα οποία ο πανελλήνιος κυκλοφορίας Τύπος ουσιαστικά δεν μπορεί ή δεν θέλει να τα καλύψει ή τα καλύπτει ελάχιστα.

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο το μητρώο, είτε του εντύπου είτε του ηλεκτρονικού Τύπου, όπως και το υπομητρώο των περιφερειακού και τοπικού Τύπου, αναγορεύονται ουσιαστικά σε εγγυητές της διαφάνειας και σε ενισχυτές της δημοσιότητας, ακόμα και σε στηρίγματα των μικρών τοπικών ΜΜΕ.

Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Με το κάθε ένα απ' αυτά τα μητρώα προστίθεται ένα ακόμη ισχυρό και σύγχρονο εργαλείο πολύμορφων πιέσεων -οικονομικών, πολιτικών κ.λπ.- στον χώρο του Τύπου. Και αυτό ισχύει ακόμα περισσότερο για τα μικρά τοπικά έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, παρά τα όσα ισχυρίζεται και αυτή η Κυβέρνηση ότι δήθεν αυτά τα στηρίζει και τα ενισχύει.

Άλλωστε, η ουσία του αρχικού νόμου παραμένει αμετάβλητη, καθώς το άρθρο 3 του ν.5005/2022 παραμένει σε ισχύ και σύμφωνα με αυτό η αναγραφή ενός μέσου στο μητρώο ή στο υπομητρώο δεν συνεπάγεται αυτόματα και τη συμμετοχή του στην κρατική, τοπική και κεντρική διαφημιστική πίτα, καθώς για τη συμμετοχή αυτή απαιτείται έγκριση από την κυβερνητική Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας.

Η κρατική διαφήμιση όμως, που δεν πρέπει φυσικά να τη συγχέουμε με τις κρατικές ενισχύσεις, αποτελεί ένα κρίσιμο ζήτημα για τον επαρχιακό περιφερειακό Τύπο. Εν τω μεταξύ, στην κρατική διαφήμιση υπάρχει πλήρης απουσία ουσιαστικού ελέγχου της τήρησης του προβλεπόμενου 30% υπέρ των περιφερειακών

ΜΜΕ στην κατανομή της διαφημιστικής πίτας, παρά το ότι όπως είπαμε προβλέπεται από τον νόμο 1995 ακόμη, αλλά και από τους επόμενους δύο νόμους, του 2007 και του 2022.

Μάλιστα ο Σύνδεσμος Ημερησίων Περιφερειακών Εφημερίδων καταγγέλλει ότι από τα 40 εκατομμύρια τον χρόνο δαπάνης για κρατική διαφήμιση, με βάση τα προγράμματα που εγκρίνει η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, στις περιφερειακές εφημερίδες δεν φτάνει σχεδόν τίποτα.

Την ίδια ώρα η Κυβέρνηση χρηματοδοτεί πλουσιοπάροχα τα πανελλαδικής εμβέλειας μέσα ενημέρωσης, πληρώνοντάς τους και την εργοδοτική εισφορά του 2% επί του τζίρου στον ΕΔΟ-ΕΑΠ, ενώ τους δίνει κι άλλες ενισχύσεις. Χρηματοδοτεί επίσης τις παραγωγές των τηλεοπτικών παραγωγών από τον ΕΚΟΜΕΔ, την ώρα μάλιστα που αυτές οι παραγωγές αποφέρουν εκατομμύρια διαφημιστικά έσοδα στους ομίλους-ιδιοκτήτες των τηλεοπτικών σταθμών.

Για όλες αυτές τις ενισχύσεις βγαίνουν από το κράτος συμφωνούν και τα υπόλοιπα κόμματα πλην ΚΚΕ. Άλλωστε, τέτοιου είδους ενισχύσεις φρόντιζαν να δίνουν διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις.

Μέσα σε όλα αυτά λοιπόν είναι λογικό και δίκαιο οι φορείς του περιφερειακού Τύπου να ζητούν να προβλεφθεί στο νομοσχέδιο η οριστική επαναφορά της δημοσίευσης των διακηρύξεων και των δημοσιεύσεων των δημοσίων έργων.

Πώς απαντάει η Κυβέρνηση σε αυτό το δίκαιο αίτημα; Με μια υπόσχεση για μια μελλοντική νομοθετική επίλυση του ζητήματος και χωρίς ποτέ έως τώρα να δώσει πειστική απάντηση, γιατί δεν ήταν από την αρχή αυτή η ρύθμιση σε αυτό το νομοσχέδιο και γιατί δεν μπαίνει τώρα. Τόσο δύσκολο είναι να συνεννοηθούν επιτέλους δύο Υπουργεία μεταξύ τους;

Και καλή η διαφάνεια, που την κλίνετε σε όλες τις πτώσεις, αλλά αυτή την περιορίζετε μονάχα στις μικρές και στις εκτός Χρηματιστηρίου επιχειρήσεις Τύπου. Τους μεγάλους ομίλους, που βρίσκονται στο Χρηματιστήριο, προκλητικά τους εξαιρείτε. Και το γράφετε μάλιστα ορθά κοφτά στο άρθρο 5: «Εφόσον η επιχείρηση έντυπου Τύπου είναι οποιασδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιακή εταιρεία να δηλώνονται οι κύριοι των μετοχών ή των μεριδίων μέχρι φυσικού προσώπου. Από την εν λόγω υποχρέωση εξαιρούνται επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών».

Αφήστε φυσικά ότι ακόμα και με την αναγραφή των μετόχων των μεγάλων ομίλων δεν παρέχεται και καμία ιδιαίτερη εγγύηση στη διαφάνεια ιδιοκτησίας, καθώς υπάρχουν αρκετές ιστορίες με αχυρανθρώπους στα ΜΜΕ, στα οποία άλλος φαινόταν ως ιδιοκτήτης κι άλλος ήταν στην πραγματικότητα.

Και φυσικά είναι τελείως απαράδεκτη η απαίτηση του νομοσχεδίου να προσκομίζει μια εφημερίδα ακόμα και τη λίστα των συνδρομητών της και μαζί με τα υπόλοιπα παραστατικά όλα αυτά να αναρτώνται στην πλατφόρμα. Αυτό δεν λέγεται διαφάνεια, αλλιώς λέγεται.

Εξαιρέσεις μάλιστα από κάθε υποχρέωση γνωστοποίησης στοιχείων μεταβολής, που ισχύουν για τις μικρές επιχειρήσεις του Τύπου, προβλέπονται ακόμη και για τη μεταβίβαση των μετοχών μιας εταιρείας ΜΜΕ εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά, στο Χρηματιστήριο δηλαδή, αφού όπως αναγράφει το νομοσχέδιο υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα, τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή, λέει, διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με το ιδιοκτησιακό της καθεστώς. Για ποια διαφάνεια όμως μιλάτε, όταν δεν υπάρχει η ονομαστικοποίηση των μετοχών και όταν οι offshore ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια;

Όσο για τα επιχειρήματα του κ. Μαρινάκη περί του ότι καθημερινά στο Χρηματιστήριο αλλάζουν χέρια οι μετοχές των ανωνύμων εταιρειών, κάνει πως δεν ξέρει ότι στο Χρηματιστήριο ποτέ δεν αλλάζει η βασική μετοχική σύνθεση μιας ανώνυμης εταιρείας και απλώς ενισχύεται ή όχι -ανάλογα- η κεφαλαιακή επάρκεια μιας ανώνυμης εταιρείας.

Εξαιρέσεις επίσης γίνονται ακόμα και σχετικά με τα ποινικά αδικήματα των μετόχων σε αυτούς που έχουν κάτω από 10% μετοχές και σε επιχειρήσεις ενταγμένες στο Χρηματιστήριο. Επομένως ένας εγκληματίας, ένας καταδικασμένος, μπορεί να είναι μέτοχος σε ΜΜΕ, αν το ΜΜΕ είναι στο Χρηματιστήριο. Κανένα

πρόβλημα δεν υπάρχει σύμφωνα με τον νόμο. Στα υπόλοιπα δε, εκτός Χρηματιστηρίου, οι ποινικά καταδικασμένοι θα έχουν όλοι από 10% και θα είναι νόμιμοι, ούτε γάτα ούτε ζημιά.

Λίγα λόγια για τους ελέγχους, τους δειγματοληπτικούς, τους επιτόπιους, που προβλέπονται από τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης. Αυτοί, όταν δεν προκαλούνται από εκδικητικές καταγγελίες, παραδείγματος χάριν στα πλαίσια του ανταγωνισμού, δεν είναι παρά ο φερετζές για να χτυπιούνται και εκείνα τα μέσα που δεν είναι αρεστά στο σύστημα αλλά και τα μικρής ιδιοκτησίας ΜΜΕ.

Όμως ακόμα και αυτοί οι τόσο αυστηροί έλεγχοι σε τόσο διαφορετικά σημεία είναι ένα ερώτημα αν μπορούν να ανακαλύψουν τελικά όλες τις ατασθαλίες και τις λοβιτούρες. Για παράδειγμα, στο ζήτημα της κυκλοφορίας ενός εντύπου, ο ιδιοκτήτης ενός ομίλου μπορεί να αγοράζει ο ίδιος φύλλα για να φαίνεται αυξημένη η κυκλοφορία του. Αυτό, ακόμη και αν υπάρξει έλεγχος στις επιστροφές, δεν μπορεί να πιαστεί. Αφήστε που έλεγχος στις επιστροφές, τι λέμε τώρα, δεν υπάρχει. Να γιατί λέμε ότι τέτοιου είδους έλεγχοι έχουν άλλη σκοπιμότητα.

Σχετικά με τον αριθμό δημοσιογράφων τώρα για κάθε μέσο, ο αριθμός που προβλέπει το νομοσχέδιο είναι πάρα πολύ μικρός. Και με την τεχνητή νοημοσύνη, που ήδη λειτουργεί, αυτός θα μειωθεί κι άλλο, αντί να μειωθεί ο εργάσιμος χρόνος των δημοσιογράφων. Δεν μπορούν να λειτουργήσουν με τόσο λίγους δημοσιογράφους ούτε εφημερίδες ούτε ιστοσελίδες, αν θέλουμε να δίνουν σωστή ενημέρωση.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από την απαγόρευση της πανομοιότυπης αναπαραγωγής θεμάτων σε διαφορετικές ιστοσελίδες ή διαφορετικά ΜΜΕ εξαιρούνται τα ΜΜΕ του ίδιου ομίλου. Άρα, έστω κι αν δεν φαίνεται, θα είναι ο ίδιος δημοσιογράφος αυτός που θα δίνει θέματα σε περισσότερα από ένα μέσα του ίδιου ομίλου.

Όλα αυτά όμως εντατικοποιούν τη δουλειά τους και με την παραπέρα ελαστικοποίηση των εργασιακών τους σχέσεων χειροτερεύουν συνολικά οι όροι και οι συνθήκες της δημοσιογραφικής δουλειάς, την ώρα που οι δημοσιογράφοι, όχι μόνο χρειάζεται να αυξηθούν ως αριθμός, αλλά ταυτόχρονα να δουλεύουν και με μισθούς που να καλύπτουν τις ανάγκες τους, να έχουν ασφάλιση, να είναι με συμβάσεις αορίστου χρόνου, να έχουν συλλογική σύμβαση, που έχουν να τη δουν από το 2009 ακόμα, να εργάζονται με σταθερό ημερήσιο εργάσιμο χρόνο, επτάωρο, πενήνήμερο, τριανταπεντάωρο, να πληρώνονται υπερωρίες, νυχτερινά. Αυτά αναζητούνται συνήθως.

Όσο για την αναφορά στην αξιοπιστία και τη διασφάλισή της με το σημερινό νομοσχέδιο, αυτή τελικά εξαρτάται από την πολιτική του ιδιοκτήτη του κάθε μέσου -μην το ξεχνάμε αυτό- και αυτήν την πολιτική τη διαμορφώνουν τα διευθυντικά στελέχη του μέσου, μαζί φυσικά με τα ιδιαίτερα συμφέροντα του καπιταλιστή ιδιοκτήτη, αλλά και τα γενικότερα συμφέροντα της αστικής τάξης, και με αυτή την πολιτική συνδέονται φυσικά και αλληλεπιδρούν και το αστικό κράτος, και οι κυβερνήσεις, και τα αστικά κόμματα. Στο ίδιο παιχνίδι παίζουν όλοι αυτοί άλλωστε. Ταξική κοινωμία σημαίνει πολύ απλά και ταξική ενημέρωση.

Για ποια ηθική λοιπόν και για ποια δεοντολογία μπορεί να γίνεται λόγος; Γι' αυτήν που επιβλέπει και ελέγχει η κρατική Επιτροπή Κώδικα Επαγγελματικής Ηθικής και Δεοντολογίας που προβλέπει το νομοσχέδιο, με βάση τα συμφέροντα των επιχειρηματιών και του αστικού κράτους, ενάντια στο εργατικό κίνημα και τις δράσεις του; Και όλα αυτά στο όνομα τάχα ενός πλουραλισμού;

Η ηθική των αστών, η αστική ηθική, είναι η καπιταλιστική ιδιοκτησία. Αυτή είναι η ηθική του αστικού κράτους, του αστικού συστήματος. Είναι το κέρδος, είναι η ταξική εκμετάλλευση, είναι η δικαιολόγηση του ιμπεριαλιστικού πολέμου. Αυτό δεν το βλέπουμε τώρα με τους πολέμους στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή και τη γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού; Από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος στην Ουκρανία δεν απαγορεύτηκαν τα ρωσικά δίκτυα ενημέρωσης Russia Today και Sputnik;

Τι είναι δηλαδή τα fake news των αστικών ΜΜΕ στην Ελλάδα για τον πόλεμο στην Ουκρανία και του Ισραήλ, αυτού του κράτους δολοφόνου στην Παλαιστίνη και τη Μέση Ανατολή; Είναι πα-

ραδείγματα ελευθερίας των ΜΜΕ, παραδείγματα πολυφωνίας και ανεξαρτησίας; Ή μήπως όλα αυτά χάθηκαν και αναζητούνται μεταξύ της Χαν Γιουνίς και της Τζαμπαλίγια;

Ή μήπως η ενημέρωση κατευθύνεται με βάση την επιλογή του αστικού συστήματος να ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον ευρωατλαντικό ιμπεριαλιστικό συνασπισμό, κατευθυνόμενη μάλιστα ακόμη και από νατοϊκά ή ισραηλινά επιτελεία μέσω διαφόρων σεμιναρίων και σχεδίων διαχείρισης κρίσεων; Μέχρι και σε σχολεία έφτασε η ισραηλινή πρεσβεία, χωρίς να βρει βεβαίως πρόσφορο έδαφος.

Και τότε θα ενημερωθεί ο λαός για το τι συζητήθηκε άραγε στη σύσκεψη στο Υπουργείο Άμυνας χθες για την αντιβαλλιστική προστασία της χώρας; Ποιοι ακριβώς κίνδυνοι υπάρχουν, κύριε Υπουργέ, για την ασφάλεια του λαού εξαιτίας της κλιμάκωσης του πολέμου στη Μέση Ανατολή και μιας πιθανής επέμβασης των Αμερικανών; Υφίσταται κίνδυνος άραγε η χώρα να αποτελέσει στόχο αντιποίνων, με δεδομένο ότι στην ελληνική επικράτεια υπάρχουν και δραστηριοποιούνται αμερικανικές στρατιωτικές βάσεις στη Σούδα και αλλού, ενώ η Ελληνική Κυβέρνηση έχει ταχθεί ενεργά, ενεργότατα, με το μέρος του κράτους δολοφόνου του Ισραήλ;

Επιβεβαιώνεται ξανά -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή- ότι η αστική ελευθερία στην ενημέρωση σταματάει εκεί όπου κρατικά, και επιχειρηματικά, και ιμπεριαλιστικά συμφέροντα θίγονται από την ενημέρωση, εκεί όπου υπάρχει ενημέρωση υπέρ των συμφερόντων της εργατικής τάξης και του λαού.

Καταψηφίζουμε φυσικά επί της αρχής το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Δελή.

Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης κ. Βασίλειος Γραμμένος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, ανεβαίνω σήμερα σε αυτό το Βήμα όχι απλώς για να ασκήσω κριτική στο νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση, αλλά για να υπερασπιστώ ως μάχιμος δημοσιογράφος τα τελευταία τριάντα χρόνια και ενεργό μέλος της Ένωσης Συντακτών μία από τις σπουδαιότες δημοκρατικές κατακτήσεις του τόπου.

Και ποια είναι αυτή; Φυσικά ο περιφερειακός Τύπος, ο περιφερειακός Τύπος που δεν χρηματοδοτείται από μεγάλα, ισχυρά επιχειρηματικά συμφέροντα, όπως αυτά των Αθηνών, που δεν προστατεύεται από διαφημιστικά κονδύλια εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ, αλλά που δίνει καθημερινά τη μάχη για να επιβιώσει, τη μάχη της ακηδεμόνευτης ενημέρωσης των Ελλήνων πολιτών, που βρίσκονται ακόμα και στην πιο απομακρυσμένη γωνιά της χώρας μας.

Η πολιτεία, εδώ και τρεις δεκαετίες, με τον ν.2328/1995, που καθόρισε θεωρητικά τη διοχέτευση του 30% της κρατικής διαφήμισης στα περιφερειακά μέσα μαζικής ενημέρωσης, νομοθετεί στα χαρτιά για τη στήριξή του.

Και δεν το λέμε μόνο εμείς αυτό, κύριοι της Κυβέρνησης, το κατήγγειλαν και στις επιτροπές κυρίως η Ένωση Ιδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων, που βρισκότουσαν τα μέλη τους εκεί.

Έκτοτε το μόνο σταθερό είναι ότι η συστηματική καταστροφή αυτού του νομοθετήματος είναι βέβαια η ευθύνη όλων αυτών των κυβερνήσεων που πέρασαν και διοίκησαν τη χώρα. Μιλάμε για τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ. Το 2022 ήρθε ο νόμος 5005 για να βελτιώσει θεωρητικά όλη αυτή την κατάσταση.

Όμως η ουσία παραμένει η ίδια. Οι περιφερειακές εφημερίδες αγνοούνται συστηματικά και κατ' εξακολούθηση, αγνοούνται προκλητικά από κρατικούς φορείς και περιφέρειες, που μοιράζουν την κρατική διαφήμιση με όρους πελατειακούς, πολιτικούς, ακόμα και με όρους προσωπικούς, χωρίς κανέναν απολύτως έλεγχο.

Και ρωτώ ευθέως, ποιος ελέγχει πού πηγαίνει αυτή η διαφήμιση; Ποιος είναι αυτός που διασφαλίζει ότι τηρούνται οι προβλεπόμενοι νόμοι; Κανείς. Το νομικό πλαίσιο υπάρχει, αλλά είναι κενό γράμμα, χωρίς κανέναν απολύτως ελεγκτικό μηχανισμό. Το μη-

τρώο έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου, που πράγματι αποτέλεσε ένα βήμα, έχει αποδειχθεί προβληματικό στην εφαρμογή του, με πολλές δομικές και κυρίως γραφειοκρατικές αδυναμίες.

Και επειδή εμείς πάντα μέσα από αυτό το Βήμα μιλάμε με στοιχειά, σας λέμε λοιπόν το εξής, κύριε Υπουργέ. Το 2009 -και είναι σημαντικό να το ακούσετε, κύριε Μαρινάκη- είχαμε εκατόν τριάντα επτά ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες. Σήμερα είμαστε στις ενενήντα τέσσερις. Γνωρίζετε ότι σε δέκα νομούς δεν υπάρχει καμία απολύτως κυκλοφορία τοπικής εφημερίδας, δέκα νομούς της χώρας; Σε άλλους δεκαεπτά νομούς της χώρας μόνο μία. Δεν μιλάμε λοιπόν για παρακμή, αλλά κάνουμε λόγο για αφανισμό του τοπικού Τύπου.

Και παρ' όλα αυτά η πολιτεία αντί να ενισχύσει, φορτώνει επιπλέον τους εκδότες με νέα βάρη. Ποια είναι αυτά; Πρώτον, με γραφειοκρατικές εξαντλητικές διαδικασίες, δεύτερον, με παραβίαση της επιχειρηματικής εμπιστευτικότητας και με υποχρέωση προσκόμισης όλων των παραστατικών εκτύπωσης ή ακόμα και των στοιχείων των συνδρομητών, κύριε Υπουργέ. Καταγγέλθηκε στις επιτροπές αυτό από εκδότη τοπικής εφημερίδας. Αυτές, κύριε Υπουργέ, το ξέρετε δεν είναι ενστάσεις δικές μας μόνο, αλλά είναι και των φορέων που παρίσταντο εκείνες τις ημέρες στις επιτροπές που κάναμε.

Θέλουμε, λοιπόν, να μας πείτε μία άλλη επιχείρηση στην Ελλάδα που υποχρεώνεται να δημοσιοποιήσει τέτοια προσωπικά δεδομένα σε κρατικές πλατφόρμες, χωρίς καμία νομική προστασία. Να σας πούμε εμείς. Μόνο οι εφημερίδες καλούνται να το κάνουν αυτό και κυρίως οι εφημερίδες της περιφέρειας.

Και σαν να μην έφτανε αυτό, έρχεται και το άρθρο 23 να εισαγάγει τεχνικές προδιαγραφές εκτύπωσης με υπουργικές, μάλιστα, αποφάσεις. Ένα βήμα που αν δεν διορθωθεί, μπορεί να οδηγήσει σε εξυπηρέτηση συγκεκριμένων μεγάλων εκτυπωτικών συμφερόντων και όχι σε αναβάθμιση της ποιότητας. Οι εφημερίδες της περιφέρειας ήδη εκτυπώνονται με βάση τις σύγχρονες απαιτήσεις. Θέλουμε, λοιπόν, να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, τι ακριβώς επιδιώκει η Κυβέρνηση με αυτή τη ρύθμιση.

Πάμε και στο άλλο μεγάλο ζητούμενο, που δεν είναι άλλο από την κρατική διαφήμιση. Επί τριάντα χρόνια ακούμε για την κατανομή του 30% στα περιφερειακά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Στην πράξη; Το ποσοστό αυτό δεν φτάνει ούτε στο 2%. Η εφημερίδες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων, λαμβάνουν μία ή δύο καταχωρήσεις ετησίως με συνολικό ύψος 1.000 ευρώ έως 1.200 ευρώ. Και αυτό καταγγέλθηκε στην επιτροπή. Καταγγέλθηκε και μάλιστα το ακούσαμε όλοι, κύριε Υπουργέ. Την ίδια ώρα το κόστος εκτύπωσης και διανομής ξεπερνάει τις 2.000 ευρώ τον μήνα. Δεν βοηθάτε με μια γενναία επιδότηση για να συνεχίσει η λειτουργία των τοπικών εφημερίδων. Απεναντίας τι κάνετε, κύριε Υπουργέ; Τους οδηγείτε σε λουκέτο. Το κορύφωμα όλων αυτών; Ζητάτε από τις εφημερίδες να αποδεικνύουν διαρκώς ότι υπάρχουν, όταν εσείς οι ίδιοι τις έχετε εξωθήσει στην αφάνεια.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το περιβάλλον που διαμορφώθηκε είναι αποτέλεσμα των ανάληπτων και κακών πολιτικών αποφάσεων, αποφάσεων που έχουν παρθεί για τον περιφερειακό Τύπο. Η κατάρρευση του αγγελιοσήμου το 2016 ήταν οριστικά το τελειωτικό χτύπημα. Υποσχέθηκαν στήριξη, αντισταθμιστικά μέτρα και κρατικές ενισχύσεις. Το 2017 θεοπίστηκε ένα κονδύλι 16 εκατομμυρίων για την ενίσχυσή τους. Τι δόθηκε τελικά; Μία φορά το 2023 με Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δηλαδή, μία σταγόνα στον ωκεανό. Οι περισσότερες επιχειρήσεις δεν εισέπραξαν ούτε 1 ευρώ, αυτό καταγγέλλουν. Αντιθέτως, συμψηφίστηκαν οι ενισχύσεις με οφειλές στα ασφαλιστικά ταμεία.

Και ερωτώ: Αυτό λέγεται στήριξη στο αγαθό της ελεύθερης ενημέρωσης; Με αυτό τον τρόπο, δηλαδή, η πολιτεία δείχνει την πρόθεσή της για να στηρίξει τον τοπικό Τύπο, που εδώ και δεκαετίες μέσα από τόνους μελάνι υπερασπίζεται τη διαφάνεια, καταγράφει τη φωνή της κοινωνίας, φέρνει στο φως σκάνδαλα που τα μεγάλα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Αθήνας δεν τολμούν να το κάνουν και τα αποσιωπούν; Σας μιλάει ένας άνθρωπος που ως νέος δημοσιογράφος στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης έδινε τη δική του μάχη, μάχη αναδεικνύοντας τα προβλήματα και τις παθογένειες της περιοχής του, της επαρχίας, δηλαδή.

Ακούστε, ο Τύπος της περιφέρειας δεν ζητάει -και το είδαμε αυτό, το πήραμε το μήνυμα- χαρακτηριστικές ρυθμίσεις. Ζητάει κανόνες, δικαιοσύνη, ζητάει ισονομία, ζητάει να εφαρμοστεί επιτέλους αυτό που ήδη ισχύει στα χαρτιά.

Τι προτείνουμε; Πρώτον, ενιαίο μηχανισμό εποπτείας και ελέγχου για την κρατική διαφήμιση, την περιβόητη σε όλους μας κρατική διαφήμιση. Χωρίς αυτόν κάθε συζήτηση είναι προσχηματική.

Δεύτερον, δίκαιη και στοχευμένη ρύθμιση οφειλών στα ασφαλιστικά τους ταμεία, με διαγραφή προστίμων και έναν μακροχρόνιο και δίκαιο διακανονισμό, βγάζοντας τη θηλιά έτσι από τον λαιμό του εκάστοτε εκδότη, του εκάστοτε επιχειρηματία που θέλει να επενδύσει στον Τύπο.

Τρίτον, αποσαφήνιση του πλαισίου των κρατικών δημοσιεύσεων, χωρίς γραφειοκρατικές και περιπλοκές, που προκαλούν κυρίως, κύριε Υπουργέ, σύγχυση.

Τέταρτον, θέλουμε επίσης την προστασία των δεδομένων των εκδοτών και των συνδρομητών και όχι τη θεσμική τους παραβίαση.

Πέμπτον, επιθυμούμε την ενίσχυση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, με αναλογική εκπροσώπηση όσων ουσιαστικά εκπροσωπούν τον Τύπο.

Επίσης, θα ήθελα να επισημάνω ότι με το άρθρο 28 «δικτύωση ραδιοφωνικών σταθμών αντικατάσταση» περ. β' παρ. 11 άρθρο 11 του ν.3592/2007, ουσιαστικά τι κάνετε, κύριε Υπουργέ; Επαναφέρετε την καταργηθείσα από το 2017 διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 6 του ν. 2328/1995, χωρίς ουσιώδεις διαφοροποιήσεις. Συνοπτικά, προβλέπεται ότι επιτρέπεται η δικτύωση ραδιοφωνικών σταθμών διαφορετικών περιοχών, μετά από ειδική άδεια του ΕΣΡ, υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί οι ραδιοφωνικοί σταθμοί που δικτυώνονται περιλαμβάνονται στο οικείο μητρώο τους ως νομίμως λειτουργούντες και υποβάλλουν αντίγραφο της συμφωνίας δικτύωσης. Οι σταθμοί μπορούν να μεταδίδουν το πρόγραμμα του συνεργαζόμενου σταθμού το πολύ για πέντε ώρες ημερησίως, το οποίο πιστεύουμε, κύριε Υπουργέ, ότι θα το αλλάξετε και θα το κάνετε έξι με επτά ώρες, με την προϋπόθεση ότι αναφέρεται ανά μισή ώρα εκπομπής ο διακριτικός τίτλος σταθμού με το οποίο υπάρχει η δικτύωση καθώς και η έναρξη ή η διάρκεια και λήξη του χρόνου δικτύωσης.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι δεν είναι εύλογος ο περιορισμός του χρονικού διαστήματος δικτύωσης στις πέντε ώρες ημερησίως στο πλαίσιο της ελευθερίας της δραστηριότητας και της ραδιοφωνικής έκφρασης, ειδικά στις περιπτώσεις που οι σταθμοί λειτουργούν νόμιμα και μπορούν να καθορίζουν ελεύθερα το περιεχόμενο και το πρόγραμμά τους. Αυτή η νομοθετική εξέλιξη εγείρει σημαντικά ερωτήματα και σίγουρα εγείρει και προβληματισμούς. Δείτε το αυτό, κύριε Υπουργέ, και είμαστε σίγουροι ότι κάτι θα κάνετε.

Ειδικότερα τίθεται το ζήτημα της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας του περιορισμού του χρονικού διαστήματος δικτύωσης στις πέντε ώρες δικτύωσης. Είναι αυτός ο περιορισμός εύλογος και συμβατός με την ελευθερία της δραστηριότητας όλων αυτών των ραδιοφωνικών σταθμών; Για εμάς δεν είναι. Περιορίζει, αν θέλετε, την επιχειρηματική ελευθερία και την ικανότητα των σταθμών να ανταγωνιστούν με αποτελεσματικότητα την αγορά; Σίγουρα δεν είναι. Επιπλέον τίθεται το ζήτημα της διασφάλισης της ποιότητας και της ποικιλίας του περιεχομένου που προσφέρεται στους Έλληνες πολίτες, που προσφέρεται στους ακροατές.

Η δικτύωση μπορεί να οδηγήσει σε μονοτονία και ομοιομορφία του περιεχομένου, περιορίζοντας την πολιτιστική και ενημερωτική κυρίως αξία της ραδιοφωνίας. Από την άλλη πλευρά, η δικτύωση μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες σίγουρα συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης μεταξύ των ραδιοφωνικών σταθμών, ενισχύοντας έτσι τη βιωσιμότητά τους και την ποιότητα των υπηρεσιών τους.

Είναι, λοιπόν, επιτακτική η ανάγκη για έναν ανοιχτό και εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ των αρμόδιων αρχών, των ραδιοφωνικών σταθμών και των πολιτών. Μόνο μέσα από τη συνεργασία και την κατανόηση μπορούμε όλοι εμείς να διαμορφώσουμε ένα ραδιοφωνικό τοπίο που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες της κοινωνίας μας, διασφαλίζοντας έτσι ταυτόχρονα

την ελευθερία, την ποιότητα και σίγουρα την πολυφωνία της ενημέρωσης.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, και μιλώντας και σαν δημοσιογράφος, θα ήθελα να υπερθεματίσω ότι ο περιφερειακός Τύπος είναι ο βασικός και θεμελιώδης πυλώνας της δημοκρατίας μας. Δεν είναι εχθρός ούτε είναι βάρος μας. Είναι φωνή, φωνή που πρέπει και επιβάλλεται να ακούγεται. Αν χαθεί αυτό, δεν θα μείνει τίποτα να φιλτράρει και να ελέγχει την εξουσία.

Η Κυβέρνηση οφείλει να διορθώσει τα λάθη και τις παθογένειες του παρελθόντος και τα δικά της κυρίως, να αφήσει πίσω τη διαχείριση εντυπώσεων και να σταθεί στο ύψος όλων αυτών των περιστάσεων. Γι' αυτό, κύριε Υπουργέ, και εμείς θα ψηφίσουμε «παρών» στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Γραμμένο και για την οικονομία του χρόνου.

Να καλέσω τώρα στο βήμα τον ειδικό αγορητή της Νέας Αριστεράς, τον συνάδελφο κ. Δημήτριο Τζανακόπουλο.

Κύριε Τζανακόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω να ξεκινήσω με μια προκαταρκτική σημείωση. Η χθεσινή μέρα, κατά τη γνώμη μου, δεν ήταν μια καλή μέρα για τον κοινοβουλευτισμό για πολλούς και διάφορους λόγους. Ο κυριότερος, όμως, είναι ότι γράφτηκε άλλη μία σελίδα στο μεγάλο βιβλίο της συγκάλυψης και των μεθοδεύσεων απαλλαγής των υπευθύνων για το έγκλημα των Τεμπών.

Η προαποφασισμένη και προδιαγεγραμμένη καταψήφιση των προτάσεων της Αντιπολίτευσης, είτε αυτές οι προτάσεις αφορούσαν την παραπομπή του κ. Καραμανλή για κακουργήματα είτε την παραπομπή του Πρωθυπουργού για διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών σε επιτροπή προκαταρκτικής εξέτασης, η καταψήφιση, λοιπόν, αυτή ισοδυναμεί -γι' αυτό καλέσαμε όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης να αποσύρουν τις προτάσεις τους- με οριστικό κλείσιμο της υπόθεσης.

Ισοδυναμεί με απαλλαγή των πολιτικών προσώπων τα οποία έχουν -λέμε εμείς- ποινικές ευθύνες για το έγκλημα των Τεμπών. Και τούτο, διότι οδηγούμαστε σε μια επιτροπή προκαταρκτικής εξέτασης, η οποία όπως και η αντίστοιχη για τον κ. Τριαντόπουλο, θα λειτουργήσει κατά παράβαση του Συντάγματος και του Κανονισμού της Βουλής, δεν θα καλέσει μάρτυρες, δεν θα εκδώσει αιτιολογημένο πόρισμα και με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγήσει σε απαλλαγή τον κ. Καραμανλή.

Και επειδή τα είχαμε προβλέψει όλα αυτά και τα είχαμε πει σε ανύποπτο χρόνο, αυτός ήταν ένας από τους λόγους που στη χθεσινή μου ομιλία τόνισα ότι πλέον, δεν μιλάμε για κρίση μεμονωμένων θεσμών στην Ελλάδα. Δεν μιλάμε για κρίση μεμονωμένων θεσμών στη χώρα. Δεν βιώνουμε την κρίση, για παράδειγμα, της εκτελεστικής εξουσίας. Δεν βιώνουμε την κρίση απλώς και μόνο της κοινοβουλευτικής λειτουργίας, της νομοθετικής εξουσίας. Δεν βιώνουμε την κρίση των κομμάτων. Δεν βιώνουμε μια μεμονωμένη κρίση της δικαστικής εξουσίας ή των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Αντίθετα, ζούμε μια βαθιά κρίση δημοκρατίας, όλων αυτών των θεσμών ξεχωριστά, αλλά και στη συναρμογή τους. Τούτο συμβαίνει με πολιτική καθοδήγηση από τη μεριά της Κυβέρνησης που έχει δημιουργήσει ένα καθεστώς που αποσκοπεί στον ασφυκτικό έλεγχο της δημόσιας ζωής και της δημόσιας σφαίρας. Η Κυβέρνηση αυτή εδώ και έξι χρόνια έχει μετατραπεί σε μια μηχανή παραγωγής σκανδάλων, συνταγματικών παραβιάσεων, νομοθετικών ακροβασίων και προγραφών. Σκάνδαλα και παραβιάσεις που αφορούν την κρατική λειτουργία στο σύνολό της, σε όλες τις πτυχές της.

Θα σταθώ μόνο σε τρία-τέσσερα παραδείγματα, τα οποία σχετίζονται άμεσα με το ζήτημα της ενημέρωσης, της ελευθερίας του Τύπου, της δημοσιογραφικής έρευνας.

Το σκάνδαλο των υποκλοπών, η υπόθεση των παρακολούθησεων από την ΕΥΠ, αλλά και από το λογισμικό Predator, δεν ήταν απλώς και μόνο ένα σκάνδαλο που αφορούσε κρατικές λειτουργίες: Την παρακολούθηση του μισού Υπουργικού Συμβουλίου,

κύριε Μαρινάκη, την παρακολούθηση της ηγεσίας του στρατεύματος, την παρακολούθηση πολιτικών αντιπάλων με την υπογραφή της κ. Βλάχου, η οποία πριν από λίγες μέρες, μάλιστα, ανταμείφθηκε για τις υπηρεσίες που έχει προσφέρει στην Κυβέρνηση και στην ΕΥΠ με την προαγωγή της σε Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Δεν αφορούσε μόνο αυτά. Αυτό ήταν, εάν θέλετε, η κεντρική πτυχή του σκανδάλου. Αφορούσε και δημοσιογράφους και σε πολύ μεγάλο βαθμό ξεκίνησε μάλιστα, από πρωτοβουλίες που πήραν δημοσιογράφοι.

Σας θυμίζω ότι οι δύο πρώτες περιπτώσεις αφορούσαν, πρώτον, δημοσιογράφο -μιλώ για τον Θανάση τον Κουκάκη- ο οποίος έκανε έρευνα για οικονομικά σκάνδαλα τα οποία ενέπλεκαν και κυβερνητικά στελέχη και, ξαφνικά, ο άνθρωπος κατάλαβε ότι παρακολουθείται το τηλέφωνό του και τελικά αποδείχθηκε ότι το τηλέφωνο του παρακολουθούνταν από την ΕΥΠ, χωρίς να εξηγηθεί ποτέ ποιος λόγος εθνικής ασφάλειας δικαιολογούσε αυτή την παρακολούθηση.

Επίσης, υπάρχει περίπτωση και άλλου δημοσιογράφου -υπάρχουν, βέβαια, πολλοί στη λίστα της ΕΥΠ- ο οποίος ερευνούσε παραβιάσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης και της ίδιας της ΕΥΠ, σε σχέση με τη διαχείριση του προσφυγικού.

Φυσικά, για όλα αυτά η Κυβέρνηση δεν είπε λέξη. Είπε απλώς ότι υπήρχε τυπική νομιμότητα, αφού είχε μπει η τζίφρα της εισαγγελίας.

Είναι ή δεν είναι πρόβλημα ελευθερίας του Τύπου στη χώρα, όταν η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών παρακολουθεί δημοσιογράφους, απλώς και μόνο επειδή κάνουν δημοσιογραφική έρευνα, η οποία ενδεχομένως να ενοχλεί ή να ενοχλήσει την Κυβέρνηση, κύριε Μαρκόπουλε; Τι έχετε να πείτε γι' αυτό; Θεωρείτε ότι είναι μια καλή πρακτική της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών η παρακολούθηση δημοσιογράφου; Ξέρετε πολλές χώρες της Ευρώπης, οι οποίες με κρατική τζίφρα παρακολουθούν τηλέφωνα και επικοινωνίες δημοσιογράφων; Εγώ δεν ξέρω πολλές. Ενδεχομένως να γίνεται στην Ουγγαρία, του κ. Όρμπαν. Ενδεχομένως να γίνεται στη Ρωσία του κ. Πούτιν, τον οποίο εσείς βάζετε στο στόχαστρο, αλλά οι πρακτικές, τις οποίες ακολουθείτε, δείτε πώς συναντιούνται με τις πρακτικές των πιο αυταρχικών καθεστώτων της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Να πω δεύτερο σκάνδαλο που αφορά -με την ευρεία έννοια- την ενημέρωση, σκάνδαλο της ομάδας αλήθειας; Τι έχουμε εδώ; Έχουμε δύο συγκοινωνούντα δοχεία, τον κομματικό μηχανισμό της Νέας Δημοκρατίας και μια ιδιωτική επιχείρηση. Τι γίνεται; Στελέχη του κομματικού μηχανισμού της Νέας Δημοκρατίας φεύγουν από την κομματική δομή, πληρώνονται από μια ιδιωτική εταιρεία, κάνουν προπαγάνδα υπέρ της Κυβέρνησης και στη συνέχεια, είτε μεταπηδούν στον κομματικό μηχανισμό και ξαναρχίζουν να πληρώνονται από εκεί είτε παίρνουν κυβερνητική θέση. Αυτό ως δομή, ως τρίγωνο σχέσεων, σας φαίνεται λογικό; Το υπερασπίζετε κιόλας με ζήλο ως καλή πρακτική;

Τρίτον -που πάλι αφορά την ενημέρωση- λίστα Πέτσα. Η λίστα Πέτσα τι ήταν; Κατά την περίοδο της πανδημίας, οι χρηματοδοτήσεις στα μέσα ενημέρωσης γίνονταν στη βάση μιας λίστας που είχε καταρτιστεί στο Μέγαρο Μαξίμου υπό την εποπτεία -κατά τα φαινόμενα- του ίδιου του Πρωθυπουργού και ουδέποτε εξηγήθηκε -και κύριε Μαρινάκη θα περίμενα ένα σχόλιο επ' αυτού- στη βάση ποιων κριτηρίων αποφασίστηκαν οι χρηματοδοτήσεις κάθε μέσου. Διότι έγινε μια εξεταστική επιτροπή για τη λίστα Πέτσα -προσέξετε το πρωτοφανές- χωρίς να κληθεί να εξεταστεί ο κ. Πέτσας ο ίδιος. Δεν τον φέραμε στην εξεταστική επιτροπή να τον ρωτήσουμε: Γιατί άνθρωπε μου επέλεξες οι χρηματοδοτήσεις να καταμεμηθούν με αυτόν τον τρόπο και όχι με έναν άλλον;

Αυτό εσείς το θεωρείτε επίσης καλή πρακτική και θεωρείτε ότι υπάρχει απόλυτη δημοσιότητα και απόλυτη διαφάνεια στον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι κρατικές χρηματοδοτήσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης;

Να πω τέταρτο, το οποίο εμπλέκει και τον ίδιο τον κ. Μαρινάκη; Το μοντάζ των συνομιλιών του σταθμάρχη με τους μηχανοδηγούς που βγήκε στη δημοσιότητα δύο μέρες πριν. Τότε, όταν το είχε αποκαλύψει η εφημερίδα «Το Βήμα» ο κ. Μαρινάκης έσπευσε να βγει να πει: «Μαύρη κηλίδα στην ιστορία της δημοσιογραφίας να μιλούν για μονταζιέρα». Στη συνέχεια ήρθε να σας διαψεύσει

ποιος; Ο πολιτικός σας προϊστάμενος, ο ίδιος ο κ. Μητσotάκης, ο οποίος σε συνέντευξή του δήλωσε ότι: «Ναι, είναι πιθανό να έχει γίνει μοντάζ». Κύριε Μαρινάκη, δεν διαβάζετε καλά. Αυτό είπε τον Απρίλιο του 2024, ότι είναι πιθανό να έχει γίνει μοντάζ.

Να θυμίσω, επίσης -και σε αυτό είστε πρωταγωνιστής, κύριε Μαρινάκη- τις διαρκείς επιθέσεις που εξαπολύετε και εσείς και προκάτοχοί σας σε ξένα μέσα ενημέρωσης τα οποία προχωρούν σε αποκαλύψεις είτε για τη διαχείριση του προσφυγικού, είτε για το έγκλημα των Τεμπών, είτε για την οικονομική κατάσταση της χώρας!

Και ρωτώ: Εσείς έχετε εξαπολύσει σκληρότατες επιθέσεις και αναρωτιέμαι τι λόγο έχει το «Politico», η «Handelsblatt», η «New York Times» να λοιδορήσουν την Κυβέρνηση και να την αποσταθεροποιήσουν. Τι λόγο έχουν; Ποια είναι τα συμφέροντα που κρύβονται από πίσω; Και ποια είναι η μόνιμη επωδός, όταν υπάρχει μια δημοσιογραφική έρευνα η οποία φέρνει σε δύσκολη θέση την Κυβέρνηση, με συγκεκριμένες αποκαλύψεις;

Είπατε προηγουμένως για μια ατυχή, πράγματι, περίπτωση...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μα, ζήτησε και συγγνώμη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Το ξέρετε, κύριε Μαρκόπουλε, ότι η χώρα καταδικάστηκε πριν από τρεις μήνες για τη συστηματική πρακτική των επαναπροωθήσεων, τις οποίες εσείς ο ίδιος, κύριε Μαρινάκη, άλλοι Υπουργοί της Κυβέρνησης, αλλά και Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας αρνείστε με ζήλο. Λέτε ότι δεν κάνουμε επαναπροωθήσεις, δεν υπάρχει τέτοιο πράγμα. Καταδικάστηκε η χώρα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και αυτό σκοπεύει στην αποσταθεροποίηση, εν πάση περιπτώσει, της Κυβέρνησης.

Ακούστε τώρα ποια είναι η μόνιμη επωδός, τι λέτε. Οποτεδήποτε κάποιο ξένο ενημέρωσης κάνει μια αποκάλυψη για τις απαράδεκτες και αντιδημοκρατικές πρακτικές που ακολουθεί η Κυβέρνηση ή κάποιος Ευρωβουλευτής ή κάποιο πολιτικό κόμμα παίρνει μια πρωτοβουλία για να αναδείξει αυτές τις πρακτικές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η μόνιμη επωδός της Κυβέρνησης είναι η εξής: Συκοφαντείτε τη χώρα.

Λοιπόν, ακούστε, κάτι το οποίο είπα και στην προηγούμενη επιτροπή που λέγατε ότι δυσφημείτε και συκοφαντείτε τη χώρα. Θα σας πω το εξής και κρατήστε το καλά στο μυαλό σας. Η ταύτιση των συμφερόντων της Κυβέρνησης με τα συμφέροντα της χώρας είναι χαρακτηριστικό πρωτοφασιστικών καθεστώτων. Όταν κάνουμε κριτική στην Κυβέρνηση, κάνουμε κριτική στην Κυβέρνηση.

Επομένως, αποφύγετε αυτό το επιχείρημα, κύριε Μαρινάκη, διότι το ίδιο θα μπορούσε να πει οποιοδήποτε ολοκληρωτικό καθεστώς απέναντι στην εσωτερική του Αντιπολίτευση, όταν αναδεικνύει τις απαράδεκτες και αντιδημοκρατικές πρακτικές ακριβώς του καθεστώτος σε διεθνές περιβάλλον. Μην το λέτε αυτό το επιχείρημα. Υπερασπιστείτε τους εαυτούς σας και υπερασπιστείτε τις πολιτικές σας επιλογές, αλλά μην τις ταυτίζετε με τα συμφέροντα της χώρας σας.

Κλείνω. Ποιος είναι ο σκοπός του κατ' ευφημισμόν επανομαζόμενου νομοσχεδίου για την ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοσιότητας; Να περιορίσει, στην πραγματικότητα, τον κύκλο όσων δικαιούνται κρατική διαφήμιση και κρατική χρηματοδότηση, δηλαδή να κάνει ένα βήμα ακόμα στη συγκέντρωση και συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης, προβλέποντας ορισμένα μέτρα, ανεξάρτητα των ειδικών πληθυσμιακών και γεωγραφικών συνθηκών, με μεγάλες γραφειοκρατικές επιβαρύνσεις, με έλεγχο που ενδεχομένως να παραβιάζει και νόμους και τον νόμο για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των συνδρομητών αυτών των μέσων ενημέρωσης, με ελέγχους οι οποίοι είναι απολύτως εξαρτημένοι από την κεντρική δομή της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και θα χρησιμοποιηθούν, όπως χρησιμοποιούνται κατά κόρον, από την Κυβέρνησή σας όχι ως μέσα ελέγχου της νομιμότητας, αλλά ως μέσα πολιτικής επιβολής σε μέσα μαζικής ενημέρωσης τα οποία ενδεχομένως να μη σας κάνουν όλα τα χατίρια. Αυτό κάνει το νομοσχέδιο.

Και τι δεν κάνει; Δεν κάνει τίποτα για αυτό το οποίο γνωρίζετε καλά ότι είναι το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής ενημέρωσης, δηλαδή το γεγονός ότι εκατό μέσα μαζικής ενημέρωσης ελέγχονται στη χώρα από δέκα επιχειρηματίες. Αυτό είναι το ολιγοπώλιο, αυτό είναι το καρτέλ της ενημέρωσης. Και προς αυτήν την

κατεύθυνση κινείται το νομοσχέδιο, να ενισχύσει αυτό το καρτέλ της ενημέρωσης, το καρτέλ της ενημέρωσης το οποίο ευνοεί προκλητικά την Κυβέρνηση.

Τι δεν κάνει, επίσης; Δεν διασφαλίζει εργασιακές σχέσεις και το σημαντικότερο, δεν δημιουργεί κανένα κριτήριο όχι για το ποιος δικαιούται τη χρηματοδότηση, αλλά για τον τρόπο της κατανόμης της χρηματοδότησης. Είναι η τρίτη φορά που σας το ζητάω να μας πείτε με ποια κριτήρια κατανέμεται η κρατική χρηματοδότηση και η κρατική διαφήμιση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ποια είναι αυτά τα κριτήρια;

Διότι εδώ, προσέξτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε μία λίστα Πέτσα. Έχουμε μία, δυο, τρεις, πολλές λίστες Πέτσα. Η λογική της λίστας Πέτσα είναι καθημερινή και εξακολουθητική από τη μεριά της Κυβέρνησης. Ελέγχοντας τη ροή της κρατικής χρηματοδότησης, έχει τη δυνατότητα να ελέγχει και την ενημέρωση. Είναι ένα από τα μέσα που χρησιμοποιεί, γιατί υπάρχουν κι άλλα.

Είναι ακριβώς αυτοί οι λόγοι για τους οποίους, αφενός, δεν σας έχουμε καμία εμπιστοσύνη και αφετέρου, θεωρούμε ότι το σημερινό νομοσχέδιο όχι απλώς δεν πρόκειται να λύσει κανένα πρόβλημα, αλλά θα επιτείνει τα υπαρκτά και τεράστια προβλήματα στον χώρο της ενημέρωσης στην Ελλάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Τζανακόπουλο.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο ειδικός αγορητής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Γεώργιος Ρούντας. Στη συνέχεια, θα ολοκληρώσουμε με τους εισηγητές και ειδικούς αγορητές με την κ. Ελένη Καραγεωργοπούλου, ειδική αγορήτρια της Πλεύσης Ελευθερίας και αμέσως μετά, τον λόγο θα πάρει ο Υπουργός. Μετά, θα μπορούμε και στον κατάλογο.

Κύριε Ρούντα, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε εδώ μετά από τη χθεσινोβραδινή μααραθώνια πραγματικά διαδικασία, η οποία μας θλίβει για το αποτέλεσμα, γιατί θεωρούμε ότι εδώ ακούστηκε χθες η φωνή της ελληνικής κοινωνίας. Παρ' όλα αυτά, η Κυβέρνηση και κάποιοι άλλοι αποφάσισαν να κλείσουν τα αυτιά τους.

Πριν μπω στον σχολιασμό του νομοσχεδίου, ήθελα να κάνω μια παρατήρηση.

Άκουσα πριν από λίγο, κύριε Υπουργέ, το εξής. Ο κ. Μαρκόπουλος στην εισήγησή του ανέφερε κάποια ζητήματα και μεταξύ των άλλων, ανέφερε τη δήλωση που έκανε ο κ. Γεραπετρίτης, που είπε: «Είμαι φιλέλληνας». Και μάλιστα, είπε ακριβώς: «Είμαι φιλέλληνας και η στάση μου αυτή δεν θα πάψει να υπάρχει». Και δεν άκουσα ούτε εσάς ούτε κάποιον άλλον να νιώθουν άσχημα για αυτή τη δήλωση. Το πέρασε λες και δεν τρέχει τίποτα.

Ήθελα να σας ρωτήσω: Εσείς συμφωνείτε με αυτή τη δήλωση; Τη θεωρείτε επιτυχημένη ή αποτυχημένη; Συμφωνείτε με την υπόκληση που έκανε στον κ. Ερντογάν; Συμφωνείτε με τις δηλώσεις του κ. Καϊρίδη, ότι η Γενοκτονία των Ποντίων και η πολεμική εισβολή και κατοχή της Κύπρου από την Τουρκία είναι μύθος; Συμφωνείτε με τις δηλώσεις του κ. Τσάφου περί «τουρκικής δημοκρατίας της βόρειας Κύπρου»; Συμφωνείτε;

Δεν ξέρω, μου κάνει εντύπωση που το σκέφτεστε. Πάντως, η απάντηση είναι ότι στην Ελλάδα θέλουν...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν έχω τον λόγο τώρα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Εντάξει. Περιμένω την απάντησή σας. Στην Ελλάδα, πάντως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Στο Κοινοβούλιο, κύριε Ρούντα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν κάνουμε ερωτήσεις σε Υπουργούς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Μάλιστα.

Στην Ελλάδα, πάντως, θέλουμε Έλληνες και όχι απλώς φιλέλληνες!

Και επειδή σχολιάστηκε και το ζήτημα με τον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας, ότι δηλαδή εδράζεται σε κάποια ιδεολογικά κριτήρια και έχει τάσεις υποκειμενικότητας, να πω ότι δεν είναι τυχαίο ότι

η χώρα μας το 2025 βρέθηκε στην ογδοηκοστή ένατη θέση παγκοσμίως, παραμένοντας τελευταία στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εγώ θα καταθέσω ξανά στα Πρακτικά αυτή εδώ την έκθεση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Ρούντας καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα έκθεση, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και να θυμίσω ότι το ζήτημα της ελευθερίας του Τύπου είναι και ζήτημα που εκφράζει την ποιότητα δημοκρατίας σε μια χώρα. Και να θυμίσω ότι, με βάση τον Παγκόσμιο Δείκτη Δημοκρατίας, τον Democracy Index, μπορεί μεν να φαίνεται ότι η χώρα μας ανήκει στις πλήρεις δημοκρατίες, δηλαδή στις εικοσιπέντε χώρες, αλλά να πούμε ότι είναι η τελευταία από αυτές τις εικοσιπέντε χώρες και ότι από πέρσι μέχρι σήμερα έπεσε πέντε θέσεις στην κατηγορία και μάλιστα, προς τα κάτω και είναι και τελευταία.

Αυτό που έχει μεγάλη, επίσης, σημασία είναι ότι σε έναν από αυτούς τους δείκτες απόδοσης της λειτουργίας της Κυβέρνησης έχετε 6,79 βαθμούς με άριστα το 10. Είναι η πιο τελευταία βαθμολογία. Αυτό είναι το επιτελικό σας κράτος.

Θα σχολιάσω τα άρθρα. Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προσπαθείτε μέσα σε τρία χρόνια να αλλάξετε τον δικό σας νόμο, τον ν.5005/2022, ο οποίος δημιούργησε δύο βασικά μητρώα, το Μητρώο Έντυπου Τύπου και το Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου, με αντικείμενο την καταγραφή όλων των φορέων. Βέβαια, το έχετε κάνει αυτό πολλές φορές, δηλαδή σε σύντομο χρονικό διάστημα έχετε αλλάξει τους νόμους που εσείς οι ίδιοι δημιουργήσατε για να δείξετε, δήθεν, νομοθετικό έργο. Το κάνατε και με τους Ποινικούς Κώδικες που τους αλλάξατε δεκαεννιά φορές.

Και αποφασίσατε να δημιουργήσετε ένα σύστημα πιστοποίησης όλων των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τον έλεγχο ορθότητας του οποίου φυσικά τον επιφυλάσσετε κυριαρχικά στον εαυτό σας, μέσω των ελέγχων που θα ασκεί η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, η οποία με τη σειρά της υπάγεται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, βλέπετε το άρθρο 20 του ν.5005/2022.

Μάλιστα, σε αυτήν την επίσημη ιστοσελίδα λέει ότι η αποστολή της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης είναι η υποστήριξη των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, καθώς και της Προεδρίας, σε ζητήματα που αφορούν στην επικοινωνία και την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση της κοινής γνώμης εντός και εκτός Ελλάδας, σε σχέση με το κυβερνητικό έργο, καθώς και η υποστήριξη του εκάστοτε Κυβερνητικού Εκπροσώπου στην άσκηση των καθηκόντων του. Αυτό δεν μας κάνει εντύπωση γιατί γενικώς είστε εθισμένοι στον συγκεντρωτισμό της εξουσίας.

Θα σας αναφέρω άλλα δύο παραδείγματα από προηγούμενα νομοσχέδια.

Το πρώτο παράδειγμα έχει να κάνει με τον ν.5062/2023 για την επιλογή των διοικήσεων φορέων του δημοσίου τομέα, όπου διαρκώς διατυμπανίζετε ότι, δήθεν, υπάρχουν φίλτρα αξιοκρατίας, αλλά στο τέλος η επιλογή γινόταν με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή με κοινή απόφαση των συναρμοδίων Υπουργών ή με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Πάλι δηλαδή εσείς είχατε τον τελευταίο λόγο.

Άλλη μία περίπτωση ενδεικτική είναι ο ν.5188/2025 για την ψηφιακή εφαρμογή «mystreet» όπου πάλι ορίσατε τον εαυτό σας, και συγκεκριμένα το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως τον αρμόδιο φορέα ο οποίος θα επιβλέπει όλα αυτά τα σχετικά ζητήματα τα οποία ρύθμιζε η συγκεκριμένη πράξη. Είναι σαφές ότι η πολιτική σας συμπεριφορά και η κυβερνητική αντίληψη και θεώρησή σας περί διοίκησης εδράζεται στον συγκεντρωτισμό και στον απόλυτο έλεγχο των πάντων.

Ας επιστρέψουμε, όμως, στο νομοσχέδιο. Θέλω να επισημάνω ότι η πιστοποίηση αυτή των μέσων μαζικής ενημέρωσης παρέχει από το 2022 το ζωτικό προνόμιο σε αυτά να λαμβάνουν τις τόσο αναγκαίες για την επιβίωσή τους ευρωπαϊκές και κρατικές ενισχύσεις, είτε πρόκειται για άμεσες είτε για έμμεσες, μέσω της διαφήμισης των φορέων του Δημοσίου και της Γενικής Κυβέρνησης στα φύλλα τους ή της καταχώρησης των υποχρεωτικών δημοσιεύσεων, διαγωνισμών, περιλήψεων και δικογράφων.

Επομένως, η Κυβέρνηση με αυτόν τον νόμο, σε συνδυασμό κιόλας με το υπάρχον νομοσχέδιο που όπως αντιλαμβάνεται κάποιος από την ανάγνωσή του εδραιώνει τον έλεγχο της πάνω στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, θα αποφασίζει στο τέλος ποιος θα δικαιούται αυτές τις πολυπόθητες ενισχύσεις, οι οποίες επαναλαμβάνω ότι είναι ζωτικής σημασίας για την ύπαρξη και τη λειτουργία των περισσότερων μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Πρέπει να το παραδεχτούμε πλέον ξεκάθαρα και ανοιχτά ότι τα περισσότερα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ιδίως τα επαρχιακά έντυπα, ζουν αποκλειστικά και χάρη μόνο σε αυτές τις επιδοτήσεις, αφού, εκτός των άλλων, είναι γνωστό ότι η ψηφιακή τεχνολογία, και μάλιστα η ψηφιακή διακυβέρνηση την οποία την επιβάλλετε παντού, έχει σαρώσει τα πάντα. Πρέπει, επίσης, να σημειώσω την προσφιλή τακτική της Κυβέρνησής σας να δίνει ένα ξεροκόμματο σε συνεχιζόμενα και άλλα οικονομικά συμφέροντα για να εξασφαλίζει το μείζον που είναι προφανώς η υποταγή τους σε αυτή.

Και ενώ το νομοσχέδιο αυτό βελτιώνει σε κάποια σημεία τον ν.5005/2022, παραδείγματος χάριν κάνοντας δεκτά κάποια πάγια αιτήματα των φορέων, όπως ακούστηκε από τη δεύτερη συνεδρίαση των φορέων -όπως εν παραδείγματι, η ενίσχυση στην απασχόληση των δημοσιογράφων, το ότι προκρίνει τη διαφάνεια μέσα από τη μείωση των ανυπόγραφων άρθρων που ήταν σε πολλές περιπτώσεις παραβατικά και το ότι ξεσκαρτάει το εκδοτικό και δημοσιογραφικό τοπίο από αμφιβόλου ποιότητας πρόσωπα με ύποπτες προθέσεις και κίνητρα- δυστυχώς, όμως, δημιουργεί ένα τεράστιο γραφειοκρατικό και οικονομικό βάρος στα ιδιωτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Και αυτός εδώ ο νόμος στην ουσία είναι ακόμα μία υπερρύθμιση, στην οποία μόνο τα οικονομικά συμφέροντα θα μπορούν να ανταπεξέλθουν, ενώ οι ανεξάρτητοι που δεν θα έχουν κάποιο μεγαλύτερο αφεντικό που ενδεχομένως διαπλέκεται με την Κυβέρνηση, θα αναγκαστούν να πάψουν να είναι ανεξάρτητοι, εφόσον εκ των πραγμάτων είτε θα καταρρεύσουν οικονομικά από το λειτουργικό κόστος είτε θα ικετεύουν για την πιστοποίησή τους ή την παραμονή τους στο μητρώο.

Ας θυμηθούμε λίγο κάποιες από αυτές τις πρακτικές του παρελθόντος που εξήγησε και στο διαδίκτυο ο κ. Κοσμάς Μαρινάκης του «Greekonomics». Θα αναφέρω την περίπτωση του προγράμματος χρηματοδότησης για την οικονομική στήριξη επιχειρήσεων έκδοσης εφημερίδων πανελληνίας κυκλοφορίας και περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων, των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, των ραδιοφωνικών σταθμών και του περιοδικού Τύπου, ύψους 20 εκατομμυρίων ευρώ.

Τότε βέβαια δεν υπήρχαν τα δύο μητρώα που νομοθέτησε ο ν.5005/2022. Όμως, τότε το πρόβλημα ήταν τα χρήματα που πήγαν εκεί που ενδεχομένως ιδεολογικά δεν έπρεπε. Οπότε τότε έπρεπε να λυθεί αυτό το ζήτημα.

Να θυμίσω το άρθρο 50 του ν.4779/2021 που ρυθμίστηκαν οι οφειλές προς τον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης για τα έτη από το 2017 έως το 2022 σε έως εβδομήντα δύο δόσεις με ελάχιστο ποσό εκάστου δόσεως τα 100 ευρώ, με απαλλαγή από πρόστιμα και προσαυξήσεις εκπρόθεσμης υποβολής και καταβολής, με αναστολή της λήψης αναγκαστικών μέτρων και συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, και φυσικά με αναστολή ποινικής δίωξης και εκτέλεσης της ποινής.

Έτσι, λοιπόν, η Κυβέρνηση ικανοποίησε όλους τους ημετέρους με μια ρύθμιση που ζηλεύουν όλοι οι υπόλοιποι Έλληνες πολίτες που οφείλουν ασφαλιστικές εισφορές και που τους δίνεται από το κράτος η δυνατότητα να τις ρυθμίσουν το πολύ σε είκοσι τέσσερις δόσεις. Το πιο προκλητικό, όμως, ήταν ότι έναν μήνα πριν τις εκλογές του Μαΐου του 2023 η Κυβέρνηση μοίρασε συνολικά 15 εκατομμύρια ευρώ στα μέσα μαζικής ενημέρωσης με προφανή σκοπό να επηρεάσει τη μετάδοση των ειδήσεων.

Να θυμίσω το πρόγραμμα χρηματοδότησης επιχειρήσεων παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής, ύψους 9 εκατομμυρίων ευρώ, με αιτιολόγηση, η οποία είναι επιεικώς αστεία, το γεγονός ότι: «αν οι επιχειρήσεις επλήγησαν ιδιαίτερα κατά την πρόσφατη οικονομική διαταραχή που προ-

κλήθηκε από τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Να θυμίσω το πρόγραμμα ενίσχυσης των επιχειρήσεων περιφερειακού και τοπικού Τύπου, ύψους 6 εκατομμυρίων ευρώ. Λεφτά υπάρχουν, αλλά υπάρχουν όταν είναι των άλλων και όταν είναι να στηρίξουν το αφήγημα της Κυβέρνησης.

Αφού, λοιπόν, η Κυβέρνηση έφτιαξε τα μητρώα, μας προβάλλει σήμερα ξανά ως εχέγγυα αξιοπιστίας και διαφάνειας ότι θα μοιράζει τα χρήματα των φορολογουμένων κατά το δοκούν και θα εξαγοράζει την πίστη των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Διότι με αυτές τις λίστες μητρώων θα μπορεί στοχευμένα να μοιράζει εκεί όπου θέλει τα χρήματα των εκτάκτων ευρωπαϊκών κρατικών ενισχύσεων, των ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων και προφανώς της γνωστής κρατικής διαφήμισης, εξαγοράζοντας αυτομάτως τις συνειδήσεις τους.

Διότι δεν σας αρκεί να κατασκοπεύετε με τις υποκλοπές τους δημοσιογράφους που δεν ελέγχετε και φοβάστε ότι θα μπορούν να αποκαλύψουν τα σκάνδαλά σας, διότι δεν σας αρκεί να χρηματοδοτείτε, παρά τα γιγαντιαία χρέη του κόμματός σας, τις ηλεκτρονικές ταξιαρχίες και τις ειδικές ομάδες μεθοδικού ψεύδους.

Ξέρετε κάτι; Μέσω του ασφυκτικού ελέγχου της ενημέρωσης, θα συνεχίζεται να αναπαράγεται μια εικονική εικόνα, μια εικονική πραγματικότητα ότι δήθεν όλα πάνε καλά, άρα λοιπόν ψηφίστε μας ξανά. Και πώς ξέρουμε ότι αυτό είναι εικονική πραγματικότητα;

Το ξέρουμε με δύο τρόπους. Πρώτον, κάνοντας μια απλή σύγκριση της πραγματικότητας που βιώνουν όλοι οι Έλληνες πολίτες, που βιώνουμε όλοι μας στο πετσί μας στην καθημερινότητά μας, θα δούμε αν ταιριάζει πραγματικά με την ενημέρωση που προωθείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεύτερον, κάνοντας έναν έλεγχο του πώς παρουσιάζουν δεκάδες διαφορετικά μέσα μαζικής ενημέρωσης την ίδια είδηση.

Δεν είναι δυνατό η πλειοψηφία των μέσων μαζικής ενημέρωσης να παρουσιάζει μια αδικαιολόγητη, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και κοινής λογικής, εναρμονισμένη πρακτική στην παρουσίαση των ειδήσεων. Συγκεκριμένα αυτό συμβαίνει όταν τα περισσότερα μέσα αποφεύγουν εντέχνως να αναφέρουν την εθνικότητα ή το θρήσκευμα κάποιου θύτη. Συμβαίνει όταν ο πολίτης νιώθει ότι η χώρα μετατρέπεται σε μια ισλαμική χαβούζα, και αυτό να παρουσιάζεται ως σύγκλιση με τις προοπτικές και τους όρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμβαίνει όταν άλλες τιμές βλέπεις στο σουπερμάρκετ και άλλες τιμές βλέπεις στα δελτία ειδήσεων. Συμβαίνει όταν άλλες ειδήσεις βλέπει κανείς για την οικονομική πρόοδο της χώρας και άλλα πράγματα διαπιστώνει στο πορτοφόλι του και όταν βάζει το χέρι του στην τσέπη. Συμβαίνει όταν ζει κανείς εθνικές τραγωδίες, αλλά σύμφωνα με τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς δεν ευθύνεται κανείς, και όταν διαστρέφεται η πραγματικότητα για να καλυφθεί η κυβερνητική αβελτηρία και ανικανότητα.

Αφού, λοιπόν, η Κυβέρνηση προσπάθησε, όπως καταγγέλλει η Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων σε επίσημη ανακοίνωσή της, να ελέγξει και να επιβληθεί στη δικαστική εξουσία στην περίπτωση του εγκλήματος των Τεμπών, έτσι και τώρα προχωράτε ένα βήμα ακόμη για να τελειοποιήσετε τον υπερέλεγχο στην τέταρτη εξουσία και να καταστήσετε τη χώρα μας ένα τέλειο καθεστώς απόλυτου ελέγχου, με σκοπό να διαιωνιστείτε στην εξουσία. Είναι προφανώς η ψευδαίσθηση της παντοδυναμίας την οποία έχετε και επιθυμία για εξουσία που σας επιβάλλουν αυτές τις πολιτικές πρακτικές.

Καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος-ΝΙΚΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Ρούντα.

Και καλείται στο Βήμα τώρα η ειδική αγορήτρια της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ελένη Καραγεωργοπούλου και ξαναλέω ότι αμέσως μετά την κ. Καραγεωργοπούλου τον λόγο θα πάρει ο Υπουργός κ. Παύλος Μαρινάκης.

Ορίστε, κυρία Καραγεωργοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Δεν θα τοποθετηθώ για την αποκρουστική επίθεση του Υπουργού της Δικαιοσύνης κ. Φλωρίδη χθες προς τη κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου ούτε για το γεγονός ότι δεν της δόθηκε ο λόγος επί προσωπικού με τις γνωστές γκεμπελίστικες μεθόδους που ακολουθείτε.

Θα περάσω στον σχολιασμό του νομοσχεδίου το οποίο συζητήθηκε σε επιτροπές διαδικασίας ταχύτατης, ως αυτές που συνηθίζετε, σε συνεδριάσεις χωρίς ουσιαστική προσέγγιση και συζήτηση, με εκπροσώπηση φορέων που επιλέξατε. Ο αριθμός των δεκαεννέα φορέων ήταν αρκετός για εσάς, απαγορεύσατε στην πραγματικότητα τους φορείς που προτείναμε ως Πλεύση Ελευθερίας και μεταξύ αυτών ήταν οι φορείς που εννοείται ότι θα σας ενοχλούσαν, ο Συνήγορος του Πολίτη, η Διεθνής Αμνηστία, η Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που μονίμως παραλείπετε από τις γνωμοδοτήσεις που επιβάλλετε να λαμβάνετε από τη συγκεκριμένη επιτροπή γιατί δεν σας χαρίζεται, η Human Rights Watch, η διεθνής ανεξάρτητη οργάνωση η οποία παρατηρεί τα φαινόμενα της καταστρατήγησης κάθε έννοιας δικαίου στην ελευθερία του Τύπου.

Συνεπώς, μεθοδεύσατε την εισήγηση και ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου χωρίς πολλούς εκ των βασικών φορέων που θα έπρεπε να έχουν συζητήσει σε επίπεδο παρουσίας στη συγκεκριμένη συνεδρίαση τις διατάξεις αυτού του σχεδίου νόμου που στη διαβούλευση ήταν διαφορετικό και στη συνέχεια παρουσιάστηκε με την κατάθεσή του με άλλου είδους άρθρα, με προσθήκες, με αφαιρέσεις, με τροποποιήσεις του περιεχομένου των ήδη διαμορφωμένων από τη διαβούλευση άρθρων.

Και αυτό συνέβη σε μέρα απεργίας των δημοσιογράφων. Τυχαίο; Όχι, βεβαίως, το επιλέξατε, ήταν η απόφαση της Πλειοψηφίας να συνεδριάσει η επιτροπή με τους φορείς την ημέρα απεργίας των δημοσιογράφων. Ήταν πολύ βολικό γιατί έλειπαν πάρα πολλές ενώσεις, λόγω της απεργίας δεν προσήλθαν. Η ΠΟΕΣΥ και μόνο ως Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών αποτελείται από έξι ενώσεις, η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Συντακτών, η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, η Ένωση Συντακτών Μακεδονίας-Θράκης, η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου, Νήσων, η Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Εύβοιας, η Ένωση Συντακτών Περιοδικού Ηλεκτρονικού Τύπου.

Συνηθίζετε να λέτε ότι σε κάθε περίπτωση το υπόμνημα υποκαθιστά την παρουσία και δεν είναι αληθές. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι σε ένα υπόμνημα δεν μπορεί κανείς να διατυπώσει τις αντιρρήσεις του σε αυτά που δηλώνετε στο επίπεδο της συνεδρίασης, σε αυτά που αναπτύσσονται, σε αυτά που εξελίσσονται. Η ζωντανή παρουσία, ο λόγος και ο αντίλογος δεν μπορεί να υποκατασταθεί από ένα υπόμνημα που τους υποχρεώνετε να αποστέλλουν, αν πρέπει να τηρήσουν το συνταγματικό τους δικαίωμα στην απεργία.

Από τα υπόμνηματά ωστόσο που κατατέθηκαν ενδεικτική της ανισορροπίας και υποκρισίας κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με την ένταξη των μέσων στο μητρώο είναι οι διατυπώσεις του νομοσχεδίου. Στο όνομα πολιτικών ανταλλαγών, εξυπηρετήσεων διαβάσαμε σε υπόμνημα του Συνδέσμου Ημερησίων Περιφερειακών Εφημερίδων ότι πολλές -ίσως οι περισσότερες- περιφερειακές εφημερίδες ενισχύονται κατά μεγάλο ποσοστό από κρατικές επιδοτήσεις με στόχο τη νόθευση του ανταγωνισμού.

Η ανυπαρξία αντικειμενικών κριτηρίων επί ίσοις όροις για όλους ανεξαιρέτως πλήττει την πολυφωνία και τον πλουραλισμό στην ελευθεροτυπία, όμως, είναι κάτι γνωστό. Το γεγονός ότι υπό τα δικά σας σώματα έχουν ενταχθεί επίσης στο μητρώο ανύπαρκτες εφημερίδες είναι ένα άλλο πολύ σοβαρό ζήτημα που εγείρει ερωτηματικά για τον ρόλο που επιτελούν τέτοιου είδους ρυθμίσεις. Πώς γίνεται να υπάρχει εφημερίδα που έχει ενταχθεί στο Μητρώο Έντυπου Τύπου, αλλά δεν τυπώνει ούτε ένα φύλλο και δεν απασχολεί ούτε έναν δημοσιογράφο; Δεν απαντήσατε ούτε στη διάρκεια της υποτιθέμενης ουσιαστικής συζήτησης που θα επικαλεστέτε σε λίγο. Πώς γίνεται με τη λογική περιορισμού του νόμου και των κανόνων στο όνομα υγιούς ανταγωνισμού να απαγορεύονται οι free press εκδόσεις;

Αυτό που έχει καταστήσει σαφές η αποκαλυπτική έκθεση της

ανεξάρτητης διεθνούς οργάνωσης Human Rights Watch από τον Μάιο ήδη το 2025 είναι ότι ο τρόπος λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης αναδεικνύει σοβαρά ζητήματα κράτους δικαίου και ελευθερίας του Τύπου που θίγουν στον πυρήνα του το δικαιοπολιτικό σύστημα και τις δομές του.

Έχετε ως κυβέρνηση υιοθετήσει ένα άτυπο, ανομολόγητο συμβόλαιο με την τέταρτη εξουσία και τα μέσα ενημέρωσης που θέλετε να ελέγχετε, ώστε να επικουρούν το έργο της διαμόρφωσης όρων κοινωνικής συναίνεσης στη βάση τριγωνικών σχέσεων δικλίκης και ανοχής.

Το μεγάλο κεφάλαιο που λανσάρεται από τα ΜΜΕ, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στοχεύει στην εξασφάλιση αυτής της κοινωνικής ανοχής, στην κατασπατάληση και ιδιοποίηση δημοσίου πλούτου, παρέχοντας ανταλλάγματα στη βάση κοινωνικής πυραμίδας. Η δική σας ανάπτυξη κατ' όνομα μόνο βρίσκεται συνεπώς σε ένα μεταίχμιο νομιμότητας και παρανομίας. Αυτό φυσικά και στηρίζεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που χρηματοδοτείτε, περιορίζοντας τη δημοσιογραφική ελευθερία, ώστε οι μεθοδεύσεις να μην είναι ορατές και μαζί με αυτή την αθεατότητα να εξασφαλίσετε ατιμωρησία.

Προς τι η απαίτηση να επιτίπουν στον έλεγχο ελεγκτών στους οποίους αναφέρεται το παρόν νομοσχέδιο η λίστα συνδρομητών εφημερίδας; Στην τελευταία συνεδρίαση μάς δηλώσατε ότι αναφέρεστε στον αριθμό των συνδρομητών, όχι στο ποιοι είναι αυτοί. Τελικά τι ισχύει;

Εμείς σας καλούμε να αποσύρετε τη σχετική διάταξη που δεν αποσκοπεί παρά στην εκβίαση και απειλή δια έκνομων κυβερνητικών παρεμβάσεων στην ελευθερία του Τύπου, όταν η παραγόμενη είδηση δεν είναι αρεστή.

Η προστασία του Τύπου συνδέεται με τη συμβολή του στον δημόσιο διάλογο, τον ρόλο του ως δημόσιου φύλακα της δημοκρατίας. Γι' αυτό και είναι αδήριτη η ανάγκη προστασίας των πηγών των δημοσιογράφων και ελέγχοντας τις πηγές είναι αυτονόητο ότι δεν μπορούν να υπάρχουν αξιόπιστες και ακριβείς πληροφορίες για τα θέματα δημοσίου συμφέροντος.

Η Ένωση Ιδιοκτητών Ημερήσιων Επαρχιακών Εφημερίδων ΕΙΗΕΕ -δεν θυμάμαι ακριβώς τα αρχικά, την πλήρη επωνυμία, μόνο τα αρχικά αναφέρω, αλλά ξέρετε πολύ καλά ποιους εννοούμε- αναφέρει ότι δεν εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία για τη διοχέτευση του 30% της κρατικής διαφήμισης στα περιφερειακά μέσα με τον ν.2328/1995.

Επίσης, περισσότερες δημοσιογραφικές ενώσεις κατήγγειλαν ότι δεν διασφαλίζεται υγιής ανταγωνισμός ούτε θωρακίζεται το δημοσιογραφικό λειτουργήμα χωρίς σαφείς διατάξεις που ορίζουν υποχρεώσεις και δικαιώματα περιφερειακών εφημερίδων, γεγονός που σήμερα παραμένει ζητούμενο παρά τις ενέργειες που έχουν γίνει τα τελευταία τριάντα χρόνια.

Άλλο θέμα που θίγουν οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι, οι οποίοι δρουν στο πεδίο και αντιλαμβάνονται καθημερινά τη διαδικασία καλύτερα από τον καθένα μας, είναι ότι η ύπαρξη μητρώου και υπο-μητρώου δεν θα προσφέρει ουσιαστικά αποτελέσματα παρά μόνο σύγχυση και επικάλυψη.

Ζητούμενο, επίσης, είναι για τη συνέχιση λειτουργίας περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων η λήψη μέτρων ρύθμισης οφελών των σχετικών επιχειρήσεων στα ασφαλιστικά ταμεία, η περικοπή τόκων, η διαγραφή μέρους κεφαλαίου με παράλληλη μακροπρόθεσμη ρύθμιση εκατόν είκοσι δόσεων.

Η Ένωση Περιφερειακού Τύπου Ελλάδας στηλιτεύει μάλιστα ότι στον αντίποδα της ανάγκης για στήριξη των μέσων ενημέρωσης της περιφέρειας η πολιτεία με δυσκολία και ατέρμονες ζυμώσεις προβαίνει στην ανανέωση της δημοσίευσης διακηρύξεων έργων στις εφημερίδες της περιφέρειας. Η τελευταία παράταση που έχει δοθεί με το παρόν νομοσχέδιο λήγει στις 31-12-2025.

Δηλώσατε στο πλαίσιο των συνεδριάσεων ότι προσεχώς το μέτρο θα μονιμοποιηθεί, αλλά δεν το πράττετε τελικά με τροπολογία που θα έπρεπε να έχετε εισάγει στο παρόν νομοσχέδιο. Είπατε, ωστόσο, ότι αυτό αποτελεί αντικείμενο μελέτης και περιοχόμενου έτερου σχεδίου νόμου που προετοιμάζει το Υπουργείο Ανάπτυξης. Δεν είναι δικό σας αντικείμενο ή αντικείμενο άλλου Υπουργείου.

Και τελικά οι διατάξεις για την κυβερνοασφάλεια που εισάγο-

νται και θα έρθει να παρουσιάσει -είπατε- ο Υπουργός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης γιατί εισάγονται σε ένα νομοσχέδιο που δεν έχει το ίδιο αντικείμενο; Πώς νοείται αυτό το παρόν νομοσχέδιο να περιλαμβάνει διατάξεις άσχετου αντικειμένου, αλλά αυτού του αντικείμενου, του ίδιου σχετικού αντικείμενου, λέτε ότι υπάγεται τελικά στην αρμοδιότητα άλλου Υπουργείου και δεν ήταν εφικτό ούτε με τροπολογία να το εισάγετε;

Απορίες. Είναι περισσότερα αυτά που έχω σημειώσει, θα περιοριστώ σε ορισμένα γιατί υπάρχει και το ζήτημα του χρόνου.

Θα αναφερθώ στον έλεγχο που ασκούν οι ελληνικές αρχές στα κρατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης που οδηγεί σε αθέμιτη επιρροή επί του περιεχομένου και επί συντακτικών οδηγιών, στο ότι η χρήση από πλευράς της Κυβέρνησης δημοσίων διαφημιστικών κονδυλίων για τη στήριξη ιδιωτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης έχει αξιοποιηθεί με σκοπό την κατεύθυνση της ενημέρωσης προς όφελος της Κυβέρνησης. Είναι κάτι που το βλέπουμε καθημερινά, γι' αυτό και θεωρούμε ότι είναι επιτακτική ανάγκη να ανακληθεί το διάταγμα με το οποίο η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, ο εποπτικός φορέας της Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης και του Αθηναϊκού-Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων, υπάγεται στην αρμοδιότητα του Γραφείου του Πρωθυπουργού.

Οι δημοσιογράφοι που παραχώρησαν μάλιστα συνεντεύξεις στην ανεξάρτητη διεθνή οργάνωση Human Rights Watch κατήγγειλαν ότι υπήρξε αποπνικτική ατμόσφαιρα στον χώρο εργασίας τους και μίλησαν για ένα διάχυτο κλίμα λογοκρισίας και αυτολογοκρισίας στην οποία τους υποβάλλετε, κλίμα μέσα στο οποίο καλούνται να εργαστούν.

Μάλιστα, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δημοσιογράφοι αντικατοπτρίζονται στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου των δημοσιογράφων χωρίς σύνορα, όπου η Ελλάδα κατατάσσεται σταθερά στην τελευταία θέση μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τον Φεβρουάριο του 2024 υπήρξε ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξέφραζε σοβαρές ανησυχίες για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και το κράτος δικαίου στην Ελλάδα. Οι εκθέσεις για το κράτος δικαίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν, επίσης, αναδείξει απειλές για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα, αν και γνωρίζουν ότι υπήρξαν ορισμένες θετικές εξελίξεις.

Ωστόσο, οι ελληνικές αρχές αρνούνται να το αποδεχτούν, να το αναγνωρίσουν, κάτι που κάνει και ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο οποίος απέρριψε το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου λέγοντας ότι το κράτος δικαίου στην Ελλάδα είναι ισχυρότερο παρά ποτέ και ότι η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια βρέθηκε συχνά στο επίκεντρο συκοφαντιών σε ό,τι αφορά τις επικρίσεις για τη στάση της Κυβέρνησής του σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Δεν είναι αλήθεια.

Σκάνδαλο υποκλοπών 2022. Ποιον μπορείτε να πείσετε για τη διαφάνεια, για τις αλήθειες που εκστομίζετε; Η Κυβέρνηση φαίνεται να υπονομεύει μεθοδικά τις προσπάθειες απόδοσης ευθυνών στις οποίες ενδεχομένως εμπλέκονται πολιτικοί, αλλά και άλλοι κρατικοί αξιωματούχοι. Για παράδειγμα, η Κυβέρνηση επικαλέστηκε ζητήματα εθνικής ασφάλειας, ώστε να παρεμποδίσει την αποκάλυψη συναφών και αποδεικτικών στοιχείων, ενώ ο γενικός εισαγγελέας έχει διατάξει έρευνα για ταυτοποίηση μαρτύρων που παρείχαν τα εν λόγω στοιχεία στο πλαίσιο μιας φαινομενικά συντονισμένης προσπάθειας συγκάλυψης παρατυπιών.

Ομοίως και με το σκάνδαλο λίστας Πέτσα που αφορά στη διαδικασία διανομής δημοσίων κονδυλίων σε μέσα ενημέρωσης από την Ελληνική Κυβέρνηση και αναδεικνύεται σε ανησυχητικό μοτίβο απροθυμίας των αρχών να αποκαλύψουν τις σχετικές πληροφορίες που αποσκοπούν στην προάσπιση της διαφάνειας και στην απόδοση ευθυνών. Μία σειρά από ενδείξεις μεροληψίας κατά την απόδοση κονδυλίων και η παρεμπόδιση ερευνών είναι παραδείγματα σκόπιμων προσπάθειών απόκρυψης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων από τον δημόσιο έλεγχο, με αποτέλεσμα την υπονόμευση της διαφάνειας και τη διάβρωση των δημοκρατικών αρχών.

Όσον αφορά τώρα την ΕΣΗΕΑ, την είδαμε να διαγράφει δημοσιογράφο που τόλμησε να πει ότι ο Μητσοστάκης μιλούσε σαν θεωρητικός του φασισμού, αλλά δεν την είδαμε να αντιδρά για δημοσιογράφους οι οποίοι παρελαύνουν από την ελληνική τηλε-

όραση μιλώντας για σημαίες Παλαιστινίων και χαρακτηρίζοντάς τες ως πανιά και πατσαβούρια.

Επίσης, δεν είδαμε την ΕΣΗΕΑ να ανησυχεί για αυθόρμητες καθησυχαστικές συνεντεύξεις μετά το έγκλημα των Τεμπών που παροχετεύουν στην κοινή γνώμη ειδήσεις που δεν έχουν διασταυρωθεί, ειδήσεις που είναι πολύ βολικές για να αναπαράχθει το κυβερνητικό αφήγημα, αυτό που για άλλη μία φορά ακούστηκε σε αυτήν την Αίθουσα χθες πολύ ντροπιαστικά τόσο από τον ολίγιστο Πρωθυπουργό που εμφανίστηκε και έφυγε πάρα πολύ γρήγορα χωρίς να δεχτεί κανενός είδους ερώτηση και κανενός είδους διάλογο όσο και από τον ολίγιστο φυσικά κ. Καραμανλή που ντράπηκε και η ντροπή με όσα ακούστηκαν και εχθές. Από σεβασμό στον χρόνο, θα περιοριστώ σε αυτά και θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Καραγεωργοπούλου.

Τον λόγο έχει τώρα ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κ. Παύλος Μαρινάκης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πριν σας αναφέρω όσο πιο περιληπτικά μπορώ μία σειρά από βασικά σημεία του νομοσχεδίου ως συνέχεια της διαδικασίας που προηγήθηκε στις επιτροπές της Βουλής, αλλά και πριν απαντήσω σε κάποια σημεία, πολλά εκ των οποίων θεωρώ ότι απαντώνται στις νομοτεχνικές βελτιώσεις του σχεδίου νόμου στις οποίες και θα αναφερθώ σε λίγο, θα ήθελα να κάνω μια επισημάνση που έχει να κάνει περισσότερο τόσο με τη διαδικασία στις επιτροπές και τις εισηγήσεις των αγορητών των κομμάτων όσο και με αυτό το οποίο ζήσαμε τους προηγούμενους μήνες στη χώρα και κορυφώθηκε ως ένα σημείο στη συζήτηση στη Βουλή περί ενδεχόμενων ευθυνών.

Αρχικά, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στις επιτροπές γι' αυτό το νομοσχέδιο, είδα μία μεγάλη αντίφαση, αν μου επιτρέπετε. Αν εξαιρέσω, δηλαδή, κάποιες σοβαρές επισημάνσεις -οι οποίες ήταν αρκετές και δεν τις υποτιμώ και υπήρξαν από πολλά κόμματα της Αντιπολίτευσης, και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά και των υπολοίπων κομμάτων- πολλών εκ των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, μέρος των οποίων θεωρώ ότι απαντώνται σημείο-σημείο και από το ίδιο το νομοσχέδιο και από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, αλλά και από τις υπουργικές αποφάσεις που ούτως ή άλλως προβλέπεται ότι θα βγουν, η εικόνα που παρουσίασε η συντριπτική πλειονότητα της Αντιπολίτευσης για την κατάσταση στη χώρα μας, όσον αφορά την ελευθερία του Τύπου και το κράτος δικαίου, είναι σε πλήρη αντίφαση όχι με αυτά που λέει η Κυβέρνηση, με αυτά που υποστήριξα εγώ ή οι αξιότιμοι Βουλευτές της κυβερνητικής Πλειοψηφίας, της Συμπολίτευσης, αλλά με αυτά που είπαν οι φορείς.

Νομίζω ότι αυτό που έχει αξία να δει κανείς με αντικειμενικό τρόπο ως ένας εξωτερικός παρατηρητής, όπως οι πολίτες που ενδεχομένως θα παρακολουθήσουν στη συνέχεια τι συνέβη αυτές τις ημέρες για ένα νομοσχέδιο που είναι αλήθεια ότι δεν είναι και από τα πιο δημοφιλή, είναι αυτή η μεγάλη αντίφαση.

Από τη μία ακούσαμε για μία χώρα που είναι στις τελευταίες θέσεις αξιολογήσεων, για μία χώρα που διώκει δημοσιογράφους, για μία χώρα στην οποία δεν μπορείς να πεις ελεύθερα τη γνώμη σου, ό,τι χειρότερο μπορεί να φανταστεί κανείς, δηλαδή -πράγματα που έχουμε ακούσει πολλές φορές- και από την άλλη πλευρά, ακούσαμε δεκαεννέα εκπροσώπους φορέων, έντεκα διαζώσης και τους υπόλοιπους μέσω υπομνημάτων -αξιότιμη κυρία εκπρόσωπε της Πλεύσης Ελευθερίας, μια χαρά μπορείς να γράψεις τα πάντα στα υπομνήματά σου, όταν πιάνεις ένα χαρτί και γράφεις, μπορείς να γράφεις και θετικά και αρνητικά- από τους οποίους η μεγάλη εικόνα που παρουσιάστηκε ήταν θετική, ήταν καλύτερη από αυτή την οποία ζούσαν τα προηγούμενα χρόνια, τα χρόνια στα οποία κυβερνούσαν πιο δημοκρατικές, υποτίθεται, κυβερνήσεις από εμάς που είμαστε μία κακιά δήθεν Κυβέρνηση και μία Κυβέρνηση ενάντια στους θεσμούς και στην ελευθερία του Τύπου.

Όλοι οι φορείς, εκπρόσωποι δημοσιογράφων, εκπρόσωποι του επαρχιακού Τύπου, εκπρόσωποι εφημερίδων, ραδιοφώνων, καναλιών, μικρών εφημερίδων περιφερειακού Τύπου, εφημερίδων κεντρικής κυκλοφορίας, αναγνώρισαν βήματα προόδου και κανείς δεν παρουσίασε τη χώρα μας ως μια τριτοκοσμική χώρα. Όλοι, επίσης, παρουσίασαν κάποιες προτάσεις είτε για το παρόν νομοσχέδιο είτε για τα επόμενα. Μάλιστα, αναγνώρισαν ότι είχε αξία ο διάλογος που έγινε σε δημόσια διαβούλευση και γι' αυτό ακριβώς, όπως είχε επισημάνει και η κ. Τσαπανίδου, οι επισημάνσεις τους κράτησαν περίπου μία ώρα.

Ξέρετε τι μου θυμίζει αυτή η αντίφαση, για να περάσω στα του νομοσχεδίου; Μάλιστα, εδώ μιλάω περισσότερο με την άλλη μου ιδιότητα, με αυτή του Κυβερνητικού Εκπροσώπου, ενώ βλέπω και εκπροσώπους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας που αυτό το βίωσαν στην πρώτη γραμμή.

Θυμάμαι τι ζήσαμε τους προηγούμενους τρεις μήνες στη χώρα, σε συνέχεια μιας ρητορικής των προηγούμενων ετών, αρχής γενομένης από το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών. Ειδικά, όμως, τους τελευταίους τρεις μήνες, η λέξη η οποία ακουγόταν σχεδόν παντού σε κάθε ομιλία εκπροσώπου της Αντιπολίτευσης, από την Αριστερά μέχρι την πολύ Δεξιά, την άκρα Δεξιά, ήταν η λέξη «συγκάλυψη». Ακούγαμε «συγκάλυψη με ξυλόλια που λαθρέμποροι τα μετέφεραν και η Κυβέρνηση τους προστάτευε», «μπάζωμα» για να κρυφτούν αυτά τα παράνομα υλικά, «χαμένα βαγόνια» από Βουλευτές περισσότερων του ενός κομμάτων και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, «ενορχηστρωτές της συγκάλυψης με πρώτο και κυριότερο τον Πρωθυπουργό», Πρόεδρος Βουλής που τώρα είναι Πρόεδρος Δημοκρατίας που «έκρυβε δικογραφίες», όλα αυτά δεν τα ακούγαμε σε κάποια άλλη χώρα. Τα ακούγαμε στην Ελλάδα, εδώ, εναντίον της Κυβέρνησης. Και, μάλιστα, ήταν τόσο ενορχηστρωμένη αυτή η προσπάθεια, εντυπωσιακή, που πράγματι κάποια στιγμή το 80% των πολιτών απαντούσε: «Ναι, υπάρχει συγκάλυψη».

Τι είχαμε χθες; Εχθές είχαμε τη συζήτηση επί των προτάσεων των κομμάτων για την τραγική υπόθεση, το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών. Σε ποια δικογραφία; Στην κύρια δικογραφία η οποία επεξεργάζεται, μελετά, ψάχνει να βρει τι συνέβη εκείνη τη μοιραία νύχτα στα Τέμπη. Όλη τη δικογραφία! Όλη! Πήραν δηλαδή -για να καταλαβαίνει ο κόσμος που μας ακούει- όλα τα κόμματα, όλοι οι Βουλευτές, το σύνολο της δικογραφίας για την οποία κάποιιοι μιλούσαν στον κόσμο, χωρίς να την ξέρει ο κόσμος, και έκατσαν να γράψουν προτάσεις και στη συνέχεια να τις συζητήσουμε στη Βουλή.

Αναρωτιέμαι για το εξής: Ξέχασαν να μιλήσουν για τα «ξυλόλια»; Ξέχασαν να μιλήσουν για τα «χαμένα βαγόνια»; Είδαν κάπου να λένε για νεκρούς τους οποίους «εξαφανίσαμε»; Μίλησε κανείς για ευθύνες του Πρωθυπουργού ή οποιουδήποτε άλλου -που θα μπορούσαν να το κάνουν γιατί ήταν το σύνολο της δικογραφίας, το ξαναλέω- για μπάζωμα με σκοπό τη συγκάλυψη; Ακούσατε εχθές κάτι για λαθρέμπορους που τους κρύβαμε, όχι μόνο στις προτάσεις -στις προτάσεις δεν το είδαμε αυτό, είχαμε τόσες ημέρες να τις διαβάσουμε- αλλά στις ομιλίες των πολιτικών Αρχηγών, των εκπροσώπων των κομμάτων;

Δηλαδή, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, προσέξτε, αυτό που ζούσαμε τρεις μήνες είχαν την ευκαιρία τα κόμματα που τα έλεγαν αυτά στον κόσμο για να τον εξοργίσουν, να το φέρουν εδώ στη Βουλή, να πάρουν ένα σημείο της δικογραφίας, τη μία σελίδα, την άλλη σελίδα, τη μια μαρτυρική κατάθεση, ένα στοιχείο και να πουν «Είδατε τι σας λέγαμε τόσους μήνες; Αυτή η Κυβέρνηση, αυτός ο Πρωθυπουργός έκανε ό,τι έκανε».

Τελικά, δεν έγινε τίποτα από όλα αυτά. Έγινε μια άλλη συζήτηση για τις πτυχές του δυστυχήματος, για τα αίτια του -και, προφανώς, πρέπει να διερευνηθεί κάθε του πτυχή και πολύ σύντομα από τον φυσικό δικαστή- και η κατάληξη ήταν η ψήφος των Βουλευτών, καθώς για άλλη μια φορά διαφεύστηκε η Αντιπολίτευση. Μας έλεγαν πριν από μία εβδομάδα ότι προσπαθούμε τεχνητά να ρίξουμε τον πήχη της Πλειοψηφίας, ενώ έχουμε πει ότι για μας είναι οι εκατόν πενήντα πέντε. Εν προκειμένω, είναι εκατόν πενήντα τέσσερις γιατί ένας δεν μπορούσε να ψηφίσει τον εαυτό του. Και εκεί, λοιπόν, εκτός τόπου και χρόνου!

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντι-

πρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Το λέω, λοιπόν, αυτό, γιατί έχοντας την ευθύνη για δεκαπέντε μήνες του χαρτοφυλακίου του Τύπου, της επικοινωνίας, της ενημέρωσης, θεωρώ ότι χειρίζομαι ίσως την πιο χαρακτηριστική πτυχή αυτού που προσπαθεί να κάνει η Αντιπολίτευση, δηλαδή το μαύρο άσπρο και, μάλιστα, να παρουσιάσει τη χώρα ως κάτι άλλο από αυτό που είναι στην πραγματικότητα. Θα επανέλθω, όμως, στη συνέχεια.

Θέλω να σας μιλήσω για το νομοσχέδιο. Το νομοσχέδιο που συζητάμε δεν είναι ένα ακόμα νομοθέτημα, δεν είναι ούτε καν ένα μπάλωμα. Είναι μία πάρα πολύ γενναία νομοθετική πρωτοβουλία, η οποία γεννήθηκε από τα αιτήματα των ενώσεων των δημοσιογράφων, των εργαζομένων στον Τύπο, στην ενημέρωση. Γιατί γεννήθηκε; Διότι μετά από δεκαπέντε χρόνια, το 2022 –και πάλι τότε κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και πάλι τώρα Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας– ψηφίστηκε ένας νόμος για τον Τύπο. Ο νόμος αυτός, ο ν.5005/2022, ίδρυσε τα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου. Αυτό έκανε ο νόμος αυτός. Στον νόμο αυτό, για να το πούμε πάρα πολύ απλά, δεν ορίζει η Κυβέρνηση ποια μέσα θα κυκλοφορούν –καμία κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να το κάνει αυτό σε καμία χώρα– αλλά βάζει κάποιους κανόνες για τους οποίους θα συζητήσουμε εκτενώς, ούτως ώστε να ξέρουν οι πολίτες που πάνε τα λεφτά τους. Ποια είναι τα λεφτά τους; Είναι οι δια-

φημίσεις και οι κρατικές επιχορηγήσεις.

Μέχρι το 2022, δηλαδή, οι Έλληνες φορολογούμενοι πλήρωναν μέσα που δεν ήξεραν –κανείς δεν ήξερε– σε ποιον ανήκουν, μέσα που πολύ πιθανόν να μην πλήρωναν καν τους εργαζόμενούς τους ή στο όνομα μιας εφημερίδας να έγραφε ένας δημοσιογράφος και σε ένα site, σε μια ιστοσελίδα ή να έλεγε και ένα θέμα σε μια τηλεόραση.

Αυτό συνέβαινε στην Ελλάδα μέχρι το 2022 και από το 2022 μέχρι και σήμερα, περίπου δυόμισι χρόνια από την εφαρμογή αυτού του νόμου, είδαμε τι περισσότερο μπορούμε να κάνουμε για την ενίσχυση της διαφάνειας και τη μείωση της γραφειοκρατίας και, κυρίως, τη στήριξη των δημοσιογράφων και συνολικά των εργαζομένων.

Προβήκαμε σε κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις του σχεδίου νόμου. Λεκτικά είναι τα περισσότερα. Στέκομαι στο άρθρο 5, όπου ρητώς μιλάμε για αριθμό συνδρομητών. Αυτό, ούτως ή άλλως, συνέβαινε και αυτό θα συνεχίσει να συμβαίνει.

Καταθέτω στα Πρακτικά συνολικά τις νομοτεχνικές βελτιώσεις, για να είναι στη διάθεση των εκπροσώπων όλων των κομμάτων.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό κ. Παύλος Μαρινάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

με τίτλο

«Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο -
Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις»

1. Στο άρθρο 1 του σχεδίου νόμου, διαγράφονται οι λέξεις «και της κατανομής και αμοιβής των καταχωρίσεων των δημοσιεύσεων».

2. Στο άρθρο 2 του σχεδίου νόμου, στην περ. στ), διαγράφονται οι λέξεις «της διαδικασίας καταβολής των αμοιβών για την καταχώριση δημοσιεύσεων στον περιφερειακό και τοπικό τύπο, καθώς και».

3. Στο άρθρο 4 του σχεδίου νόμου, στην περ. α) του, η λέξη «συμπεριλαμβανομένης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών ενότητων».

4. Στο άρθρο 5 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο, στην περ. ε), μετά από τις λέξεις «ε) στην παρ. 5,» προστίθενται οι λέξεις «εα) η λέξη «συνδρομές» αντικαθίσταται από τις λέξεις «υπεύθυνη δήλωση αριθμού συνδρομητών», εβ)),

β) στην παρ. 5 του εσωτερικού άρθρου 4 του ν. 5005/2022, η λέξη «συνδρομές» αντικαθίσταται από τις λέξεις «υπεύθυνη δήλωση αριθμού συνδρομητών».

5. Στο άρθρο 12 του σχεδίου νόμου, στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 13 του ν. 5005/2022, ο αριθμός «8» αντικαθίσταται από τον αριθμό «14».

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 16 του σχεδίου νόμου, στο τρίτο εδάφιο του εσωτερικού άρθρου 17 του ν. 5005/2022, οι λέξεις «δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του δεύτερου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου».

7. Στο άρθρο 18 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο, διαγράφεται η υποπερ. γβ),

β) στο εσωτερικό άρθρο 19 του ν. 5005/2022:

βα) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2:

i) η λέξη «ταυτότητας» αντικαθίσταται από τη λέξη «ταυτοπροσωπίας»,

ii) οι λέξεις «και ανάθεσης διενέργειας ελέγχου» διαγράφονται,

ββ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5, οι λέξεις «δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του δεύτερου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου».

8. Στο άρθρο 19 του σχεδίου νόμου, στο τρίτο εδάφιο της περ. γ) του εσωτερικού άρθρου 20 του ν. 5005/2022, οι λέξεις «δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του δεύτερου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου».

9. Στο άρθρο 20 του σχεδίου νόμου, στο τέταρτο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 5005/2022, οι λέξεις «δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του δεύτερου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου».

10. Στο άρθρο 24 του σχεδίου νόμου, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, η λέξη «δεύτερου» αντικαθίσταται από τη λέξη «τρίτου».

11. Στο άρθρο 28 του σχεδίου νόμου, στην εσωτερική περ. β) της παρ. 11 του άρθρου 11 του ν. 3592/2007:

α) στο δεύτερο εδάφιο η λέξη και ο αριθμός «πέντε (5)» αντικαθίσταται από τη λέξη και τον αριθμό «έξι (6)»,

β) το τέταρτο εδάφιο «Η παράβαση του παρόντος συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας του σταθμού που αναμεταδίδει κατά βάση πρόγραμμα άλλου σταθμού» αντικαθίσταται ως εξής: «Σε περίπτωση παράβασης της παρούσας επιβάλλονται από το Ε.Σ.Ρ. οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995 (Α' 159)».

12. Στο άρθρο 29 του σχεδίου νόμου, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1Α του εσωτερικού άρθρου 40 του ν. 4779/2021:

α) μετά από τις λέξεις «ανάκληση της άδειας» προστίθενται οι λέξεις «ή της βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού» και

β) οι λέξεις «του προηγούμενου εδαφίου» διαγράφονται».

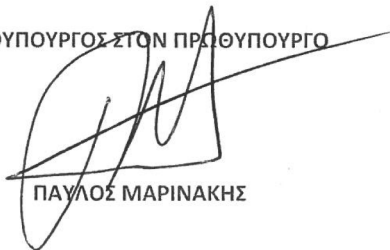
13. Στο άρθρο 30 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο, μετά από τις λέξεις «προστίθεται περ. ε) και» προστίθενται οι λέξεις «μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις»,

β) στην εσωτερική παρ. 6 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), πριν από την περ. δ) διαγράφεται ο σύνδεσμος «και».

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2025

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΥΡΓΟ



ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τι θέλουμε, λοιπόν, να κάνουμε τώρα με τη νέα νομοθέτηση; Το πρώτο και κυριότερο είναι να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο τη θέση των δημοσιογράφων και των εργαζομένων στα μέσα. Η πιο χαρακτηριστική περίπτωση σε αυτή τη νομοθέτηση είναι η ενυπόγραφη δημοσιογραφία. Γιατί βάζουμε την ενυπόγραφη δημοσιογραφία, την οποία έχουμε στόχο και με τις υπουργικές αποφάσεις και με περαιτέρω βελτιώσεις να ενισχύσουμε ακόμα περισσότερο; Τι βάζουμε για δύο λόγους. Ο ένας είναι ο προφανής, γιατί δηλαδή είναι ένα ακόμα βήμα στο να μειώσουμε αυτό το χάος το οποίο πάνε κάποιοι να δημιουργήσουν με την παραπληροφόρηση. Δεν έχουμε αυταπάτες. Έτσι όπως εξελίσσεται η διάδοση των ψεμάτων στο διαδίκτυο, δεν κατέχουμε τα απόλυτα όπλα, αλλά προσπαθούμε να το περιορίσουμε, τουλάχιστον, εκεί που μπορούμε, δηλαδή στη λειτουργία των μέσων, στα οποία υπάρχουν πλέον κανόνες.

Ο δεύτερος λόγος που το κάνουμε είναι γιατί είναι ένα διαχρονικό και πολύ λογικό αίτημα των δημοσιογραφικών ενώσεων. Τι συνέβαινε για να έχουν τον ελάχιστο αριθμό δημοσιογράφων τα μέσα; Κάποιες φορές έκαναν κάποιες συμβάσεις με δημοσιογράφους, μόνο και μόνο για να δηλώνουν ότι τους έχουν, με αποτέλεσμα οι δημοσιογράφοι αυτοί να μην εργάζονται πραγματικά στα μέσα αυτά, χωρίς να μπορούμε να ξέρουμε και για τις αμοιβές τους. Τώρα, λοιπόν, με τον έλεγχο που θα γίνεται από την υπηρεσία και όχι από την κυβέρνηση, θα βλέπουμε αν οι δημοσιογράφοι που έχουν δηλωθεί σε ένα μέσο στο Μητρώο γράφουν στην αντίστοιχη ιστοσελίδα ή στην αντίστοιχη εφημερίδα.

Αυτό είναι το δεύτερο σημαντικότερο. Το πρώτο που κάναμε το 2022. Τι ήταν αυτό; Το είπα και προηγουμένως. Για μένα είναι τεράστιας σημασίας να μην μπορεί ένα μέσο να παίρνει έστω και 1 ευρώ διαφήμιση ή χρηματοδότηση, εάν δεν πληρώνει ξεχωριστά έναν δημοσιογράφο σε ένα ραδιόφωνο ή σε μια εφημερίδα, αν μιλάμε για όμιλο μέσων. Και αυτό άλλαξε. Εφαρμόζεται και, μάλιστα, είναι εκτός μητρώου μέσα που δεν τηρούν αυτή τη δέσμευση.

Το δεύτερο το οποίο κάνουμε είναι ότι σεβόμαστε τα χρήματα των φορολογουμένων, βάζοντας και ενισχύοντας τους υπάρχοντες κανόνες. Όπως σας είπα πριν, μέχρι το 2022 πληρώναμε μέσα που δεν ξέραμε σε ποιον ανήκουν.

Ακουσα ότι βάζουμε τα μητρώα -τα είπαν οι εκπρόσωποι δύο κομμάτων, της Νέας Αριστεράς και της Πλεύσης Ελευθερίας- για να ξέρουμε πού πάνε τα λεφτά και να ελέγχουμε τη χρηματοδότηση.

Στα μητρώα, αυτήν τη στιγμή, έχουμε τριακόσια ογδόντα πέντε έντυπα και πεντακόσιες εξήντα εννέα ιστοσελίδες. Είναι περίπου το 80%. Μέσα σε αυτά είναι εφημερίδες, όπως ο «Ριζοσπάστης» και άλλες εφημερίδες. Δεν θέλω να πω περισσότερες, οι οποίες είναι πολύ «απέναντι» στην Κυβέρνηση. Μάλιστα, πολλές φορές με πρωτοσέλιδα, τα οποία -και εμού συμπεριλαμβανομένου και του Πρωθυπουργού και συγγενών του και πολλών άλλων- είναι συκοφαντικά πέραν των ορίων.

Αρα, αυτό το επιχείρημα είναι εκτός τόπου και χρόνου γιατί δεν ελέγχει η Κυβέρνηση με βάση το αν της αρέσει ή όχι το πρωτοσέλιδο ή το περιεχόμενο ενός μέσου, ποιος θα είναι στο μητρώο. Το ελέγχει η υπηρεσία με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως είναι αριθμός εργαζομένων, φορολογική ενημερότητα, ασφαλιστική ενημερότητα και πολλά άλλα.

Τι κάνουμε σε αυτό το νομοσχέδιο, επιπλέον. Πραγματική λειτουργία γραφείου. Γιατί το βάζουμε αυτό; Αυτό το βάζουμε για να ξέρουμε αν αυτές οι συμβάσεις οδηγούν σε πραγματική εργασία. Ένας ακόμα τρόπος να το ελέγξουμε. Αν υπάρχει ένα υποτυπώδες γραφείο σε ένα μέσο, να ξέρουμε πού βρίσκεται αυτό το μέσο, ποιοι είναι μέσα σε αυτό το μέσο, πώς δουλεύουν. Και κάτι άλλο. Τα έντυπα τα οποία τυπώνουν. Θα έρθω και εκεί για να απαντήσω στα κόμματα και στο άρθρο 5 και στο δεύτερο, γιατί στο ένα -με τους συνδρομητές- απαντάτε μέσω νομοτεχνικής.

Τι άλλο κάνουμε; Κάθε τόσο -και όχι κάθε μέρα- να προκύπτει ότι τυπώνεις τα φύλλα σου, γιατί κάποιοι πήγαιναν από το «παράθυρο» να μπουν στα μητρώα, σε βάρος των συνεπών εφημερίδων και εκδοτών. Τύπωναν ένα φύλλο και έλεγαν «έχω τυπώσει

χίλια». Αυτό, προφανώς, δεν μπορούμε να το κάνουμε αποδεκτό κι εδώ γεννήθηκε η ανάγκη, κατόπιν αιτήματος της αντίστοιχης Ένωσης Περιφερειακού Τύπου, για τα παραστατικά των εκτυπώσεων.

Το τρίτο που κάνουμε είναι να καταπολεμούμε τη γραφειοκρατία και σε αντίθεση με ό,τι κατηγορηθήκαμε, να μην έχουμε τιμωρητικό χαρακτήρα. Πώς το κάνουμε αυτό; Κατ' αρχάς, με το να είναι οκτώ μήνες ανοιχτό το μητρώο. Κάποιοι που μπορεί να μην πληροί μία προϋπόθεση, να μην περιμένει έναν χρόνο μετά να μπει, αλλά να έχει κάθε μέρα την δυνατότητα, οκτώ από τους δώδεκα μήνες του χρόνου, να ενταχθεί στο μητρώο.

Το δεύτερο πράγμα που κάνουμε είναι να δίνουμε τη δυνατότητα για είκοσι ημέρες, αν δεν έχεις κάποιο τυπικό στοιχείο, όπως το προβλέπει ο νόμος, να το θεραπεύσεις.

Το τρίτο που κάνουμε είναι ότι από τα δύο χρόνια που είχε αποκλεισμό το 2022 ο νόμος που προέβλεπε και εφαρμόζεται μέχρι σήμερα, τον κάνουμε έξι μήνες. Και αν είσαι υπότροπος, τότε πάει στα δύο χρόνια. Ο λόγος είναι πάρα πολύ απλός, γιατί θέλουμε να συμμορφωθούν τα μέσα και όχι να τα πετάξουμε εκτός για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα.

Τι κάνουμε, όμως, άλλο; Ενισχύουμε τους ελέγχους και στο 15% πλέον, ανά κατηγορία μέσων θα γίνονται έλεγχοι. Αυτό γιατί συμβαίνει; Γιατί είναι και πολιτική πρόθεση σε όλα τα επίπεδα και πρέπει να τρέξουμε συνολικά σε όλους τους τομείς πολιτικής. Ναι, εμείς θέλουμε να επιβραβεύουμε τους συνεπείς και θέλουμε να έχουν συνέπειες -όχι τιμωρητικό χαρακτήρα- αυτοί οι οποίοι δεν είναι συνεπείς. Ναι, θέλουμε αν η πίτα είναι 10 ευρώ, οι συνεπείς, οι νοικοκυραίοι εκδότες, εργαζόμενοι να πάρουν παραπάνω χρηματοδότηση και αυτοί οι οποίοι πάνε να μπουν από το παράθυρο να μην πάρουν χρηματοδότηση. Ναι, αυτό αν με ρωτάτε, είναι πρόθεσή μας.

Το ποιοι είναι και ποιοι δεν είναι, δεν θα το κρίνουμε εμείς, αλλά η υπηρεσία. Δηλαδή, μόνιμοι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και σε κλιμάκια με επιτόπιους ελέγχους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, θα πάρω όποιο χρόνο παραπάνω έχω. Δεν σκοπεύω να κάνω άλλη κεντρική τοποθέτηση, ίσως μόνο κάποιες απαντήσεις, εάν ερωτηθώ.

Τώρα θα πάμε σε κάποια σημεία, τα οποία έθιξαν τα κόμματα. Θα προσπαθήσω, για άλλη μια φορά, να απαντήσω, γιατί νομίζω ότι τα περισσότερα από αυτά στα οποία αναφέρεστε, δεν προβλέπονται στο νομοσχέδιο.

Για το άρθρο 5, για τον αριθμό συνδρομητών, είμαστε σαφείς. Το λέει πλέον και ρητώς το νομοσχέδιο, καταθέσαμε νομοτεχνική και μιλάμε μόνο για «αριθμό συνδρομητών», όχι για «στοιχεία συνδρομητών». Αρα, δεν υπάρχει κανένα τέτοιο θέμα.

Για τα αποδεικτικά εκτυπώσεων το άρθρο 5 δεν λέει πουθενά ότι κάθε ημερομηνία πρέπει οι εφημερίδες να ανεβάζουν παραστατικά εκτυπώσεων. Θα βγει υπουργική απόφαση, που θα ορίζει το κάθε πότε θα πρέπει να γίνεται αυτό, κατόπιν διαβούλευσης με τις τρεις ουσιαστικές Ενώσεις του Περιφερειακού Τύπου και την Ένωση των Ιδιοκτητών Εφημερίδων Καθημερινής Κυκλοφορίας, δηλαδή των μεγάλων εφημερίδων.

Σας λέω από τώρα ότι είναι αδύνατον αυτό να το ελέγχουμε κάθε μέρα, αλλά θα βάλουμε ένα διάστημα με μια περιοδικότητα κάθε τόσο και, βέβαια, στους ελέγχους θα ζητούνται -όταν θα πηγαίνει εκεί η υπηρεσία- για κάποιους μήνες πίσω. Αυτό, λοιπόν, που πρέπει να έχουν οι εφημερίδες να το έχουν. Κάθε δεκαπέντε-είκοσι ημέρες να ανεβάζουν ένα μέρος αυτών, προφανώς, ενδεικτικά και όταν θα πηγαίνει εκεί η υπηρεσία απροειδοποίητα, να μπορούν να τα δείξουν για κάποιες ημέρες πίσω. Αυτό πάνω-κάτω θέλουμε να λέει -το λέω για να δεσμευτώ και στους ανθρώπους αυτούς και σε εσάς- η υπουργική απόφαση που θα βγει.

Δεν λέει, όμως, το άρθρο 5 αυτό που, καλοπροαίρετα εγώ θεωρώ -γιατί μου το είπαν και πολλοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και των άλλων κομμάτων και άνθρωποι των ενώσεων- επισημάνθηκε. Ίσως είναι η κυριότερη επισήμανση που έχω ακούσει.

Άρθρο 29, ραδιόφωνα. Όχι δεν είναι φωτογραφική διάταξη -

το λέω για δέκατη πέμπτη φορά- σε καμία περίπτωση. Είναι πάρα πολύ σαφές τι θέλουμε να κάνουμε, είναι μια ερμηνευτική διάταξη. Για να έχεις ένα ραδιόφωνο ως κοινοβουλευτικό κόμμα, πρέπει να είσαι κοινοβουλευτικό κόμμα. Στην κριτική γιατί τώρα μετά από δεκατρία χρόνια, η απάντηση είναι γιατί τώρα πήγε να γίνει μια μεταβίβαση, έστω και με υπενοίκιαση. Άρα, το ΕΣΡ τώρα φιλτράρει αυτό, το κρίνει, αποφασίζει αν θα πρέπει να γίνει ή να μη γίνει και διαπίστωσε το ΕΣΡ ένα νομικό κενό. Ξεκάθαρα! Ενώ ο νόμος λέει τότε το παίρνεις, δεν λέει τι γίνεται μετά που δεν έχεις τη νομιμοποιητική βάση.

Και έχω πει, για να είμαι καθαρός, ότι σκοπεύω όλες τις συχνότητες οι οποίες λειτουργούν εδώ και δεκαετίες με προσωρινές άδειες -νομίμως λειτουργούσες, ούτε καν άδειες- να προχωρήσουν στη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένης και αυτής της συχνότητας. Τι θα ήταν, λοιπόν, τίμιο, να έρθουμε εμείς μετά, ενώ θα έχει ξεκινήσει να λειτουργεί ένα ραδιόφωνο με άλλη επωνυμία και άλλη διεύθυνση και να το κλείσουμε; Γιατί, ναι, το ΕΣΡ αποφασίζει, αλλά αυτό είναι η φιλοσοφία μας.

Εμείς δεν θέλουμε ένα κομματικό ραδιόφωνο που λειτουργεί ως κοινοβουλευτικό, όταν το κόμμα αυτό δεν είναι στη Βουλή. Σας το λέω, γιατί θα προβλέπει ποιος είναι ο στόχος μας για το νομοσχέδιο του Νοεμβρίου. Αυτό, ούτως ή άλλως, θα ισχύει και μόνιμα. Άρα, αν θα το κάναμε τώρα που μας ζητήθηκε ως ύπαρξη κενού -και είναι ερμηνευτική η διάταξη, δεν αλλάζουμε το νόμο-θα γινόταν κατόπιν της ψήφου των Βουλευτών κάποιους μήνες μετά θα είχαμε εκ των υστέρων παράπονα -πιο δικαιολογημένα, θα έλεγα εγώ- εφόσον -το ξαναλέω- τώρα ή μετά πάρει την όποια απόφαση το ΕΣΡ, γιατί το ΕΣΡ αποφασίζει και όχι εμείς.

Για τη διαφήμιση άκουσα πάρα πολλά. Η διαφήμιση, δυστυχώς, για πάρα πολλά χρόνια δεν υπόκειται σε έλεγχο, έχετε δίκιο. Για πάρα πολλά χρόνια και κάποια χρόνια δικά μας. Δηλαδή, ενώ υπήρχαν κανόνες -το 30% περιφερειακά μέσα- δεν το ήλεγχε κανένας αυτό κεντρικά. Τώρα ελέγχεται. Σας καλώ να το δείτε. Είναι κάτι καινούργιο, εφαρμόζεται κάποιους μήνες και περιμένω προτάσεις και από τα κόμματα και από τους φορείς για το πώς μπορούμε να αυστηροποιήσουμε τις κυρώσεις σε περίπτωση που σε μία διαφημιστική καμπάνια ενώ έπρεπε να πάει το 30% στα περιφερειακά μέσα, δεν έχει πάει. Δεν είναι, όμως, ότι δεν υπάρχει πλέον έλεγχος, υπάρχει και παραυπάρχει.

Για τις κρατικές δημοσιεύσεις, το περιβόητο αίτημα του 30% του περιφερειακού Τύπου, δεν ήταν εξαγγελία -σας το απάντησα και στις επιτροπές- ήταν ανακοίνωση. Γιατί το ανακοίνωσα; Διότι μιλούσαμε με τους εκπροσώπους του Τύπου -είναι το κεντρικό τους αίτημα- και ήδη έχει ενταχθεί σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο πρόκειται να ψηφιστεί τις επόμενες ημέρες στη Βουλή -έχει τελειώσει η δημόσια διαβούλευση, θα μπει σε επιτροπές και θα πάρει τον δρόμο του για την Ολομέλεια- και μπαίνει στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης, γιατί είναι το επισπεύδουν Υπουργείο -μπορεί να είναι συναρμοδιότητα λόγω του Τύπου και δική μας, αλλά είναι το βασικό Υπουργείο-το έχει στο νομοσχέδιο του και θα το ψηφίσει.

Εάν δεν είχε νομοσχέδιο, αξιότιμη εκπρόσωπε της Πλεύσης Ελευθερίας, το Υπουργείο Ανάπτυξης, σχετικά σύντομα, θα το βάζαμε εμείς, αλλά έχει και το έχει εντάξει. Εδώ θα είμαστε στη Βουλή, να δούμε αν θα γίνει ή όχι. Δεν νομίζω ότι θα λέγαμε κάτι με τέτοια βεβαιότητα αν δεν ξέραμε ότι θα ψηφιστεί και θα είναι στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Χρηματιστήριο, εταιρείες που είναι μέσα στο Χρηματιστήριο. Δεν αλλάζουμε κάτι. Η αρχική μετοχική σύνθεση δεν ήταν υποχρεωτικό να δηλώνεται, ήταν εξαίρεση. Επεκτείνεται η εξαίρεση και στην κατά τη διάρκεια αλλαγής των μετοχικών συνθέσεων υπό τον όρο να τηρούνται όλες οι δημοσιεύσεις του νόμου για τους μετόχους άνω του 5%. Αυτό γιατί γίνεται; Επεκτείνεται, ουσιαστικά, η ισχύουσα διάταξη γιατί το Χρηματιστήριο έχει καθημερινές αλλαγές. Η διαφάνεια, όμως, τηρείται γιατί ελέγχουμε ποιοι είναι οι μέτοχοι των συγκεκριμένων μέσων.

Θέλω να πω δυο λόγια ακόμα, κλείνοντας, γιατί νομίζω ότι για το νομοσχέδιο απάντησα για τα σημεία για τα οποία ακούστηκε μεγαλύτερη κριτική. Λέω ξανά ότι έπρεπε να κρατήσουμε μία ισορροπία μεταξύ κάποιων ενώσεων που ήθελαν πιο αυστηρά μέτρα και κάποιων ενώσεων που θεωρούσαν ότι είναι πολύ αυ-

στηρά αυτά τα μέτρα. Η ισορροπία ποια είναι; Αυτός που πραγματικά λειτουργεί και σέβεται τους εργαζομένους του να πληρώνεται τις κρατικές ενισχύσεις και τις διαφημίσεις.

Κλείνω, περίπου όπως ξεκίνησα, σχετικά με την ελευθερία του Τύπου και το κράτος δικαίου μιλώντας λίγο ευρύτερα για το δικό μου χαρτοφυλάκιο, μόνο για την ελευθερία του Τύπου και τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Θέλω να ρωτήσω αν συμφωνούμε όλοι -τα περισσότερα κόμματα νομίζω ότι συμφωνούν- ότι το σημείο αναφοράς για την ελευθερία του Τύπου και το κράτος δικαίου είναι η ετήσια έκθεση για το κράτος δικαίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτό είναι το σημείο αναφοράς για όλα τα κράτη-μέλη.

Ακούω, λοιπόν, συνέχεια τη φράση ότι η Ελλάδα είναι στην τελευταία θέση. Στην τελευταία έκθεση, το περσινό καλοκαίρι, η Ελλάδα είχε τέσσερις συστάσεις για όλα τα ζητήματα, όχι μόνο για τα ζητήματα Τύπου, για το κράτος δικαίου συνολικά. Ήταν δύο λιγότερες από πρόπερσι που είχε έξι συστάσεις. Με συστάσεις πάει. Γίνεται, δηλαδή, μια αναφορά και ανά κράτος γίνονται συστάσεις.

Θα ήθελα να ρωτήσω αν ξέρετε πόσα κράτη -το είπα και στην επιτροπή, αλλά ήμασταν πολύ λιγότεροι- πόσα κράτη έχουν περισσότερες συστάσεις από την, υποτίθεται, τελευταία Ελλάδα. Δεκαοκτώ κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν περισσότερες συστάσεις για το κράτος δικαίου και την ελευθερία του Τύπου από την, υποτίθεται, τελευταία Ελλάδα.

Και εδώ απαντώ σε αυτό που είπε ο κ. Τζανακόπουλος -δεν είναι εδώ αυτήν τη στιγμή- ότι το να κάνεις αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση, δεν σημαίνει ότι κάνεις αντιπολίτευση στη χώρα. Όχι πάντα. Όταν παρουσιάζεις τη χώρα σου ως ένα καθεστώς, δυσφημείς σε όλον τον κόσμο τη χώρα σου. Όταν δυσφημείς τις γυναίκες και τους άνδρες του Λιμενικού Σώματος, δεν δυσφημείς την Κυβέρνηση, δυσφημείς τη χώρα σου. Όταν μιλάς για ανύπαρκτα νεκρά παιδιά, δεν ξεφτιλίζεις την Κυβέρνηση, ξεφτιλίζεις τη χώρα σου. Δείτε το. Και το λέω πραγματικά καλοπροαίρετα, θέλοντας να πιστεύω ότι μετά και την εμπειρία αυτών των τριών μηνών για όσα είπα στην αρχή πήραν κάποιοι κάποια μαθήματα. Δεν πάει πουθενά αυτό. Δεν το αγοράζει κανένας λογικός πολίτης και δεν βοηθάει κανέναν.

Εγώ, λοιπόν, αυτό το οποίο λέω είναι ότι καμία αριστερή ή κεντροαριστερή κυβέρνηση δεν κατήργησε την απλή δυσφήμιση και για τους δημοσιογράφους. Ήταν πάγιο αίτημα των δημοσιογράφων. Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη το έκανε. Καμία δήθεν προοδευτική κυβέρνηση δεν θέσπισε ιδιώνυμο για τις απειλές κατά δημοσιογράφων. Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη το έκανε. Καμία από τις κυβερνήσεις της Αριστεράς και της προόδου -εντός πολλών εισαγωγικών- δεν ήρθε να πει «όχι, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΕΡΤ δεν θα είναι αποκλειστική επιλογή του εκάστοτε Υπουργού ή Υφυπουργού Τύπου, αλλά θα προκύπτει από μία διαδικασία ΑΣΕΠ». Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη το έκανε και το εφαρμόσε και αυτό. Καμία από τις κυβερνήσεις αυτές που φωνάζουν για τις καταχρηστικές αγωγές κατά δημοσιογράφων δεν προχώρησε σε νομοθετήματα για τις αγωγές SLAPP. Μάθετε το. Όλο αυτό συμβαίνει. Έχουμε μία ακόμα υποχρέωση να υλοποιήσουμε από τη δική μας Κυβέρνηση. Καμία κυβέρνηση από τις «ευαίσθητες» κυβερνήσεις για τα δικαιώματα των εργαζομένων στον Τύπο δεν ήρθε ναβάλει κανόνες, ούτως ώστε για να παίρνει ο όποιος εκδότης, έστω και 1 ευρώ, να πληρώνει τους δημοσιογράφους και να τους πληρώνει ξεχωριστά για κάθε δουλειά που κάνουν και να είναι ασφαλιστικά ενήμερος. Και αυτό η Κυβέρνηση Μητσοτάκη το έκανε.

Αυτή είναι η μεγάλη μας διαφορά, κυρίες και κύριοι Βουλευτές. Εμείς περνάμε από τα λόγια στις πράξεις, στη νομοθέτηση και στην εφαρμογή.

Όταν καθίσαμε να δούμε με τους συνεργάτες μου τι εκκρεμότητες έχει το χαρτοφυλάκιο του Τύπου και της ενημέρωσης, είδαμε ένα βουνό προσωρινών καταστάσεων, άλυτων πραγμάτων: Προσωρινά λειτουργούν τα ραδιόφωνα, προσωρινά λειτουργούν τα περιφερειακά κανάλια -νόμιμα λειτουργούν, αλλά με άδειες οι οποίες παρατείνονται, μέχρι το 2022 αχαρτογράφητο τοπίο στις εφημερίδες, στις ιστοσελίδες, δεκαετίες ολόκληρες.

Για πόσα χρόνια, κυρίες Γιαννούλη, η ΕΡΤ δεν έχει ένα νομο-

σχέδιο; Τα έχουμε πει και κατ' ιδίαν με αρκετούς. Πρόβλημα δια-χρονικό.

Εκεί, λοιπόν, έχεις δύο δρόμους: να κλοτσήσεις και εσύ το «κουτάκι» λίγο παρακάτω ή να προσπαθήσεις, έχοντας πολύ μεγάλη βοήθεια από τους φορείς, από την Κοινοβουλευτική Ομάδα, από τους συνεργάτες σου να λύσεις ένα-ένα τα προβλήματα. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε. Γι' αυτό και σας καλώ, αν όχι το σύνολο, αλλά πολλές από αυτές τις διατάξεις, που είναι πραγματικά αιτήματα ενώσεων, να τις στηρίξετε. Το ίδιο θα σας καλέσω να κάνετε -να είμαστε καλά, πρώτα ο Θεός- και στα επόμενα τρία νομοσχέδια που θέλω τους επόμενους μήνες να φέρω μαζί με τη συνδρομή της Γενικής Γραμματείας και την πολύτιμη συνδρομή της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας στο Ελληνικό Κοινοβούλιο.

Γιατί -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, δεν θα χρειαστώ άλλη τοποθέτηση πέραν κάποιων απαντήσεων που θα μου ζητηθούν- το ζητάω αυτό; Βασική επιδίωξη της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι πολλές φορές, με το ρίσκο να γίνει δυσάρεστη, να μην αφήσει στους επόμενους «καυτές πατάτες», αλλά να προσπαθήσει να βρει λύσεις. Όταν προσπαθείς να βρεις λύσεις, ακούς και καλύτερες. Σίγουρα, όμως, δεν θα αφήσουμε τίποτα αχαρτογράφητο, γιατί θέλουμε κάθε ευρώ των πολιτών να πηγαίνει στους συνεπείς και θέλουμε οι συνεπείς να επιβραβεύονται και αυτοί που δεν είναι συνεπείς να προσαρμόζονται και να γίνουν συνεπείς, αλλιώς να μην παίρνουν ούτε 1 ευρώ.

Να είστε καλά. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κύριος Υπουργός είχε δεκαοκτώ, εννέα, πέντε και τρία λεπτά ομιλίας.

Κύριε Υπουργέ, σας έχουν απομείνει τέσσερα λεπτά. Το λέω απλώς για να το ξέρετε.

Έχει ζητήσει τον λόγο για τρίλεπτη παρέμβαση ο κ. Μάντζος.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Επί της διαδικασίας, κύριε Υπουργέ, εσείς το απόγευμα θα πάτε πράγματι στο πάρτι της Ομάδας Αλήθειας;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Όλοι θα πάμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Είναι στις 20.00; Απλώς να ξέρουμε να αυτοπεριοριστούμε, διότι εδώ συνήθως αργούμε. Μπορεί να σας καθυστερήσουμε και ζητάμε συγγνώμη.

Να αυτοπεριοριστούμε, συνάδελφοι, να μη χάσει ο Υπουργός το ραντεβού του. Να πάτε, να πείτε «χρόνια πολλά» και από τη Βουλή, από όλους μας και καλή διασκέδαση!

Στα σοβαρά, δεν αισθάνεστε βαρύτητα εκτεθειμένος και εσείς ως Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ για τον Τύπο, και η Κυβέρνηση εκτεθειμένη από την παρουσία σας εκεί με αυτήν την ιδιότητα απόψε, κύριε Υπουργέ;

Δεν αισθάνεστε βαρύτητα εκτεθειμένος, αφού έχετε απλώς υπερασπιστεί και ευχηθεί και τον πολλαπλασιασμό της Ομάδας Αλήθειας -από το Βήμα του Κυβερνητικού Εκπροσώπου το έχετε πει αυτό-, σήμερα, με όλες αυτές τις αποκαλύψεις που έχουν ήδη γίνει, την ημέρα που εισηγήσете σχέδιο νόμου στη Βουλή για τη διαφάνεια στα ηλεκτρονικά και έντυπα μέσα ενημέρωσης να παρίστασθε στη γιορτή μιας ομάδας αμειβόμενης προπαγάνδας υπέρ του κόμματος το οποίο υπηρετείτε;

Μπορεί αυτή η Βουλή να εμπιστευτεί το πρόσωπό σας και την Κυβέρνησή σας, ότι μπορείτε να εγγυηθείτε τη διαφάνεια, την ελευθερία του Τύπου στην Ελλάδα, όταν εμπράκτως και πανηγυρικός και περήφανα, απ' ό,τι βλέπω, στηρίζετε την ομάδα προπαγάνδας που φέρει τον τίτλο «Ομάδα Αλήθειας», όταν έχει αποδειχθεί ότι άνθρωποι που δουλεύουν εκεί, πρώην αμειβόμενα κομματικά στελέχη, υπάλληλοι της Νέας Δημοκρατίας, είναι κάποιιοι δήθεν ιδιώτες ρομαντικοί ιδεολόγοι οι οποίοι αμείβονται από κάποιους άλλους ιδιώτες, επίσης ρομαντικούς ιδεολόγους, φίλους της παράταξής σας, που μπορεί και να παίρνουν και δημόσιο χρήμα στην τελική, διότι είναι μια σειρά εταρειών που εμπλέκονται σε αυτήν την υπόθεση;

Με τόσα αναπάντητα ερωτήματα σε αυτήν τη σοβαρή υπόθεση, εσείς αισθάνεστε την ανάγκη να είστε εκεί και να εκπροσωπείτε και την ελληνική Κυβέρνηση;

Κοιτάξτε, για να κλείσω, το βράδυ εκεί μπορείτε να πείτε ότι θέλετε, αλλά επειδή εδώ είναι Βουλή, όταν έρχεστε σε αυτό το

Βήμα θα μετράτε τα λόγια σας, ιδίως όσον αφορά σε ζητήματα που άπτονται εγκληματικών υποθέσεων πολλών νεκρών.

Αναφερθήκατε, πανηγυρίζοντας σχεδόν, στο χθεσινό αποτέλεσμα σαν να είναι αποτέλεσμα ποδοσφαιρικό, σαν να μην ψηφίζαμε εδώ για προανακριτική επιτροπή για ένα έγκλημα πενήντα επτά νεκρών και σαν να υπάρχει από εχθές δικαστική απόφαση.

Εγώ δεν ξέρω, επειδή είμαι και δικηγόρος, μπερδεύτηκα, κύριε συνάδελφε δικηγόρε, Παύλο Μαρινάκη. Μπερδεύτηκα, γιατί άκουσα να μιλάτε σαν να έχουμε δικαστική απόφαση μέσα από μια απόφαση της Πλειοψηφίας για την παραπομπή ενός πρώην Υπουργού σας για ένα δήθεν πλημμέλημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και άκουσα κάτι ακόμα το οποίο είναι και εσφαλμένο και πολιτικά και νομικά, κύριε Πρόεδρε. Πανηγυρίζει και ο Πρωθυπουργός από εχθές και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος σήμερα ότι δήθεν τελείωσε το μπάζωμα και «πού είναι τώρα το μπάζωμα;». Στη δικαιοσύνη είναι το μπάζωμα. Υπάρχει στη δικαιοσύνη φάκελος ποινικής δικογραφίας για την αλλοίωση του τόπου του εγκληματικού δυστυχήματος, συγκεκριμένοι κατηγορούμενοι, μη πολιτικά και πολιτικό πρόσωπο.

Ο κ. Τριαντόπουλος που μοιραζόσασταν το Μέγαρο Μαξίμου μαζί του μέχρι πριν από λίγες εβδομάδες είναι στη δικαιοσύνη, γιατί αυτή η παράταξη το ζήτησε και η Βουλή ολόκληρη και οι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας το στήριξαν. Πού πήγε, λοιπόν, το μπάζωμα, παρά μόνο στη δικαιοσύνη; Μαζί με το email που δημοσιεύθηκε και πιστοποιήθηκε με αποδέκτη όλο τον στενό πυρήνα του Μαξίμου την υλοποίηση και τη χρηματοδότηση της αλλοίωσης του τόπου του δυστυχήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Όλα αυτά ποιος τα ξεχνά; Πάντως η δικαιοσύνη δεν τα ξεχνά. Και κλείνω με την ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κλείστε με αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Εχθές, κύριε Πρόεδρε, με την απόφαση της Πλειοψηφίας, της Νέας Δημοκρατίας, για την οποία πανηγυρίζει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, η Νέα Δημοκρατία μόνη της ψήφισε ένα προκατασκευασμένο, έωλο, νομικά αστήρικτο κατηγορητήριο απαλλαγής του κ. Καραμανλή και καταψήφισε τη μόνη νομικά άρτια και τεκμηριωμένη και δεμένη πάνω στην ποινική δικογραφία πρόταση που είναι του ΠΑΣΟΚ.

Ποιος σέβεται τώρα τη δικαιοσύνη; Η Νέα Δημοκρατία που κατ'ασκεύασε ένα ραμμένο και κομμένο στα μέτρα του κ. Καραμανλή κατηγορητήριο ή το ΠΑΣΟΚ που στηρίζει έμπρακτα τη δικαιοσύνη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ελάτε, κύριε συνάδελφε. Ευχαριστούμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Η συγκάλυψη πιστοποιήθηκε, βεβαιώθηκε, σφραγίστηκε και πέρασε στην ιστορία με την υπογραφή των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας και προσωπικά του κυρίου Πρωθυπουργού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ ο κ. Γιαννούλης, αμέσως μετά ο κ. Καραθανασόπουλος...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν έχει αποφασιστεί να μπαίνουν δύο ομιλητές μετά από κάθε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κοιτάξτε, θέλω τώρα να το ξεκαθαρίσουμε αυτό, γιατί κάθε φορά αυτό γίνεται, ανάλογα με το ποιος παίρνει τον λόγο το σκεφτόμαστε ή όχι. Όταν υπάρχουν παρεμβάσεις, οι τρίλεπτες παρεμβάσεις μέχρι τώρα, σύμφωνα με τον Κανονισμό, τον οποίο θα συζητήσουμε το επόμενο διάστημα, επιτρέπονται γιατί εκπροσωπούν τους Προέδρους των κομμάτων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Καμία αντίρρηση, αλλά στη Διάσκεψη των Προέδρων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Αυτό είναι.

Στη Διάσκεψη των Προέδρων δεν ειπώθηκε αυτό.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Καραγεωργοπούλου, δεν χρειάζομαι εγώ συνήγορο, τα βγάζω πέρα μόνος μου.

Σας λέω ότι θα μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Προσπάθησα να περιορίσω και τον συνάδελφο και τους υπόλοιπους, ώστε να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε μέσα σε αυτήν τη διαδικασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, δεν βλέπουμε τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εδώ δεν το βλέπουμε εμείς. Δεν τον καταλαβαίνετε εννοείτε. Έχει πρόβλημα. Εγώ επειδή τον βλέπω πίσω, έχει πρόβλημα. Θα το λύσουμε τεχνικά κάποια στιγμή. Η τεχνολογία μάς δημιουργεί ένα πρόβλημα, αλλά θα το λύσουμε κι αυτό. Είναι θέμα χρόνου κι αυτό.

Κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, ο τόνος της φωνής και της παρέμβασής σας είναι ακόλουθος και με την ανάγκη αυτά τα ζητήματα να συζητιούνται ήρεμα με προοπτική, με αναπτυξιακή προοπτική, με λύσεις, με προτάσεις και να μπαίνουμε στην ουσία.

Έλα, όμως, που εσείς ο ίδιος επιλέξατε, ενώ όλοι είχαμε τη διάθεση να μιλήσουμε για το νομοσχέδιο -πιστεύω ότι εχθές εξαντλήθηκε και ο καθένας έβγαλε τα συμπεράσματά του-, να πρωταγωνιστήσετε λίγο στην επικαιρότητα.

Με όρους δημοσιογραφικούς, λοιπόν -επειδή είναι και ο Μακάριος Λαζαρίδης συνάδελφος εδώ και ο Δημήτρης Μαρκόπουλος-, θα σας έλεγα ότι μας περιγράψατε με λίγα λόγια το πρωτοσέλιδο μιας εφημερίδας που θα έλεγε «Ο αθώος Υπουργός που διώκεται άδικα από το ίδιο του το κόμμα». Αυτός θα ήταν ο τίτλος στο πρωτοσέλιδο της ανεξάρτητης εφημερίδας για να περιγράψει αυτό που εσείς παρουσιάσατε σαν κατάρρευση των σεναρίων, καμία σχέση με συγκάλυψη κ.λπ. κ.λπ..

Δεν θα φάω περισσότερο χρόνο για το ζήτημα αυτό. Πιστεύω όλοι κατάλαβαν εχθές ότι ένα επεισόδιο του σίριαλ συγκάλυψη περιελάμβανε ο κ. Καραμανλής να πέσει στα μαλακά, κάνοντας κατάχρηση του δικαιώματος της όντως κυβερνητικής πλειοψηφίας που έχετε, αλλά συμπεριφερόμενοι αλαζονικά προς τα δικαιώματα της Αντιπολίτευσης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Πέρασαν τα δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ξεπέρασα τα τρία λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τα δύο λεπτά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Και υποτιμώντας τη λειτουργία του Κοινοβουλίου με έναν Πρωθυπουργό να μην έχει το θάρρος να παραμείνει και να ακούσει τους πολιτικούς του αντιπάλους, γιατί οχυρώθηκε πίσω από την πρόταση των τριών-τεσσάρων κομμάτων για το θέμα της εσχάτης προδοσίας και όλα τα υπόλοιπα μέλη της Βουλής δεν υπήρξαν γι' αυτόν, ήρθε, έβρισε, πρόσβαλε και έφυγε.

Το ίδιο και ο κ. Καραμανλής που δεν είχε να διαθέσει περισσότερα από 20 λεπτά, συντετριμμένος και με μια περισπούδαστη ευαισθησία για το έγκλημα των Τεμπών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εσείς επιλέξατε αυτήν την ατζέντα. Εγώ δεν θα ήθελα να πάμε σε αυτό. Εγώ θα ήθελα να πάμε σε κάτι που μας ξεπερνά όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, τα τρία λεπτά τελείωσαν. Απλά σας το λέω, επειδή δεν λειτουργούσε πριν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ωραία.

Δίνω μια περιγραφή, για να μην αδικηθούν και οι συνάδελφοι του καταλόγου, ότι στην ομιλία μου θα θέσω τις προϋποθέσεις που σε μια σύγχρονη χώρα ο όρος «έλεγχος» δεν θα είναι αναγκαίος για την ελευθερία του Τύπου, όταν υπάρχει ο όρος «κάνονες» και τηρούνται. Όταν υπάρχουν κανόνες και τηρούνται, η

ισηγορία και η ισονομία, δεν υπάρχει ο έλεγχος πόσο χαρτί ξόδεψες, υπάρχουν λύσεις για όλα.

Ο πολύς ο έλεγχος που άκουσα στην ομιλία σας μου δημιουργεί κάποιες ανησυχίες, αλλά έχουμε προτάσεις μεταρρυθμίσεων που ξεπερνούν και τη δική σας Κυβέρνηση και τη μελλοντική δική μας και άλλες. Έτσι δημιουργείται η χώρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε και για τον χρόνο σας.

Ο Βουλευτής κ. Διονύσιος Ακτύπης ζητεί άδεια απουσίας στο εξωτερικό κατά το χρονικό διάστημα από τις 16-7-2025 ως και τις 21-7-2025.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Ο κ. Καραθανασόπουλος έχει τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Για τα συνολικότερα ζητήματα θα αναφερθώ και γι' αυτά που είπα συνολικά ο κύριος Υπουργός στην τοποθέτηση. Απλώς ένα θέμα θέλω να ξεκαθαρίσουμε, κύριε Μαρινάκη.

Είπατε στην τοποθέτησή σας, ανάμεσα στα άλλα, ότι στηρίζει και τον «Ριζοσπάστη», άλλα έντυπα τα οποία σε μόνιμη και συστηματική βάση συκοφαντούν, υβρίζουν τον Πρωθυπουργό, μέλη της οικογένειας. Δεν ξέρω, περιλαμβάνετε και τον «Ριζοσπάστη» σε αυτά τα πράγματα τα οποία μπορούν να κάνουν άλλα έντυπα με συκοφαντικά δημοσιεύματα γιατί κάνουν παζάρια με την εκάστοτε κυβέρνηση για ανταλλάγματα;

Γιατί είναι γνωστό ότι ο «Ριζοσπάστης» είναι όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του ΚΚΕ και έχει υποστεί όλες αυτές τις δεκαετίες, ό,τι έχει υποστεί και το ΚΚΕ.

Επίσης, είναι γνωστό ότι προβάλλει την πολιτική του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, είναι σταθερά στο πλευρό των εργαζομένων, αναδεικνύει τις θέσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος για τα προβλήματα, τις εξελίξεις αλλά και τη στρατηγική την οποία έχει το ΚΚΕ, την ανατροπή δηλαδή, αυτής της καπιταλιστικής βαρβαρότητας.

Θέλουμε να το ξεκαθαρίσετε, λοιπόν, αν συμπεριλαμβάνετε και τον «Ριζοσπάστη» στα έντυπα αυτά τα οποία κάνουν αυτή -όπως είπατε κι εσείς- τη συκοφαντική δημοσιογραφία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για μια φράση μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όχι, είπα τον «Ριζοσπάστη» και κάποια άλλα μέσα, που περιέγραφα τι κάνουν. Δεν αναφέρθηκα στον «Ριζοσπάστη», είπα «κάποια άλλα μέσα», κάποια εκ των οποίων κάνουν αυτό το οποίο περιγράψατε και δεν αναφέρομαι στον «Ριζοσπάστη», για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Καζαμίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ήθελα να ρωτήσω κι εγώ με τη σειρά μου τον κ. Μαρινάκη, επειδή ακούμε ότι θα παραβρεθεί στην τελετή για τα δεκατρία χρόνια από την Ομάδα Αλήθειας, και στη διάρκεια των συζητήσεων στην επιτροπή, όταν αναφέρθηκα πάλι στο θέμα αυτό, μου είπατε ότι η Ομάδα Αλήθειας είναι μια ιστοσελίδα στο Facebook. Το θυμάστε; Η Ομάδα Αλήθειας, κύριε Μαρινάκη, στο Facebook, όταν την επισκεφτεί κάποιος, αυτοπεριγράφεται ως εξής: «Η Ομάδα Αλήθειας είναι ένας ειδησεογραφικός οργανισμός».

Το ξέρατε αυτό; Πάτε να επισκεφθείτε τη δέκατη τρίτη επέτειο σύστασης ενός «ειδησεογραφικού οργανισμού» ή μιας «ιστοσελίδας»; Καλό θα είναι να ξέρουμε, γιατί, κύριε Μαρινάκη, παριστάνετε όταν μιλάτε στους δημοσιογράφους στην ενημέρωση των συντακτών ότι είστε ο παντογνώστης, ο φωτεινός παντογνώστης επί της Ομάδας Αλήθειας. Τους κοροϊδεύετε, αρνείστε να απαντήσετε στις ερωτήσεις, επειδή νομίζετε ότι δεν έχουν καταλάβει ενώ εσείς ξέρετε, τους λέτε ότι θα τους φέρετε κάνα λεξικό. Και αυτά ξέρετε να τα κάνετε πάρα πολύ καλά, με έναν

θρασύτατο τρόπο, που δείχνει, βεβαίως, έλλειψη σεβασμού στους δημοσιογράφους.

Όταν, όμως, σας υποβάλλω επίκαιρη ερώτηση για την Ομάδα Αλήθειας, σε εσάς, που τα ξέρετε όλα για την Ομάδα Αλήθειας και τους ξέρετε τόσο καλά που πάτε να τους επισκεφθείτε σήμερα, ξέρετε τι κάνατε; Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Μαρινάκης στην επίκαιρη ερώτηση που του κατέθεσα στις 28 Απριλίου -και το λέω αυτό, επειδή ακούστηκαν και αλλού στη δημόσια σφαίρα ότι η Πλεύση Ελευθερίας δεν μιλάει γι' αυτό το θέμα- μπορείτε να φανταστείτε τι έκανε ο κ. Μαρινάκης στην επίκαιρη ερώτηση που του κατέθεσα;

Δήλωσε ότι είναι αναρμόδιος, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι αναρμόδιος, ο Υφυπουργός, υπεύθυνος για τον Τύπο, είναι αναρμόδιος να μας μιλήσει γι' αυτό το πράγμα! Και στη διάρκεια της συζήτησης για την Ομάδα Αλήθειας στην επιτροπή, κύριε Μαρινάκη, είπατε ότι είναι μια «ιστοσελίδα».

Και σας ρωτώ ξανά -γιατί αποφύγατε να απαντήσετε και θέλω τώρα να μου απαντήσετε- όταν ήρθε ο Υφυπουργός Εσωτερικών στη Βουλή και δήλωσε κι αυτός αναρμόδιος να απαντήσει για την Ομάδα Αλήθειας, αλλά έδωσε κάποια, δήθεν απάντηση σε όσα τον ρωτήσαμε, μου είπε ότι θα πρέπει να μάθω για τη χρηματοδότησή της προσφεύγοντας στη νομοθεσία για χρηματοδότηση κομμάτων.

Εσείς λέτε ότι η Ομάδα Αλήθειας δεν είναι μέρος του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας, ότι είναι ανεξάρτητη. Πώς είναι δυνατόν να λέτε εσείς αυτό, κι ο Υφυπουργός Εσωτερικών να με παραπέμπει στη νομοθεσία για τη χρηματοδότηση κομμάτων;

Πάρτε μια ξεκάθαρη θέση. Εμπαίζετε και τη Βουλή, και τους δημοσιογράφους, όταν τους απαντάτε με υπεκφυγές γι' αυτό το θέμα, και, βεβαίως, τον ελληνικό λαό, ο οποίος γνωρίζει ότι η Ομάδα Αλήθειας είναι ένας μηχανισμός χυδαίας κομματικής προπαγάνδας της Νέας Δημοκρατίας, που καταπιάνεται με τη δολοφονία χαρακτήρων. Και, βεβαίως, εσείς παριστάνετε τώρα ότι δεν έχετε καμία σχέση.

Γιατί το Υπουργείο Εσωτερικών μάς λέει ότι πρέπει να προσφύγουμε στη νομοθεσία για τη χρηματοδότηση κομμάτων; Είναι ή δεν είναι μέρος της Νέας Δημοκρατίας; Και απαντήστε, επιτέλους μια φορά, με ειλικρίνεια και παρησία, που φοβάμαι ότι δεν έχετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Έχει ζητήσει τον λόγο και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Λαζαρίδης, αλλά θα δώσω για ένα λεπτό πάλι στον κύριο Υπουργό.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Πάρα, πάρα πολύ σύντομα, κύριε Καζαμιά, ελπίζω μέχρι το τέλος αυτής της κοινοβουλευτικής θητείας, όσο τέλος πάντων είμαι σε αυτήν τη θέση, να μάθετε ότι έχω δύο διαφορετικές αρμοδιότητες. Ως Κυβερνητικός Εκπρόσωπος απαντάω στους δημοσιογράφους ή οπουδήποτε αλλού τέλος πάντων για την Κυβέρνηση και για όλα τα θέματα, παίρνοντας ενημέρωση από τα αρμόδια Υπουργεία, και ως Υφυπουργός, αρμόδιος για συγκεκριμένα ζητήματα -ενημέρωση, επικοινωνία- τα οποία προβλέπονται, περιγράφονται σε ένα ΦΕΚ, απαντάω σε ερωτήσεις Βουλευτών.

Αυτό αδυνατείτε να το καταλάβετε. Με έχετε θεώρησε υπεύθυνο για τα τρένα, για τις μεταφορές, για ιστοσελίδες, για ζητήματα κρατικής χρηματοδότησης κομμάτων. Δεν πειράζει. Όσες ερωτήσεις και να καταθέσετε, αν δεν είμαι αρμόδιος... αναρμόδιος θα σας πω ότι είμαι, γιατί με τη δική σας λογική θα έπρεπε κάθε Παρασκευή να απαντάω σε ερωτήσεις για όλα τα Υπουργεία, ενώ έχουμε και Υπουργούς και Υφυπουργούς και κάνουν πολύ καλά αυτή τη δουλειά.

Δεν θα κουράσω. Είδα πάρα, πάρα πολλές αναφορές στην Ομάδα Αλήθειας. Κι είναι ένας ακόμα λόγος γιατί έγινε όλη αυτή η επίθεση λάσπης σε αυτούς τους περίπου δύο μήνες -τόσο περίπου ήταν- στην Ομάδα Αλήθειας, και είναι ένας ακόμα λόγος που με πάρα πολύ μεγάλη χαρά, κύριε Μάντζο -και θα τραβήξει πολύ η εκδήλωση και θεωρώ ότι θα έχει και πολύ κόσμο- θα πάω σήμερα το βράδυ.

Γιατί σε μία χώρα όπου ανθεί, ειδικά τα τελευταία χρόνια, η προπαγάνδα της κουκούλας -και μάλιστα πολύ- και το δικό σας

κόμμα έχει βρεθεί να είναι θύμα πριν από περίπου δέκα χρόνια, αλλά δεν το θυμάστε πάρα πολύ καλά...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Εμείς είμαστε πάντα θύμα. Και τότε ήμασταν και τώρα. Εσείς από θύμα γίνετε θύτες, προαχθήκατε. Συγχαρητήρια!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν σας διέκοψα.

Γι' αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι βγαίνουν μπροστά με το όνομά τους, χωρίς κουκούλα, και λένε αυτό το οποίο πιστεύουν και έχουν και μια ξεκάθαρη ιδεολογική θέση. Και για όλα τα υπόλοιπα έχουν απαντήσει αναλυτικά, και για τους ίδιους και για το τι είναι και το site το οποίο τρέχουν και για την Ομάδα Αλήθειας και τα σχετικά έχουν απαντήσει.

Δεν παρακολουθήσατε τι είπα, κύριε Μάντζο, ούτε για το μπάζωμα ούτε για όλα τα υπόλοιπα ή κάνατε ότι δεν καταλάβατε, γιατί θεωρώ ότι έχετε και τις νομικές και τις πολιτικές γνώσεις για να το καταλάβετε. Και, προφανώς, αυτό το οποίο απαντήσατε εμυπνρετεί το κομματικό αφήγημα το οποίο θέλετε να προωθήσετε.

Εγώ αυτό το οποίο είπα -και το επαναλαμβάνω σε μισό λεπτό, για να μην κουράσω παραπάνω- είναι ότι ενώ τρεις μήνες η λέξη η οποία έωνε όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, από την Αξιωματική Αντιπολίτευση μέχρι την άκρα Αριστερά και από την άκρα Αριστερά μέχρι την ακροδεξιά, ήταν «συγκάλυψη», «μπάζωμα με σκοπό τη συγκάλυψη», «ξυλόλιο το οποίο το κρύβαμε και άρα κάναμε συγκάλυψη»...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν κάνατε μπάζωμα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε Καζαμιά!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ακούτε τι λέει, κύριε Πρόεδρε; Εξόφθαλμα ψεύδη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Καζαμιά, όπως άκουγα και εσάς, με τον ίδιο τρόπο θα σας παρακαλούσα να ακούσετε κι εσείς, όπως ακούσαμε κι εσάς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Αυτό, λοιπόν, το οποίο είδαμε εχθές, όπου συζητήθηκαν οι προτάσεις των κομμάτων για το σύνολο της δικογραφίας που ερευνά το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών -δηλαδή εχθές συζητήσαμε ό,τι είδαν οι Βουλευτές για όλη τη δικογραφία των Τεμπών- ούτε στις προτάσεις είδαμε μπάζωμα για συγκάλυψη, ούτε στις προτάσεις είδαμε ξυλόλια τα οποία έκρυβε η Κυβέρνηση Μητσοτάκη, ούτε τίποτα από όλα αυτά. Αυτό επεσήμανα για να δείξω ότι για μήνες ολόκληρους κορόιδευαν τον κόσμο αρκετοί από εσάς με σκοπό να τον εξοργίσουν παραπάνω, και όταν ήρθε η ώρα αυτή την κοροΐδα να την εξηγήσουν και να τη μετατρέψουν σε αλήθεια υποτίθεται, με στοιχεία, δεν το έκαναν.

Και κλείνω, απαντώντας συνολικά στο ΠΑΣΟΚ -όχι στον κ. Μάντζο, σε καμία περίπτωση δεν είναι προσωπικό- ότι μέσα σε δέκα ημέρες τρία πράγματα τα οποία έλεγε το ΠΑΣΟΚ τους προηγούμενους μήνες κατερρίφθηκαν. Το πρώτο είναι αυτό το οποίο εξήγησα τώρα. Γιατί ενορχηστρωτή της συγκάλυψης τον Πρωθυπουργό δεν τον έλεγε μόνο ο κ. Βελόπουλος κι ο κ. Ανδρουλάκης τον έλεγε. Και δεν είδαμε κάτι τέτοιο, ούτε στην πρότασή σας ούτε στην επεξήγησή σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Το είδαμε στην πρόταση σας!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεύτερον, μας κατηγορούσατε τις προηγούμενες εβδομάδες ότι θέλαμε να ριζούμε τον πήχη, γιατί δεν θα περάσει η πρόταση της Κοινοβουλευτικής μας Ομάδας και λέγαμε ότι είναι εκατόν πενήντα πέντε και το είδαμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Αυτό είναι δικό σας άγχος.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εκατόν πενήντα τέσσερα ήταν, γιατί ο κ. Καραμανλής δεν μπορούσε να ψηφίσει τον εαυτό του. Λογικό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Συγχαρητήρια!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Και τρίτον, μη κρατικά πανεπιστήμια, συνταγματικότητα, που λέγατε ότι δεν θα είναι συνταγματικά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Έχετε κάνει αίτηση για το Yale ή το Harvard;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Όχι, όχι. Τρία στα τρία off.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Λαζαρίδης.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Μακάρι. Έτσι λένε όλοι!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κατ' αρχάς, όλο αυτό το οποίο παρακολουθήσαμε πριν για την Ομάδα Αλήθειας, το πρώτο το οποίο δείχνει είναι τον φόβο τον οποίο έχουν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης για αυτήν την ομάδα. Νομίζω ότι ένας επιπλέον λόγος για να είμαστε ακόμα περισσότεροι αύριο εκεί, είναι αυτή η σημερινή επίθεση στην Ομάδα Αλήθειας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Σήμερα!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Σήμερα, ναι! Ωραία, το παρακολουθείτε καλύτερα από εμάς.

Ακούστε τώρα, κύριε Μάντζο, εσείς γεννηθήκατε το 1982, οπότε εκείνα τα χρόνια του ΠΑΣΟΚ που «τα έσκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά» δεν τα έχετε ζήσει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Η Παναγία κοντά σας!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Τώρα, θα με αφήσετε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Μα, σας παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας παρακαλώ! Κι εγώ θα μπορούσα να αντιδράσω, αλλά εδώ είμαι Πρόεδρος.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ δέχομαι τις διακοπές...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Πεζογράφος είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας παρακαλώ, κύριε Μπιάγκη. Θα ακούσουμε και θα αντιδράσουμε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Το να κατηγορεί το ΠΑΣΟΚ τη Νέα Δημοκρατία για προπαγάνδα, πάει πολύ.

Θέλω να σας θυμίσω εκείνη την εποχή. Καλά θα κάνετε, κύριε Μάντζο, αφού είστε και πρωτοκλασάτο στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, να πάτε σε εκείνη την εποχή, να δείτε, λοιπόν, ένα ολόκληρο δίκτυο, το οποίο είχε στηθεί και στερεωνόταν -θα έλεγα- σαν τραπέζο-μάντηλο με το ένα μανταλάκι του να είναι στη Ζαλοκώστα, όπου ήταν ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, το άλλο μανταλάκι του να είναι στη Χαριλάου Τρικούπη, έδρα του ΠΑΣΟΚ ακόμη και σήμερα, το τρίτο μανταλάκι να είναι στον Ταύρο με τον περίφημο «αυριανισμό» και το τέταρτο μανταλάκι να βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή, στην ΕΡΤ. Αυτά συνέβαιναν.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Ενώ εσείς με ένα link καθарίσσατε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κυρία Τσαπανίδου, σας παρακαλώ πάρα πολύ.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Καταλαβαίνω ότι σας ενοχλούν αυτά που λέω. Θα τα ακούτε! Δεν υπάρχει περίπωση! Γιατί εμείς, τουλάχιστον, τα έχουμε ζήσει. Ο κ. Μάντζος -και άλλοι ενδεχομένως- δεν τα έχουν ζήσει. Άρα, λοιπόν, κύριε Μάντζο, θα πάτε εκεί.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΡΑΜΜΕΝΟΣ: Στο ΠΑΣΟΚ ήσασταν τότε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Γραμμένε, σε κανένα ΠΑΣΟΚ δεν ήμουν. Εντάξει; Επειδή ο Πρόεδρος σας με αποκάλεσε θυρωρό της οικογένειας Μητσotάκη, προτιμώ να είμαι θυρωρός της οικογένειας Μητσotάκη παρά παρκετέζα του Κυριάκου Βελόπουλου, για να τελειώνουμε με εσάς. Εντάξει; Ήρθαν τώρα οι ακροδεξιοί σήμερα να μας πουν πού είμαστε! Ο Αρχηγός σας ήταν στο ΠΑΣΟΚ. Ο Αρχηγός σας ήταν στο ΠΑΣΟΚ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Μην τσακώνεστε για το ΠΑΣΟΚ. Συνεχίστε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Συγγνώμη, αλλά με έχουν διακόψει.

Άκουσα πριν τον καλό συνάδελφο, τον κ. Γιαννούλη, να λέει ότι θα μας παρουσιάσει μια ανάλυση για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Θα την ακούσω με πολύ μεγάλη προσοχή. Φαντάζομαι δεν θα μας καταθέσει το πόρισμα του Ινστιτούτου της Φλωρεντίας ούτε όλα αυτά, τα οποία έχει πει κατά καιρούς ο κ. Πολάκης και άλλα στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κοιτάξτε, δεν θα κάνουμε τώρα debate.

Έχετε τον λόγο, κύριε Μάντζο, για ένα λεπτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Άνοιξε το θέμα των πανεπιστημίων και προσπαθώ να το συνδέσω. Ειπώθηκε από τον κ. Λαζαρίδη πως η προπαγάνδα απλώνει τα «μανταλάκια» της, τώρα πια τα «μανταλάκια» έχουν γίνει ψηφιακά.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Για εκείνη την εποχή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Εγώ μιλάω για τώρα. Τότε ήμουν ενός έτους, το είπατε και μπορεί και να μη θυμάμαι. Πέρυσι που δεν ήμουν ενός, αλλά ήμουν σαράντα ενός, ήμουν Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος πάλι του ΠΑΣΟΚ. Στη συζήτηση για τα πανεπιστήμια είχαμε μιλήσει για το φιάσκο, επί της ουσίας, που θα επέφερε αυτό το νομοσχέδιο. Επί της ουσίας, όχι επί της συνταγματικότητας, επί της ουσίας!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και για τα δύο. Αλλάζετε! Κωλοτούμπες κάνετε διαρκώς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Μπράβο, εκεί θα ερχόμουν, στις κωλοτούμπες που μετρούσε ο κ. Πιερρακάκης. Τις κωλοτούμπες τις μετρούσε μόνος του ο κ. Πιερρακάκης; Τις μετρούσε μαζί του η Ομάδα Αλήθειας και η Ομάδα Αλήθειας «γράμμωνε» ιστοσελίδες σε όλη τη χώρα. Αυτό είναι το «μανταλάκι» του 2024, κύριε Λαζαρίδη. Δεν είμαι δημοσιογράφος, είμαι δικηγόρος, μπορώ, όμως, να διακρίνω αυτό το μοτίβο.

Μια παράκληση στον κ. Μαρινάκη, επειδή αναφέρθηκε στα πανεπιστήμια. Σήμερα στην Ομάδα Αλήθειας δεν μπορώ να έρθω, όπως καταλαβαίνετε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ελάτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Μάλλον δεν θα προλάβω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Σας παρακαλώ, συνεχίστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Όταν θα γίνουν τα εγκαίνια του παρτήματος του Yale, του Harvard στην Ελλάδα, στείλτε μου την πρόσκληση και το συζητάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα κλείσουμε τη διαδικασία τώρα, γιατί θα μπορούμε σε ζητήματα για τα οποία δεν έχουμε αυτήν τη στιγμή χρόνο να μιλήσουμε παραπάνω.

Θα ξεκινήσουμε με τον κ. Κωτσό, τον οποίο τον καθυστέρησε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας -να μην φταίει μόνο το ΠΑΣΟΚ.

Τον λόγο έχει ο κ. Γεώργιος Κωτσός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, θα πρέπει κάποια στιγμή, όμως, το θέμα αυτό με τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους και με τη σειρά που παίρνουν οι συνάδελφοι να μιλήσουν να ξεκαθαριστεί, αλλά να ξεκαθαριστεί! Διότι ειπώθηκε στη Διάσκεψη των Προέδρων ότι μετά από κάθε Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο ή Υπουργό, θα μεσολαβούν δύο ή τρεις συνάδελφοι. Σήμερα, βέβαια, ειπώθηκε ότι μετά τον Υπουργό, θα πρέπει να μιλήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Μα, κατά κανόνα, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι μιλούν μετά τον Υπουργό. Άρα, τι νόημα έχει η Διάσκεψη των Προέδρων να αποφασίζει ότι ανάμεσα στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους θα μεσολαβούν δύο ή τρεις συνάδελφοι;

Παρακαλώ, επειδή έχετε Διάσκεψη των Προέδρων μετά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Είχαμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Είχατε; Ξεκαθαρίστε το αυτό το ζήτημα, να γνωρίζουμε και εμείς πότε και πώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, θα τα ξεκαθαρίσουμε στον νέο Κανονισμό λειτουργίας και ελπίζω να υπάρξει κοινή συναίνεση όλων των δυνάμεων για να μπορέσουμε να τελειώσουμε όλα αυτά τα ζητήματα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Ο Κανονισμός είναι γνωστός, όπως γνωστή είναι και η απόφαση που πάρθηκε στη Διάσκεψη των Προέδρων.

Τώρα, θα ήθελα να ξεκινήσω με την αποστροφή της ειδικής αγοράστριας της Πλεύσης Ελευθερίας που χαρακτήρισε την τοποθέτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης εχθές ως αήθη και ανήθικη

επίθεση απέναντι στην Αρχηγό του κόμματός τους.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Αποκρουστική.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Αποκρουστική. Εάν η αλήθεια χαρακτηρίζεται αποκρουστική, αυτό δεν αφορά σ' αυτόν που τη λέει, αφορά σ' αυτόν που την ακούει.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν είναι η αλήθεια. Δεν είναι η αλήθεια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Και, προφανώς, αφορά αυτόν που αφορά η αλήθεια. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι οι αλήθειες πρέπει να λέγονται και καλό θα είναι κάποιος να τις ακούει και να παραδειγματίζονται από τις αλήθειες.

Και η Ομάδα Αλήθειας, λέγοντας αλήθειες, τείνει να παρεξηγηθεί και να χαρακτηριστεί από κάποιους ως μηχανισμός προπαγάνδας, όταν δεν κάνει τίποτα άλλο, παρά να παρουσιάζει τις αλήθειες, τις αλήθειες που λέγονται από στόματα πολιτικών ανθρώπων, πολιτικών παραγόντων. Τώρα, εάν βλέποντας εκ των υστέρων αυτές τις αλήθειες νιώθουν ότι προσβάλλονται, προφανώς, οι ίδιοι θα πρέπει να αναλογιστούν τι λένε όταν το λένε, για να μη νιώθουν αδικημένοι όταν το ακούει.

Να έρθω στο νομοσχέδιο. Καλούμαστε να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε ένα νομοσχέδιο που αγγίζει την καρδιά, τον πυρήνα, θα έλεγα, της δημοκρατικής λειτουργίας της χώρας μας, τις σχέσεις δηλαδή, ανάμεσα στο κράτος και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είναι ένα νομοσχέδιο που αποτελεί κρίκο σε μια μεγάλη αλυσίδα μεταρρυθμίσεων που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προωθεί με συνέπεια και με στόχο πάντα την ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της χρηστής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος.

Και εδώ προκύπτει το ερώτημα: Είναι απαραίτητη αυτή η νομοθετική παρέμβαση; Είναι χρήσιμη; Θα προσφέρει κάτι; Είναι γεγονός, κύριε Υπουργέ, ότι ο χώρος του Τύπου και ειδικότερα ο ηλεκτρονικός έχει μεταβληθεί ριζικά τα τελευταία χρόνια. Νέα δεδομένα, νέες εξελίξεις, πληθώρα νέων ιστοσελίδων, blogs, πλατφόρμες, μέσα που αυτοχαρκτηρίζονται ως ενημερωτικά εμφανίζονται καθημερινά χωρίς σαφή ταυτότητα, χωρίς λογοδοσία, χωρίς δημοσιογραφικά κριτήρια.

Απέναντι σε αυτήν την πραγματικότητα θα μπορούσε η Κυβέρνησή μας, η Βουλή μας να σταθεί με απάθεια και αδιαφορία; Η πολιτεία οφείλει να διασφαλίζει και να προστατεύει τη διαφάνεια στη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, όσο και το δικαίωμα των πολιτών στην αξιόπιστη, στην έγκαιρη και στην έγκυρη ενημέρωση.

Με τις τροποποιήσεις, λοιπόν, του ν.5005/2022 και του ν.3548/2007 δημιουργούμε ένα ολοκληρωμένο, λειτουργικό και ψηφιακά διαφανές πλαίσιο, που διαχωρίζει ποια μέσα είναι αξιόπιστα και ποια όχι. Καθιερώνει κανόνες για τη συμμετοχή και την κατανομή της κρατικής διαφήμισης. Εξασφαλίζει και διασφαλίζει ίση μεταχείριση απέναντι σε όλα τα μέσα που πληρούν τις προϋποθέσεις, που μπαίνουν με τους κανόνες που θεσπίζονται.

Η σύσταση και λειτουργία των ηλεκτρονικών Μητρώων Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου είναι μια τομή. Για πρώτη φορά η πολιτεία θεσμοθετεί έναν ψηφιακό μηχανισμό ελέγχου και καταγραφής, μέσα από τον οποίο μηχανισμό πιστοποιείται κατ' αρχάς ποιο μέσο είναι νόμιμο και ποιο όχι. Εξασφαλίζει τη διαφάνεια στη διανομή της κρατικής διαφήμισης. Τίθενται ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια, όπως η απασχόληση επαγγελματιών δημοσιογράφων, η φορολογική και ασφαλιστική συνέπεια, η πραγματική λειτουργία του μέσου. Αυτά, φυσικά, συνάδελφοι, δεν είναι εμπόδια αλλά κίνητρα για σοβαρότητα, αξιοπιστία, επαγγελματισμό και υγιή ανταγωνισμό.

Ας το κάνουμε, λοιπόν, σαφές. Το παρόν νομοσχέδιο σε καμία περίπτωση δεν έχει ως στόχο, δεν έχει ως στόχευση, τον έλεγχο των μαζικών μέσων ενημέρωσης. Ο ρόλος της Κυβέρνησης δεν είναι κατασταλτικός, αλλά θεσμικός. Το κράτος δεν επιλέγει πιο μέσο θα χρηματοδοτηθεί. Θέτει καθολικούς κανόνες και τα μέσα αποφασίζουν εάν επιθυμούν να τους τηρήσουν, εάν επιθυμούν να τους ακολουθήσουν. Κανένας αποκλεισμός δεν γίνεται με πολιτικά κριτήρια. Η κατανομή της κρατικής διαφήμισης γίνεται με διαφάνεια, με ίσους όρους, με αντικειμενικά στοιχεία.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στα περιφερειακά και τοπικά μέσα ενημέρωσης που αποτελούν στυλοβάτες της δημοκρατίας σε

κάθε γωνιά της περιφέρειας, αλλά και, ταυτόχρονα, όχι μόνον έλεγχο της τοπικής ή της κεντρικής εξουσίας, αλλά και προώθησης και ενδυνάμωσης της φωνής της περιφέρειας στη διεκδίκηση δίκαιων αιτημάτων. Δούλεψα για πολλά χρόνια σε τέτοια μέσα και γνωρίζω εκ των έσω την προσπάθεια αλλά και την αποτελεσματικότητα αυτών των μέσων.

Με το νέο πλαίσιο, λοιπόν, θέτουμε ποσοστώσεις στην κατανομή της κρατικής διαφήμισης, ώστε να μη συγκεντρώνονται μόνο σε κεντρικά μέσα. Ενισχύουμε την ανταγωνιστικότητα των τοπικών εκδόσεων και sites, δίνοντάς τους κίνητρα εκσυγχρονισμού και πιστοποίησης. Για εμάς στη Νέα Δημοκρατία, η ισόροπη πληροφόρηση δεν είναι σύνθημα, είναι πράξη. Η εποχή της αυθαιρεσίας και της πολιτικής εκμετάλλευσης, κυρίως της κρατικής διαφήμισης, ανήκει πλέον στο παρελθόν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το νομοσχέδιο προβλέπει διαφάνεια στις αποφάσεις της διοίκησης, ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των δαπανών επικοινωνίας, υποχρέωση δημοσιοποίησης στοιχείων για το κοινό και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αυτό είναι απαίτηση των καιρών, δεν είναι πολυτέλεια ούτε προσπάθεια ελέγχου.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι, το σχέδιο νόμου που καταθέτει σήμερα ο Υπουργός Ενημέρωσης, δεν είναι απλώς μία διοικητική μεταρρύθμιση. Είναι μια προσπάθεια να μπει μια τάξη, να μπουν κανόνες στη λειτουργία, στη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΟΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Ενισχύουμε τη διαφάνεια, θωρακίζουμε τη δημοκρατία, στηρίζουμε την αξιοπιστία της ενημέρωσης, ενδυναμώνουμε τα υγιή μέσα στην Ελλάδα. Γι' αυτό και στηρίζουμε αυτό το νομοσχέδιο, που πραγματικά έχει να συνεισφέρει στη δημοκρατία, στην ορθή διαχείριση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και, κυρίως, στη διασφάλιση της διαφάνειας στη χορήγηση της κρατικής δαπάνης διαφήμισης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Κατρίνης από το ΠΑΣΟΚ.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, διαβάζαμε εχθές το βράδυ ότι έχει γίνει μια σύσκεψη στο Υπουργείο Άμυνας για την ενίσχυση του αντιβαλλιστικού συστήματος Patriot, μεταφορά στη βάση της Σούδας. Μάλιστα, γράφτηκε σε έγγραφο, κύριο μέσο ενημέρωσης ότι αυτό είναι για την προστασία αμερικάνικων στόχων. Βγαίνει ο Πρωθυπουργός, σήμερα, λέει ότι δεν απειλείται η βάση της Σούδας.

Όμως, εγώ θέλω να κάνω ένα ερώτημα και δράττομαι της ευκαιρίας της δικής σας παρουσίας που εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση. Κανονικά θα έπρεπε ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας να έρθει και να ενημερώσει την Εθνική Αντιπροσωπεία, γιατί οι περιστάσεις είναι κρίσιμες. Υπάρχει απόφαση ή συζήτηση ή ενδεχόμενο εμπλοκής, έστω και έμμεσης της χώρας, στη σύρραξη Ιράν - Ισραήλ και γι' αυτόν τον λόγο υπάρχει αυτή η κινητικότητα; Από τη στιγμή -και ορθώς- που η χώρα προστατεύεται και θωρακίζεται, τι γίνεται με τις πυροβολαρχίες Patriot που έχουν μεταφερθεί στη Σαουδική Αραβία εδώ και τρία χρόνια και θα έπρεπε ήδη να έχουν επιστρέψει;

Καλή η τοποθέτηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που λέει ότι θέλουμε στο μέλλον να θωρακιστούμε με την «Ασπίδα του Αχιλλέα», αλλά τώρα, με αυτά που γίνονται και εφόσον υπάρχει ένα ενδεχόμενο ευρύτερης ανάφλεξης και από ό,τι καταλαβαίνω -και διαψεύστε αν η ανησυχία μου δεν είναι εύλογη- υπάρχει και έμμεση εμπλοκή της χώρας σε αυτή την σύρραξη, τι κάνουμε και πώς ενισχύεται και θωρακίζεται η χώρα από ένα τέτοιο ενδεχόμενο; Επαναλαμβάνω, θα έπρεπε κανονικά να έρθει ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας και να ενημερώσει την Αντιπροσωπεία, αλλά μια και είστε εσείς εδώ, νομίζω ότι θα πρέπει να δώσετε μια συγκεκριμένη απάντηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση δεν αφο-

ρά απλώς ένα νομοσχέδιο για τα μέσα ενημέρωσης, αλλά τη σχέση της πολιτείας με την ενημέρωση, τη σχέση της Κυβέρνησης με τη δημοκρατία. Αφορά, τελικά, τον τρόπο με τον οποίο η εξουσία διαχειρίζεται την ανάγκη της κοινωνίας για πλουραλισμό, για διαφάνεια, για αξιοπιστία στην ενημέρωση.

Το ΠΑΣΟΚ εδώ και πολύ καιρό έχει επισημάνει τον αυξανόμενο έλεγχο της ενημέρωσης που επιχειρείται από την Κυβέρνηση και δεν πρόκειται για υπερβολή, γιατί οι πρακτικές των τελευταίων ετών έχουν αναφερθεί πολλές φορές. Η λίστα Πέτσα, η στοχευμένη κατανομή κρατικής διαφήμισης και πολλά άλλα δεν άφησαν περιθώρια αμφιβολίας για το αν η Κυβέρνηση θέτει ως προτεραιότητα την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης.

Εδώ υπάρχουν κρίσιμα ερωτήματα: Ποια είναι η εικόνα που διαμόρφωσε η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια στον χώρο της ενημέρωσης; Ενίσχυσε πολυφωνία και διαφάνεια ή καλλιέργησε συνθήκες που δεν επιτρέπουν την ισότητα πρόσβασης στον δημόσιο λόγο; Και δεν διατυπώνονται ατεκμηρίωτα αυτά τα ερωτήματα. Οι κυβερνητικές επιλογές σε σχέση με τη διάθεση δημοσίων πόρων, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της πανδημίας, προκάλεσαν εύλογη και έντονη συζήτηση για την απουσία και την ανάγκη αντικειμενικών κριτηρίων. Κατάχρηση απευθείας αναθέσεων, ενίσχυση συγκεκριμένων παρόχων, αδιαφανής κρατική διαφήμιση είναι πρακτικές που δεν ανταποκρίνονται σε μια δημοκρατική αντίληψη για τη λειτουργία των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Προσθέστε, βεβαίως, σε αυτά και τις αποκαλύψεις για παρακολουθήσεις δημοσιογράφων που ασκούν ερευνητική δημοσιογραφία.

Σήμερα, τώρα που μιλάμε, η Ελλάδα καταρακικά στη διεθνή κατάσταση για την ελευθερία του Τύπου. Ογδοκοστή ένατη θέση για το 2025, σύμφωνα με τους «Δημοσιογράφους χωρίς Σύνορα», που βεβαίως εσείς δεν τους ακούτε, δεν τους αναγνωρίζετε, αλλά αυτή είναι η δημόσια εικόνα της χώρας, κάτω από χώρους που δεν αποτελούν πρότυπο δημοκρατίας. Αν δεν προβληματιζόμαστε για όλα αυτά, γιατί άραγε συζητάμε σήμερα;

Φτάνουμε στο νομοσχέδιο -τα ανέλυσε και ο εισηγητής μας, ο Δημήτρης Μπιανάκης- δεν αντιμετωπίζει δομικά προβλήματα των μέσων ενημέρωσης, δεν στηρίζει βιωσιμότητα του Τύπου, ιδιαίτερα του περιφερειακού, δεν ενισχύει πλουραλισμό και ανεξαρτησία. Αντίθετα, προωθεί διατάξεις που αφήνουν χώρο για αυθαίρετες ερμηνείες και εφαρμογές, που επιβαρύνουν γραφειοκρατικά μια ήδη δύσκολη κατάσταση, ιδιαίτερα για τον επαρχιακό Τύπο -και αναφέρομαι στις διατάξεις του άρθρου 5-, υποκρύπτουν φωτογραφικές ρυθμίσεις, όπως αυτές του άρθρου 23, ειδικά για τα μικρότερα και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης.

Αναφέρομαι σε αυτό, γιατί θυμίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το πρώτο τρίμηνο της πανδημίας το ΠΑΣΟΚ και η Αντιπολίτευση δεν είχαν πρόσβαση στα κεντρικά μέσα ενημέρωσης και είχαν πρόσβαση μόνο στα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, γι' αυτό και έχουμε και ευαισθησία και αγωνία να υπάρχουν και αυτά, να είναι βιώσιμα, να μπορεί να υπάρχει πλουραλισμός και παράθεση των απόψεων. Γιατί το ζήσαμε, δεν το λέμε από το μυαλό μας.

Και βεβαίως, τους επιβαρύνετε με νέες υποχρεώσεις, χωρίς καμία πρόβλεψη στήριξης ή προσαρμογής, αγνοώντας την ανάγκη ενίσχυσης της καινοτομίας και δημιουργίας νέων φορέων ενημέρωσης. Κανένα διαφανές σύστημα κατανομής της κρατικής διαφήμισης, κανένα πλαίσιο για ψηφιακό μετασχηματισμό του Τύπου.

Βεβαίως, η ρύθμιση της ενημέρωσης αφορά στην κατοχύρωση της ελευθερίας του λόγου, την ενίσχυση της πολυφωνίας, την ενγύηση των όρων υγιούς ανταγωνισμού. Δεν μπορεί να είναι ούτε εργαλείο ελέγχου ούτε πρόσχημα για αποκλεισμούς, γιατί η ελευθεροτυπία δεν είναι προνόμιο. Είναι, νομίζω, θεμέλιο για τη δημοκρατία μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για την ποιότητα της δημοκρατίας δεν περιορίζεται στα άρθρα ενός νομοσχεδίου και δεν μπορούμε, προφανώς, να αγνοούμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο νομοθετούμε. Και το πλαίσιο αυτό είναι ιδιαίτερα βαρύ σήμερα, όταν το κράτος δικαίου σε αυτή τη χώρα βρίσκεται σε κρίση.

Λίγες ώρες πριν, η Βουλή κλήθηκε να αποφανθεί για την πρό-

ταση παραπομπής του πρώην Υπουργού κ. Καραμανλή για την τραγωδία των Τεμπών. Η κυβερνητική πλειοψηφία αποφάσισε να χτίσει ένα τείχος προστασίας, με το βλέμμα στραμμένο μόνο στις εσωκομματικές ισορροπίες. Η υπόθεση των Τεμπών, όμως, δεν αφορά στην ευθύνη ενός μόνο προσώπου. Αφορά στο είδος της πολιτικής που ασκήθηκε. Αφορά στην ευθύνη απέναντι σε μια κοινωνία που ζητά δικαιοσύνη και όχι υπεκφυγές, ευθύνη που, ως έννοια, φαίνεται να είναι ανύπαρκτη για τη σημερινή Κυβέρνηση. Και αυτό δεν το είδαμε μόνο στην τραγωδία των Τεμπών. Το είδαμε και στις αποκαλύψεις για το τεράστιο σκάνδαλο του ΟΠΕ-ΚΕΠΕ. Διότι, όταν η Κυβέρνηση πιάνεται με τη γίδα στην πλάτη, ποια εμπιστοσύνη μπορεί να αποκατασταθεί στους αγρότες, στους φορολογούμενους, στο σύνολο της ελληνικής κοινωνίας;

Μπορεί να προχωρήσει, άραγε, έτσι μια χώρα στον 21^ο αιώνα; Μπορεί να οικοδομήσει εμπιστοσύνη και εθνική αυτοπεποίθηση, ειδικά στην εξωτερική πολιτική, με τη σιωπή και την απουσία στρατηγικής να έχουν γίνει η καινούργια γραμμή άμυνας της Κυβέρνησης; Αντί για μια ενεργητική φωνή στα Βαλκάνια, στην Ευρώπη, στη Μεσόγειο, παρακολουθούμε μια αδύναμη, μια παθητική δυστυχώς στάση την ώρα που οι γεωπολιτικές εξελίξεις απαιτούν πρωτοβουλίες και προτάσεις. Η Κυβέρνηση επιστρέφει τη χώρα σε παλιά και δυστυχώς, σκοτεινά μονοπάτια, σε ένα κράτος - λάφυρο για κομματικούς στρατούς, σε μια πολιτική χωρίς σχέδιο, χωρίς ειλικρίνεια, χωρίς μέλλον.

Σε αυτή την κατάσταση, η προοδευτική παράταξη έχει χρέος να δώσει και πάλι φωνή στην κοινωνία, να ξαναχτίσει τη σχέση εμπιστοσύνης πολίτη και κράτους, να επαναφέρει τη διαφάνεια στην καρδιά της δημοκρατίας και βέβαια, να διαμορφώσει μια στρατηγική με εξωστρέφεια, με δυναμισμό, αλλά και πραγματική ελπίδα. Η κοινωνική πλειοψηφία ζητά πολιτική αλλαγή, ζητά ένα άλλο μοντέλο διακυβέρνησης για τη χώρα, μια πολιτική δίκαιη, μια πολιτική χωρίς αποκλεισμούς, μια πολιτική με ευκαιρίες για τους πολλούς και κυρίως, μια πολιτική με δυνατότητες για τη νέα γενιά. Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση. Αυτή είναι και η μεγάλη ευθύνη για τη δημοκρατική παράταξη και βεβαίως, ο απόλυτος στόχος για το ΠΑΣΟΚ.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Διγενή από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.

ΑΣΗΜΙΝΑ (ΣΕΜΙΝΑ) ΔΙΓΕΝΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να παρακαλέσουμε τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο να αφήσει για λίγο τον πλανήτη που ζει και να επισκεφθεί τον δικό μας με τα προβλήματά του.

Ο κ. Μαρινάκης χαρακτήρισε γενναία πρωτοβουλία αυτό το νομοσχέδιο, αυτό δηλαδή που ακόμη και ο τίτλος του περί ενίσχυσης της διαφάνειας και της δημοσιότητας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο μοιάζει με κακόγουστο αστείο. Τι αλήθεια, σημαίνει διαφάνεια, όταν τα ΜΜΕ βρίσκονται στα χέρια λίγων ολιγαρχών της πληροφόρησης, οι οποίοι τα διαχειρίζονται ως εργαλεία πίεσης, συναλλαγής και επιβολής, όταν μετατρέπονται σε οργανικό εργαλείο εξυπηρέτησης της κρατικής προπαγάνδας; Πώς μιλάμε για αντικειμενικότητα, όταν τα περισσότερα ΜΜΕ λειτουργούν ως παραρτήματα πολιτικών και επιχειρηματικών γραφείων Τύπου. Αποτέλεσμα, ο λαός να βλέπει δελτία ειδήσεων και να νομίζει ότι ζει σε μια άλλη χώρα.

Αυτό που ονομάζετε ενίσχυση της διαφάνειας δεν είναι παρά μια ακόμη τακτοποίηση στους φίλους σας καναλάρχες, στους μεγαλοεκδότες, στους χορηγούς της πολιτικής σας, αυτούς που κάθε μέρα μαγειρεύουν την είδηση για να καλύψουν εγκλήματα από τα Τέμπη μέχρι την υγεία και την παιδεία που διαλύετε, από τους μισθούς πενίας μέχρι τις απολύσεις.

Αυτό που ονομάζεται «πολυφωνία» είναι να ακούμε δέκα κανάλια να λένε ακριβώς τα ίδια πράγματα, ίδια πλάνα, ίδια ρεπορτάζ, ίδια σχόλια, ίδια ψέματα. Και όσοι τολμούν να πουν την αλήθεια ή κόβονται ή απολύονται ή φιμώνονται ή εξευτελίζονται. Ως δημοσιογράφοι, το βλέπω χρόνια αυτό να συμβαίνει. Έχω υπάρξει και η ίδια θύμα τέτοιων εκκαθαρίσεων.

Ουσιαστικά, η ενίσχυση του ρόλου της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, η οποία είναι διάχυτη σε όλο το νομοσχέδιο, ιδιαίτερα στους ελέγχους, συμβάλλει στην επιδίωξη του ολοένα και πιο σφικτού κρατικού κυβερνητικού ελέγχου της ενημέρωσης, του σχολιασμού και των πολιτικών θέσεων.

Η Κυβέρνηση παρουσιάζει το νομοσχέδιο ως απάντηση στα προβλήματα αξιοπιστίας των ΜΜΕ. Μα, η αναξιπιστία αυτή δεν είναι τυχαία. Η κάθε αστική κυβέρνηση την ενορχηστρώνει. Είναι αποτέλεσμα της εμπορευματοποίησης της ενημέρωσης, της εξάρτησής της από το κρατικό χρήμα και τους χορηγούς, με πολύ συγκεκριμένα συμφέροντα.

Το νομοσχέδιο λέει ότι θα ελέγχει τη χρηματοδότηση και θα προστατεύει την πολυφωνία. Μάλιστα. Όμως, ποιος ακριβώς θα ελέγχει τους ελεγκτές; Ποια πολυφωνία υπάρχει, όταν οι φωνές σκάνουν κεφάλι στο σύστημα και φιμώνονται ή αποσιωπώνται, όταν ο ταξικός λόγος απουσιάζει και από τα δελτία και από τα sites.

Σχετικά με τη δεοντολογία, ήδη έχει συσταθεί και υπάρχει στον νόμο Κώδικας Επαγγελματικής Ηθικής και Δεοντολογίας, που σημαίνει κρατική επιτροπή ελέγχου και κρίσης της ενημέρωσης, του σχολιασμού των άρθρων, άρα και των πολιτικών θέσεων των ΜΜΕ, με βάση τα συμφέροντα των επιχειρηματιών και των αστικών κυβερνήσεων. Οπότε η σχεδόν αποσιώπηση του ταξικού λόγου που βλέπουμε ήδη από τα αστικά ΜΜΕ θα γίνει άκρα του τάφου σιωπής.

Η διαφάνεια που ευαγγελίζεται το νομοσχέδιο δεν είναι παρά μια κουρτίνα καπνού. Στην πραγματικότητα, επιδιώκει να ενισχύσει ακόμη περισσότερο την κρατική παρέμβαση υπέρ των ΜΜΕ που λιβανίζουν την Κυβέρνηση καθημερινά και ταυτόχρονα, αφήνει στο περιθώριο τα μικρά μέσα, τα περιφερειακά, τα ανεξάρτητα, που δεν αναπαράγουν το κυβερνητικό αφήγημα.

Τα μέσα ενημέρωσης δεν ενημερώνουν. Μασάζ κάνουν στην κοινή γνώμη, στην τάξη που πονάει, στην αγανάκτηση που πρέπει να κατασταλεί. Πουλάνε ειδήσεις, δηλαδή συσκευασμένες αλήθειες που εξυπηρετούν την άρχουσα τάξη. Φωνάζουν για τα ασήμαντα και αποσιωπούν τα σημαντικά.

Ακούσατε κάτι για τη γενοκτονία στην Παλαιστίνη, για τον λιμό, για τα παιδιά που δολοφονούνται καθημερινά και τα ποτάμια αίματος που προκαλεί το κράτος - σφαγέας, το Ισραήλ; Ακούσατε ποτέ ότι το Ισραήλ - με τη στήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης - σφαγιάζει Παλαιστίνιους και οδηγεί στον όλεθρο τους λαούς της περιοχής; Ακούσατε για τις εκατόμβες των νεκρών; Ακούσατε ότι η χώρα μας γίνεται σιγά-σιγά ορμητήριο πολέμων και βεβαίως, οπωσδήποτε μαγνήτης αντιποίνων;

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς αναλυτής για να καταλάβει πώς ακριβώς λειτουργεί η σημερινή ενημέρωση. Δεν μιλάμε για ειδήσεις. Μιλάμε για παραγωγές εντυπώσεων, σκηνοθετημένες εικόνες πολιτικής κανονικότητας, με μόνο στόχο να πειστεί ο λαός ότι όλα βαίνουν καλώς. Δηλαδή, λένε ό,τι μπορεί να ειπωθεί, χωρίς να θίγεται η ιδιοκτησία και το σύστημα.

Η Κυβέρνηση κάνει τη δουλειά της, λένε, έστω και αν τα τρένα συγκρούονται, τα δάση καίγονται, οι μισθοί δεν φτάνουν ούτε για τα βασικά, οι οικογένειες ξεσιπώνονται, νέοι άνθρωποι δολοφονούνται και εμπλεκόμαστε σε πολέμους, ενώ η κοινωνία βράζει. Παρ' όλα αυτά, τα δελτία των 20.00' είναι στον κόσμο τους, επιμένουν ότι η Κυβέρνηση αντέδρασε άμεσα, πήρε πρωτοβουλίες, στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων. Αυτός ακριβώς είναι ο μηχανισμός συντήρησης του ψέματος μέσω του θεάματος και τα ΜΜΕ είναι το θεατρικό σανίδι αυτής της παράστασης.

Όμως, ο λαός δεν τρέφει πλέον αυταπάτες. Ξέρει ότι πίσω από τα μεγάλα ΜΜΕ βρίσκονται οι ίδιοι που του ρημάζουν τη ζωή, οι τραπεζίτες, οι εφοπλιστές, οι εργολάβοι, οι μεγαλοκλινικάρχες, όλοι αυτοί που ελέγχουν την ενημέρωση για να συντηρούν την κυριαρχία τους.

Το θέμα είναι ο Τύπος να πάψει πλέον να είναι όπλο χειραγώγησης και να γίνει μέσο ελεύθερης, αντικειμενικής και ουσιαστικής πληροφόρησης. Η κατάφωρη παραβίαση του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν είναι ούτε τεχνικό θέμα ούτε τυπική παρέκκλιση. Είναι βαθιά πολιτικό θέμα, είναι ταξικό ζήτημα. Προβλέπει ξεκάθαρα την υπο-

χρέωση της αλήθειας, της πολυφωνίας, της ανεξαρτησίας της δημοσιογραφίας από κάθε μορφή εξουσίας οικονομικής ή πολιτικής.

Στην πράξη βέβαια συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Ο Κώδικας Δεοντολογίας μετατρέπεται σε κουρελόχαρτο όταν η είδηση γίνεται εμπόρευμα, όταν το δελτίο ειδήσεων λειτουργεί ως πλατόφορμα χορηγούμενης πληροφορίας, όταν το ρεπορτάζ υπακούει σε εντολές του διαφημιστικού τμήματος ή του γραφείου του μεγαλομετόχου.

Η αποσιώπηση των εργατικών αγώνων, η συκοφάντηση απεργιών, η προβολή κυβερνητικών εξαγγελιών χωρίς καμία κριτική και η εξίσωση θύματος με θύτη, είναι καθημερινά παραδείγματα αυτής της εκτροπής. Πού ακριβώς ήταν τα ΜΜΕ στα συλλαλητήρια των εκπαιδευτικών, στα αντιπολεμικά συλλαλητήρια; Πού ήταν όταν οι γιατροί διαμαρτύρονταν για τις τραγικές ελλείψεις στα νοσοκομεία; Όμως, για τις εκδηλώσεις των εφοπλιστών και των επιχειρηματιών ο χρόνος εκεί είναι απεριόριστος.

Ερχόμαστε και στο πιο κραυγαλέο, την πολιτική μονοφωνία. Η φωνή του ΚΚΕ, η φωνή της εργατικής τάξης είναι μονίμως απύσχα από τα ΜΜΕ. Η εποπτεία ασκείται επιλεκτικά όταν πρόκειται να φιωθούν φωνές που ξεφεύγουν από το επιτρεπτό φάσμα, όταν πρέπει να αποδομηθεί ό,τι αντιστέκεται και διεκδικεί. Δεν τρέφουμε αυταπάτες για τον ρόλο των ΜΜΕ σε αυτό το σύστημα που τα μέσα χρηματοδοτούνται από τις κυβερνήσεις που υποτίθεται ότι ελέγχουν.

Και αυτό το νομοσχέδιο δεν φέρνει ουσιαστικά κάτι νέο σε σχέση με τον ήδη υπάρχοντα νόμο για το ίδιο θέμα. Λέει για διαφάνεια, αλλά αυτή περιορίζεται στις εκτός Χρηματιστηρίου επιχειρήσεις Τύπου και ΜΜΕ. Οι μεγάλοι όμιλοι που είναι στο Χρηματιστήριο εξαιρούνται.

Η Κυβέρνηση σε αυτό το νομοσχέδιο πήρε, λέει, υπ' όψιν της τις οδηγίες και τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ελευθερία στην ενημέρωση, την ελευθερία των δημοσιογράφων στη δουλειά τους, μόνο που αυτή η ελευθερία περιορίζεται στο ευρωενωσιακό, ανταργατικό, αντιλαϊκό πλαίσιο και στην πολιτική των ομίλων, στους οποίους ανήκουν τα ΜΜΕ.

Σχετικά με τον αριθμό των δημοσιογράφων, που είναι πάρα πολύ μικρός, μίλησε αναλυτικά ο ειδικός αγορητής μας, ο κ. Δελής, και δεν χρειάζεται να επανέλθω. Πάντως το νομοσχέδιο ανοίγει τον δρόμο για απολύσεις, εντατικοποίηση της δουλειάς, παραπέρα ελαστικοποίηση των εργασιακών σχέσεων και τεράστια χειροτέρευση των όρων και συνθηκών δουλειάς.

Κλείνοντας, δεν χρειαζόμαστε πλουραλισμό με κρατική εποπτεία, ούτε διαφανή χειραγώγηση. Χρειαζόμαστε ανεξάρτητη, αδέσμευτη ενημέρωση και δημοσιογράφους που δεν πληρώνονται για να σιωπούν, αλλά για να ελέγχουν την εξουσία, η οποία θέλει τον πολίτη παθητικό δέκτη ψευτιάς και φόβου.

Ψηφίζουμε κατά επί της αρχής. Υπερψηφίζουμε τα άρθρα 26 και 30.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο Υπουργός κ. Παπαστεργίου έχει έρθει για να καταθέσει για δύο διατάξεις που υπάρχουν.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ (Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα σας απασχολήσω για τρεις διατάξεις, οι οποίες έχουν μπει στο νομοσχέδιο, και είναι και αναγκαίες και επείγουσες.

Οι δύο αφορούν στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας και η τρίτη αφορά στην ΗΔΙΚΑ. Μιλάμε για το άρθρο 31 όπου ζητάμε να επιτραπεί στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας να χρησιμοποιήσει κατ' αναλογία διατάξεις για ΕΛΚΕ, δηλαδή για ειδικό λογαριασμό, προκειμένου να μπορέσει την ώρα αυτή να τρέξει γρήγορα δεκατέσσερα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα οποία έχουν να κάνουν με την κυβερνοασφάλεια, προκειμένου με τον τρόπο αυτόν να έχει πρόσβαση σε εξωτερικούς συνεργάτες. Η αλήθεια είναι πως την ώρα αυτή η εθνική αρχή δεν έχει ακόμα καταφέρει να στελεχωθεί. Και δεν υπάρχει, δυστυχώς, διαθέσιμο προσωπικό μέσα από τον δημόσιο τομέα.

Στο άρθρο 32, θα αναφερθώ πάλι στην εθνική αρχή και σε κάτι

το οποίο είναι εξίσου αναγκαίο. Έχουμε καταθέσει τον οργανισμό μας για να μπορέσει η εθνική αρχή να βρει βηματισμό. Όμως, μέχρι αυτός να εγκριθεί, ζητάμε μεταβατικά να ρυθμιστούν ζητήματα οργάνωσης και διάρθρωσης των οργανικών μονάδων, στην ουσία να δημιουργηθεί μεταβατική διοικητική και οικονομική υπηρεσία.

Τέλος, στο άρθρο 33 ζητάμε να επιτραπεί η παράταση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου στην ΗΔΙΚΑ. Η ΗΔΙΚΑ είναι ένας φορέας που τρέχει όλα τα έργα της υγείας. Ευλόγως θα πείτε: «Γιατί δεν παίρνετε μόνιμο προσωπικό;». Να ενημερώσω το Σώμα ότι έχει τρέξει η ΗΔΙΚΑ όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες και έχει βγάλει μέσω ΑΣΕΠ θέσεις.

Από τις τριάντα θέσεις τις οποίες η ΗΔΙΚΑ έχει ζητήσει, κύριε Πρόεδρε, έχουν έρθει μόνο τρεις να καταλάβουν τις θέσεις αυτές. Οπότε για να μπορέσουμε να είμαστε συνεπείς και στα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης, θα πρέπει να συνεχίσουμε τις είκοσι αυτές θέσεις ορισμένου χρόνου που σήμερα απασχολούμε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τον κ. Παπαδάκη από την Ελληνική Λύση.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Λείπει ο κ. Μαρινάκης. Έφυγε από την Αίθουσα. Πραγματικά δεν μπορώ να καταλάβω για ποιον λόγο συνεχίζετε να προκαλείτε ακόμα και σήμερα. Και απευθύνομαι στον κ. Μαρινάκη. Διότι αυτό που ήταν να περάσετε χθες, το περάσατε. Για πενήντα επτά αδικοχαμένος ανθρώπους παραπέμπετε τον κ. Καραμανλή για παράνομη βοσκή, γιατί ίδια ποινή έχει αυτό το αδίκημα, ίδια ποινή έχει η παράβαση καθήκοντος με την παράνομη βοσκή. Δεν διαφέρει κάπου. Αυτό βρήκατε. Και έρχεται ο κ. Μαρινάκης εδώ πέρα σήμερα και λέει: «Δώδεκα ώρες μιλούσαμε και ένα στοιχείο δεν προέκυψε». Αφού δεν προέκυψε κανένα στοιχείο, γιατί τον παραπέμπετε για παράβαση καθήκοντος εσείς; Αφού δεν υπάρχει κανένα στοιχείο!

Τι κάνουμε τώρα; Παίζουμε επικοινωνιακά παιχνίδια μέσα εδώ στον ναό της δημοκρατίας; Δεν είναι στοιχείο ότι ο κ. Γενιδούνιας έστειλε τρία εξώδικα και γνώριζε για τα συστήματα ασφαλείας; Δεν είναι στοιχεία οι καταθέσεις της Προϊσταμένης του Υπουργείου Μεταφορών, της κ. Δεμερτζή, και του αναπληρωτή προϊστάμενου ότι γνώριζε τον κ. Καραμανλή; Δεν είναι στοιχείο ότι το 2019 είχε καεί η τηλεδιοίκηση -ενώ υπήρχε στο συγκεκριμένο σημείο που έγινε η σύγκρουση- και μέχρι το 2023, 28 Φλεβάρη, ενώ γνωρίζατε, δεν μπήκε ποτέ το σύστημα τηλεδιοίκησης, που αν υπήρχε, δεν θα είχαμε τους θανάτους;

Δεν χρειάζεται να πούμε για τις παρατάσεις. Δεν χρειάζεται να πούμε για τους προϋπολογισμούς. Δεν χρειάζεται να πούμε για τις προσλήψεις, που πάτε να μας υπερδέψετε. Είναι απλά τα πράγματα εδώ πέρα. Στοιχεία υπήρχαν. Υπάρχει και το προεδρικό διάταγμα 123/2017 το διαβιβαστικό, το οποίο δεν το διάβασε ο κ. Μαρινάκης, του κ. Μπακαϊλή. Ας διαβάσει το διαβιβαστικό στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου που αναφέρει για το προεδρικό διάταγμα 123/2017. Άρα, αφού έχει γίνει η δουλειά σας, μην ξύψετε και μη τσιγκλάτε παραπάνω, πονάει! Αφήστε το.

Πάμε στο νομοσχέδιο. Δεν νομίζω να υπάρχει Έλληνας και Βουλευτής που να θεωρεί ότι υπάρχει αντικειμενική δημοσιογραφία στην Ελλάδα, δημοσιογραφία όπως αυτή ορίζεται από τον νόμο και όπως ορίζεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας των Δημοσιογράφων. Ο δημοσιογράφος οφείλει να αναδεικνύει την αλήθεια, να ενημερώνει το κοινό χωρίς εξαρτήσεις από τα κόμματα.

Εσείς, η Νέα Δημοκρατία, έχετε αναγάγει, όμως, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης -τα περισσότερα, και μιλάω για τα κεντρικά των Αθηνών- σε κομματικά παραμάγαζα που προπαγανδίζουν από το πρωί μέχρι το βράδυ. Δημοσιογράφοι που σας λιβανίζουν από το πρωί μέχρι το βράδυ, και ανταποδοτικά τους κάνετε Ευρωβουλευτές. Πολύ ωραία! Αυτό είναι αντικειμενική δημοσιογραφία! Όπως κάνατε με τον κ. Αυτιά.

Το χειρότερο, όμως, από όλα, δεν είναι ότι ελέγχετε τους δημοσιογράφους για να αποκρύψουν την αλήθεια, το χειρότερο είναι ότι τους χρησιμοποιείτε πολλές φορές -και για να είμαι συγκεκριμένος, όχι όλους, το ξαναλέω αυτό- ως πληρωμένα πιστόλια για να δολοφονείτε χαρακτήρες πολιτικών αντιπάλων.

Πρόσφατα, εκτός από την περιβόητη λίστα Πέτσα που είχαμε, δώσατε 2 εκατομμύρια: ΣΚΑΪ 260 χιλιάδικα, ΑΝΤ1 300 χιλιάδικα, και τα λοιπά. Να μην τα πω όλα. Δώσατε 2 εκατομμύρια. Φυσικά η αιτιολογία στο ένταλμα πληρωμής δεν θα είναι η προπαγάνδα, θα είναι καμία διαφήμιση για τον τουρισμό, του τύπου «welcome to Greece», θα είναι κανένα «Μένουμε Σπίτι», όπως παλιότερα που κάνατε τις διαφημίσεις και αυτός ο οποίος το διαφήμιζε ήταν εκτός σπιτιού συνέχεια και εμείς καθόμασταν σπίτι, και τους βλέπαμε εκεί να χαριεντίζονται και να περνάνε καλά.

Πώς θα υπάρχει ανεξάρτητη και αντικειμενική δημοσιογραφία όταν υπάρχει συναλλακτική σχέση μεταξύ Κυβέρνησης και ιδιωτών που κατέχουν μέσα μαζικής ενημέρωσης; Η Κυβέρνηση έχει την ΕΡΤ όπου μπορεί να προβάλλει ό,τι επιθυμεί και ό,τι διαφήμιση θέλει να κάνει. Συνεπώς, ποιος ο λόγος χρηματοδότησης των ιδιωτικών καναλιών από την Κυβέρνηση; Όταν έχετε το αφεντικό και σε πληρώνει, από το πρωί μέχρι το βράδυ θα τον λιβανίζεις, άσχετο τι λέει το ένταλμα πληρωμής και αν γράφει «διαφήμιση».

Να μην γίνεται καμία συναλλαγή Κυβέρνησης και μέσων μαζικής ενημέρωσης, αν θέλετε αντικειμενικό Τύπο. Δεν θέλετε, όμως, αντικειμενικό Τύπο. Σκοπός σας είναι ο έλεγχος των μέσων μαζικής ενημέρωσης, να κρύβουν τη βρωμιά της Κυβέρνησης, και να σας λιβανίζουν από το πρωί μέχρι το βράδυ και να δημοσιοποιούν ψέματα στον κόσμο.

Φτιάξατε μια ομάδα στο διαδίκτυο από τα παιδιά της ΔΑΠ - ΝΔΦΚ και τα λοιπά του κομματικού σωλήνα, που ύστερα τους κάνατε Υπουργούς, Κυρανάκης, Μιχαηλίδου, Μαρινάκης, Αγαπηδάκη και ακούω τον κ. Κυρανάκη να λέει «έλα μωρέ, σιγά το πρόβλημα. Και τι έγινε; Σιγά την είδηση, που πληρωνόμουν από έναν ιδιώτη και κολλούσα έννομη;». Δεν μας είπε, όμως, ο κ. Κυρανάκης και όλοι αυτοί, το αφεντικό του που τον πλήρωνε από ποιον πληρωνόταν και με ποια αιτιολογία πληρωνόταν; Πληρωνόταν από το Μαξίμου ή δεν πληρωνόταν; Αυτά ήταν τα τrols της Κυβέρνησης, υπάλληλοι της εταιρείας BLUE SKY με ιδιοκτητή τον Θωμά Βαρβιτσιώτη, γόνυ της γνωστής πολιτικής οικογένειας, οι οποίοι έπαιρναν δουλειές από το Μαξίμου με αιτιολογία που δεν έχει καμία σχέση με τη δουλειά που έκαναν και έκαναν προεκλογικό αγώνα με χρήματα των Ελλήνων πολιτών. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Μία Ομάδα Αλήθειας που βρίζει πολιτικούς αντιπάλους, ακόμα και συγγενείς θυμάτων των Τεμπών και με την ανακάλυψη αυτής της Ομάδας Αλήθειας προσπαθήσατε να υποβαθμίσετε το γεγονός λέγοντας «έλα μωρέ, σιγά την είδηση, ένας ιδιώτης πληρώνει έναν ιδιώτη».

Εδώ, όμως, πρόκειται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για συμμορία του κοινού Ποινικού Δικαίου, άρθρο 187 παράγραφος 3 του Ποινικού Κώδικα, όποιος οργανώνεται με άλλον ή άλλους για να διαπράξουν πλημμέλημα, με το οποίο επιδιώκεται οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος, τιμωρείται με φυλάκιση έως τρία έτη. Αυτή δεν ήταν η δουλειά της Ομάδας Αλήθειας; Τι κάνατε; Δομημένα ενωθήκατε για να τελείτε πλημμελήματα, εξυβρίσεις, συκοφαντικές δυσφημίσεις, διασπορά ψευδών ειδήσεων.

Η Ελλάδα, όμως, του Κυριάκου Μητσοτάκη και της κ. Αδελίνης, η οποία συνταξιοδοτείται, δεν τα βλέπει αυτά για να διατάξει προκαταρκτική εξέταση, βλέπει κάποια άλλα.

Αν θέλετε καθαρή στη δημοσιογραφία, κόψτε τον ομφάλιο λώρο μεταξύ μέσων μαζικής ενημέρωσης και Κυβέρνησης, ανακαλέστε την άδεια δημοσιογράφων που έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για συκοφαντική δυσφήμιση μέσω ηλεκτρονικού εντύπου ή τηλεοπτικού Τύπου. Αυτό είναι το βασικότερο αδίκημα της υποκειμενικής δημοσιογραφίας, η διάδοση ψευδών γεγονότων που θίγει τιμές και υπολήψεις, αλλά εσείς διαγράφετε τον ιδιοκτήτη ηλεκτρονικού εντύπου Τύπου που έχει καταδικαστεί για απειλή, πλαστογραφία, εκβίαση, ενώ ο αμετάκλητα καταδικασμένος δημοσιογράφος ο οποίος λέει ψέματα κανονικά συνεχίζει τη δουλειά του. Γιατί; Γιατί πολύ απλά αν το κάνετε αυτό, αυτοί όλοι που σας λιβανίζουν και συκοφαντούν τους πολιτικούς αντιπάλους -και όχι μόνο- δεν θα έχουν δουλειά, τα κανάλια θα είναι άδεια, δεν θα βρίσκουν δουλειά.

Συνεπώς, είναι γελοίο να μιλά η Κυβέρνηση για καθαρή και εξορθολογισμό της δημοσιογραφίας. Είναι πραγματικά σαν να

δίνει μαθήματα νομιμότητας κάποιος ο οποίος εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης. Ευχαριστούμε για τα μαθήματα ελεύθερου Τύπου, αλλά από εσάς δεν θα πάρουμε, γιατί φτάσατε την Ελλάδα στην ογδοηκοστή ένατη θέση παγκοσμίως και στις τρεις τελευταίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την ελευθερία του Τύπου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Χουρδάκης, Ανεξάρτητος Βουλευτής και αμέσως μετά ο κ. Καππάτος.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου του Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ με τον υποκριτικά καλοπροαίρετο τίτλο: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο» και αναφέρει τους νόμους τους οποίους δόθηκαν και υποκριτικά βελτιώνει.

Και λέω «υποκριτικά» διότι, κύριε Μαρινάκη, θα έχετε καταλάβει και εσείς ότι στην πράξη προωθείται ένας επικοινωνιακός μανδύας που συγκαλύπτει την επιβολή ενός και συγκεντρωτικού και ελεγκτικού πλαισίου μακριά από τα πρότυπα χωρών που πραγματικά έχουν μια θεσμικά θωρακισμένη ελευθεροτυπία. Και αντί να εμπνευστούμε από ευρωπαϊκά παραδείγματα διαφανούς στήριξης του Τύπου, όπως –ας πούμε– το σουηδικό μοντέλο κρατικής διαφήμισης –και αν δεν το ξέρετε, κύριε Μαρινάκη, με χαρά να σας στείλω τα σχετικά ενημερωτικά– όπου βάσει γεωγραφικών ποιοτικών και κοινωνικών κριτηρίων η κυβέρνηση εκεί πέρα δίνει τις ενισχύσεις, εδώ επιλέγετε σε ένα σύστημα πελατειακού ελέγχου και την πειθαρχική τιμωρία των μέσων που τολμούν να διαφοροποιηθούν.

Αν και θεωρητικά το παρόν νομοσχέδιο επιχειρεί να τροποποιήσει δύο κρίσιμους νόμους και τον κορμό του νομοθετικού πλαισίου για τη λειτουργία, την αναγνώριση και τη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, στην πράξη αποτυγχάνει και αποτυγχάνει παταγωδώς, διότι αντί για την ουσιαστική και συνολική μεταρρύθμιση υπέρ της ανεξαρτησίας και της λογοδοσίας, η Κυβέρνησή σας και εσείς, κύριε Μαρινάκη, επιλέξατε να καταφύγετε σε αποσπασματικές παρεμβάσεις εμποτισμένες με πνεύμα αποκλεισμού, ελέγχου και χειραγώγησης.

Και παρά τις προσπάθειες βελτίωσης προηγούμενων διατάξεων και αστοχιών και παραλείψεων νόμου, που, βέβαια, εσείς είχατε φέρει μόλις πριν από δύομισι χρόνια, το νομοσχέδιο εμφανίζει και πάλι σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις τόσο ως προς τον σχεδιασμό όσο και ως προς την πολιτική του στόχευση.

Και ενώ η Κυβέρνηση Μητσοτάκη επιχειρεί να εμφανιστεί ως δόνη εγγυήτρια της διαφάνειας, στην πράξη βλέπουμε ένα νομοθέτημα που δεν εισάγει αντικειμενικά ούτε διαφανή κριτήρια στην κατανομή της κρατικής διαφήμισης, δεν θεσπίζει ανεξάρτητο μηχανισμό εποπτείας, όπως συμβαίνει σε χώρες με θεσμική παράδοση και διαφάνεια. Αναφέρθηκα ήδη πριν στη Σουηδία, τέτοιες είναι και η Γερμανία και η Φινλανδία, όπου την κρατική ενίσχυση εκεί διαχειρίζονται διακομματικές επιτροπές ή ανεξάρτητες αρχές, κύριε Μαρινάκη και όχι πολιτικούς φορείς. Και επιπλέον αγνοείτε πλήρως τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του περιφερειακού ανεξάρτητου Τύπου.

Στο άρθρο 5 ζητείται η προσκόμιση του συνόλου των παραστατικών εκτύπωσης ακόμη και ευαίσθητων επιχειρηματικών δεδομένων. Αυτό θα φέρει σε μια κατάσταση πολύ δύσκολη τους υπαλλήλους της γενικής γραμματείας που θα ζητούν μέχρι και λίστες συνδρομητών των εφημερίδων. Και ξέρετε ότι με βάση τον κανονισμό για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και την Οδηγία 2010/13/ΕΕ η ανεξαρτησία της ραδιοτηλεόρασης δεν εμπεριέχει τίποτα από αυτά τα οποία ζητάτε και γι' αυτό αναρωτιόμαστε όλοι –νομίζω δικαίως– πώς πήρατε αυτήν την πρωτοβουλία και ποιος σας έχει δώσει το δικαίωμα να φακελώνετε το αναγνωστικό κοινό.

Φυσικά και δυστυχώς δεν είναι αυτά τα μοναδικά προβλήματα, δεν είναι μόνο τα προβλήματα σε ό,τι αφορά τα κριτήρια της κρατικής χρηματοδότησης τα οποία είναι αδιαφανή και στην πράξη θα οδηγήσουν σε έμμεσο μηχανισμό φήμωσης της ελευθερίας του Τύπου. Δεν είναι μόνο η νομιμοποίηση και έλεγχος και μηχανο-

νισμού κυρώσεων από τη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης του Υπουργείου σε όλους όσοι φαίνεται ότι έχουν διαφορετική άποψη. Δεν είναι επίσης μόνο η υποβάθμιση της Επιτροπής Δημοσιογραφικής Ηθικής –το άρθρο 22– που δεν της δίνει καμία αποφασιστική αρμοδιότητα, παρά καταντάει να είναι ένα γνωμοδοτικό όργανο, ενώ άλλα προβλήματα προκύπτουν από την κατάργηση της ενιαίας εξόφλησης τιμολογίων, την εισαγωγή μηχανισμών παρακράτησης υπέρ των ισχυρών, υπέρ των μεγάλων παικτών και συμπαικτών σας, κύριε Μαρινάκη.

Ταυτόχρονα, αποκλείεται η πλειονότητα του επαρχιακού Τύπου από την κρατική ενίσχυση, διότι έχετε προβλέψει δυσανάλογες προϋποθέσεις και δυσανάλογα τεχνικά κριτήρια που πολύ λίγοι μπορούν να καλύψουν, οι απαιτήσεις δηλαδή –για παράδειγμα θα αναφέρω– της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης δημοσιογράφων ή και άλλα οδηγούν στο να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν τέτοια μέσα περιφερειακά σε αυτήν την υπερβολική γραφειοκρατία και το κόστος.

Αγνοούνται, επίσης, ιδιαιτερότητες του περιφερειακού Τύπου. Μπαίνουν φραγμοί και κριτήρια που ξαναλέω ότι επίτηδες το έχετε κάνει, ώστε μόνο πολύ λίγοι και δικοί σας φίλοι και γνωστοί να μπορούν να τα καλύψουν.

Αν όπως είπατε και στις επιτροπές θέλετε την ενίσχυση της πολυφωνίας, γιατί στην πράξη έχετε αποκλείσει τον επαρχιακό Τύπο με το να μην υλοποιείται η ρύθμιση του 30% της κρατικής διαφήμισης, έστω με συγκεκριμένους ποιοτικούς δείκτες; Και επειδή είπατε ότι θα το φέρετε σε άλλο νομοσχέδιο, γιατί δεν το βάζετε τώρα; Πριν από λίγο είχαμε τον κ. Παπαστεργίου να λέει για τροπολογίες και αλλαγές. Τώρα είναι η ώρα!

Αναφέρθηκε από επαγγελματικούς φορείς του Τύπου η διάτρητη διαβούλευση, η έλλειψη θεσμικής συμμετοχής και η απουσία διακομματικής συνεννόησης. Σε αυτό οφείλω να παραδεχτώ ότι δεν πρωτοτυπείτε, όλη η Κυβέρνηση νομοθετεί με αυτόν τον τρόπο και σχεδόν όλοι οι φορείς έχουν αντίστοιχα προβλήματα, ότι δεν συμμετέχουν ενεργά ή δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι γνώμες τους στην τελική διαμόρφωση του νομοσχεδίου.

Και είναι να απορεί κανείς πώς τελικώς συζητάμε για ένα νομοσχέδιο υπέρ της διαφάνειας του Τύπου, όταν δεν λαμβάνουμε σοβαρά τη γνώμη αυτών των ιδίων των ανθρώπων του Τύπου.

Πίσω από αυτό το νομοσχέδιο, αναμφίβολα, κρύβονται σημαντικά ζητήματα αδιαφάνειας, συγκέντρωσης ελέγχου στα χέρια λίγων, ακόμα πιο λίγων από ό,τι ήδη είναι, πελατειακής διαχείρισης των δημόσιων πόρων όπως, δυστυχώς, συμβαίνει σε κάθε τομέα όπου διαχειρίζεται αυτή η Κυβέρνηση χρήματα των Ελλήνων πολιτών και διοχέτευση σε φίλα και προσκείμενα μόνο μέσα ενημέρωσης.

Προτείνουμε στο Κίνημα Δημοκρατίας μια σειρά λύσεων και παρεμβάσεων, θα ακούσετε αργότερα εκτός από εμένα και άλλους Βουλευτές του Κινήματος Δημοκρατίας.

Στόχος μας είναι ένα μοντέλο ενίσχυσης του Τύπου που ενσωματώνει ευρωπαϊκά πρότυπα και πρακτικές: Καθολική πρόσβαση στα στοιχεία κρατικής χρηματοδότησης των μέσων μαζικής ενημέρωσης, δημόσια στήριξη του πλουραλισμού και των μικρών και των ανεξάρτητων φωνών βάσει αντικειμενικών κοινωνικών και γεωγραφικών κριτηρίων, ανεξάρτητο φορέα αξιολόγησης και διαχείρισης της κρατικής διαφήμισης με διακομματική στελέχωση και με δημόσιο αληθινό και πραγματικό έλεγχο, δημιουργία Ταμείου Στήριξης Ερευνητικής Δημοσιογραφίας, η οποία θα είναι και ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη και κοινωφελής.

Και αυτό γιατί η ελευθερία του Τύπου και η ανεξαρτησία της ενημέρωσης δεν είναι πολυτέλεια, κύριε Μαρινάκη, ούτε τεχνικές λεπτομέρειες. Είναι πυλώνας της δημοκρατίας, είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο στηρίζεται η εμπιστοσύνη των πολιτών στο πολίτευμα και κάθε νομοθετική πρωτοβουλία που τις υπονομεύει όλες αυτές τις αρχές και τις αξίες, δυστυχώς, υποσκάπτει και τη δημοκρατία στο σύνολό της.

Θέλετε κι άλλες προτάσεις; Ανεξάρτητο Συμβούλιο Διαφάνειας, δημόσιο κρατικό μητρώο κατανομής της διαφήμισης, Δημοσιογραφικό Ταμείο Καινοτομίας και Έρευνας. Υπάρχουν λύσεις, διάθεση από εσάς δεν υπάρχει.

Και τελειώνω λέγοντας ότι η Κυβέρνηση επιλέγει τον έλεγχο αντί για τη λογοδοσία, τα λίγα και τα ελεγχόμενα μέσα μαζικής

ενημέρωσης αντί για τις ανεξάρτητες φωνές. Όμως, εμείς, το Κίνημα Δημοκρατίας, επιλέγουμε διαφορετικά. Επιλέγουμε τη διαφάνεια, επιλέγουμε τον πολίτη και επιλέγουμε το δικαίωμά του να ενημερώνεται ελεύθερα.

Καταψιφίζουμε το νομοσχέδιο και ζητούμε από την Κυβέρνηση να επιτρέψει άμεσα τη διαφοροποίηση από αυτό που προπαθεί να κάνει, να επιστρέψει στον διάλογο με τους φορείς, με τα μέσα και την κοινωνία, για να διασφαλίσουμε ότι η στήριξη των μέσων θα γίνεται πραγματικά και όχι με κεκαλυμμένη αδιαφάνεια, όχι με κεκαλυμμένη αναξιοκρατία και ότι θα υπάρχει σεβασμός στην πολυφωνία.

Γι' αυτό σας καλώ να έρθετε κι εσείς στην ίδια πλευρά με τη δημοκρατία, τον πλουραλισμό και τον πολίτη.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Καππάτος και αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει η κ. Μιλένα Αποστολάκη.

Ορίστε, κύριε Καππάτο, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, η δημοκρατία δεν είναι απλώς ένα πολίτευμα θεσμών και κανόνων. Είναι πρωτίστως ένα πολίτευμα, είναι, αν θέλετε, ένα καθεστώς ευθύνης. Ευθύνης απέναντι στην αλήθεια, στον πολίτη, στον δημόσιο διάλογο. Και ακριβώς επειδή ο δημόσιος λόγος είναι το οξυγόνο της δημοκρατίας, οφείλουμε να διασφαλίζουμε ότι το περιβάλλον στο οποίο παράγεται, αναπαράγεται και διακινείται, είναι θεσμικά θωρακισμένο, διαφανές και απαλλαγμένο από σκίες αδιαφάνειας και δημαγωγίας.

Δεν είναι νομοτελειακό οι εφημερίδες να είναι εργοστάσια φωτός. Μπορούν να είναι ενίοτε και μηχανισμοί συσκοτίσης. Γι' αυτό και το πολιτικό σύστημα έχει χρέος να θεσπίζει φίλτρα αξιοπιστίας, χωρίς να θίγει την ελευθερία της έκφρασης.

Αυτή την ισορροπία υπηρετεί το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα. Η συζήτηση για τον Τύπο δεν είναι τεχνική. Είναι βαθιά πολιτική και μας φέρνει ενώπιον ερωτημάτων που κάθε ώριμη φιλελεύθερη δημοκρατία οφείλει να απαντήσει: Ποιος έχει πρόσβαση στον δημόσιο λόγο; Ποιος φέρει ευθύνη για τη χρήση του και πώς το κράτος εγγυάται ότι η κρατική στήριξη πηγαίνει σε μέσα που το αξίζουν; Η απάντηση είναι καθαρή: με λειτουργικά, καθολικά, αντικειμενικά κριτήρια που ενισχύουν την αξιοπιστία του Τύπου και προφυλάσσουν το δημόσιο χρήμα από σπατάλη, αδιαφάνεια και χειραγώγηση.

Το νέο σχέδιο νόμου δεν περιορίζει ούτε προσφέρει προνόμια. Θέτει ελάχιστα λογικά και δίκαια κριτήρια. Κανένα μέσο δεν υποχρεώνεται να εγγραφεί στα μητρώα. Όμως, όποιος το επιλέγει, αναλαμβάνει και την ευθύνη. Το κράτος δεσμεύεται ότι δεν θα διαθέσει ούτε ένα ευρώ σε μέσα που δεν πληρούν τις στοιχειώδεις προϋποθέσεις λειτουργικής νομιμότητας και επαγγελματικής οργάνωσης. Αυτό είναι φιλελεύθερος ρεαλισμός και ηθική λογοδοσία μαζί.

Η φιλοσοφία του νομοσχεδίου δεν είναι τιμωρητική, αλλά δημιουργική. Δεν αποκλείει, αλλά αναδεικνύει. Δεν περιορίζει, αλλά ενδυναμώνει, δίνει χώρο και υπόσταση σε εκείνα τα μέσα που λειτουργούν με σεβασμό προς τους εργαζόμενους, με ποιότητα στην ενημέρωση, με ευθύνη απέναντι στον πολίτη.

Το κράτος δεν είναι παρατηρητής. Είναι εγγυητής της ποιότητας του δημοσίου διαλόγου. Αντίστοιχα, καλείται να διαχωρίσει το πραγματικό από το προσχηματικό, το ενεργό από το φαντασιακό, το ουσιαστικό από το τυχαίο. Όποιο μέσο ζητά να εγγραφεί στα μητρώα, οφείλει να αποδείξει ότι υπάρχει πραγματικά, ότι έχει οργανωμένη παρουσία, προσωπικό, ύλη, δομή και κύκλο. Δεν νοείται δικαίωμα στην ενημέρωση χωρίς υλική υπόσταση, ούτε έντυπα που τυπώνουν ένα φύλλο για να πάρουν επιχορήγηση.

Η καθιέρωση της ενυπόγραφης δημοσιογραφίας είναι μια τομή θεσμικού αυτοσεβασμού. Αναγνωρίζει τον δημοσιογράφο ως υπεύθυνο φορέα λόγου, θωρακίζει τα πνευματικά του δικαιώματα, αποτρέπει τη λογοκλοπή, καταπολεμά την ανωνυμία που εκτρέπει την παραπληροφόρηση, δεν αποκλείει τα ψευδώνυμα, αλλά απαιτεί η ουσιαστική εργασία να είναι δηλωμένη και προ-

στατευμένη. Έτσι, εξασφαλίζουμε ότι ο επαγγελματίας δεν απαξιώνεται και ότι ο εργοδότης δεν διαφεύγει των ευθυνών του. Είναι ρύθμιση δικαιοσύνης και όχι περιορισμού. Η νομοθετική μέριμνα επεκτείνεται, όπως οφείλει, τόσο στον περιφερειακό όσο και στον τοπικό Τύπο.

Σε μια χώρα, όπως η δική μας, ο τοπικός Τύπος δεν είναι περιθώριο. Είναι πυλώνας δημοκρατίας, έκφραση τοπικής ταυτότητας, γέφυρα ανάμεσα στον πολίτη και την πολιτεία. Με ευέλικτα κριτήρια, δίκαιους ελέγχους και ρεαλιστικά όρια το κράτος δείχνει ότι κατανοεί τις ανάγκες της ελληνικής περιφέρειας. Το ίδιο ισχύει και για τις νέες μορφές περιεχομένων. Η ένταξη των podcasts στο θεσμικό πλαίσιο δείχνει πως η πολιτεία δεν μένει πίσω από την τεχνολογία. Επιβραβεύει την καινοτομία χωρίς να θυσιάζει τη θεσμική εγκυρότητα.

Όλα αυτά δεν σχεδιάστηκαν ερήμην των ανθρώπων του Τύπου. Προηγήθηκε διάλογος, διαβούλευση, συναίνεση. Η αποδοχή των διατάξεων από επαγγελματικούς φορείς είναι απόδειξη δημοκρατικής ωριμότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό δεν είναι μια τεχνική διευθέτηση. Είναι μια πολιτική πράξη ευθύνης. Είναι μια τομή που εδραιώνει πολιτική αξιοπιστία και θεσμική ακεραιότητα στον χώρο της ενημέρωσης. Σας καλώ να τα υπερψηφίσουμε για την ενημέρωση με υπόσταση, για τη δημοκρατία με βάθος, για την Ελλάδα της ελευθερίας και της ευθύνης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Αποστολάκη Μιλένα και αμέσως μετά ο κ. Ψηλάντης.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολούθησα την ομιλία του Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ και Κυβερνητικού Εκπροσώπου κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου σήμερα και συγκράτησα τον επίλογό του. Είπε ο κ. Μαρινάκης: «Μετά την εμπειρία των τελευταίων μηνών, πήραν κάποιοι κάποια μαθήματα». Πρέπει να σας πω ότι μου έκανε τεράστια εντύπωση η αμετροέπεια, ειδικά σε σχέση με ένα τόσο σοβαρό και τραγικό θέμα, όπως είναι η τραγωδία των Τεμπών. Θα έλεγα ότι η αμετροέπεια αποκτά ακόμα πιο δυσάρεστες διαστάσεις, όταν προέρχεται από έναν νέο πολιτικό. Θα συνιστούσα, λοιπόν, λίγη συστολή. Η συστολή δεν έβλαψε ποτέ κανέναν πολιτικό και πολύ περισσότερο κανέναν άνθρωπο.

Χρησιμοποιώντας κι εγώ τη φρασεολογία του κ. Μαρινάκη, θα έλεγα ότι το μάθημα πρέπει να το πάρει η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός. Το μάθημα σε σχέση με το ότι η επιλογή της για συστηματική, επίμονη και οργανωμένη προσπάθεια συγκάλυψης της καταλογίζεται από την ελληνική κοινωνία, της καταλογίζεται ηχηρά. Αυτό, όμως, είναι το έλασσον. Το μείζον είναι ότι αυτή η απόπειρα συγκάλυψης πριονίζει την εμπιστοσύνη στη λειτουργία των θεσμών και το κράτος δικαίου, κάτι που μας αφορά όλους, όλα τα πολιτικά κόμματα, τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο», όπως είναι ο τίτλος του σχεδίου νόμου, προϋποθέτει ότι το κράτος διασφαλίζει ως εγγυητής την ελευθερία της έκφρασης του Τύπου. Υπό άλλες συνθήκες, η υπενθύμιση ότι η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί θεμέλιο της δημοκρατικής οργάνωσης μιας κοινωνίας θα ήταν απολύτως περιττή. Υπό τις σημερινές, όμως, αποτελεί αναγκαιότητα εξαιτίας των πεπραγμένων της Κυβέρνησης.

Το συνταγματικό πλαίσιο της ελευθερίας της έκφρασης κατοχυρώνει το δικαίωμα στη διαφώνια, το δικαίωμα στην κριτική. Η ελευθερία του λόγου δεν υπάρχει για να προστατεύει τον ανώδυνο και συμπαθή λόγο. Η Κυβέρνηση έδωσε από νωρίς δείγματα των προθέσεων χειραγώγησης και ελέγχου της ενημέρωσης. Η λίστα Πέτσα αποτέλεσε την πρώτη παρέμβαση σε μία σειρά ενεργειών που συγκροτούν μια αλληλουχία πράξεων και παρεμβάσεων με κοινό παρανομαστή τον κυβερνητικό έλεγχο.

Με τη λίστα Πέτσα με πρόσχημα την πανδημία, η Κυβέρνηση μοίρασε σημαντικά χρηματικά ποσά χωρίς κανένα αντικειμενικό

κριτήριο, με όρους αδιαφάνειας και πελατειακής συναλλαγής. Πραγματικός στόχος της Κυβέρνησης ήταν η χειραγώγηση, η στήριξη φίλων, ο οικονομικός στραγγαλισμός άλλων. Στον αντιπολιτευόμενο Τύπο δόθηκε, για παράδειγμα, πολύ μικρότερο κομμάτι από την πίτα που μοιράστηκε. Στη συνέχεια ακολούθησαν οι υποκλοπές, με πρώτο θύμα τον δημοσιογράφο Θανάση Κουκάκη που διερευνούσε υποθέσεις πλαστών και εικονικών τιμολογίων και την αλλαγή του νόμου για την αυτεπάγγελτη δίωξη των εγκλημάτων φοροδιαφυγής και υποθέσεις δαπανών του Υπουργείου Μετανάστευσης που χαρακτηρίστηκαν απόρρητες. Στη συνέχεια, βέβαια, ο κ. Κουκάκης είχε και συντροφιά, το μισό Υπουργικό Συμβούλιο, τον Νίκο Ανδρουλάκη, την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων, επιχειρηματίες και δημοσιογράφους.

Και τότε ξεκίνησαν οι αγωγές σε δημοσιογράφους που ασχολήθηκαν ερευνητικά με το θέμα. Η χώρα έγινε γνωστή πανευρωπαϊκά για τις αγωγές SLAPPE, τις αγωγές δηλαδή που απειλούν την ελεύθερη έκφραση και τη δημόσια κριτική απέναντι σε πρόσωπα με ισχύ, αξιώνοντας υπέρογκες χρηματικές αποζημιώσεις με στόχο την αποθάρρυνση της έρευνας. Και, βέβαια, μην ξεχνάμε την Ομάδα Αλήθειας και την τριγωνική ροή μαύρου πολιτικού χρήματος προκειμένου να συγκροτηθεί ένας κυβερνητικός προπαγανδιστικός μηχανισμός, καλοπληρωμένος με τη χορηγία ευνοημένων επιχειρηματικών συμφερόντων.

Μόλις προχτές, εσείς προσωπικά, κύριε Μαρινάκη, επιτεθήκατε σε δημοσιογράφο ιδιωτικού σταθμού για τις ερωτήσεις που έκανε σε συνέντευξή της και για τον χρόνο που ο ιδιωτικός σταθμός αποφάσισε να προβάλει τη συνέντευξη. Θα σας ζήτησε και ο Ορμπάν – αυτό είναι βέβαια – και άλλα αντίστοιχα καθεστώτα.

Κάθε χρόνο παραμονής στην εξουσία της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, η χώρα καταλάβαμε την 89^η θέση στην παγκόσμια κατάταξη των «Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα». Είχαμε την 88^η. Μας ξεπερνούν, δηλαδή είναι πάνω από μας, χώρες της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής. Η Human Rights Watch, το Παρατηρητήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για το κράτος δικαίου επισημαίνει πως οι δημοσιογράφοι στην Ελλάδα είναι αντιμετώπι με κρατική επιτήρηση και κάνει ειδική αναφορά στις αγωγές SLAPPE. Σε έρευνα του Reuters που δημοσιεύθηκε χθες – που φαντάζομαι δεν το αμφισβητεί κανένας – η Ουγγαρία και η Ελλάδα είναι οι δύο χώρες με τα χαμηλότερα επίπεδα εμπιστοσύνης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Και, βέβαια, υπάρχουν και οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 7 Φεβρουαρίου του 2024 και στις 8 Μαΐου του 2025 που είναι κόλαφος. Το επιχείρημα ότι έχουμε χώρες που έχουν περισσότερες συστάσεις από εμάς είναι τόσο αδύναμο που δεν αξίζει να το αντικρούσουμε.

Τώρα, σε αυτή τη συγκυρία που περιέγραψα, συζητάμε ένα νομοσχέδιο το οποίο έρχεται να τροποποιήσει ένα νομοσχέδιο που εσείς ψηφίσατε πριν από τρία χρόνια. Βρισκόμαστε, δηλαδή, ακόμη μια φορά ενώπιον ενός σχεδίου νόμου που υποτίθεται πως έρχεται να βελτιώσει ατέλειες ενός προηγούμενου νόμου της ίδιας Κυβέρνησης. Θα περίμενε κανείς το σχέδιο νόμου να έχει διατάξεις για την ενίσχυση του Τύπου και ιδίως του περιφερειακού. Τίποτα από τα παραπάνω δεν εμπεριέχεται στις προς ψήφιση διατάξεις. Το σχέδιο νόμου δεν δίνει καμία προοπτική στον περιφερειακό Τύπο, για τον οποίο το ΠΑΣΟΚ αγωνίζεται με συνέπεια διαχρονικά, αναγνωρίζοντάς του τη σημαντική του συμβολή στην ελεύθερη ενημέρωση και τον πλουραλισμό.

Με το άρθρο 5 τίθενται μη ρεαλιστικές προϋποθέσεις εγγραφής στα μητρώα που απειλούν τη βιωσιμότητα μικρών και περιφερειακών μέσων, καθώς είναι πιθανόν να οδηγήσουν εκτός μητρώου, άρα εκτός ενίσχυσης. Οι προϋποθέσεις είναι πολλές, μη ρεαλιστικές.

Με το άρθρο 17, η αρμοδιότητα ελέγχου της τήρησης των προϋποθέσεων για την ένταξη στο μητρώο και η αρμοδιότητα διαγραφής ανατίθεται στη Διεύθυνση Εποπτείας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, δηλαδή στο Υπουργείο. Επομένως, οι μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας παραμένουν αμιγώς κυβερνητικοί, χωρίς ανεξάρτητη εκπροσώπηση, χωρίς συμμετοχή επαγγελματιών φορέων.

Για το άρθρο 29 είναι το περιβάλλον που σας εκθέτει και κάθε καχυποψία νομιμοποιείται από τα πεπραγμένα σας. Είναι ενδιαφέρον, μάλιστα, ότι ενώ επί έξι χρόνια είχατε άπλετο χρόνο να

ρυθμίσετε ένα αρρύθμιστο πεδίο, δεν το κάνατε και ενώ φέρνετε ένα νομοσχέδιο στη διαβούλευση που δεν περιλαμβάνει το άρθρο 29, το βάζετε εκ των υστέρων.

Αντιλαμβάνεστε ότι με αυτό το παρελθόν είναι προφανές ότι εγείρονται πολλά ζητήματα αξιοπιστίας. Έχετε οι ίδιοι υπονομεύσει την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητά σας. Ακόμη και η θετική δέσμευση για υποχρεωτική δημοσίευση των κρατικών διακηρύξεων στα περιφερειακά μέσα επισκιάζεται από την επιλογή σας να το παραπέμψετε στο μέλλον. Γιατί όχι τώρα; Τι είδους ομηρία είναι αυτή που επιφυλάσσετε στον αδύναμο οικονομικά περιφερειακό Τύπο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ξέρετε, στη νομοθέτηση δεν υπάρχει δικαίωμα προσδοκίας και δεν μπορεί να συνεχίζετε να αντιμετωπίζετε ως πελάτες τους πάντες, να έχετε ως στόχο την υποταγή τους με κάθε μέσο και τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Είκοσι δευτερόλεπτα ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Το σχέδιο νόμου, λοιπόν, υπαινικτικά είναι μια ακόμη απόπειρα ελέγχου των μέσων και δεν περιλαμβάνει κανένα πλάνο για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα των περιφερειακών μέσων. Αποτελεί μια παρέμβαση που εξαγγέλλεται ως εξυγίανση, αλλά είναι μία παρέμβαση που δημιουργεί ένα πλαίσιο συγκεντρωτικό στην προσπάθεια ελέγχου και χειραγώγησης των μέσων. Δεν συνιστά θεσμική μεταρρύθμιση. Δεν ενισχύει την εμπιστοσύνη, δεν διασφαλίζει τον πλουραλισμό. Είναι ασυνεπές προς τις δημοκρατικές αξίες της ανεξαρτησίας και της διαφάνειας, αλλά είναι απολύτως συνεπές με τις μεθοδεύσεις της Κυβέρνησης στον χώρο της ενημέρωσης και την προσπάθειά της να ελέγξει τον Τύπο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ο κ. Υψηλάντης από τη Νέα Δημοκρατία έχει τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, είναι δυστύχημα ότι ο συνεταιρισμός τοξικότητας, αλλά και μια ρηχή Αντιπολίτευση στο σύνολό της, αγγίζει και καταλογίζει στην Κυβέρνηση τέτοια θέματα, τα οποία συνεχίζονται και σήμερα, μετά τη χθεσινή συζήτηση για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής και όχι μόνον. Συνεχίζουν και δείχνουν την εμπάθεια και την άρνησή τους ουσιαστικά στη χώρα και στην πρόοδο για ένα νομοσχέδιο που θεωρώ ότι αποτελεί ορόσημο για την ενίσχυση της διαφάνειας, της αξιοπιστίας, της βιωσιμότητας του ελληνικού Τύπου, του έντυπου και του ηλεκτρονικού.

Οι ρυθμίσεις που φέρνει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις του δημοσιογραφικού επαγγέλματος, ενισχύουν τον περιφερειακό Τύπο και κατοχυρώνουν την ελευθεροτυπία με όρους ισότητας, αναλογικότητας και σεβασμού προς τον Έλληνα πολίτη.

Ως Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας από τη Δωδεκάνησο είμαι περήφανος γι' αυτήν τη μεταρρύθμιση που θέτει τα θεμέλια για έναν πιο ισχυρό, αξιόπιστο και ανεξάρτητο Τύπο, ο οποίος αποτελεί πυλώνα της δημοκρατίας μας. Και εδώ επιτρέψτε μου να αναφερθώ στον Τύπο της Δωδεκανήσου από τα χρόνια της σκλαβιάς μέχρι τις ημέρες μας, που με τεράστιο κόστος έδωσαν αγώνες για την ελευθερία και την ανάπτυξη των νησιών μας και που αποτελούν παράδειγμα της σημασίας του τοπικού Τύπου στη χώρα μας.

Η Κυβέρνησή μας με το σημερινό, αλλά και τα επερχόμενα νομοθετήματα, αποδεικνύει τη δέσμευσή της για έναν Τύπο που λειτουργεί με διαφάνεια και επαγγελματισμό. Πρόσφατη, μάλιστα, εξαγγελία για τη μονιμοποίηση της υποχρεωτικότητας των κρατικών δημοσιεύσεων στον περιφερειακό Τύπο που θα νομοθετηθεί μέσω του Υπουργείου Ανάπτυξης αποτελεί ιστορική τομή. Τερματίζεται η πρακτική των παρατάσεων που επί χρόνια δημιουργούσε ανασφάλεια στις επιχειρήσεις του περιφερειακού

Τύπου. Αυτή η ρύθμιση ανταποκρινόμενη σε ένα δεκαετές αίτημα του κλάδου, ενισχύει τη βιωσιμότητα των τοπικών μέσων που αποτελούν τη φωνή της ελληνικής περιφέρειας, μεταφέροντας τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Η στήριξη αυτή δεν είναι απλώς οικονομική, αλλά είναι μια επένδυση στη δημοκρατική λειτουργία της κοινωνίας μας.

Η διαμόρφωση του νομοσχεδίου έγινε με υποδειγματική διαφάνεια και συμμετοχή. Δεκαεννέα δημοσιογραφικοί και εργοδοτικοί φορείς κατέθεσαν προτάσεις στη δημόσια διαβούλευση, με τη Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας να υιοθετεί πολλές από αυτές.

Αυτή η συνεργασία αποτυπώνει τη δέσμευσή μας για έναν Τύπο που σέβεται τους πολίτες και τους επαγγελματίες του. Οι ρυθμίσεις απλοποιούν διαδικασίες, μειώνουν τη γραφειοκρατία και διατηρούν δίκαιους ελέγχους, εξασφαλίζοντας ότι τα μέσα ενημέρωσης λειτουργούν με αξιοπιστία και επάγγελμα. Αποδεικνύουμε έμπρακτα ότι ακούμε τις ανάγκες του κλάδου, ενισχύοντας τη συνεργασία με τους φορείς για τη δημιουργία ενός σύγχρονου πλαισίου. Ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα είναι η αναγνώριση του περιοδικού Τύπου που επί χρόνια παρέμενε παραγνωρισμένος, παρά τη συμβολή του στη γενικότερη ενημέρωση του ελληνικού λαού.

Η καθιέρωση της ενυπόγραφης δημοσιογραφίας αποτελεί εγγύηση για την αξιοπιστία, διασφαλίζοντας ότι κάθε δημοσίευμα φέρει την υπογραφή του δημιουργού του, συνδεδεμένη με συμβάσεις εργασίας, αποτρέποντας τη χρήση ψευδώνυμου. Η απαίτηση για οργανωμένα γραφεία και η διαφάνεια στη μετοχική σύνθεση ενισχύουν τη θεσμική αξιοπιστία, ενώ η διάκριση ρόλων μεταξύ διαχειριστών και διευθυντών σύνταξης, προάγει την ανεξαρτησία και τον επαγγελματισμό.

Το νομοσχέδιο διευκολύνει τις επιχειρήσεις του Τύπου, ιδιαίτερα του περιφερειακού, με ευέλικτες προθεσμίες συμμόρφωσης. Το μητρώο παραμένει ανοιχτό για οκτώ μήνες τον χρόνο, ενώ παρέχονται επιπλέον είκοσι ημέρες για διορθώσεις, αποδεικνύοντας την υποστηρικτική στάση της Κυβέρνησης.

Η πλατφόρμα e-Παισθία εξασφαλίζει διαφάνεια στη διαχείριση της κρατικής διαφήμισης, κατευθύνοντας το 30% των πόρων στον περιφερειακό Τύπο με τη δυνατότητα κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση. Αυτή η ρύθμιση σέβεται κάθε ευρώ από τον Έλληνα φορολογούμενο, εξασφαλίζοντας δίκαιη κατανομή πόρων.

Η ρύθμιση για τους ραδιοφωνικούς σταθμούς που συνδέονται με κόμματα, αποσαφηνίζει μόνο τις συχνότητες ως δημόσιο αγαθό, που δεν μπορούν να διατηρηθούν από τα κόμματα χωρίς κοινοβουλευτική εκπροσώπηση, βάζοντας τέλος στις αδιαφανείς πρακτικές.

Θα ήθελα, επίσης, να πω ότι το νομοσχέδιο ενισχύει τη δημοκρατία, καθώς ο Τύπος είναι φύλακας της ενημέρωσης και της λογοδοσίας. Οι αιτιάσεις, οι οποίες υπάρχουν και προβάλλονται, δεν πρέπει να αποπροσανατολίζουν από τον προορισμό του νομοσχεδίου, το οποίο επιτέλους βάζει μία τάξη.

Το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, καθώς και οι εξαγγελθείσες μελλοντικές παρεμβάσεις κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην ενημέρωση και τη βιωσιμότητα των μέσων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω μία τελευταία υπενθύμιση, που αφορά όλους μας. Η πολιτική κρίνεται στην πράξη και όχι στις εντυπώσεις. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, οδήγησε τη χώρα μέσα σε σταθερότητα, πρόοδο και στη διεθνή αναγνώριση. Παρέδωσε στους πολίτες ένα έργο και προοπτική ακόμα και μέσα σε παγκόσμιες κρίσεις.

Απέναντι, όμως, σε αυτήν την πορεία η Αντιπολίτευση επιλέγει καθημερινά τη μεμψιμοιρία, την τοξικότητα και την προσωπική επίθεση. Ξεχνούν, όμως, ότι είναι υπόλογοι -είστε υπόλογοι- για τις πιο σκοτεινές περιόδους της χώρας. Δεν έχετε το ηθικό και πολιτικό έρεισμα να κουνάτε σε κανέναν το δάχτυλο. Οι πολίτες γνωρίζουν, ξέρουν ποιος έχει βγάλει τη χώρα από τη στασιμότητα, ποιος εγγυάται τη σταθερότητα και το μέλλον. Αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης. Γι'

αυτό κι εμείς, θα συνεχίσουμε με καθαρή φωνή, ευθύνη και πίστη στο συλλογικό συμφέρον.

Γι' αυτόν τον λόγο, κύριε Υπουργέ, σας συγχαίρω για τις παρεμβάσεις και στον χώρο του Τύπου, οι οποίες είναι σημαντικές και ενισχύουν τα όπλα μας εναντίον όλων αυτών, ακόμη και στο εσωτερικό μέτωπο, οι οποίοι βρίσκονται στο εξωτερικό και κατηγορούν τη χώρα μας για πράγματα τα οποία είναι αναληθή και ψευδή.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Δημοσχάκης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία καθιστά σαφές ότι η Κυβέρνηση βρίσκεται σε διαρκή επαγρύπνηση, αξιολογώντας τις υφιστάμενες πολιτικές, εντοπίζοντας ενδεχόμενα τρωτά σημεία και επιδιώκοντας την διαρκή βελτίωση αυτών, προς όφελος πάντα των πολιτών.

Το σημερινό νομοσχέδιο φέρνει βελτιώσεις και επιλύει ζητήματα, σε δύο υφιστάμενα νομοθετικά πλαίσια, με επίκεντρο τον ηλεκτρονικό και έντυπο Τύπο. Με τον ν.5005/2022 θεσπίσαμε τη σύσταση και τη λειτουργία των δύο μητρώων, του Μητρώου Εντύπων και του Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου, με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοσιότητας ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς, εξασφαλίζοντας, μεταξύ άλλων, την αξιοκρατική κατανομή των κρατικών ενισχύσεων και των διαφημιστικών κονδυλίων. Πρόκειται για έναν νόμο με θετικό πρόσημο, ο οποίος υποετίθηκε ως καλή πρακτική τόσο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, στο καλό υπάρχει το καλύτερο και στο καλύτερο το άριστο. Έτσι, δύο χρόνια μετά, η Κυβέρνηση προβαίνει σε ορισμένες βελτιώσεις, με κεντρικούς άξονες την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, ώστε ούτε ένα ευρώ από κρατική ενίσχυση ή διαφήμιση να μην πηγαίνει σε μέσα που δεν πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις, βελτιώσεις τις οποίες αναφέρω:

Την περαιτέρω διασφάλιση των θέσεων με την καθιέρωση της ενυπόγραφης δημοσιογραφίας, ώστε να περιοριστούν οι εικονικές συμβάσεις εργασίας, συμβάλλοντας επιπλέον στην καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, της λογοκλοπής και όχι μόνο. Τη θεσμοθέτηση αλλαγών για την απόδειξη πραγματικής λειτουργίας και κυκλοφορίας των εντύπων. Τον περιορισμό της γραφειοκρατίας, καθώς και την ουσιαστική ενίσχυση δειγματοληπτικών και επιτόπιων ελέγχων, ενώ ταυτόχρονα προβλέπονται ουσιαστικές παρεμβάσεις ως προς τον ν.3548/2007 καθιστώντας πλέον λειτουργική τη συμμόρφωση των εντύπων στις προβλέψεις του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητέ Υπουργέ, τα περιφερειακά και κυρίως τα ακριτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης επιτελούν σπουδαίο κοινωνικό και εθνικό έργο, αποσπλώντας τη φωνή της τοπικής κοινωνίας των νευραλγικών ακριτικών και αμυντικών περιοχών, όπως είναι ο Νομός Έβρου, όπως είναι ο Νομός Δωδεκανήσου και τα νησιά του βορειοανατολικού και νοτιοανατολικού Αιγαίου, κυρίως αναδεικνύοντας προβλήματα και λειτουργώντας ως πολύτιμη δεξαμενή πληροφόρησης και ενημέρωσης.

Θα ήθελα να αναφερθώ στις δημοσιεύσεις υποχρεωτικού χαρακτήρα, όπως προκηρύξεις, διακηρύξεις και άλλα, οι οποίες εξασφαλίζουν και διασφαλίζουν τη διαφάνεια και την ενημέρωση της κοινωνίας, αλλά ταυτόχρονα αποτελούν τον μοναδικό σταθερό ΕΣΡ για το σύνολο των περιφερειακών εφημερίδων.

Ορθώς η Κυβέρνησή μας μέσα από το νέο ψηφιακό κράτος προωθεί την κοινοποίηση σημαντικών κρατικών δημοσιευμάτων με ηλεκτρονικό τρόπο αξιοποιώντας τις δυνατότητες των νέων τεχνολογιών. Οφείλω, ωστόσο, να υπογραμμίσω ότι στον Νομό Έβρου και ιδιαίτερα στους οικισμούς της υπαίθρου, όπου κατοικούν συμπολίτες μεγάλης ηλικίας κυρίως, με περιορισμένες δυνατότητες πρόσβασης στα σύγχρονα μέσα ενημέρωσης, ο τοπικός Τύπος αποτελεί βασική πηγή ενημέρωσης και συνεχίζει να παίζει τον ρόλο του διαχρονικά και μάλιστα με εμμονικό τρόπο, αλλά και έναν τρόπο τον οποίον έχουν αγαπήσει και έχουν

αναδείξει, στηρίζοντας την τοπική κοινωνία.

Για αυτόν τον λόγο διεκδίκησα αταλάντευτα την αναγκαία εφαρμογή του νόμου, αναφορικά με τη δίκαιη κατανομή του 30% της κρατικής διαφήμισης στα περιφερειακά και τα ακριτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Κύριε Υπουργέ, μας γεμίσατε αισιοδοξία και ελπίδα προαναγγέλλοντας άλλη μία έμπρακτη στήριξη στον περιφερειακό Τύπο, εξαγγέλλοντας ότι προσεχώς θα κατατεθεί στη Βουλή διάταξη προκειμένου να λάβει μόνιμο χαρακτήρα η υποχρέωση δημοσίευσης διακηρύξεων στον περιφερειακό τύπο, ενώ επιπλέον διευκρινίζεται ότι πλέον υπάρχει διαθέσιμο ψηφιακό εργαλείο για τον έλεγχο των προγραμμάτων διαφήμισης και άνω του 30% κατανεμήθηκε ως έπρεπε στον περιφερειακό Τύπο.

Επιπρόσθετα, υπογραμμίζω τη σημασία της οριστικής επίλυσης του μείζονος ζητήματος που αφορά τη φήμωση των τοπικών ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών στον Έβρο από τη γειτονική χώρα -είμαι σίγουρος ότι αυτό γίνεται και σε άλλες περιοχές- η οποία παρεμπόδιζε επί σειρά ετών την εκπομπή των τοπικών ραδιοσταθμών, δημιουργώντας ακόμα και παρεμβολές, καθιστώντας αδύνατη την ακρόασή τους.

Η παρέμβασή σας, καθώς και η παρέμβαση ως εκ της αποστολής του του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με τον τότε Υφυπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης κ. Κυρανάκη, υπό την καθοδήγηση του Υπουργού, ήταν καταλυτική, διασφαλίζοντας νέες δυνατότητες προκειμένου να μπορούν οι ιδιωτικοί ραδιοσταθμοί να χρησιμοποιούν δευτερεύουσες θέσεις εκπομπής, καθώς και δευτερεύουσα συχνότητα.

Προτείνω με το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, αλλά και με τη συμμετοχή τη δική σας και την ευλογία και καθοδήγηση μία σύσκεψη εκτίμησης της μέχρι τώρα κατάστασης, αξιολογώντας τα ως άνω προληπτικά μέτρα, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση. Το θέλει ο τόπος, το θέλουμε όλοι μας. Είναι δύσκολο να είσαι πλησίον των συνόρων σε απόσταση εκατό μέτρων, διακοσίων μέτρων και εκεί που παρακολουθεί κανείς το ραδιόφωνο το τοπικό ή το ελληνικό ραδιόφωνο να έχουμε αυτήν την πράξη της επιθετικής φήμωσης.

Συνεπώς, στο ίδιο πνεύμα πρέπει να διασφαλιστεί λύση και στο μείζον ζήτημα της αντιμετώπισης της ελλιπούς κάλυψης σήματος που παρατηρείται στα χωριά και στους απομακρυσμένους οικισμούς περιφερειακά σε όλη τη χώρα και πάνω απ' όλα στην ακριτική και αμυντική περιοχή που έχει ιδιαιτερότητες. Μάλιστα δε το θέμα αυτό το έχω αναδείξει προσφάτως -στην προχθεσινή μου γραπτή ερώτηση- όντας αυτόπτης μάρτυρας του προβλήματος αυτού.

Συνεπώς, οι εκεί διαβιούντες ακρίτες νιώθουν ελάχιστες φορές -ευτυχώς- γεωγραφικά αποξενωμένοι, καθώς λόγω της διαρκούς διακοπής ή ακόμα και ανυπαρξίας του σήματος δεν έχουν πρόσβαση στον ηλεκτρονικό Τύπο όπως προείπα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο συμβάλλει στη διαρκή κυβερνητική προσπάθεια θεσμοθέτησης ενός πλήρους νομοθετικού πλαισίου, που θα διασφαλίζει, τόσο το δικαίωμα στην ενημέρωση, όσο και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων Τύπου, με όρους καθαρούς, διαφάνειας και πάνω απ' όλα ίσης μεταχείρισης. Γι' αυτόν τον λόγο αυτό υπερψηφίζω τον σχετικό νόμο.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η κ. Τζάκρη, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δυόμισι χρόνια μετά τον ν.5005/2022 του προηγούμενου Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ συζητούμε σήμερα ένα νέο νομοσχέδιο για τον Τύπο, που φέρει τον τίτλο: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και τον ηλεκτρονικό τύπο». Είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται στον απόηχο της καυστικής έκθεσης της Human Rights Watch η οποία ανακοινώθηκε τον Μάιο φέτος με τίτλο: «Από το κακό στο χειρότερο. Η επιδείνωση της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα» και στηρίχθηκε σε προσωπικές μαρτυρίες και έγγραφα για τους διάχυτους και σκόπιμους περιορισμούς των δημοσιογράφων στην Ελλάδα, που δημιουργούν ένα περιβάλλον αποπνικτικό, στο οποίο η αυ-

τολογοκρισία αποτελεί τον κανόνα, κύριε Υφυπουργέ.

Προσπαθείτε να υποβιάσετε τα ευρήματα της Human Rights Watch με την οποία φοβάστε την αντιπαράθεση γι' αυτό και δεν την καλέσατε στη σχετική ακρόαση φορέων για να της ζητήσετε να ερμηνεύσουν τον λόγο για τα γραφόμενα τους. Για όσους δεν το γνωρίζουν, η Human Rights Watch είναι μια μη κρατική και μη κερδοσκοπική οργάνωση που έχει προσωπικό και γραφεία σε περισσότερες από σαράντα χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο και παρακολουθεί την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός των χωρών αυτών.

Τι καταγράφεται, μεταξύ άλλων, στην έκθεση;

Ότι οι δημοσιογράφοι στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν παρακολουθήσεις είτε με τον παραδοσιακό τρόπο είτε με την υποκλοπή των συνομιλιών τους με εμπορικά λογισμικά όπως το Predator, παρενοχλήσεις, εκφοβισμούς και καταχρηστικές αγωγές από φιλοκυβερνητικούς παράγοντες που απειλούν τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Επίσης, ασκείται αδικαιολόγητη επιρροή από την Κυβέρνηση σε κρατικά μέσα ενημέρωσης, όπως η ΕΡΤ και το Αθηναϊκό και Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, η εποπτεία των οποίων έχει περιέλθει με τον πρώτο νόμο που ψήφισε αυτή η Κυβέρνηση, τον νόμο για το επιτελικό κράτος, υπό την εποπτεία του Πρωθυπουργού υπονομεύοντας ευθέως την ανεξαρτησία τους.

Υπάρχει εργαλειοποίηση του νομικού συστήματος εναντίον δημοσιογράφων κυρίως μέσω των καταχρηστικών αγωγών SLAPP. Αναφέρω συγκεκριμένα τις αντίποινες αγωγές για συκοφαντική δυσφήμιση που κατέθεσε ο Γρηγόρης Δημητριάδης, ανιψιός του Πρωθυπουργού και πρώην υψηλόβαθμος κυβερνητικός αξιωματούχος, εναντίον δημοσιογράφων που ανέφεραν και διερευνούσαν το σκάνδαλο των υποκλοπών.

Επίσης, καταγράφει ένα μοτίβο προσπαθειών από την Κυβέρνηση και άλλες αρχές να υπονομεύσουν τη λογοδοσία με την επίκληση λόγων εθνικής ασφάλειας για την παρεμπόδιση της αποκάλυψης πληροφοριών που σχετίζονται με το σκάνδαλο των υποκλοπών, τη διερεύνηση καταγγελιών και την απροθυμία να δημοσιοποιηθούν λεπτομέρειες σχετικά με την κατανομή των κρατικών κονδυλίων και τη διαφήμιση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Επιπλέον, ενώ οι πρόσφατες τροποποιήσεις αποποινοποιούν την απλή δυσφήμιση, δηλαδή όταν υπάρχει διάδοση ενός γεγονότος το οποίο μπορεί να πραγματικό, είναι όμως προσβλητικό για κάποιον, οι νόμοι εξακολουθούν να δημιουργούν ποινική ευθύνη για προσβολή και συκοφαντική δυσφήμιση.

Το αποτέλεσμα είναι οι συνθήκες που υπονομεύουν την ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα, την ελευθερία του Τύπου και βεβαίως το δικαίωμα του κοινού στην ενημέρωση.

Το σημερινό νομοσχέδιο είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται στον απόηχο της δημοσίευσης του Παγκόσμιου Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου από τους «Ρεπόρτερ χωρίς Σύνορα» -και αυτό στις 2 Μαΐου φέτος- όπου η Ελλάδα κατέγραψε το χειρότερο αποτέλεσμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά καταλαμβάνοντας την ογδοηκοστή ένατη θέση και βρίσκεται πιο χαμηλά στην κατάταξη από χώρες όπως η Βοσνία, η Αλβανία, η Μποτσουάνα και η Ζάμπια. Σύμφωνα με τον ίδιο δείκτη, ενώ η Ευρώπη έχει τα πιο ελεύθερα μέσα μαζικής ενημέρωσης στον κόσμο, η Ελλάδα υστερεί έναντι όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δεκαπέντε πρώτες χώρες στην κατάταξη βρίσκονται όλες στην Ευρώπη με πρώτη τη Νορβηγία να σημειώνει την υψηλότερη βαθμολογία, ακολουθούμενη από την Εσθονία, την Ολλανδία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία και τη και τη Δανία. Η Νορβηγία συχνά καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην ελευθερία του Τύπου χάρη στις ισχυρές νομικές προστασίες και στη δυναμική αγορά των μέσων ενημέρωσης που διαθέτει. Δηλαδή ανάμεσα στο Όσλο και την Αθήνα μεσολαβεί το χάος, κύριε Υφυπουργέ.

Είναι ένα νομοσχέδιο που έρχεται στον απόηχο του ψηφίσματος - καταδίκη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 7 Φεβρουαρίου του 2022, που επιβεβαιώνει τις σοβαρές ανησυχίες για τις απειλές στη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στην Ελλάδα, όπως το δικαίωμα στην ενημέρωση. Τι

καταγράφει γι' αυτό το ψήφισμα; Ότι ουδέποτε από το 1974 ήταν τόσο χειραγωγημένο στη χώρα μας όσο σήμερα και καλεί την Κομισιόν να αναλάβει δράση, ακόμα και περικοπές κονδυλίων, τοποθετώντας τη χώρα μας πλησίον κρατών, όπως η Ουγγαρία και η Πολωνία, που βρίσκονται στην τελευταία θέση της κατάταξης στους σχετικούς δείκτες. Όλα αυτά όμως για εσάς είναι ψιλά γράμματα.

Τι απάντησε ο Πρωθυπουργός, απορρίπτοντας το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Ότι το κράτος δικαίον στην Ελλάδα, λέει, είναι ισχυρότερο παρά ποτέ. Και έρχεστε σήμερα με ένα νομοσχέδιο που δεν έχει να συνεισφέρει τίποτα σε όλα αυτά που έχει ανάγκη ο χώρος. Το νομοσχέδιό σας δεν προχωρά στη συστηματική αξιολόγηση του υφιστάμενου πλαισίου, παρά περιορίζεται σε τεχνικές τροποποιήσεις. Δεν εντοπίζει τον πυρήνα των στρεβλώσεων και κρατικό κανόνες διαφήμισης υπήρχαν από το 2015. Αυτό όμως δεν σας εμπόδισε εσάς στην Κυβέρνηση να διανείμετε κρατικά διαφημιστικά κονδύλια κατά τη διάρκεια της πανδημίας -και αναφέρομαι βεβαίως στη γνωστή λίστα Πέτσα- σε διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης που δεν ήταν καν εγγεγραμμένα στο μητρώο και επίσης δεν ήταν εμπόδιο για το πόσο χρήμα μοιράστηκε ένα μέσο ενημέρωσης.

Δεν θεσπίζει διαφανή, μετρήσιμα κριτήρια για την πρόσβαση στην κρατική διαφήμιση. Χωρίς ισχυρά όμως κριτήρια διαφάνειας και αντικειμενικότητας, χωρίς σαφείς διαδικασίες και αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων, η διανομή κρατικής διαφήμισης θα συνεχίσει ως έχει και θα συνεχίσει να ενισχύει κυρίως τα μέσα ενημέρωσης που καλύπτουν ευνοϊκά τα θέματα της Κυβέρνησης.

Δεν ενισχύει ουσιαστικά τη λογοδοσία των πολιτικών και των κυβερνητικών παρεμβάσεων στην πληροφόρηση. Συγκεντρώνονται όλα στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης. Αναλαμβάνει δηλαδή το Υπουργείο την αποκλειστική αρμοδιότητα να εγγράφει, να διαγράφει, να ελέγχει έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα. Η ίδια υπηρεσία διενεργεί επιτόπιους και δασταυρωτικούς ελέγχους και διαχειρίζεται την ανάρτηση των σχετικών στοιχείων. Το βασικό πρόβλημα από αυτήν τη ρύθμιση είναι η παντελής έλλειψη ανεξαρτησίας και εποπτείας.

Η ΕΡΤ και το «ΑΠΕ-ΜΠΕ» είναι υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, η οποία και αυτή είναι υπό την εποπτεία του Πρωθυπουργού, με ό,τι μπορεί αυτό να συνεπάγεται και το έχουμε δει τι συνεπάγεται.

Δεν λαμβάνει υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες του επαρχιακού Τύπου, αποκλείοντας σε μεγάλο βαθμό την κρατική στήριξη. Ιδιαίτερα όσον αφορά στον περιφερειακό Τύπο, το νομοσχέδιο έχει σημαντικές ελλείψεις που επισημάνθηκαν και από φορείς, παραδείγματος χάριν η κατανομή του 30% υπέρ του περιφερειακού Τύπου. Ο κύριος Υφυπουργός είπε ότι θα το φέρει σε επικείμενο νομοσχέδιο. Γιατί όχι σε αυτό, κύριε Υφυπουργέ;

Κύριε Μαρινάκη, κυβερνάτε έξι χρόνια και αντί να δώσετε δείγματα θετικής γραφής, δώσατε δείγματα σκληρής διαπλοκής. Είστε η Κυβέρνηση που χρηματοδοτεί αποκάλυπτα μέσω τριγωνικών συναλλαγών την Ομάδα Αλήθειας. Είστε η Κυβέρνηση που ταΐζει με διαφημίσεις τραπέζων, ΔΕΚΟ και δημοσίου οποιονδήποτε μεγαλοεργολάβο αναλαμβάνει έργο εκατοντάδων δισεκατομμυρίων με ελάχιστη ίδια συμμετοχή.

Είστε η Κυβέρνηση που ξαναέκανε την ΕΡΤ ΥΕΝΕΔ. Είστε η Κυβέρνηση που χρηματοδοτεί στρατιές από τρολς, τα οποία δολοφονούν πολιτικές και δημοσιογραφικές προσωπικότητες που τολμούν να βγάλουν τα άπλυτά σας στη φόρα. Είστε η Κυβέρνηση που θα ζήλευε σε επίπεδο ελευθεροτυπίας το κομμουνιστικό κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης.

Θα έπρεπε σήμερα να έρθετε εδώ με ένα νομοσχέδιο αλήθειας και όχι γραμμένο από την Ομάδα Αλήθειας. Δεν το τολμήσατε. Δεν το μπορείτε. Είστε και επίσημα μια Κυβέρνηση γραφείου Τύπου των πάμπλουτων φίλων σας και των χιλιάδων νέων εκατομμυριούχων που δημιουργήσατε σε αυτά τα έξι χρόνια.

Ακούστε να δείτε τι λέει η UBS. Όταν αναλάβατε το 2019 στη χώρα μας υπήρχαν δεκαεννέα χιλιάδες εκατομμυριούχοι και σήμερα έχουμε ογδόντα χιλιάδες εκατομμυριούχους και το 80%

των Ελλήνων να αγωνίζονται για να επιβιώσουν.

Δεν ψηφίζουμε το νομοσχέδιο αυτό γιατί είναι ένα ακόμα προπέτασμα καπνού για να καλύψετε ανομολόγητες συμφωνίες και ενισχύσεις εκατομμυρίων ευρώ προς τα εκδοτικά συγκροτήματα που σας λιβανίζουν.

Στην Ελλάδα ο Τύπος θα ανασάνει ξανά μόνο τη μέρα που θα φύγετε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Η κ. Ραλλία Χρηστίδου, ανεξάρτητη Βουλευτής, έχει τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Η Κυβέρνηση λείπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ο κύριος Υπουργός μήπως έχει βγει έξω; Έχει βγει.

Κυρία Χρηστίδου, θέλετε να περιμένουμε τον Υπουργό;

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Όχι, κύριε Πρόεδρε. Μην καθυστερήσουμε τώρα τη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Είναι εδώ.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Δεν είναι η πρώτη φορά άλλωστε που λείπουν οι Υπουργοί και οι Υφυπουργοί από τα κυβερνητικά έδρανα. Γιατί να αποτελέσει εξαίρεση τώρα; Αν και τώρα που το σκέφτομαι, θα ήθελα να είναι, αλλά δεν πειράζει. Ούτως ή άλλως υπάρχουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρία Χρηστίδου, ένα λεπτό.

Μπορείτε να ενημερώσετε τον Υπουργό;

ANNA MANH - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Είναι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Μισό λεπτό. Δεν είναι στην Αίθουσα.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, δεν πειράζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ένα λεπτό.

Θα το λύσουμε κι αυτό το θέμα. Δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει άγχος. Θα έρθει σε ένα λεπτό ο Υπουργός.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ήρθε ο Υπουργός. Μπορείτε να απευθυνθείτε στον Υπουργό. Σας βάζω και τον χρόνο από την αρχή για να μην υπάρχει κανένα πρόβλημα.

ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ: Σας ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα είναι μια ευκαιρία για να θέσω υπ' όψιν της Ολομέλειας ένα θεσμικό απόηχο το οποίο επαναλαμβάνεται και από τους Υπουργούς της Κυβέρνησης. Και το λέω με λύπη αυτό, πραγματικά με λύπη.

Πριν από λίγες ημέρες ο αξιότιμος κύριος Υπουργός καταφέρθηκε με βαρείς χαρακτηρισμούς, με βαρύτατους χαρακτηρισμούς εναντίον του αναφαίρετου δικαιώματος που έχουμε εμείς εδώ οι Βουλευτές και οι Ανεξάρτητοι Βουλευτές να πράττουμε κατά συνείδηση.

Λέξεις και φράσεις, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως «πολιτικός κατήφορος», «χυδαία απόπειρα εκμετάλλευσης», «αποκρουστικός τρόπος», «άθλιες απόπειρες εργαλειοποίησης» εναντίον εκλεγμένων Βουλευτών συνιστά απαξίωση του αντιπροσωπευτικού κοινοβουλευτικού μας συστήματος και προσβολή στην ουσία του δημοκρατικού πολιτεύματος, του κοινοβουλευτικού πλουραλισμού, της αρχής του πολυκομματισμού, του Συντάγματος της χώρας.

Σε καμία περίπτωση -πάλι το λέω με λύπη αυτό- δεν περιποιεί τιμή ούτε για τον ίδιο τον Υπουργό ούτε για άλλους υπουργούς που ακολουθούν αυτό το παράδειγμα. Σαφώς δεν περιποιεί τιμή για τον ίδιο τον Πρωθυπουργό της χώρας και σε καμία περίπτωση δεν περιποιεί τιμή για τον θεσμό που υπηρετείτε και τον σεβόμαστε. Και φυσικά δεν περιποιεί τιμή ούτε για τους αντιπροσώπους της κυβερνητικής πλειοψηφίας, τους αντιπροσώπους του ελληνικού λαού.

Σας διαβεβαιώνουμε ότι σεβόμαστε απόλυτα το Σύνταγμα και τους νόμους της πατρίδας μας και εκτελούμε το καθήκον μας με πλήρη συνείδηση. Τα καθήκοντα αυτά τα θεωρούμε ιερά και όχι ανίερα. Τα καθήκοντα αυτά τα οποία ο δημοκρατικός λαός μάς έχει αναθέσει μας τα ανέθεσε γιατί μας έκρινε άξιους τόσο ως προς το ύψος όσο και ως προς το ήθος. Μαθήματα από εσάς δεν δεχόμαστε.

Πάμε τώρα στο σημερινό νομοσχέδιο.

Δημοσιότητα και διαφάνεια και Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι έννοιες ασύνδετες, ασυμβίβαστες, για να μην πούμε αντικρουόμενες. Διαβάζοντας τον τίτλο του νομοσχεδίου, ο μέσος εχέφρων άνθρωπος σκέφτεται ότι ο Υπουργός είτε μας εμπαίζει είτε μας ειρωνεύεται. Μπορεί βέβαια να έχει απλώς χιούμορ αγγλικού τύπου μαύρης απόχρωσης.

Εμείς όμως ούτε γελάμε ούτε μπορούμε να πάρουμε στα σοβαρά τη δήθεν προσπάθεια για διαφάνεια και ενίσχυση της ελευθερίας του Τύπου από τη Νέα Δημοκρατία. Διότι όλα τα χρόνια της Κυβέρνησης Μητσοτάκη μόνο για θωράκιση της ελευθεροτυπίας δεν μπορούμε να μιλάμε.

Η Κυβέρνηση της λίστας Πέτσα έχει απωλέσει το δικαίωμα να μιλάει για διαφάνεια. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας που επί εποχής της η χώρα κατρακύλησε στη θέση 108 της αξιολόγησης δεν μπορεί να μιλά για ελευθεροτυπία. Ο κ. Μητσοτάκης και η Κυβέρνηση του «Predator» μπορούν να πείσουν την κοινωνία ότι επιδιώκουν να θωρακίσουν την ανεξαρτησία των δημοσιογράφων; Αλήθεια;

Η Νέα Δημοκρατία της Ομάδας Αλήθειας, με υπουργούς της Κυβέρνησης να πανηγυρίζουν και να μιλάνε για εχθρούς που «τους νικάμε και έχουμε αντιστρέψει την ίδια την ηγεμονία της Αριστεράς», σαν να είναι οπαδοί που είναι Υπουργοί όλων των Ελλήνων; Αυτή η Νέα Δημοκρατία θέλετε να μας πείσετε ότι εξυπηρετεί την πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης; Η Νέα Δημοκρατία της Ομάδας Αλήθειας μπορεί να ισχυρίζεται ότι δεν εργαλειοποιεί την ενημέρωση, ότι δεν ελέγχει, δεν χειραγωγεί την κοινή γνώμη;

Αντί λοιπόν να αποτελέσει η συζήτηση του νομοσχεδίου εφευκτήριο για να θωρακίσουμε πραγματικά την ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας και τον πλουραλισμό της τέταρτης εξουσίας, έχουμε ένα σχέδιο νόμου που για ακόμα μια φορά είναι αποσπασματικό, διεκπεραιωτικό, επιχειρεί μεν να διορθώσει ατέλειες και παραλείψεις ενός προηγούμενου δικού σας νόμου, γιατί μόνον εσείς έχετε αυτό το δικαίωμα και σας λέμε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ελλιπές, αφού δεν αντιμετωπίζει τον πυρήνα των στρεβλώσεων. Ο ίδιος ο Υπουργός δήλωσε στην επιτροπή ότι θα φέρει και άλλα σχετικά νομοσχέδια για ρυθμίσεις που δεν εντάχθηκαν στο τωρινό. Γιατί;

Σας λέμε ότι δεν θεσπίζει διαφάνη, ξεκάθαρα, μετρήσιμα, αντικειμενικά κριτήρια για την πρόσβαση στην κρατική διαφήμιση, σας λέμε ότι δεν λαμβάνει τις ειδικές συνθήκες λειτουργίας του περιφερειακού και τοπικού Τύπου, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η ανισότητα ανάμεσα σε πανελλαδικά και περιφερειακά μέσα μαζικής ενημέρωσης, και εσείς αυτό που αντιλαμβάνεστε είναι η ανισότητα και η αντίφαση που υπάρχει στην περιγραφή της δικής μας πραγματικότητας και στη δική σας.

Σας είπαμε ότι δημιουργεί ένα γραφειοκρατικό σύστημα, που μπορεί να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τα μικρά ή τοπικά και ανεξάρτητα μέσα, ότι δεν κατοχυρώνει την ανεξαρτησία των εποπτικών μηχανισμών και των επιτροπών ελέγχου, ότι αντί αυτού δημιουργείται υπερσυγκέντρωση αρμοδιοτήτων ελέγχου και κυρώσεων στο Υπουργείο.

Και ειλικρινά, η Κυβέρνηση και οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που επιθυμούν ευθέως την αντισυνταγματική άρση της μονιμότητας στο δημόσιο, αλήθεια, μπορούν να υποστηρίξουν το επιχείρημα ότι η αρμοδιότητα θα ανήκει σε διεύθυνση του Υπουργείου, δηλαδή σε μόνιμους δημοσίους υπαλλήλους και όχι σε διορισμένους; Ή το ένα πιστεύετε ή το άλλο. Δεν γίνεται και τα δύο.

Εμείς λέμε ότι η ενημέρωση είναι δημόσιο αγαθό και ότι είναι πυλώνας της δημοκρατίας, ότι κάθε νομοσχέδιο που αφορά την ελευθερία του Τύπου πρέπει να υπακούει και να προάγει τις αρχές της δημοκρατίας, της πολυφωνίας και της κοινωνικής λογοδοσίας, ότι δεν νοείται λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος χωρίς κατοχυρωμένη, ανεξάρτητη και πολύπλευρη ενημέρωση, χωρίς εγγυήσεις διαφάνειας, λογοδοσίας και ελέγχου, χωρίς θεσμούς που προστατεύουν, αλλά δεν ελέγχουν την πληροφόρηση και που σε κάθε περίπτωση δεν προάγουν αποκλειστικά τη μονομερή ή κατευθυνόμενη ενημέρωση.

Φέρτε λοιπόν ένα νομοσχέδιο που να μην είναι τυπικό, αλλά ουσιαστικό της ενίσχυσης της ανεξαρτησίας, της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της πολυφωνίας, της ελευθερίας του Τύπου, για

να μπορούμε να συζητήσουμε και να μην διατηρείτε τις στρεβλώσεις και τις παθογένειες που η δική σας Κυβέρνηση διόγκωσε και που η δική σας Κυβέρνηση εκμεταλλεύεται για το δικό σας και μόνον πολιτικό όφελος.

Όλα τα υπόλοιπα είναι «να 'χαμε να λέγαμε». Είναι μια φαρσοκωμωδία ή μια ιλαροτραγωδία καλύτερα, αναλόγως με την οπτική του καθενός.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Η κ. Παναγιού (Γιώτα) Πούλου έχει τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, πολύ κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την παρέλευση μόλις λίγων ωρών από τη χθεσινή συνεδρίαση και τη σύσταση της προανακριτικής επιτροπής, θα ήθελα να αναφερθώ στη συνεχιζόμενη καθεστωτική έπαρση και αλαζονεία του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη αλλά και στην έλλειψη ενσυναίσθησης του κατηγορούμενου πρώην Υπουργού κ. Κώστα Αχιλλέα Καραμανλή, που για μία ακόμη φορά εκφράστηκαν χθες εδώ, στην Ολομέλεια, με απρέπεια, αλλά με τη σιγουριά της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ**)

Γνωρίζουμε τα σχέδια της συγκάλυψης που εφαρμόζει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας από την πρώτη στιγμή του δυστυχήματος και τώρα θα έχουν και τη βούλα της δήθεν νομιμότητας. Συνεχίστε. Η ασέβεια όμως απέναντι στους νεκρούς και τους συγγενείς τους δεν θα μείνει ατιμώρητη από την κοινωνία. Θα κριθούμε όλοι για τη στάση μας.

Δεν τελειώσαμε εχθές, παρά τους κυβερνητικούς πανηγυρισμούς. Μέχρι να αποδοθεί δικαιοσύνη και να τιμωρηθούν όλοι οι ένοχοι θα είναι μακρύς δρόμος και εύχομαι δύναμη στους συγγενείς που παρά τον πόνο τους αγωνίζονται για τη δικαίωση των αδικωμένων τους. Εμείς τους διαβεβαιώνουμε ότι θα είμαστε συνοδοιπόροι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο που η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παρουσιάζει ως ένα πλαίσιο για την ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο.

Ωστόσο, αυτό που έχουμε μπροστά μας δεν είναι μεταρρύθμιση, αλλά μια αποσπασματική, γραφειοκρατική και βαθιά προβληματική προσπάθεια, που όχι μόνο δεν εξυγιαίνει το τοπίο των ΜΜΕ, αλλά διαμορφώνει ένα πεδίο έντονα συγκεντρωτικό και θεσμικά επισφαλές.

Επειδή μάλιστα οι κυβερνήσεις Μητσοτάκη δεν έχουν δώσει και τα καλύτερα δείγματα γραφής στο πεδίο της ελευθεροτυπίας, με τις διάφορες λίστες, την πιο χαρακτηριστική λίστα Πέτσα, εύλογα αναρωτιόμαστε εάν αυτό το νομοσχέδιο υπηρετεί, πράγματι, το δημόσιο συμφέρον ή αν εδραιώνει θεσμικά έναν μηχανισμό ελέγχου της πληροφορίας και της κοινής γνώμης, υπονομεύοντας για μία ακόμη φορά την ελευθεροτυπία του Τύπου, τον κεντρικό πυλώνα της δημοκρατίας.

Τα θεσμικά κενά έχουν ήδη αναδειχθεί αναλυτικά και από τις προλαλήσασες συναδέλφους μου του Κινήματος Δημοκρατίας, την κ. Τζάκρη και την κ. Χρηστίδου, αλλά οι απαντήσεις δεν έχουν δοθεί και δεν πρόκειται να δοθούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να εστιάσω περισσότερο στα προβλήματα του περιφερειακού Τύπου, που είναι η φωνή και η καρδιά της τοπικής δημοκρατίας, την οποία μάλιστα σύμφωνα με έρευνες εμπιστεύονται οι πολίτες περισσότερο από τα κεντρικά μέσα. Διότι είναι τα περιφερειακά μέσα που κρατούν ζωντανές τις τοπικές κοινωνίες, που αναδεικνύουν τα προβλήματα τους και μακριά βέβαια από το αθηνοκεντρικό κατεστημένο.

Το ότι ο περιφερειακός Τύπος αγωνίζεται για την επιβίωσή του είναι ένα κοινό μυστικό. Οι ενώσεις περιφερειακού Τύπου το επισημαίνουν με κάθε ευκαιρία. Τι προσφέρει όμως αυτό το νομοσχέδιο για την επιβίωσή τους; Τίποτα ουσιαστικό. Δεν προβλέπει μέτρα για τη βιωσιμότητά τους, δεν λαμβάνει υπ' όψιν τις ιδιαίτερες όψεις τους και δεν τα απαλλάσσει από τα γραφειοκρατικά βάρη.

Η Κυβέρνηση υπόσχεται μέσω του Υπουργού ότι θα φέρει διάταξη για κατανομή του 30% της κρατικής διαφήμισης υπέρ του περιφερειακού Τύπου σε κάποιο μελλοντικό νομοσχέδιο.

Γιατί όχι τώρα, κύριε Υπουργέ; Κύριε Μαρινάκη, δεν προλάβετε; Έξι χρόνια κυβερνάτε. Γιατί αυτή η καθυστέρηση, όταν ο περιφερειακός Τύπος έχει ήδη συρρικνωθεί, πάνω από κατά 30% λέγεται, τα τελευταία χρόνια;

Οι φορείς των περιφερειακών μέσων μάς ενημέρωσαν ότι το 2023 και το 2024 έλαβαν εξαιρετικά ποσά από την κρατική διαφήμιση, ότι με τις λίστες ευνοήθηκαν μέσα χωρίς προϋποθέσεις, οι γνωστοί σας ημέτεροι. Και βέβαια ούτε κατά διάνοια επαρκή μέτρα. Αυτό είναι το ενδιαφέρον της Κυβέρνησης για τον περιφερειακό Τύπο λοιπόν; Αυτή είναι η διαφάνεια που διατυμπανίζετε;

Γενικότερα όμως η ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας δοκιμάζεται σκληρά. Η Ελλάδα βρίσκεται απαράδεκτα χαμηλά στις διεθνείς κατατάξεις για την ελευθερία της ενημέρωσης, όπως τεκμηριώνουν οργανισμοί με διεθνές κύρος, όπως οι «Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα», που κατά την Κυβέρνηση δεν είναι φερέγγυος οργανισμός. Αναρωτιέμαι γιατί θεωρείτε ότι σας στοχοποιούν. Μήπως γιατί δεν συμπεριλαμβάνονται στις λίστες σας;

Αλλά θεωρείτε επίσης ότι και η Ευρωπαϊκή Ένωση σας στοχοποιεί; Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κράτος δικαίου κατατάσσει τη χώρα μας μεταξύ των πιο αδύναμων κρίκων της Ερώπης. Δεν μπορούμε να αγνοούμε αυτές τις εκθέσεις, που βασίζονται σε στοιχεία και παραδείγματα, επειδή δεν βολεύουν το δικό σας αφήγημα.

Το νομοσχέδιο εισάγει μέσω των άρθρων 5 και 10 ένα ασφυκτικό γραφειοκρατικό πλαίσιο, που πλήττει κυρίως τα μικρά και ανεξάρτητα μέσα. Λογικό κι επόμενο. Αυτή είναι άλλωστε η πάγια πολιτική σας. Η υποχρέωση προσκόμισης όλων των παραστατικών εκτύπωσης για την εγγραφή ή επανεγγραφή στο μητρώο είναι παράλογη, ενώ παραβιάζει και την εμπιστευτικότητα ευαίσθητων επιχειρηματικών δεδομένων.

Το άρθρο 17 απαιτεί την υποβολή λίστας συνδρομητών κατά τους ελέγχους, μία πρωτοφανής παρέμβαση, που παραβιάζει την ιδιωτικότητα, τα προσωπικά δεδομένα και θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία των μέσων. Ποιος εγγυάται ότι αυτά τα δεδομένα δεν θα χρησιμοποιηθούν για αθέμιτους σκοπούς; Δεν θα είναι άλλωστε η πρώτη φορά. Δεν έχουμε ξεχάσει την υπόθεση της διαρροής προσωπικών δεδομένων εκλογένων του εξωτερικού στον κομματικό μηχανισμό της Νέας Δημοκρατίας.

Και παρεμπιπτόντως δεν μας έχετε απαντήσει ποτέ μέχρι σήμερα για το πώς και αν πληρώθηκαν τα πρόστιμα που επέβαλε η Αρχή Δεδομένων, αλλά και πώς θα πληρωθούν οι αποζημιώσεις που διεκδικούν με προσφυγές οι Έλληνες των οποίων διαρρεύσατε τα προσωπικά τους δεδομένα.

Επιβαρύνετε συνεχώς με τις ατασθαλίες σας τους Έλληνες φορολογούμενους. Τώρα έχουμε πλέον -για να μην ξεχνάμε- και την καμπάνα 445 εκατομμύρια του ΟΠΕΚΕΠΕ. Και τέλος δεν υπάρχει.

Η Κυβέρνηση διαφημίζει το νομοσχέδιο ως βήμα προς την διαφάνεια, αλλά πού είναι η διαφάνεια, όταν τα κριτήρια για την κρατική διαφήμιση παραμένουν ασαφή; Πού είναι η διαφάνεια, όταν δεν υπάρχει ανεξάρτητος εποπτικός μηχανισμός για τη διανομή των κρατικών ενισχύσεων; Αντιθέτως, ο έλεγχος και οι κυρώσεις ανατίθενται στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης υπό τον απευθείας έλεγχο του Υπουργείου σας. Το επιτελικό πελατειακό κράτος καλά κρατεί. Αυτό δεν είναι διαφάνεια, είναι συγκεντρωτισμός και κυβερνητική ομηρία.

Η Επιτροπή για την τήρηση της Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας στο άρθρο 22 περιορίζεται σε διακοσμητικό ρόλο, υποβάλλοντας απλές γνωμοδοτήσεις. Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η ποιότητα της δημοσιογραφίας όταν η Κυβέρνηση διατηρεί τον απόλυτο έλεγχο;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελευθερία του Τύπου δεν είναι διαπραγματεύσιμη και δυστυχώς αυτό το νομοσχέδιο στην καλύτερη περίπτωση δεν λύνει τα προβλήματα, στη χειρότερη τα επιδεινώνει. Με την έλλειψη διαφανών κριτηρίων, την απουσία ανεξάρτητων μηχανισμών και την επιβολή γραφειοκρατικών βαρών, η Κυβέρνηση δημιουργεί ένα περιβάλλον όπου τα μικρά και πε-

ριφερειακά μέσα είτε θα εξαρτηθούν ακόμα περισσότερο από την κρατική εύνοια είτε θα εξαφανιστούν.

Η περιφερειακή τηλεόραση, βασική πηγή της τοπικής ενημέρωσης, βρίσκεται σε οριακό σημείο, με τις στρεβλώσεις της ψηφιακής μετάβασης να παραμένουν άλυτες. Το νομοσχέδιο αφήνει τα τοπικά μέσα εκτεθειμένα στον ανταγωνισμό των μεγάλων κεντρικών συγκροτημάτων.

Το Κίνημα Δημοκρατίας πιστεύει ότι ο Τύπος πρέπει να είναι ελεύθερος ανεξάρτητος και βιώσιμος.

Προτείνουμε: Άμεση θεσμοθέτηση της κατανομής του 30%, της κρατικής διαφήμισης στον περιφερειακό τύπο με διαφανή κριτήρια. Κατάργηση των γραφειοκρατικών εμποδίων όπως η υποχρέωση προσκόμισης παραστατικών και λίστας συνδρομητών. Σύσταση ανεξάρτητου εποπτικού μηχανισμού για τις κρατικές ενισχύσεις. Ενίσχυση της ποιοτικής δημοσιογραφίας με κίνητρα για την απασχόληση δημοσιογράφων. Ειδικά μέτρα στήριξης του περιφερειακού Τύπου, για παράδειγμα επιδοτήσεις για εκτύπωση και διανομή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό το νομοσχέδιο, όπως προείπα, δεν είναι λύση, είναι μέρος του προβλήματος. Αντί να ενισχύει τη διαφάνεια, ενισχύει την κυβερνητική επιρροή. Αντί να στηρίζει τον περιφερειακό Τύπο, τον αφήνει να μαραζώνει. Αντί να προάγει την ελευθερία του Τύπου, την υποβαθμίζει.

Το Κίνημα Δημοκρατίας δεν θα συναινέσει σε αυτή την επίθεση στη δημοκρατία. Καλούμε την Κυβέρνηση να το αποσύρει και να φέρει ένα νέο, ολοκληρωμένο πλαίσιο που θα σέβεται την ελευθερία, τη διαφάνεια και τη βιωσιμότητα του Τύπου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Πούλου.

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Κόντης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο αυτό που έρχεται για να ενισχύσει, υποτίθεται, τη δημοσιότητα και τη διαφάνεια σε έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, είναι ένα νομοσχέδιο, το οποίο μπορεί να το δει κανείς από δύο πλευρές.

Η μία πλευρά είναι ότι πραγματικά χρειάζεται διαφάνεια και στα ιδιοκτησιακά καθεστώτα, ειδικά των ηλεκτρονικών μέσων, τα οποία πλέον έχουν γίνει πάρα πολλά και είναι ανεξέλεγκτα και προβαίνουν πολλές φορές και σε δυσφημιστικές αναφορές ή καμπάνιες, αγώνες κατά ατόμων ή ακόμα εξυπηρετούν και επιχειρηματικά συμφέροντα, χτυπώντας άλλους επιχειρηματίες κ.λπ. και καλό θα είναι κανείς να βλέπει ποιος είναι πίσω από το κάθε site και ποιος έντυπο.

Όμως, υπάρχει και η πλευρά που μπορεί να το δει κανείς και να πει ότι επιχειρείται να γίνει μια ομαδοποίηση εδώ και μια ένταξη σε καλά και κακά έντυπα, σε φίλια και εχθρικά από την κάθε κυβέρνηση και νομίζουμε ότι αυτό πρέπει να αποφευχθεί. Έτσι κι αλλιώς, η δημοκρατία δεν κινδυνεύει από τα έντυπα και από τον ηλεκτρονικό τύπο, κινδυνεύει από την ανεξέλεγκτη ροή των ειδήσεών τους ή των σχολίων τους.

Βλέπουμε εδώ στο άρθρο 5 και σε κάποια άλλα άρθρα, ότι απαιτείται πλήρης καταγραφή των προσώπων, που για εμάς, δεν είναι κακό να είναι καταγεγραμμένα και να υπάρχει η αναγραφή των στοιχείων τους. Μόνο που θεωρούμε ότι δεν θα έπρεπε να είναι δημοσιευμένα σε δημόσιες πλατφόρμες, αλλά να τις έχει το Δημόσιο σε έναν κατάλογο και να γνωρίζει μετά από έγκληση κάποιου, ο οποίος αντί να ψάχνει στην υπηρεσία ηλεκτρονικού εγκλήματος να δει κάποια συκοφαντικά δημοσιεύματα και να περιμένει έναν χρόνο -όπως έχουμε και εμείς περίπτωση- για να πάρει αποτελέσματα, να τις δίνει το Δημόσιο στον εγκαλούντα.

Επίσης, έτσι μπορούν να αποφευχθούν κίνδυνοι στοχοποίησης ιδιοκτητών και κάποιων άλλων που θα συμμετέχουν στα sites αυτά. Και μιλώ για το site, γιατί στον έντυπο Τύπο είναι πιο ξεκαθαρισμένα τα πράγματα και πιστεύουμε ότι είναι πιο εύκολος ο εντοπισμός. Έχουν υπεύθυνο έκδοσης, αρχισυντάκτη, υπάρχουν τα πάντα, με τα οποία μπορούν να εντοπίσουν κάποιον.

Τώρα, σε κάποια άλλα άρθρα βλέπουμε ότι υπάρχει μια προσπάθεια περιορισμού των ανεξάρτητων φωνών. Δεν συμφωνούμε, γιατί δεν μπορεί να αποφασίζει κανείς -και πόσο μάλλον

το δημόσιο- για το ποιος γράφει ένα άρθρο ή εάν είναι δημοσιογράφος ή όχι. Και μιλάμε για την ποσόστωση που προσπαθούν να επιβάλουν και το κριτήριο ελέγχου στα sites, οι εγγεγραμμένοι στα έντυπα και την υποχρεωτική καταγραφή με ποσοτικούς δείκτες προσωπικού και τα λοιπά.

Την υποχρεωτική αυτή φυσική εγκατάσταση, που χρειάζεται και πάλι είναι δύσκολο να την επιβάλει σήμερα κανείς, γιατί υπάρχουν και οι freelancers που λέμε, οι οποίοι εξασκούν επαγγέλματα είτε στον έντυπο είτε στον ηλεκτρονικό τύπο και δεν πρέπει να υπάρχουν περιορισμός στην έκφραση αυτών.

Επίσης, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να υπάρχει αυτός ο περιορισμός ότι, όποιος δεν πληροί κριτήρια, τα οποία μπαίνουν τώρα μέσα από το νομοσχέδιο αυτό, θα πρέπει να διαγράφεται χωρίς καν να του δοθεί ο λόγος ή να υπάρχει από πλευράς του η δυνατότητα προσφυγής για τη διαγραφή του αυτή.

Επίσης, η Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης αποκτά πλέον έναν ρόλο κριτή, ελεγκτή και τιμωρού, έχει το μαχαίρι και έχει το καρπούζι πλέον και κάνει ό,τι θέλει στην ουσία. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή κειμένων, εάν δεν ελεγχθεί η μορφή του περιεχομένου. Είναι και αυτό ένα θέμα, γιατί βλέπουμε η αναπαραγωγή κειμένων να είναι κατά κόρον ο σημερινός τρόπος, που τα μικρά μέσα μπορούν να επιβιώσουν, αντί να έχουν άτομα τα οποία κυνηγούν το ρεπορτάζ. Γενικά, θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει περισσότερη ελευθερία και σίγουρα έλεγχος, ειδικά στα κείμενα τα οποία είναι συκοφαντικά, ύπουλα και κρύβονται συμφέροντα από πίσω.

Κύριε Υπουργέ, να προσθέσω εδώ ότι εγώ το έχω υποστεί αυτό, όταν ήμουν σε ποδοσφαιρική ομάδα υπεύθυνος. Το έχω υποστεί επί οκτώ χρόνια στον Άρη Θεσσαλονίκης, να βγαίνει ο καθένας -ο οποίος ίσως είναι και οπαδός άλλων ομάδων- και να γράφει σχόλια, τα οποία είναι συκοφαντικά. Για παράδειγμα ότι είδα τον Κόντη χθες να παίζει στο καζίνο 300.000 ευρώ κ.λπ.. Αυτά όλα είναι πράγματα, τα οποία μπορούν να επιφέρουν κακό και ζημιά σε κάποιον, ο οποίος ασχολείται με τα δημόσια πράγματα.

Πιστεύω ότι και εκεί θα πρέπει να υπάρχει έλεγχος, γιατί υπάρχουν κατά χρήση και κατά κανόνα συκοφάντες που έχουν πέντε-δέκα προφίλ, κρύβονται πίσω από αυτά και παραπλανούν πολύ κόσμο, είτε στην πολιτική αλλά και σε άλλους τομείς της ζωής μας. Σας ανέφερα τον αθλητισμό, γιατί είναι τομέας της ζωής μας και αυτός.

Πριν κλείσω να πω, κύριε Υπουργέ, πως περίμενα ότι θα ενδιέφερε το Υπουργείο σας γενικά, πράγματα τα οποία λένε κάποιοι οι οποίοι επηρεάζουν διεθνείς οργανισμούς, επηρεάζουν την κοινή γνώμη, να τα προβάλλουμε περισσότερο, όπως τη δήλωση που έκανε ο Υπουργός Εξωτερικών του Ισραήλ απευθείας στον Ερντογάν και είπε ότι εσείς δεν μπορείτε να μιλάτε, γιατί έχετε καταπατήσει τη μισή Κύπρο. Είναι κάτι πολύ σημαντικό για εμάς, να το λέει μια χώρα, άσχετα με το τι γίνεται με την Παλαιστίνη. Ας μην το πιάσουμε αυτό. Εγώ το παίρνω σαν ξεχωριστή δήλωση του Ισραήλ. Είναι μια δήλωση σοβαρή και μονοσήμαντη. Είναι κάτι που μπορούμε να εκμεταλλευτούμε διεθνώς και να την επαναφέρουμε στο προσκήνιο για την καταπάτηση των δικαιωμάτων της Κύπρου. Θα έχουμε σε λίγο καιρό την επέτειο. Θα έρθουμε εδώ να κάνουμε την επέτειο, αλλά στην ουσία δεν γίνεται τίποτα. Τρέχουμε μόνο για άλλες χώρες, δεν τρέχουμε για τις δικές μας. Δεν λέω για σας, λέω για τον κόσμο, για τους Έλληνες.

Καλό είναι λοιπόν να τα τονίζουμε αυτά. Βγήκε ένας άνθρωπος από μια χώρα, η οποία έχει αντίκτυπο στους διεθνείς οργανισμούς και λέει ξεκάθαρα ότι η Κύπρος καταπατάται, καταπατώνται τα δικαιώματά της από τους βάρβαρους κατακτητές. Είναι κάτι σημαντικό. Νομίζω ότι θα πρέπει να του δώσουμε μια μεγαλύτερη ώθηση, να κυκλοφορεί, να το προωθήσουμε σαν Έλληνες γενικά και ο Τύπος μας και όλοι.

Αυτά είχα να πω για το νομοσχέδιο και ελπίζω να υπάρχει μια μεγαλύτερη ρύθμιση στα θέματα που έθεσα πριν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιδάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κόντη.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Παρασκευής 20 Ιουνίου του 2025.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1054/10-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Καμία στήριξη της Κυβέρνησης στις ενεργειακές κοινότητες και υπονόμηση της ενεργειακής δημοκρατίας».

2. Η με αριθμό 1072/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς και Βουλευτή Μεσσηνίας κ. Αλέξανδρου Χαρίτση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Να ενημερώσει η Κυβέρνηση για το σχέδιο καύσης απορριμμάτων».

3. Η με αριθμό 1062/12-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης και Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Δημητρίου Νατσιού προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Άδεια ανατροφής τέκνου σε αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς».

4. Η με αριθμό 1081/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Τι θα κάνετε επιτέλους για τα θύματα της γενοκτονίας στην Γάζα της Παλαιστίνης; Θα στηρίζετε και θα προστατεύσετε την ακτιβιστική ανθρωπιστική αποστολή March to Gaza και το Freedom Flotilla?».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 1074/16-6-2025 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Τάσου Οικονομόπουλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Συμμετοχή της Τουρκίας στα ευρωπαϊκά εξοπλιστικά προγράμματα. Πώς προστατεύονται τα ελληνικά συμφέροντα?».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 3736/26-2-2025 ερώτηση του ανεξάρτητου Βουλευτή Δράμας κ. Δημήτριου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Κατασκευή φράγματος, ταμιευτήρα και υδροηλεκτρικού σταθμού στην θέση Τέμενος επί του ποταμού Νέστου στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας».

2. Η με αριθμό 4563/8-4-2025 ερώτηση του ανεξάρτητου Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης κ. Μιχαήλ Χουρδάκη προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Στασιμότητα στην πραγματοποίηση ερευνών από ιταλικό πλοίο στον βυθό της θαλάσσιας περιοχής μεταξύ Κρήτης και Κύπρου για τις ανάγκες της ηλεκτρικής διασύνδεσης».

Θα καλέσω τώρα στο Βήμα την κ. Αικατερίνη Σπυριδάκη από το ΠΑΣΟΚ.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συζήτηση για το παρόν νομοσχέδιο πρέπει να διεξάγεται με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, ιστορικής συνέχειας, θεσμικής υπευθυνότητας προς τη δημοκρατία, την κοινή λογοδοσία και την πολυφωνία.

Χωρίς ανεξάρτητο και ελεύθερο Τύπο, χωρίς εγγυήσεις, διαφάνεια στην κρατική επικοινωνία, χωρίς εγγυητικούς θεσμούς που θα προστατεύουν τη διάδοση της πληροφορίας, δεν μπορούμε να μιλάμε για εύρυθμη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η σύνδεση άλλωστε του Τύπου με την πολιτική μετατρέπει τα φιλελεύθερα ατομικά δικαιώματα σε δημοκρατικά πολιτικά δικαιώματα, γι' αυτό και η νομοθέτηση στο πάντα επίκαιρο θέμα της ελευθερίας του Τύπου, απαιτεί θεσμική και πολιτική υπευθυνότητα και συνέπεια.

Το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα φέρει ένα θετικό υποτιθέμενο τίτλο: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο». Επιτρέψτε μου, όμως, να πω ότι παρά το φαινομενικά προοδευτικό του προσανατολισμό, στην ουσία παραμένει μια πρόχειρη διαχειριστική παρέμβαση που

αγνοεί τις βαθιές παθογένειες του χώρου και παραβλέπει τις πραγματικές ανάγκες της ενημέρωσης σε αυτήν τη χώρα.

Το ΠΑΣΟΚ με συνέπεια στις αρχές της πολυφωνίας, της θεσμικής διαφάνειας και της ισότιμης πρόσβασης στη δημόσια πληροφόρηση, αντιμετωπίζει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με επιφυλάξεις. Γιατί; Διότι δεν εξασφαλίζει την αναγκαία θεσμική ισορροπία, διότι διατηρεί τα εργαλεία διαφανούς κατανομής της κρατικής διαφήμισης, διότι δεν προάγει ουσιαστικά την ανεξάρτητη και ποιοτική ενημέρωση, αλλά απειλεί να αποκλείσει από τη δημόσια σφαίρα πλήθος μικρών τοπικών και περιφερειακών μέσων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα παραπάνω σημεία εγείρουν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς την πραγματική στόχευση, τον σχεδιασμό και τελικά την επίδραση του νομοσχεδίου στην ελευθερία της ενημέρωσης. Εμείς ερχόμαστε, λοιπόν, στη συζήτηση με πίστη και υπευθυνότητα στις αρχές της θεσμικής διαφάνειας και της ανεξάρτητης ενημέρωσης. Γνωρίζουμε ότι το θεσμικό πλαίσιο των μέσων μαζικής ενημέρωσης καλεί για επικαιροποίηση και εξορθολογισμό. Αν, όμως, οι κυβερνητικές προτάσεις δεν απαντούν στις παθογένειες του παρελθόντος, τότε απλώς αναπαράγονται τα ίδια προβλήματα με νέο μανδύα: γραφειοκρατία, αυξημένος συγκεντρωτισμός, μειωμένη ανεξαρτησία.

Ας τα δούμε, όμως, λίγο πιο αναλυτικά. Τι φέρνει το παρόν νομοσχέδιο; Πρώτον, δημιουργεί ένα σύστημα υπερσυγκεντρωτικού ελέγχου για την εγγραφή, την εποπτεία των μέσων έντυπο και ηλεκτρονικό τύπου μέσω μητρώων. Καμία συμμετοχή επαγγελματιών ενώσεων, καμία συμμετοχή ανεξάρτητων αρχών, κανένα εχέγγυο αμεροληψίας των μηχανισμών ελέγχου. Όλες οι καθ' ύλην αρμοδιότητες συγκεντρώνονται στο κεντρικό κράτος, σε μια περίοδο που η εμπιστοσύνη των πολιτών στη διαφάνεια και τους θεσμούς είναι αμφίβολα εύθραυστη αν όχι ήδη κλονισμένη.

Δεύτερον, το νομοσχέδιο θέτει ενίοτε ασαφή και δυσανάλογα κριτήρια για την εγγραφή στα μητρώα, με αποτέλεσμα να πλήττει τα μικρά τοπικά και περιφερειακά μέσα ενημέρωσης. Προβλέπονται προϋποθέσεις για οργανωμένα γραφεία, ελάχιστο αριθμό εργαζομένων, συχνότητα έκδοσης αλλά και σειρά διοικητικών διαδικασιών, που παραγκωνίζουν τη φύση και τις πραγματικές δυνατότητες των τοπικών μέσων.

Σαφώς κοινή βάση στη συζήτησή μας πρέπει να είναι η καταστροφή δίκαιου πλαισίου λειτουργίας και η αποφυγή των καταχρηστικών πρακτικών. Δεν γίνεται, όμως, στο όνομα της πολυφωνίας και της ελευθερίας του τύπου να επιτρέπουμε να λειτουργεί ένας μηχανισμός χωρίς φίλτρα, χωρίς ελέγχους, χωρίς στοιχειώδεις δικλίδες ασφαλείας. Γιατί ελευθερία δεν σημαίνει ασυδοσία και σίγουρα δεν σημαίνει επιδότηση της απάτης. Όταν όλοι αντιμετωπίζονται το ίδιο, είτε επενδύουν, είτε πληρώνουν φόρους και ασφαλίζουν εργαζομένους, είτε τυπώνουν φωτοτυπίες για να εισπράξουν κρατικά κονδύλια, τότε η αδικία μετατρέπεται σε κανόνα και έτσι γεννιέται ο κοινωνικός αυτοματισμός με τους πραγματικούς εκδότες να εμφανίζονται συλλήβδην ως επιτήδριοι και τους επιτήδειους να παριστάνουν τους διωκόμενους. Αυτό δεν είναι ούτε πολυφωνία ούτε δημοκρατία και σίγουρα δεν στηρίζεται σε κανόνες δικαιοσύνης.

Δυστυχώς, δεν μεριμνήσατε ούτε για μεταβατικές διατάξεις ή τουλάχιστον για ενισχυτικά μέτρα προσαρμογής. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Ότι σωρεία τοπικών μέσων που λειτουργούν χωρίς επαρκείς πόρους, αλλά παρ' όλα αυτά εκπληρώνουν γενναία τον δημοκρατικό και κοινωνικό ρόλο τους, κινδυνεύουν αυτή την στιγμή με αποκλεισμό.

Τρίτον, η κατανομή της κρατικής διαφήμισης παραμένει αδιαφανής. Το νομοσχέδιο, δυστυχώς, δεν καταφέρνει να θεσπίσει σαφή, αντικειμενικά, διαφανή κριτήρια. Αντιθέτως ανοίγει περιθώρια για διακριτική μεταχείριση, εξυπηρετήσεις και προνομιακές προσβάσεις. Είναι αυτοί οι όροι ισονομίας και πολυφωνίας; Μπορούν από τα παραθυράκια να τονώσουν το κλονισμένο δημοκρατικό αίσθημα; Φυσικά, οι ρυθμίσεις αυτές δεν προβλέπουν διαδικασίες λογοδοσίας ούτε υποχρέωση δημοσιοποίησης των κριτηρίων. Είναι, πράγματι, μεταρρυθμιστικό ένα σχέδιο νόμου που αφήνει ανέπαφες τις παγιωμένες δομές του πελατειακού κράτους;

Τέταρτον, προβλέπονται δειγματοληπτικοί επιτόπιοι έλεγχοι χωρίς καμία απολύτως διασφάλιση ανεξαρτησίας. Δεν κατοχυρώνονται εχέγγυα αμεροληψίας ούτε φυσική προστασία για τα μέσα που μπορεί να ασκήσουν κριτική στις εκάστοτε κυβερνήσεις. Ταυτόχρονα, απουσιάζει οποιαδήποτε ρητή πρόβλεψη για άσκηση του δικαιώματος ακρόασης και δυνατότητα υποβολής προσφυγής.

Θα είναι, λοιπόν, δύσκολο να αντιληφθεί κανείς ότι τα δεδομένα αυτά σε συνδυασμό με την απουσία ανεξάρτητων οργάνων, μπορούν να στρεβλώσουν τους ελέγχους σε εργαλεία πίεσης και τιμωρίας.

Εμείς ως ΠΑΣΟΚ, ως το κόμμα που έχει συμβάλει διαχρονικά στην κοινωνικοπολιτική εμπέδωση των θεσμών όπως ο Συνήγορος του Πολίτη, η «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και άλλοι, έχουμε αποδείξει ότι η διαφάνεια δεν αποτελεί για εμάς οπαδικό σύνθημα, αλλά αρχή που υπηρετούμε και προασπίζομαστε. Οι προτεινόμενες διατάξεις οφείλουν να δημιουργούν ένα σώμα δικαίου που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τη σπουδαιότητα της ενημέρωσης σε μια σύγχρονη δημοκρατία και όχι να προστατεύουν τα συμφέροντα των πολιτικών καθεστώτων που τις υπερψηφίζουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς έχουμε ήδη καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις: Την ανεξαρτητοποίηση των μηχανισμών εποπτείας και τη ρητή πρόβλεψη της δυνατότητας άσκησης προσφυγών. Τη δημιουργία ενός εθνικού παρατηρητηρίου πολυφωνίας και ελευθερίας του τύπου. Τη διαμόρφωση ενός ειδικού καθεστώτος για τη στήριξη των τοπικών και περιφερειακών μέσων με αναγκαία, κατάλληλα, επαρκή και βιώσιμα κριτήρια. Παράλληλα, έχουμε προτείνει τη θεσμοθέτηση ενός διαφανούς συστήματος κατανομής των κρατικών διαφημίσεων με κοινωνικούς δείκτες δημοσιότητας. Τέλος, θεωρούμε απαραίτητη τη συμμόρφωση με τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών προτύπων.

Οι προτάσεις μας, δυστυχώς, δεν ενσωματώθηκαν, όπως ανυπόμονα εν πολλοίς οι παρατηρήσεις στη δημόσια διαβούλευση που έθεσαν ζητήματα συνταγματικότητας, αναλογικότητας και δυνατότητας εφαρμογής. Ένα νομοσχέδιο αποσπασματικό, με απαιτήσεις και μηχανισμούς εξάρτησης, χωρίς αντισταθμιστικά μέτρα και όρους διαφάνειας, δεν αποτελεί δικό μας όραμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να σας υπενθυμίσω το εξής. Η ελευθερία του τύπου διακηρύχθηκε στην Ελλάδα για πρώτη φορά με το συνταγματικό σχέδιο του Ρήγα Βελεστινλή στο απόγειο της Γαλλικής Επανάστασης με το Σύνταγμα του Άστρους το 1823. Σήμερα, περισσότερο από διακόσια χρόνια μετά, η χώρα μας βρίσκεται στην τελευταία θέση της Ευρώπης σε ό,τι έχει να κάνει με την ελευθερία τύπου, έχοντας υποστεί σοβαρή κριτική για την προσπάθεια ελέγχου χειραγώγησης, εξουθένωσης αλλά και εκφοβισμού των δημοσιογράφων και το φαινόμενο των SLAPPs να ανθίζει. Σε αυτό το βεβαρυμμένο, λοιπόν, κλίμα η νομοθετική παρέμβαση που έχουμε μπροστά μας κινδυνεύει να παγιώσει τις υφιστάμενες στρεβλώσεις αντί να τις εξομαλύνει.

Για εμάς στο ΠΑΣΟΚ η ελευθερία του τύπου είναι δημοκρατικό θεμέλιο. Κάποτε τα δισέλιδα έντυπα ιδεολόγων προηγούμενων αιώνων, σήμερα έχουν γίνει σωρεία πληροφοριών στον τύπο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, το διαδίκτυο. Είναι τα μέσα της φιλελεύθερης δημοκρατίας και όχι οι γραφειοκρατικές τυπικότητες. Αυτά, λοιπόν, τα δημοκρατικά θεμέλια δεν μπορεί κανείς να τα προστατεύσει με μη ανεξάρτητους ελέγχους ούτε με μητρώα που στην ουσία απουσιάζουν φίλτρα επιλεξιμότητας, διότι σε διοικητικές αγκυλώσεις κανείς δεν κέρδισε όρους διαφάνειας.

Το ατομικό δικαίωμα της ελευθερίας του τύπου, που έχει αναπτυχθεί σαν θεσμική εγγύηση εξασφαλίζεται με συμμετοχή, με ανεξαρτησία και με ισονομία. Οι καιροί μας, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δεν χρειάζονται πιστοποιημένη πληροφόρηση, αλλά χρειάζεται ανοικτό δημόσιο διάλογο, πλουραλισμό και αξιοπιστία. Η ενημέρωση δεν συνιστά παρεχόμενη υπηρεσία και η δημοσιογραφία δεν ανθίζει με πιστοποίηση ούτε με εκφοβισμό.

Η ενημέρωση χτίζεται με ανεξαρτησία, με θεσμικές εγγυήσεις, όπως απαιτεί το Σύνταγμα και όπως αξίζει στον πολίτη και στην

κοινωνία. Για εμάς στο ΠΑΣΟΚ η προάσπιση των ζητημάτων, που συζητάμε σήμερα εδώ, είναι θέμα αρχών και όχι πολιτικής διαχείρισης. Έτσι κάναμε αποδεδειγμένα στο παρελθόν, έτσι κινούμαστε και σήμερα και έτσι θα πορευτούμε και αύριο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Σπυριδάκη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Αθανάσιο Χαλκιά, στη συνέχεια στην κ. Άννα Μάνη - Παπαδημητρίου. Μετά θα πάρει τον λόγο η κ. Κουρουπάκη, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος από τη Νίκη. Εκκρεμούν ακόμα δύο συνάδελφοι για να εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών. Μετά θα περάσουμε στον κύκλο των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, όποιοι φυσικά το επιθυμούν να μιλήσουν.

Παρακαλώ, κύριε Χαλκιά, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ: Ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο αποτελεί ακόμα μία απόδειξη ότι η Κυβέρνησή σας νομοθετεί με αποκλειστικό σκοπό την προώθηση της δικής της ατζέντας, του δικού της μηχανισμού προπαγάνδας για τον πλήρη έλεγχο τόσο του έντυπου όσο και του ραδιοφωνικού Τύπου, σε συνέχεια του σχετικού νόμου για τον έλεγχο του διαδικτύου. Όλα αυτά, δυστυχώς, δεν αποτελούν αντιπολιτευτική υπερβολή αλλά τη σαφή πρόθεση των κυβερνώντων να καταστούν πλήρη κυρίαρχοι της δημόσιας ζωής, όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Ένα σημαντικό στοιχείο του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, το οποίο επιβεβαιώνει τις εισαγωγικές μου παρατηρήσεις συνίσταται στην πρόβλεψη για την εγγραφή στα νέα μητρώα των μέσων ενημέρωσης ως προϋπόθεση για τη λήψη κρατικής διαφήμισης και κρατικής ενίσχυσης εν είδει χρηματοδοτήσεως. Εμφανώς, εάν ένα μέσο ενημέρωσης για οποιονδήποτε λόγο δεν πληροί τα νέα κριτήρια εγγραφής ή αν η εγγραφή του ανακληθεί, θα απωλέσει την πρόσβαση σε αυτές τις κρίσιμες χρηματοδοτήσεις, σε ένα περιβάλλον μέσων μαζικής ενημέρωσης όπου η κρατική διαφήμιση και οι επιδοτήσεις μπορούν να είναι σημαντικές.

Αυτή η απώλεια θα μπορούσε να επηρεάσει την οικονομική βιωσιμότητα ενός μέσου. Αυτή η κατάσταση παρέχει ένα ισχυρό κίνητρο για τα μέσα ενημέρωσης να συμμορφώνονται με τα κριτήρια που ορίζει η Κυβέρνηση και ενδεχομένως, να καθίστανται φερέφωνα του κυβερνώντος κόμματος, προκειμένου να εξασφαλίζουν την οικονομική υποστήριξη.

Αντισταθμίστε όλοι ότι αυτή η τακτική υπονομεύει την ανεξαρτησία των μέσων και ενισχύει την αυτολογοκρισία, κατά παρέκκλιση του υποτιθέμενου στόχου του υπό ψήφιση νομοσχεδίου περί δήθεν ενίσχυσης της ανεξαρτησίας και διαφάνειας του Τύπου.

Ηλιού φαινότορο είναι ότι το άρθρο 29 καταστέλλει τις αντίθετες πολιτικές φωνές και υπονομεύει την πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης, εισάγοντας εμπόδια για την είσοδο μικρότερης ισχύος πολιτικών σχηματισμών στον δημόσιο διάλογο, στοιχείο που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών.

Το νομοσχέδιο αυτό περιλαμβάνει ορισμένα άρθρα προς τη θετική κατεύθυνση. Αναφέρομαι σε αυτά που αφορούν στους εργαζομένους στον τομέα της ενημέρωσης. Παρά ταύτα, με προβληματίζει ο ρόλος που δίδεται στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και αναφέρομαι στη διακριτική ευχέρεια να αποφασίζει υποκειμενικά και κατά το δοκούν η ανωτέρω υπηρεσία, διά της χρήσεως ποιοτικών και ασαφών όρων, που επαφίενται στην κρίση αυτής.

Πιο συγκεκριμένα, αυτή η διακριτική ευχέρεια εντοπίζεται στα άρθρα 5, 10, 16, 17, 20 και 27. Από τα παραπάνω άρθρα προκύπτει ότι οι απαιτήσεις για επαρκή χώρο και απαραίτητο εξοπλισμό για τα γραφεία των μέσων δεν συνοδεύονται από συγκεκριμένα ποσοτικά κριτήρια, αφήνοντας περιθώρια για υποκειμενικές ερμηνείες. Ομοίως, ο όρος «ουσιαστική συντακτική παρέμβαση», ο οποίος αφορά στην αναδημοσίευση περιεχομένου, είναι αόριστος και δεν καθορίζεται περαιτέρω, στοιχείο το οποίο δημιουργεί

γεί αβεβαιότητα και κίνδυνο άνισης εφαρμογής του νόμου.

Επιπλέον, η πρόβλεψη για διενέργεια επιτόπου ελέγχου σε κάθε περίπτωση που κριθεί αναγκαίος δίνει στη ΓΓΕΕ τη δυνατότητα να ενεργεί κατά το δοκούν, χωρίς να υποχρεούται να αιτιολογεί την αναγκαιότητα, με σαφή και δημοσιοποιημένα κριτήρια. Η υποκειμενικότητα επεκτείνεται και στην επιβολή κυρώσεων, καθώς η εκτίμηση της σοβαρότητας των προβλημάτων ή της σοβαρότητας της παράβασης, καθώς και άλλων παραγόντων, όπως η ωφέλεια και οι συνθήκες, γίνεται χωρίς συγκεκριμένη κλίμακα, οδηγώντας σε διακριτική ευχέρεια στην επιμέτρηση των προστίμων.

Τέλος, αμφισβητείται η αμεροληψία των τυχαίων αυτοματοποιημένων δειγματοληπτικών ελέγχων, καθώς οι μέθοδοι της στατιστικής επιστήμης, οι παράμετροι της τυχαιότητας και η διαδικασία αυτοματοποίησης δεν είναι πλήρως διαφανείς. Θέτουν τα ζητήματα για το αδιάβλητο της διαδικασίας. Εκείνο που πραγματικά λείπει στο παρόν νομοσχέδιο είναι η εξασφάλιση των διαφορετικών απόψεων στην ενημέρωση για την προστασία της δημοκρατίας, της ελεύθερης έκφρασης, του πλουραλισμού και της πληροφόρησης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χαλκιά.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην κ. Άννα Μάνη - Παπαδημητρίου από τη Νέα Δημοκρατία.

ANNA MANH - ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα μια αξιολογήθεσική πρωτοβουλία του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό κ. Μαρινάκη, η οποία αποβλέπει στην περαιτέρω βελτίωση της εμβληματικής μεταρρύθμισης του ν.5005/2022, που έφερε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια μετά τον ν.3548/2007.

Γνώμονας της πρωτοβουλίας είναι η ενδυνάμωση της διαφάνειας και της προστασίας της ενημέρωσης εν μέσω του διαρκώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος του Τύπου, δεδομένης μάλιστα της ταχύτητας της πληροφορίας και της επικράτησης ψηφιακών μέσων, ένα πεδίο με ιδιαίτερο ειδικό βάρος, καθώς επηρεάζει πολλαπλώς και άμεσα την οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, αλλά και των πολιτών. Γι' αυτό, εξάλλου και η ελευθερία του Τύπου αγγίζει τον πυρήνα της δημοκρατίας και ως εκ τούτου, είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στο άρθρο 14 του θεμελιώδους νόμου του κράτους.

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου ρυθμιστικού πλαισίου για τον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο. Δεν επεμβαίνει σημειακά ούτε γίνεται πρόχειρη νομοθέτηση, όπως διατείνεται η Αντιπολίτευση και σε καμία περίπτωση δεν επιχειρείται έλεγχος ή συρρίκνωση του τοπίου, όπως ισχυρίζεται μέρος της Αντιπολίτευσης. Κάτι τέτοιο, άλλωστε, δεν προκύπτει και από την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Άλλοι ακολούθησαν αυτόν τον δρόμο. Δεν ξεχνάμε τον ν.4339/2015 ή άλλως, τον νόμο Παππά για τα τηλεοπτικά κανάλια, ένας νόμος που κατέπεσε από το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο ως αντίθετος προς το Σύνταγμα. Και αυτή ήταν η μοναδική νομοθετική πρωτοβουλία τα τεσσαράμισι χρόνια διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Αντιθέτως, με το παρόν νομοσχέδιο αξιοποιείται η κτηθείσα εμπειρία εφαρμογής του ν.5005/2022 και η επιτυχημένη εφαρμογή των μητρώων που θεσπίστηκαν το πρώτον με αυτόν, πρακτική μάλιστα που φέρει θετικό πρόσημο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συγχρόνως, αξιοποιείται η ευρύτατη διαβούλευση που μεσολάβησε, αρχικά με το OpenGov, με ενσωμάτωση σχολίων, όπως για παράδειγμα, στο άρθρο 5, στο άρθρο 10, στο άρθρο 25 κ.ά., μα, κυρίως με τις ενώσεις ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και τις ενώσεις δημοσιογράφων, που τοποθετήθηκαν ως επί το πλείστον θετικά απέναντι στις θεσμικές πρωτοβουλίες του νομοσχεδίου.

Και μάλιστα, στο σημείο αυτό θα ήθελα να επισημάνω ότι τοποθετήθηκαν δεκαεννέα εκπρόσωποι φορέων, ενώ, ως γνωστόν, η συνήθης εκπροσώπηση φορέων στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή δεν ξεπερνά τους δέκα. Σαφώς και διατυπώθηκαν πα-

ρατηρήσεις, φυσικά και θα υπάρχουν και ζητήματα τα οποία θα πρέπει να ρυθμιστούν. Όμως, όπως διαβεβαίωσε και ο Υφυπουργός, θα ακολουθήσουν και άλλα νομοθετήματα και πάντα, βεβαίως, μετά από διάλογο με τους θεσμικούς φορείς.

Ας εστιάσουμε, όμως, στους βασικούς άξονες του σχεδίου νόμου που συζητούμε, με το οποίο ενδυναμώνεται η διαφάνεια και η λογοδοσία για την επίτευξη αξιοκρατικής κατανομής των κρατικών ενισχύσεων και των διαφημιστικών κονδυλίων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ώστε να αξιοποιούνται τα χρήματα του Έλλην φορολογούμενου.

Στην κατεύθυνση αυτή, ενισχύεται η διαφάνεια ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς κάθε επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον Τύπο, με την υποχρέωση γνωστοποίησης οποιασδήποτε μεταβολής, είτε αφορά μεταβολή εταιρικού τύπου είτε μεταβίβαση μετοχών ή μεριδίων ή διάσπαση ή συγχώνευση ή μεταβίβαση. Σύμφωνα με τα παραπάνω, η υποχρέωση αυτή γνωστοποίησης θα έχει ως αποτέλεσμα και την πολυφωνία και τη δυνατότητα του πολίτη να αξιολογεί την αξιοπιστία του μέσου.

Επίσης, καθιερώνεται για πρώτη φορά η ενυπόγραφη δημοσιογραφία, ώστε να προστατεύονται οι θέσεις εργασίας των δημοσιογράφων και τα πνευματικά τους δικαιώματα και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα εικονικών συμβάσεων εργασίας, αλλά παράλληλα, αντιμετωπίζεται και το φαινόμενο της παραπληροφόρησης μέσω μη αξιόπιστων καναλιών ενημέρωσης και έτσι, ενισχύεται η αξιοπιστία του έντυπου Τύπου.

Περαιτέρω, μειώνεται το διοικητικό βάρος μέσω της διευρύνσης των προθεσμιών εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στα μητρώα και επίσης, διευρύνονται οι δειγματοληπτικοί έλεγχοι και θεσπίζονται υποχρεωτικοί επιτόπιοι, με καθορισμό ελάχιστων αντικειμενικών ποσοστών.

Τέλος, εξορθολογίζονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις και εναρμονίζονται πάντα με την αρχή της αναλογικότητας για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων του Τύπου και όχι με τιμωρητικό προσανατολισμό. Τέλος δε, λαμβάνεται και μέριμνα για ένα μεταβατικό στάδιο συμμόρφωσης.

Πέραν των παραπάνω, ως Βουλευτής επαρχίας, καθώς κατάγομαι από την Πιερία, και καθώς η Κυβέρνηση αυτή και στην κατεύθυνση που δίνει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης εργάζεται συστηματικά για την ενίσχυση της ελληνικής περιφέρειας με σειρά δράσεων. Ενδεικτικά θα αναφέρω και τα περιφερειακά σχέδια ανάπτυξης τα οποία διαρκώς τρέχουν. Σήμερα ο Πρωθυπουργός μας βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και στην ελληνική περιφέρεια. Έτσι θα ήθελα να σταθώ ιδιαίτερα στις ρυθμίσεις για τον περιφερειακό και τον τοπικό Τύπο, ο οποίος συνιστά πυλώνα πληροφόρησης διαφάνειας και τοπικής συνοχής.

Οι διατάξεις του νομοσχεδίου που προάγουν τους σκοπούς αυτούς είναι οι εξής. Με το άρθρο 25 διευρύνεται η προθεσμία υποβολής αιτήσεων εγγραφής στο ηλεκτρονικό Υπομητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου από έναν σε δύο μήνες, ώστε να διευκολύνονται κατ' αυτόν τον τρόπο και οι επιχειρήσεις της επαρχίας. Επίσης, καθιερώνεται σαφές και λειτουργικό πλαίσιο σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις δικτύωσης ραδιοφωνικών σταθμών διαφορετικών περιοχών, κατόπιν βέβαια ειδικής άδειας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής, αίροντας το σχετικό νομοθετικό κενό. Περαιτέρω, προβλέπεται αναδρομικά από το 2024 ρητή εξαίρεση από τον τεκμαρτό προσδιορισμό κέρδους για τις προμήθειες υποδιανομμένων και υποπρακτόρων Τύπου, ικανοποιώντας ένα δίκαιο αίτημα του κλάδου.

Ιδιαίτερα, όμως, θέλω να σταθώ στο αναπτυξιακό πρόσημο για την ελληνική περιφέρεια που έχει η εξαγγελία του κυρίου Υπουργού, του κ. Μαρινάκη, με την οποία προωθείται άμεσα η υποχρεωτικότητα δημοσίευσης των κρατικών διακηρύξεων στις περιφερειακές εφημερίδες σε μόνιμη βάση, χωρίς παρατάσεις που κρατούσαν τον περιφερειακό Τύπο σε καθεστώς ανασφάλειας επί σειρά ετών.

Επομένως, όχι μόνο δεν δημιουργούμε νέα διοικητικά βάρη για τον Τύπο, αλλά τα μειώνουμε δραστικά και δίκαια, θέτοντας τα θεμέλια για την ισότιμη ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας και τη διατήρηση της βιωσιμότητας του περιφερειακού Τύπου, που συνιστά κρίσιμο αναπτυξιακό μοχλό, ιδίως στις απομακρυσμένες

περιοχές της πατρίδας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσουμε το εν λόγω σχέδιο νόμου το οποίο συνιστά ένα συνεκτικό νομοθέτημα ενίσχυσης της διαφάνειας του Τύπου, της αντικειμενικότητας, της πολυφωνίας, του υγιούς ανταγωνισμού, της ίδιας της δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Παπαδημητρίου.

Τον λόγο έχει ο κ. Αριστοτέλης Σπάνιας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ (ΤΕΛΗΣ) ΣΠΑΝΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα το σχέδιο νόμου για την ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο. Πρόκειται για ένα νομοθέτημα, που κατευθύνεται στον εξορθολογισμό και την ενίσχυση της διαφάνειας του Τύπου.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται να απλουστευθούν οι διαδικασίες εγγραφής και επανεγγραφής των μέσων ενημέρωσης στα αντίστοιχα μητρώα, μειώνοντας τα διοικητικά βάρη για τις επιχειρήσεις και διασφαλίζοντας έτσι την αξιοπιστία και τη νομιμότητα των μέσων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της ενημέρωσης. Προχωρούν, λοιπόν, σε μια διευρύνση του πεδίου εφαρμογής του ν.5005/2022, ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτόν και μορφές σύγχρονης δημοσιογραφίας, όπως τα podcasts, και τα λοιπά ακουστικά αρχεία, που σήμερα αποτελούν σημαντικό μέρος της ενημέρωσης των πολιτών.

Δίνονται σαφείς ορισμοί, ώστε να μην υπάρχουν παρερμηνείες, ενώ θεσπίζονται αυστηρότερα και πιο διαφανή κριτήρια για την εγγραφή, τη λειτουργία και την παραμονή στα μητρώα. Ζητείται από τις επιχειρήσεις του έντυπου Τύπου να αποδείξουν την πραγματική κυκλοφορία τους, να διατηρήσουν οργανωμένη και ενεργή παρουσία, να παράγουν πρωτογενές δημοσιογραφικό περιεχόμενο και να απασχολούν δημοσιογράφους ασφαλισμένους, εγγεγραμμένους στα αντίστοιχα επαγγελματικά σωματεία.

Για πρώτη φορά θεσπίζεται η υποχρέωση για την ύπαρξη ενυπόγραφων άρθρων, ενώ τίθενται αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια για τον αριθμό των εργαζομένων ανά κατηγορία εντύπου. Ειδικά για τις περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες, σεβόμενοι την ιδιαίτερη σημασία τους για την τοπική κοινωνία, διαμορφώνουμε πιο δίκαιους και εφαρμόσιμους κανόνες, ώστε τα έντυπα αυτά να ενισχυθούν, αλλά και να λειτουργούν με βάση τις αρχές της διαφάνειας και της δεοντολογίας.

Η ύπαρξη του Υπομητρώου Τοπικού και Περιφερειακού Τύπου εντάσσεται στο ενιαίο μητρώο, επιτυγχάνοντας έτσι μεγαλύτερη συνοχή και έλεγχο. Παράλληλα ενισχύει τη δυνατότητα δειγματοληπτικών και επιτόπιων ελέγχων, ενδυναμώνοντας τη διοικητική εποπτεία και διαμορφώνοντας έτσι ένα πλαίσιο στο οποίο η κάθε επιχείρηση οφείλει να αποδεικνύει έμπρακτα τη συνέπεια της στην ενημέρωση.

Επικυρώνει, επίσης, τη δυνατότητα υποβολής ένστασης σε περίπτωση απόρριψης εγγραφής, προσδίδοντας διαφάνεια και αντικειμενικότητα στις διαδικασίες. Η νέα αυτή νομοθετική τροπολογία για την ίδρυση και τη λειτουργία του Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου επιφέρει σημαντικές αλλαγές, αυστηροποιώντας τις προϋποθέσεις εγγραφής και επανεγγραφής, την πιστοποίηση και την υποχρέωση γνωστοποίησης τυχόν μεταβολών.

Ο ηλεκτρονικός Τύπος πρέπει να πληροί σωρευτικά μια σειρά από προϋποθέσεις κατά τη διάρκεια της πιστοποίησής του, όπως η ύπαρξη οργανωμένων γραφείων στην Ελλάδα, η παρουσία φυσικών προσώπων ως διαχειριστών και διευθυντών που θα πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια δημοσιογραφικής κατάρτισης. Η δημοσιοποίηση των βασικών στοιχείων της επιχείρησης στην ιστοσελίδα καθιστά πλέον υποχρεωτική, ενώ εισάγεται η πρόβλεψη για τον έλεγχο της επαγγελματικής ιδιότητας και της σύμφωνης προς τη νομοθεσία απασχόλησης δημοσιογράφων που δραστηριοποιούνται σε κάθε μέσο.

Οι επιχειρήσεις θα πρέπει να δημοσιεύουν τα νόμιμα στοιχεία τους, αλλά και δηλώσεις συμμόρφωσης με τις ευρωπαϊκές κα-

τευθυντήριες οδηγίες για την αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο. Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας αναλαμβάνει πλέον την πιστοποίηση εγγραφής των εκδοτών Τύπου και την καταχώρισή τους στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου για την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων εγγραφής.

Περιγράφονται οι προϋποθέσεις, που θα εφαρμόζονται σε περίπτωση επανεγγραφής ή ανανέωσης με τις ανάλογες υποχρεώσεις, κατά περίπτωση, ενώ για να εγγραφούν ή να παραμείνουν εγγεγραμμένες οι επιχειρήσεις του ηλεκτρονικού Τύπου οφείλουν να αποδεικνύουν τη συνεχιζόμενη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις λειτουργίας.

Ιδιαίτερη μνεία γίνεται και στις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων ηλεκτρονικού Τύπου με τις προηγούμενες χρονικές περιόδους λειτουργίας κάθε επιχείρησης να προσμετρώνται στη συνολική απαίτηση για τη διάρκεια λειτουργίας πριν την υποβολή αίτησης. Η αναγνώριση και η πιστοποίηση της ηλεκτρονικής ενημέρωσης δημιουργεί ένα ασφαλέστερο και πιο αξιόπιστο πληροφοριακό χώρο για τους πολίτες, ενώ οι προϋποθέσεις για τη δημοσίευση έγκυρων και αξιόπιστων πληροφοριών καθιστούν τα μέσα ενημέρωσης πιο υπεύθυνα απέναντι στο κοινό.

Η προϋπόθεση για την απασχόληση δημοσιογράφων και η προσκόμιση ενυπόγραφων άρθρων ενισχύει την επιστημονική και επαγγελματική διάσταση του ηλεκτρονικού Τύπου, αποτρέποντας την αναδημοσίευση ψευδών ή ανεξέλεγκτου περιεχομένου ειδήσεων. Με αυτές τις ρυθμίσεις προχωρούμε σε μια πιο οργανωμένη και διαφανή εποπτεία των μέσων μαζικής ενημέρωσης, ενισχύοντας τη διασφάλιση της ποιότητας και της αξιοπιστίας των πληροφοριών που παρέχονται στους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου στόχος της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι η διαμόρφωση ενός οργανωμένου και διαφανούς πλαισίου για τον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, ενισχύοντας την ποιότητα και την αξιοπιστία της ενημέρωσης. Επιδιώκουμε ίσους όρους για όλους με απόλυτο σεβασμό στην ελευθερία της έκφρασης και με πλήρη συμμόρφωση προς τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Στηρίζουμε όσους υπηρετούν με συνέπεια τον τομέα της ενημέρωσης και διασφαλίζουμε για όλους τους πολίτες πρόσβαση σε έγκυρη και ποιοτική πληροφόρηση, διότι για εμάς η πολυφωνία αποτελεί θεμέλιο της δημοκρατίας μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Σπάνια.

Έχει ζητήσει τον λόγο η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του κόμματος Νίκη, η κ. Κουρουπάκη. Στη συνέχεια θα δώσουμε τον λόγο στον κ. Σκυλακάκη. Μετά κατά σειρά έχουν ζητήσει τον λόγο ο κ. Γιαννούλης, ο κ. Καραθανασόπουλος και η κ. Πέρκα.

Κυρία Κουρουπάκη, έχετε τον λόγο.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μπορεί το χθεσινό αποτέλεσμα στη Βουλή της ψηφοφορίας του Σώματος για την παραπομπή των ενόχων στη δικαιοσύνη, να ικανοποίησε την Κυβέρνηση, όμως, να γνωρίζετε ότι ο αγώνας των συγγενών των πενήντα επτά νεκρών στα Τέμπη, μαζί με όλους εμάς που στηρίξαμε την πρότασή τους, θα συνεχιστεί μέχρι να λάμψει η αλήθεια.

Τουλάχιστον τώρα έπρεσαν οι μάσκες και ο ελληνικός λαός διαπίστωσε ποιοι είχαν πραγματικά πρόθεση να αποκαλυφθεί η αλήθεια σε αυτήν την πολύνεκρη τραγωδία και ποιοι όχι. Για εσάς άλλωστε που συχνά αναφέρετε πως καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται, για την τραγωδία δεν ευθύνεται κανείς άλλος εκτός από τον σταθμάρχη. Αυτή η πολιτική αποποίησης των ευθυνών φαίνεται πως είναι η μόνιμη επωδός σας.

Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε πρόστιμο στην Ελλάδα 400 εκατομμυρίων ευρώ, που θα κληθεί να τα πληρώσει ο Έλληνας πολίτης για τη διασπάθιση ευρωπαϊκών κονδυλίων μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ. Και για μαντέψτε; Πάλι έφταιγε η κακοδιοίκηση του οργανισμού και όχι ο πολιτικός προϊστάμενος.

Τυχαίο είναι, επίσης, πως η Κρήτη είχε τα πρωτεία των επιδοτήσεων σε σημείο που αν ο αριθμός των δηλούμενων αιγοπρο-

βάτων ήταν αληθής, θα έπρεπε να αδειάσει η Κρήτη από κατοίκους για να χωρέσουν τα αμνοερίφια!

Διαβάζουμε σήμερα στα πρωτοσέλιδα: «Εκτακτη σύσκεψη στο Υπουργείο Άμυνας για την προστασία της χώρας λόγω της κατάστασης στη Μέση Ανατολή, με στόχο να καταρτισθεί ένα σχέδιο για την προστασία της χώρας λόγω των εξελίξεων και της έκτασης που έχει λάβει η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, ακόμη και την προστασία της ελληνικής επικράτειας από βαλλιστικούς πυραύλους». Όλοι, βέβαια, αντιλαμβανόμαστε πως στην ουσία εννοείτε τη Σούδα και όχι για παράδειγμα τη Λάρισα ή την Ορεστιάδα.

Και ενώ οι εξελίξεις είναι ανησυχητικές με ορατό τον κίνδυνο μιας γενικής αποσταθεροποίησης μετά την εν εξελίξει πολεμική σύρραξη του Ισραήλ με το Ιράν, ο Έλληνας Πρωθυπουργός σφιχταγκάλίζεται με τον κ. Νετανιάχου, παρέχοντάς του πρόωρες διευκολύνσεις και επιδεικνύοντας μία στάση που είναι εθνικά επικίνδυνη και επιζήμια για τα συμφέροντα της χώρας μας.

Πάντα η Κυβέρνησή σας δείχνει μία σπουδή να υποστηρίξει πως επέλεξε τη σωστή πλευρά της ιστορίας, όπως έκανε άλλωστε και στον πόλεμο Ουκρανίας - Ρωσίας, ενώ αυτή η κατάταξη, όπως θα έπρεπε να ξέρετε, γίνεται από τον ιστορικό του μέλλοντος. Τότε είχε πει ο Πρωθυπουργός πως διεξάγουμε πόλεμο με τη Ρωσία για να προετοιμάσει τον ελληνικό λαό για την αποστολή πολεμικού υλικού στην Ουκρανία. Μήπως και τώρα είμαστε σε πόλεμο με το Ιράν;

Ακόμη μας προκαλεί απορία το γεγονός ότι ο Πρωθυπουργός της χώρας δήλωσε υπερήφανος για την πρόοδο που έχει κάνει η χώρα μας στον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό, όταν αναστέλλεται η ηλεκτρική διασύνδεση των νησιών μας στην καρδιά του Αιγαίου λόγω διεκδικήσεων της Τουρκίας. Ποια είναι τα αποτελέσματα της περίφημης Διακήρυξης των Αθηνών και της λογικής των «ήρεμων νερών»; Η Τουρκία να καταθέτει στον ΟΗΕ τους δικούς της χάρτες με τους οποίους διχοτομεί το Αιγαίο. Είναι λυπηρό, αλλά η Ελλάδα έχει καταστεί ο τελευταίος τροχός της αμάξης στην περιοχή, με την επιρροή και το πολιτικό της αποτύπωμα να συνθλίβονται.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται για μία ακόμη φορά να εκσυγχρονιστούν τα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου και να υπάρξει διαφάνεια και κανόνες στον άναρχο χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη χώρα μας. Οι μέχρι σήμερα νομοθετικές παρεμβάσεις για τον Τύπο υπήρξαν αποσπασματικές, αναποτελεσματικές, ασαφείς και χωρίς στόχευση. Τα προβλήματα στον χώρο του Τύπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη χώρα μας είναι οξυμένα και διαχρονικά. Αιτίες του προβλήματος είναι μεταξύ άλλων η έλλειψη κοινών κανόνων για τα μέσα ενημέρωσης, τον ανταγωνισμό και τις κρατικές ενισχύσεις στον Τύπο.

Παρά τις αντίθετες διακηρύξεις, η παρούσα νομοθετική παρέμβαση αποτυγχάνει να διορθώσει τα χρονίζοντα προβλήματα. Συγκεκριμένα, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν προβλέπονται αντικειμενικά κριτήρια για την κατανομή της κρατικής διαφήμισης στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεν διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η πολυφωνία. Δεν προβλέπονται κυρώσεις για μέσα μαζικής ενημέρωσης που παραβιάζουν την εργατική ή τη φορολογική νομοθεσία. Δεν προβλέπεται η ανεξαρτησία των μηχανισμών ελέγχου των μέσων. Δεν διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των μικρών περιφερειακών μέσων. Το νομοσχέδιο δεν εγγυάται την αναλογική και ισοτιμία κατανομή της κρατικής διαφήμισης στον Τύπο της περιφέρειας.

Στην περίπτωση των επιχειρήσεων του περιφερειακού και τοπικού Τύπου δεν προβλέπονται τα ουσιαστικά κριτήρια ένταξης στο Μητρώο Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου. Χρειάζεται συνολική αναβάθμιση της διαδικασίας ελέγχου με ουσιαστικά κριτήρια για την ένταξη των επιχειρήσεων στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου εν όψει του γεγονότος ότι η ένταξη στα εν λόγω μητρώα συνιστά προϋπόθεση τόσο λήψης κρατικής διαφήμισης όσο και κρατικών ενισχύσεων.

Όπως αναφέρεται στους σκοπούς της αξιολογούμενης ρύθμισης του υπό εξέταση νομοσχεδίου, απώτερος στόχος αυτού του νέου νομοθετήματος είναι και η ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας του Τύπου και η προστασία του δημοσιογραφικού λειτουργήμα-

τος μέσω της δημιουργίας ενός συνεκτικού νομοθετικού πλαισίου για το σύνολο του Τύπου.

Εμείς διατηρούμε τις δικαιολογημένες αμφιβολίες μας ως προς την αποτελεσματικότητα επίτευξης αυτού του στόχου. Ειδικά για την ανεξαρτησία του Τύπου δεν μπορούμε να παραβλέψουμε το γεγονός ότι η χώρα μας βρίσκεται πλέον στην τελευταία θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχοντας κατακυλίσει στην ογδοηκοστή ένατη θέση της παγκόσμιας κατάταξης με βάση τα στοιχεία της φετινής έκθεσης των «Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα». Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ασπασία Κουρουπάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης λήφθηκαν μεταξύ άλλων υπ' όψιν η προσπάθεια ελέγχου από την Κυβέρνηση της ροής πληροφορίας για ζητήματα όπως η πανδημία, τα Τέμπη, οι διάφορες λίστες χρηματοδότησης, ο έλεγχος της ΕΡΤ, η δολοφονία Καραϊβάζ, οι υποθέσεις υποκλοπών εις βάρος δημοσιογράφων, οι καταχρηστικές αγωγές σε βάρος δημοσιογράφων και μέσω μαζικής ενημέρωσης που ερευνούν σοβαρές υποθέσεις, όπως την υπόθεση των παρακολουθήσεων στην Ελλάδα, αλλά και οι κυβερνητικές μεθοδεύσεις στο Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ασπασία Κουρουπάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ο έλεγχος που ασκούν οι εκάστοτε κυβερνήσεις στα κρατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης οδήγησε σε αθέμιτη επιρροή επί του περιεχομένου και επί των συντακτικών οδηγιών, ενώ η χρήση από πλευράς της Κυβέρνησης δημόσιων διαφημιστικών κονδυλίων για τη στήριξη ιδιωτικών μέσων μαζικής ενημέρωσης έχει αξιοποιηθεί με σκοπό την κατεύθυνση της ενημέρωσης προς όφελος της Κυβέρνησης.

Η σημερινή Κυβέρνηση έχει επιδείξει απόλυτη αδυναμία να διασφαλίσει τον πλουραλισμό των μέσων μαζικής ενημέρωσης με τον κυβερνητικό έλεγχο επί των κρατικών μέσων ενημέρωσης και με την αυτολογοκρισία των δημοσιογράφων και συντακτών, γεγονός τα οποία έχουν δυσμενείς συνέπειες για τη δημοκρατία και το δικαίωμα των πολιτών στην ενημέρωση στην Ελλάδα.

Οι εκθέσεις για το κράτος δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επίσης αναδείξει απειλές για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα. Ωστόσο, οι ελληνικές αρχές αρνούνται να αναγνωρίσουν ότι υπάρχει πρόβλημα. Για παράδειγμα, ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης απέρριψε το ψήφισμα-κόλαφο της 7^{ης} Φεβρουαρίου του 2024 της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο οποίο εκφράζονται ανησυχίες για την ανεξαρτησία της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής Οπτικοακουστικών Μέσων, τη συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης στα χέρια των ολιγαρχών και τη διανομή κρατικών επιδοτήσεων, ισχυριζόμενος ότι το κράτος δικαίου στην Ελλάδα είναι ισχυρότερο παρά ποτέ και ότι η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια βρέθηκε συχνά στο επίκεντρο συκοφαντιών σε ό,τι αφορά τις επικρίσεις για τη στάση της Κυβέρνησης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ασπασία Κουρουπάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η παραπληροφόρηση και η απόκρυψη ειδήσεων στα δημόσια μέσα, η επιχείρηση ελέγχου και περιορισμού του έργου των δημοσιογράφων, η αδιαφανής χρηματοδότηση ακόμη και αγνώστων μέσων μαζικής ενημέρωσης χωρίς νομιμοφάνεια και δημοκρατικό έλεγχο, η αδυναμία του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης να επιτελέσει το καθήκον του, η φήμιση των κοινωνικών δικτύων και η ανασφάλεια και η απορρύθμιση των εργασιακών σχέσεων των δημοσιογράφων είναι η σημερινή πραγματικότητα στον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τα ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης συνιστούν ακρογωνιαίο λίθο μιας υγιούς δημοκρατίας, διότι μεταξύ άλλων

διασφαλίζουν ότι το κοινό έχει τις απαιτούμενες πληροφορίες για να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις και να θέτει τις αρχές προ των ευθυνών τους.

Η υφιστάμενη κατάσταση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης στην Ελλάδα, όπως έχει διαμορφωθεί, απέχει πολύ από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας βάσει του Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ελευθερία της έκφρασης και της ενημέρωσης.

Συμπερασματικά, εν όψει όλων των παραπάνω, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιχειρείται ανεπιτυχώς μία προσπάθεια ρύθμισης των κανόνων λειτουργίας του Τύπου χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Έχουμε την πεποίθηση ότι η συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία δεν θα οδηγήσει σε βελτίωση και ουσιαστική αλλαγή του τοπίου των μέσων ενημέρωσης στη χώρα μας.

Κατά την άποψή μας, απαιτείται να ληφθούν αποφασιστικά μέτρα για να ξεφύγουμε από τις αγκυλώσεις και τις παθογένειες του παρελθόντος, που το μόνο που έχουν επιτύχει τόσα χρόνια είναι να συντηρούν και να αναπαράγουν ένα αναπτυξιακό μοντέλο που καθλώνει τον χώρο των μέσων μαζικής ενημέρωσης σε καταστάσεις εξάρτησης, διαπλοκής και εν τέλει αδιαφάνειας.

Καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Κουρουπάκη.

Θα ολοκληρώσουμε τον κατάλογο των ομιλητών με τον κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη από τη Νέα Δημοκρατία και στη συνέχεια θα δώσω κατά σειρά τον λόγο στον κ. Γιαννούλη, στον κ. Καραθανασόπουλο και στην κ. Πέρκα.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα αφορά ένα θέμα εξαιρετικής σημασίας για την ποιότητα της δημοκρατίας μας, το θέμα του Τύπου και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Είναι προφανές ότι ελεύθερα και υγιή μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι καθοριστικής σημασίας για τα δημοκρατικά και ανθρώπινα δικαιώματα, τον πλουραλισμό και -σημαντικό αυτό- την ποιότητα της διακυβέρνησης.

Το κεντρικό θέμα σε ό,τι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι η πολύ μεγάλη πολιτική ισχύς τους. Ακόμη και σήμερα στην εποχή των social media εξακολουθεί να υπάρχει αυτή η πολύ μεγάλη πολιτική ισχύς. Άλλωστε και τα social media αποδεικνύεται από την ιστορία του «Χ» ότι είναι και αυτά ένα μέσο μαζικής ενημέρωσης και αυτά μπορεί να έχουν ελέγχους με βάση τους αλγόριθμους.

Ο πειρασμός του ελέγχου των μέσων μαζικής ενημέρωσης, στην ουσία, δηλαδή, του ελέγχου της πληροφορίας, είναι τόσο αρχαίος όσο και η δημόσια εξουσία. Από τότε που υπήρξε δημόσια εξουσία, υπάρχει και η ανάγκη του ελέγχου της δημόσιας πληροφορίας και δεν αφορά μόνο τους πολιτικούς ή τις κυβερνήσεις, αλλά προφανώς αφορά και το ιδιωτικό χρήμα και τους οικονομικά ισχυρούς.

Το ίδιο αρχαίο και παγκόσμιο είναι και το πρόβλημα της διασφάλισης της ποιότητας της πληροφορίας και των απόψεων που διαχέονται μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Πρόκειται για το μεγάλο θέμα της προπαγάνδας, όπως το ξέραμε εμείς οι παλαιότεροι που τώρα μετεξελιχθηκε και μαζί με την προπαγάνδα έχουμε και τα fake news και τη ρητορική μίσους -τα οποία, βέβαια, προϋπήρχαν και στην προπαγάνδα-, θέματα που αναδεικνύονται τώρα στην εποχή των social media.

Για να είμαστε ειλικρινείς, για τα προβλήματα αυτά δεν υπάρχει πουθενά στον κόσμο ιδανική λύση και ιδανική κατάσταση. Παντού και πάντα θα υπάρχουν αδυναμίες συνυφασμένες με την ανθρώπινη φύση και τους πειρασμούς της κάθε είδους εξουσίας. Όμως, έχουμε τρία εργαλεία με τα οποία μπορούμε να επιλέξουμε την κατά το δυνατόν καλύτερη λειτουργία αυτού του κρίσιμου τομέα. Αυτά είναι ο πλουραλισμός -πολλά μέσα και όχι λίγα-, η διαφάνεια -να ξέρουμε πώς και από ποιον ρέει το χρήμα σε αυτά τα μέσα- και ο έλεγχος της λειτουργίας τους μέσω κοινά αποδεκτών κανόνων, από ανεξάρτητες αρχές, όπως, βέβαια, και από τη δικαιοσύνη.

Για να είμαστε ειλικρινείς, τις τελευταίες δεκαετίες η χώρα έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο στον τομέα αυτό, κάτι που μας κατατάσσει σε όσους σοβαρούς καταγράφουν διεθνώς την ελευθερία του Τύπου στις χώρες με ουσιαστική ελευθερία του Τύπου. Θυμίζω ότι κάποτε -εγώ το πρόλαβα- είχαμε κυβερνητική ραδιοτηλεόραση. Δεν υπήρχε για την Αντιπολίτευση παρά μόνο ένα εργαλείο, κάποιες εφημερίδες. Τη δεκαετία του '90 άρχισε να έχει η Αντιπολίτευση πραγματική και πλήρη πρόσβαση...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Και τώρα έχουμε με άλλα ονόματα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ: Θα τα πούμε αυτά.

Σήμερα έχουμε ένα πολύ μεγάλο αριθμό μικρών και μεγάλων ελεύθερων και ανεξάρτητων μέσων ενημέρωσης. Έχουμε τα social media, στα οποία η ελευθερία φτάνει και σε ακραίες εκφάνσεις, αλλά έχουμε και πολλαπλά εργαλεία δημόσιου ελέγχου, όπως είναι το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, τα μητρώα και οι κανόνες για την κρατική διαφήμιση. Η πρόοδος είναι σημαντική. Οι αδυναμίες προφανώς παραμένουν και θα συνεχίσουν να παραμένουν και πρέπει να προσπαθούμε να βελτιωνόμαστε συνεχώς. Ωστόσο, αυτές αφορούν πολύ λιγότερα θέματα ελευθερίας και πολύ περισσότερο προβλήματα fake news και ρητορικής μίσους.

Ακούγοντας σήμερα την Αντιπολίτευση, θα πίστευε κανείς ότι το βασικό πρόβλημα της χώρας είναι ο έλεγχος της Κυβέρνησης στα ΜΜΕ. Φοβάμαι, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, ότι το πρόβλημά σας δεν είναι αυτό και ότι κυνηγάτε φαντάσματα. Δεν φταίει ο έλεγχος της Κυβέρνησης στα ΜΜΕ που ο άλλος κραταίος ΣΥΡΙΖΑ του 2015 έγινε πέντε κομμάτια: ΣΥΡΙΖΑ, Φάμελος, Κασσελάκης, Κωνσταντοπούλου, Νέα Αριστερά και ολίγον Τσίπρας. Δεν φταίει ο έλεγχος της Κυβέρνησης στα ΜΜΕ που η ακροδεξιά εκφράζεται με τέσσερα κόμματα και βλέπουμε και που για να γίνει το ΠΑΣΟΚ Αξιωματική Αντιπολίτευση χρειάστηκε προηγουμένως να κάνει χαράκιρι η προηγούμενη Αξιωματική Αντιπολίτευση. Άλλα οδήγησαν σε αυτά τα πολιτικά γεγονότα, που είναι και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η Αντιπολίτευση.

Άραγε, έχει τέτοιο έλεγχο στα ΜΜΕ η Κυβέρνηση που η παντελώς φαντασιοληπτική θεωρία του ξυλολίου να κυριαρχεί ανενόχλητη επί μήνες στα media; Αυτή η θεωρία κυριαρχούσε ανενόχλητη επί μήνες, με αποτέλεσμα η κοινή γνώμη να σχηματίσει πλήρη άποψη γι' αυτό. Πώς γίνεται αυτό; Δεν μπορεί να συμβαίνουν και τα δύο. Δεν γίνεται και να ελέγχουμε τα ΜΜΕ, αλλά και να κυριαρχούν και φαντασιοληξίες στα ΜΜΕ επί μήνες. Προφανώς και δεν μπορεί να γίνεται αυτό.

Άλλωστε, αν η Κυβέρνηση είχε αυτή την αντιδημοκρατική πρόθεση, δεν θα νομοθετούσε, όπως νομοθετεί. Και θα σας πω δύο παραδείγματα. Το ένα αφορά το παρόν νομοσχέδιο, που είναι η μεταρρύθμιση, την οποία προς τιμή του κάνει ο κ. Μαρινάκης, για την επώνυμη δημοσιογραφία. Ποιον διευκολύνει η επώνυμη δημοσιογραφία; Αυτός που έχει τον έλεγχο προτιμά να υπάρχει ανώνυμη δημοσιογραφία, γιατί η ανώνυμη δημοσιογραφία επιτρέπει σε αυτούς που έχουν τον έλεγχο να κάνουν καταχρήσεις και πάσης φύσεως συναλλαγές. Όσο πιο επώνυμη είναι η δημοσιογραφία, τόσο δυσκολεύεται αυτό. Γιατί να κάνουμε την επώνυμη δημοσιογραφία αν θέλουμε τον έλεγχο;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικό το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το δεύτερο παράδειγμα ξεκίνησε από μια δική μου ιδέα που υιοθέτησε ο προκάτοχος του κ. Μαρινάκη, ο συνάδελφος Γιάννης Οικονόμου -επίσης προς τιμή του- και θεσπίσαμε το 2021 τον ν.4864. Ας δούμε τι συνέβαινε μέχρι τότε. Όλη η διαφήμιση του δημόσιου, κύριοι συνάδελφοι, περνούσε μέσα από τις διαφημιστικές εταιρείες. Έλα, όμως, που οι διαφημιστικές εταιρείες είχαν πάντα, από τη δεκαετία του '60, επιστροφές όγκου από τα μέσα ενημέρωσης στα τέλη του χρόνου, επιστροφές που έδιναν τη δυνατότητα σε κακούς επαγγελματίες -και πάντα υπάρχουν κακοί επαγγελματίες- να βγάζουν χρήματα από τη διαφήμιση του δημόσιου που ποτέ δεν έβλεπε το Δημόσιο. Και σημειώσετε αυτό συνέβαινε επί δεκαετίες και για κάθε διαφήμιση του Δημοσίου και τα μοιράζονταν αναλόγως.

Αυτό, λοιπόν, το τελειώσαμε με αυτόν τον νόμο του 2021 θεσπίζοντας την υποχρέωση τα μέσα ενημέρωσης να πληρώνονται απευθείας από το δημόσιο στη βάση των τιμοκαταλόγων που

έχουν προ καιρού αναρτήσει και με βάση επιστημονικά media plan που φτιάχνει το Δημόσιο με πολύ μικρό κόστος. Ένα media plan κάνει 10.000-20.000 το πολύ. Αν ρωτήσεις τον οποιονδήποτε που ξέρει τον χώρο της διαφήμισης για την εξυγίανση της διαφήμισης του δημοσίου, θα σας πει ότι αυτή ήταν μια καθοριστική παρέμβαση διαφάνειας. Αν, λοιπόν, είχαμε τις προθέσεις που λέτε, θα τα κάναμε όλα αυτά; Προφανώς και όχι.

Γι' αυτό είναι σημαντικό, κύριοι συνάδελφοι -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- η συζήτησή μας για ένα θέμα που μας αφορά όλους και προφανώς αφορά την ποιότητα της δημοκρατίας και της διακυβέρνησης, αλλά και τις ανθρώπινες ελευθερίες μας, να γίνεται στο πλαίσιο της λογικής και της κατά το δυνατόν συναίνεσης, χωρίς υπερβολές, με ρεαλισμό και με διάθεση να συνεχίσουμε να βελτιώνουμε τη λειτουργία των μέσων ενημέρωσης και να σταματήσουμε να κακολογούμε τη χώρα εκεί που δεν πρέπει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Σκυλακάκη.

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Γιαννούλης και στη συνέχεια τον λόγο θα πάρει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Καραθανασόπουλος.

Παρακαλώ, κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαι βέβαιος ότι δεν θα περιμένατε να το ακούσετε αυτό από εμένα, αλλά ο λαός μας λέει «ο θεός αγαπάει τον κλέφτη, αγαπάει και τον νοικοκύρη». Την ώρα λοιπόν, κύριε Σκυλακάκη, που λέγαμε να μη δυσφημούμε τη χώρα μας στο εξωτερικό...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ: Εκεί που δεν πρέπει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: ...εκεί που δεν πρέπει και επειδή μιλάμε για τη δημοσιογραφία, την ενημέρωση και έχω απέναντί μου δύο επαγγελματίες δημοσιογράφους τον κ. Λαζαρίδη και τον κ. Μαρκόπουλο και μία εξαιρετική συναδέλφισσα, την κ. Τσαπανίδου, θέλω να μοιραστώ μαζί σας, κύριε Υπουργέ, -γιατί κι εσείς συμμερίζεστε την ιερότητα της ειδήσεως, της ελευθεροτυπίας και της ενημέρωσης- κάτι που αποτελεί είδηση. Σήμερα διαβιβάζεται στη Βουλή από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία φάκελος για το μεγάλο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ που έχει πέσει επάνω στα ονόματα των κυρίων Βορίδη και Αυγενάκη.

Αυτός ο φάκελος διαβιβάζεται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ήδη επιβάλει πρόστιμο 415 εκατομμυρίων. Τα ονόματα των κυρίων Αυγενάκη και Βορίδη βρέθηκαν μέσα στο ανακριτικό υλικό και στην έρευνα που βρισκόταν σε εξέλιξη και αυτή η δικογραφία διαβιβάζεται στην Ελληνική Βουλή και φαντάζομαι και στην ελληνική δικαιοσύνη προς διερεύνηση πολιτικών και ποινικών ευθυνών.

Αυτό αποτελεί μία είδηση την οποία και επαναλαμβάνω, για να γίνει κατανοητό το μέγεθός της, ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία παραπέμπει, διαβιβάζει τον φάκελο του σκανδάλου ΟΠΕΚΕΠΕ εκατοντάδων εκατομμυρίων ζητώντας τη διερεύνηση των κυρίων Βορίδη και Αυγενάκη.

Αναρωτιέμαι σε πρώτη φάση, πριν σας δώσω και άλλες λεπτομέρειες, αυτήν την είδηση ο μεγάλος δημοσιογραφικός οργανισμός της Ομάδας Αλήθειας που θα τιμήσετε, την έχει περιλάβει μέσα στη δημοσιογραφική του ύλη; Δεν κρίνω. Ρωτώ, για να έχουμε και μια τάξη μεγέθους, διότι διαβάζοντας ενυπόγραφα ρεπορτάζ -δεν είναι εκεί το ζήτημα- αναζητούνται γιατί σκόναψαν σε δύο πρώην Υπουργούς.

Ξαναλέω, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, αυτή που ο κ. Σαλάτας κατήγγειλε και άνοιξε σε εθνικό επίπεδο καβγά με την ευρωπαϊκή δικαιοσύνη, εκθέτοντας τη χώρα στο εξωτερικό, κύριε Σκυλακάκη, συντελείται από όλους τους Έλληνες αξιωματούχους.

Σκόναψε, λοιπόν, πάνω στα ονόματα των κυρίων Βορίδη και Αυγενάκη. Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αναγνωρίζει την αποκλειστική αρμοδιότητα του Κοινοβουλίου για τη διερεύνηση τυχόν ποινικών ευθυνών πολιτικών προσώπων.

Κλείνω στην πρώτη είδηση που μάλλον δεν θα τη διαβάσουμε στην Ομάδα Αλήθειας ή στα νέα κυβερνητικά μέσα που υποκατέστησαν την YENED του 1980, ότι η δικογραφία αφορά στο αδίκημα της απιστίας που ενδέχεται να τελέστηκε στο πλαίσιο της

άσκησης των καθηκόντων τους.

Σας δίνω τον χρόνο. Σκεφθείτε από τώρα. Αρχίστε την προπαγάνδα με ποιον τρόπο θα απαλλάξετε με το πρότυπο Καραμανλή τους κ. Βορίδη και Αυγενάκη από μία νέα διεθνούς εμβέλειας δικαστική περιπέτεια της χώρας μας. Αυτά σε ό,τι αφορά τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Πάμε τώρα σε κάτι άλλο που αφορά στην ενημέρωση και στη δυνατότητα η πολιτική να παράγει αποτελέσματα, όταν συμβαίνει με εντιμότητα. Έχουμε δεχθεί άπειρες χρηστομάθειες και κριτική για ένα τοπικό ζήτημα. Είναι πολλοί Βορειοελλαδίτες εδώ. Πριν από λίγη ώρα, ο κ. Μητσοτάκης, ο Πρωθυπουργός που επισκέπτεται τη Θεσσαλονίκη και λόγω του πολιτικού κλίματος τάζει στους πάντες τα πάντα, είπε για τη Διεθνή Έκθεση της Θεσσαλονίκης και το σχέδιο ανάπτυξης ότι ακούει με πολλή προσοχή τα παράπονα των πολιτών και των πολιτικών φορέων που έχουν εκφράσει σοβαρές ανησυχίες για το πώς ξεκίνησε αυτό το σχέδιο και πώς κατέληξε.

Αυτά είναι όλα ειδησεογραφία, κύριε Υπουργέ. Τέτοια ώρα θα ήσασταν στο briefing, οπότε...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τέσσερις ώρες δεν έχει κρατήσει ποτέ η ενημέρωση. Θα είχε τελειώσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ναι. Θα τα πείτε στην Ομάδα Αλήθειας. Θα σας ρωτήσουν.

Ο κ. Μητσοτάκης, λοιπόν, πιεζόμενος...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Δεν έχει σχέση η ποσότητα μόνο, κύριε Λαζαρίδη, είναι και η ποιότητα. Η ποιότητα μετράει. Μπορεί να κάνεις πέντε briefing την εβδομάδα και να λες πέντε φορές τα ίδια διαφορετικά ψέματα. Μην ξύνεστε στην γκλίτσα του σοπάνη. Δεν το λέω προσωπικά για τον κ. Μαρινάκη, γιατί εδώ φτάσατε στο σημείο να μας πείτε -αφού θέλετε να τα ακούσετε- για μαύρες και άραχνες μέρες του ΠΑΣΟΚ, κύριε Λαζαρίδη, και ήσασταν συνεργάτης πολιτικού προσώπου του ΠΑΣΟΚ! Εγώ δεν υπήρξα ποτέ!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εγώ;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Εσείς. Δεν ήσασταν συνεργάτης, αν δεν κάνω λάθος, υπουργικού στελέχους του ΠΑΣΟΚ;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Δημοσιογράφος που κάλυπτε το στρατιωτικό ρεπορτάζ ήμουν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Όχι, στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά είναι τα λεγόμενα «fake news»!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Όχι, όχι. Σας ζητώ συγγνώμη αν δεν ήσασταν, αλλά έχω την εντύπωση ότι είχατε μία οργανική σχέση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, μην απευθύνεστε προσωπικά.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Πάντως, σίγουρα...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Μην πέφτετε θύματα του Βελόπουλου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Γιαννούλη, συνεχίστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Πάντως, σίγουρα, εγώ όταν κάνω σε κάτι λάθος, το διορθώνω. Όμως, όταν μου λέτε για μέρες ΥΕΝΕΔ και μαύρα χρόνια της τηλεόρασης, ε, όταν ήρθε και η ελεύθερη και ιδιωτική τηλεόραση ή αυτό που ζούμε σήμερα, αν το χαρακτηρίζετε ελεύθερο, αφήστε το.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο που την ελεύθερη ραδιοφωνία την έφερε η Νέα Δημοκρατία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Επειδή με κατηγορήσατε πριν εν τη απουσία μου για το αν πρόκειται να χρησιμοποιήσω τη μελέτη της Φλωρεντίας, εδώ είναι η λάσπη.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Είπα εγώ κάτι τέτοιο; Δεν σας κατηγορήσα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Το είπατε.

Εν πάση περιπτώσει, πάμε πάλι στις ειδήσεις. Ο κ. Μητσοτάκης, λοιπόν, ανακρούει πρύμναν κάτω από την κοινωνική αντιπολίτευση και κυρίως από την πολύ πρόσφατη δημόσια δήλωση του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και του Σωκράτη Φάμελλου για

το θέμα της ανάπτυξης της Διεθνούς Έκθεσης, θέμα πολύ σημαντικό για την ελληνική οικονομία και τη διασύνδεση με τα Βαλκάνια. Προτεínουμε ένα μοντέλο που περιλαμβάνει περισσότερο πράσινο, αφαιρεί το ξενοδοχείο που επρόκειτο να χτιστεί, δίνει ως δημόσιο αγαθό τη στάθμευση στο πάρκινγκ, αυξάνει το πρόστιμο και εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση από δημόσια έσοδα.

Έτσι, όταν έχετε πολιτικές προτάσεις, μπορείτε να διαμορφώσετε πολιτική. Όταν έχετε πρακτικές τύπου Βορίδη, Αυγενάκη, Σαλάτα, Καραμανλή, κ.λπ., προκύπτει όλεθρος.

Και τι σχέση έχουν όλα αυτά τώρα, δηλαδή ΟΠΕΚΕΠΕ, ΔΕΘ, αλαζονεία Μητσοτάκη που χθες δεν δέχτηκε να συνομιλήσει με την Αντιπολίτευση, γιατί βρήκε το πρόσχημα ότι κάποιοι τον έχουν προσβάλει και απαξίωσε στο σύνολο τη Βουλή;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τι να πει; Για την εσχάτη προδοσία να πει;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Αυτό καταλάβατε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Για την εσχάτη προδοσία να πει;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Με ακούσατε να μιλάω εγώ για εσχάτη προδοσία; Εγώ, κύριε Μαρκόπουλε, δέχομαι τις διακοπές. Μίλησα για εσχάτη υποκρισία. Εσχάτη υποκρισία είναι να ομαδοποιείς τους πάντες, να τα τσουβαλιάζεις και να φεύγεις σαν τον αθλητή μεγάλης ταχύτητας χωρίς να ακούσεις κανέναν. Αυτό είναι κοινοβουλευτική αγένεια.

Εν πάση περιπτώσει, μπαίνουμε στο θέμα του νομοσχεδίου. Τις δύο ειδήσεις τις κατέθεσα με την ιερή υποχρέωση να είναι διασταυρωμένες και απόλυτες σε σχέση με το περιεχόμενό τους και περιμένω κάποιο σχόλιο ή κάποια απάντηση από την Κυβέρνηση.

Κύριε Λαζαρίδη, αν σας αδίκησα, το βγάξω από την ειδησεογραφία, αλλά η Φλωρεντία σχετίζεται -και κλείνω με αυτό- με την πρώτη φορά που είχε τη δυνατότητα το Ελληνικό Δημόσιο να εισπράττει χρήματα από τους καναλάρχες και όχι να τα δίνει. Μη γίνεστε επαναλαμβανόμενα κουραστικός. Είναι η πρώτη φορά που η ελληνική πολιτεία απέκτησε το δικαίωμα να εισπράττει χρήματα για την περιουσία της και η πρώτη φορά που το δημόσιο αγαθό των τηλεοπτικών συχνοτήτων έγινε αντικείμενο εσόδων για τη χώρα. Και εσείς βάλατε λυτούς και δεμένους αυτό να το ποινικοποιήσετε.

Ελπίζω -και μπαίνω τώρα στην ουσία- να έχετε θεραπεύσει τις παθογένειες, όλα τα κακέκτυπα πολιτικής πρακτικής που σας έχουν ακολουθήσει και σας έχουν χαρακτηρίσει στο παρελθόν.

Ακούστε να δείτε κάτι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν μπορεί, κύριε Υπουργέ -είστε και νεότερος, αλλά σίγουρα το θυμάστε- να συζητάμε για ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις στον χώρο των μέσων ενημέρωσης, της πληροφόρησης, της δημοσιογραφίας, της δεοντολογίας, της ελευθεροτυπίας, της ισονομίας και της ισηγορίας, αν δεν έχουμε ζητήσει ένα «συγγνώμη», για παράδειγμα, για το «μαύρο» στην ΕΡΤ που μας εξέθεσε παγκόσμια. Είμαστε η μόνη ευρωπαϊκή χώρα, εμείς και η περιφέρεια της Καταλονίας, αν δεν κάνω λάθος, που δώσαμε παγκόσμια πρωτοσέλιδα ότι συνέβη κάτι σαν χούντα στην Ελλάδα και έκλεισαν τα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Δεν βάζω μέσα το εργασιακό. Είναι το πολιτικό, όπου η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου κατέβασε διακόπτη...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ο Κουβέλης...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Σαμαρά - Βενιζέλου. Ο Κουβέλης παραιτήθηκε γι' αυτό το θέμα. Να λέτε πλήρως την αλήθεια.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Στην τοποθέτησή σας...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Θέλετε να μιλήσω με σχετική ελευθερία; Είναι έγκλημα, δεν είναι λάθος. Και στην Κυβέρνηση εκείνη συμμετείχε και ο εν ενεργεία σημερινός Πρωθυπουργός.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Όχι, κάνετε λάθος, δεν ήταν Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε τον ομιλητή.

Συνεχίστε κύριε Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Η κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας, η κυβέρνηση Σαμαρά - Βενιζέλου, στα χρονικά της ελευθεροτυπίας της Δύσης που υπερασπιζόσαστε φανατικά ότι είναι ο φυσικός μας χώρος -και είναι- στον ευρωπαϊκό πολιτισμό είναι η μόνη που έκλεισε

δημόσια ραδιοτηλεόραση. Μαύρο χούντας! Τι μου λέτε τώρα;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ: ...η χούντα δεν έκλεισε ποτέ τη-
λεόραση!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ούτε η χούντα δεν έκλεισε την τη-
λεόραση. Ούτε η χούντα δεν την έκλεισε. Ο θεός αγαπάει τον
κλέφτη αλλά αγαπάει και τον νοικοκύρη. Δεν θα μας τρελάνετε!
Αλλάζω τόνο.

Το δεύτερο στοιχείο. Δεν μπορώ να έχω εμπιστοσύνη σε έναν
πολιτικό χώρο, που η δεύτερη πολιτική του απόφαση -εκλεγόμε-
νος αυτός ο χώρος με πολύ ισχυρή πλειοψηφία το 2019- την ΕΥΠ
και την ΕΡΤ τις ομαδοποιεί και τις εντάσσει στο Γραφείο του
Πρωθυπουργού. Θα μου πείτε «παλιά ξινά σταφύλια», διορθώθη-
καν. Ναι, άκουσε-άκουσε-άκουσε ο Δημητριάδης εκατοντάδες
ώρες κασέτες από Υπουργούς, από στρατηγούς, από δημοσιο-
γράφους -δεν ξέρω πώς άντεξαν τα αυτιά αυτών των ανθρώπων
να παρακολουθούν τόσοι παρακολουθούμενοι και το γυρί-
σατε προς το δημοκρατικό τώρα.

Δεν μπορώ να έχω εμπιστοσύνη σε καμία κυβέρνηση που έχει
συνομιλητή της -επειδή άκουσα χθες τον υπεραλαζόνα κ. Φλω-
ρίδη ότι με ορισμένους έχει επιλεκτική δυνατότητα και δεν τους
καθιστά συνομιλητές του- και μάλιστα τον χρηματοδοτεί, τον κ.
Φουρθιώτη. Λυπάμαι! Και, μάλιστα, συνομιλητή που παρήγαγε
και πολιτικό και κυβερνητικό αποτέλεσμα. Θα θυμάστε την ιστο-
ρία του κ. Βρούτση. Υπάρχουν, όμως, πιο ουσιαστικά πράγματα
και θα κλείσω με αυτό. Χρειάζεται μεταρρυθμίσεις ο χώρος της
ενημέρωσης, χρειάζεται αλλαγές, αλλά κυρίως πραγματικά είμαι
πρόθυμος να συμβάλουμε στο να υπάρχουν κανόνες που θα κα-
θιστούν τον έλεγχο δειγματοληπτική διαδικασία και όχι καθημε-
ρινή αναγκαιότητα.

Οι κανόνες και η τήρηση των κανόνων σώζουν πολλούς και
όλους μας από την αδικία, τη συκοφαντία, την παραπλάνηση, τον
εκφυλισμό, την παραπληροφόρηση, βελτιώνουν και βοηθούν το
πολίτευμα και τον δημόσιο διάλογο και από αυτό κερδίζουμε
όλοι. Για να συμβεί αυτό χρειάζονται συγκεκριμένα απλά πρά-
γματα. Δεν μπορώ να καταλάβω, κύριε Υπουργέ, γιατί ενώ είστε
ένας άνθρωπος -όταν έχετε τις εντάσεις σας, βέβαια, ξεφεύγετε
λίγο- που γενικά έχετε έτσι μια ήπια προσέγγιση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε παρα-
καλώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: ...γιατί δεν έχουμε αποφασίσει
ακόμα -και θα είναι και υπόδειγμα πολιτικής αντίληψης, πρακτι-
κής και ηθικής- η διοίκηση της ΕΡΤ να εκλέγεται πλέον από τα
τρία πέμπτα της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας από τη
Βουλή, με μία υπερκομματική θωράκιση που δεν θα αφήσει το
περιθώριο σε κανέναν Γιαννούλη να πει ότι ήταν κομματική
εντολή του Μαρινάκη «κατεβάστε τις φωτογραφίες της πανδη-
μίας ή κατεβάστε αυτό ή μην παίξετε αυτό». Ξέρετε, η ΕΡΤ δεν
παράγει μόνο ραδιοτηλεοπτικό περιεχόμενο, δίνει και τον τόνο -
οι συνάδελφοι θα το κατανοήσουν αυτό- σε αυτό που λέμε στην
αγορά, στην πιάτσα, στο κλίμα που δημιουργείται είτε στο κέντρο
είτε στην περιφέρεια.

Θα συμφωνήσω σε κάτι που μπορεί να σας προκαλέσει εντύ-
πωση. Το μεγάλο πρόβλημα πολλές φορές στην ΕΡΤ δεν είναι οι
εντολές Μαρινάκη, Λαζαρίδη, Μαρκόπουλου, Μητσotάκη κ.λπ.,
είναι η αυτολογοκρισία των ιδίων των εργαζομένων της ΕΡΤ, που
μην έχοντας τη βεβαιότητα ότι η δουλειά τους δεν τίθεται στην
κρίση των κομματικών ή πολιτικών προϊσταμένων, αυτοπεριορί-
ζονται. Αυτό σας το λέω και βιωματικά. Δεν είμαι υπέρ της άπο-
ψης ότι όλες οι κυβερνήσεις με το που μπαίνουν στην ΕΡΤ
αρχίζουν και μοιράζουν κομματικές εντολές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Να ολοκληρώσετε,
παρακαλώ, κύριε Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Μπορεί να βρεθώ αντιμέτωπος και με συντρόφους μου γι' αυτό
λέω, αλλά το πιστεύω γιατί αυτό έχω ζήσει. Μία φορά έχω ζήσει
παρέμβαση στη ζωή μου και αυτή από τον πρώην Γραμματέα της
Νέας Δημοκρατίας, που τώρα είναι σε κάποιον οργανισμό.

Ο κ. Λαζαρίδης, για να κληθεί στην εκπομπή μας, βάζαμε το
κεφάλι μας στον ντορβά, για να τον καλέσουμε. Ήταν τότε «κομ-
μένος» από την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Είναι έτσι ή δεν
είναι;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Όχι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Εί!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε
Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Τέλος πάντων, ολοκληρώνω και λέω
ότι υπάρχουν πράγματα που μπορούμε να κάνουμε με προοπτική
στο μέλλον, έτσι ώστε τα ζητήματα της ελευθερίας του Τύπου να
θεωρούνται αυτονόητα λυμένα και να μη χρειάζεται καμία κοινο-
βουλευτική, καμία πολιτική, κανενός άλλου είδους συζήτηση,
παρά η διασφάλιση της ελευθερίας, της βιωσιμότητας και της οι-
κονομικής ανάπτυξης μέσω ενημέρωσης, που δεν χρειάζεται ως
προαπαιτούμενο να είναι αρεστά στην Κυβέρνηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική
Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ.
Γιαννούλη.

Τον λόγο έχει ο κ. Καραθανασόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκ-
πρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε
Πρόεδρε.

Χθες γίναμε μάρτυρες μιας διαδικασίας-παρωδία, όπου επιστέ-
γασμα αυτής της διαδικασίας ήταν η προκλητική προσπάθεια συ-
γκάλυψης -από μεριάς της Κυβέρνησης, αλλά βεβαίως εδώ έχει
και την ευγενική χορηγία και των άλλων κομμάτων- των ευθυνών
για το κύριο έγκλημα -της σύγκρουσης δηλαδή δύο τρένων- να
βγάλουν λάδι την πολιτική που οδήγησε σε αυτό το έγκλημα, πο-
λιτική που υπηρετεί με συνέπεια η σημερινή Κυβέρνηση, αλλά
υπηρετήσαν και όλες οι προηγούμενες, την πολιτική της Ευρω-
παϊκής Ένωσης για την απελευθέρωση και την ιδιωτικοποίηση
των μεταφορών, μια πολιτική που εξυπηρετεί τις ανάγκες των επι-
χειρηματικών ομίλων και στον βωμό αυτόν θυσιάζει την ασφάλεια
των μεταφορών. Να βγάλουν λάδι το εχθρικό κράτος, το οποίο
είναι επιλεκτικά ανίκανο για να προστατεύσει την ανθρώπινη ζωή
διαχρονικά και επιλεκτικά ικανό για να συμμετέχει στους ιμπερια-
λιστικούς σχεδιασμούς, αλλά και για να ξεπλύνουν και τους υπεύ-
θυνους, τα πολιτικά πρόσωπα.

Κύριοι της Πλειοψηφίας, δεν μπορείτε να κρυφτείτε πίσω από
το δάχτυλό σας, με μια παραπομπή-φαρσοκωμωδία του κ. Κώστα
Καραμανλή κι αυτό για πλημμέλημα, σε μια προκάτ διαδικασία,
μια διαδικασία καρικατούρα που προετοιμάζεται για την προανα-
κριτική, χωρίς εξέταση μαρτύρων, χωρίς έλεγχο, με fast track δια-
δικασίες, όπως έγινε άλλωστε με αυτήν του Τριαντόπουλου.

Δεν είναι μόνο η σύγκρουση. Αλήθεια η έκρηξη -γιατί ο κύριος
Υπουργός σήμερα αναφέρθηκε σε αυτά τα ζητήματα- από πού
προήλθε; Υπάρχουν αντικρουόμενα πορίσματα, κάποια που μι-
λάνε για τα έλαια σιλικόνης. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε όλες
οι ηλεκτρομηχανές που κυκλοφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση
είναι επικίνδυνες και πρέπει να αποσυρθούν ή από υδρογονάν-
θρακες. Άρα, λοιπόν, κάτι μετέφερε η εμπορική αμαρσοστοιχία.

Γιατί δεν μπορούμε να το βρούμε αυτό; Διότι η Κυβέρνηση
έσπευσε να αλλοιώσει τον χώρο. Μία αλλοίωση που δεν έγινε
εξαιτίας των αγαθών -όπως τονίζει- προθέσεων της Κυβέρνησης,
αλλά ως προσπάθεια συγκάλυψης της αλήθειας, για να μη βρε-
θούν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία. Φαίνεται, με άλλα λόγια, ότι
η Κυβέρνηση γνώριζε, γι' αυτό και έσπευσε να αλλοιώσει τον
χώρο.

Βεβαίως, δεν έχουμε αυταπάτες για τις κοινοβουλευτικές δια-
δικασίες, αλλά ούτε και εμπιστοσύνη στο πλαίσιο λειτουργίας της
δικαιοσύνης. Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο ότι στα μαλακά έπεσαν
οι πολιτικοί υπεύθυνοι του εγκλήματος στο Μάτι ή στη Μάνδρα.
Κάτι αντίστοιχο προετοιμάζουν και για τα Τέμπη.

Εμείς θεωρούμε ότι καταλύτης όλων αυτών των εξελίξεων μπο-
ρεί να αποτελέσει ο λαϊκός παράγοντας, που μέσα από την πάλη
του μπορεί να οδηγήσει σε τιμωρία όλων των υπευθύνων, όσο
ψηλά και αν βρίσκονται, αλλά πάνω απ' όλα να ληφθούν όλες οι
απαραίτητες προϋποθέσεις, για να μην έχουμε νέα Τέμπη.

Όμως, με βάση και τις εξελίξεις οι οποίες υπάρχουν, φαίνεται
ότι μεταβιβάζεται η δικογραφία από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία
για τον ΟΠΕΚΕΠΕ στη Βουλή, με βάση την οποία εμπλέκονται
δύο Υπουργοί της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, ο Αυγε-
νάκης και ο Βορίδης.

Εδώ πρέπει να πούμε ότι αυτή η δικογραφία πρέπει να αποτελέσει το εργαλείο, ώστε να γίνει μια ουσιαστική εξέταση της κατάστασης και να σπάσει το απόστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά και της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και των επιδοτήσεων που αυτή δίνει, μιας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που στηρίζουν όλα τα κόμματα, πλην του ΚΚΕ.

Έτσι, λοιπόν, είναι απαραίτητο να διερευνηθούν όλες οι αιτίες αυτής της υπόθεσης, να αποδοθούν οι ευθύνες εκεί που υπάρχουν πραγματικά και να πληρώσουν τα πρόστιμα όσοι παρανόμησαν, αλλά και όσοι τους επέτρεψαν να παρανομήσουν, για να μην πληρώσουν αυτά τα πρόστιμα οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι μέσα από σκέψεις που κάνει η Κυβέρνηση για να μπουν πρόστιμα ή για να υπάρξουν καθυστερήσεις στην απόδοση των επιδοτήσεων, γιατί επί της ουσίας αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι το πρόστιμο του μισού δισεκατομμυρίου δεν μπορούν να το πληρώσουν οι φορολογούμενοι ούτε οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι, κάτι το οποίο φαίνεται να σχεδιάζει η Κυβέρνηση. Σε αυτό θα είμαστε καθαροί. Πρέπει να πληρώσουν το συγκεκριμένο αυτό πρόστιμο όσοι παρανόμησαν.

Κύριε Υπουργέ, ερχόμενος στο νομοσχέδιο -βεβαίως ο εισηγητής μας Γιάννης Δελής αναφέρθηκε αναλυτικά και με επάρκεια στις διατάξεις του- επιτρέψτε μου ορισμένες γενικότερες παρατηρήσεις.

Βεβαίως υπήρχε μια πλειοψηφία από μεγάλες κουβέντες, από εκφράσεις «άδειων πουκαμίων» χωρίς κανένα απολύτως περιεχόμενο, όχι μόνο από την Κυβέρνηση, αλλά και από τα άλλα κόμματα. Τι για διαφάνεια ακούσαμε! Τι για ελευθερία έκφρασης! Τι για πλουραλισμό! Τι για ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης! Τι λέτε; Πού ζείτε; Τι ανέκδοτα είναι αυτά που λέτε όλοι εσείς, και η Κυβέρνηση και τα άλλα κόμματα; Δεν ξέρετε τη μεγάλη εικόνα, ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και γενικά η πληροφόρηση και η ενημέρωση ελέγχονται; Από ποιους ελέγχεται; Από το αστικό κράτος και τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους. Το αστικό κράτος έχει στην κατοχή του μέσα ενημέρωσης τα οποία αναπαράγουν την κυρίαρχη ιδεολογία και συκοφαντούν κάθε φωνή αμφισβήτησης αυτής της ιδεολογίας. Τα κρατικά μέσα ενημέρωσης θωρακίζουν το αστικό πολιτικό σύστημα και την εξουσία της άρχουσας τάξης. Και, βεβαίως, υπάρχουν και τα μέσα ενημέρωσης που βρίσκονται στα χέρια μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, εφοπλιστών, μεγαλοεργολάβων, τραπεζιτών και άλλων. Γιατί τα έχουν αυτά τα μέσα; Βεβαίως για να ξεπλένουν χρήμα σε πολλές περιπτώσεις, αλλά και ως εργαλείο τα αξιοποιούν αυτά τα μέσα που έχουν στην κατοχή τους για να εξυπηρετούν τα επιχειρηματικά τους συμφέροντα. Και, βεβαίως, τα μέσα αυτά προασπίζουν τα συμφέροντα συνολικά της τάξης τους, της αστικής τάξης, σε βάρος της ενημέρωσης. Συνολικά εξυπηρετούν την αναπαραγωγή και αυτά της κυρίαρχης ιδεολογίας.

Μάλιστα, αυτή η διαδικασία συγκέντρωσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης -εφημερίδων, περιοδικών, ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, ηλεκτρονικών μέσων- γίνεται όλο και πιο γρήγορη, με αποτέλεσμα μία χούφτα τέτοιων ομίλων να τα ελέγχει. Κράτος και μεγάλοι όμιλοι καθορίζουν και το τι θα συζητηθεί, καθορίζουν και την ατζέντα της συζήτησης κάθε φορά. Και, βεβαίως, και η σημερινή αλλά και όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις αξιοποίησαν τα κρατικά μέσα ενημέρωσης, αξιοποιούν και τα φιλικά προς την εκάστοτε κυβέρνηση μέσα μαζικής ενημέρωσης επιχειρηματικών συμφερόντων, αξιοποιούν τα διαφημιστικά πακέτα και τα διάφορα χρηματοδοτικά πακέτα προς διάφορα μέσα ενημέρωσης, αξιοποιούν μια στρατιά δημοσιογράφων οι οποίοι είναι έμμοιθοι σε Υπουργεία και σε δημόσιους οργανισμούς, αλλά αξιοποιούν και τα διάφορα τρoλ του διαδικτύου, τις διάφορες «ομάδες αλήθειας» που οδηγούν σε δολοφονίες χαρακτήρων, κάνουν κοπτοραπτική παρουσιάζοντας το μαύρο άσπρο και συσκοτίζοντας καθετί που μπορεί να βάλει εμπόδιο στην απρόσκοπτη υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής.

Αυτή η κατάσταση, αυτή η μεγάλη εικόνα βεβαίως είναι σε βάρος της ενημέρωσης, αλλά είναι και σε βάρος των δημοσιογράφων. Ανέναντι σε αυτή την κατάσταση είναι φανερό ότι μπορούν να παίξουν ρόλο καταλύτη οι ίδιοι οι δημοσιογράφοι και ο ταξικός προσανατολισμός του κινήματός τους για κατόχηση των συνθηκών εργασίας, του ωραρίου, των μισθών αξιοπρέπειας,

των συλλογικών συμβάσεων ανέναντι σε κάθε εργοδοτική και κρατική αυθαιρεσία.

Ιδιαίτερα αποκλυπτικός, κύριε Υπουργέ, είναι ο ρόλος των κρατικών μέσων -για τα ιδιωτικά δεν είχαμε καμία αυταπάτη- μαζικής ενημέρωσης, που τα πληρώνει ο ίδιος ο λαός, με τη στάση τους ανέναντι στις ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις. Έχουν μετατραπεί επί της ουσίας σε γραφείο τύπου των αμερικανονατοϊκών ιμπεριαλιστικών σχεδιασμών, αναπαράγοντας χαλκευμένες ειδήσεις, μετατρέποντάς τες σε έναν τεράστιο μηχανισμό προπαγάνδας. Κάθε αντίθετη άποψη είτε χλευάζεται και συκοφαντείται είτε συγκαλύπτεται. Και στην Ουκρανία το παρακολουθήσαμε αυτό το φαινόμενο και το παρακολουθούμε. Εκεί, όμως, που πραγματικά δίνετε ρέστα είναι σε σχέση με τη στάση των κρατικών μέσων ενημέρωσης στο να ξεπλένουν με κάθε τρόπο το κράτος-κατακτητή, το κράτος-τρομοκράτη, το Ισραήλ. Έχουν μετατραπεί τα κρατικά μέσα ενημέρωσης σε δεύτερο γραφείο Τύπου του IDF, των Ενόπλων Δυνάμεων του Ισραήλ.

Κύριε Υπουργέ, εχθές έγινε ένα περιστατικό -και θέλουμε να πάρετε θέση-, το οποίο ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, στο πρώτο πρόγραμμα και στη γνωστή εκπομπή «Καθρέφτης», 10.00' με 11.00' το πρωί. Ο παρουσιαστής της εκπομπής κάλεσε έναν απίθανο τύπο, ο οποίος για δεκαπέντε ολόκληρα λεπτά, χωρίς να διακοπεί καθόλου, ξερνούσε έναν οχετό για να ξεπλύνει το Ισραήλ, αλλά και ταυτόχρονα να εξαπολύσει μία εμετική επίθεση, μια αντικομμουνιστική επίθεση, σε βάρος του ΚΚΕ. Με ξεδιάτρωση συκοφαντία επιτέθηκε στο ΚΚΕ, γυρίζοντας το ρολόι της ιστορίας δεκαετίες πίσω, αναπαράγοντας την αντιεπισημονική και σκοταδιστική θεωρία των δύο άκρων μιλώντας για «μαύρο και κόκκινο φασισμό». Βεβαίως έχασε μια λεπτομέρεια ο συγκεκριμένος αυτός απίθανος τύπος, ότι επί της ουσίας τα «ορφανά» του Κασιδιάρη εδώ στη Βουλή αποτελούσαν το γραφείο Τύπου της ισραηλινής Πρεσβείας. Ο παρουσιαστής δεν είπε κουβέντα σε αυτό το παραλήρημα. Το αποδεχόταν, φαίνεται, για να μην πει τίποτα. Εσείς ως Υπουργός θα πάρετε θέση σε αυτήν την κατάντια πραγματικά και το χθεσινό περιστατικό;

Γιατί το λέμε αυτό, κυρίες και κύριοι; Διότι επί της ουσίας παρακολουθούμε ένα ακόμη επεισόδιο με βάση το οποίο οδηγείται σε γενικευμένη ανάφλεξη η Μέση Ανατολή, με απρόβλεπτες συνέπειες. Η Μέση Ανατολή φλέγεται και προχωρούν ταυτόχρονα στη γενοκτονία του παλαιστινιακού λαού. Ποιο είναι το πρόσημα; Να μην αποκτήσει το Ιράν πυρηνικά όπλα. Αλήθεια, και πριν από δεκαπέντε χρόνια με το ίδιο πρόσχημα δεν εξαπολύθηκε και πάλι επίθεση ενάντια στο Ιράν; Και στο ενδιάμεσο πόσες φορές το έχουμε ακούσει αυτό το παραμύθι; Δεν είναι το ίδιο παραμύθι με τα όπλα τα χημικά τα οποία είχε ο Σαντάμ και τον οποίο έπρεπε να ανατρέψουμε;

Αυτό, λοιπόν, το παραμύθι αξιοποιείται και σήμερα από μια δύναμη, το Ισραήλ, το οποίο έχει ανεπίσημα πυρηνικά όπλα από τις αρχές της δεκαετίας του '60 και το οποίο Ισραήλ είναι το μοναδικό κράτος που έχει πυρηνικά όπλα και το οποίο αρνείται να υπογράψει τη συνθήκη της μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων. Χωροφύλακας και νταβατζής ταυτόχρονα το κράτος αυτό.

Αλλά, βεβαίως, αποκαλύφθηκε ο ρόλος του. Τον αποκάλυψε ο ίδιος ο Καγκελάριος της Γερμανίας, ότι το Ισραήλ, λέει, κάνει τη βρώμικη δουλειά για όλους μας. Και ποια είναι αυτή η βρώμικη δουλειά; Είναι ακριβώς η τεράστια όξυνση των αντιθέσεων και των ανταγωνισμών ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά κέντρα από τη μια μεριά, στον ευρωατλαντικό άξονα και από την άλλη, στον υπό διαμόρφωση ευρασιατικό, Κίνα, Ρωσία και το Ιράν που συμμετέχει σε μια τέτοια διαδικασία.

Είναι τυχαίο ότι η Κίνα έχει υπογράψει εικοσιπενταετή στρατηγική συμφωνία με το Ιράν, που στα πλαίσια αυτά προβλέπονται επενδύσεις πάνω από 400 δισεκατομμύρια για τα επόμενα χρόνια οι Κινέζοι και στο Ιράν, που ουσιαστικά το σύνολο των ενεργειακών της αναγκών σε πετρέλαιο το καλύπτει από το Ιράν η Κίνα; Και ταυτόχρονα αποτελεί και διάδρομο της διεθνούς εφοδιαστικής αλυσίδας και των παγκόσμιων ανταγωνισμών στο εμπόριο που ξετυλίγονται από τη μια μεριά στον κινεζικό διάδρομο και από την άλλη στον ινδικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ολοκληρώνω.

Αυτά είναι τα σχέδια τα οποία βρίσκονται πίσω από την επίθεση την οποία εξαπολύει το Ισραήλ με τις πλάτες των Αμερικανών, του ΝΑΤΟ και των Ευρωπαίων απέναντι στο Ιράν, για να αλλάξει τον χάρτη της Μέσης Ανατολής. Άλλωστε από την πρώτη στιγμή της ίδρυσής του το Ισραήλ μιλάει για το μεγάλο Ισραήλ, γι' αυτό θέλει να ξεπαστρεύσει τον παλαιστινιακό λαό και να μη γίνει ποτέ παλαιστινιακό κράτος.

Και, μάλιστα, τα τελευταία είκοσι χρόνια αποδέχεται και υλοποιεί το συνολικό ευρωπαϊκό σχέδιο για τη νέα Μέση Ανατολή, με αλλαγή κυβερνήσεων, καθεστώτων, όπως λέτε. Το είδαμε στη Λιβύη, τη Συρία, το Ιράκ και τώρα παντού στο Ιράν, που ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου και, βεβαίως, με αναδιάταξη των συνόρων στη Μέση Ανατολή και τη δημιουργία νέων κρατών-προτεκτοράτων.

Αλλάζουν τα σύνορα στη Μέση Ανατολή, αλλάζουν τα σύνορα στα Βαλκάνια. Η Ελλάδα και η Ανατολική Μεσόγειος θα παραμείνει ως έχει νομίζετε, καλλιεργώντας αυταπάτες, τη στιγμή που ήδη έχουμε τη μισή Κύπρο υπό τουρκική κατοχή;

Το λέμε όλο αυτό γιατί η χώρα μας -και ολοκληρώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε,- εμπλέκεται όλο και περισσότερο σε αυτόν τον σχεδιασμό, σε αυτόν τον πόλεμο και μάλιστα με έναν αναβαθμισμένο ρόλο, της βάσης της Σούδας.

Ήδη συζητιέται -και το αποκάλυψε ο Ριζοσπάστης-, κύριε Υπουργέ, νομοσχέδιο στο αμερικανικό Κογκρέσο για αναβάθμιση του ρόλου της βάσης της Σούδας στα πλαίσια της ενίσχυσης της στρατηγικής συμφωνίας 3+1, αυτή τη στρατηγική συμφωνία ανάμεσα στην Ελλάδα, το Ισραήλ και την Κύπρο και στους Αμερικανούς από την άλλη μεριά.

Άρα, λοιπόν, μετατρέπεται όλο και περισσότερο σε ορμητήριο αυτών των σχεδιασμών των πολεμοκάπηλων, των Αμερικανών και του ΝΑΤΟ, και διαμορφώνει ταυτόχρονα και τις προϋποθέσεις η Ελλάδα να μετατραπεί και σε μαγνήτη αντιπάλων.

Έτσι, λοιπόν, αυτό το οποίο απαιτείται σήμερα από τον λαϊκό παράγοντα είναι άμεσα να απεμπλακεί η χώρα μας από αυτούς τους σχεδιασμούς, να μη συμμετέχει σε αυτές τις ιμπεριαλιστικές συγκρούσεις, να επιστρέψουν οι Ένοπλες Δυνάμεις και οι συστοιχίες Patriot αλλά και οι φρεγάτες από το εξωτερικό, να κλείσουν οι αμερικανονατοϊκές βάσεις στη χώρα μας και να καταγγελθεί η στρατηγική συμφωνία με το κράτος-τρομοκράτη του Ισραήλ, για να εκφραστεί έτσι αποτελεσματικά η αλληλεγγύη στους λαούς της περιοχής και ιδιαίτερα στον παλαιστινιακό λαό.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Καραθανασόπουλο.

Τον λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος από τη Νέα Δημοκρατία κ. Πέρκα. Μετά έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Φωτόπουλος, μετά ο κ. Μάντζος και ο κ. Λαζαρίδης.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το παρόν σχέδιο νόμου εντάσσεται απολύτως στην συνολική στρατηγική της Κυβέρνησης που δεν είναι άλλη από την επιβολή στενού ελέγχου σε κάθε τομέα δημόσιας ζωής.

Πρόκειται για έναν ακόμα κρίκο στην αλυσίδα επιβολής ενός ενιαίου αποστειρωμένου επικοινωνιακού περιβάλλοντος, όπου η διαφορετική άποψη και ο δημόσιος αντίλογος δεν έχουν θέση, επειδή ακριβώς η Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται την ενημέρωση όχι ως δευτερεύουσας σημασίας αλλά ως απειλή.

Ορισμένοι ενοχλούνται υπερβολικά από το γεγονός ότι υπάρχει ακόμα, έστω και περιορισμένη, δημοσιογραφική ανεξαρτησία. Ο στόχος, λοιπόν, είναι ξεκάθαρος: πλήρης έλεγχος όχι μόνο της δημόσιας διοίκησης, αλλά και στην ίδια την ενημέρωση. Θέλετε ένα περιβάλλον αποστειρωμένο, μονοφωνικό, χωρίς αμφισβήτηση, χωρίς πραγματικό διάλογο, μια ενημέρωση βιτρίνας, όπως και οι επικοινωνιακές σας καμπάνιες. Το είδαμε κατά τη διάρκεια της πανδημίας με την περιβόητη λίστα Πέτσα. Το βλέπουμε και σήμερα μέσα από διατάξεις που υποσκάπτουν θεμελιωδώς την ανεξαρτησία των μικρών και μεσαίων μέσων και τα ωθούν σε αφαισμό.

Άρα, το νομοσχέδιο αυτό δεν υπηρετεί καμία ανάγκη ρύθμισης. Εξυπηρετεί αποκλειστικά την επιθυμία ευθυγράμμισης της πληροφορίας με τις κυβερνητικές επιταγές και το πράττει αυτό

μέσα από ένα αδιαφανές, αυθαίρετο και τιμωρητικό σύστημα καταννομής της κρατικής χρηματοδότησης. Αυτό είναι ακόμα πιο επικίνδυνο. Η διανομή, δηλαδή, δημόσιων πόρων, διαφημίσεων, επιδοτήσεων, ενισχύσεων όχι με βάση αντικειμενικά ή αξιοκρατικά κριτήρια αλλά με γνώμονα τη συμμόρφωση προς την κυβερνητική κατεύθυνση.

Το δημόσιο χρήμα μετατρέπεται έτσι σε μηχανισμό επιβράβευσης των «ημετέρων» και σε μοχλό πίεσης ή αποκλεισμού για όσους δεν συμμορφώνονται. Και για να μην υπάρξουν παρερμηνείες, προφανώς και πρέπει να μπει φρένο στη χρηματοδότηση ανύπαρκτων ή παραπλανητικών μέσων, όπως για παράδειγμα το περιβόητο «Βελόνα και κλωστή» που επιδοτήθηκε μέσω ΚΕΕΛΠΝΟ πάλι από Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Η αντιμετώπιση, λοιπόν, τέτοιων σκανδάλων δεν μπορεί να αποτελέσει όμως άλλοθι για μια απολυταρχική λογική αδειοδότησης, συμμόρφωσης και τελικά εξόντωσης των υπαρκτών ανεξάρτητων μέσων.

Μόλις πριν από λίγες μέρες έκλεισε ένας τηλεοπτικός σταθμός, σταμάτησε τη λειτουργία του και ήταν ένας σταθμός που δεν ήταν βέβαια στο φάσμα της κυβερνητικής επιρροής, αλλά εξέφραζε μια πιο προοδευτική και αντιπολιτευτική φωνή. Αυτό ήταν μεγάλο πλήγμα για την πολυφωνία. Είδαμε ότι ως Κυβέρνηση δεν κάνατε τίποτα και φυσικά δεν κάνατε μια κίνηση να προστατευτούν οι εργαζόμενοι που έμειναν χωρίς δουλειά.

Δεν είναι το ίδιο, λοιπόν, να σταματάς τα φανταστικά μέσα από το να επιχειρείς να εξαφανίσεις πραγματικές, ενεργές, αν και για εσάς ενοχλητικές δημοσιογραφικές παρουσίες που παλεύουν με περιορισμένους πόρους για να προσφέρουν ενημέρωση.

Τα είπε πολύ σωστά ο εισηγητής μας. Εγώ θα αναφερθώ μόνο σε δύο κρίσιμα σημεία.

Πρώτον, ορίζεται ως αρμόδια αρχή μια απλή διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης, δηλαδή ένας διοικητικός μηχανισμός πλήρως εξαρτώμενος από την Κυβέρνηση. Ούτε ανεξαρτησία ούτε εγγυήσεις θεσμικής αμεροληψίας. Στην ουσία θεοπιζέτε εσείς τους κανόνες, εσείς κρίνετε την εφαρμογή τους και αποφασίζετε στο τέλος ποιος ανταμείβεται και ποιος τιμωρείται.

Και, δεύτερον, -και εδώ είναι πιο ανησυχητικά τα πράγματα-, ζητάτε από τα μέσα να παραδίδουν στοιχεία για τους συνδρομητές τους. Τι άλλο θα μπορούσε να εξυπηρετεί αυτή η πρόβλεψη πέρα από την επιτήρηση πολιτικών προτιμήσεων;

Το σχέδιο νόμου, λοιπόν, που συζητάμε σήμερα δεν αποτελεί μεμονωμένο περιστατικό. Είναι η θεσμική αποτύπωση μιας πολιτικής που δεν αντέχει την αντίρρηση και φοβάται τον πλουραλισμό. Το απορρίπτουμε ως βαθιά επικίνδυνο για τη δημοκρατία, για την ελευθερία του λόγου, για το ίδιο το δικαίωμα των πολιτών να γνωρίζουν, να επιλέγουν και να διαφωνούν.

Περνάω στο επόμενο θέμα, το οποίο αποτελεί και χαρακτηριστικό παράδειγμα, ο τρόπος δηλαδή που παρουσιάζεται η γενοκτονία στη Γάζα που καταδεικνύει βεβαίως επιπλέον κάτι περισσότερο για το εσωτερικό της χώρας μας.

Δεν έχουμε απλά μια πολιτική, μια κοινωνική κρίση, έχουμε μπροστά μας μια ηθική κρίση που εξαπλώνεται από τα πολιτικά στελέχη, τους δημοσιολόγους, τους δημοσιογράφους και περνάει προς τα κάτω μέσα από τα social media, τα fake news, αλλά και τις επίσημες αναλύσεις και τα ρεπορτάζ των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Όταν σκοτώνεται τόσοσ κόσμος σε τέτοιες φρικτές συνθήκες ύπαρξης με τόσο σαδιστικό τρόπο και οι ομάδες προπαγάνδας αποστρέφουν την πραγματικότητα, είναι φανερό ότι έχουμε φτάσει στο ηθικό όριο της εποχής μας. Όταν η αλληλεγγύη λειδορείται, όταν η ακροδεξιά της Κυβέρνησης, για παράδειγμα ο Άδωνις Γεωργιάδης, επιχαίρει για τους τραμπουκισμούς των παρακρατικών στην Αίγυπτο, όταν ο θύτης βαφτίζεται θύμα και το θύμα θύτης, η ηθική κρίση πλέον είναι διάχυτη στην κοινωνία και δηλητηριάζει τα πάντα.

Απέναντι, λοιπόν, στο έγκλημα που διαπράττεται στην Παλαιστίνη καμία ουδετερότητα δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Η ιστορία έχει μία σωστή πλευρά. Το να πυροβολείς ανθρώπους που περιμένουν φαγητό και φάρμακα δεν είναι προειδοποίηση. Είναι ανήθικη ενέργεια και μαζική δολοφονία, άλλο ένα έγκλημα πολέ-

μου. Ο ΟΗΕ δήλωσε πως η διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας στη Γάζα έχει μετατραπεί σε παγίδα θανάτου. Όσοι συνεχίζουν να μιλούν για δικαίωμα στην αυτοάμυνα είναι πλέον συνένοχοι στο έγκλημα και στη γενοκτονία.

Ένωσα το καθήκον να συμμετέχω στη διεθνή ειρηνευτική ανθρωπιστική πρωτοβουλία, «March to Gaza», το καραβάνι της ανθρωπιάς, γιατί η αλληλεγγύη είναι ο μόνος δρόμος προς την ειρήνη. Η ελληνική αντιπροσωπεία στο «March to Gaza» επέστρεψε από την Αίγυπτο με την πεποίθηση ότι ένα μεγάλο βήμα έγινε και ότι τίποτα δεν τελειώνει εδώ. Από την πρώτη στιγμή το κίνημα επέμενε. Όλα τα μάτια στη Γάζα. Όσες μέρες ήμασταν στην Αίγυπτο, ο αποκλεισμός της Γάζας συνεχιζόταν, ο λιμός βάθαινε, η γενοκτονία συνεχίστηκε, εντάθηκε, με τη μετατροπή της πείνας -όπως είπαμε- σε παγίδα θανάτου από το κράτος-τρομοκράτη του Ισραήλ.

Η ελληνική αποστολή απέδειξε στην Αίγυπτο ότι ήταν μια καλά οργανωμένη, μαζική και πολιτικά ξεκάθαρη πρωτοβουλία που μπορεί να έχει αντίκτυπο. Αποτελούνταν από πάνω από διακόσια άτομα με κοινωνική και πολιτική εκπροσώπηση από πλήθος φορέων και πρωτοβουλιών σε μια από τις μαζικότερες και πιο συγκροτημένες αποστολές. Η ελληνική αποστολή συνέβαλε καθοριστικά στη σύνταξη και προώθηση μιας κοινής διακήρυξης του «March to Gaza». Αυτή περιλαμβάνει την ενίσχυση, διατήρηση τοπικών επιτροπών αλληλεγγύης σε κάθε χώρα -συμμετείχαν πάνω από πενήντα χώρες απ' όλο τον κόσμο- τις διεθνείς ημέρες δράσης με στόχο την ορατότητα της γενοκτονίας και την άσκηση πολιτικής πίεσης, τη συγκρότηση πολιτικού πλαισίου αγώνα για την ελευθερία της Παλαιστίνης, την απομόνωση του Ισραήλ και αντίσταση στην πολεμική οικονομία της Δύσης. Το «March to Gaza» δεν τελειώνει εδώ. Αντίθετα, απ' αυτήν την εμπειρία γεννιέται ένας νέος κύκλος αγώνα.

Από την οπτική της Νέας Αριστεράς αυτή η στάση, η σιωπή της Κυβέρνησης απέναντι στα ανθρωπιστικά εγκλήματα, είναι ηθικά κατακριτέα και πολιτικά ανεύθυνη, καθώς ενισχύει ένα σύστημα αποικιακής καταπίεσης και εθνοκάθαρσης. Η Ελληνική Κυβέρνηση που τηρεί μια παρατεταμένη σιωπή απέναντι στη γενοκτονία στη Γάζα και μια άνευ όρων υποστήριξη στην ισραηλινή κυβέρνηση, γίνεται συνένοχη σε έναν κύκλο βίας που έχει προκαλέσει χιλιάδες θύματα, μεταξύ των οποίων πλήθος αμάχων και παιδιών. Η στάση αυτή δεν αντανακλά τη δήθεν δημοκρατική αξιοπρέπεια της Ελλάδας, αλλά εκφράζει μια νεοφιλελεύθερη αυταρχική πολιτική που θυσιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα στον βωμό γεωστρατηγικών και οικονομικών συμφερόντων. Ενώ η Ελλάδα έχει ιστορικά ταυτιστεί με τους αγώνες κατά του φασισμού υπέρ της δημοκρατίας, η σημερινή Κυβέρνηση επιλέγει να στηρίξει μια κυβέρνηση που εφαρμόζει απαρχαίαν και γενοκτονία, όπως βέβαια χαρακτηρίζεται από τον ΟΗΕ και τους διεθνείς οργανισμούς.

Κατακρίνουμε, βεβαίως, αυτή την ελιτίστική διπλωματία που αντιμετωπίζει τις ζωές των Παλαιστίνιων ως δευτερεύουσες. Αντί να πιέζει για εκκευρία, διεθνή παρέμβαση και σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη εναρμονίζεται με μια γραμμή σιωπής και ανοχής, που νομιμοποιεί τη συστηματική βία του Ισραήλ κατά αμάχων και μικρών παιδιών. Η στάση της Νέας Δημοκρατίας δεν είναι ούτε ρεαλιστική ούτε εθνικά συμφέρουσα. Είναι έγκλημα ηθικής και πολιτικής συνειδήσεως.

Η Ελλάδα του Μητσοτάκη είναι στα μαύρα κατάστιχα της ιστορίας, όχι απλώς στη λάθος πλευρά της ιστορίας, αλλά στην ντροπιαστική πλευρά της ιστορίας, ανάμεσα σε χώρες που σφυρίζουν αδιάφορα για τη γενοκτονία των Παλαιστίνιων, που στήνουν μίζες με τον Νετανιάχου και υπερασπίζονται την ακροδεξιά του κυβερνήτη όπου βρεθούν και όπου σταθούν. Ακόμα και τώρα, την ύστατη στιγμή, που όλο και περισσότερες χώρες πιέζουν τον Νετανιάχου να σταματήσει τη γενοκτονία στη Γάζα, η Ελλάδα καταψήφισε μαζί με τη μειοψηφία ευτυχώς, την αναθεώρηση της σχέσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ισραήλ.

Η Νέα Αριστερά παρέχει αμετακίνητη υποστήριξη στον παλαιστινιακό λαό και πάγια θέση του κόμματος παραμένει η άμεση διακοπή των στρατιωτικών σχέσεων της Ελλάδας με το Ισραήλ, η επιβολή κυρώσεων και η αναγνώριση του παλαιστινιακού κράτους, όπως αποφάσισε ομόφωνα η Βουλή τον Δεκέμβριο του

2015. Δεν πρέπει η ντροπιαστική πολιτική Μητσοτάκη να γίνει ντροπή όλης της χώρας.

Θα πω και δύο κουβέντες και για τον πόλεμο. Η Μέση Ανατολή βρίσκεται πλέον στο σημείο μηδέν. Η επίθεση του Ισραήλ στο Ιράν βάζει φωτιά όχι μόνο στη Μέση Ανατολή, αλλά στην ευρύτερη περιοχή. Η αεροπορική επίθεση στο Ιράν αποτελεί μια κυνική επίδειξη ισχύος έξω από κάθε έννοια Διεθνούς Δικαίου. Η ευθύνη της ακροδεξιάς κυβέρνησης του Μπέντζαμιν Νετανιάχου είναι ιστορική. Οδηγεί τη Μέση Ανατολή στον όλεθρο. Παρακολουθούμε την επικίνδυνη πλέον πλήρη παρακμή του διεθνούς συστήματος δικαίου και ασφάλειας, την τεράστια ευθύνη των ΗΠΑ και της Δύσης που τροφοδότησαν επί τόσα χρόνια την πολεμική μηχανή ενός κράτους-νταή της περιοχής, που νομιμοποίησαν τη δράση του απέναντι στους Παλαιστίνιους αλλά και τις γειτονικές χώρες.

Η Ελληνική Κυβέρνηση οφείλει έστω και τώρα να εγκαταλείψει τη στάση του πιστού και πρόθυμου συμμάχου του Ισραήλ. Οφείλει να καταδικάσει χωρίς «ναι μεν, αλλά» την επίθεση στο Ιράν. Κυρίως, όμως, να διακόψει κάθε στρατηγική συνεργασία με αυτό το κράτος δολοφόνο. Να συνταχθεί με εκείνες τις κυβερνήσεις που παλεύουν στους διεθνείς οργανισμούς για να μπει φραγμός στην πολεμική λογική του ακροδεξιού Νετανιάχου. Αυτό σημαίνει μεταξύ άλλων αποφασιστική επιβολή κυρώσεων σε βάρος του Ισραήλ. Αυτό επιβάλλει η λογική, αυτό επιβάλλει το Διεθνές Δίκαιο. Κάθε άλλη επιλογή συνιστά συνενοχή για μια χώρα που έχει συναινέσει σε έναν γενικευμένο πόλεμο που απειλεί τις ζωές μας.

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας όχι στο όνομά μας. Η δήλωση του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών είναι δήλωση νομιμοφροσύνης και υποταγής στο Ισραήλ και πρωτίστως στις ΗΠΑ. Χωρίς περιττά σχόλια, είναι ντροπιαστική για μια χώρα που έχει άλλη παράδοση και την οποία η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ποδοπατά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Πέρκα.

Τον λόγο έχει ο κ. Φωτόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι γεγονός ότι δεν είχα σκοπό να απευθυνθώ από το Βήμα της Βουλής σήμερα, δεδομένου ότι με κάλυψε η εισήγηση του κ. Γραμμένου όσον αφορά το νομοσχέδιο. Σε κάποια συμφωνούμε, σε κάποια διαφωνούμε. Σε κάθε περίπτωση η αναφορά η οποία έγινε από τον εισηγητή μας ήταν πλήρης και εμπεριστατωμένη. Δεν νομίζω ότι είχα λόγο να απευθυνθώ.

Θέλουμε, όμως, να αγιάσουμε και δεν μας αφήνετε εσείς στην Κυβέρνηση. Το ανέφεραν και οι προηγούμενοι ομιλητές. Έχω εδώ τη διαβίβαση η οποία έγινε από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και θα φτάσει σε λίγο στη Βουλή, σχετικά με τη δικογραφία όσον αφορά το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και αφορά δύο πρώην Υπουργούς. Θεσμικά δεν πρόκειται να αναφερθούν στα ονόματα των δύο Υπουργών, καθώς δεν αναφέρονται και από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

Υπάρχει το άρθρο της εφημερίδας «Καθημερινή», την οποία δεν μπορεί να κατηγορήσει κάποιος ούτε για αντιπολιτευτικό λόγο, ούτε εν πάση περιπτώσει ότι είναι ένα από τα μέσα τα οποία εσείς θεωρείτε ότι διαδίδουν fake news. Είναι η «Καθημερινή», είναι η ναυαρχίδα της συντηρητικής παράταξης για πολλά χρόνια. Εμείς όμως δεν θα πέσουμε σε αυτό το ολίσθημα. Δεν θα αναφέρουμε τα ονόματα των δύο πρώην Υπουργών. Θα αναφέρουμε να έρθει η δικογραφία και θα περιμένουμε από τον Πρόεδρο της Βουλής να κινήσει τις διαδικασίες και όλοι να κριθούμε.

Παρ' όλα αυτά ακριβώς μία εβδομάδα πριν στις 11 Ιουνίου με το 3772 πρωτόκολλο της Βουλής των Ελλήνων η Ελληνική Λύση κατέθεσε πρόταση σύστασης εξεταστικής επιτροπής για τη διερεύνηση του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ζήτησε ο Πρόεδρος μας, ο Κυριάκος Βελόπουλος, από αυτό το Βήμα και από τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης, καθώς είναι εθνικό θέμα, να συμπράξουν, να συνυπογράψουν, εάν θέλετε και για λόγους κομματούχου τα υπόλοιπα κόμματα όπως το ΠΑΣΟΚ, ο ΣΥΡΙΖΑ, οποιοδήποτε κόμμα της Αντιπολίτευσης, να φέρουν τη δική τους πρόταση και εμείς εθνικά σκεπτόμενοι θα έρθουμε και θα υπο-

στηρίξουμε ακόμα και τη δική τους πρόταση. Είπαμε και αυτό. Δεν έχει γίνει. Αλλά αυτό το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή είναι, πρώτον, η πρόταση σύστασης εξεταστικής επιτροπής την οποία έχει καταθέσει η Ελληνική Λύση ακριβώς πριν μία εβδομάδα και η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για διαβίβαση στη Βουλή των Ελλήνων της δικογραφίας για το σκάνδαλο του ΟΠΕ-ΚΕΠΕ.

Είναι ένα σκάνδαλο το οποίο αυτήν τη στιγμή που μιλάμε έχει φτάσει στα 415 εκατομμύρια. Να πούμε εδώ μόνο ότι από τα 500 περίπου εκατομμύρια ανάκτησης, τα οποία ζητά πίσω η Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά από χώρες, τα 415 αφορούν την Ελλάδα.

Από τα 500 εκατομμύρια -σχεδόν κάτι λιγότερο- σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα 415 εκατομμύρια αφορούν την Ελλάδα! Εδώ για να καταλάβουμε λίγο το μέγεθος της διαφθοράς, το μέγεθος του εξευτελισμού τον οποίο υπέστη η χώρα.

Είναι, όμως, μόνο οικονομικό σκάνδαλο, το οποίο αφορά αυτά τα 415 εκατομμύρια, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, κυρίες και κύριοι Βουλευτές; Σαφώς και όχι. Και δεν είναι μόνο οικονομικό για έναν ακόμα λόγο. Συζητάμε και εμείς ως Ελληνική Λύση και έχουμε κατηγορηθεί για αυτό, ότι έχουμε δώσει πολύ μεγάλο βάρος, τόσο όσον αφορά τον δημόσιο λόγο μας, όσον αφορά και τις προτάσεις μας μέσα στη Βουλή αλλά και το ίδιο το πρόγραμμά μας το οποίο έχουμε καταθέσει, για την «εμμόνη» μας με τον πρωτογενή τομέα.

Αρα, τα χρήματα τα οποία δεν έχουν πάει σε αγρότες και κτηνοτρόφους που τα δικαιούνται, δεν είναι μόνο το οικονομικό μέρος της υπόθεσης το οποίο προβληματίζει, είναι ότι στερήθηκαν και από αγρότες που θα έπρεπε να τα πάρουν και από κτηνοτρόφους που θα έπρεπε να τα πάρουν και βγήκαν από την παραγωγική διαδικασία. Δεν είναι, δηλαδή, μόνο το πρόβλημα, για το οποίο εδώ οι γνώμες διίστανται. Θα ήθελα αν γνωρίζατε, κύριε Υπουργέ, στη διάρκεια της συζήτησης -ξέρω ότι δεν είσαι υποχρεωμένος, αλλά είναι μια εύλογη απορία την οποία έχουμε και η οποία θα ενταθεί τις επόμενες μέρες- να μας πείτε αν τα 415 εκατομμύρια ευρώ, εν προκειμένω, θα καλυφθούν από τον κρατικό προϋπολογισμό ή αν θα ανακτηθούν από επόμενες επιδοτήσεις, άρα θα αφαιρεθούν από το σύνολο των αγροτών και των κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων οι οποίοι τα δικαιούνται. Αυτή είναι μια πληροφορία την οποία θα θέλαμε να την έχουμε. Είναι μια ειλικρινής απορία και είναι μια απορία η οποία θα πρέπει νομίζω να κατατεθεί.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, επαναλαμβάνω δεν είναι μόνο αυτό καθαυτό το ποσό το οποίο θα επιστραφεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τον άλφα ή βήτα τρόπο. Είναι και το ποσό το οποίο δεν πήγε στους παραγωγούς και πολλοί εξ αυτών αναγκάστηκαν τα προηγούμενα χρόνια και βγήκαν εκτός παραγωγικής διαδικασίας και είτε μετανάστευσαν σε μεγάλες πόλεις είτε μετανάστευσαν στο εξωτερικό. Εδώ το πρόβλημα είναι διττό. Σχετίζεται και με την εγκατάλειψη της επαρχίας, σχετίζεται και με το δημογραφικό.

Σε κάθε περίπτωση, καλούμε και τον Πρόεδρο της Βουλής, είτε στη μία περίπτωση είτε στην άλλη, να τρέξει τις διαδικασίες να φέρει το θέμα στην Ολομέλεια, να κάνουμε μια ειλικρινή και έντιμη συζήτηση να αναβαθμίσουμε λίγο το επίπεδο του πολιτικού λόγου στο Κοινοβούλιο και να δώσουμε λύσεις και απαντήσεις.

Εμείς ως Ελληνική Λύση δεν θα δεχτούμε -και σας το λέμε εξ αρχής- αυτοί που πήραν τα χρήματα να μην τα επιστρέψουμε. Δεν θα δεχτούμε, δηλαδή, η ζημιά να επιμεριστεί είτε στο σύνολο των αγροτών, των κτηνοτρόφων και των μελισσοκόμων είτε στο σύνολο των Ελλήνων φορολογουμένων. Γιατί λεφτόδεντρα, όπως έχουμε πει όλοι, δεν υπάρχουν.

Αρα, τις όποιες ευρωπαϊκές επιδοτήσεις παρανόμως έχουν διατεθεί, θα πρέπει να τις επιστρέψουν αυτοί οι οποίοι δεν τις δικαιούνται.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Φωτόπουλο.

Τον λόγο έχει ο κ. Δημήτρης Μάντζος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από το ΠΑΣΟΚ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι πριν από λίγη ώρα όσο συνεδριάζαμε και συζητούσαμε για την ελευθερία του Τύπου, για τη διαφάνεια στην ενημέρωση, για τα γεγονότα εκείνα τα οποία πληγώνουν και εκθέτουν τη χώρα μας διεθνώς και όλοι συμφωνούσαμε στην ανάγκη αυτά να λιγοστεύουν, και ελεγχόμαστε η Αντιπολίτευση επειδή παγίως τα αναδεικνύουμε -προσοχή, ελεγχόμαστε επειδή τα αναδεικνύουμε και δεν ελέγχεται η Κυβέρνηση επειδή υπάρχουν. Αυτό πιστεύει η Κυβέρνηση ότι είναι δουλειά της Αντιπολίτευσης. Και πράγματι, όσο μιλούσαμε στις 19 Ιουνίου, σήμερα στο Λουξεμβούργο, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εξέδωσε μια ανακοίνωση ντροπή για τη χώρα μας, κόλαφο για τη χώρα μας, σύμφωνα με την οποία υπάρχει για την εικαζόμενη κατάχρηση των γεωργικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανοικτή ποινική διερεύνηση εις βάρος και πολιτικών προϊσταμένων του ΟΠΕΚΕΠΕ, Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και φυσικά, στελεχών του ίδιου του οργανισμού.

Στη συνέχεια, από τον εθνικό Τύπο πληροφορούμαστε ότι πρόκειται για δύο Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας, τους κ. Βορίδη και Αυγενάκη. Αναμένουμε φυσικά αυτό να επιβεβαιωθεί.

Επαναλαμβάνω ότι γίνεται από τον Τύπο η ενημέρωση και ότι αναμένουμε να επιβεβαιωθεί και από τη διαβίβαση και την ανακοίνωση της δικογραφίας στη Βουλή.

Οι κύριοι Βορίδης και Αυγενάκης μπαίνουν και αυτοί στον προθάλαμο του φυσικού δικαστή, ο οποίος πια έχει ασφυκτική πολυκοσμία από Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας.

Αναρωτιόμαστε πραγματικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, τι θα βρείτε να πείτε και γι' αυτή τη δικογραφία του Ευρωπαίου Εισαγγελέα, που μπορεί να έχει αλλάξει κιόλας, μπορεί αυτός να είναι καλός. Η προηγούμενη ήταν κακή, ήταν εμμονική, είχε σύνδρομο καταδίωξης της χώρας μας! Ο κ. Γεωργιάδης είχε καταφερθεί εναντίον της, ότι «τι ξέρει εκείνη από το εθνικό δίκαιο».

Ξέρει άραγε ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας τι σημαίνει Κοινή Αγροτική Πολιτική, που είναι ευρωπαϊκή πολιτική; Γνωρίζει ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας Ευρωπαϊκό Δίκαιο ή να του το μάθει ο κ. Γεωργιάδης και κάποιος άλλος αυτόκλητος ερμηνευτής και υπερασπιστής του Ευρωπαϊκού Δικαίου στην Ελλάδα;

Τι θα βρείτε να πείτε γι' αυτήν τη νέα δικογραφία και τη νέα διερεύνηση, που είναι βέβαιο ότι η Βουλή θα ζητήσει; Τι θα σκαρφιστεί πάλι η Νέα Δημοκρατία για να παρεμποδίσει τη διερεύνηση και αυτού του σκανδάλου διαφθοράς και αδιαφάνειας;

Γιατί τόσο καιρό, για παράδειγμα, την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, που είναι το πρώτο βήμα του κοινοβουλευτικού ελέγχου πριν έρθει η δικογραφία, την οποία έχουμε ζητήσει εβδομάδες τώρα και εμείς και άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης, δεν την έχετε συγκαλέσει καν για να υπάρξει η ενημέρωση σε πολιτικό επίπεδο πριν το ποινικό, το οποίο πλέον επικρέμαται πάνω από την Κυβέρνηση ως δαμόκλειος σπάθη; Είναι ξεκάθαρο.

Τι θα βρείτε να πείτε και πώς θα ψηφίσετε ξανά, όπως χθες; Γιατί το χθεσινό αποτέλεσμα πιστοποίησε για μία ακόμη φορά όσα είχαμε περιγράψει ως κίνδυνο μέχρι τη χθεσινή συζήτηση, πόσο φοβάται τη δικαιοσύνη η Νέα Δημοκρατία. Όπως τη φοβάται στον ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι τη φοβήθηκε στα Τέμπη, έτσι φοβήθηκε στις υποκλοπές, έτσι τη φοβάται σε κάθε περίπτωση στην οποία ανοίγουν λογαριασμοί με την εθνική ή την ευρωπαϊκή δικαιοσύνη.

Γι' αυτό καταψηφίσατε χθες τη μοναδική τεκμηριωμένη στη δικογραφία πρόταση, που ήταν του ΠΑΣΟΚ. Γι' αυτό ψηφίσατε μια προκατασκευασμένη πρόταση, κομμένη και ραμμένη στον κ. Καραμανλή, με την οποία πρόταση επιδιώκετε ήδη την απαλλαγή του από το δικαστικό συμβούλιο.

Εμείς θα είμαστε παρόντες, παρά τις επιδιώξεις σας, και στην επιτροπή, και θα ζητήσουμε να λειτουργήσει αυτή με όρους αξιοπιστίας και με διακομματικό Προεδρείο και να λειτουργήσει με εξέταση μαρτύρων και κατ' αντιπαράσταση, με προσκόμιση εγγράφων, όπως πρέπει να κάνει σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους. Θα είμαστε εκεί απέναντι στις επιδιώξεις σας.

Και θα δούμε ποιοι είναι αυτοί τελικά που φοράνε τη «φανέλα» της Εθνικής Ελλάδος. Γιατί για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, για παράδειγμα, τέτοια εποχή πέρυσι τον Μάιο ο κ. Αυγενάκης μιλούσε στο ΠΑΣΟΚ και έλεγε ότι δεν φοράει τη «φανέλα» της Εθνικής Ελλάδος

γιατί μας εκθέτει διεθνώς.

Σήμερα από το Λουξεμβούργο μάθαμε ποιοι φορούσαν και φορούν τη «φανέλα» της Ελλάδος, φέροντας στο φως και επιμένοντας επίμονα -όχι εμμονικά, όπως μας λέγατε- ένα σκάνδαλο διαφθοράς και αδιαφάνειας, και ποιοι είναι αυτοί που φορούν τη «φανέλα» της διαπλοκής. Φάνηκε από το Λουξεμβούργο. Η συνέχεια, στην Αθήνα!

Έρχομαι στο σημερινό ζήτημα. Νωρίτερα απάντησα στον κύριο Υφυπουργό για κάποια ζητήματα όπου είχαμε ένα ντιμπίτ. Δεν απάντησα στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας φοβάμαι, όταν επικαλέστηκε ακόμη και στίχους του εθνικού ποιητή για να μας περιγράψει τη δεκαετία του 1980 και το πώς ζούσε τότε ο κόσμος. Ευτυχώς θυμούνται οι πολίτες και τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις και τις μεγάλες αλλαγές της κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ και Ανδρέα Παπανδρέου. Ίσως περιπετείει ακόμη και από μένα, που είμαι Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, κάποια πρόταση υπεράσπισης εκείνης της περιόδου.

Έχω την εντύπωση ότι παρεξηγηθήκατε. Δεν μίλησα για έναν διαγωνισμό -ούτε με ενδιαφέρει να μπούμε σε έναν διαγωνισμό- για το πώς οι κυβερνήσεις μπορούν να προωθούν το κυβερνητικό τους έργο μέσα από τον φιλικό Τύπο. Δεν συζήτησα κάτι τέτοιο. Εδώ μιλάμε για το πώς οι ημειπίσμοι κομματικοί μηχανισμοί προπαγάνδας συμμετέχουν σε αδιαφανή δίκτυα εξουσίας και διαδικτυακής πληροφόρησης και σε αδιαφανείς συναλλαγές.

Αυτή η συζήτηση είναι τελείως διαφορετική απ' αυτή που κάנוμε σήμερα για τον Τύπο. Είναι άλλη η συζήτηση για την ηλεκτρονική προπαγάνδα της Νέας Δημοκρατίας και άλλη η συζήτηση για τον Τύπο. Και μόνο η ταύτιση των δύο θεμάτων είναι προσβλητική. Άλλο ο Τύπος, άλλο η προπαγάνδα!

Ο Τύπος, οι ελεuthεροί και αδέσμευτοι δημοσιογράφοι, ξεμπροστιάζουν την προπαγάνδα και τους αμειβόμενους υπαλλήλους που καμώνονται τους ειδησεογραφικούς οργανισμούς. Στο φως της ημέρας τους ξεμπροστιάζουν.

Πάμε, λοιπόν, στον πραγματικό Τύπο.

Αλήθεια, κύριε εισηγητή της Πλειοψηφίας, κύριε συνάδελφε, Δημήτρη Μαρκόπουλε, είναι επιχείρημα το 2025 ότι η ελευθερία του Τύπου είναι η εικόνα των περιπτέρων στη χώρα μας; Είναι αντικείμενο που πρέπει να τύχει μάλιστα και προβολής και να μας προκαλέσει και υπερηφάνεια στην Εθνική Αντιπροσωπεία ότι έχουμε πολλές εφημερίδες που δεν είναι όλες κυβερνητικές; Δηλαδή, να πούμε και μπράβο στην Κυβέρνησή μας που δεν μας έχει κάνει ακόμα Ουγγαρία; Έχουμε κάποια «χιλιόμετρα».

Μπράβο που δεν κλονίστηκαν κατακτήσεις μισού αιώνα αδιάλειπτης λειτουργίας της δημοκρατίας μας! Και όλο αυτό να το πούμε και ως επίτευγμα της Νέας Δημοκρατίας και να χειροκροτήσουμε; Δηλαδή, το γεγονός ότι δεν έχουμε ακόμη συμπολίτες μας που να κρύβουν τον «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ» ή «Τα Νέα» ή «Το Βήμα», αυτό και μόνο σημαίνει ότι έχουμε καταξιωμένη ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα;

Αυτό το επιχείρημα το έχει και ο Πρωθυπουργός στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δείχνοντας μια αντικυβερνητική ή όχι τόσο φιλοκυβερνητική -δεν θυμάμαι ποια ήταν εν πάση περιπτώσει- εφημερίδα, λέγοντας ότι «Να, μα τι μου λέτε; Δεν είναι όλες φιλοκυβερνητικές.»

Ο Τύπος δεν είναι απλό επιχειρηματικό αντικείμενο και δεν πρέπει να το βλέπουμε έτσι ούτε μπορεί να λογίζεται απλώς ως ένας κλάδος σε ομίλους εταιρειών. Είναι πυλώνας δημοκρατίας, γι' αυτό και πρέπει κάθε νομοθετική πρωτοβουλία που συζητούμε σε αυτήν την Αίθουσα πάνω στον Τύπο να κρίνεται υπό αυτό το πρίσμα.

Γι' αυτό και κάθε παρέμβαση δεν μπορεί να είναι ξέχωρη, όπως σωστά είπε ο Δημήτρης Μπιγάγκης νωρίτερα, από το ευρύτερο περιβάλλον, το θεσμικό, το οικονομικό, το κοινωνικό και το περιβάλλον το εργασιακό για τους ίδιους τους δημοσιογράφους, το λειτουργικό τους.

Ποιος μπορεί να ξεχάσει τις επιθέσεις σε δημοσιογράφους, όπως και τις πιέσεις, τις απόπειρες χειραγώγησης, ακόμα και τις επίσημες επιχειρήσεις παρακολούθησης και από την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών αποδεδειγμένα για λόγους εθνικού συμφέροντος που ουδέποτε τεκμηριώθηκαν, αλλά και τις επιθέσεις με spyware, το γνωστό Predator, και άλλα λογισμικά τα οποία έχουν

χρησιμοποιηθεί;

Η διεθνής έκθεση της χώρας μας είναι δεδομένη και σε αυτό. Από τον Οκτώβριο του 2023 το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει ζητήσει εξηγήσεις και ενέργειες από την Ελλάδα για το θέμα της παρακολούθησης και δημοσιογράφων και πολιτικών και στρατιωτικών.

Προχθές στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπήρχε νέα συζήτηση πάνω στις υποκλοπές, πάνω στο πόρισμα PEGA. Και απολογήθηκε ή κλήθηκε να απολογηθεί για μία ακόμη φορά η Κυβέρνηση για το τι έχει κάνει ή για το τι δεν έχει κάνει για τη συμμόρφωση της ελληνικής πολιτείας στα πορίσματα της επιτροπής PEGA.

Ποιος μπορεί να ξεχάσει ή να διαγράψει το γεγονός ότι έχουμε στρατηγικές αγωγές κατά δημοσιογράφων, τις γνωστές SLAPPS; Πολλοί απ' αυτούς ευτυχώς δικαιώνονται χάρη στα ελληνικά δικαστήρια, αλλά ο εκφοβισμός είναι δεδομένος. Από τη στιγμή που θα υποστεί κάποιος μια εκδικητική στρατηγική αγωγή μέχρι τη δικαίωσή του στο πολιτικό δικαστήριο, αυτό προκαλεί σπίλωση, προκαλεί εκφοβισμό, προκαλεί απώλεια εργασίας. Αδρανεύει το φίλτρο ελέγχου που πρέπει να λειτουργεί μέσα σε κάθε ελεύθερο και αδέσμευτο δημοσιογράφο.

Ποιος μπορεί να ξεχάσει το σκάνδαλο αδιαφάνειας στη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης με κρατική διαφήμιση; Διότι, ναι, ευλογούμε το μητρώο -πρώτη η Κυβέρνηση-, αλλά ποιος έχει ξεχάσει το σκάνδαλο των λιστών χρηματοδότησης; Ακόμα είναι ζωντανό στη μνήμη όλων και στις τσέπες κάποιων, για να μην ξεχάσουμε όσα έγιναν. Διότι είναι σωστό και αναγκαίο το μητρώο, αλλά μέχρι να βγει το μητρώο, η Κυβέρνηση φρόντισε να μας δείξει τις ολέθριες συνέπειες που είχε η απουσία του, εκθέτοντας ξανά τη χώρα διεθνώς. Διότι πολύ απλά η πραγματική αιτία ενημέρωσης της κοινωνίας για την πανδημία αποτέλεσε την αφορμή για την οικοδόμηση σχέσεων εξάρτησης των μέσων μαζικής ενημέρωσης από την Κυβέρνηση: Προνομιακή χρηματοδότηση ανάλογη, όχι του πραγματικού ενημερωτικού έργου, αλλά με βάση και συνάρτηση κομματικά και άλλου τύπου κριτήρια. Ήταν ένα τέλειο ρουσφέτι της «Κυβέρνησης των αρίστων», μια τέλεια σχέση αλληλεξάρτησης κρατικής εξουσίας και μέσων μαζικής ενημέρωσης!

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο προφανώς συζητούμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου το οποίο συνοδεύεται από πάρα πολλές υποσχέσεις για το μέλλον του ηλεκτρονικού και έντυπου Τύπου, υποσχέσεις που δίνουν ελπίδα σε όσους μάχονται για την επιβίωση του Τύπου, ιδίως τους ρομαντικούς του περιφερειακού Τύπου, του έντυπου κυρίως Τύπου που πασχίζουν σε εποχές δύσκολες να επιβιώσουν οι εφημερίδες τους και τα μέσα τους.

Το ερώτημα είναι αν ενισχύεται επαρκώς η διαφάνεια στον Τύπο και αν αρκούν όσα έρχονται με το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου. Ο εισηγητής μας Δημήτρης Μπιγάγκης και στην επιτροπή και εδώ στην Ολομέλεια απάντησε ήδη αρνητικά και τεκμηρίωσε το γιατί.

Η Κυβέρνηση δίνει υποσχέσεις που θα βελτιώσουν την κατάσταση στα μέσα ενημέρωσης όχι μέσω του σημερινού, αλλά μέσω μελλοντικών νομοσχεδίων που εξαγγέλλει. Ρυθμίσεις που θα μπορούσε να είχε φέρει, δεν τις έχει φέρει. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η περιώνυμη πια ρύθμιση για τις δημοσιεύσεις των προκηρύξεων στον Τύπο. Πόσα χρόνια, πόσες κυβερνήσεις έχουν περάσει, πόσοι Υπουργοί από τη μνημονιακή απαγόρευση, η οποία πρέπει πράγματι να ανασταλεί;

Θα μπορούσε η Κυβέρνηση να εντάξει μια τέτοια ρύθμιση στο σχέδιο νόμου ακόμη και με τροπολογία. Νυχτερινές τροπολογίες είδαμε ακόμα και για την άρση της απαγόρευσης συμμετοχής συντρόφων και συζύγων πολιτικών σε ξένες εταιρείες. Γι' αυτό που υπάρχει πραγματικό έδαφος συναίνεσης δεν μπορούσε να υπάρξει έστω μία τροπολογία της τελευταίας στιγμής από μια Κυβέρνηση-πρωταθλήτρια στις τροπολογίες; Προφανώς προτιμά η Κυβέρνηση να συντηρεί την ομηρία της ετήσιας ανανέωσης.

Είναι γενικά παραδεκτό, κύριε Πρόεδρε, ότι ο Τύπος αποτελεί πυλώνα για τη δημοκρατία, προϋπόθεση ορθής λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δεν είναι όμως αυτό δεδομένο ακόμα και σήμερα. Σε πολλές έρευνες η χώρα μας πράγματι καταλαμβάνει κακόλογο τιμητικές θέσεις για την ελευθερία του Τύπου και αυτό δεν το λέει μόνο το ΠΑΣΟΚ, δεν το λένε μόνο οι

διεθνείς οργανισμοί, όπως η έκθεση του Οργανισμού Human Rights Watch ή η έκθεση των Δημοσιογράφων χωρίς Σύνορα. Αυτή η τελευταία έκθεση των Δημοσιογράφων χωρίς Σύνορα έχει δημοσιευτεί ακόμη και στο ΣΚΑΪ, το οποίο αν μη τι άλλο δεν είναι ένα σφόδρα αντικυβερνητικό μέσο ενημέρωσης. Το λέω αυτό, διότι υπάρχει ένας ζήλος γενικότερης ισοπέδωσης των μη κυβερνητικών οργανώσεων και των οργανισμών γενικώς της Κοινωνίας των Πολιτών, όταν τα πορίσματά τους δεν συμφέρουν την Ελληνική Κυβέρνηση.

Είμαι προσωπικά ευλογημένος έχοντας υπηρετήσει ως εκπρόσωπος Τύπου του Κινήματός μας, διότι ήρθα σε επαφή με επιχειρήσεις Τύπου και δημοσιογράφους που προσπαθούν να κάνουν το λειτουργημά τους παρά τις αντιξοότητες, ιδίως στην ελληνική περιφέρεια.

Οι υγιείς επιχειρήσεις προσφέρουν θέσεις εργασίας, είναι πυλώνες δημοκρατίας σε κάθε γωνιά της επικράτειας και πράγματι ένα πολύ σοβαρό κενό του νομοσχεδίου είναι η μη ύπαρξη εξειδικευμένων πρωτοβουλιών για τον περιφερειακό Τύπο. Δεν υπάρχουν μέτρα στήριξης των περιφερειακών μέσων που αποτελούν βασικό πυλώνα του δημοκρατικού διαλόγου και της τοπικής πληροφόρησης. Παλαιές εφημερίδες, έντυπα στην περιφέρεια, για δεκαετίες ολόκληρες, ενημέρωναν, ψυχαγωγούσαν, όξυναν τη σκέψη των πολιτών, το δημοκρατικό τους πνεύμα. Πλέον και με τις ηλεκτρονικές ιστοσελίδες τους είναι αμείωτη η συμβολή τους και η αξία τους στην τοπική κοινωνία.

Είναι τουλάχιστον αναγκαίο να συναινέσουμε να υπάρξει επίτελος ένας ελεγκτικός μηχανισμός, ώστε αυτό το 30% του νόμου του 1997 να μπορέσει επιτέλους να εφαρμοστεί και ένα σημαντικό τμήμα της κρατικής διαφήμισης να κατευθύνεται στον περιφερειακό Τύπο, εκεί όπου οι ανάγκες είναι πράγματι -και είμαι βέβαιος ότι συμφωνούμε όλες και όλοι- ακόμα μεγαλύτερες και κομβικές για την ίδια τη λειτουργία της δημοκρατίας μας.

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε με μια σκέψη. Έλεγε ο Αλμίερ Καμί σ' ένα πολύ γνωστό απόφθεγμα του: «Ο ελεύθερος Τύπος μπορεί να είναι είτε καλός είτε κακός. Ο Τύπος ο οποίος δεν είναι ελεύθερος είναι απόλυτα βέβαιο ότι θα είναι κακός». Άρα, για εμάς είναι αδιαπραγμάτευτη η θέση υπέρ της πολυφωνίας, υπέρ της διαφάνειας και της ενίσχυσης της ανεξάρτητης ενημέρωσης. Το ΠΑΣΟΚ είναι υπέρ της ανεξάρτητης και διαφανούς διαδικασίας κατανομής της κρατικής διαφήμισης, υπέρ της διαφάνειας και της έμπρακτης προστασίας των δημοσιογράφων.

Δυστυχώς, η Κυβέρνηση δεν μοιράζεται ή δεν μοιράζεται με την ίδια ένταση αυτούς τους στόχους. Είναι χαρακτηριστικό ότι από την αρχή της διακυβέρνησής της αποδεικνύεται ότι ακολουθούσε μια προσέγγιση πιο χρηστική, χρησιμοθηρική προς τον Τύπο. Όμως, ξέρετε, ο λαός μας λέει ότι μπορείς να τους ξεγελάς όλους για λίγο καιρό, μπορείς να ξεγελάς λίγους όλον τον καιρό, αλλά δεν μπορείς να τους ξεγελάς όλους όλον τον καιρό. Έτσι, ο κόσμος αρχίζει να βιώνει τα προβλήματα στην καθημερινότητά του και να κλείνει τα αυτιά του στις σειρήνες της παραπληροφόρησης, εμπιστευόμενος εκείνες τις δημοσιογραφικές φωνές που πραγματικά αναδεικνύουν τα ζητήματα, δείχνοντας τα αντισώματα της κοινωνίας, τον αποπροσανατολισμό στις απόπειρες παραπληροφόρησης. Διότι πώς άλλωστε μπορεί μια Κυβέρνηση τόσο επίμονα και επιτυχημένα τόσα χρόνια να αποπροσανατολίζει από τα ζητήματα μιας απρονόητης εξωτερικής πολιτικής; Πώς μπορεί να αποπροσανατολίζει από το κόστος ζωής και τα πενήχρα εισοδήματα, από τη στεγαστική κρίση, από τα σκάνδαλα ενός κράτους-λάφυρο της Νέας Δημοκρατίας, όπως αποδεικνύεται πλέον και στον πρωτογενή τομέα;

Για εμάς, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και συνάδελφοι -τελευταία σκέψη- όσο πιο δύσκολη είναι η καθημερινότητα των πολιτών, όσο πιο μεγάλες είναι οι προκλήσεις για την κοινωνία μας, τόσο πιο αυξημένη είναι η ευθύνη του Τύπου και των αδέσμευτων δημοσιογράφων για καθαρή, δυνατή φωνή και για έλεγχο της πολιτικής εξουσίας.

Γι' αυτό επιμένουμε στην ενίσχυση των μέσων και στην προσφορά της πληροφόρησης και της ενημέρωσης με ελευθερία. Γι' αυτό επιμένουμε στις θεσμικές εγγυήσεις για διαφανή λειτουργία του μητρώου και της εθνικής νομοθεσίας. Επιμένουμε στη δημόσια χρηματοδότηση με διαφανή κατανομή που θα αντιστρέψει το

σημερινό καθεστώς της υπερσυγκέντρωσης μέσω μαζικής ενημέρωσης λόγω του οικονομικού στραγγαλισμού. Επιμένουμε στην απλοποίηση των διαδικασιών για τα μικρά περιφερειακά μέσα ενημέρωσης με την αρχή της αναλογικότητας. Επιμένουμε στην πλήρη ευθυγράμμιση με το Ενωσιακό Δίκαιο. Είναι στόχοι που δυστυχώς δεν εξυπηρετούνται επαρκώς και αποτελεσματικώς από το σχέδιο νόμου το οποίο συζητούμε σήμερα και το οποίο δεν μπορούμε να στηρίξουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Ευχαριστούμε τον κ. Μάντζο.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας κ. Μακάριο Λαζαρίδη. Αμέσως μετά θα μιλήσει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου, η οποία έχει ζητήσει τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Λαζαρίδη.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή και ευθύνη ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και ως επαγγελματίας δημοσιογράφος επί τριάντα και πλέον έτη, να τοποθετούμαι σήμερα επί ενός νομοσχεδίου που αφορά άμεσα τον Τύπο και τη δημοκρατική του λειτουργία. Ενός νομοσχεδίου που δεν αφορά μόνο τους ανθρώπους του χώρου, αλλά την ίδια την ποιότητα της δημόσιας ζωής και της πληροφόρησης στη χώρα μας, εν πολλοίς θα έλεγα την ποιότητα της ίδιας μας της δημοκρατίας.

Είναι αυτή η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη που με συνέπεια τα τελευταία έξι χρόνια έχει αποδείξει έμπρακτα τη δέσμευσή της στην προάσπιση της ελευθερίας του Τύπου και στη στήριξη όλων των μέσων μαζικής ενημέρωσης, από τις μεγάλες εφημερίδες μέχρι τα μικρά περιφερειακά μέσα.

Το σχέδιο νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό κ. Μαρινάκη έρχεται να ενισχύσει μία μεταρρύθμιση που ξεκίνησε με σχέδιο και συνέπεια τα τελευταία χρόνια, πριν από τρία χρόνια συγκεκριμένα. Μιλάμε για την εμβληματική πρωτοβουλία της λειτουργίας και της δημιουργίας των μητρώων έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου που αποτέλεσε ένα καθοριστικό βήμα στη διαφάνεια, τη λογοδοσία και την ενίσχυση της αξιοπιστίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Δεν ξεκινάμε επομένως από το μηδέν. Στηρίζουμε και ενισχύουμε ένα λειτουργικό σύστημα. Με τις αλλαγές που προωθούνται σήμερα επικαιροποιούμε τη μεταρρύθμιση και την περνάμε σ' ένα επόμενο στάδιο.

Σήμερα πάνω από το 80% των εντύπων και των ιστοσελίδων στη χώρα μας έχουν ενταχθεί στα μητρώα και αυτό πραγματικά, κύριε Υφυπουργέ, είναι κατάκτηση. Αυτό δείχνει ότι ο νόμος ο οποίος θεσπίστηκε είναι εφαρμόσιμος, είναι λειτουργικός και προφανώς είναι δίκαιος. Δεν είναι ελιτισμός, αλλά είναι τήρηση των βασικών κανόνων.

Δεδομένο είναι εξάλλου ότι κάθε ευρώ δημοσίου χρήματος - το είπατε πολύ εύστοχα κι εσείς - που κατευθύνεται προς τα μέσα ενημέρωσης πρέπει να πηγαίνει σε εκείνα που πληρούν τις στοιχειώδεις και δίκαιες προϋποθέσεις και αυτό δεν είναι ούτε αποκλεισμός ούτε περιορισμός. Είναι κατοχύρωση της δικαιοσύνης, είναι ενίσχυση της εμπιστοσύνης του πολίτη προς τον Τύπο.

Ως επαγγελματίας του χώρου -βλέπω μέσα στην Αίθουσα και την κ. Τσαπανίδου και τον κ. Μαρκόπουλο, εξαιρετικοί συνάδελφοι και οι δύο- γνωρίζω από πρώτο χέρι -και φαντάζομαι ότι γνωρίζουν και εκείνοι- τι σημαίνει ανασφάλεια, τι σημαίνει εικονική σύμβαση, τι σημαίνει να παλεύεις για την επιβίωσή σου σ' ένα περιβάλλον που πολλές φορές σε αντιμετωπίζει όχι ως δημοσιογράφο, αλλά ως αναλώσιμο.

Στο πλαίσιο αυτό η θεσμοθέτηση της ενυπόγραφης δημοσιογραφίας δεν είναι μόνον θέμα διαφάνειας. Είναι βαθιά πολιτική και εργασιακή ταυτόχρονα πράξη γιατί έρχεται να διασφαλίσει θέσεις εργασίας και να αναγνωρίσει την προσωπική ευθύνη και τη συμβολή του κάθε δημοσιογράφου.

Με το σχέδιο νόμου προχωράμε, επίσης, στον εξορθολογισμό της διαδικασίας εγγραφής στα μητρώα περιορίζοντας την γρα-

φειοκρατία και επεκτείνοντας τις προθεσμίες. Παράλληλα, θεσμοθετούνται ουσιαστικοί και στοχευμένοι έλεγχοι γιατί δεν μπορεί να μιλάμε για ενίσχυση του Τύπου αν δεν διασφαλίζεται πρώτα η πραγματική λειτουργία του Τύπου.

Το φαινόμενο των εντύπων φαντάσματα ή των εντύπων που εμφανίζονται πριν από τις εθνικές εκλογές ή πριν από τις εκλογές για την τοπική αυτοδιοίκηση και μετά εξαφανίζονται δεν είναι απλώς μια παθολογία. Είναι παθολογία και πραγματικότητα ταυτόχρονα. Και αυτή η παθολογία και η πραγματικότητα είναι αδικία για τους συναδέλφους εκείνους που παλεύουν τίμια να κρατήσουν ζωντανές τις εφημερίδες και τις ιστοσελίδες τους. Είναι αδικία για τον περιφερειακό Τύπο που αποτελεί τον πυρήνα της ενημέρωσης στην ελληνική περιφέρεια.

Πρέπει να πω, κύριε Υφυπουργέ, ότι η Νέα Δημοκρατία διαχρονικά -θα αναφερθώ στα δικά μου χρόνια ως υπεύθυνος του Γραφείου Τύπου του κ. Μητσολάκη και ως διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Νέας Δημοκρατίας- έχουμε στηρίξει τα μέσα ενημέρωσης της περιφέρειας. Τους έχουμε δώσει την αξία που τους αναλογεί. Και βεβαίως ενθυμούμαι ότι κατά τη διάρκεια της εσωκομματικής διαδικασίας στη Νέα Δημοκρατία δεν υπήρξε περικοπή της χώρας που επισκέφτηκε ως υποψήφιος Πρόεδρος ο σημερινός Πρωθυπουργός που να μη συναντήσαμε τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, να μην τα ακούσαμε. Προφανώς έδωσε και τις συνεντεύξεις που του ζητούσαν.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να χαιρετίσω τον περιφερειακό Τύπο. Νομίζω είναι κρίσιμο. Έχουμε κάνει πολλές συζητήσεις πάρα πολλά χρόνια. Εγώ ασχολούμαι με τον περιφερειακό Τύπο πάνω από δεκαπέντε χρόνια. Έχω πάρα πολλούς φίλους σε όλη την Ελλάδα. Και ήταν ένα πάγιο αίτημα των ανθρώπων αυτών να κατοχυρώσουμε τον μόνιμο χαρακτήρα στην υποχρεωτική δημοσίευση κρατικών αγγελιών στον περιφερειακό Τύπο. Ήταν ένα πάγιο αίτημα των μέσων το οποίο αυτή η Κυβέρνηση, αυτός ο Υπουργός, έρχεται σήμερα και το κάνει πράξη.

Επομένως, θα έλεγα ότι πρόκειται για μια στρατηγική αλλά ταυτόχρονα και για μια δίκαιη επιλογή. Και δεν είναι, ξέρετε, παραχώρηση. Είναι η αναγνώριση του ρόλου που μπορούν και παίζουν οι εφημερίδες της περιφέρειας στη δημοκρατία και στην τοπική κοινωνία, στην ανάδειξη σημαντικών θεμάτων που πάρα πολλές φορές τα κεντρικά μέσα ενημέρωσης δεν έχουν τον χώρο ή τον χρόνο για να ασχοληθούν. Και νομίζω ότι αυτή η στήριξη στον περιφερειακό Τύπο δεν είναι μόνον οικονομική, αλλά είναι και ηθική.

Το παρόν σχέδιο νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η αρχή μιας σειράς νομοθετικών πρωτοβουλιών. Έπονται ρυθμίσεις για την ΕΡΤ, για τα περιφερειακά κανάλια, για τη ραδιοφωνία, ώστε να μπει τέλος στην προσωρινότητα και την ασφάλεια. Άκουσα νωρίτερα τον κ. Γιαννούλη τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, τον καλό συνάδελφο, να καταθέτει μία συγκεκριμένη πρόταση για την ΕΡΤ. Βέβαια, δεν αναφέρθηκε καθόλου στην περίοδο της διακυβέρνησης της χώρας από τον ΣΥΡΙΖΑ και το τι συνέβαινε στην ΕΡΤ. Δεν θα σταθώ σε αυτό. Άλλωστε, έχουν περάσει τα χρόνια και νομίζω ότι από το 2019 μέχρι και σήμερα η ΕΡΤ έχει αλλάξει πρόσωπο. Τα πράγματα δεν είναι όπως ήταν παλιά. Προφανώς πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

Θα ήθελα δε, κύριε Υπουργέ, να δείτε αυτήν την πρόταση που έκανε ο κ. Γιαννούλης. Αλλά είναι σημαντικό γιατί θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι όταν θα αλλάζουν οι κυβερνήσεις, όταν θα βελτιώνονται τα πράγματα από τη μία κυβέρνηση δεν θα έρχεται μετά μία άλλη να χρησιμοποιεί την ΕΡΤ, όπως την έχουν χρησιμοποιήσει πάρα πολλά κόμματα κατά το παρελθόν. Θα πρέπει ίσως να ανοίξουμε την κουβέντα μέσα στο πλαίσιο των ρυθμίσεων που θα φέρετε για την ΕΡΤ το επόμενο χρονικό διάστημα για το πώς θα επιλέγονται οι διοικήσεις στην ΕΡΤ. Σήμερα επιλέγονται με μια διαδικασία μέσω του ΑΣΕΠ πάρα πολύ σωστή. Η Νέα Δημοκρατία το έφερε και το έκανε πράξη. Αλλά ας το δούμε συνολικά. Τα χρόνια προχωράνε, οι ανάγκες αλλάζουν και βεβαίως αλλάζουν και οι απαιτήσεις και των πολιτών αλλά και ημών των ιδίων. Οι αλλαγές αυτές οι οποίες θα γίνουν το επόμενο διάστημα -νομίζω τους επόμενους μήνες- θα γίνουν μέσα από διάλογο και μέσα από διαβούλευση όπως αρμόζει σε κάθε δημοκρατική μεταρρύθμιση.

Εμείς στη Νέα Δημοκρατία πιστεύουμε πάρα πολύ στην ελευθερία του Τύπου, αλλά ταυτόχρονα και στην ευθύνη του Τύπου. Και νομίζω ότι διαχρονικά αυτή η παράταξη -όσχετα τι μπορεί να λένε τα κόμματα της Αντιπολίτευσης σήμερα ή παλαιότερα- είμαστε η παράταξη η οποία έκανε πράξη την ελεύθερη ραδιοφωνία και την ιδιωτική τηλεόραση. Θυμίζω την ελεύθερη ραδιοφωνία με τον αείμνηστο Μιλτιάδη Έβερτ, τον Ανδρέα Ανδριανόπουλο στον Πειραιά και βεβαίως τον Σωτήρη Κούβελα στη Θεσσαλονίκη. Άρα, νομίζω ότι περιττεύει να υπερασπιστώ αυτή την παράταξη σε ό,τι αφορά στην ελευθερία του Τύπου και σε ό,τι αφορά στην δυνατότητα που δίνουμε να ακούγονται όλες οι φωνές.

Άκουσα τον κ. Μάντζο σε ένα οίστρο αντιπολιτευτικό να κατηγορεί τη σημερινή Κυβέρνηση για τα ζητήματα του Τύπου. Λίγο πολύ να μας λέει ότι δεν υπάρχει ελευθερία του Τύπου, να μιλάει για αδιαφανείς συναλλαγές για την Ομάδα Αλήθειας. Όλα αυτά, κύριε Μάντζο, θα πρέπει να τα αποδείξετε, γιατί το να πετάτε λάσπη στον ανεμιστήρα αντιλαμβάνεστε και εσείς ότι δεν είναι σωστό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Έχουμε κάνει αγωγή.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Έχουμε αποδείξει διαχρονικά ότι πιστεύουμε στην ελευθερία του Τύπου, πιστεύουμε στον ρόλο του δημοσιογράφου αλλά και στη διαφάνεια του συστήματος ενημέρωσης. Πιστεύουμε στη στήριξη των μέσων μαζικής ενημέρωσης, όλων των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ιδιαίτερα εκείνων που προσφέρουν ενημέρωση με αξιοπρέπεια επαγγελματισμό και συνέπεια σε ολόκληρη τη χώρα, είτε είναι στην Αθήνα, είτε είναι στη Θεσσαλονίκη, είτε βεβαίως στην ελληνική περιφέρεια. Δεν θεσπίζουμε σε καμία περίπτωση απαγορεύσεις. Θεσπίζουμε κανόνες. Και οι κανόνες θα έλεγα ότι είναι το θεμέλιο της εμπιστοσύνης.

Καλώ, λοιπόν, όλες και όλους τους συναδέλφους να στηρίξουμε αυτό το νομοσχέδιο. Είναι ένα βήμα μπροστά για έναν Τύπο πιο διαφανή, πιο δίκαιο και πιο βιώσιμο. Η ενίσχυση της ελευθερίας και της ποιότητας της ενημέρωσης άλλωστε είναι καθήκον όλων μας. Θα ήθελα να συγχαρώ τον Υπουργό, κ. Μαρινάκη, για την τόλμη, τη συνέπεια και την τεκμηρίωση της δουλειάς του και των συνεργατών του. Η Εθνική Αντιπροσωπεία στηρίζει και ενισχύει την κατεύθυνση αυτή κυρίως όμως στηρίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που επιτέλους βλέπουν μία Κυβέρνηση και έναν Υπουργό -όπως ήταν και ο προκάτοχός σας, ο κ. Γιάννης Οικονόμου, κύριε Υπουργέ- που έχουν και έχετε σκύψει πάνω από τα προβλήματα τα οποία ήταν συσσωρευμένα για πάρα πολλά χρόνια και προσπαθεί να τα λύσει. Και ας μην ξεχνάμε ότι η ελευθερία του Τύπου δεν είναι απλώς ένα συνταγματικό δικαίωμα. Θα έλεγα ότι είναι πυλώνας της δημοκρατίας.

Θα κλείσω την τοποθέτησή μου μην αποφεύγοντας να κάνω μία πολύ σύντομη τοποθέτηση σχετικά με το ζήτημα της ανείπωτης εθνικής τραγωδίας των Τεμπών. Δεν θα μπω σε πολύ μεγάλη συζήτηση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ δεν άκουσα κάτι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Γιαννούλη, θα τα ακούσετε όλα. Μη στενοχωριέστε. Εδώ είμαστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Πότε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Θα σας απαντήσω εγώ.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Θα απαντήσει ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος.

Την κεντρική απάντηση θα την δώσει προφανώς ο Υπουργός, αλλά μιας και το βάζετε, κύριε Μάντζο, κοιτάξτε να δείτε. Δεν ζούμε σε χώρα λωτοφάγων. Έρχεστε εδώ και αισθάνομαι μερικές φορές πραγματικά ότι το ΠΑΣΟΚ δημιουργήθηκε χθες ή δημιουργήθηκε και υπάρχει από την εποχή του Νίκου Ανδρουλάκη. Δεν είναι έτσι. Όλοι οι Έλληνες πολίτες θυμούνται τους Υπουργούς του ΠΑΣΟΚ οι οποίοι πήγαν στη φυλακή μέσα από σκάνδαλα. Έτσι δεν είναι; Θυμούνται τα σκάνδαλα τύπου καλαμποκιού στις δεκαετίες του 1980 και του 1990. Θυμούνται την κακοδιαχείριση των κοινοτικών επιδοτήσεων τις επόμενες δεκαετίες που οδήγησαν τελικά τη χώρα μας σε πρόστιμα τα οποία έπρεπε και βεβαίως επεστράφησαν.

Περιμένετε, όμως. Μην είστε προπέτης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Απλά μια διευκρίνιση. Για τον Χατζηδάκη μιλάτε;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Γιαννούλη, μην το κάνετε αυτό. Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ. Καλά πήγαινε μέχρι τώρα.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Καταλαβαίνω ότι δεν σας αρέσουν αυτά που λέω. Το αντιλαμβάνομαι αυτό, αλλά θα τ' ακούσετε. Κι αν ήσασταν πριν εδώ, θα με είχατε ακούσει ότι έλεγα μία...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Η λέξη είναι «προπετής», όχι «προπέτης».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ως φιλόλογος μιλάτε τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, όχι διάλογο.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Το λάθος αυτό είναι πολύ μικρότερο από το γεγονός ότι έχετε υπερασπιστεί -σας τα είπε χθες ο κ. Φλωρίδης- βιαστές και δολοφόνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Λαζαρίδη.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Αυτό είναι πολύ μεγαλύτερο που έχετε κάνει. Και θέλω να μας πείτε, επειδή θ' ανέβετε στο Βήμα, να έρθετε να απολογηθεί γι' αυτό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Γιαννούλη, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κύριε Λαζαρίδη, να απευθύνεστε παρακαλώ στο Σώμα, όχι προσωπικά.

Κι επειδή θ' ανέβετε να μιλήσετε, καλό θα είναι να μας πείτε και για την καταγγελία της εργαζομένης σας η οποία έχει προσφύγει στην ελληνική δικαιοσύνη γιατί δεν την πληρώνετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πώς λέγεται;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πολύζου. Και για τη ΜΚΟ να μας πείτε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και κλείνω με το εξής. Να μας πείτε για τον βιαστή με τις τυρόπιτες κι όλα αυτά. Εδώ είμαστε να τα ακούσουμε.

Πάμε, λοιπόν, να κλείσω. Σε ό,τι αφορά την ανείπωτη εθνική τραγωδία, εγώ δεν θα πω τίποτα περισσότερο ή τίποτα λιγότερο. Θα διαβάσω μόνον την τοποθέτηση ενός πατέρα ο οποίος έχασε τα δυο του κορίτσια και την ανιψιά του, του κ. Νίκου Πλακιά, ο οποίος με ανάρτησή του είπε το εξής: «Δεν μίλησε κανείς για λαθρεμπόριο και παράνομο φορτίο. Τι έγινε, ρε παιδιά; Δύο χρόνια ψέματα:»

Άρα, λοιπόν, όχι τόσο εμείς, ο κ. Πλακιάς και η ελληνική κοινωνία σύσσωμη, η οποία απαιτεί αλήθεια δικαιοσύνη και «ποτέ ξανά», περιμένει να πάρει απαντήσεις από εσάς.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε τον κ. Λαζαρίδη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα ήθελα τον λόγο για μία παρέμβαση, κύριε Πρόεδρε, και μετά θα κάνω την ομιλία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα κάνω την ομιλία μου αμέσως στη συνέχεια γιατί θα προηγηθεί ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος. Θα δώσω λίγο χρόνο. Θα μιλήσω αμέσως μετά τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο. Θα δώσω λίγο χρόνο, σαν τελευταία ευκαιρία, στον κ. Φλωρίδη, στον κ. Μαρινάκη που είναι εδώ ως κυβερνητικός εκπρόσωπος, στον κ. Λαζαρίδη που μόλις μίλησε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, δηλαδή της Κυβέρνησης, να ανακαλέσουν, να ζητήσουν συγγνώμη και ως προς τον κ. Φλωρίδη να παραιτηθεί.

Επίσης, θα περιμένω, γιατί είναι πολύ εντυπωσιακό, σας δίνω αυτόν τον χρόνο, χρησιμοποιώ λίγο από τον χρόνο των παρεμβάσεών μου για να σας δώσω τον χρόνο, κύριε Μαρινάκη, να ενημερωθείτε. Σας είπα κιόλας, σας έκανα και νόημα λίγο να ενημερωθείτε. Θα σας δώσω τον χρόνο, λοιπόν, να ενημερωθείτε και να μας απαντήσετε εάν η Κυβέρνηση υιοθετεί τη στάση του Υπουργού Δικαιοσύνης χθες στη διάρκεια της συζήτησης για τη

σύσταση προανακριτικής επιτροπής, επιτροπής προκαταρκτικής εξέτασης για το έγκλημα των Τεμπών.

Ο κ. Φλωρίδης εχθές μίλησε ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και μάλιστα του κ. Μητσοτάκη και ήταν τέτοιος ο ρόλος του ώστε ο μεν προεδρεύων τον αντιμετώπισε ως Αρχηγό κόμματος και μάλωσε κάποιους να μην παρεμβαίνουν, όπως δεν παρεμβαίνει κανείς όταν μιλάει ο Αρχηγός τους. Κι επειδή επίσης με έναν τρόπο, από τους γνωστούς γκεμπελικούς που γνωρίζετε, είχε εξασφαλιστεί και να μην υπάρχει απάντηση για να γίνει η μεγαλύτερη δυνατή αναπαραγωγή των όσων είπε ο κ. Φλωρίδης χθες, εγώ σας έχω αφήσει άπλετο χρόνο -βλέπετε είναι σήμερα πεντέμισι το απόγευμα- προκειμένου να αξιολογήσετε τη στάση του Υπουργού σας, την τοποθέτησή του από του Βήματος της Βουλής ως Υπουργού Δικαιοσύνης σε χρόνο κατά τον οποίον σε λίγες ημέρες επίκειται μάλιστα η ακρόαση δικαστών από τη Διάσκεψη των Προέδρων για διορισμούς στην ηγεσία της δικαιοσύνης.

Περιμένω, λοιπόν, σας δίνω αυτόν τον χρόνο ακόμα, μια μικρή παράταση, πάντοτε τη δίνω αυτή την ευκαιρία, για να μας πείτε εάν υιοθετείτε τη στάση του κ. Φλωρίδη και όσα είπε χθες, εάν τα επικροτείτε ή τα αποκηρύσσετε και αν ο κ. Φλωρίδης παραμένει Υπουργός Δικαιοσύνης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Το δεύτερο το οποίο έχω να σας ρωτήσω. Κοιτάξε, όταν λέω για τα Τέμπη ο κ. Μαρκόπουλος γελάει και κάνει πλάκα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Φάε καμιά τυρόπιτα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τα αντανάκλαστικά και οι αναμνήσεις ξυπνάνε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πες τώρα για τον βιαστή κι άσε με εμένα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Γιατί τον θυμόμαστε να λέει ότι περνάει ωραία, ότι περνάει καλά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Απολογήσου για τον βιαστή που υπερασπίστηκες κι άσε με εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μαρκόπουλε, μη διακόπτετε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Και για τον άλλον τον κασιδιάρη να μας πεις.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Σώπαινε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εμένα δεν θα μου μιλάς έτσι! Το κατάλαβες; Έλα, φάε καμιά τυρόπιτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ! Ελάτε, κύριε Μαρκόπουλε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Του είπα να φάει καμιά τυρόπιτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ε, σας παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ. Δεν χρειάζεται. Οι υπομνήσεις και οι παρατηρήσεις έχουν νόημα να απευθύνονται σε πρόσωπο και ον το οποίο είναι θέση να τις αντιληφθεί, να τις επεξεργαστεί και κυρίως να δράσει με νου και συνείδηση. Αν ελλείπει κάποια από αυτές τις προϋποθέσεις δεν έχει νόημα και η παρατήρηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είσαι χουλγκαν. Δεν είσαι πολιτική Αρχηγός! Χουλγκάνι είσαι! Είσαι χουλγκάνι και πρέπει να ντρέπεσαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, ηρεμήστε, ηρεμήστε. Κύριε Μαρκόπουλε, δεν βοηθάτε τη διαδικασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Της απαντώ όπως μου μιλάει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Μαρινάκη, αυτό το νόημα που μου κάνετε είναι να μην του δίνω σημασία ή ότι καλά κάνει;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πήγαινε φάε καμιά τυρόπιτα.

Άντε, χουλγκάνι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με αυτά τα δεδομένα, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι περιμένω από τον κ. Μαρινάκη μια τοποθέτηση και

στη συνέχεια θα κάνω την ομιλία μου.

Επίσης, επειδή χθες έγινε μια συνεδρίαση στη Βουλή για το έγκλημα των Τεμπών, περιμένω μία τοποθέτηση, γιατί μου έχει κάνει κατάπληξη ότι δεν έχει υπάρξει επίσημη τοποθέτηση, σε σχέση με την καταγγελία που έκανε δημόσια και με ευθύνη η κ. Καρυστιανού. Η κ. Καρυστιανού κατήγγειλε ότι της διαμηνύθηκε ότι μπορεί να πάθει κάποιο ατύχημα η ίδια ή το παιδί της.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Έχω απαντήσει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν έχετε απαντήσει. Έχετε αντιπαρέλθει. Όταν γίνεται μια τόσο σοβαρή καταγγελία, δεν μπορεί ούτε να τη θάβετε διά της σιωπής ή διά του αντιπερισπασμού, ούτε να μην απαντάει ο Πρωθυπουργός. Υπήρξε μια πολύ σοβαρή καταγγελία. Κι επειδή τροχαία γνωρίζουμε κι έχουν γίνει πολλά και ατυχήματα περίεργα έχουν γίνει πολλά, από τον Γρηγόρη Λαμπράκη, στον Αλέκο Παναγούλη, σε μάρτυρες και κατηγορουμένους και πρόσωπα που γνωρίζουν. Σας φαίνονται αστεία αυτά που λέω; Σας φαίνονται αστεία. Μου απαντάτε «ναι». Εντάξει.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Γελώ για να μην κλάψω με αυτά που λέτε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εγώ ξέρω ότι «γελά ο μωρός καν τι μη γελοίο η». Θα πει στον κ. Μαρκόπουλο τι σημαίνει αυτό ο πατέρας του, που είχε καθηγήτρια τη γιαγιά μου, όπως είχε σπεύσει να μου πει.

Συνεχίζω, λοιπόν, και περιμένω να μας πείτε ποια είναι η επίσημη τοποθέτηση του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησης. Διότι μία μάνα η οποία είναι στην πρώτη γραμμή του αγώνα για δικαιοσύνη κατήγγειλε ότι της διαμηνύθηκε ότι δεν θα τη βγάλει καθαρή, είτε η ίδια είτε το παιδί της που έχει επιζήσει. Κι αυτό δεν είναι κάτι αστείο. Αν εσείς γελάτε, εγώ δεν γελάω. Περιμένουμε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Με εσάς γελάω, όχι με αυτά που λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο από την Πλεύση Ελευθερίας, τον κ. Αλέξανδρο Καζαμία. Ολοκληρώνονται και οι παρεμβάσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μετά θα πάρω εγώ τον λόγο για την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μετά τον κ. Καζαμία θέλετε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα περιμένω να απαντήσει ο Υπουργός. Αν δεν απαντήσει, θα πάρω αμέσως μετά τον κ. Καζαμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εσείς, κύριε Υπουργέ, θέλετε να παρέμβετε ή θα μιλήσετε στο τέλος;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εγώ θα μιλήσω μια φορά στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Άρα, κλείνοντας τη συζήτηση του νομοσχεδίου, θα μιλήσετε στο τέλος.

Επομένως, μετά τον κ. Καζαμία μπαίνουμε στη διαδικασία των δευτερολογιών.

Κυρία Πρόεδρε, εσείς;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μετά τον κ. Καζαμία, θα πάρω τον λόγο, αφού λέει ο Υπουργός ότι δεν θα απαντήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Α, θέλετε τον λόγο εσείς; Ναι, πολύ ευχαρίστως.

Κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο. Ξεκινήστε την ομιλία σας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, πριν από λίγες ώρες μάθαμε ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελέας μεταβίβασε στη Βουλή δικογραφία που αφορά το μεγάλο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ και από δημοσιεύματα μαθαίνουμε ότι αυτή αφορά τις ευθύνες δύο πρώην Υπουργών, του κ. Βορίδη και του κ. Αυγενάκη. Αυτή η είδηση δεν μας εκπλήσσει.

Η Πλεύση Ελευθερίας έχει συζήτηση δύο επίκαιρες ερωτήσεις για το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, μια προσφάτως από την κ. Καραγεωργοπούλου και μια άλλη συζήτηση εγώ με τον Υπουργό, τον κ. Τσιάρα, όπου του επισημάναμε πολλά από τα θέματα τα οποία η Κυβέρνηση προσπάθησε να θάψει κάτω από το χαλί, κα-

ταργώντας τον ΟΠΕΚΕΠΕ και παίρνοντας την περίεργη απόφαση να τον μεταφέρει στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, ούτως ώστε να μη διερευνηθούν τα σκάνδαλα. Έρχεται τώρα αυτή η δικογραφία να ανοίξει το θέμα ξανά με έναν τρόπο που δεν θα επιτρέψει στην Κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει τα τερτίπια που χρησιμοποιεί μέχρι τώρα και βεβαίως να λογοδοτήσει πλήρως για όλα όσα αναφέρονται σχετικά με τα σκάνδαλα και με το γεγονός ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ ποσά τεράστια έχουν χρησιμοποιηθεί για επιδοτήσεις κυρίως για βοσκοτόπια τα οποία υποτίθεται ότι χρησιμοποιούνται σε όλη την Ελλάδα, ούτως ώστε να βόσκουν εκεί πρόβατα της Κρήτης με βάση αυτό που ονομάζει η Κυβέρνηση «τεχνική λύση».

Βεβαίως υπάρχουν και άλλα ζητήματα σχετικά με τον ΟΠΕΚΕΠΕ τα οποία πρέπει να αναλυθούν. Καταγγέλλθηκαν ορισμένα από αυτά, από τον κ. Σαλάτα, τον τελευταίο Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο οποίος μιλούσε για το γεγονός ότι έγινε ένα όργιο σκανδάλων το 2022-2023, όταν το πληροφοριακό σύστημα του ΟΠΕΚΕΠΕ έπεσε και πολλά άλλα ζητήματα τα οποία επιστρέφουν στο έτος 2019.

Την ίδια στιγμή η ειδησεογραφία μάς φέρνει και μια σειρά από σοβαρά ζητήματα τα οποία σχετίζονται με τον πόλεμο που εξελίσσεται αυτήν τη στιγμή στη Μέση Ανατολή. Χθες το βράδυ στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ο κ. Δένδιας συγκάλεσε έκτακτη σύσκεψη με σκοπό να εξετάσει την ασφάλεια της χώρας από πιθανή πυραυλική επίθεση από το Ιράν. Ήμουν λίγο πριν στη συνεδρίαση της Επιτροπής Εξοπλισμών, η οποία λαμβάνει χώρα κεκλεισμένων των θυρών και συνεπώς δεν μπορώ να πω τι συζητήθηκε, αλλά τα θέματα αυτά τέθηκαν και πάλι από την Αντιπολίτευση.

Η κατάσταση στη Μέση Ανατολή και η στάση της Κυβέρνησης αναφορικά με τις εξελίξεις που είχαμε στον πόλεμο του Ισραήλ με το Ιράν είναι πραγματικά ανησυχητική. Η βάση της Σούδας φαίνεται πως θα χρησιμοποιηθεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε μια πιθανή παρέμβαση στη σύγκρουση Ισραήλ Ιράν και αυτό κινδυνεύει να εμπλέξει τη χώρα μας σε μια σύγκρουση με την οποία δεν πρέπει να έχουμε σχέση.

Η πολιτική της Κυβέρνησης έχει υπάρξει από την αρχή όσον αφορά αυτή τη σύρραξη αντιφατική και ιδιαίτερος προβληματική, με αποτέλεσμα να εκθέτει την ασφάλεια της χώρας με τρόπο που πιθανόν να οδηγήσει σε αρνητικές συνέπειες.

Ο κ. Γεραπετρίτης, ο οποίος δήλωσε για τον εαυτό του χθες ότι είναι φιλέλληνας, είπε ότι το Ιράν είναι πηγή αποσταθεροποίησης στην περιοχή και έριξε ευθύνες στο Ιράν αναφορικά με τη σύρραξη που έχει εξελιχθεί από την περασμένη βδομάδα με το Ισραήλ. Βεβαίως ο κύριος Πρωθυπουργός από την άλλη προσπάθει να ισχυριστεί ότι η Ελλάδα υποστηρίζει έναν κατευνασμό της κρίσης και στην ουσία εξελίσσεται μια αντιφατική στάση εκ μέρους της Κυβέρνησης, όπου αφενός αδυνατεί η Κυβέρνηση να καταδικάσει αυτόν που έχει προκαλέσει την κρίση, που είναι το κράτος του Ισραήλ, μιλά για αποσταθεροποιητικό ρόλο του Ιράν και ταυτόχρονα θέλει να παίζει και έναν ρόλο κράτους που κατευνάζει τη σύρραξη. Αυτά τα πράγματα είναι αντιφατικά και δεν έχουν λογική και είναι βεβαίως επικίνδυνα.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι ο Πρόεδρος Μακρόν, με τον οποίο η Κυβέρνηση έχει στενή σχέση σε θέματα εξωτερικής πολιτικής, έκανε δήλωση με την οποία είπε ότι ανησυχεί, διότι «οι ισραηλινές επιθέσεις στοχεύουν όλο και περισσότερους στόχους που δεν συνδέονται με το πυρηνικό και βαλλιστικό πρόγραμμα του Ιράν». Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση δεν παίρνει τέτοια στάση. Επιπλέον, ο Διευθυντής της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας κ. Ραφαέλ Γκρόσι έκανε δήλωση σήμερα στην ΑΛ Τζαζίρα με την οποία λέει: «Δεν βρήκαμε στο Ιράν στοιχεία που να δείχνουν ότι υπάρχει ενεργό συστηματικό σχέδιο να κατασκευαστεί πυρηνικό όπλο». Και όμως αυτά αγνοούνται και οι κυβερνητικές δηλώσεις ολοένα και ενστερνίζονται τη ρητορική του Ισραήλ με το οποίο η Κυβέρνηση βεβαίως ισχυρίζεται ότι πρέπει να διατηρήσει τη στρατηγική της συμμαχία, παρόλο που διευρύνει τον πόλεμο που λαμβάνει χώρα στη Μέση Ανατολή, παρόλο που βομβαρδίζει τη Γάζα ενώ εμπλέκεται σε έναν δεύτερο πόλεμο με το Ιράν και αυτήν τη στιγμή τις τελευταίες μέρες τα θύματα των ισραηλινών βομβαρδισμών στη Γάζα είναι κατά μέσο όρο εκατό την ημέρα.

Κατά την άποψή μας οι επιθέσεις του Ισραήλ στο Ιράν, που δεν αιτιολογούνται, γιατί η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας δεν έχει βρει στοιχεία που να πιστοποιούν ότι το ειρηνικό πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν μπορεί να οδηγήσει σε απόκτηση πυρηνικού όπλου, δεν έχει υπάρξει τέτοια δήλωση, το Ισραήλ επιτίθεται στο Ιράν για να αποπροσανατολίσει την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια κοινή γνώμη από το πραγματικό πρόβλημα της Μέσης Ανατολής, που είναι το παλαιστινιακό και είναι η γενοκτονία που συντελείται το Ισραήλ στη Γάζα εδώ και είκοσι και πλέον μήνες.

Η Κυβέρνηση στα θέματα αυτά συνεχίζει να αρνείται να καταδικάσει το Ισραήλ για οτιδήποτε. Με αυτόν τον τρόπο κάνει τη χώρα μας να μεροληπτεί με την πλευρά που διαδίδει τον πόλεμο, που εντείνει τον πόλεμο και εκθέτει την ασφάλεια της χώρας με σοβαρό τρόπο. Η Πλεύση Ελευθερίας καταδικάζει αυτήν την πολιτική. Θεωρεί ότι δεν συμβάλλει με κανέναν τρόπο στα εθνικά μας συμφέροντα. Απεναντίας βλάπτει τα εθνικά μας συμφέροντα και πρέπει να σταματήσει.

Έρχομαι τώρα στον χρόνο που μου απομένει σε κάποια σχόλια που αφορούν και το νομοσχέδιο, αλλά και τη συζήτηση που είχαμε νωρίτερα με τον κ. Μαρινάκη σχετικά με την περιβόητη Ομάδα Αλήθειας, στην οποία την επέτρεψε -τη δέκατη τρίτη επέτειο αν δεν κάνω λάθος- πρόκειται ο ίδιος να παραβρεθεί σήμερα αργότερα το βράδυ. Στον κ. Μαρινάκη νωρίτερα του υπενθύμισα ότι στη συζήτηση που είχαμε στη διάρκεια της επιτροπής μου ανέφερε πως η Ομάδα Αλήθειας δεν είναι μια ομάδα, αλλά είναι μια ιστοσελίδα. Έτσι είπε, το γράφουν τα Πρακτικά.

Του υπενθύμισα ότι στην ιστοσελίδα του Facebook η Ομάδα Αλήθειας περιγράφει τον εαυτό της ως «ειδησεογραφικό οργανισμό». «Είμαστε», λέει, η Ομάδα Αλήθειας, «ένας ειδησεογραφικός οργανισμός», γιατί όταν η Πλεύση Ελευθερίας του είχε καταθέσει επίκαιρη ερώτηση -εγώ του την είχα καταθέσει- στις 28 Απριλίου, αρνήθηκε να την απαντήσει, λέγοντας πως είναι αναρμόδιος για το θέμα αυτό. Είναι αναρμόδιος και ταυτόχρονα άρχισε να μου περιγράφει τους δύο, λέει, ρόλους που έχει και ότι πρέπει να καταλάβω -γιατί έχει αυτόν τον πατερναλιστικό τρόπο όταν υπεκφεύγει, βέβαια- ότι δεν είναι αρμόδιος για τα πάντα. Προσέξτε τώρα, ο κ. Μαρινάκης είναι Κυβερνητικός Εκπρόσωπος...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν μπορείτε να το καταλάβετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Οι αριστεροί είναι χαζοί. Και οι γυναίκες, επίσης, χαζές.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Δεν μπορώ να το καταλάβω. Να σας πω κάτι μήπως το καταλάβατε εσείς!

Κύριε Μαρινάκη, είστε αρμόδιος για θέματα «επικοινωνίας και ενημέρωσης; Βεβαίως». Η Ομάδα Αλήθειας περιγράφει τον εαυτό της ως «ειδησεογραφικό οργανισμό». Πώς είναι δυνατόν ο Υφυπουργός που είναι υπεύθυνος για θέματα επικοινωνίας και ενημέρωσης να είναι αναρμόδιος να απαντήσει επίκαιρη ερώτηση για μία ομάδα που περιγράφεται, αυτοπεριγράφεται ως ειδησεογραφικός οργανισμός;

Τι να καταλάβω, κύριε Μαρινάκη; Υπεκφεύγετε με ψεύδη. Αυτό κάνετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Καζαμία...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Μη με διακόπτετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ. Κύριε Υπουργέ, θα έχετε τον λόγο μετά.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Και δεν φτάνει αυτό. Αυτό που είπε επίσης ο κ. Μαρινάκης, γιατί προσπάθησε να δείξει ότι εγώ δεν καταλαβαίνω την αρμοδιότητα, είναι ότι εγώ του είχα θέσει μία επίκαιρη ερώτηση για τους σιδηροδρόμους και ότι δεν μπορώ να καταλάβω ότι δεν είναι αρμόδιος για τους σιδηροδρόμους. Αυτά τα λάθη κάνω.

Κύριε Μαρινάκη, όταν σας έθεσα την ερώτηση για το σύστημα ασφάλειας των σιδηροδρόμων, ξέρετε τι απόφαση πήρατε στην αρχή; Θυμάστε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν πήρα καμία απόφαση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Πήρατε απόφαση και πήρατε απόφαση να έλθετε στη Βουλή ως αρμόδιος. Εσείς το κάνατε αυτό.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ήταν λάθος και το διόρθωσα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Βεβαίως, ήταν λάθος σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όχι δικό μου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Φυσικά ήταν λάθος σας. Γιατί από ό,τι φαίνεται δεν είστε αρμόδιος για τίποτα. Είστε αναρμόδιος για τα πάντα! Αυτός είναι ο ρόλος σας ως Κυβερνητικού Εκπροσώπου. Μόνο όταν μιλάτε στους συντάκτες ξέρετε να τους ειρωνεύεστε και να παριστάνετε τον παντογνώστη. Στη Βουλή όμως είστε αναρμόδιος για τα πάντα. Ο Υπουργός, ο οποίος είναι υπεύθυνος για θέματα επικοινωνίας και ενημέρωσης δεν είναι αρμόδιος, κύριε Πρόεδρε, για μία ομάδα που περιγράφεται, αυτοπεριγράφεται ως ειδησεογραφικός οργανισμός. Αυτά μας είπε.

Και για να πάμε παρακάτω αυτήν τη συζήτηση, γιατί πρόκειται για έναν τραγέλαφο πραγματικά, -έτσι το έχετε καταντήσει κύριε Μαρινάκη-, η ερώτησή μας τέθηκε ξανά στον Υπουργό Εσωτερικών. Και ήρθε εδώ ο Υφυπουργός Εσωτερικών και μου είπε κάτι το οποίο σας έθεσα και στην επιτροπή και στην παρέμβαση που έκανα τώρα και σας το ξαναλέω για τρίτη φορά και ελπίζω να μην υπεκφύγετε και να απαντήσετε. Μας είπε ο κ. Σπανάκης ότι για να καταλάβουμε τις ύποπτες τριγωνικές σχέσεις της Ομάδας Αλήθειας -την οποία επαινείτε και λέτε ότι μακάρι να είχαμε πολλές από αυτές-, θα πρέπει, λέει, να προστρέξουμε στη νομοθεσία για τη χρηματοδότηση κομμάτων. Έτσι είπε ο κ. Σπανάκης. Εσείς έχετε δύο μήνες που προσπαθείτε να πείσετε την ελληνική κοινωνία ότι η Ομάδα Αλήθειας δεν συνδέεται με τη Νέα Δημοκρατία, ότι είναι στον «ευρύτερο χώρο». Είπατε ότι είναι «ιδιώτες που χρηματοδοτούνται από ιδιώτες». Εσείς πάντως είστε κυβερνών κόμμα, έτσι; Άρα δεν συνδέεται με εσάς. Γιατί ο κ. Σπανάκης με παραπέμπει στη νομοθεσία για τη χρηματοδότηση κομμάτων, όταν η Ομάδα Αλήθειας δεν σχετίζεται, όπως λέτε εσείς, με τη Νέα Δημοκρατία; Κοροϊδεύετε τους πάντες και τους κοροϊδεύετε γιατί η Ομάδα Αλήθειας είναι ένας βρώμικος προπαγανδιστικός μηχανισμός του κυβερνώντος κόμματος και προσπαθείτε να το κρύψετε για να συνεχίσετε να προασπίζετε αυτή τη βρώμικη γκρίζα προπαγάνδα την οποία κάνει και να λέτε ότι πρόκειται για μια ανεξάρτητη ομάδα που κάνει «μια εξαιρετική δουλειά».

Για το νομοσχέδιο και θα κλείσω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να τονίσω ένα πράγμα: Η ελευθερία του Τύπου στη χώρα μας είναι ένα ζητούμενο, ιδίως από τότε που η Νέα Δημοκρατία ανέλαβε την εξουσία, το 2019. Αναφέρθηκαν πολλοί ομιλητές, αναφερθήκαμε και εμείς, στις διάφορες εκθέσεις, όπως στις ετήσιες κατατάξεις των Ρεπόρτερ Δίχως Σύνορα, οι οποίες δείχνουν τη χώρα μας σε πάρα πολύ χαμηλή θέση για τα τελευταία έξι χρόνια. Και τις καταθέτω εδώ στα Πρακτικά για να υπάρχουν από το 2019 μέχρι τώρα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Καζαμίας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η Κυβέρνηση λέει ότι αυτές οι κατατάξεις δεν είναι αντικειμενικές. Και σας αναφέραμε επίσης, την έκθεση της ανεξάρτητης οργάνωσης -όχι όπως την Ομάδα Αλήθειας- Human Rights Watch, η οποία έχει τίτλο «Από το κακό στο χειρότερο. Η επιδίωξη της ελευθερίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στην Ελλάδα», Μάιος του 2025. Ολόκληρη για να τη διαβάσετε, κύριε Μαρινάκη, την καταθέτουμε στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αλέξανδρος Καζαμίας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άρα, δεν είναι μόνο οι Ρεπόρτερ Δίχως Σύνορα, είναι και δεύτερη οργάνωση. Και επίσης, πρέπει να πω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και νομίζω δεν θα αμφισβητήσετε τώρα την Ευρωπαϊκή Ένωση και θα μας πείτε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι ετήσιες εκθέσεις της για το κράτος δικαίου στην Ελλάδα είναι και αυτές μεροληπτικές, ορκίζεστε στο όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην έκθεσή της για το κράτος δικαίου του 2024 λέει, και διαβάζω από μέσα: «Η ασφάλεια των δημοσιογράφων στην Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί ζήτημα». Και παρακάτω: «Η δημοσιογραφία

εξακολουθεί να αποτελεί επισφαλές και επικίνδυνο επάγγελμα στην Ελλάδα». Είστε περήφανος γι' αυτά; Πρόκειται για μία οργάνωση, η οποία είναι αριστερή, η οποία μεροληπτεί, η οποία έχει σχέση με την ακροδεξιά, όπως λέτε εσείς; Έχετε με άλλα λόγια ένα μαύρο μητρώο όσον αφορά την εξασφάλιση του πλουραλισμού, της πολυφωνίας και της ελευθερίας στην ενημέρωση και έρχεστε υπεκφεύγοντας και κάνοντας διαλέξεις για το πού είστε αρμόδιος ή τι πρέπει να καταλάβει η Πλεύση Ελευθερίας όσον αφορά τις αρμοδιότητές σας για να μην απαντήσετε ποτέ σε τίποτα.

Δυστυχώς, το νομοσχέδιο που φέρνετε δεν βελτιώνει την κατάσταση. Η κατάσταση της ελευθερίας του Τύπου και της ενημέρωσης στη χώρα είναι προβληματική. Θα πρέπει να παρέμβετε πολύ πιο τολμηρά και να σταματήσετε τις απαράδεκτες αυταρχικές πρακτικές σας με τις οποίες υποστηρίζετε ομάδες βρώμικης προπαγάνδας για να σας κάνουν την κυβερνητική δουλειά. Με αυτές τις μεθόδους δεν εξασφαλίζεται ούτε η ελευθερία της ενημέρωσης ούτε ο πλουραλισμός.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο τώρα έχει η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Πλεύση Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ο κύριος Υπουργός δεν θέλει να απαντήσει τίποτα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Αν ήθελε, θα το ζητούσε.

Ελάτε, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Καζαμία, κυρία Καραγεωργοπούλου, κυρία Κεφαλά, κυρία Πέρκα, κυρία Τσαπανίδου, κύριε Μπιάγκη, κυρία Κουρουπάκη, κύριε Δελή, κύριε Γραμμένε, κύριε Φωτόπουλε, σας έχω μάρτυρες. Έδωσα επαρκή χρόνο στον κ. Μαρινάκη να σκεφτεί. Έδωσα τον χρόνο στον κ. Λαζαρίδη, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, να ενημερωθεί και να τα σκεφτεί, διότι κατέβηκε από το Βήμα λάβρος. Και στον διαβόητο για την θητεία του στην Εξεταστική Επιτροπή για το έγκλημα των Τεμπών Βουλευτή Μαρκόπουλο, ομοίως ο χρόνος δόθηκε.

Τώρα αυτό που θέλω να σας πω με μεγάλη ειλικρίνεια είναι ότι ο πανικός είναι πολύ κακός σύμβουλος και η Κυβέρνησή σας φαίνεται ότι έχει περιέλθει σε πολύ μεγάλο πανικό και αυτός ο πανικός θα είναι ολέθριος. Διότι, ξέρετε, τα ψέματα έχουν ταχύτητα. Η αλήθεια, όμως, έχει διάρκεια. Και η αλήθεια έχει αυτό το πολύ κακό συνήθειο να βγαίνει πάντα. Ακόμη και όταν προσπαθείτε να την μπαζώνετε, ακόμα και όταν ρίχνετε λάσπη ή πίσσα ή ασφάλτο, η αλήθεια είναι πάλι εκεί και στο τέλος όχι απλώς θα βγει, θα λάμψει, θα επικρατήσει και εσείς, όπως και άλλοι, θα ψάχνετε κάποιο λαγούμι για να κρυφτείτε.

Θα ξεκινήσω αναφερόμενη σε όσα έγιναν χθες, που θέλω να σας πω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικά. Διότι, για την υπόθεση του εγκλήματος των Τεμπών, όλα όσα συνέβησαν εδώ στην Ολομέλεια της Βουλής είναι συντριπτικά αποδεικτικά ότι η Κυβέρνησή σας εμπλέκεται ως Κυβέρνηση στο έγκλημα, ότι ολόκληρη η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας μπήκε στη διαδικασία να διαπράξει κάτι κατάπτυστο κατά τις διεθνείς συμβάσεις, που αφορούν την απονομή της δικαιοσύνης. Και αυτό τι ήταν; Ήταν να στήσει μία ψευδοδιαδικασία πλημμελήματος για να προστατεύσει τον κ. Καραμανλή και τον κ. Μητσοτάκη από τις πραγματικές κακοοργανωτικές ευθύνες για το έγκλημα των Τεμπών, για τους πενήντα επτά ανθρώπους που τους αφαιρέσατε τις ζωές, για τους ανθρώπους που καταδικάσατε σε βαρύτατους τραυματισμούς, σωματικές βλάβες και ψυχικά τραύματα από αυτό που ζήσανε και από αυτό που ακολούθησε και απ' αυτό που γίνεται μέχρι σήμερα.

Είναι, λοιπόν, εντυπωσιακό πόσο χρήσιμη -ίσως δεν το καταλαβαίνετε, αλλά εγώ που είμαι δικηγόρος και η ιδιότητά μου αυτή σας ενοχλεί, μπορώ να το ψηλαφίσω- ήταν για την απόδειξη όλων των κρίσιμων στοιχείων, που αφορούν το έγκλημα των Τεμπών, η χθεσινή διαδικασία. Απέδειξε ότι δεν θέλετε να γίνει διερεύνηση. Απέδειξε ότι προκειμένου να μη γίνει διερεύνηση, είστε δια-

θεσμένοι να παραβιάσετε και τους πιο ιερούς όρκους, που είναι οι όρκοι που δίνουν οι Βουλευτές στη Δημοκρατία. Απέδειξε ότι προσπαθείτε με τεχνάσματα να αντιμετωπίσετε την επικαιρότητα και να αποπροσανατολίσετε και απέδειξε, βεβαίως, ακόμη πόσο άρρηκτα συνδέεται ο κ. Μητσοτάκης με τον κ. Καραμανλή και με αυτό το φοβερό έγκλημα.

Τώρα, αυτό το οποίο εγώ σας κάλεσα προηγουμένως, κύριε Μαρινάκη, να απαντήσετε και δεν το κάνατε, είναι κάτι πάρα πολύ σοβαρό και δεν είναι κάτι για το οποίο εμείς θα σωπάσουμε. Βγήκε δημόσια, επώνυμα, όχι με τρούλκ και με παρένθετα πρόσωπα και με τριγωνικές μεθοδεύσεις, μια γυναίκα, μάνα, γιατρίνα, παιδίατρος, η οποία είναι στην πρώτη γραμμή του αγώνα για δικαιοσύνη και καταγγέλλει ότι της διαμνηύθηκε απειλή ότι θα την βρει κάποιο κακό την ίδια ή το παιδί της και συνδέθηκε η απειλή αυτή με τον κ. Μητσοτάκη, δηλαδή τον Πρωθυπουργό της χώρας, με την οικογένεια Μητσοτάκη που έχει και δεύτερο μέλος στη Βουλή, την κ. Μπακογιάννη, η οποία έχει μία εντονότατη παρουσία στα μέσα ενημέρωσης όλη την εβδομάδα, σαν να είναι κάποιος ισχυρός πολιτικός παράγοντας, που δεν είναι τυπικά, έχει βέβαια την ιδιότητα της αδελφής του Πρωθυπουργού. Όταν, λοιπόν, γίνεται δημόσια μια τέτοια καταγγελία σε δημοσιογράφο, σε μέσα ενημέρωσης και η Κυβέρνηση σιωπά, σημαίνει ότι αυτή η σιωπή είναι ένοχη.

Επειδή γνωρίζω ότι σας ρώτησαν και στην διαδικασία...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Πρέπει να ντρέπεστε. Να μας πει ποιος την απείλησε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πρέπει να ντρέπεται η κ. Καρυστιανού και να πει σε εσάς;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Εσείς πρέπει να ντρέπεστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πρέπει η κ. Καρυστιανού να πει ποιος την απείλησε; Σε εσάς θα δώσει λογαριασμό; Έχει καταγγείλει δημόσια.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Δεν ντρέπεστε λιγάκι; Τι έχει καταγγείλει;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τις ντροπές, κύριε, αφήστε τες. Εσείς και ο κ. Καραμανλής.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Αφήστε τα, κυρία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Λαζαρίδη, μη διακόπτετε, σας παρακαλώ πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τις ντροπές αφήστε τες και τις αναφορές στα παιδιά. Σας θυμάμαι καλά τι λέγατε ότι δεν έχω παιδιά και άρα δεν δικαιούμαι να μιλώ για τα Τέμπη. Τα θυμάται όλος ο κόσμος. Πριν διαγράψετε τον Λαζαρίδη, τον Κυριαζίδη, συγγνώμη.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Μην τα χάνετε. Χαμένα τα έχετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εσείς είστε ο Λαζαρίδης, πρώην υπεύθυνος του Γραφείου Τύπου του κ. Μητσοτάκη με δύο μέλη της οικογένειάς σας εργαζόμενα στην Ομάδα Αλήθειας. Έτσι δεν είναι; Σύζυγος και κόρη; Ποια είναι η συγγένεια; Θα μας τα πείτε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Δεν ντρέπεστε λιγάκι; Άθλια είστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ, κύριε Λαζαρίδη, ηρεμήστε και εσείς και όλοι. Σας παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας είπα, ο πανικός είναι κακός σύμβουλος.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ τους έδωσα τον χρόνο και να μιλήσουν και να απαντήσουν. Τώρα θα πάρει οδηγίες από το τηλέφωνο, μπορεί να αλλάξει στάση. Ο κ. Μαρινάκης έφυγε; Α, εντάξει, μιλάει στο τηλέφωνο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Απουσιολόγος είστε, κυρία Κωνσταντοπούλου;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα περιμένουμε τον κ. Μαρινάκη; Θα μου διακόψετε και τον χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε. Ο κ. Μα-

ρινάκης, προφανώς, κάποιο...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μιλάει, λέει, στο τηλέφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, κάποια επικοινωνία θα είχε. Συνεχίστε.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν προβλέπεται να συνεδριάζει η Ολομέλεια χωρίς τον Υπουργό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει στη διαδικασία η διακοπή του χρόνου. Τον αξιοποιεί, όπως νομίζει η κυρία Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε, κυρία Κωνσταντοπούλου, ήρθε ο κύριος Υπουργός.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εντάξει, κύριε Μαρινάκη;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Μας κάνετε και έλεγχο στο τηλέφωνο;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι, έλεγχο στο τηλέφωνο δεν κάνουμε εμείς. Εσείς κάνετε τις παρακολουθήσεις. Τα μπρεδέψατε λίγο. Τις παρακολουθήσεις και τις υποκλοπές τις κάνετε εσείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν μιλάω...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είστε βέβαιοι; Γιατί ο Γεωργιάδης, νομίζω, ο καταδικασμένος, στέλεχός σας ήταν και κάποιοι άλλοι. Είστε βέβαιοι για το με ποιον μιλούσατε; Εντάξει.

Επανέρχομαι, λοιπόν. Έγινε, λοιπόν, μια τέτοια καταγγελία και δεν την απαντάει και δεν υπάρχει επίσημη απάντηση και πράξη. Χθες υπήρξε μία αιδήμων σιωπή στην Ολομέλεια, δεν αναφέρθηκε κανείς σε μία τόσο σοβαρή καταγγελία και απορώ σε ποια χώρα ζούμε. Μόνο εγώ αναφέρθηκα απ' ότι ξέρω.

Η Κυβέρνηση την αντιμετωπίζει ως αναξιόπιστη την καταγγελία; Την διαψεύδει; Επειδή είναι μάνα των Τεμπών δεν της δίνει σημασία; Ποια είναι ακριβώς η στάση σας και η θέση σας; Η στάση σας και η θέση σας, βέβαια, προκύπτει από όλα όσα μεθοδεύετε στο σκοτάδι και στη σκιά, γιατί εκεί ξέρετε να δρώτε και εκεί δρουν όλα τα αντιδημοκρατικά καθεστώτα.

Θα αναφερθώ στον Πρωθυπουργό για λίγο, γιατί μου έκανε εντύπωση ότι πηγαίνοντας σήμερα στη Θεσσαλονίκη, ενώ εχθές θιγόταν για την κατηγορία που έχει να κάνει με το πολίτευμα, με τη δημοκρατία ήταν πολύ θιγμένος χθες εδώ- είπε: «Θέλω να θυμίσω ότι σε λίγες εβδομάδες από τώρα συμπληρώνεται η μαύρη επέτειος του τραγικού δημοψήφισματος, αφού είχαν κλείσει οι τράπεζες που παρ'αίτιον να οδηγήσει τη χώρα μας έξω από το ευρώ και ενδεχομένως έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ένα δημοψήφισμα, το οποίο είναι η άμεση, η αμεσοδημοκρατική λαϊκή έκφραση των πολιτών, στο οποίο δημοψήφισμα μάλιστα το 62% των πολιτών ψήφισε κάτι άλλο από αυτό που τελικά έγινε, από αυτό που τελικά έπραξε η τότε κυβέρνηση, με την οποία συμπράξατε...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Ο Αρχηγός σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εγώ ως Πρόεδρος της Βουλής συγκροτούσκα και κατέβηκα από τη θέση της Προέδρου της Βουλής.

Ένα δημοψήφισμα, λοιπόν, η λαϊκή έκφραση είναι μαύρη σελίδα; Είναι μαύρη επέτειος; Είναι μαύρη επέτειος η έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας; Αυτά απλώς επιβεβαιώνουν αυτό που εμείς λέμε, ότι δεν έχετε καμία σχέση με τη δημοκρατία. Δεν έχετε καμία σχέση με δημοκρατική λειτουργία. Έχετε μετατρέψει την κυβερνητική λειτουργία σε καθεστωτική λειτουργία και έχετε διαβρώσει καθετί θεσμικά ανεξάρτητο, είτε αυτό είναι η δικαστική λειτουργία είτε αυτό είναι οι ανεξάρτητες αρχές είτε αυτό είναι ο Τύπος τον οποίο θέλετε να ελέγχετε με ασφυκτικό τρόπο.

Δεν είναι εξάλλου τυχαίο το ποιο είναι εδώ μέσα! Είναι φερόμενοι δημοσιογράφοι που συμπεριφέρονται με την ιδιότητα του Βουλευτή σαν τα χειρότερα τrolz. Για να καταλάβουμε πόσο ανεξάρτητοι ήταν αυτοί οι δημοσιογράφοι προηγουμένως!

Τώρα θα ήθελα να θυμίσω ότι εχθές στην ομιλία μου πριν τον Υπουργό Δικαιοσύνης, που είχε εξασφαλίσει ότι θα μιλήσει τελευταίος, έκανα κάποιες συγκεκριμένες καταγγελίες και τις κάνω

ξανά για να καταγραφούν και σε αυτή την ομιλία ενώπιόν σας, κύριε Μαρινάκη, και να τις καταγράψουν και αυτά τα μέσα ενημέρωσης που έχουν ασχοληθεί με τις χυδαιότητες και τις συκοφαντίες Φλωρίδη -τις αυταπόδεικτες συκοφαντίες Φλωρίδη- και δεν έχουν ασχοληθεί με τις καταγγελίες που έκανα ως Αρχηγός κόμματος εδώ για την παρέμβασή σας στη δικαστική λειτουργία.

Εδώ, λοιπόν, ξανααφέρομαι σε έγγραφο το οποίο κατέθεσε ο Κώστας Καραμανλής εχθές. Είναι απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η υπ' αριθμόν 539/2024, απόφαση του Έβδομου Τμήματος με προεδρία της Σωτηρίας Ντούνη, Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, εισηγήτρια την Αργυρώ Μαυρομάτη και μέλη την Ιωάννα Ρούλια και επίσης ως παρέδρους την κ. Ευπραξία Δημολιού και τον κ. Ιωάννη Νταλαχάνη, παρέδρους που συμμετέχουν με συμβουλευτική γνώμη.

Από αυτό που κατέθεσε για την υπεράσπισή του χθες ο κ. Καραμανλής προκύπτει ότι την κρίσιμη ώρα που είχε διαβιβαστεί εδώ η δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας κατά Καραμανλή για τις παραβιάσεις της Σύμβασης 717 -σύμβασης, θυμίζω, την οποία ελέγχει το Ελεγκτικό Συνέδριο και την εγκρίνει ή δεν την εγκρίνει, επιβάλλει και ούτω καθεξής-, το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεδριάζει υπό την προεδρία της διορισμένης από την Κυβέρνηση, Πρόεδρου της κ. Σωτηρίας Ντούνη, που προέδρευσε τμήματος. Πρόεδρος, λέει, και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του τμήματος.

Ακούστε τα, οι Βουλευτές της Αντιπολίτευσης, κυρίες, γιατί η Κυβέρνηση είναι προφανές ότι τα ξέρει και τα κρύβει!

Την ίδια ώρα που συζητάγαμε εμείς εδώ τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής, τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής και την ώρα που συνεδριάζε και η εξεταστική επιτροπή, υπήρχε διαδικασία όσο το δυνατόν πιο κρυφή, με τηλεδιάσκεψη και με το ελληνικό δημόσιο να μην παρίσταται. Παρέστη διά δηλώσεως ο εκπρόσωπος του ελληνικού δημοσίου, διά της παρέδρου Νομικού Συμβούλου του Κράτους Μαρίκας Γερασίμου. Ούτε η προσφεύγουσα ΕΡΓΟΣΕ παραστάθηκε. Τόσο σίγουρο το είχανε!

Το καταλαβαίνουμε το στήσιμο; Προσέφυγε η ΕΡΓΟΣΕ κατά πρόστιμο του Υπουργείου Οικονομικών και ο Υπουργός δεν παραστάθηκε και έκανε δήλωση, η ΕΡΓΟΣΕ δεν παραστάθηκε γιατί το είχε σίγουρο και βγήκε απόφαση η οποία ακυρώνει το πρόστιμο του Υπουργείου Οικονομικών στην ΕΡΓΟΣΕ.

Το καταθέτω ξανά στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γι' αυτό το θέμα είχαμε ανακαλύψει στη Διάσκεψη των Προέδρων, με δική μου ερώτηση, ότι σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είχε πει ότι είχαν δεχθεί κάποιες οχλήσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο από υπαλλήλους του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Εδώ, λοιπόν, εσείς μηχανογραφούσατε και στήνατε μία διαδικασία ακύρωσης προστίμου στην ΕΡΓΟΣΕ που ωφελεί τον Καραμανλή αλλά ζημιώνει το κράτος. Και όλα αυτά γίνονταν την ώρα που μπαζώνανε την εξεταστική επιτροπή για τα Τέμπη. Γιατί θυμίζω ότι την κλείσατε στις 11 Μαρτίου και η Διάσκεψη η τελική έγινε στις 30 Απριλίου. Δεν θέλατε με τίποτε όλα αυτά να βγουν.

Αυτά τα κατήγγειλα χτες. Τα είδατε στα μέσα ενημέρωσης; Τα κατήγγειλα ακριβώς πριν πάρει τον λόγο ο κ. Φλωρίδης. Τα είδατε στα μέσα ενημέρωσης; Όλα αυτά τα μέσα που έχουν ξεσπαθώσει αναπαράγοντας τις συκοφαντίες Φλωρίδη, τα θεωρούν μη σημαντικά; Διότι αποτυπώνουν αυτοτελή εγκλήματα.

Και ήρθε ο ελεγχόμενος Υπουργός, ο Καραμανλής, να προσκομίσει αυτός αυτή την απόφαση. Μάλιστα εγώ την προσκόμισα -το διευκρινίζω- και χτες και σήμερα στη μορφή και από το αντίγραφο που προσκόμισε εκείνος, σε μία μορφή που δεν ξέρω από πού την έχει αντλήσει, αλλά την είχε στα χέρια του ως υπερασπιστικό στοιχείο.

Το δεύτερο που κατήγγειλα, είναι ότι σε όλη αυτή τη διαδικασία προσπαθείτε να ελέγξετε ποιοι θα είναι δικαστές και εισαγγελείς στα Τέμπη, δηλαδή στο Εφετείο Λάρισας, και αλλάξατε τον νόμο λέγοντας ότι δεν θα είναι αρμόδιο το Συμβούλιο Εφετών και είπατε ότι θα είναι ένας μόνο εισαγγελέας εφετών. Και αυτή η μόνη Εισαγγελέας Εφετών ήταν η κ. Αποστολάκη, που, μόλις ασκήθηκε δίωξη σε υψηλόβαθμα στελέχη του Υπουργείου, εξα-

φανίστηκε το παιδί της και βρέθηκε σχεδόν δύο μήνες μετά νεκρό.

Είπατε, λοιπόν, ότι ένας θα είναι ο εισαγγελέας και αυτή η εισαγγελέας έπαθε αυτό. Μπορεί να μη συνδέεται, όπως λέτε εσείς. Εγώ λέω ότι δεν είναι δυνατόν να μη διερευνηθεί το αν συνδέεται. Δεν ξέρω τι ξέρετε και λέτε ότι δεν συνδέεται, αλλά εγώ ξέρω ότι όταν υπάρχουν τέτοιου είδους συμπτώσεις αυτές πρέπει να διερευνηθούν.

Τώρα κοιτάμε ποιοι θα είναι εφέτες στη Λάρισα. Το κατήγγειλα και αυτό χθες και τίποτα, νομίζω, δεν αναπαρήχθη, αφού μπαζώσατε και φλομώσατε την ενημέρωση με συκοφαντίες Φλωρίδη.

Κατήγγειλα, λοιπόν, ότι προήχθη και μετατέθηκε ταυτόχρονα –είναι νεοπροαχθείσα– στη Λάρισα ως εφέτης, δηλαδή εν δυνάμει δικαστής που θα κρίνει την υπόθεση των Τεμπών, η κ. Ειρήνη Καραγιαννάκη...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Έχει απαντήσει ο κ. Οικονόμου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και τι απάντησε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Απάντησε και θα το επαναλάβω κι εγώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Θα το επαναλάβετε.

Είναι σύζυγος του διευθυντή του γραφείου του;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Άλλο ένα χυδαίο επιχείρημα...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι σύζυγος του διευθυντή του γραφείου του;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα τα πείτε αυτά, κύριε Υπουργέ. Μην απαντάτε, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι σύζυγος του διευθυντή του γραφείου του, του κ. Θάνου Τσαντίλα; Πείτε μου. Αν δεν είναι αλήθεια εγώ θα σας ζητήσω συγγνώμη. Είναι σύζυγος; Είναι, λοιπόν.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τι σημαίνει αυτό;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι σύζυγος του διευθυντή του γραφείου του και άρα έτυχε να τοποθετηθεί στη Λάρισα η σύζυγος του διευθυντή του γραφείου του εκπροσώπου Τύπου, του προκατόχου σας, δηλαδή, που ήταν στη θέση σας επί Κυβέρνησης Μητσοτάκη τις ημέρες του εγκλήματος των Τεμπών, κύριε. Και έκανε ανακοινώσεις ακριβώς προσπαθώντας να μπαζώσει την αλήθεια.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τι σχέση έχει αυτό με την υπόθεση;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εσείς λέτε ότι δεν έχει σημασία. Εγώ λέω ότι έχει τρομερή σημασία και δείχνει σε ποιο επίπεδο φτάνουν οι παρεμβάσεις σας στη δικαιοσύνη.

Τώρα, σε σχέση με όλα άλλα συμβαίνουν στον χώρο της δικαιοσύνης, θα ήθελα να επαναλάβω, αναφερόμενη σε αυτά που είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, ο κ. Καζαμίας, ότι δύο Υπουργοί της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, ο κ. Βορίδης και ο κ. Αυγενάκης που τον διαγράψατε και τον ξε-διαγράψατε...

Εκλεκτός και αυτός της οικογενείας, έτσι δεν είναι; Είχε ακολουθήσει και την κ. Ντόρα Μπακογιάννη στο εγχείρημά της για το κόμμα «Δημοκρατική Συμμαχία»; Δεν το θυμάμαι. Θυμάμαι ότι είχε βάλει το «she's got the look» στα εγκαίνια.

(Γέλωτες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Γελάτε, βλέπετε;

Ο κ. Αυγενάκης όπως και ο κ. Οικονόμου –και ο κ. Μαρκογιαννάκης, για να λέμε διάφορα ονόματα, γιατί εγώ έχω μνήμη και αίσθησι– είχαν ακολουθήσει την κ. Μπακογιάννη. Είναι άνθρωποί της. Και την είχαν ακολουθήσει στη «Δημοκρατική Συμμαχία» που δεν μπήκε στη Βουλή τον Μάιο του 2012 και άλλαξε τις λίστες ο κ. Σαμαράς τον Ιούνιο του 2012 και έβαλε την κ. Μπακογιάννη πρώτη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά τα άλλα δεν θυμάστε το όνομα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τα θυμάστε αυτά; Επειδή έχετε ευαισθησία.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εσείς έχετε τεχνογνωσία.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εσείς έχετε και ευαισθησία στις λίστες. Οπότε θα θυμάστε ότι άλλαξε τις λίστες ο κ. Σαμαράς και έβαλε πρώτη, ποια; Την κ. Μπακογιάννη.

Κοιτάξε τώρα. Το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ είναι σκάνδαλο ολκής. Είναι εγκληματικό παράδειγμα για το σε ποιο βαθμό έχετε πέσει με τα μούτρα στα λεφτά και στα δισεκατομμύρια και στα κονδύλια. Είναι, δυστυχώς, άλλο ένα από τα πολλά τεκμήρια του ότι είστε η Κυβέρνηση του «πάμε και όσα φάμε».

Η Πλεύση Ελευθερίας, ξέρετε καλά ότι –πέραν του κοινοβουλευτικού ελέγχου που έχουν ασκήσει οι Βουλευτές μας και ο κ. Καζαμίας και η κ. Καραγεωργοπούλου– έχει καταθέσει και αίτημα να συγκροτηθεί η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας και να συνεδριάσει για το θέμα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Υπάρχουν κι άλλα κόμματα που έχουν καταθέσει ανάλογο αίτημα και ελπίζω να καταθέσουν, κ. Πέρκα και κ. Κουρουπάκη, και τα κόμματα που δεν έχουν καταθέσει αίτημα για να υπάρχει υποχρέωση να συνεδριάσει η επιτροπή για το θέμα αυτό, γιατί είναι άλλο ένα μεγάλο σκάνδαλο.

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφερθώ και σε αυτόν τον –δεν ξέρω πώς να τον πω, γιατί με τον κύριο διατάζω– Υπουργό, τέλος πάντων Δικαιοσύνης, Φλωρίδη και στη χυδαία εμφάνισή του χτες στη Βουλή, σε πλήρη πανικό και σε πλήρη προσπάθεια αντιμετώπισης των θεμάτων.

Η προσωπική επίθεση που μου έκανε ήταν πολυεπίπεδη και είναι ενδεικτική του πόσο απελπισμένοι είστε. Διότι έφτασε Υπουργός Δικαιοσύνης να κατηγορεί πολιτική Αρχηγό ότι το έτος 199...κάτι, που ήμουν φοιτήτρια, εδω στη Βουλή έγινε μια συζήτηση για τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής για το φοβερό ναυάγιο του «ΣΑΜΙΝΑ» και ο Συνασπισμός, λέει, τότε δεν στήριξε το αίτημα της Νέας Δημοκρατίας για εξεταστική επιτροπή. Και αφού Πρόεδρος του Συνασπισμού ήταν ο Νίκος Κωνσταντόπουλος, ο πατέρας μου, και δεν στήριξε το αίτημα για εξεταστική επιτροπή για το «ΣΑΜΙΝΑ» το 199...κάτι, 2000, που εγώ ήμουν φοιτήτρια, είμαι ανακόλουθη και κατακτιπυστή και χυδαία και δεν ξέρω και εγώ τι άλλο είπε.

Τι άλλο είπε ο κ. Φλωρίδης; Είπε ότι όταν έγινε ψηφοφορία, για τη διαδικασία της ψηφοφορίας έπρεπε να δούμε ποιοι σηκώθηκαν για τη μία διαδικασία και για την άλλη διαδικασία και αφού η πτέρυγα που κείται αριστερά του Κοινοβουλίου σηκώθηκε μαζί με Βουλευτές που προέρχονται από ακροδεξιά, από το μόρφωμα των Σπαρτιατών, αυτό σημαίνει ότι είναι αγαλιά η Αριστερά με τους φασίστες.

Με συγχωρείτε, αλλά εσείς κυβερνάτε με τον Βορίδη, το πρωτοπαλίκαρο του Παπαδόπουλου και ανταγωνιστή του Μιχαολιάκου. Εσείς κυβερνάτε με τον Γεωργιάδη, τον αρνητή των νεκρών του Πολυτεχνείου και αρνητή του Ολοκαυτώματος. Εσείς γενικά εκμεταλλεύεστε τους Σπαρτιάτες και τις ψήφους τους όλο αυτό το διάστημα. Εσείς χαιδέυατε τη Χρυσή Αυγή. Εσείς είχατε συγκαυβερνήσει με τον ΛΑΟΣ του Καρατζαφέρη.

Ο Γραμματέας της Κυβέρνησης, της δικής σας Κυβέρνησης, ο Μπαλτάκος, έκανε συναντήσεις με τον Κασιδιάρη. Το δικό σας στέλεχος δολοφόνησε τον Τεμπονέρα και δεν ξέρω και πόσα άλλα να πω και τον υπερασπίστηκε το, επίσης τότε, στέλεχός σας, ο Αρβανίτης, που στη συνέχεια έγινε Βουλευτής της Χρυσής Αυγής.

Στ' αλήθεια φέρατε έναν Φλωρίδη να μας κάνει μαθήματα αντιφασισμού; Στ' αλήθεια νομίζετε ότι αυτά θα μείνουν αναπάντητα; Στ' αλήθεια νομίζετε ότι στοχοποιώντας εμένα ως δικηγόρο –γιατί αυτό σας ενοχλεί– με ψέματα, με ψέματα, με ψέματα, δεν καταλαβαίνει όλος ο κόσμος ότι αυτό που σας ενοχλεί –και σας ευχαριστώ που το υπογραμμίζετε– είναι ότι υπερασπίζομαι τους ανθρώπους που παραβιάζονται τα δικαιώματά τους, ότι είμαι δίπλα στα κινήματα και στους ανθρώπους που αγωνίζονται σε όλη την Ελλάδα, στους αγρότες, στα κινήματα για το περιβάλλον, για την εμφύλια βία, για το νερό, για τη δημοκρατία;

Νομίζετε πραγματικά ότι δεν καταλαβαίνει ο κόσμος ότι σας ενοχλεί ότι είμαι και συνήγορος οικογενειών στο έγκλημα των Τεμπών; Νομίζετε δεν το καταλαβαίνει ο κόσμος; Αλλά και αν νομίζετε ότι δεν το καταλαβαίνει, εγώ θα ήθελα να καταθέσω στα

Πρακτικά -δεν θα πω περισσότερα προς το παρόν, περιμένοντας να ζητήσετε συγγνώμη, να ανακαλέσετε όλες τις συκοφαντίες και περιμένοντας επίσης να αποπεμφθεί από την Κυβέρνηση ο κ. Φλωρίδης γι' αυτό που έκανε χτες, κάνοντας το πρωτοπαλικάρο του κ. Μητσοτάκη- τη δημοσίευση του συναδέλφου δικηγόρου κ. Αθανασίου Τάρτη.

Είναι ανακοίνωση και δελτίο Τύπου. Είναι από έναν αντιδίκό μου στην υπόθεση που δεν έχει καμία σχέση με όσα είπε ο Φλωρίδης χτες, στην οποία έχει πει τα ίδια ο ίδιος άνθρωπος, ο αντίδικός μου συναδέλφος πριν από δώδεκα, δεκατρία χρόνια.

Και λέει τα εξής: «Με κατάπληξη παρακολούθησα όσα είπε ο Υπουργός Δικαιοσύνης χτες στη Βουλή για δίκη που έχω χειριστεί, εκπροσωπώντας την πολιτική αγωγή με συνήγορο υπεράσπισης τη συνάδελφο κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου, η οποία υπήρξε άψογη στην άσκηση των καθηκόντων της, με απόλυτο σεβασμό στην εντολέα μου, πολιτικώς ενάγουσα, η οποία εκφράστηκε θετικά για τη συνήγορο υπεράσπισης.

Όλα όσα ανέφερε χτες από Βήματος Βουλής ο κ. Φλωρίδης ως Υπουργός Δικαιοσύνης είναι ψέματα...», λέει ο αντίδικος.

Μη μου κάνετε έτσι το χέρι. Αυτά κάντε τα αλλού.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Συνεχίστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): «... τα οποία είχαν χρησιμοποιηθεί και πριν από δώδεκα έτη για πολιτική επίθεση εναντίον της κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου». Σημειωτέον την επίθεση τότε είχε οργανώσει ο φίλος σας, ο κ. Θεοδωράκης, δημοσιογράφος και αυτός, μετά Πρόεδρος κόμματος κ.ο.κ.. Πάρτε τον ένα τηλέφωνο. «Είχα και τότε διαψεύσει δημόσια τα ψέματα αυτά, σύμφωνα με τα οποία δήθεν η κ. Κωνσταντοπούλου ζητούσε αναβολές στη δίκη εις βάρος της πολιτικής αγωγής και δήθεν ταλαιπωρούσε την πολιτική αγωγή. Η δίκη αυτή είχε αναβληθεί για λόγους οικονομικούς, απουσίας μαρτύρων, αποχής δικηγόρων και απεργίες υπαλλήλων και μόνο μία φορά σε δεύτερο βαθμό με αίτημα της κ. Κωνσταντοπούλου, η οποία παρίστατο στη δίκη για τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου στην Άμφισσα λίγο πριν τη συμπλήρωση του δεκαοκταμήνου της προσωρινής κράτησης των κατηγορουμένων και μετέπειτα καταδικασθέντων για τη δολοφονία αστυνομικών.

Συνολικά το πραγματικό υπόβαθρο της δίκης παρουσιάστηκε εντελώς αλλοιωμένο σε επίπεδο καρικατούρας από τον Υπουργό, ενώ εντελώς ωμά ο Υπουργός από Βήματος της Βουλής ανέφερε το όνομα της κυρίας εντολέως μου, πολιτικώς ενάγουσας, συμπεριφορά ανεπίτρεπτη». Για το γεγονός αυτό της αναφοράς ονομάτων, έχει καταγγελθεί και από άλλους ο κύριος Υπουργός.

«Η κ. Κωνσταντοπούλου είναι γνωστή για τη μαχητικότητα της αλλά και για την ευπρέπεια της και όσον αφορά τη συγκεκριμένη δίκη η οικονομική συμπεριφορά της υπήρξε άψογη. Ως μαχόμενος δικηγόρος και μολοντί υπήρξε αντιδικία με την κ. Κωνσταντοπούλου, δεν αποδέχομαι τη στοχοποίηση συναδέλφου για λόγους πολιτικών σκοπιμοτήτων. Ούτε, βέβαια, αποδέχομαι την εργαλειοποίηση μιας υπόθεσης που ανάγεται σε χρόνο προ εικοσαετίας και την οποία έχω χειριστεί για λόγους πολιτικών σκοπιμοτήτων. Ο θεσμικός ρόλος του δικηγόρου είναι ιερός και ο δικηγόρος είναι εγγυητής της υπεράσπισης των πολιτών. Η επίθεση που γίνεται στην κ. Κωνσταντοπούλου είναι εκτός των άλλων επίθεση στους δικηγόρους για αυτά που προσφέρουν, που πρεσβεύουν, που αντιπροσωπεύουν. Όσο για την εικόνα μιας κυβέρνησης που ψαχουλεύει τις υποθέσεις που έχει χειριστεί ως δικηγόρος μια πολιτική Αρχηγός και τις φέρνει στη Βουλή, είναι, πράγματι, μια συνθήκη πολύ ανησυχητική για τη δημοκρατία».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Για να δώσω το μέγεθος -έχω πολλά να πω ακόμα, αλλά δεν θα το κάνω- θα αναφερθώ μόνο στη δήλωση του αντιδίκου δικηγόρου στην υπόθεση, που ΜΕ τέτοιο τρόπο κακοποιήθηκε χτες

από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ο οποίος συμπεριφέρθηκε σαν το χειρότερο ΚΥΠατζή επί χούντας, που θεωρεί ότι μπορεί να συγκροτεί φακέλους και να ψαχουλεύει στις υποθέσεις που έχει χειριστεί μια δικηγόρος -και απορώ, πραγματικά, γι' αυτή σας την κατάντια- για να αντλήσει δήθεν πολιτικά επιχειρήματα.

Να ξέρετε ότι καθαρός ουρανός αστραπές δεν φοβάται. Να ξέρετε ότι σε όλη μου τη ζωή δρω στο φως εν αντιθέσει με αυτούς που δρουν στο σκοτάδι και στα λαγούμια. Και να ξέρετε ότι εάν συνεχίσετε και δεν ανακαλέσετε και επιμείνετε, θα πάρετε και πολλές ακόμη απαντήσεις και όχι μόνο από εμένα. Γιατί αυτή η καθεστωτική συμπεριφορά σας θίγει το δημοκρατικό αίσθημα όλων των πολιτών.

Η αντίληψη δε, η φασιστική αντίληψη ότι δεν πρέπει να υπάρχει υπεράσπιση και ότι ο δικηγόρος ταυτίζεται με το πρόσωπο που υπερασπίζεται, η φασιστική αντίληψη επίσης που ταυτίζει κατηγορούμενους με κατηγορίες, η φασιστική αντίληψη που θέλει τελικά αυτήν την χυδαία προσπάθεια να καλύψετε και να συγκαλύψετε τις ευθύνες σας για πενήντα επτά νεκρούς ανθρώπους, τις ευθύνες σας για δεκάδες τραυματισμένους ανθρώπους και τις ευθύνες σας για μια διαλυμένη χώρα, τη χώρα που «πάμε και όπου βγει» και τη χώρα του «πάμε και όσα φάμε» -γιατί αυτή είναι η χώρα που έχετε κατασκευάσει και ονειρεύεστε- να ξέρετε ότι απέναντί σας θα βρείτε μια πλειοψηφία, η οποία όχι απλώς οργίζεται αλλά εξανίσταται με αυτή σας τη στάση.

Εμείς είμαστε με αυτούς τους ανθρώπους, με τους ανθρώπους, δηλαδή, που ονειρεύονται δικαιοσύνη και αλήθεια.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, τον λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Λαζαρίδη, ζητήσατε τον λόγο επί προσωπικού; Ποιο είναι το προσωπικό;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Αναφέρθηκε στην οικογένειά μου, στα παιδιά μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει.

Ορίστε, έχετε τον λόγο, σύντομα παρακαλώ. Ούτως ή άλλως, θα ξεκινήσουμε και τις δευτερολογίες. Θα μιλήσει και ο Υπουργός μετά από εσάς.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Θα είμαι πολύ σύντομος, αλλά θα χρειαστώ λίγο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, είναι φανερό -και την ευχαριστούμε- ότι η κ. Κωνσταντοπούλου σήμερα παραδέχτηκε επισήμως εντός του Ελληνικού Κοινοβουλίου ότι όντως έχει υπερασπιστεί έναν βιαστή. Και μάλιστα είναι σε τόσο δύσκολη θέση που χρησιμοποίησε ανακοινώσεις -που προφανώς το ζήτησε η ίδια- του αντιδίκου δικηγόρου, για να μας πείσει ότι δεν συμβαίνει αυτό. Άρα, ο κ. Φλωρίδης χτες είχε απόλυτο δίκιο. Και καταλαβαίνω, γιατί χτες δεν αντέδρασε καθόλου η κ. Κωνσταντοπούλου.

(Θόρυβος και διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

Δεν θα με διακόψετε.

(Θόρυβος και διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε τώρα εσείς!

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Έχω τώρα και για εσάς, κυρία Καραγεωργοπούλου. Όλοι θα πάρετε, μη στεναχωριέστε.

Πάμε, λοιπόν, τώρα. Ακούστε, η χώρα μας διά της κ. Κωνσταντοπούλου έχει γίνει παγκοσμίως γνωστή γι' αυτήν την υπόθεση. Το Ελληνικό Παρατηρητήριο Συμφωνιών του Ελσίνκι έκανε αναφορά στον ΟΗΕ...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ο κ. Δημητράς είναι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Έκανε αναφορά στον ΟΗΕ με αναλυτικό χρονολόγιο με τις δικονομικές προσπάθειες της κ. Κωνσταντοπούλου για να μην ολοκληρωθεί αυτή η δίκη. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Μακάριος Λαζαρίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτή είναι η κ. Κωνσταντόπουλου. Αυτή είναι η κ. Κωνσταντόπουλου, η οποία έρχεται εδώ και χρησιμοποιεί απίστευτους, αήθεις και άθλιους χαρακτηρισμούς εναντίον αυτής της παράταξης.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να πω είναι το εξής, επειδή μας μιλάει για ακροδεξιούς: Δεν μου λέτε, κυρία Κωνσταντόπουλου, τον κ. Μιχάλη Σιόγκα τον ξέρετε; Τον έχετε υπερασπιστεί;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Τότε γιατί βγαίνει δημόσια και σας ευχαριστεί ότι τον αθώσατε; Ο κ. Μιχάλης Σιόγκας να σας θυμίσω, λοιπόν, είναι ένας ακροδεξιός υποψήφιος με τον κ. Κασσιδιάρη στον Δήμο της Αθήνας και υποψήφιος με τους Σπαρτιάτες. Να τους χαιρέστε, λοιπόν, αυτούς τους οποίους υπερασπίζεστε κατά τα άλλα.

Και να σας ρωτήσω και κάτι ακόμα. Δεν μου λέτε, είχατε ποτέ σχέσεις, οικογενειακές, φιλικές με τον κ. Μιχαλόλια, τον αδερφό του Νίκου Μιχαλολιάκου;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Μάλιστα την κρατώ την απάντησή σας αυτή, την κρατώ την απάντησή σας!

Έρχομαι τώρα και κλείνω με το εξής: Η κ. Κωνσταντόπουλου, κύριε Πρόεδρε, κατέβηκε, όπως ξέρουμε, δύο φορές από τη θέση της Πρόεδρου όταν ήταν Πρόεδρος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, μία για να οδηγήσει τη χώρα στα βράχια και τη δεύτερη για να υπερασπιστεί τον νόμο Παρασκευόπουλου ο οποίος έβγαλε εκατοντάδες, για να μην πω και χιλιάδες, δολοφόνους, βιαστές και τρομοκράτες αρκετούς από αυτούς τους οποίους έχει υπερασπιστεί κατά το παρελθόν η κ. Κωνσταντόπουλου.

Και κλείνω τώρα με τη μία ακόμη αναφορά της ότι της έχω πει εγώ ότι δεν μπορεί να αντιληφθεί την τραγωδία των Τεμπών γιατί δεν έχει παιδιά. Αυτό είναι ένα τεράστιο ψέμα το οποίο το εφηύρε μαζί, ενδεχομένως, με την κ. Καραγεωργοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και η κ. Αποστολάκη, που με υπερασπίστηκε, είναι επίσης στη συνομωσία;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

Θα σας διαβάσω τι ακριβώς συνέβη: Στις 11-3-2024, αφού η κ. Κωνσταντοπούλου είχε υβρίσει Βουλευτές, τραμπουκίσει Βουλευτές, είχε τραμπουκίσει υπαλλήλους της Βουλής, που τη βλέπουν ακόμη και σήμερα και τρέμουν ενθυμούμενοι την περίοδο που ήταν Πρόεδρος του Ελληνικού Κοινοβουλίου, αφού διεκόπη, λοιπόν, μία συνεδρίαση, η κ. Καραγεωργοπούλου είπε το εξής: «Στη διάρκεια της διακοπείσας συνεδρίασης εκτός κάμερας πολλοί από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι είναι και τώρα παρόντες, επιτέθηκαν φραστικά στην κ. Κωνσταντοπούλου σε μία προσπάθεια να μας κάμψουν, να δημιουργήσουν συνθήκες απαξίωσης στο πρόσωπό της, προσβάλλοντας, μειώνοντας, υβρίζοντας», αυτά που κάνανε οι κυρίες και κυρίες η κ. Κωνσταντοπούλου, «απειλώντας με λεκτικούς τραμπουκισμούς και μεταξύ αυτών η εκδήλωση μίσους διά βροντερής φωνής του κ. Λαζαρίδη «εσύ δεν έχεις παιδιά», ώστε να υπεραμυνθεί του επιχειρήματός του για τον βαθμό ευαισθησίας που δικαιολογεί τη στάση της. Τι ντροπή! Πραγματικά, τι ντροπή».

Λοιπόν, επειδή σας έδωσα χρόνο να το σκεφτείτε πάνω από έναν χρόνο, και για την κ. Καραγεωργοπούλου και για σας, κυρία Κωνσταντοπούλου, ήδη έχω δώσει εντολή στους νομικούς μου να προχωρήσουν και σε αγωγές και σε μηνύσεις, για να έρθετε στο δικαστήριο να αποδείξετε αυτό το οποίο δεν είπα ποτέ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το είπατε και το ξέρετε. Και αντέδρασε η κ. Αποστολάκη αμέσως.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Και κάτι τελευταίο, μη διανοηθείτε και πιάσετε ξανά στο στόμα σας την οικογένειά μου. Δεν θα έχουμε καλά ξεμπερδέματα. Και τελικά να σας πω κάτι: Τελικά ο κ. Γεωργιάδης έχει απόλυτο δίκιο, είστε μια πολύ κακιά γυναίκα. Αυτή είστε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, είχατε ζητήσει να πάρετε τον λόγο. Έχετε τον λόγο.

Μετά ξεκινάμε με τις δευτερολογίες των εισηγτών και ειδικών αγορητών.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Πρόεδρε, υπό κανονικές συνθήκες θα μιλούσα λιγότερο από τρία λεπτά. Θα προσπαθήσω να μην ξεπεράσω τα πέντε, ούτως ώστε να κλείσουν με ό,τι θέλουν οι ειδικοί αγορητές.

Κοιτάξτε, θα ξεκινήσω από το νομοσχέδιο γιατί γι' αυτό είμαστε σήμερα εδώ. Άκουσα πάρα πολλά να λέγονται για τους ελέγχους από ανεξάρτητους υπαλλήλους, «γιατί δεν έχουμε ελέγχους από ανεξάρτητους υπαλλήλους» και «είναι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενήμερωσης». Οι υπάλληλοι της γραμματείας, όπως και πολλοί άλλοι ελεγκτές σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου, είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι. Δεν είναι μετακλητοί συνεργάτες του εκάστοτε Υφυπουργού ή Γενικού Γραμματέα. Παράδειγμα η ΔΙΜΕΑ, μια πολύ σημαντική υπηρεσία ελέγχου της αγοράς, η οποία συστάθηκε καθυστερημένα στη χώρα μας το 2020 και ξεκίνησε να κάνει πολύ σοβαρή δουλειά, αποτελείται από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους και υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Και μια σειρά από Υπουργεία έχουν ελεγκτικές υπηρεσίες που απαρτίζονται από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους. Αυτό το επιχείρημα νομίζω ότι δεν στέκει με βάση μια σειρά από άλλες περιπτώσεις στον δημόσιο τομέα. Αν υπάρχει κάποια κατηγορία για τους ανθρώπους που υπηρετούν για δεκαετίες στη Γενική Γραμματεία, να την ακούσουμε. Αλλά νομίζω ότι ειδικά όταν αξιολογούν αντικειμενικά κριτήρια αυτό δεν έχει βάση.

Η ενυπόγραφη δημοσιογραφία, στην οποία θέλω να σταθώ ξανά, είναι ένα από τα πιο σημαντικά τα οποία κάνουμε με το σημερινό νομοσχέδιο και θα επενδύσουμε πάνω σε αυτήν. Και μάλιστα κάπου άκουσα από έναν εκ των εκπροσώπων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης ότι «θέλουμε να ξέρουμε ποιος έχει ένα Μέσο». Αλίμονο, αν δεν ξέρει ο κόσμος ποιος έχει ένα Μέσο και κάποιες άλλες τέλος πάντων σημαντικές ιδιότητες του Μέσου. Μακάρι να φτάσουμε στο σημείο η συντριπτική πλειονότητα των άρθρων -αυτό είναι και επιλογή από ένα σημείο και μετά των Μέσων, δεν μπορούμε να το επιβάλλουμε- να είναι ενυπόγραφα, για να ξέρουμε όταν γράφεται κάτι ποιος το γράφει και ποιος το λέει.

Ένα πράγμα είναι να μπορούν να φιλτράρονται, και σε αυτό προχωράμε και σε περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση, οι καταχρηστικές αγωγές και ένα άλλο πράγμα είναι να μπορεί οποιοσδήποτε θεωρεί ότι κάποιος τον συκοφαντεί, λέει δηλαδή εν γνώσει του ψεύδη, να πηγαίνει στη δικαιοσύνη εναντίον αυτών που θεωρεί ότι τον συκοφαντούν. Νομίζω σε αυτό θα πρέπει να συμφωνήσουμε. Και μάλιστα έχοντας καταργήσει την απλή δυσφήμιση, για να διώκεται μόνο σε αυτές τις περιπτώσεις διά του Τύπου η συκοφαντική δυσφήμιση ή αν υπάρχουν άλλα αδικήματα.

Τα υπόλοιπα νομίζω τα απάντησα εξαντλητικά στην πρωτολογία μου, οπότε δεν θέλω να σας κουράσω. Θεωρώ ότι είναι μία πολύ σημαντική μεταρρύθμιση που υιοθετεί μια σειρά από αιτήματα των ενώσεων και των διαφόρων συνδικαλιστικών οργάνων και εκπροσώπων των Μέσων σε αυτήν τη χώρα.

Θέλω να πω δυο λόγια για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, γιατί το έθιξε και ο κ. Μάντζος, και ο κ. Γιαννούλης, και ο κ. Καζαμίας, και στη συνέχεια και η κ. Κωνσταντοπούλου. Κοιτάξτε, το να ζητάτε από μία κυβέρνηση -τώρα μιλώ εκπροσωπώντας την Κυβέρνηση- να μιλήσει για μία δικογραφία η οποία ακόμα δεν έχει έρθει στη Βουλή, επειδή έχουν βγει δημοσιεύματα τα οποία δεν έχουμε λόγο να διαψεύσουμε, αντιλαμβανέστε ότι δεν είναι κάτι το οποίο θα ήταν σοβαρό ούτε να το κάναμε εμείς, να περνάμε θέση, χωρίς να έχουμε διαβάσει αυτήν τη δικογραφία.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Χάθηκε στον δρόμο;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όπως ξέρετε πολύ καλά, το άρθρο 86 του Συντάγματος δεν δίνει τη δυνατότητα στη δικαιοσύνη να προβεί σε κρίσεις. Αν και εφόσον -το ξαναλέω, δεν το αμφισβητώ- έχει πέσει καθ' οιονδήποτε τρόπο η Ευρωπαϊκή ή ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας σε ονόματα διατελεσάντων Υπουργών, τότε η δικογραφία, πράγματι, θα διαβιβαστεί στη Βουλή, θα τη μελετήσουν οι Βουλευτές και εφόσον προκύπτει κάτι, εδώ είμαστε να το συζητήσουμε. Αλλά το να ερ-

χόμαστε από πριν -και μάλιστα έχω δει και κάποιες ανακοινώσεις ήδη από κάποια κόμματα- και να βγάζουμε απόφαση επί μιας υπόθεσης που δεν ξέρουμε καν αν είναι υπόθεση, αν, πράγματι, είναι η αναφορά, έχει βάση η δεύτερη αναφορά, έχει βάση η οτιδήποτε -εγώ το ξαναλέω, δεν το ξέρω- όταν έχουμε εικόνα θα τοποθετηθούμε.

Όχι προσωπικά στον κ. Μάντζο, αλλά επειδή εκπροσωπεί το ΠΑΣΟΚ, να αναφέρω ότι ειδικά για ζητήματα αγροτικών επιδοτήσεων αλλά και γενικά ζητήματα εμπλοκής πολιτικών το ΠΑΣΟΚ έχει μεγάλη ιστορία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Υπάρχει ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ναι, κύριε Μάντζο, αλλά επειδή είστε και νομικός, με όλον τον σεβασμό και την εκτίμησή, επειδή είστε και νομικός είναι μια ανακοίνωση. Εσείς τη δικογραφία την έχετε διαβάσει;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Δεν είναι δημοσίευμα. Δεν είναι η «Εφημερίδα των Συντακτών». Είναι ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Έχετε διαβάσει τη δικογραφία; Ξέρετε σε τι συνίστανται οι αναφορές; Εγώ δεν αμφισβητώ ότι θα γίνει. Να τοποθετηθούμε για κάτι το οποίο δεν ξέρουμε;

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Την ανακοίνωση τη διαβάσατε; Το λέει η ανακοίνωση μέσα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ξέρετε σε τι συνίστανται οι αναφορές; Είναι σοβαρά πράγματα αυτά; Να τοποθετηθούμε, δηλαδή, για κάτι που δεν έχουμε δει;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Είναι τόσο σοβαρά που μας διασύρουν διεθνώς.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τι να σας πω; Πάντως ειλικρινά, αν ήμουν υποψήφιος πελάτης και μου ερχόταν δικηγόρος και μου έλεγε ότι «θα βγάλω πόρισμα» για μια υπόθεση που μπορεί να με αφορούσε και να μην την έχω διαβάσει, δεν θα τον έπαιρνα στα σοβαρά. Εν πάση περιπτώσει, έχουμε διαφορετική θεώρηση.

Έχω δύο δημοσιεύματα που βρήκα γκουγκλάροντας, ψάχνοντας στο διαδίκτυο. Η μία είναι η περίφημη ιστορία με το καλαμπόκι, την ανέφερε νομίζω και ο κ. Λαζαρίδης και ο Μαρκόπουλος. Δεν χρειάζεται να πούμε πάρα πολλά. Να πούμε απλά ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ιδρύθηκε όταν εξελέγη ο κ. Ανδρουλάκης ούτε όταν εκλεγήκατε εσείς Βουλευτής. Είναι η περίφημη ιστορία με το καλαμπόκι. Να πούμε ότι Υπουργός του ΠΑΣΟΚ -έχουμε εδώ και τις ποινές- ο κ. Αθανασόπουλος καταδικάστηκε σε φυλάκιση τριών ετών και έξι μηνών. Άρα, τουλάχιστον, στην ιστορία αυτή είναι μακρά για άλλο κόμμα και δεν είναι ο μόνος Υπουργός που καταδικάστηκε και κάποιος πήγαν και σε φυλακή.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Με το καλό και για τους δικούς σας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εγώ δεν λέω κάτι. Εγώ λέω ότι είναι αλαζονεία, για μια υπόθεση που ακόμα δεν την έχουμε δει, επί μιας κυβέρνησης που σε μία πληγή δεκαετιών έχει αποφασίσει να κόψει αυτό το νήμα και να αποκατασταθεί η ομαλότητα, πηγαίνοντας και τον ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ, για να σταματήσει αυτό που συμβαίνει για δεκαετίες. Νομίζω ότι είναι αλαζονεία ειδικά από το ΠΑΣΟΚ, που πέραν της ιστορίας με το καλαμπόκι θα σας προσκομίσω και στα Πρακτικά και δεύτερο δημοσίευμα. Τα έχει γράψει και πολύ ωραία η Βουλευτής μας, η κ. Βούλτεψη. «Από το 1999 μέχρι τα τέλη του 2004» -ποιοι κυβερνούσε τότε, το ΠΑΣΟΚ- «σε δεκαεπτά περιπτώσεις καταλογίστηκαν εις βάρος της χώρας μας πρόστιμα ύψους 565,32 εκατομμυρίων ευρώ για κακή εφαρμογή των σχετικών» -τα έχει και σε δραχμές γιατί ήταν η περίοδος της μετάβασης- «για κακή εφαρμογή των σχετικών κανονισμών» κ.λπ., «ανεπαρκείς ελέγχους, υπερβάσεις και παραβιάσεις. Τελικά το 2007 όταν κάναμε τη σύμβαση και καταλήξαμε, τα πρόστιμα που είχαν καταλογιστεί για λάθη, παραλείψεις, παρατυπίες, ατελείς ελέγχους ήταν 860 εκατομμύρια ευρώ». Αυτά τα καταθέτω στα Πρακτικά όχι γιατί θέλω να κάνω συμψηφισμό.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός στον Πρωθυπουργό κ. Παύλος Μαρινάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμμα-

τείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ρεφάρουμε!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όχι, όχι, σε καμία περίπτωση. Η ευθύνη είναι συνολική. Το γεγονός ότι πήγαιναν λεφτά, τα οποία έπρεπε να πάνε σε πραγματικούς αγρότες, σε ανθρώπους που δεν έπρεπε, δυστυχώς, το έχει πληρώσει η χώρα μας ολόκληρες δεκαετίες.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Και φυλακή να πάνε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εμείς αναλαμβάνουμε πολιτικά το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί για τα χρόνια που έχουμε κυβερνήσει. Όμως και όποιος πρέπει να πληρώσει από αυτούς οι οποίοι ήλεγχαν ή δεν ήλεγχαν ή τα πήραν χωρίς να πρέπει, να πληρώσουν. Και ναι, θα αναζητήσουμε και τα χρήματα από αυτούς οι οποίοι τα πήραν χωρίς να πρέπει, επειδή ρωτήθηκα και για το πρόστιμο, το οποίο θεωρώ ότι θα το προσβάλουμε λόγω του μεγέθους του, γιατί έχει να κάνει με τη διοίκηση από το 2017 μέχρι το 2023 και όχι από το 2019.

Δεν κάνω συμψηφισμό. Όμως το να ερχόμαστε στη Βουλή και ειδικά όταν εκπροσωπείτε το ΠΑΣΟΚ να κατηγορείτε ως ένα νεοουσταθέν κόμμα την Κυβέρνηση, η οποία τουλάχιστον επί των ημερών της βάζει ένα τέλος σε αυτή την πληγή, το θεωρώ το λιγότερο υποκριτικό.

Άκουσα μία πρόταση από τον κ. Γιαννούλη καλοπροαίρετα, γιατί έχει διατελέσει στην ΕΡΤ, για την επιλογή της διοίκησης της ΕΡΤ να γίνεται με τη διαδικασία των 3/5 από τη Βουλή. Θεωρώ ότι ο τρόπος που πλέον αναδεικνύεται η διοίκηση της ΕΡΤ και του Αθηναϊκού και Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων και πολλών άλλων φορέων στο Δημόσιο εξασφαλίζει πολύ εύκολα σε έναν άνθρωπο που δεν έχει περάσει ποτέ ούτε μια μέρα έξω από ένα κόμμα να καταφέρει να κατακτήσει μια από αυτές τις θέσεις. Παράδειγμα ένας διακεκριμένος δημοσιογράφος, ο οποίος δεν θα ήταν ποτέ επιλογή ενός Υπουργού, μπορεί να ήταν και καλός.

Τι συνέβαινε στην ΕΡΤ μέχρι και το 2024 που ξεκίνησαν αυτές οι διαδικασίες και στο τέλος κατέληξαν με τα πρόστυπα των κ. Παπαδόπουλου και Παπαβασιλείου; Όποιος ήταν Υπουργός ή Υφυπουργός αρμόδιος για τον Τύπο σε όλα τα κόμματα επέλεγε ένα πρόσωπο. Κάποιοι ήταν πετυχημένοι, κάποιοι δεν ήταν πετυχημένοι. Εγώ δεν λέω ότι όλες αυτές οι επιλογές ήταν ατυχείς επιλογές εκ του αποτελέσματος, αλλά ήταν επιλογή του εκάστοτε Υπουργού. Επειδή μας κατηγορείτε ότι βάλαμε την ΕΡΤ κάτω από το Μαξίμου και ελέγξαμε, όλοι όσοι έχετε κυβερνήσει, όλοι, και μάλιστα πολλά κόμματα όπως είναι της κ. Κωνσταντοπούλου -ήταν το 2015 σε κυβέρνηση, συμμετείχε για κάποιους μήνες ως Πρόεδρος της Βουλής- επιλέγατε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Άλλο ο Πρόεδρος της Βουλής και άλλο η κυβέρνηση.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ηρεμήστε, κυρία Κωνσταντοπούλου. Δεν σας κατηγορώ για κάτι.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ηρεμη είμαι.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Θέλω να είστε ήρεμη. Όλοι οι πρόεδροι της ΕΡΤ και οι αντίστοιχοι διευθύνοντες σύμβουλοι ήταν επιλογές των Υπουργών.

Τώρα όποιος θέλει να γίνει πρόεδρος της ΕΡΤ κάνει αίτηση στο ΑΣΕΠ, ελέγχεται αν πληροί τις τυπικές προδιαγραφές, αν δεν έχει ουσιαστικές προδιαγραφές και τυπικές προδιαγραφές, δηλαδή κάποια πτυχία.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Αν έχει δηλαδή πολλά χρόνια προϋπηρεσία σε γραφεία Τύπου... (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Βεβαίως και αν έχει δουλέψει και σε Μέσα. Γράφει με κλειστή κόλλα, όπως στις πανελλήνιες, γραπτό διαγωνισμό υπό το ΑΣΕΠ.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν αλλάζει καθόλου. Μην υιοθετείτε τα fake news κάποιου που δεν μπήκε στη θέση γιατί έχουν καταρριφθεί. Μην είστε αφελής, κυρία Τσαπανίδου. Έχετε εμπειρία.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Τα άλλα δύο επιχειρήματα τα παρακάμπτω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα τα πείτε στη δευ-

τερολογία σας, κυρία Τσαπανίδου.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όσο με διακόπτουν τόσο χάνουμε χρόνο.

Μην παραπλανάστε από παραπλανητικά δημοσιεύματα.

Και στο τέλος της ημέρας αυτά τα τρία ονόματα που φέρνει το ΑΣΕΠ τότε γίνεται επιλογή. Άρα θεωρώ ότι αυτή η διαδικασία είναι πάρα πολύ αξιοκρατική και μακράν η πιο αξιοκρατική που έχουμε δει ποτέ στη μεταπολιτευτική Ελλάδα και είναι επί των ημερών της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Κλείνω, λοιπόν, με τρία θέματα τα οποία έθιξε η κ. Κωνσταντοπούλου. Γιατί το δικαστήριο για τα Τέμπη όσο και αν θέλετε για ένα τόσο τραγικό δυστύχημα θα το κάνουν οι δικαστές. Κάνετε τα πάντα δύο χρόνια για να διχάσετε. Ούτε δικαστής είστε ούτε εισαγγελέας.

Τρία θέματα θέσατε. Πάω από το ελαφρύτερο στο βαρύτερο. Είπατε, κατηγορώντας την κ. Μπακογιάννη, «ως τι μιλάει». Είναι ένας άνθρωπος που εκλέγεται για δεκαετίες από τους Έλληνες πολίτες. Είπατε ότι από το 2012 μπήκε στη λίστα του ψηφοδελτίου της Νέας Δημοκρατίας στις εκλογές του Ιουνίου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πρώτη στο Επικρατείας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Μπράβο! Αυτό που λέτε έχει δύο μεγάλες διαφορές με ένα άλλο κόμμα, που λέγεται Πλεύση Ελευθερίας, και έχει μία Πρόεδρο, δεν ξέρω αν την ξέρετε, τη λένε Ζωή Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έχετε πολλές διαφορές με την Πλεύση Ελευθερίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Διαφορά πρώτη: Το 2012, είχαμε μία εισχώρηση ενός κόμματος σε ένα άλλο κόμμα μεγαλύτερο, τη Νέα Δημοκρατία.

Διαφορά δεύτερη: Η κ. Μπακογιάννη, που λέτε, μπήκε στο Επικρατείας. Σε άλλα κόμματα, όπως το δικό σας, άλλοι βγήκαν πρώτοι σε σταυρούς και στη συνέχεια στη θέση τους -σε σταυρούς, όχι στο Επικρατείας- μπήκαν συγγενείς και φίλοι σας. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κυρία Κωνσταντοπούλου. Εγώ δεν έθιξα το θέμα, αλλά μιλήσατε για λίστες. Αυτό δεν έχει ξαναγίνει μεταπολιτευτικά. Χωρίς να ενώνονται κόμματα να αλλάζουν αυτοί οι οποίοι εξελέγησαν.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έτσι λέτε; Σε όλες τις εκλογές απ' όλα τα κόμματα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεύτερο θέμα: Με ρωτήσατε ξανά, με έχουν ρωτήσει και δημοσιογράφοι και έχω απαντήσει και στην επιτροπή σε ομιλία της κ. Τσαπανίδου, νομίζω στην τελευταία επιτροπή, για τις απειλές που κατήγγειλε ότι δέχθηκε η κ. Καρυστιανού.

Κοιτάξετε να δείτε, καταρχάς το λέω ξανά γιατί υπάρχουν αρκετοί οι οποίοι είναι καλοθελητές και σε αυτήν την Αίθουσα, όπως εσείς, κυρία Κωνσταντοπούλου, για να κόβουν αυτά τα οποία λέμε, έχω απόλυτο σεβασμό σε μια μάνα που έχει χάσει το παιδί της. Και έχουμε κάθε λόγο να μην είμαστε από πριν αρνητικοί σε κάτι το οποίο λέγεται στον δημόσιο διάλογο.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Μη χρησιμοποιείτε διαξυκτικούς συνδέσμους, το χάνετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όχι, όχι, δεν το χάνουμε καθόλου, κυρία Τσαπανίδου.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα η οποία έχει δημοκρατία και έχει θεσμούς και έχει δικαιοσύνη. Όταν βγαίνει κάποιος και λέει ότι ο οποιοσδήποτε και μάλιστα ο Πρωθυπουργός της χώρας, όχι γιατί θεωρούμε ότι είναι κάποιος αλλά γιατί τον έχουν ψηφίσει οι πολίτες, και λέει «η οικογένειά του ήρθαν να με απειλήσουν μέσω κάποιου» οφείλουμε, όχι εδώ, που είπε η κ. Κωνσταντοπούλου, ούτε σε ένα κανάλι, που άκουσα διάφορους αναλυτές να το λένε, εκεί που πάμε και καταθέτουμε, εκεί που πήγε η κ. Καρυστιανού, να λέμε ποιοι ήταν αυτοί που μας τα είπαν.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Και γιατί δεν αφήνετε τις ανακριτικές αρχές να κάνουν το έργο τους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Περιμένετε, πού ξέρετε εσείς τι κάνουν οι ανακριτικές αρχές; Ξέρετε εσείς τι κάνουν οι ανακριτικές αρχές; Είπατε «γιατί δεν

αφήνετε», κυρία Τσαπανίδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Τσαπανίδου, μη διακόπτετε. Έχετε δευτερολογία και μπορείτε να ρωτήσετε ό,τι θέλετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όταν λέμε ότι κάποιος θέλει να σκοτώσει τα παιδιά και θέλουμε αυτό να ερευνηθεί λέμε ονόματα. Και αυτό δεν έχει να κάνει με μία μάνα που έχει χάσει το παιδί της. Είναι μεγάλος ο σεβασμός, αυτονόητος, αλλά δεν μπορούμε να πετάμε έτσι λάσπη στον ανεμιστήρα, δηλαδή να μη λέμε ονόματα.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Αυτό είναι δουλειά της Αστυνομίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Δεν σας έχω διακόψει πέντε μέρες που έχουμε βρεθεί στη Βουλή ούτε μία φορά. Να μάθετε να σέβεστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε, αφήστε τον Υπουργό.

Κύριε Υπουργέ, και εσείς συντομεύετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Είναι πάρα πολύ απλό, λοιπόν. Είναι πολύ ευαίσθητο το θέμα. Λάσπη, λοιπόν, πετάνε οι πολιτικοί, όπως η κ. Κωνσταντοπούλου, που παίρνουν κάτι το οποίο είτε μια μάνα και λένε μια τόσο σοβαρή καταγγελία κατά του Πρωθυπουργού που είναι προφανές, και αυτό το απάντησε στη Βουλή, δεν έχει καμία σχέση με όλα αυτά οποιοσδήποτε από την Κυβέρνηση πολλώ δε μάλλον ο Πρωθυπουργός.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τι σας ρώτησα και τι απαντάτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Το καταλαβαίνει και ένα μικρό παιδί όταν ακούει κάτι τέτοιο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το αντίθετο καταλαβαίνει.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Από εκεί και πέρα, δείτε, λοιπόν, πώς συνδέεται αυτό, όχι μόνο το θέμα των απειλών, όλη η διαχείριση που έχετε κάνει για τα Τέμπη, με το θέμα του πελάτη σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ποιου πελάτη μου;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Του πελάτη σας. Το επιβεβαιώσατε σήμερα, δεν ξέρω αν το καταλάβατε. Του πελάτη σας, του βιαστή. Περιμένετε, του εντολέα σας, για να το πούμε πιο σωστά δικηγορικά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Απαντάτε στις καταγγελίες της κ. Καρυστιανού με επίθεση σε εμένα;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Σας παρακαλώ, αφήστε με να μιλήσω.

Τι προσπαθείτε να κάνετε, κυρία Κωνσταντοπούλου, και γιατί τελικά όπου και να πάτε πάντοτε κάπου θα μοιάζετε με τον κ. Τσίπρα; Ξέρετε τι κάνετε; Έχω καταλάβει τι κάνετε. Σας άκουγα και προσπαθούσα να δω τι μου θυμίζετε. Τι κάνετε, λοιπόν, τα τελευταία δύο χρόνια; Θα το πω και θα το ακούσετε. Κάνετε rebranding. Γιατί κάνετε rebranding; Ξεκινήσατε με τις καρδούλες και στη συνέχεια όλα τα υπόλοιπα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν ξεκίνησα...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Τι κάνετε, λοιπόν; Επειδή είναι γνωστά τα έργα και οι ημέρες σας μέχρι και το 2015, οι συμπεριφορές σας στη Βουλή, όλα όσα έχουν διηγηθεί Βουλευτές, υπάλληλοι, ο τρόπος με τον οποίο αναδείξατε τα ψηφοδέλτιά σας...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ποιοι Βουλευτές...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Περιμένετε, κυρία Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): ... (Δεν ακούστηκε).

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Πρόεδρε, αυτή δεν είναι κατάσταση όπως καταλαβαίνετε. Δεν είναι κατάσταση.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν είναι κατάσταση να μην μπορείτε να συκοφαντείτε ελεύθερα...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Προσπαθείτε να μας δείξετε ότι είστε κάτι άλλο, κάτι διαφορετικό. Και φτάνετε μέχρι και στο σημείο να σταθείτε δίπλα από ποινεμένους ανθρώπους -αυτό το κάνετε κατά συρροή τα τελευταία δύο χρόνια- για να κερδίσετε πολιτικά στον πόνο τους δίπλα. Αυτό κάνετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν ντρέπεστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Και γιατί το κάνετε;

Χθες ο κ. Φλωρίδης έκανε κάτι που σε δεύτερη ανάγνωση καταλάβαμε. Δύο χρόνια βλέπαμε τι κάνετε. Τι κάνετε; Αυτό που περιέγραψα. Τώρα μάθαμε γιατί το κάνετε, για έναν ακόμη λόγο βασικά, γιατί ξέραμε και άλλους. Για να δείξετε ότι είστε κάτι άλλο.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, άκουσα την απάντηση του δικηγόρου που διαβάσατε. Με την απάντηση αυτή επιβεβαιώσατε τον Υπουργό Δικαιοσύνης, θέλω να σας πω.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έτσι λέτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Βεβαίως!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και ο Γκέμπελς...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Αφήστε τον Γκέμπελς. Είπαμε, στον καθρέφτη θα τον δείτε τον Γκέμπελς.

Πρώτον, γιατί επιβεβαιώθηκε ότι είχατε αυτόν τον πελάτη, τον εντολέα. Και σπεύδω να πω το εξής ως δικηγόρος, σε αναστολή βέβαια, με τις όποιες παραστάσεις έχω από το 2013 μέχρι το 2023. Είναι πάνω από τριακόσιες παραστάσεις. Δεν είμαι ο μεγαλύτερος δικηγόρος της χώρας αλλά έχω μια εμπειρία από τα δικαστήρια.

Είναι δικαίωμα του κάθε κατηγορούμενου αυτονόητο να έχει υπεράσπιση και δικαίωμα του κάθε δικηγόρου να υπερασπιστεί έναν κατηγορούμενο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και του Υπουργού Δικαιοσύνης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε, σας παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Μισό λεπτό, θα τα απαντήσουμε όλα.

Θα πω ότι είναι προς τιμήν ενός πολιτικού -είναι από τα πράγματα τα οποία εγώ τα πιστώνω σε όλους, όπως και σε εσάς- να έχει δουλέψει στη ζωή του πριν μπει στην πολιτική. Κανείς δεν σας κατηγορήσει που δικηγороύσατε και δικηγορεύετε κανονικά. Το αντίθετο θα πω εγώ ως δικηγόρος. Μακάρι όλοι οι πολιτικοί να είχαν ένσημα.

Από τη στιγμή, όμως, που επιλέγεις να μπεις στην πολιτική και να κατηγορείς Βουλευτές για δολοφόνους, να κατηγορείς έναν Πρωθυπουργό ότι συγκαλύπτει λαθρέμπορα, να υπονοείς ότι συνδέεται μια κυβέρνηση με τον θάνατο ενός ανθρώπου, να το παίζεις προστάτιδα όλων των γυναικών στη Βουλή κι εκτός Βουλής, τότε δικαίως σου ασκείται αυτή η κριτική. Γιατί ένας άνθρωπος που είναι δικηγόρος ξέρετε πολύ καλά ότι δεν είναι υποχρεωτικό...

Δεν ήσασταν από λίστα διορισμένη από την εισαγγελία που υποχρεωτικά αναλάβατε αυτόν τον πελάτη, τον επιλέξατε αυτόν τον πελάτη. Θα μπορούσατε και να μην τον αναλάβετε αν είστε τόσο ευαίσθητη με τα γυναικεία δικαιώματα και τις γυναίκες οι οποίες έχουν υποστεί τέτοια βασανιστήρια. Ήταν επιλογή σας.

Το δεύτερο το οποίο επιβεβαίωσε αυτή η επιστολή και αυτό το οποίο είπατε τώρα είναι το χειρότερο, το οποίο είπε χθες ο κ. Φλωρίδης, που κάνετε ότι δεν το ακούσατε. Το χειρότερο απ' όλα δεν είναι ότι τον υπερασπιστήκατε αυτόν τον βιαστή. Και είπα και τους λόγους. Το χειρότερο από όλα είναι ότι με μία νομοθετική ρύθμιση, και με τη δική σας ψήφο και υπογραφή και ομιλία, αυτός

βγήκε έξω, αποφυλακίστηκε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Είναι ψευδές...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Το είπε ο Υπουργός Δικαιοσύνης και είναι αλήθεια.

Καταλήγω, για να μη σας κουράζω άλλο.

Θεωρώ ότι το μεγαλύτερο ολίσθημα των δυνάμεων του λαϊκισμού, που έφτασαν στο αποκορύφωμα να καταθέσουν αυτή την πρόταση που κατέθεσαν χθες, είναι ότι έφτασαν στο σημείο να προσπαθήσουν να κερδίσουν οτιδήποτε μπορούν, δημοσιότητα, ψήφους, τη συμπάθεια του κόσμου, ακόμη και από τον θάνατο πενήντα επτά ανθρώπων. Κάποιοι το έκαναν πρωτογενώς. Κάποιοι δέχτηκαν να συνυπογράψουν με αυτούς τους ανθρώπους.

Τα Τέμπη είναι μία από τις πιο τραγικές στιγμές της χώρας με βαρύτερες πολιτικές -πιθανότατα θα διερευνηθούν- και βαρύτερες ποινικές ευθύνες. Όμως, μαζί με αυτό το απολύτως τραγικό έγινε και ό,τι πιο χυδαίο. Πάνω στον πόνο των ανθρώπων, πάνω στην απόλυτη αγωνία των πολιτών και το αίτημα για δικαιοσύνη, κάποιοι προσπάθησαν να αποσταθεροποιήσουν τη χώρα με ψέματα και να κερδίσουν πολιτικά.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Δεκαεπτά λεπτά μιλάει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Με δεκαεπτά διακοπές, κυρία Πέρκα.

Κλείνω. Ελπίζω να μη χρειαστεί να ξαναμιλήσω.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Διαμαρτύρεστε, διακόπτετε. Έχουν τεθεί μία σειρά από ζητήματα.

Όταν μιλάτε εσείς και σας διακόπτουν, δικαίως διαμαρτύρεστε. Δεν μπορεί να κάνετε το ίδιο εσείς τώρα. Αφήστε τον Υπουργό να ολοκληρώσει, για να προχωρήσουμε στις δευτερολογίες. Δεν βοηθάτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κλείνω λέγοντας ότι καταφέραμε, μέσα σε αυτές τις συνθήκες και σε αυτό το κλίμα που απογειώθηκε με την έλευσή της κ. Κωνσταντοπούλου, να δώσουμε απαντήσεις για κάθε σημείο αυτού του νομοσχεδίου, το οποίο σας ζητώ να υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο ζήτησε ο κ. Γιαννούλης για ένα λεπτό.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ας προηγηθούν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες, σε αυτήν την Αίθουσα δίνουμε μάχη από το 2019 να κρατήσουμε, τουλάχιστον, τον πήχη της αξιοπρέπειας και της λογικής σε μία στάθμη που θα μας κάνει να νιώθουμε πραγματικά ελεύθεροι υπηρετώντας τις ανάγκες του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Δεν μπορεί στην πρόταση μεταρρύθμισης για την εκλογή της διοίκησης της ΕΡΤ, που σας είπα ότι έχει συμβολικό χαρακτήρα, να υπάρχει το 4/5 της Βουλής για την απόλυτη διαφάνεια και να μου λέτε ότι μέσα από μια συνέντευξη εφεύρατε από την αγορά την καλύτερη διοίκηση.

Ας πάμε, όμως, και σε άλλα. Τι θέλετε να συζητήσουμε σήμερα; Θέλετε να συζητήσουμε για την εισαγγελική παρέμβαση για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, για την οποία, όταν δεν σας συμφέρει, λέτε ότι δεν ξέρω, δεν έχω πάρει τα έγγραφα, ενώ με την παραμικρή διαρροή της Ομάδας Αληθείας θα είχε γίνει εδώ το «έλα να δεις»;

Θέλετε να συζητήσουμε για μεταρρυθμίσεις, πραγματικά, για την ελευθεροτυπία; Υπάρχουν άδειες ραδιοφώνου, άδειες τηλεόρασης στην περιφέρεια, με γενναιότητα και όχι με το κόλπο Digea, με το οποίο εκθέσατε παγκοσμίως τη χώρα κλείνοντας την ΕΡΤ. Η ιστορία δεν σταματάει, εξελίσσεται και έχει πρωταγωνιστές.

Πάμε σε άλλα ζητήματα.

Θέλετε να αναμετρηθείτε με την κ. Κωνσταντοπούλου και πιστεύετε ότι με αυτόν τον τρόπο θα επισκιάσετε τα ζητήματα που δεν αφορούν την επιλεκτική στοχοποίηση της κ. Κωνσταντοπούλου, για να ξεφύγετε από τα αμελίκτα ερωτήματα;

Γιατί κάνατε αβάντα στο πλημμέλημα Καραμανλή για τα Τέμπη; Για ποιον λόγο; Απαντήστε μας. Υπάρχει και ουσία. Γιατί δεν υπάρχει κάποιος να αναλάβει την ευθύνη των δώδεκα μοιρών λεπτών που στοίχισαν τη ζωή σε πενήντα επτά ανθρώπους;

Ποιος σας είπε ότι με το επιχείρημα της ενόχλησης για την εσχάτη προδοσία, που έχει μια νομική ερμηνεία και διάσταση, που πρέπει να τη δούμε νηφάλια, εσείς δεν απαντάτε σε όλα τα υπόλοιπα καίρια ερωτήματα; Γιατί έρχεστε σε αυτήν την Αίθουσα; Για να κάνουμε κουτσομπολιό;

Δεν θέλω να πάρω θέση υπέρ κανενός, αλλά ο κ. Φλωρίδης, σε συνέχεια της αμετροεπούς και απαράδεκτης κοινοβουλευτικής στάσης του κ. Μητσοτάκη, επέλεξε στο και πέντε, στα «πέναλτι», να ανοίξει θέμα για τον επαγγελματικό βίο της κ. Κωνσταντοπούλου και μετά έκλεισε τη συζήτηση. Είναι ντροπή αυτά. Είναι ερασιτεχνισμοί.

Θέλω να σας παρακαλέσω να συμβάλλετε στο να επαναφέρουμε την αξιοπρέπεια, την αξιοπιστία, τη σοβαρότητα και την εγκυρότητα του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Το μετατρέπετε σε τσίρκο. Δεν γίνεται αυτό το πράγμα.

Κύριε Υπουργέ, μας παρακολουθούν άνθρωποι οι οποίοι περιμένουν απ' αυτά που θα ακούσουν υπόδειγμα. Ξαναρωτώ: Για την περίπτωση Βορίδη - Αυγενάκη - μιλάμε για εκατομμύρια και χιλιάδες ευρώ - θα ακολουθήσετε ξανά τη μέθοδο Καραμανλή...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τοποθετήθηκε, Χρήστο μου. Έλειπες. Τι να κάνουμε; Τα έχει πει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Δημήτρη, τα «Χρήστο μου»...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Βοηθάμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα ακούσει ο Υπουργός όλους τους Κοινοβουλευτικούς και την κ. Κωνσταντοπούλου. Δεν ξέρω αν θα χρειαστεί άλλη παρέμβαση από άλλον Κοινοβουλευτικό και αν θέλει θα απαντήσει. Σας παρακαλώ!

Ελάτε, ολοκληρώστε, κύριε Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Με όλον τον σεβασμό, θα σας πω κάτι χωρίς έπαρση. Αυτές τις διακοπές και τα τεχνικά τα διδάσκω.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τραμπουκισμοί λέγονται!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ή τραμπουκισμοί. Μπορώ να τα διδάξω, μπορώ να τα υποστώ αλλά και να τα υπηρετήσω.

Εγώ άλλο σας λέω. Στα ουσιαστικά ερωτήματα απαντήσεις δεν παίρνουμε. Πηγαίνουμε από τον Άννα στον Καϊάφα και στα ουσιαστικά που αφορούν την ασφάλεια των πολιτών, τη μνήμη θυμάτων εγκλήματος, την οικονομία, την ανάπτυξη, σε όλα αυτά υπάρχει ένα «θα δούμε». Η χώρα δεν μπορεί να κυβερνάται με το «θα δούμε κι όπου πάει».

Να σας κάνω τη χάρη; Ας σοβαρευτούμε όλοι. Αυτό δεν είναι εικόνα Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μάντζο, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Υπόσχομαι ότι θα είμαι πολύ σύντομος. Πλησιάζει οκτώ η ώρα. Έχω αγχωθεί, αλλά εγώ σας είχα προειδοποιήσει από την αρχή ότι θα αργήσουμε.

Δεν σας ζητήσαμε, κύριε Υφυπουργέ παρά τω Πρωθυπουργώ, να πείτε απόψε κάτι επί της ουσίας της κατηγορίας προφανώς. Ζητήσαμε όμως μια πρώτη αντίδραση της Κυβέρνησης όχι απλώς σε κάποια δημοσιεύματα, όπως προσπαθήσατε να μας πείτε, αλλά στην ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, από την οποία διαβάω: «Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στην Αθήνα παρέπεμψε στη Βουλή των Ελλήνων σχετικά με την εικαζόμενη συμμετοχή δύο πρώην Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε ποινικά αδικήματα, ειδικότερα πιθανή εμπλοκή δύο πρώην Υπουργών στην υποβοήθηση και την υποκίνηση της υπεξαίρε-

σης, παραβίασης της εμπιστοσύνης των γεωργικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των επίσημων καθηκόντων τους». Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, όχι η «Εφημερίδα των Συντακτών».

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Απιστία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ούτε οι «Times» ούτε η «Guardian», κανένας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ούτε το «Πρώτο Θέμα».

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Η επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, την οποία θα καταθέσω ευθύς αμέσως.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Μάντζος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αυτό ζητήσαμε, κύριε Πρόεδρε, από την Κυβέρνηση και τον παριστάμενο Κυβερνητικό Εκπρόσωπο.

Κατά τα λοιπά, προφανώς, θα έχετε και θα έχουμε όλοι τον χρόνο που μας αναλογεί, εμείς για να κάνουμε τη δουλειά που μας επιτάσσει το Σύνταγμα να μελετήσουμε, να τεκμηριώσουμε, να αναλάβουμε όλες τις κοινοβουλευτικές πρωτοβουλίες, όπως έχουμε αποδείξει τρεις φορές ότι και γνωρίζουμε και μπορούμε και κυρίως υποχρεούμαστε να κάνουμε.

Εσείς έχετε επίσης τον χρόνο που σας διατίθεται να κάνετε αυτό που ξέρετε πολύ καλύτερα, τη δική σας δουλειά, δηλαδή τι; Ένα από τα τρία: Ή να απορρίψετε πανηγυρίζοντας και χειροκροτώντας για πολλοστή φορά ποινική δικογραφία Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας -το έχετε ξανακάνει τον Νοέμβριο του 2023 ή δεύτερον, να εφεύρετε, να επινοήσετε ένα νέο κατηγορητήριο απαλλακτικό για τους Υπουργούς σας, όποιο κι αν είναι αυτοί -θα αποδειχθεί- και για όποια φερόμενη πράξη ή -τρίτον και σπανιότερο- να σεβαστείτε το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, να σεβαστείτε την εντολή που έχετε λάβει από τον ελληνικό λαό οι κύριοι και κυρίες της Πλειοψηφίας και να εφαρμόσετε για μία φορά το Σύνταγμα και τον ποινικό νόμο περί ευθύνης Υπουργών.

Εδώ είμαστε και θα κριθείτε και εσείς και εμείς και θα έχετε μέχρι τότε τον χρόνο που σας αναλογεί και θα έχουμε και εμείς ως Βουλή τον χρόνο που μας αναλογεί.

Ως τότε, καλή διασκέδαση απόψε και χρόνια πολλά!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ο κ. Βορίδης έβγαλε ανακοίνωση...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Αν μου επιτρέπετε να μιλήσω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ! Να μην καταγράφεται τίποτα από τις διακοπές.

Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ε, όχι, δεν γίνεται έτσι. Λίγος σεβασμός και λίγο να συμμορφωθούμε όλοι!

Κύριε Υπουργέ, σ' αυτήν την Αίθουσα εισώθηκαν σοβαρά πράγματα. Τα αντιπαρήλθατε όλα και ξεκινώ.

Εγώ αναφέρθηκα στη Γάζα, τη γενοκτονία, τη στάση της Κυβέρνησης, τον πόλεμο που διακυβεύει την παγκόσμια ειρήνη. Κουβέντα! Έχει πέσει η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για τον ΟΠΕΚΕΠΕ που καταδεικνύει δύο Υπουργούς σας. Κουβέντα! «Θα δούμε τη δικογραφία». Σοβαρά; Είπα πριν ότι «ο κόσμος το 'χει τούμπανο κι εσείς κρυφό καμάρι»!

Αναφερθήκαμε στα Τέμπη. Ειπώθηκαν πράγματα. Να μην πω για την ουσία της σημερινής συζήτησης, που είναι το νομοσχέδιό σας. Ούτε μία κουβέντα για τη θέση 107, για όλα αυτά που ακούστηκαν σήμερα όλη μέρα εδώ, για το έλλειμμα δημοκρατίας και στην ενημέρωση που υφίσταται αυτή η χώρα με τη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Και τι κάνατε; Μιλούσατε είκοσι τόσα λεπτά ως κουτσομπολής της γειτονιάς, αναφέροντας τις δικογραφίες της κ. Κωνσταντοπούλου. Είναι δυνατό να απαντάτε έτσι στον ελληνικό λαό που παρακολουθεί, που θέλει σοβαρές απαντήσεις στα σοβαρά ερωτήματα;

Είναι τρομερός ο τρόπος και η επιδεξιότητα -θα παραδεχτώ- που πετάτε την μπάλα στην εξέδρα κάθε φορά. Απαντήστε στα σοβαρά. Δεν πρόκειται, αλλά δεν είναι δυνατό να απασχολείτε το Σώμα, τουλάχιστον αφού υπάρχει ένας Υπουργός Τύπου, Κυβερ-

νητικός Εκπρόσωπος, ο οποίος δεν θα απαντήσει ποτέ σε καμία κρίσιμη ερώτηση. Θα κουτοσμπολεύει, θα πετάει τη μπάλα στην εξέδρα. Αυτός είναι. Να τελειώνει τουλάχιστον! Είκοσι πέντε λεπτά για να μας πείτε τις δικογραφίες, τι έκανε η κ. Κωνσταντοπούλου;

Γελάτε κιόλας, κύριε Υπουργέ! Είναι ασέβεια αυτό όχι για εμάς, αλλά για τον κόσμο και για τη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Την πλάκα τους κάνουν.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Δεν είναι δυνατό να φέρεστε έτσι εδώ μέσα. Θα πείτε «σ' αυτήν την ερώτηση δεν απαντάω, πάω παρακάτω», αλλά όχι να μας αρχίζετε τις ιστορίες και τα κουτοσμπολιά. Είναι ντροπή! Νομίζω ότι μας προσβάλλετε όλους και προσβάλλετε και τον ελληνικό λαό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Η κ. Κουρουπάκη έχει τον λόγο για μια παρέμβαση.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είπατε ότι σέβεστε την κ. Καρυστιανού και ότι συμμερίζεστε τον πόνο της. Ξαφνικά, όμως, κατηγορείτε τέσσερα κόμματα για λαϊκισμό επειδή στηρίζουμε έμπρακτα την κ. Καρυστιανού και τους συγγενείς της μοιραίας αμαξοστοιχίας. Τα τέσσερα κόμματα και οι ανεξάρτητοι Βουλευτές είμαστε λαϊκιστές επειδή δεν συμφωνούμε με τη συγκάλυψη των ευθυνών;

Και κάτι ακόμα, γιατί πολλοί διαπληκτισμοί και διαξιφισμοί έγιναν από χθες μέχρι σήμερα που θεωρώ ότι δεν ταιριάζουν στον χώρο. Σ' έναν χώρο που οι απόψεις μπορεί να είναι έντονα διαφορετικές, η ικανότητα τού να ακούει κανείς και να διαφωνεί με επιχειρήματα, να διατηρεί ύψος πολιτισμένο, είναι δείγμα ηγετικότητας και ωριμότητας και πραγματικά μετά από δύο χρόνια εδώ μέσα απορώ πλέον αν το έχει κανείς. Όταν στο Κοινοβούλιο κυριαρχεί ο σεβασμός, καλλιεργείται και η εμπιστοσύνη των πολιτών στη δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, κυρία Κωνσταντοπούλου, ζητήσατε μια παρέμβαση.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Μαρινάκη, η απάντησή σας, όπως καταλάβαμε, στη δημόσια καταγγελία που έκανε η κ. Καρυστιανού, η οποία, όπως είπε και δημόσια, έχει απευθυνθεί και στις αρχές, είναι ότι πετάει λάσπη στον ανεμιστήρα, γιατί δεν είπε ονόματα, γιατί δεν είπε στη δημοσιογράφο ονόματα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εσείς πετάτε λάσπη. Λέτε ψέματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, μη διακόπτετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Μη λέτε ψέματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, μη διακόπτετε. Σας παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν λέω ψέματα. Λέω ακριβώς αυτά που είπατε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Εσείς λέτε ψέματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη διακόπτετε! Είναι σε βάρος της διαδικασίας και των συναδέλφων εισηγητών που περιμένουν καρτερικά να κάνουν τη δευτερολογία τους. Σας παρακαλώ!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Στη δέκατη διακοπή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κοιτάξτε, κύριε Υπουργέ. Ολοκληρώνοντας τη Πρόεδρος, αν θέλετε τον λόγο και επιθυμείτε να κάνετε μια παρέμβαση, θα έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, πού προβλέπεται αυτό που γίνεται τώρα;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Στη δέκατη διακοπή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μη μετράμε τώρα

τις διακοπές, γιατί έχουν γίνει πάμπολλες διακοπές.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο και ο χρόνος κρατείται. Δεν είναι θέμα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Να βάλετε από την αρχή τον χρόνο, γιατί ξέρετε ότι αν δεν τον βάλετε, γράφεται όλο αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει, θα έχετε τον χρόνο. Με το καινούργιο σύστημα ακόμα δεν έχουμε εκπαιδευτεί σωστά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όπως συνήθως γίνεται.

Κύριε Μαρινάκη, επαναλαμβάνω.

Είπατε ότι η καταγγελία της κ. Καρυστιανού είναι λάσπη στον ανεμιστήρα διότι όποιος έχει να πει κάτι...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Αυτό το είπα για σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σε μένα το είπατε; Δεν έκανα εγώ την καταγγελία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Διάλογος δεν θα γίνει, κύριε Υπουργέ. Θέλετε τον λόγο μετά; Πολύ ευχαρίστως. Θα πάρετε τον λόγο να δώσετε όποιες απαντήσεις νομίζετε εσείς ότι θέλετε να δώσετε. Αλλά μη διακόπτετε. Ήμαρτον πλέον. Μεγάλοι άνθρωποι είμαστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μη δενίσετε τον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα το κάνω.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ωραία. Ευχαριστώ.

Κύριε Μαρινάκη, επαναλαμβάνω. Είπατε ότι η καταγγελία της κ. Καρυστιανού είναι λάσπη στον ανεμιστήρα. Και διακόπτετε και μου λέτε «για σας το είπα». Εγώ δεν έκανα καταγγελία. Έκανε καταγγελία η κ. Καρυστιανού την οποία είδαμε δημόσια. Και αναφέρθηκε σε απειλή που της διακινήθηκε και της διαμηνύθηκε η οποία σχετίζεται με τον Πρωθυπουργό και την οικογένειά του. Δηλαδή και την κ. Μπακογιάννη, αν μιλάμε για πολιτικά πρόσωπα που βρίσκονται στη Βουλή. Και σας ρώτησα ποια είναι η θέση και τι απαντά η Κυβέρνηση σε μία τόσο σοβαρή καταγγελία. Και η απάντησή σας ήταν πρώτον ότι είναι λάσπη στον ανεμιστήρα, δεύτερον ότι όποιος έχει να καταγγείλει καταγγέλλει με ονόματα, άρα αμφισβητείτε την αξιοπιστία της καταγγελίας και τρίτον ότι δεν θα έπρεπε καν να ερευνηθεί αυτή η καταγγελία διότι είναι λάσπη στον ανεμιστήρα, γιατί είναι αυτονόητο ότι δεν ευσταθεί.

Εμένα, με τη δικηγορική μου ιδιότητα, με εντυπωσιάζει το πώς το ξέρετε. Πώς το ξέρετε ότι δεν ευσταθεί και σπεύδετε να λέτε αυτά που λέτε. Γιατί θα μπορούσε την καταγγελία να έχει διακινήσει κάποιος χωρίς δικαίωμα, την απειλή να την έχει διακινήσει κάποιος για άλλη σκοπιμότητα. Πάρα πολλά θα μπορούσαν να συμβαίνουν. Ή θα μπορούσε να είναι μια πραγματική απειλή. Μία, δηλαδή, απόπειρα εκφοβισμού και φίμωσης μιας γυναίκας που δεν το βουλώνει, που ζητάει δικαιοσύνη και επιμένει να χυθεί άπλετο φως.

Σας ξαναείπα πριν και γελάγατε ότι η νεότερη και σύγχρονη πολιτική ιστορία έχει δυστυχώς πολλά ατυχήματα. Και σε εμβληματικές μορφές ατυχήματα. Η δολοφονία Λαμπράκη ως ατύχημα, σαν ατύχημα σκηνοθετήθηκε. Κι αν δεν υπήρχε ένας ανακριτής και ένας εισαγγελέας που επέμεναν, θα μπορούσε να έχει περάσει και ως ατύχημα. Άλλωστε η τότε κυβέρνηση τέτοιες ανακοινώσεις είχε βγάλει. Έτσι δεν είναι; Καραμανλής. Ο καθ' ημάς εθνάρχης ήταν τότε Πρωθυπουργός. Ο Αλέκος Παναγούλης σε ατύχημα, δυστύχημα έχασε τη ζωή του, που δεν εξιχνιάστηκε με άλλο τρόπο. Έτσι παραμένει καταγεγραμμένο. Τα Τέμπη εσείς επιμένετε ατύχημα, δυστύχημα να τα χαρακτηρίζετε και όχι έγκλημα. Και βγαίνει μία γυναίκα που συμβαίνει να είναι, ξαναλέω, στην πρώτη γραμμή του αγώνα για δικαιοσύνη και λέει «μου διαμηνύθηκε για το παιδί μου και για μένα απειλή». Ότι «έτσι όπως πάει η Καρυστιανού δεν θα πάει μακριά. Ατυχήματα συμβαίνουν και στα νησιά» κ.ο.κ.. Και αυτά που της ειπώθηκαν τη θορύβησαν, τα θεώρησε απειλή διότι της διαμηνύθηκαν με έναν τρόπο δήθεν φιλικό για το καλό της. Όσοι γνωρίζουμε από απειλές και έχουμε δεχθεί, γνωρίζουμε ότι έτσι διακινούνται οι απειλές. Φιλικά και για το καλό σου διακινούνται. Και είναι καταλυ-

τικές και παραλυτικές.

Άρα, λοιπόν, εγώ επιμένω και σας ρωτώ. Που το γνωρίζετε ότι δεν ευσταθεί; Γιατί δεν έχουμε μια σοβαρή αντίδραση Κυβέρνησης και απαντάτε σε επίπεδο τρολ του διαδικτύου; Πώς ξέρετε ότι δεν ευσταθεί. Πώς ξέρετε ότι ο θάνατος του παιδιού της εισαγγελέως Αποστολάκη που βρέθηκε μετά από δύο μήνες δεν συνδέεται; Πώς το ξέρετε; Πού βασίζετε τον ισχυρισμό σας; Πού τα βασίζετε αυτά που τα λέτε με τόση φυσικότητα; Ένας κομβικός μάρτυρας στην υπόθεση, ο Χρυσάνης, κατέθεσε στην Επιτροπή Γεραπετρίτη ότι κάτι συνέβη με τα ηχητικά και πλέον έχει αποδειχθεί ότι κάτι συνέβη με τα ηχητικά και ότι διοχετεύθηκαν στο «Πρώτο Θέμα» όπου εργαζόταν ο κ. Μαρκόπουλος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας έχω ξαναπεί να μην κάνετε αυτόν τον παραλληλισμό. Σταματήστε το αυτό. Το κατάλαβες;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Διοχετεύθηκαν στο «Πρώτο Θέμα» παραποιημένα, αλωμένα ηχητικά από την πρώτη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, παρακαλώ. Κύριε Μαρκόπουλε, ηρεμήστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σου το έχω ξαναπεί αυτό. Την επόμενη θα σου σκάσει αγωγή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ελπίζω να σας δείχνει το κανάλι της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σου έρχεται. Σου το έχω ξαναπεί.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με απειλείτε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σε απειλώ ότι θα φας αγωγή. Θα φας αγωγή την επόμενη φορά. Το κατάλαβες θρασύτατη;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με απειλείτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα φας αγωγή. Το κατάλαβες; Είσαι θρασύτατη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με απειλείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ. Θα διακόψω τη συνεδρίαση τώρα. Σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σου το έχω ξαναπεί να μη με παραλληλίζεις.

Επί προσωπικού, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, ολοκληρώστε παρακαλώ για να ξεκινήσουμε με τους εισηγητές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σου έχω ξαναπεί να μην το κάνεις αυτό. Σου έρχεται η αγωγή. Θρασύτατη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μαρκόπουλε, σας παρακαλώ. Δεν καταγράφεται τίποτα ούτως ή άλλως.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Χουλιγκάνι.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι. Να καταγράφεται γιατί είναι απειλή. Δεν συναινών να μην καταγραφεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, με αγωγή σε απειλώ.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Καταγράψτε ότι απειλεί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα φας αγωγή αν το συνεχίσεις. Θα σε πάω στα δικαστήρια. Θα φας μια αγωγή από δω μέχρι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μαρκόπουλε, σας παρακαλώ. Ηρεμήστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σου το έχω ξαναπεί να μην το ξανακάνεις αυτό. Σου το έχω ξαναπεί και επιμένεις να με παραλληλίζεις.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτοί οι τραμπούκοι είναι οι εκπρόσωποί σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν είναι συμπεριφορά αυτή. Σας παρακαλώ. Σας παρακαλώ πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτοί οι τραμπούκοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, ηρεμήστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Να μη με παραλληλίζεις. Το

κατάλαβες; Θα σε πάω μέχρι τέλους. Θα φας αγωγή. Το κατάλαβες; Ψεύτρα.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Θα μαζεύεις αγωγές.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μαζεύεις αγωγές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα ησυχάσετε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα μαζεύεις αγωγές. Να βρεις κανέναν καλό δικηγόρο γιατί εσύ δεν είσαι πολύ καλή. Δεν ντρέπεσαι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ. Τι εκφράσεις είναι αυτές; Σας παρακαλώ. Σας παρακαλώ πολύ. Δεν βοηθάτε τη διαδικασία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας παρακαλώ. Συνεχίζει με το ηχητικό και δεν τη σταματάτε. Το ψέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν βοηθάτε.

Ελάτε, κυρία Πρόεδρε. Ολοκληρώστε παρακαλώ πολύ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Γιατί δεν κοιτάτε τον χρόνο;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πόσο θέλει; Μια ώρα για να ολοκληρώσει; Πόσο θα την ανέχεστε; Πόσο θα την ανεχόμαστε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πόση ώρα διακόπτετε κι εσείς; Πόση ώρα διακόπτετε; Μην τα βάζετε με το Προεδρείο. Αναλογιστείτε τι έχει γίνει τις τελευταίες δυο ώρες μεταξύ σας. Πόσες διακοπές έγιναν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς φταίμε τώρα; Μ' αυτό εδώ εμείς φταίμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κοιτάω εσάς, απευθύνομαι στο Σώμα. Κάπου κοιτάω. Δεν είναι προσωπικό το θέμα. Αλλά κι εσείς διακόψατε. Και άλλοι διέκοπταν προηγουμένως τον Υπουργό ή όποιον άλλον ομιλητή. Χάσαμε πολύτιμο χρόνο από τη διαδικασία. Σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Η πολιτική χουλιγκαν έρχεται εδώ και τα μπαχαλεύει όλα. Το χουλιγκάνι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όσο και να με παρακαλάτε αυτή είναι η πραγματικότητα που έχει καταγραφεί. Τι να κάνουμε; Όταν εσείς, λοιπόν, δεν βοηθάτε τη διαδικασία αλλά την πυροδοτείτε θα έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. Και πάει λέγοντας. Δεν αναφέρομαι σε εσάς προσωπικά αλλά σε όλους. Σας παρακαλώ.

Ελάτε, κυρία Κωνσταντοπούλου. Ολοκληρώστε κι εσείς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα της κάνω αγωγή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, μόλις ενώπιόν σας και μέσα στη Βουλή δυο κανονικοί τραμπούκοι, ο κ. Λαζαρίδης, δημοσιογράφος στην «Ελευθερη Ώρα»...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Δεν έκανα κάτι εγώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτή ήταν η προϋπηρεσία του πριν γίνει διευθυντής του Γραφείου Τύπου Μητσotάκη. Και ο κ. Μαρκόπουλος. Τα «κύριο» τα λέω χάριν αβροφροσύνης, γιατί αυτές οι συμπεριφορές τραμπούκων δεν αρμόζουν ούτε στη Βουλή, ούτε στη δημοκρατία.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ. Να είστε καλά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δύο τραμπούκοι, λοιπόν, απειλούσαν και κραύγαζαν. Ο δε Μαρκόπουλος κραύγαζε «στο έχω ξαναπεί», απειλούσε...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Με αγωγή!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το «αγωγή» το είπατε στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, τι είναι αυτό εδώ; Αυτό εδώ τι είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εάν θέλετε να πείτε κάτι, θα το πείτε στη δευτερολογία σας. Μην προκαλείτε, σας παρακαλώ. Ηρεμήστε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Άμα διακόπτετε συνεχώς ο ένας τον άλλον, δεν θα πάει η δουλειά έτσι. Σας παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευ-

θερίας): Ο δημοσιογράφος στην «Ελεύθερη Ώρα» Λαζαρίδης έφτασε να με ρωτάει αν διατηρεί η οικογένειά μου σχέσεις με την οικογένεια Μιχαλολιάκου. Απορώ ειλικρινά. Καμία σχέση, κύριε.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Κράτησα την απάντησή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτά τα κυτίκια που ξέρετε, εκεί ακριβώς όπου φύονται όλα τα σταγονίδια, στον βάλτο δηλαδή στον οποίο κολυμπάτε, να τα αφήσετε σε μια δημοκρατία.

Κρατάτε φακέλους και νομίζετε ότι μπορείτε να στήνεται και φακέλους και να κάνετε τέτοιους είδους διαδικασία μέσα στη Βουλή; Και ο Μαρκόπουλος της εφημερίδας το «Πρώτο Θέμα», του μέσου δηλαδή που πρωτοδημοσίευσε εξαρχής τα παραποιημένα ηχητικά, που είναι αποδεδειγμένο ότι ήταν παραποιημένα, για να ενισχύσουν τη θεωρία του ανθρώπινου λάθους, αυτήν που καλλιεργείτε και που έχετε εξασφαλίσει και μία μιντιακή ευρύτατη αναπαραγωγή της.

Να έχετε υπ' όψιν ότι δεν έχω ξεκινήσει να σας απαντώ. Το λέω γιατί πραγματικά πρέπει να ζυγίσετε τι άλλο θα κάνετε. Εγώ δεν έχω ξεκινήσει να σας απαντώ. Ξέρω, όμως, ότι ο κόσμος βλέπει. Σας βλέπει, κύριε, και καταλαβαίνει ότι άνθρωποι οι οποίοι φέρονται ως δημοσιογράφοι, αλλά στ' αλήθεια είναι μίσθαρνα όργανα και κάποια στιγμή εξαργυρώνουν κίολας τις υπηρεσίες με βουλευτικές καρτέκλες. Καταλαβαίνει τι ρόλο βαράνε. Καταλαβαίνει τι διαδραματίζεται.

Όταν προσπαθείτε να αντιμετωπίσετε τη συζήτηση, καταλαβαίνει ο κόσμος ότι δεν θέλετε να δώσετε πραγματική απάντηση για τα ατυχήματα που συμβαίνουν. Στον Χρυσάγη, που ήταν κομβικός μάρτυρας κι εκείνος, στα τέλη του Μαρτίου του 2023, αφού είχε δώσει την κατάθεση στην Επιτροπή Γεραπετρίτη, του συνέβη τροχαίο φοβερό στην παραλιακή, στο Λαγονήσι και σκοτώθηκε. Και ήταν μάρτυρας κλειδί και πιθανότατα θα ήταν και κατηγορούμενος στην υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε παρακαλώ, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε. Δεν κάνατε το ίδιο με τον Υπουργό, ο οποίος μίλησε έχοντας μιλήσει ξανά και ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Περιμένουν και οι συνάδελφοι αγορητές και εισηγητές.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, εντάξει. Σύμφωνα. Εγώ έδωσα την σειρά μου σε όλους τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους, αν και κατά την τάξη προηγείται ο Αρχηγός, ακριβώς γιατί θέλω πάντα να δίνω τη σειρά μου. Δεν θα αφήσω, όμως, και αυτή τη διαδικασία και όλη αυτήν την παραποίηση της πραγματικότητας έτσι.

Η καταγγελία, λοιπόν, της κ. Καρυστιανού είναι λάσπη στον ανεμιστήρα και εσείς το ξέρετε. Θα μας πείτε, ελπίζω, πώς το ξέρετε.

Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ τη δίωξη που ασκεί η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και έχει γίνει επίσημη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας δεν την ξέρετε, γιατί δεν έχετε δει τη δικογραφία. Μα, σας είπα πολλές φορές ότι συμπεριφέρεστε ως κατηγορούμενοι. Αυτό, όμως, που λέτε πραγματικά δεν έχει ταίρι. Δεν έχετε δει τη δικογραφία της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και την περιμένετε; Μα, δεν είναι στο γραφείο του κ. Φλωρίδη; Ποιος την κρατάει τη δικογραφία; Η δικογραφία από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία πηγαίνει στο γραφείο της κ. Αδειλίνης, που την έχετε διορίσει εσείς, που φρόντισε να θάψει την υπόθεση των υποκλοπών και που κάθε φορά που βήχετε βγάζει δελτίο Τύπου και παραγγελία. Και δεν την έχετε δει; Την έχει διαβιβάσει η κ. Αδειλίνη στον κ. Φλωρίδη ή την κρατάει και την κλωσάει; Ο κ. Φλωρίδης την έχει πάρει ή ήταν απασχολημένος να κάνει επίθεση σε μένα εχθές το βράδυ; Την έχει στο γραφείο του; Απαντήστε μας. Είστε Κυβερνητικός Εκπρόσωπος. Δεν έχει πάει στο γραφείο Φλωρίδη η δικογραφία; Χάθηκε στον δρόμο, όπως χάνονται οι δικογραφίες των Τεμπών και όλες οι δικογραφίες που αφορούν κυβερνητικές ευθύνες; Απαντήστε αν είναι ή δεν είναι στο γραφείο Φλωρίδη, αφού λέτε ότι δεν έχει έρθει στη Βουλή. Πού είναι η δικογραφία, οέο; Απαντήστε μας. «Δεν έχετε δει τη δικογραφία» και άρα δεν ξέρετε τι να πείτε. Μήπως εννοείτε ότι δεν έχετε μαγειρέψει το πώς θα διαχειριστείτε αυτήν την σοβαρότατη υπόθεση που αποτελεί τερά-

στιο σκάνδαλο.

Τρίτον. Γενικά εσείς δεν ξέρετε τίποτα για εγκλήματα. Για τον ΟΠΕΚΕΠΕ δεν έχετε δει τη δικογραφία. Για το Ισραήλ και την γενοκτονία που διαπράττεται πάλι δεν ξέρετε τίποτα. Μας λέτε για την εξωτερική πολιτική. Υπάρχει ένταλμα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου για τον Νετανιάχου; Είστε υποχρεωμένοι να το εφαρμόσετε; Είναι διεθνής υπερνομοθετική υποχρέωση της χώρας κατά τον ν.3003/2002 με τον οποίο κύρωσε η Ελλάδα το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, ναι ή όχι; Ήταν η Ελλάδα ιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και από τα πρώτα εξήντα κράτη που κατέθεσαν κυρώσεις; Γιατί παραβιάζετε τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας όποτε διαπράττετε εγκλήματα εσείς και οι φίλοι σας;

Για τα Τέμπη δεν ξέρετε επίσης τίποτα. Ήταν τελικά ένα ατύχημα και δεν ήταν ούτε παράβαση καθήκοντος. Απλώς λέτε ότι «κάνουμε μια δικογραφία, αν και δεν το πιστεύουμε και ήταν αθώος και δεν υπογράφουμε και υπογράφουν οι τριάντα» και τους παρακαλάτε, δήθεν, να ψηφίσουν οι υπόλοιποι, για ένα έγκλημα που δεν έγινε τελικά και δεν το λέτε έγκλημα. Υπάρχουν διώξεις του ανακριτή σε βαθμό κακουργήματος. Μας λέγατε επί δύο χρόνια: «Α, δεν έχει έρθει από τη δικαιοσύνη η δικογραφία. Δεν έχει έρθει από τη δικαιοσύνη η δικογραφία». Ήρθε από τη δικαιοσύνη η δικογραφία κι εσείς παρακάμψατε τις διώξεις του ανακριτή, που είναι σε βαθμό κακουργήματος και αναφέρονται στα κακουργήματα, και φτιάξατε ένα δικό σας πλημμέλημα, άσχετο και με τη δικογραφία και με την ανάκριση.

Πάτε να ζητήσετε κατ' ιδίαν στον Πρόεδρο να κάνει κάτι με τον χρόνο; Μα, είναι δυνατόν; Μα είναι δυνατόν;

(Διαμαρτυρίες από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Από τα τρία στα δεκατρία λεπτά; Κύριε Πρόεδρε, έχουμε και πιο σοβαρά πράγματα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μα, είναι δυνατόν; Επειδή βιάζεστε να πάτε στο πάρτι της Ομάδας Αλήθειας;

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Το πού θα πάμε είναι δικό μας θέμα. Τι γελάτε, κύριε; Ένας διορισμένος είσαι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ο χάχας. Ο χαχανούλης, ο διορισμένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν βοηθάτε κι εσείς.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Μα, τώρα θα μας πει πού θα πάμε, κύριε Πρόεδρε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Έχει χαθεί το μέτρο. Δεκατέσσερα λεπτά και δεν θα μιλάμε;

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Μας λέει «τραμπούκους», μας λέει «δολοφόνους», μας λέει το ένα, μας λέει το άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ πολύ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, αυτά που διαπράχθηκαν εδώ είναι πολύ σοβαρά κοινοβουλευτικά παραπτώματα για τα οποία ο Κανονισμός προβλέπει και μέτρα. Όλα αυτά που έγιναν είναι πολύ σοβαρά κοινοβουλευτικά παραπτώματα και ο Κανονισμός προβλέπει και μέτρα. Δυστυχώς, δεν επιβάλλονται εδώ πέρα μέτρα και γι' αυτό φτάσαμε εκεί που φτάσαμε και γι' αυτό έχουμε φτάσει στην άδεια Βουλή...

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ: Να μιλάτε σαράντα λεπτά. Προφανώς.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Γι' αυτό έχουμε φτάσει να είναι αυτή η εκπροσώπηση σε ολόκληρο κυβερνητικό κόμμα, ολόκληρη Νέα Δημοκρατία. Αυτή είναι η κατάντια σας, να εκπροσωπείστε από δύο ανθρώπους πρώην δημοσιογράφους -εντός ή εκτός εισαγωγικών το κρίνει ο κόσμος- που τραμπουκίζουν. Κι εσείς τώρα, επειδή έχετε αργήσει -μιλάτε και στο τηλέφωνο-τους παρακαλάτε να το τελειώσουν για να μην αργήσετε άλλο.

Κύριε Μαρινάκη, έχετε τερματίσει τον γκεμπελισμό. Φτάσατε να πείτε ότι η επίκληση μιας δήλωσης δικηγόρου, αντιδίκου που διαψεύδει εντελώς και λέει ότι είναι όλα ψέματα όσα είπε ο κ.

Φλωρίδης χτες, το να λες λοιπόν ότι είναι όλα ψέματα αποτελεί επιβεβαίωση. Αυτό νομίζω ο Όργουελ μπορεί να μην το είχε συλλάβει. Μπορεί ο Όργουελ να μην το είχε συλλάβει. Το συλλάβατε εσείς, αλλά δεν νομίζω να έχετε την ίδια συγγραφική δεινότητα. Η κατάσταση της ενημέρωσης στη χώρα είναι πάρα πολύ προβληματική.

Το Human Rights Watch που ο πρώην Βουλευτής σας, ο κ. Μπάμπης Παπαδημητρίου -κάνει εκπομπή τώρα ο κ. Παπαδημητρίου, είναι τώρα δημοσιογράφος- ήταν δημοσιογράφος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τελειώνω, κύριε Λαμπρούλη, τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ήταν πρώτα δημοσιογράφος. Μετά ήταν δημοσιογράφος και ήθελε μια σοβαρή Χρυσή Αυγή. Μετά έγινε Βουλευτής.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Πρόεδρε, δεκαεννέα λεπτά παρέμβαση;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει το Προεδρείο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μετά έγινε Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Παπαδημητρίου και τώρα είναι πάλι δημοσιογράφος και είπε για χάρη σας -από ό,τι κατάλαβα του στείλατε και τα πρακτικά της επιτροπής- ότι το Human Rights Watch, δηλαδή η Διεθνής Οργάνωση Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων -που είναι αναγνωρισμένη από τον ΟΗΕ και έχει το στάτους του παρατηρητή σε πάρα πολλές διαδικασίες και στη διαδικασία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και του συμβούλου σε πάρα πολλές άλλες διαδικασίες- ότι είναι κάποια καθάρματα. Είπε ο Παπαδημητρίου από ραδιοφώνου ότι το Human Rights Watch είναι κάποια καθάρματα. Θα ήθελα τη θέση σας. Έχει βγει έκθεση του Human Rights Watch, έκθεση κόλαφος, που λέει ότι η ελευθερία του Τύπου στη χώρα είναι σχεδόν μηδενική, ότι δημοσιογράφοι παρακολουθούνται, απειλούνται, εκβιάζονται, αυτολογοκρίνονται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ρολοί έχετε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Και σε κάθε περίπτωση θέτει στη δημοσιότητα το Human Rights Watch τις καταγγελίες και τα πορίσματά του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω, ολοκληρώνω.

Εσείς μου λέτε ότι δεν έχουν καμία σημασία, γιατί το μόνο έγκυρο είναι η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σας είπα ότι αυτά δεν είναι σοβαρά που λέτε. Αλίμονο αν η μόνη έγκυρη κρίση -που δεν είναι υπέρ σας οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- ήταν της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Και βάζετε τον πρώην Βουλευτή σας, που δημοσιογραφεί από ραδιοφώνου, να λέει ότι κάποιος φίλος του του έστειλε το βράδυ τα Πρακτικά της Βουλής -εσείς δηλαδή- και ότι το Human Rights Watch -εκτός και αν ήταν ο κ. Μαρκόπουλος, μπορεί- είναι κάποια καθάρματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω.

Παραμιπτόντως, κύριε Μαρινάκη, να σας θυμίσω -γιατί δεν τα θυμάστε καλά, λέτε πάρα πολλά ψέματα- ότι εγώ ως Πρόεδρος της Βουλής δεν είχα ούτε ψηφίσει. Είχα ταχθεί απέναντι στην επιλογή της τότε Κυβέρνησης για τον Πρόεδρο της ΕΡΤ, τον κ. Ταγματάρχη. Άρα δεν είμαι ούτε μπορείτε να με βάλετε στην κατηγορία των πειθήνιων οργάνων των κομματικών -όπως εσείς θέλετε- και ήμουν εκείνη που σας ενόχλησα, όταν ρίζατε το μαύρο στην ΕΡΤ. Η σχέση που έχετε με την ελευθερία της ενημέρωσης είναι ακριβώς το μαύρο που ρίζατε στη ΕΡΤ. Το 2013 ρίζαμε μαύρο και αργότερα -δεν ξέρω πότε ακριβώς το έκανε, να ανατρέξω, μην πω κάτι ανακριβές- ο κ. Μητσοτάκης έθεσε την ΕΡΤ υπό τη μασχάλη του, κάτω από το Γραφείο Πρωθυπουργού και όρισε Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΡΤ τον κ.

Ζούλα, τον Διευθυντή του Γραφείου Τύπου του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Είμαστε στα είκοσι λεπτά και τρία λεπτά, είκοσι τρία λεπτά. Να αφαιρέσω εγώ με τις διακοπές τα τρία, τέσσερα, δεκαέξι λεπτά, δεκαεπτά λεπτά παρέμβαση.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ και δέκα λεπτά ολοκληρώνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, βοηθήστε και εσείς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τι να βοηθήσουμε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μα, δεν βοηθάτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Θα σας πει «τελειώνω» και θα κάνει άλλα δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όσο και να φωνάζετε, δεν βοηθάτε κατά αυτόν τον τρόπο. Δεν το καταλαβαίνετε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς φταίμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Προφανώς εσείς που διακόπτετε φταίτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Να της πάρετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνει, τελειώνει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, κυρία Πρόεδρε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

Είναι τρομακτικό ότι δεν μπορείτε να διαχειριστείτε τον αντίλογο και πώς προσπαθείτε να αποκτήσετε και να εξοικονομήσετε κάποιο πλεονέκτημα. Το fair play δεν το ξέρετε, γι' αυτό δράτε με τις Ομάδες Αλήθειας.

Είναι, λοιπόν, σαφές, κύριε Μαρινάκη, ότι επιδιώκετε να ελέγξετε την ενημέρωση, να ελέγξετε την πληροφορία και ένας κόσμος ο οποίος ζητάει οξυγόνο και λέει «δεν έχω οξυγόνο» αναφέρεται και σε αυτήν τη φοβερή χειραγώγηση που κάνετε της ενημέρωσης και της πληροφορίας. Εμείς θα συνεχίσουμε να αναφερόμαστε σε αυτόν τον κόσμο. Εσείς -πιθανότατα έτσι όπως αξιολογώ την κατάσταση- θα συνεχίσετε σε αυτόν τον πολύ ολισθηρό, κατηφορικό δρόμο που οδηγεί -όπως ξέρετε- στον πάτο και στη συνέχεια στον απόπατο. Εκεί δυστυχώς κατευθύνεται η πολιτική σας και αυτό είναι που ματαιώνει τους πολίτες αυτής της χώρας που και αξίζουν και ελπίζουν και δικαιούνται πολύ-πολύ καλύτερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ξεκινάμε τον κύκλο των δευτερολογιών των παρεμβάσεων.

Κυρία Καραγεωργοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, η Human Rights Watch έχει μιλήσει για τον δημοσιογραφικό εκφοβισμό, την αυτολογοκρισία, γιατί υπάρχει και αυτή η μερίδα των δημοσιογράφων που επιτελούν το λειτούργημά τους, που αναζητούν την αλήθεια, που δίδονται γιατί ψάχνουν και λένε την αλήθεια και σήμερα εδώ ζήσαμε τον πολιτικό εκφοβισμό, τις απειλές.

Εγώ πραγματικά δεν θα αναλώσω την ομιλία μου μιλώντας για την προστασία του εννόμου αγαθού της προσωπικότητας. Στο άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα μπορεί κανείς να αναζητήσει την έννοια της προσωπικότητας. Ούτε θα μιλήσω για το δικαίωμα στην άμυνα σε περίπτωση ψευδούς μήνυσης, δηλαδή για το ποινικό αδίκημα της ψευδούς καταμήνυσης.

Θα μιλήσω για την πολιτική ευθύνη, κύριε Μαρινάκη, και γι' αυτόν που δίνει το παράδειγμα της πολιτικής ευθύνης ως ο Πρωθυπουργός της χώρας, ο κύριος «έρχομαι όποτε θέλω στη Βουλή, ανεβαίνω στο Βήμα, λέω αυτά που θέλω να πω, κάνω μη διαδραστικό stand-up, δεν ενδιαφέρομαι να ακούσω κανέναν εκτός από τον εαυτό μου, δεν με αγγίζουν οι υποχρεώσεις της θέσης μου, σηκώνομαι και φεύγω, παίρνοντας και τους χειροκρο-

τητές μαζί μου», εκείνος που τόλμησε να κάνει λόγο για το βιβλίο του Κούντερ, «Η ζωή είναι αλλού». Μόνο που ο λογογράφος του ξέχασε να του πει ότι υπάρχει και ένα άλλο σημαντικό έργο του Κούντερ, «Η αβάσταχτη ελαφρότητα του είναι».

«Πού πήγαν οι εξαφανισμένοι νεκροί», τόλμησε να ειρωνευτεί ένας διχαστικός, ανασφαλής, αλαζόνος, επιθετικός, αναιδής, παρακμιακός αρχηγός μιας Ελλάδας του χθες, ο οποίος παρέστη -λέει- στη Βουλή για να τιμήσει τα θύματα των Τεμπών. «Οι εξαφανισμένοι νεκροί»! Αυτούς που μπαζώσατε, τα υπολείμματα τους, που δεν σεβαστήκατε τίποτα, που μεταφέρατε στα χωράφια τα υπόλοιπα των αντικειμένων της ζωής τους, τους ιστούς τους, τα μέλη τους, αυτούς που τους παραδώσατε κομμάτια σε σακούλες στους γονείς τους και στη συνέχεια με εισαγγελική εντολή αρνηθήκατε ακόμα και την εκταφή τους για να διαπιστωθεί εν τέλει κάτι που δεν σας αρέσει και δεν είναι καθόλου βολικό αν αυτά τα μέλη στα φέρετρα θάφτηκαν μαζί με κάποια περίεργα χημικά.

Μιλήσαμε χθες εδώ και για τα πορίσματα της ομάδας Anubis και για τα ευρήματα που εξαφανίσανε, τα οποία θα ήταν εφικτό να διερευνηθούν αν είχαν κληθεί από την πρώτη στιγμή -όπως σας ζήτησαν- και για τα πορίσματα του Γενικού Χημείου του Κράτους και για τα ξυλόλια και για τα τολουόλια. Για όλα μιλήσαμε.

Ταυτίζοντας ο κ. Μητσotάκης τον εαυτό του με την ιστορία της παράταξής του -περίεργο που δεν είχαν την ίδια άποψη μέλη αυτής στην εκδήλωση στο Πολεμικό Μουσείο- ταυτίζοντας τον εαυτό του με το δημοκρατικό πολίτευμα, με την ίδια τη χώρα, αυτήν που ο ίδιος με την ανικανότητά του ή για τους πλέον δύσπιστους με τις ιδιαίτερες ικανότητές του κατέστησε χώρο με κενά, σκιές, τρύπες τον εσχάτως κατατεθέντα από τη γείτονα στην UNESCO χάρτη. «Δεν συμψηφίζω» είπε και αναφέρθηκε στο Μάτι, στα τροχαία δυστυχήματα στις εθνικές οδούς. Γιατί όχι, λοιπόν, να μιλήσετε για τη Μάνδρα; Γιατί όχι να μιλήσετε για τη Μαρίν; Αρπαχτείτε λοιπόν από το «αφού σκοτώνουν άλλοι ατιμωρητί, γιατί όχι κι εμείς».

Έτερο μέρος της φαμίλιας -της ιερής φαμίλιας- εκστόμισε προ ημερών δημόσια -και σήμερα αν διάβασα κάπου καλά, μιλώντας για υψηλό επίπεδο πολιτικής στο Κοινοβούλιο- το αδιανόητο: «Η κ. Καρυσιανού είναι ανεύθυνο πρόσωπο. Δεν έχει σημασία ποια είναι η κ. Καρυσιανού».

Ο κύριος Πρωθυπουργός και οι συν αυτό είναι υπεύθυνα πρόσωπα. Ποια πολιτική ευθύνη έχετε αναλάβει; Ποια μέρα ακριβώς την αναλάβετε; Με αλαζονικά και ταυτόχρονα τραγικά λογοπαίγνια, αστειεύσεις και ευθυμία του κ. Καραμανλή; Έτσι υπηρετείτε τον πρωθυπουργικό θώκο ή εξυπηρετείτε έτσι την Κοινοβουλευτική Δημοκρατία; Έτσι τιμάτε τον ελληνικό λαό τον οποίο επικαλείστε όταν αναφέρεστε στο 41%, χωρίς την αναγωγή βεβαίως στο πραγματικό ποσοστό με αναιδή περιφρόνηση όταν αυτός ο λαός κατά χιλιάδες έχει συναθροιστεί σε πλατείες ζητώντας δικαιοσύνη; Τα αιτήματα της κοινωνίας αποδείχτηκαν φθηνές κατασκευές, είτε ο κ. Μητσotάκης χτες. Αυτό το λέει ο Πρωθυπουργός μιας χώρας; Ταυτίζετε τη δίψα των συγγενών και της κοινωνίας για δικαιοσύνη, με σκευωρία και χυδαίες πολιτικές σκοπιμότητες; Ίσως το χειρότερο από αυτά που είπε ο κύριος Πρωθυπουργός το οποίο δείχνει πρωτοφανή αλαζονεία είναι που δήλωσε ότι προβληματίστηκε πολύ πριν πάει στη Βουλή, σαν να είχε αποφασίσει αν θα παρευρεθεί σε μαθητικό reunion. Σε μία από τις πιο σοβαρές συνεδριάσεις της Βουλής με προτεινόμενο κατηγορούμενο τον ίδιο.

Σαν προχθές ο Ναπολέων ηττήθηκε σε πεδίο μάχης στο Βατερλώ, διακόσια δέκα χρόνια πριν. Σαν χθες ένας στρατηγός χωρίς κανένα προσόν ηττήθηκε σε επίπεδο κοινοβουλευτικό, σε καιρό ειρήνης από τον ανίκανο εαυτό του.

Ο χρόνος έχει παρέλθει. Δεν θα σας καθυστερήσω άλλο. Δεν θα μιλήσω περαιτέρω για το νομοσχέδιο. Είχα να πω πράγματα και για τη νομοτεχνική βελτίωση. Ελπίζω να τηρηθεί η διάταξη και στον τύπο και στο πνεύμα όσον αφορά τον αριθμό των συνδρομητών και να μην εξαρτηθεί αυτή η υπεύθυνη δήλωση του εντύπου που θα παρουσιάζει τον αριθμό των συνδρομητών από κάποια άλλη προϋπόθεση των στοιχείων, των πηγών δηλαδή, των πληροφοριών του.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Ρούντας από την Κοινοβουλευτική Ομάδα Νίκη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΥΝΤΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι σύντομος.

Ο τίτλος του νομοσχεδίου είναι σήμερα «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο» και προφανώς συζητάμε για τη διαφάνεια και την ελευθερία του Τύπου. Πραγματικά θα θέλαμε να σας πιστέψουμε ότι σας νοιάζει αυτό το ζήτημα, αλλά δυστυχώς δεν μας πείθετε. Μας έρχεται στο μυαλό η περίοδος υποχρεωτικότητας, οι υποκλοπές, οι παρακολουθήσεις, η λίστα Πέτσα, η Ομάδα Αλήθειας, η ανακοίνωση των δικαστών και εισαγγελέων που κατήγγειλαν ευθεία παρέμβαση του Πρωθυπουργού με επιστολή του στο έργο τους και ένα σωρό άλλα σκάνδαλα. Να σας πω την αλήθεια, είστε μια κυβέρνηση σκάνδαλο και πραγματικά απορώ ποια θα είναι η απάντησή αν βγείτε έξω στον δρόμο και ρωτήσετε τους Έλληνες πολίτες αν όντως υπάρχει αντικειμενική ενημέρωση.

Είστε γνωστοί για τον υπερσυγκεντρωτισμό της εξουσίας. Είστε μια κυβέρνηση που ενσαρκώνει το όραμα του Χάξλεϊ και του Όργουελ μαζί. Γι' αυτόν τον λόγο καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο και για πολλούς άλλους ακόμα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι περιμένω μια απάντηση από το πρωί. Τελικά συμφωνείτε με τη δήλωση του κ. Γεραπετρίτη ότι είναι φιλέλληνας απλά και όχι Έλληνας; Συμφωνείτε με την υπόκληση στον Ερντογάν; Συμφωνείτε με τις δηλώσεις Καϊρίδη και Τσάφου ότι η γενοκτονία των Ποντίων και η παράνομη πολεμική εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο είναι μύθος; Συμφωνείτε με τη δήλωση περί τουρκικής δημοκρατίας της βόρειας Κύπρου; Περιμένω μια απάντηση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε.

Η κ. Πέρκα από τη Νέα Αριστερά και ο κ. Γραμμένος από την Ελληνική Λύση δεν θέλουν τον λόγο.

Η κ. Τσαπανίδου έχει τον λόγο για τη δευτερολογία.

ΠΑΡΘΕΝΑ (ΠΟΠΗ) ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ: Για να πάμε σωστά και θεσμικά, διότι ήδη έχουμε ξεφύγει εδώ μέσα και θα πρέπει να ζητήσουμε συγγνώμη και από τον ελληνικό λαό, να ζητήσω κι εγώ συγγνώμη που σας διέκοψα μια φορά. Δεν είναι του χαρακτήρα μου. Παρασύρθηκα, την επιζητούσα την απάντηση. Αλλά η εικόνα που δίνουμε δεν είναι σωστή.

Θα ξεκινήσω από το θέμα που προέκυψε πριν από λίγο, το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Βγάζει, κύριε Μαρινάκη, επίσημη ανακοίνωση η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και λέει ότι στον έλεγχο που έχει κάνει προκύπτει διαφθορά, προκύπτει υπεξαίρεση κυρωτικών κονδυλίων, προκύπτει πιθανή ένοχη, ανάμιξη δύο πρώην Υπουργών, ο ένας εκ των οποίων φωτογραφίζεται στα sites, βγαίνει και κάνει δήλωση. Και έρχεστε εσείς και λέτε είναι νωρίς ακόμη. Το πάτε by the book. Καλά κάνετε. Φαντάζομαι ότι είστε σε μεγάλη αμηχανία για να το κάνετε αυτό. Αλλά όταν η Κυβέρνηση την οποία εκπροσωπείτε κιόλας, είστε Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, έχει μπροστά της ένα τόσο σοβαρό θέμα, το οποίο μας διαβάλλει σε ολόκληρη την Ευρώπη, έχει ανακοίνωση ότι έχει διαβίβαστεί η δικογραφία στη Βουλή από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και δεν έχει την αγωνία, την ευθύνη -όχι την ευαισθησία, την ευθύνη- σαν χώρα -γιατί αφορά το σύνολο των Ελλήνων αυτή η εικόνα- να αναζητήσει την ίδια στιγμή που βγαίνει η ανακοίνωση τη δικογραφία, να δει τι λέει, να έχει μια πρώτη εικόνα και να δώσει μια απάντηση προς την ίδια την Ευρώπη, εγώ πραγματικά αναρωτιέμαι τι κάνετε, τι κρύβετε και τι δεν θέλετε να πείτε.

Ένα το κρατούμενο. Πολύ by the book.

Παραμιπτόντως, χθες μαζέψατε γρήγορα τις κάλπες που είχαν στηθεί εδώ. Ίσως θα έπρεπε να τις αφήσετε μόνιμα, γιατί αποδεικνύεστε άριστοι στη δημιουργία σκανδάλων και μάλιστα όχι μόνο εντός ελληνικών συνόρων. Ή αφήστε λοιπόν μόνιμα τις κάλπες εδώ να ψηφίζουμε για προανακριτικές, που κοντεύει να πάθει ανοσία ο κόσμος, ο πολίτης στο τι σημαίνει προανακριτική, στο γιατί στήνονται αυτές οι κάλπες από τη συχνότητα με την οποία τις στήνετε ή αφήστε τις κάλπες αυτές σε πανελλαδικό επίπεδο να ανασάνει ο τόπος επιτέλους.

Πάμε τώρα στο νομοσχέδιο το οποίο συζητάμε. Η αλήθεια είναι

ότι άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή όλα όσα είπατε. Περίμενα, είχα μια κρυφή ελπίδα, λέω δεν γίνεται, θα κάνουν μια αυτοκριτική για την κατάσταση που επικρατεί στον Τύπο, στην ελευθερία που έχει ο Τύπος στην Ελλάδα. Η αλήθεια είναι ότι περίμενα να κάνετε αλλαγές, να συμφωνήσουμε όλοι μαζί, γιατί κανείς δεν διαφωνεί. Δεν διαφωνεί ούτε ο ΣΥΡΙΖΑ ότι πρέπει να μπει ένα πλαίσιο. Ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν ο πρώτος που έφτιαξε το Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου το 2015 στο παρελθόν. Κανείς δεν διαφωνεί ότι πρέπει να θωρακιστεί ο Τύπος, να στηριχθεί ο Τύπος. Διαφωνούμε σε πολύ συγκεκριμένα πράγματα, τα οποία σας τα είπαμε στην πρωτολογία, θα τα επαναλάβω συνοπτικά και τώρα στη δεύτερολογία μου. Αντί να ακούσουμε μία αυτοκριτική, αντί να ακούσουμε μια συγγνώμη, μια διόρθωση, ακούσαμε τα γνωστά: Τα κάνουμε όλα τέλεια, όλα είναι υπέροχα, ζούμε ένα success story και σε αυτό το πράγμα, όλοι μιλούν ελεύθερα, όλοι γράφουν ελεύθερα, τα νοικοκυρεύουμε, τα εκσυγχρονίζουμε. Χρησιμοποιώ και δικές μου λέξεις, συγγνώμη αν παρεξηγήστε με τους εκσυγχρονισμούς, αλλά εν πάση περιπτώσει.

Θα μου επιτρέψετε να βάλουμε λίγο τα πράγματα στη σειρά. Λέτε ότι εκσυγχρονίζετε για παράδειγμα. Στην πραγματικότητα συγκεντρώνετε την εξουσία στα χέρια σας. Λέτε ότι δημιουργείτε ένα ενιαίο σημείο επαφής για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να ξέρουν δηλαδή πού πρέπει να απευθυνθούν. Μάλιστα. Δηλαδή κάνετε ένα γραφείο και δίνετε την αρμοδιότητα στον ίδιο άνθρωπο να κρίνει, να τιμωρεί, να δημοσιοποιεί, να διαγράφει, να αποκλείει από τη στήριξη. Αντί να κάνετε ένα One Stop Shop κάνετε ένα One Man Show και όταν ο One Man αυτός είναι ο Υπουργός, αντιλαμβάνεστε ότι δεν πρόκειται για μεταρρυθμιστικό άλμα, αλλά πρόκειται για μια απίστευτη συγκέντρωση εξουσίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Δεύτερον, λέτε ότι δεν αποκλείεται κανένας αρκεί να τηρεί τους κανόνες τους οποίους βάζουμε. Το ακούω πολύ συχνά να το λέτε εσείς αυτό. Οι κανόνες όμως που θεσπίζετε έχουν φτιαχτεί έτσι, ώστε οι μεγάλοι να περνούν κάτω από τον πήχη και οι μικροί να πέφτουν πάνω στο δοκάρι, όπως έπεσε το χέρι μου πάνω στο μικρόφωνο. Είναι αδιανόητο να λέτε κανόνα δικαίου, κάτι το οποίο προκαλεί φιλτραρισμένη ασφυξία.

Τρίτον, λέτε ο πολίτης ενημερώνεται ελεύθερα. Μιλάμε για θέσπιση κανόνων για επαγγελματικά ζητήματα των δημοσιογράφων εδώ.

Θα σας πω ότι εάν οι κανόνες που θεσπίζετε οδηγούν τον πολίτη να ενημερώνεται για την τιμή του ρεύματος, για το εισιτήριο για τη Ρόδο το αεροπορικό και για την τιμή του γάλακτος από τα δικά σας μέσα, τα μέσα τα οποία εσείς επηρεάζετε, τότε, με συγχωρείτε, αλλά θα βλέπει ο πολίτης ό,τι βολεύει εσάς, να δείτε.

Τέταρτον, η κριτική σας είναι υπερβολική, λέτε σε όλους εμάς της Αντιπολίτευσης, υπάρχουν θεσμικά αντίβαρα. Μάλιστα. Τα αντίβαρα σας ποια είναι; Είναι το ΕΣΡ, το οποίο για να το στελεχώσετε ανάβουμε λαμπάδες και περιμένουμε να γίνει κανένα θαύμα; Είναι οι αρχές δεδομένων, που δέχονται χιλιάδες καταγγελίες και οι ερευνητές για να τις ερευνήσουν αυτές, τις ψάχνουν με το κιάλι, είναι τρεις άνθρωποι; Ή μήπως θεωρείτε ως αντίβαρο στη Βουλή, που κάθε φορά που φέρνουμε μία καταγγελία, κάθε φορά που σας κάνουμε μία επισήμανση, κάθε φορά που σας λέμε «διορθώστε το», μας συκοφαντείτε εμάς και μιλάτε συνεχώς για θεωρίες συνωμοσίας; Αυτά είναι τα αντίβαρα;

Αν είχατε εμπιστοσύνη στα αντίβαρα, τότε θα τα ενισχύατε. Εσείς δεν τα ενισχύετε. Ξέρετε τι κάνετε; Τα παρακάμπετε. Και θα σας πω ότι όποιος παρακάμπτει το φρένο, τότε το αυτοκίνητο στουκάρει στον τοίχο, δεν πάει για ρεκόρ ταχύτητας.

Λέτε ότι στη χώρα μας ο Τύπος είναι ελεύθερος. Μάλιστα. Θα σας ρωτήσω, λοιπόν. Θα πάτε στη συνάντηση που σας ζήτησε χθες η ΕΣΗΕΑ; Σας ζήτησε η ΕΣΗΕΑ συνάντηση όχι μόνο για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, αλλά και -διαβάζω από τα δελτία Τύπου- για να συζητήσετε περιστατικά που εγείρουν προβληματισμό ως προς το σεβασμό του θεσμικού ρόλου της ενημέρωσης. Η Ένωση Συνακτών, η ΕΣΗΕΑ σας τα ζήτησε αυτά.

Και εγώ αναρωτιέμαι. Θα πάτε και τι θα πείτε; Εσείς δεν είστε ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος, ο οποίος επιτίθεστε στους δημο-

σιογράφους στο briefing, επειδή σας κάνουν ερωτήσεις που δεν σας αρέσουν; Είναι αλήθεια ή όχι όλη αυτή η φημολογία που υπάρχει και γιγαντώνεται παντού στη χώρα ότι οι δημοσιογράφοι, που δεν κάνουν καλά τη δουλειά τους, όπως θέλετε εσείς δηλαδή να την κάνουν, απειλούνται με απολύσεις;

Επίσης, κάποιος, ο οποίος εργάζεται στο εξωτερικό και στέλνει ρεπορτάζ από την Ελλάδα, όταν δεν σας αρέσει το ρεπορτάζ -το «Politico» δεν ξέρω αν σας λέει κάτι- ζητάτε να αντικατασταθεί ο δημοσιογράφος αυτός και να μπει άλλος στη θέση του;

Αναρωτιέμαι, λοιπόν. Και αφού το ξέρετε, ξέρετε την κατάσταση στη χώρα, την ακούτε από τους Ευρωπαίους σε όλα τα διεθνή fora, όπου πηγαίνετε στο εξωτερικό οι Ευρωπαίοι σας μιλούν για την κατάσταση στην Ελλάδα με μαύρα χρώματα και σας προειδοποιούν, γιατί δεν κάνετε κάτι να το αλλάξετε;

Τι προτείνουμε και τι εσείς επιμένετε να αγνοείτε, έτσι ώστε αυτά τα νομοσχέδια να κατεβάσουν έναν πραγματικά θώρακα για τη δημοσιογραφία, για τον Τύπο και για την ελευθερία του λόγου; Προτείνουμε: Διαχωρισμό εποπτείας κυρώσεων, ανεξάρτητο όργανο -όχι στα χέρια του Υπουργού όλα- κλιμακωτές ποινές με δικαίωμα προσφυγής, κλειστό μητρώο προσωπικών δεδομένων, διαφάνεια κρατικής διαφήμισης -σας είπαμε on line μητρώο σε real time- τι παίρνει ποιος, πού πάει το δημόσιο χρήμα σε ποια μέσα, θετικό κίνητρο για τα περιφερειακά ΜΜΕ. Μην τα στραγγαλίζετε με όλη αυτήν τη γραφειοκρατία που βάζετε. Τους ζητάτε τα παραστατικά, ενώ οι άνθρωποι τα κόβουν ηλεκτρονικά στην ΑΔΑΕΕ. Πάτε στο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και διορθώστε τα συστήματά τους, αφού δεν επικοινωνούν μεταξύ τους. Και τέλος, προτείνουμε απόσυρση του άρθρου 29.

Δεν σας έχουμε εμπιστοσύνη, λοιπόν, και γι' αυτό θα το καταψηφίσουμε το άρθρο. Δεν σας έχουμε εμπιστοσύνη ότι εσείς έχετε στόχο να θωρακίσετε τον Τύπο, έντυπο και ηλεκτρονικό.

Και μία τελευταία επισήμανση για αυτήν την εμπιστοσύνη, επειδή ξέρετε η εμπιστοσύνη είναι ένα πολύ εύθραυστο νόμισμα και δεν αναπτύσσεται γρήγορα, δεν βρίσκει πολλά τέτοια νομίσματα και χάνεται πάρα πολύ γρήγορα και επίσης δεν κόβεται και σε χαρτονόμισμα. Αν περάσατε αυτό το νομοσχέδιο, έτσι όπως το κατεβάσατε εδώ, όπως το συζητήσατε και το φέρατε, θα κάνετε τη χώρα για ακόμη μια φορά παράδεισο των μονοπωλιακών μέσων και κόλαση για τους ελέγχους που γίνονται στη χώρα σε ετήσια βάση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από τον ΟΗΕ και από όλους αυτούς τους οργανισμούς, οι δείκτες των οποίων μετρούν για την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας και δεν θέλετε να τους λάβετε υπ' όψιν σας και γι' αυτό και τους συκοφαντείτε.

Με ρωτήσατε πού θα εργαζόμουν, στην Μπουρκίνα Φάσο ή στην Ελλάδα. Εκεί ξέρουν οι δημοσιογράφοι ποιοι είναι οι κίνδυνοι. Εδώ -για να μην αφήσω την ερώτησή σας έτσι- οι κίνδυνοι φοράνε κοστουμιά, έχουν γραφείο Τύπου και μιλάνε για ελευθερία του λόγου. Ολισθαίνετε επικίνδυνα στον αυταρχισμό και ζητάτε να σας πούμε και συχαρητήρια από πάνω. Τι να πω;

Θέλω μόνο, τελειώνοντας να σας πω ότι η ιστορία κάνει το δικό της το ρεπορτάζ, να σας καλέσει να σταθείτε στη σωστή πλευρά του πρωτοσέλιδου. Και με την ευκαιρία να σας ευχηθώ και καλή διασκέδαση στο πάρτι της Ομάδας Αλήθειας, που θα πάτε οι περισσότεροι από ότι δηλώνετε περήφανοι τουλάχιστον. Κάτι μου λέει ότι τη δημοκρατία μπορεί να μην την δείτε, δεν θα την έχουν καλεσμένη. Ίσως, όμως, αν έχουν πολύ χιούμορ, μπορεί να δείτε την ΕΥΠ.

Για σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Τσαπανίδου.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δημήτριος Μπιάγκης, εισηγητής του ΠΑΣΟΚ.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται. Έχουμε φτάσει πράγματι στα όριά μας. Αν μέσα στα όλα όσα συνέβησαν σήμερα προσθέσουμε και τα όσα συνέβησαν εχθές, καταλαβαίνετε ότι τα όρια είναι συγκεκριμένα.

Κύριε Υφυπουργέ, πήρατε μια πρωτοβουλία, προκειμένου να τροποποιήσετε τον ν.5005/2022, ένας νόμος όπου εμείς τουλάχιστον

χιστον ως ΠΑΣΟΚ είχαμε μια σειρά από διαφορές. Και σήμερα, μετά από τρία χρόνια, όπου αυτός ο συγκεκριμένος νόμος φάνηκε στην πράξη πώς λειτουργεί, πήρατε την πρωτοβουλία να κάνετε κάποιες τροποποιήσεις, βάζοντας παράλληλα και έναν σύντομο, ο οποίος ήταν αρκετά βαρύνδουπος, μιλώντας για ελευθερία και για διαύγεια στον Τύπο.

Πραγματικά, έχω την εντύπωση ότι αν ήταν αυτό το ζητούμενο θα ήταν τελείως διαφορετικός και ο τρόπος με τον οποίον έχουμε κάνει τη συζήτηση. Επιτρέψτε μου να κάνω μια αναφορά όσο πιο σύντομα γίνεται, πώς ξεκίνησε η διαδικασία διαλόγου στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Θα σας υπενθυμίσω το αίτημα από τη μεριά της Πλεύσης Ελευθερίας, της συναδέλφου εισηγήτριας, όταν προσδιορίσαμε και προσπαθήσαμε να σχεδιάσουμε τις ημέρες συζήτησης, προκειμένου να έρθει το θέμα στην Ολομέλεια. Ξεκίνησε και έβαλε η ίδια το θέμα την επόμενη μέρα, στην ακρόαση των φορέων που τύγχανε να είναι και η απεργία των δημοσιογράφων, να δώσουμε μια παράταση, έτσι ώστε πραγματικά να μπορέσουν να ανταποκριθούν και αυτοί και να σεβαστούμε το δικαίωμά τους στην απεργία. Ήταν κάτι το οποίο δεν δεχθήκατε με ό,τι αυτό συνεπάγεται και με το αποτέλεσμα οι εκπρόσωποι των δημοσιογράφων να μην έρθουν στην ακρόαση των φορέων. Ήταν ένα αίτημα -επαναλαμβάνω, γιατί δεν θέλω να οικειοποιηθώ κάτι- που ξεκίνησε από την συνάδελφο της Πλεύσης Ελευθερίας και το οποίο υιοθετήσαμε και εγώ και ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και άλλες παρατάξεις σε αυτήν την κατεύθυνση.

Σε κάθε περίπτωση, φάνηκε με την απόφασή σας αυτή πόσο σας ενδιέφερε πραγματικά ο διάλογος και η ουσία σε αυτό το νομοσχέδιο. Θέλατε να κάνετε κάποιες τεχνικές και μόνο αλλαγές, βάζοντας σε δεύτερη μοίρα όλα τα υπόλοιπα.

Τελειώνω, λέγοντας το εξής. Όσο και να γίνονται κάποιες προσπάθειες -και γίνεται κάποια προσπάθεια, κύριε Υπουργέ, εγώ θα είμαι τελευταίος που θα έρθει να ισοπεδώσει τα πάντα- όσο κι αν προσπαθείτε με κάποιους τεχνικούς όρους να καλυτερέψετε το υπάρχον νομοσχέδιο, του 2022 που λέγαμε, δεν μπορεί κανείς παρά να μείνει στην υπόθεση των παρακολουθήσεων των δημοσιογράφων και των πολιτικών από την ΕΥΠ, δεν μπορεί παρά να μείνει στο θέμα του Predator και το πώς χειριστήκατε την υπόθεση με τον δημοσιογράφο κ. Κουκάκη και με τον Πρόεδρό μας, τον Νίκο Ανδρουλάκη, δεν μπορεί παρά να θυμηθεί κανείς ότι η υπόθεση των υποκλοπών για τόσα σημαντικά θέματα, που αφορούν την ελληνική πολιτική σκηνή, έφτασε να δικάζεται στο Πλημμελειοδικείο Αθηνών, δεν μπορεί κανείς παρά να θυμηθεί το σκάνδαλο με τη λίστα Πέτσα και πώς το δικαιολογήσατε τότε, προκειμένου να ενημερώσετε την περίοδο της πανδημίας, χρηματοδοτώντας χωρίς κανείς πραγματικά να μπορεί να ελέγξει, αλλά για να έχετε τη δική σας αφήγηση μέσα από τα ΜΜΕ, όπως εσείς επιθυμούσατε.

Όσο κι αν προσπαθείτε, δεν μπορεί κανείς παρά να θυμηθεί την υπόθεση με την Ομάδα Αληθείας και πώς πραγματικά μέσα από αυτήν την ιερή Αίθουσα ήρθατε να υποστηρίξετε μια Ομάδα -εγώ δεν θα σας πω τίποτα παραπάνω- η οποία δεν είναι τυχαίο ότι ασχολείται αποκλειστικά και μόνο με τους εχθρούς της παράταξής σας -αυτή η συγκεκριμένη ομάδα την οποία και διαφημίζετε- με όλους αυτούς που έχουν αντίθετη άποψη από εσάς. Πραγματικά, δείχνουν και αυτοί στην πράξη τον σεβασμό τους στη δημοκρατία, στην πολυφωνία, στον πλουραλισμό. Το δείχνουν καθημερινά με τις πράξεις τους και με τα έργα τους, όπως επίσης και τα ολιγοπώλια των μέσων πώς έχουν πέσει όλα στα ίδια χέρια των ίδιων ανθρώπων και πώς χειραγωγείτε με το να κατευθύνετε, όπως εσείς επιθυμείτε, την κρατική διαφήμιση.

Ξέρετε, επειδή μιλάμε και πραγματικά πρέπει να δώσουμε έναν αγώνα υπέρ βωμών και εστιών όσον αφορά τον περιφερειακό Τύπο, είναι εκ των ουκ άνευ η αποδοχή από όλους μας ότι η κρατική διαφήμιση δεν φτάνει ούτε κατ' ελάχιστον -όχι το 30%- στους πραγματικούς αυτούς ανθρώπους που την έχουν ανάγκη, σε αυτούς τους ανθρώπους που στηρίζουν Θεριοπύλες, σε αυτούς τους ανθρώπους που αύριο το πρωί θα τους χρειαστούμε αν πραγματικά θέλουμε να μιλήσουμε για την Ελλάδα της επόμενης γενιάς, για την οποία επάνω τους θα πρέπει να στηριχτούμε, έτσι ώστε να επενδύσουμε για να δούμε μια Ελλάδα από μια άλλη οπτική γωνία, με περισσότερη αισιοδοξία και με περισσότερη ελπίδα.

Είναι ξεκάθαρο, πέραν από την εισήγησή μου και από τη δευτερολογία μου, κύριε Υπουργέ, ότι παρά τα όποια βήματα μπορεί να γίνονται σε μία σωστή κατεύθυνση, δεν θα μπορέσουμε σε καμία περίπτωση να ψηφίσουμε και καταψηφίζουμε επί της αρχής, ψηφίζοντας συγκεκριμένα άρθρα του νομοσχεδίου, που έρχονται να ανατρέψουν την υπάρχουσα κατάσταση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μπιλάκη.

Η συνεδρίαση θα ολοκληρωθεί με τον κ. Δημήτρη Μαρκόπουλο, εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Πολύ συνοπτικά, η Πλειοψηφία υπερψηφίζει το νομοσχέδιο, αλλά θα κάνω κι ένα σχόλιο για να ολοκληρωθεί η διαδικασία.

Κοιτάξτε, κύριε Πρόεδρε, αυτό το οποίο ζούμε εδώ πέρα είναι αρρωστημένο. Είναι κάτι το οποίο πλέον δεν μπορεί να συνεχιστεί. Είναι μία δήλωση της Πλειοψηφίας αυτό. Είναι άλλο να κουνάς το δάχτυλο και άλλο να προσπαθείς να κρύψεις το αποκρουστικό, λαϊκίστικό σου πρόσωπο. Αυτό είναι κάτι το οποίο καθημερινά βιώνουμε με το λαϊκίστικο, αποκρουστικό πρόσωπο ορισμένων που πραγματικά αρρωσταίνουν με την πολιτική τους παρουσία αυτή τη Βουλή. Είναι αδιανόητο αυτό που συμβαίνει!

Η Πλειοψηφία υπερψηφίζει το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μαρκόπουλο.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο-Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, τριάντα τρία άρθρα, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Εφόσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο
και ηλεκτρονικό τύπο -Τροποποιήσεις νόμων 5005/2022 και
3548/2007 και λοιπές διατάξεις

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΟΧΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 1 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 2 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 4 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 5 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΟΧΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 8 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

Άρθρο 12 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ

ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ
Άρθρο 32 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ
ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ
Άρθρο 33 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΝΑΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ
Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΝΑΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ

ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΠΡΝ
Ακροτελεύτιο άρθρο, ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΠΡΝ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ
Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ
Ν.Δ.: ΝΑΙ
ΠΑΣΟΚ-Κ.Α.: ΟΧΙ
ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ
Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ
ΕΛΛΗΝ. ΛΥΣΗ: ΠΡΝ
Ν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΟΧΙ
ΝΙΚΗ: ΟΧΙ
ΠΛΕΥΣΗ ΕΛ.: ΟΧΙ

(Στο σημείο αυτό καταχωρίζεται έγγραφο της Βουλευτού κ. Θεοπίστης (Πέτης) Πέρκα σύμφωνα με το άρθρο 72Α του Κανονισμού της Βουλής το οποίο αφορά διευκρίνιση ψήφου επί του άρθρου 27, 28 και 29 του ψηφισθέντος νομοσχεδίου.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΨΗΦΟΥ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΒΟΥΛΗΣΑριθμ. Πρωτ.: 4008
Ημερομ. 20/06/2025

Αθήνα, 20 Ιουνίου 2025

Βουλευτής: Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα

Περιφέρεια: Φλώρινας

Κόμμα: Νέα Αριστερά

Σύμφωνα με το άρθρο 72Α του Κανονισμού της Βουλής επιθυμώ να διευκρινίσω ότι η ψήφος μου στα **Άρθρα 27, 28 και 29** του σ/ν του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο - Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις» **είναι ΟΧΙ** και ότι εκ παραδρομής εψήφισα το αντίθετο.

Μετά τιμής,

Η Βουλευτής



Θεοπίστη (Πέτη) Πέρκα

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό: «Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο - Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Ενίσχυση της δημοσιότητας και της διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο - Τροποποιήσεις ν. 5005/2022 και ν. 3548/2007 και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΥΠΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΥΠΟΥ (Μ.Ε.Τ.) - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ Μ.Ε.Τ.

Άρθρο 3 Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής ν. 5005/2022 - Τροποποίηση περ. β) άρθρου 3 ν. 5005/2022

Άρθρο 4 Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 3Α στον ν. 5005/2022

Άρθρο 5 Επικαιροποίηση προϋποθέσεων εγγραφής και επανεγγραφής στο Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 5005/2022

Άρθρο 6 Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μ.Ε.Τ. - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 5005/2022

Άρθρο 7 Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών στο Μ.Ε.Τ. - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 5005/2022

Άρθρο 8 Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης εντύπου σε άλλη επιχείρηση - Προσθήκη άρθρου 7Α στον ν. 5005/2022

Άρθρο 9 Μεταβολή διαδικασίας εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Έντυπου Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 5005/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΜΗΤΡΩΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ, ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Άρθρο 10 Σύσταση Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) - Προϋποθέσεις εγγραφής και επανεγγραφής - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 5005/2022

Άρθρο 11 Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 11 ν. 5005/2022

Άρθρο 12 Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 13 ν. 5005/2022

Άρθρο 13 Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης ηλεκτρονικού τύπου σε άλλη επιχείρηση - Προσθήκη άρθρου 13Α στον ν. 5005/2022

Άρθρο 14 Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 14 ν. 5005/2022

Άρθρο 15 Επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον έντυπο και στον ηλεκτρονικό τύπο - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 5005/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

Άρθρο 16 Δειγματοληπτικός έλεγχος επιχειρήσεων με εγγεγραμμένο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου - Τροποποίηση τίτλου Κεφαλαίου Δ' Μέρους Β' και αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 5005/2022

Άρθρο 17 Κριτήρια διενέργειας επιτόπιου ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 5005/2022

Άρθρο 18 Επιτόπιος έλεγχος - Όργανα, διαδικασία και αποτελεσμα ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 5005/2022

Άρθρο 19 Διασταυρωτικοί έλεγχοι - Τροποποίηση άρθρου 20

ν. 5005/2022

Άρθρο 20 Αδυναμία ολοκλήρωσης ελέγχου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 21 ν. 5005/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 21 Δημοσιότητα δεδομένων - Τροποποίηση τίτλων άρθρων 22, 23 και τροποποίηση άρθρου 24 ν. 5005/2022

Άρθρο 22 Επιτροπή για την τήρηση των αρχών της δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας - Τροποποίηση παρ. 4 και 9 άρθρου 25 ν. 5005/2022

Άρθρο 23 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προδιαγραφές εκτύπωσης εντύπων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 27 του ν. 5005/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ - ΑΜΟΙΒΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3548/2007

Άρθρο 25 Σύσταση Υπομητρώου Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3548/2007

Άρθρο 26 Κατανομή καταχωρίσεων - Προσθήκη περ. αα) στην υποπαρ. 1 της παρ. Α του άρθρου 3 του ν. 3548/2007

Άρθρο 27 Κυρώσεις - Αντικατάσταση άρθρου 5 ν. 3548/2007

ΜΕΡΟΣ Δ': ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 28 Δικτύωση ραδιοφωνικών σταθμών - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 11 άρθρου 11 ν. 3592/2007

Άρθρο 29 Ραδιοφωνικοί σταθμοί πολιτικών κομμάτων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 40 του ν. 4779/2021

ΜΕΡΟΣ Ε': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος υποδιανομών και υποπρακτόρων τύπου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 31 Εφαρμογή διατάξεων για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας - Προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 473 του ν. 4957/2022

Άρθρο 32 Ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας του Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν. 5086/2024

Άρθρο 33 Παράταση συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 34 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η αναβάθμιση και ο εξορθολογισμός της λειτουργίας του Μητρώου Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) και του Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.), η απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής και ανανέωσης της εγγραφής σε αυτά, η μείωση των διοικητικών βαρών των επιχειρήσεων έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, η διασφάλιση της αξιοπιστίας των εγγεγραμμένων στα Μητρώα επιχειρήσεων, η περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας και της δημοσιότητας στον χώρο του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου και ο εξορθολογισμός της λειτουργίας του Υπομητρώου Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

α) η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ν. 5005/2022 (Α' 236), με την υπαγωγή στο Μ.Η.Τ. του ηλεκτρονικού τύπου, στον οποίο αναρτώνται και δημοσιεύονται ψηφιακά αρχεία ήχου (pod-

casts) και η διατύπωση ορισμών προς αποσαφήνιση εννοιών του εν λόγω νόμου,

β) η τροποποίηση των προϋποθέσεων εγγραφής και επανεγγραφής στο Μ.Ε.Τ. και στο Μ.Η.Τ. και, συγκεκριμένα, η υποχρέωση να περιέχονται στα έντυπα ή στον ηλεκτρονικό τύπο και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων, η περιγραφή κριτηρίων εγκατάστασης οργανωμένου γραφείου και η απόδειξη της κυκλοφορίας του εντύπου με την προσκόμιση παραστατικών εκτύπωσης ανάλογα με την περιοδικότητά του,

γ) η διεύρυνση των προθεσμιών υποβολής αιτήσεων εγγραφής και επανεγγραφής στο Μ.Ε.Τ. και στο Μ.Η.Τ., καθώς και η σύντμηση του χρονικού διαστήματος μετά την παρέλευση του οποίου είναι δυνατή, σε περίπτωση έκδοσης απορριπτικής απόφασης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.), η υποβολή νέας αίτησης αρχικής εγγραφής εντύπου ή ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Ε.Τ. και στο Μ.Η.Τ. και, σε περίπτωση απόρριψης της ανανέωσης εγγραφής ή διαγραφής εντύπου και ηλεκτρονικού τύπου στα Μητρώα, η υποβολή αίτησης επανεγγραφής,

δ) η ενίσχυση των δειγματοληπτικών και επιτόπιων ελέγχων των εγγεγραμμένων εντύπων και ηλεκτρονικού τύπου από τη Γ.Γ.Ε.Ε.,

ε) η τροποποίηση διατάξεων του ν. 3548/2007 (Α' 68), που αφορούν στην προθεσμία υποβολής αιτήσεων εγγραφής εφημερίδων στο Υπομητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου και η καθέρωση δυνατότητας άσκησης ένστασης ενώπιον της Γ.Γ.Ε.Ε., σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης εγγραφής στο Υπομητρώο και

στ) ο εξορθολογισμός της διαδικασίας επιβολής κυρώσεων για παραβάσεις του ν. 3548/2007.

ΜΕΡΟΣ Β' **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ** **ΣΤΟΝ ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΥΠΟ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΤΥΠΟΥ ΤΥΠΟΥ (Μ.Ε.Τ.) - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓ-** **ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ** **ΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ** **ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΝΤΥΠΟΥ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓ-** **ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ Μ.Ε.Τ.**

Άρθρο 3 **Διεύρυνση πεδίου εφαρμογής ν. 5005/2022 -** **Τροποποίηση περ. β) άρθρου 3 ν. 5005/2022**

Στην περ. β) του άρθρου 3 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί του πεδίου εφαρμογής, α) οι λέξεις «ή οπτικοακουστικό» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, οπτικοακουστικό ή ακουστικό», β) μετά τις λέξεις «ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών» διαγράφονται οι λέξεις «εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας» και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) στον ηλεκτρονικό τύπο, δηλαδή στις ιστοσελίδες, τους ιστοτόπους και τα ιστολόγια ενημερωτικού περιεχομένου που αναρτούν και δημοσιεύουν μέσω του διαδικτύου ειδήσεις, πληροφορίες, άρθρα, συνεντεύξεις, οπτικοακουστικό ή ακουστικό υλικό με πολιτικό, κοινωνικό, οικονομικό, αθλητικό, πολιτιστικό και άλλο περιεχόμενο, με ή χωρίς αντάλλαγμα, καθώς και σε άλλες εκδόσεις με το ίδιο περιεχόμενο που κυκλοφορούν και διακινούνται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή, με ή χωρίς αντάλλαγμα, και στις ιστοσελίδες, τους ιστοτόπους και τα ιστολόγια νομίμως λειτουργούντων ιδιωτικών ραδιοφωνικών σταθμών και ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας.»

Άρθρο 4 **Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 3Α στον ν. 5005/2022**

Στο Κεφάλαιο Α' του Μέρους Β' του ν. 5005/2022 (Α' 236), προστίθεται άρθρο 3Α ως εξής:

«Άρθρο 3Α **Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του Μέρους Β' ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Πανελλαδικές εφημερίδες: οι ημερήσιες και λοιπές εφημερίδες που διακινούνται στο μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής Επικράτειας, συμπεριλαμβανομένων περιφερειακών ενότητων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,

β) περιφερειακές εφημερίδες: οι ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες που έχουν την έδρα τους εκτός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και δεν είναι πανελλαδικές,

γ) περιφερειακή έκδοση με περιοδικότητα άνω της δεκαπενθήμερης κυκλοφορίας: η περιφερειακή έκδοση που κυκλοφορεί ανά τακτά διαστήματα άνω του δεκαπενθήμερου και δεν είναι πανελλαδική,

δ) ημερήσια και εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα: η εφημερίδα που έχει την έδρα της σε δήμο εντός της Περιφέρειας Αττικής ή της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και δεν είναι πανελλαδική.»

Άρθρο 5 **Επικαιροποίηση προϋποθέσεων εγγραφής και** **επανεγγραφής στο Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) -** **Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 5005/2022**

Στο άρθρο 4 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί σύστασης Μητρώου Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) και προϋποθέσεων εγγραφής και επανεγγραφής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 οι λέξεις «οι επιχειρήσεις έντυπου τύπου κατόπιν αιτήσεώς τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έντυπα κατόπιν υποβολής της αίτησης του άρθρου 8», β) στην παρ. 2 οι λέξεις «το άρθρο 26» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το άρθρο 25», γ) στην παρ. 3, γα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «ανανέωσή τους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανανέωση της εγγραφής τους», γβ) προστίθενται νέα εδάφια, τρίτο και τέταρτο, δ) στην παρ. 4, δα) το εισαγωγικό εδάφιο και η περ. α) αντικαθίστανται, δβ) στην περ. γ), ι) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της εφημερίδας ή του περιοδικού» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του εντύπου», ιι) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, ιiii) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «η εφημερίδα ή το περιοδικό» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το έντυπο», δγ) στην περ. ε) οι λέξεις «το ήμισυ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)», δδ) στην αρχή της περ. στ) προστίθενται οι λέξεις «το έντυπο, για το οποίο υποβάλλεται αίτηση εγγραφής, να περιέχει, ανάλογα με την περιοδικότητα που τηρεί, και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων που απασχολούνται σε αυτό και», δε) στην περ. η): (i) στις υποπερ. ηα) και ηβ) οι λέξεις «πανελλαδικής κυκλοφορίας» αντικαθίστανται από τη λέξη «πανελλαδικές», (ii) στην υποπερ. ηδ) μετά τη λέξη «περιφερειακές» προστίθενται οι λέξεις «και τοπικές» και οι λέξεις «του άρθρου 3α» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3α του άρθρου μόνου», (iii) η υποπερ. ηστ) αντικαθίσταται, (iv) στο προτελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «σαράντα πέντε (45)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εξήντα (60)», δστ) στην περ. θ): (i) στην υποπερ. θα) και στο πρώτο εδάφιο της υποπερ. θβ) οι λέξεις «πανελλαδικής κυκλοφορίας» αντικαθίστανται από τη λέξη «πανελλαδικές», (ii) στην υποπερ. θγ) μετά τη λέξη «περιφερειακές» προστίθενται οι λέξεις «και τοπικές», (iii) στην υποπερ. θδ) η λέξη «έκδοση» αντικαθίσταται από τη λέξη «κυκλοφορίας», (iv) στο προτελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «σαράντα πέντε (45)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εξήντα (60)», (v) το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται, δζ) οι περ. ι) και ια) αντικαθίστανται, δη) προστίθεται περ. ιβ), ε) στην παρ. 5, εα) η λέξη «συνδρομές» αντικαθίσταται από τις λέξεις «υπεύθυνη δήλωση αριθμού συνδρομητών», εβ) η λέξη «επίσης» αντικαθίσταται από τις λέξεις «και παραστατικά που αποδεικνύουν την εκτύπωση του εντύπου ανάλογα με την περιοδικότητά του, και», στ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 6, η λέξη «επιχείρησης» διαγράφεται, και το άρθρο 4, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Σύσταση Μητρώου Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) -
Προϋποθέσεις εγγραφής και επανεγγραφής

1. Στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.) συστήνεται Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.), στο οποίο δύνανται να εγγράφονται έντυπα κατόπιν υποβολής της αίτησης του άρθρου 8. Το Μ.Ε.Τ. τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή.

2. Το Μητρώο Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου που προβλέπεται στο άρθρο 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68), όπως το άρθρο αυτό αντικαθίσταται με το άρθρο 25 του παρόντος, και στο οποίο μπορούν να εγγράφονται οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες που δικαιούνται να προβαίνουν στις δημοσιεύσεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3548/2007, εντάσσεται στο Μ.Ε.Τ. ως Υπομητρώο.

3. Ειδικά οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες που επιθυμούν να εγγράφονται στο Υπομητρώο της παρ. 2, οφείλουν να εγγράφονται πρώτα στο Μ.Ε.Τ. και, εφόσον επιθυμούν να προβαίνουν στις δημοσιεύσεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3548/2007, οφείλουν να πληρούν και τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 του ν. 3548/2007. Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να πληρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της εγγραφής τους, καθώς και για την ανανέωσή της εγγραφής τους ή την επανεγγραφή τους. Η για οποιονδήποτε λόγο μη ανανέωση της εγγραφής ή η διαγραφή από το Μ.Ε.Τ. έχει ως αποτέλεσμα τη διαγραφή της περιφερειακής ή τοπικής εφημερίδας από το Υπομητρώο της παρ. 2. Με την αίτηση για την επανεγγραφή στο Μ.Ε.Τ. μπορεί να υποβάλλεται και η αίτηση επανεγγραφής της περιφερειακής ή τοπικής εφημερίδας στο ως άνω Υπομητρώο.

4. Για την εγγραφή εντύπου στο Μ.Ε.Τ., η επιχείρηση έντυπου τύπου πρέπει να πληροί σωρευτικά, καθ' όλη τη διάρκεια της πιστοποίησης του εντύπου, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να διαθέτει:

αα) Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και

αβ) την απαραίτητη εγκατάσταση οργανωμένου γραφείου στην Ελλάδα και συγκεκριμένα γραφείο που διαθέτει σήμανση και επαρκή χώρο, σε σχέση με το μέγεθος, το είδος, τον τόπο εγκατάστασης και τον αριθμό των δημοσιογράφων και του λοιπού προσωπικού της επιχείρησης, καθώς και τον απαραίτητο πάγιο εξοπλισμό και από το οποίο δίδονται κατευθύνσεις για την εμφάνιση των εντύπων, τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τον έλεγχο της ύλης τους, καθώς και κεντρικές οδηγίες για την εκτύπωσή τους.

β) Να πληροί τις προϋποθέσεις των παρ. 3 και 3Α του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981 (Α' 187).

γ) Ο ιδιοκτήτης, ο εκδότης, ο διευθυντής και ο διευθυντής σύνταξης του εντύπου, είτε αυτά ανήκουν σε φυσικό είτε σε νομικό πρόσωπο, να μην έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απειλή, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Αν το έντυπο ανήκει σε οποιασδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρεία, η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τους εταίρους ή μετόχους που κατέχουν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου μέχρι φυσικού προσώπου, καθώς και για τους διαχειριστές.

Αν το έντυπο ανήκει σε ανώνυμη εταιρεία, η απαγόρευση ισχύει και για τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Εφόσον η επιχείρηση έντυπου τύπου είναι οποιασδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρεία, να δηλώνονται οι κύριοι των μετοχών ή των μεριδίων μέχρι φυσικού προσώπου. Από την εν λόγω υποχρέωση εξαιρούνται επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) ή σε χρηματιστήριο άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.).

ε) Να αναγράφει σε κάθε αντίτυπο και σε εμφανές σημείο, την ταυτότητα της εφημερίδας ή του περιοδικού και ειδικότερα τον τίτλο, τη συχνότητα έκδοσης, τον αριθμό φύλλου, εφόσον πρό-

κειται για εφημερίδα και τον αριθμό τεύχους, εφόσον πρόκειται για περιοδικό, την τιμή μονάδας, την επωνυμία και την έδρα της επιχείρησης, τα ονόματα του μετόχου ή εταίρου που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων, του εκδότη, του νόμιμου εκπροσώπου, του διευθυντή, του διευθυντή σύνταξης, τηλεφωνικό αριθμό επικοινωνίας και ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας του μέσου και την ημερομηνία σε κάθε σελίδα.

στ) Το έντυπο, για το οποίο υποβάλλεται αίτηση εγγραφής, να περιέχει, ανάλογα με την περιοδικότητα που τηρεί, και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων που απασχολούνται σε αυτό και να μην περιέχει ύλη η οποία αποτελεί αναπαραγωγή του περιεχομένου άλλου εντύπου, εφημερίδας, περιοδικού ή ηλεκτρονικού μέσου που έχει δημοσιευθεί ή δημοσιεύεται σε έντυπο διαφορετικού εκδότη ή σε ηλεκτρονικό μέσο άλλης επιχείρησης. Ως αναπαραγωγή κειμένου νοείται η αναδημοσίευση κειμένου άλλου εντύπου του ίδιου ή άλλου εκδότη ή άλλης δημοσιογραφικής πηγής, χωρίς ουσιαστική συντακτική παρέμβαση και χωρίς αναφορά στην πηγή. Σε περίπτωση δημοσίευσης όμοιων κειμένων σε διαφορετικά έντυπα, ως αναπαραγωγή νοείται το κείμενο του χρονικά επόμενου σε έκδοση εντύπου.

ζ) Τα περιοδικά και οι εφημερίδες να μην είναι χειρόγραφοι, να μην φέρουν εκτύπωση σε μία μόνο όψη και να μην εκτυπώνονται με φωτοτυπικό μηχάνημα ή εκτυπωτή ηλεκτρονικού υπολογιστή.

η) Να απασχολεί δημοσιογράφους είτε ασφαλισμένους στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς είτε εγγεγραμμένους στα οικεία επαγγελματικά σωματεία. Ειδικότερα:

ηα) οι ημερήσιες πανελλαδικές εφημερίδες τουλάχιστον δεκαπέντε (15) δημοσιογράφους,

ηβ) οι λοιπές πανελλαδικές εφημερίδες δέκα (10) τουλάχιστον δημοσιογράφους. Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που εφημερίδα της περίπτωσης αυτής κυκλοφορεί ανελλιπώς και με τον ίδιο τίτλο για τουλάχιστον τριάντα (30) έτη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος να απασχολεί κατ' ελάχιστον τέσσερις (4) δημοσιογράφους,

ηγ) οι ημερήσιες περιφερειακές εφημερίδες:

ι) εφόσον κυκλοφορούν σε περιφερειακές ενότητες με πληθυσμό μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία διενεργηθείσα απογραφή πληθυσμού, δύο (2) τουλάχιστον δημοσιογράφους,

ii) εφόσον κυκλοφορούν σε περιφερειακές ενότητες με πληθυσμό άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία διενεργηθείσα απογραφή πληθυσμού, τρεις (3) τουλάχιστον δημοσιογράφους,

ηδ) οι εβδομαδιαίες περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες δύο (2) δημοσιογράφους με την επιφύλαξη της περ. α' της παρ. 3α του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981,

ηε) οι περιφερειακές εκδόσεις με περιοδικότητα άνω της δεκαενθήμερης κυκλοφορίας - έκδοσης έναν (1) τουλάχιστον δημοσιογράφο,

ηστ) οι ημερήσιες τοπικές εφημερίδες δύο (2) δημοσιογράφους,

ηζ) τα περιοδικά έναν (1) τουλάχιστον δημοσιογράφο.

Σε περίπτωση απόλυσης, καταγγελίας ή λύσης της σύμβασης ή οικειοθελούς αποχώρησης δημοσιογράφου, που έχει ως αποτέλεσμα να μην πληρούνται όσα ορίζονται στην περ. η' δεν δημιουργείται κώλυμα, εφόσον αντικατασταθεί από άλλο δημοσιογράφο εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία της καθ' οιονδήποτε τρόπο λύσης της σύμβασής του.

Για τις επιχειρήσεις περιφερειακού και τοπικού έντυπου τύπου, δύνανται να προσμετρηθεί κατά την εφαρμογή της παρούσας προϋπόθεσης και ο ιδιοκτήτης ή ο εταίρος, εφόσον είναι δημοσιογράφος ασφαλισμένος στον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή είναι εγγεγραμμένος στο οικείο επαγγελματικό σωματείο.

θ) Να απασχολεί λοιπό, πλην δημοσιογράφων, προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων και κατηγοριών, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και συγκεκριμένα:

θα) οι ημερήσιες πανελλαδικές εφημερίδες πέντε (5) τουλάχιστον εργαζομένους,

θβ) οι λοιπές πανελλαδικές εφημερίδες δύο (2) τουλάχιστον εργαζομένους. Από την προϋπόθεση της παρούσας περίπτωσης εξαιρούνται εφημερίδες της κατηγορίας αυτής που κυκλοφορούν ανελλιπώς και με τον ίδιο τίτλο για τουλάχιστον τριάντα (30) έτη κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος,

θγ) οι ημερήσιες περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες έναν (1) τουλάχιστον εργαζόμενο,

θδ) οι περιφερειακές εκδόσεις με περιοδικότητα άνω της δεκαπενθήμερης κυκλοφορίας έναν (1) τουλάχιστον εργαζόμενο, θε) τα περιοδικά έναν (1) τουλάχιστον εργαζόμενο.

Σε περίπτωση απόλυσης, καταγγελίας ή λύσης της σύμβασης ή οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου που έχει ως αποτέλεσμα να μην πληρούνται όσα ορίζονται στην περ. θ), δεν δημιουργείται κώλυμα, εφόσον αντικατασταθεί από άλλον εργαζόμενο εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία της καθ' οιονδήποτε τρόπο λύσης της σύμβασής του.

Η επιχείρηση οφείλει να προσκομίσει πίνακα προσωπικού, ο οποίος έχει υποβληθεί νόμιμα στο πληροφοριακό σύστημα «ΕΡ-ΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2874/2000 (Α' 286), περί υποβολής καταστάσεων προσωπικού και προγραμμάτων ωρών εργασίας και την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» (Β' 3520), όπως εκάστοτε ισχύει.

ι) Το έντυπο να εκδίδεται ανελλιπώς σύμφωνα με την περιοδικότητα που τηρεί. Ειδικότερα για τις περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 3548/2007.

ια) Να αναρτά στην πλατφόρμα του Μ.Ε.Τ. ένα αντίτυπο κάθε φύλλου ή τεύχους εντός οκτώ (8) ημερών από την έκδοσή τους.

ιβ) Η επιχείρηση να μην έχει λυθεί ή καταστεί αφερέγγυα. Για την εφαρμογή του παρόντος ως αφερέγγυη νοείται η υποβολή αίτησης ή η έκδοση απόφασης πτώχευσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή αναγκαστικής διαχείρισης από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή η υπαγωγή σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή η αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή η υπαγωγή σε διαδικασία εξυγίανσης και η μη τήρηση των όρων αυτής.

Όπου γίνεται αναφορά σε πληθυσμό στην παρούσα, νοείται ο μόνιμος πληθυσμός της παρ. 3 του άρθρου 87 του ν. 4804/2021 (Α' 90).

5. Με την αίτηση για την εγγραφή ή για την ανανέωση της εγγραφής ή για την επανεγγραφή στο Μ.Ε.Τ., η ενδιαφερόμενη επιχείρηση οφείλει να υποβάλει για κάθε έντυπο που εκδίδει ξεχωριστά πλήρη στοιχεία για την κυκλοφορία του κατά το τελευταίο έτος, όπως παραστατικά από πρακτορεία διανομής, υπεύθυνη δήλωση αριθμού συνδρομητών, παραστατικά από σημεία πώλησης, καθώς και παραστατικά που αποδεικνύουν την εκτύπωση του εντύπου ανάλογα με την περιοδικότητά του, και να δηλώνει υπεύθυνα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Μία (1) έως τέσσερις (4) βασικές θεματικές ενότητες, με σειρά από την κύρια θεματολογία προς τις κατά σειρά προτεραιότητας δευτερεύουσες θεματολογίες, του περιεχομένου της,

β) γεωγραφική εμβέλεια και περιοχές κυκλοφορίας.

6. Για την πρώτη εγγραφή στο Μ.Ε.Τ., ο έντυπος τύπος πρέπει να εκδίδεται ανελλιπώς με τον ίδιο τίτλο επί ένα (1) έτος πριν από την υποβολή της αίτησης.

Η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου ισχύει και για την περίπτωση επανεγγραφής στο Μ.Ε.Τ., είτε κατόπιν διαγραφής είτε κατόπιν εκούσιας μη ανανέωσης της εγγραφής.

Σε περίπτωση συγχώνευσης δύο (2) ή περισσότερων επιχειρήσεων έντυπου τύπου, ο χρόνος κυκλοφορίας εκάστου εντύπου πριν από τη συγχώνευση προσμετράται για τον υπολογισμό του ανωτέρω ελάχιστου χρονικού διαστήματος, εφόσον υπερβαίνει το ήμισυ του ελάχιστου χρόνου του πρώτου εδαφίου.»

Άρθρο 6

Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μ.Ε.Τ. - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 5005/2022

Στο άρθρο 5 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί πιστοποίησης εγγραφής στο Μ.Ε.Τ., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1: αα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «της επιχείρησης έντυπου τύπου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του εντύπου», αβ) διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο, αγ) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «της επιχείρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του εντύπου», β) η παρ. 2 καταργείται, γ) στην παρ. 3 οι λέξεις «Η επιχείρηση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Το έντυπο» και μετά τη λέξη «αναγράφονται» προστίθεται η λέξη «υποχρεωτικά», δ) στην παρ. 4 η λέξη «επιχειρήσεων» αντικαθίσταται από τη λέξη «εντύπων» και το άρθρο 5, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μ.Ε.Τ.

1. Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.), με απόφασή της, πιστοποιεί την εγγραφή του εντύπου στο Μ.Ε.Τ., αφού διαπιστώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 4. Η πιστοποίηση διενεργείται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου της αίτησης. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 4, η αίτηση εγγραφής του εντύπου στο Μ.Ε.Τ. απορρίπτεται. Η απόφαση κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση της αιτούσας.

2. [Καταργείται]

3. Το έντυπο, δια της εγγραφής του στο Μητρώο, αποκτά μοναδικό αριθμό Μ.Ε.Τ. και σήμα, τα οποία αναγράφονται υποχρεωτικά σε κάθε αντίτυπο του φύλλου ή του τεύχους κυκλοφορίας.

4. Κατάλογος των πιστοποιημένων εντύπων αναρτάται στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Ε.Ε..»

Άρθρο 7

Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών στο Μ.Ε.Τ. - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 5005/2022

Το άρθρο 7 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί υποχρέωσης γνωστοποίησης μεταβολών εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο Μ.Ε.Τ., αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών στο Μ.Ε.Τ.

1. Οι επιχειρήσεις, των οποίων τα έντυπα έχουν εγγραφεί στο Μ.Ε.Τ., υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας της Γ.Γ.Ε.Ε. οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων που έχουν δηλωθεί για την εγγραφή, είτε η μεταβολή αφορά στην επιχείρηση είτε στο έντυπο, εντός εξήντα (60) ημερών από τη συντέλεσή της. Η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή μεριδίων της επιχείρησης, η οποία είναι ιδιοκτήτρια έντυπου τύπου, καθώς και η μεταβολή του εταιρικού της τύπου συνιστούν μεταβολή στοιχείων κατά την έννοια της παρούσας. Κατ' εξαίρεση, δεν υπόκειται σε γνωστοποίηση η μεταβίβαση μετοχών εταιρείας εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης σύμφωνα με τον ν. 3556/2007 (Α' 91) ή την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με το ιδιοκτησιακό της καθεστώς.

2. Εφόσον η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε. διαπιστώσει παράλειψη γνωστοποίησης μεταβολής σύμφωνα με την παρ. 1, με απόφασή της διαγράφεται το έντυπο, εάν η παράλειψη αφορά σε αυτό, ή το σύνολο των εγγεγραμμένων εντύπων της επιχείρησης έντυπου τύπου, εάν η παράλειψη αφορά στην επιχείρηση.

3. Η απόφαση της παρ. 2 κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση, η οποία μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής, μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής, μη εφαρμοζομένων

των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 8.»

Άρθρο 8

Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης εντύπου σε άλλη επιχείρηση - Προσθήκη άρθρου 7Α στον ν. 5005/2022

Στον ν. 5005/2022 (Α' 236), προστίθεται άρθρο 7Α ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης εντύπου σε άλλη επιχείρηση

Σε περίπτωση μεταβίβασης του εντύπου που έχει εγγραφεί στο Μ.Ε.Τ. στο σύνολό του, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων μεταβίβασης του εντύπου στο πλαίσιο διάσπασης ή συγχώνευσης, εφόσον η μεταβίβαση έχει ως συνέπεια την αλλαγή της επιχείρησης στην οποία το έντυπο ανήκει και ανεξαρτήτως του εάν αυτή επιφέρει καθολική διαδοχή, η επιχείρηση στην οποία μεταβιβάζεται το έντυπο οφείλει να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής στο Μ.Ε.Τ., εντός εξήντα (60) ημερών από τη συντέλεση της μεταβίβασης, μη εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 8.»

Άρθρο 9

Μεταβολή διαδικασίας εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Έντυπου Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 5005/2022

Το άρθρο 8 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί της διαδικασίας εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μ.Ε.Τ., αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μ.Ε.Τ.

1. Για την πρώτη εγγραφή εντύπου στο Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) η επιχείρηση εντύπου τύπου υποβάλλει αίτηση στο Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.) από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι την 30ή Ιουνίου και από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 30ή Νοεμβρίου κάθε έτους. Η αιτούσα επιχείρηση συνυποβάλλει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των προϋποθέσεων πρώτης εγγραφής, όπως αυτά καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 27, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων.

Εφόσον από τον έλεγχο των δικαιολογητικών που προσκομίζονται διαπιστωθεί ότι πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων εγγραφής, το έντυπο εγγράφεται στο Μ.Ε.Τ..

Αν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν πληρούνται οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις εγγραφής, η αιτούσα επιχείρηση δύναται να συμπληρώσει την αίτηση, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ενημέρωσή της από το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει. Αν οι προϋποθέσεις δεν πληρωθούν εντός της παραπάνω προθεσμίας, το αίτημα εγγραφής απορρίπτεται με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, που κοινοποιείται στην αιτούσα επιχείρηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει.

Η επιχείρηση εντύπου τύπου δύναται να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής για το έντυπό της μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης.

2. Η εγγραφή του εντύπου στο Μ.Ε.Τ. και η πιστοποίηση εγγραφής της παρ. 1 του άρθρου 5 ισχύουν για τρία (3) έτη. Για την ανανέωση της εγγραφής, η επιχείρηση εντύπου τύπου υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής του άρθρου 4, από την 1η Μαρτίου έως την 31η Μαρτίου του έτους εντός του οποίου λήγει η ισχύς της πιστοποίησης.

Αν το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις, απορρίπτεται το αίτημα ανανέωσης της εγγραφής με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, η οποία κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση, το έντυπο διαγράφεται από το Μ.Ε.Τ. και ανακαλείται η πιστοποίηση του άρθρου 5. Αίτηση επανεγγραφής του εντύπου μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης, μη εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1.

Για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης ανανέωσης εγγραφής στο Μ.Ε.Τ. μέχρι την ανανέωση της πιστοποίησης από το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας, εξακολουθεί να ισχύει η πιστοποίηση που έχει ληφθεί.

3. Αν το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας διαπιστώσει, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή ελέγχου, σύμφωνα με τα άρθρα 17 έως 21, ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της εγγραφής στο Μ.Ε.Τ., το έντυπο διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε. και ανακαλείται η πιστοποίηση του άρθρου 5. Η επιχείρηση εντύπου τύπου δύναται να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης περί διαγραφής. Αν η επιχείρηση εντύπου τύπου υποπέσει στην ίδια ή διαφορετική παράβαση κανόνων εγγραφής και διατήρησης της εγγραφής στο Μ.Ε.Τ. εντός πέντε (5) ετών από την προηγούμενη παράβαση, η νέα αίτηση εγγραφής, ανεξάρτητα από τις προθεσμίες της παρ. 1, δεν μπορεί να υποβληθεί πριν από την παρέλευση δύο (2) ετών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής.

4. Αν οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ή δεν υποβάλλουν τα δικαιολογητικά του άρθρου 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68) εγγράφονται μόνο στο Μ.Ε.Τ..»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΗΤΡΩΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ, ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ - ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Άρθρο 10

Σύσταση Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) - Προϋποθέσεις εγγραφής και επανεγγραφής - Τροποποίηση άρθρου 10 ν. 5005/2022

Στο άρθρο 10 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί σύστασης Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) και προϋποθέσεων εγγραφής και επανεγγραφής στο Μ.Η.Τ., επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2, β)α) στο εισαγωγικό εδάφιο, (i) μετά τη λέξη «εγγραφή» προστίθενται οι λέξεις «ηλεκτρονικού τύπου» και (ii) μετά τη λέξη «σωρευτικά» προστίθενται οι λέξεις «καθ' όλη τη διάρκεια της πιστοποίησης», ββ) η περ. α) αντικαθίσταται, βγ) στην περ. β) προστίθεται πέμπτο εδάφιο, βδ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. γ), i) διαγράφονται οι λέξεις «άνω του» και μετά τις λέξεις «δέκα τοις εκατό (10%)» προστίθεται η λέξη «τουλάχιστον», ii) μετά τη λέξη «κεφαλαίου» προστίθενται οι λέξεις «μέχρι φυσικού προσώπου», βε) στην περ. ε): i) μετά τις λέξεις «τον τίτλο» προστίθενται οι λέξεις «του ηλεκτρονικού τύπου», ii) μετά τις λέξεις «ονόματα του» προστίθενται οι λέξεις «μετόχου ή εταίρου που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων του», βστ) στην αρχή του πρώτου εδαφίου της περ. στ) προστίθενται οι λέξεις «ο ηλεκτρονικός τύπος, για τον οποίο υποβάλλεται αίτηση εγγραφής, να περιέχει και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων που απασχολούνται σε αυτόν και», βζ) στην περ. ζ), (i) στο προτελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «σαράντα πέντε (45)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εξήντα (60)», (ii) προστίθενται νέο τελευταίο εδάφιο, βη) στην περ. η), i) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «σαράντα πέντε

(45)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εξήντα (60)», ii) προστίθεται νέο, τρίτο εδάφιο και iii) το νέο τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται, βθ) προστίθεται περ. ια), γ) προστίθεται παρ. 2Α, δ) στα εδάφια πρώτο και δεύτερο της παρ. 4, η αναφορά στη λέξη «ιστοσελίδα» αντικαθίσταται από την αναφορά στις λέξεις «ηλεκτρονικός τύπος», και το άρθρο 10, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Σύσταση Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) - Προϋποθέσεις εγγραφής και επανεγγραφής

1. Στη Γ.Γ.Ε.Ε. συστήνεται Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.). Ο ηλεκτρονικός τύπος, όπως ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 3, δύναται να εγγράφεται στο Μ.Η.Τ. κατόπιν υποβολής της αίτησης του άρθρου 14. Το Μ.Η.Τ. τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Αρμόδια υπηρεσία για την τήρησή του είναι η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε..

2. Για την εγγραφή ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Η.Τ., η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου πρέπει να πληροί σωρευτικά, καθ' όλη τη διάρκεια της πιστοποίησης, τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Να διαθέτει:

αα) Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και

αβ) την απαραίτητη εγκατάσταση οργανωμένου γραφείου στην Ελλάδα και συγκεκριμένα γραφείο που διαθέτει σήμανση και επαρκή χώρο, σε σχέση με το μέγεθος, το είδος, τον τόπο εγκατάστασης και τον αριθμό των δημοσιογράφων και του λοιπού προσωπικού της επιχείρησης, καθώς και τον απαραίτητο πάγιο εξοπλισμό και από το οποίο δίδονται κατευθύνσεις για τη συγκέντρωση, την επεξεργασία και τον έλεγχο της ύλης του.

β) Ο διαχειριστής της ιστοσελίδας, ο διευθυντής και ο διευθυντής σύνταξης να είναι υποχρεωτικά φυσικά πρόσωπα. Ο διαχειριστής και ο διευθυντής να είναι κάτοικοι Ελλάδας. Οι ιδιότητες του διευθυντή και του διαχειριστή δύναται να συμπίπτουν στο ίδιο φυσικό πρόσωπο. Ο διευθυντής ή ο διευθυντής σύνταξης να έχει τη δημοσιογραφική ιδιότητα. Η ιδιότητα του διευθυντή σύνταξης δεν δύναται να συμπίπτει με την ιδιότητα του διευθυντή και του διαχειριστή ιστοσελίδας.

γ) Ο ιδιοκτήτης, ο διευθυντής, ο διευθυντής σύνταξης και ο διαχειριστής της ιστοσελίδας, είτε αυτή ανήκει σε φυσικό είτε σε νομικό πρόσωπο, να μην έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απειλή, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Αν η ιστοσελίδα ανήκει σε οποιαδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρεία, η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τους εταίρους ή μετόχους που κατέχουν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου μέχρι φυσικού προσώπου, και τους διαχειριστές.

Αν η ιστοσελίδα ανήκει σε ανώνυμη εταιρεία, η απαγόρευση ισχύει και για τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Αν η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου είναι οποιαδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρεία, να δηλώνονται οι κύριοι των μετοχών ή των μεριδίων μέχρι φυσικού προσώπου. Από την εν λόγω υποχρέωση εξαιρούνται επιχειρήσεις, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) ή σε χρηματιστήριο άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.).

ε) Να αναρτά στην αρχική σελίδα, σε εμφανές και εύκολα αναγνωρίσιμο σημείο, την ταυτότητα της ιστοσελίδας και ειδικότερα την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο, τον τίτλο του ηλεκτρονικού τύπου, την έδρα της επιχείρησης, τη νομική μορφή της, τον Α.Φ.Μ. και την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στοιχεία επικοινωνίας με την επιχείρηση, δηλαδή την ταχυδρομική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας, την ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τα ονόματα του μετόχου ή εταίρου που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των μετοχών

ή των εταιρικών μεριδίων, του ιδιοκτήτη, του νόμιμου εκπροσώπου, του διευθυντή, του διευθυντή σύνταξης, του διαχειριστή και του δικαιούχου του ονόματος τομέα (domain name). Επίσης να αναρτά δήλωση συμμόρφωσης με τη Σύσταση (ΕΕ) 2018/334 της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2018 σχετικά με τα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο (L 63).

στ) Ο ηλεκτρονικός τύπος, για τον οποίο υποβάλλεται αίτηση εγγραφής, να περιέχει και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων που απασχολούνται σε αυτόν και να μην περιέχει ύλη, η οποία αποτελεί αναπαραγωγή του περιεχομένου που έχει αναρτηθεί ή αναρτάται σε άλλη ιστοσελίδα, χωρίς την έγγραφη συναίνεση της τελευταίας ή σε άλλο έντυπο διαφορετικού εκδότη. Ως αναπαραγωγή νοείται η αναδημοσίευση περιεχομένου άλλης ιστοσελίδας ή έντυπου χωρίς ουσιαστική παρέμβαση και χωρίς αναφορά στην πηγή. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση που το περιεχόμενο αναπαράγεται από ιστοσελίδες ή έντυπα που ανήκουν στην ίδια επιχείρηση. Σε περίπτωση ανάρτησης όμοιου περιεχομένου σε διαφορετικές ιστοσελίδες, ως αναπαραγωγή νοείται η χρονικά επόμενη δημοσίευση.

ζ) Να απασχολεί δημοσιογράφους, είτε ασφαλισμένους στους οικείους ασφαλιστικούς φορείς είτε εγγεγραμμένους στο οικείο επαγγελματικό σωματείο. Ειδικότερα:

ζα) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση μέχρι ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ, έναν (1) τουλάχιστον δημοσιογράφο,

ζβ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση από ογδόντα χιλιάδες ένα (80.001) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, δύο (2) τουλάχιστον δημοσιογράφους,

ζγ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση από διακόσιες χιλιάδες ένα (200.001) ευρώ μέχρι τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ, τρεις (3) τουλάχιστον δημοσιογράφους,

ζδ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες ευρώ (400.000) τουλάχιστον τέσσερις (4) δημοσιογράφους.

Σε περίπτωση απόλυσης, καταγγελίας, λύσης της σύμβασης ή οικειοθελούς αποχώρησης δημοσιογράφου που έχει ως αποτέλεσμα να μην πληρούνται όσα ορίζονται στην περ. ζ), δεν δημιουργείται κώλυμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εφόσον αντικατασταθεί από άλλο δημοσιογράφο εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία της καθ' οιονδήποτε τρόπο λύσης της σύμβασής του.

Σε περίπτωση αύξησης του κύκλου εργασιών, η οποία συνεπάγεται αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων δημοσιογράφων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις υποπερ. ζα) έως και ζδ), η πρόσληψη διενεργείται εντός χρονικού διαστήματος εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την υποβολή της δήλωσης φορολόγιας εισοδήματος από την οποία προκύπτει η ανωτέρω αύξηση.

η) Να απασχολεί λοιπό, πλην δημοσιογράφων, προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων και κατηγοριών με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και συγκεκριμένα:

ηα) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση μέχρι ογδόντα χιλιάδες (80.000) ευρώ, έναν (1) τουλάχιστον εργαζόμενο,

ηβ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση από ογδόντα χιλιάδες ένα (80.001) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, δύο (2) τουλάχιστον εργαζομένους,

ηγ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση από διακόσιες χιλιάδες ένα (200.001) ευρώ μέχρι τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ, τρεις (3) τουλάχιστον εργαζομένους,

ηδ) οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών κατά την τελευταία οικονομική χρήση από τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ και πάνω, τουλάχιστον τέσσερις (4) εργαζομένους.

Σε περίπτωση απόλυσης, καταγγελίας, λύσης της σύμβασης ή οικειοθελούς αποχώρησης εργαζομένου που έχει ως αποτέλεσμα να μην πληρούνται τα οριζόμενα στην περ. η), δεν δημιουργείται

γείται κώλυμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, εφόσον αντικατασταθεί από άλλον εργαζόμενο εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία της καθ' οιονδήποτε τρόπο λύσης της σύμβασής του.

Σε περίπτωση αύξησης του κύκλου εργασιών, η οποία συνεπάγεται αύξηση του αριθμού του απασχολούμενου λοιπού προσωπικού σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις υποπερ. ηα) έως και ηδ), η πρόσληψη διενεργείται εντός χρονικού διαστήματος εβδομήντα πέντε (75) ημερών από την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την οποία προκύπτει η ανωτέρω αύξηση.

Η επιχείρηση οφείλει να προσκομίσει πίνακα προσωπικού, ο οποίος έχει υποβληθεί νόμιμα στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡ-ΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2874/2000 (Α' 286), περί υποβολής καταστάσεων προσωπικού και προγραμμάτων ωρών εργασίας, και την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» (Β' 3520).

θ) Να συμμορφώνεται, εφόσον έχει την υποχρέωση, με το άρθρο 10 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

ι) Να έχει αναρτημένους τους όρους χρήσεως και την πολιτική απορρίψης της ιστοσελίδας.

ια) Να μην έχει λυθεί ή καταστεί αφερέγγυα κατά την έννοια της περ. ιβ) της παρ. 4 του άρθρου 4.

2Α. Ο ηλεκτρονικός τύπος της περ. β) του άρθρου 3, εκτός των ιστοσελίδων, των ιστοτόπων και των ιστολογίων, και, ειδικότερα, οι άλλες εκδόσεις, οι οποίες κυκλοφορούν ή διακινούνται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή, με ή χωρίς αντάλλαγμα, για την εγγραφή τους στο Μ.Η.Τ. πρέπει να πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Τις προϋποθέσεις των περ. α), δ), ζ), η), ι) και ια) της παρ. 2.

β) Ο διευθυντής και ο διευθυντής σύνταξης να είναι, υποχρεωτικά, φυσικά πρόσωπα. Ο διευθυντής να είναι κάτοικος Ελλάδας. Η ιδιότητα του διευθυντή σύνταξης δεν δύναται να συμπίπτει με την ιδιότητα του διευθυντή. Ο διευθυντής ή ο διευθυντής σύνταξης να έχει τη δημοσιογραφική ιδιότητα.

γ) Ο ιδιοκτήτης, ο διευθυντής και ο διευθυντής σύνταξης, είτε η ηλεκτρονική έκδοση ανήκει σε φυσικό είτε σε νομικό πρόσωπο, να μην έχουν καταδικασθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απειλή, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή της οικονομικής εκμετάλλευσής της γενετήσιας ζωής. Αν η ηλεκτρονική έκδοση ανήκει σε οποιασδήποτε μορφής προσωπική ή κεφαλαιουχική εταιρεία, η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τους εταίρους ή μετόχους που κατέχουν ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου μέχρι φυσικού προσώπου και τους διαχειριστές.

Αν η ηλεκτρονική έκδοση ανήκει σε ανώνυμη εταιρεία, η απαγόρευση ισχύει και για τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

δ) Να αναρτά στην αρχική σελίδα, σε εμφανές και εύκολα αναγνωρίσιμο σημείο, την ταυτότητα της ηλεκτρονικής έκδοσης και ειδικότερα την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο, τον τίτλο της ηλεκτρονικής έκδοσης, την έδρα της επιχείρησης, τη νομική μορφή της, τον Α.Φ.Μ. και την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στοιχεία επικοινωνίας με την επιχείρηση, δηλαδή την ταχυδρομική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας, την ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, τα ονόματα του μετόχου ή εταίρου που κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) τουλάχιστον των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων, του ιδιοκτήτη, του νόμιμου εκπροσώπου, του διευθυντή και του διευθυντή σύνταξης. Επίσης, να αναρτά δήλωση συμμόρφωσης με τη Σύσταση (ΕΕ) 2018/334 της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2018 σχετικά με τα μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο (L 63).

ε) Να περιέχει και ενυπόγραφα άρθρα δημοσιογράφων που

απασχολούνται σε αυτή. Να μην περιέχει ύλη, η οποία αποτελεί αναπαραγωγή του περιεχομένου που έχει αναρτηθεί ή αναρτάται σε άλλη ιστοσελίδα ή ηλεκτρονική έκδοση, χωρίς την έγγραφη συναίνεση της τελευταίας ή σε άλλο έντυπο διαφορετικού εκδότη. Ως αναπαραγωγή νοείται η αναδημοσίευση περιεχομένου άλλης ιστοσελίδας, ηλεκτρονικής έκδοσης ή εντύπου χωρίς ουσιαστική παρέμβαση και χωρίς αναφορά στην πηγή. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση που το περιεχόμενο αναπαράγεται από ιστοσελίδες, ηλεκτρονικές εκδόσεις ή έντυπα που ανήκουν στην ίδια επιχείρηση.

στ) Να συμμορφώνεται, εφόσον έχει την υποχρέωση, με το άρθρο 10 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία στις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.

3. Με την αίτηση για την εγγραφή ή για την ανανέωση της εγγραφής ή για την επανεγγραφή στο Μ.Η.Τ. η ενδιαφερόμενη επιχείρηση οφείλει να δηλώνει κάθε ιστοσελίδα που διατηρεί και για καθεμία εξ αυτών να υποβάλλει αντικειμενική καταγραφή από ευρέως αποδεκτό φορέα σχετικά με την απήχηση και την επισκεψιμότητά της κατά τους τελευταίους δώδεκα (12) προ της υποβολής της αίτησης μήνες, που συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα περί της πληρότητας και ορθότητας της μέτρησης. Επίσης οφείλει να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.), η οποία περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) μία (1) έως τέσσερις (4) βασικές θεματικές ενότητες, με σειρά από την κύρια θεματολογία προς τις κατά σειρά προτεραιότητας δευτερεύουσες θεματολογίες, του περιεχομένου της,

β) μία (1) έως τρεις (3) βασικές κατηγορίες κοινού - στόχου, με σειρά από το βασικότερο κοινό - στόχο προς τα δευτερεύοντα,

γ) γεωγραφική στόχευση.

4. Για την πρώτη εγγραφή στο Μ.Η.Τ., ο ηλεκτρονικός τύπος πρέπει να λειτουργεί ανελλιπώς με τον ίδιο τίτλο και στο ίδιο όνομα τομέα, επί ένα (1) έτος πριν από την υποβολή της αίτησης. Η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου ισχύει και για την περίπτωση επανεγγραφής ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Η.Τ. είτε κατόπιν διαγραφής του είτε κατόπιν εκούσιας μη ανανέωσης της εγγραφής του.

Σε περίπτωση συγχώνευσης δύο (2) ή περισσότερων επιχειρήσεων ηλεκτρονικού τύπου, ο χρόνος λειτουργίας καθεμιάς ιστοσελίδας πριν από τη συγχώνευση προσμετράται για τον υπολογισμό του ελάχιστου χρονικού διαστήματος του πρώτου εδαφίου, εφόσον ο χρόνος καθεμιάς υπερβαίνει το ήμισυ του προαναφερόμενου ελάχιστου χρόνου.»

Άρθρο 11

Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μητρώου Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 11 ν. 5005/2022

Το άρθρο 11 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί πιστοποίησης εγγραφής, καταχώρισης και αριθμού Μ.Η.Τ., αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Πιστοποίηση εγγραφής - Καταχώριση - Αριθμός Μ.Η.Τ.

1. Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε., με απόφασή της, πιστοποιεί την εγγραφή του ηλεκτρονικού τύπου, όπως αυτός ορίζεται στην περ. β) του άρθρου 3, στο Μ.Η.Τ., αφού διαπιστώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 10. Η απόφαση εκδίδεται εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή πλήρους φακέλου της αίτησης. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 10, η αίτηση εγγραφής ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Η.Τ. απορρίπτεται. Η απόφαση κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση της αιτούσας επιχείρησης.

2. Ο ηλεκτρονικός τύπος, με την εγγραφή του στο Μητρώο, αποκτά μοναδικό αριθμό Μ.Η.Τ. και σήμα, τα οποία αναρτά υπο-

χρεωτικά στην αρχική σελίδα.

3. Κατάλογος του πιστοποιημένου ηλεκτρονικού τύπου αναρτάται στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Ε.Ε.»

Άρθρο 12
Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών
εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο Μητρώο
Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση άρθρου 13
ν. 5005/2022

Το άρθρο 13 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί υποχρέωσης γνωστοποίησης μεταβολών εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στο Μ.Η.Τ., αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13
Υποχρέωση γνωστοποίησης μεταβολών στο Μ.Η.Τ.

1. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρονικού τύπου, των οποίων ο ηλεκτρονικός τύπος έχει εγγραφεί στο Μ.Η.Τ., υποχρεούνται να γνωστοποιούν στο Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.) οποιαδήποτε μεταβολή των στοιχείων που έχουν δηλωθεί για την εγγραφή είτε η μεταβολή αφορά στην επιχείρηση είτε στον ηλεκτρονικό τύπο, εντός εξήντα (60) ημερών από τη συντέλεσή της. Η μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων ή μεριδίων της επιχείρησης, η οποία είναι ιδιοκτήτρια ηλεκτρονικού τύπου, καθώς και η μεταβολή του εταιρικού της τύπου συνιστά μεταβολή στοιχείων κατά την έννοια της παρούσας. Κατ' εξαίρεση, δεν υπόκειται σε γνωστοποίηση η μεταβίβαση μετοχών εταιρείας εισηγμένης σε ρυθμιζόμενη αγορά, η οποία υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης σύμφωνα με τον ν. 3556/2007 (Α' 91) ή την ενωσιακή νομοθεσία ή υπόκειται σε ισοδύναμα διεθνή πρότυπα τα οποία εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια των πληροφοριών σχετικά με το ιδιοκτησιακό της καθεστώς.

2. Εφόσον η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης διαπιστώσει παράλειψη γνωστοποίησης μεταβολής, με απόφασή της διαγράφεται ο ηλεκτρονικός τύπος από το Μ.Η.Τ., εάν η παράλειψη αφορά σε αυτόν ή το σύνολο του ηλεκτρονικού τύπου της επιχείρησης, εάν η παράλειψη αφορά στην επιχείρηση.

3. Η απόφαση της παρ. 2 κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση, η οποία μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής, μετά την πάροδο δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής, μη εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 14.»

Άρθρο 13
Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης ηλεκτρονικού
τύπου σε άλλη επιχείρηση - Προσθήκη άρθρου 13Α
στον ν. 5005/2022

Στον ν. 5005/2022 (Α' 236), προστίθεται άρθρο 13Α ως εξής:

«Άρθρο 13Α
Εγγραφή σε περίπτωση μεταβίβασης
ηλεκτρονικού τύπου σε άλλη επιχείρηση

Σε περίπτωση μεταβίβασης του ηλεκτρονικού τύπου, που έχει εγγραφεί στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.), στο σύνολό του, με οποιονδήποτε τρόπο και για οποιαδήποτε αιτία, περιλαμβανομένων και των περιπτώσεων μεταβίβασης του ηλεκτρονικού τύπου στο πλαίσιο διάσπασης ή συγχώνευσης, εφόσον η μεταβίβαση έχει ως συνέπεια την αλλαγή της επιχείρησης στην οποία ο ηλεκτρονικός τύπος ανήκει και ανεξαρτήτως αν αυτή επιφέρει καθολική διαδοχή, η επιχείρηση στην οποία μεταβιβάζεται ο ηλεκτρονικός τύπος οφείλει να υποβάλει, εντός εξήντα (60) ημερών από τη συντέλεση της μεταβίβασης, νέα αίτηση εγγραφής στο Μ.Η.Τ., μη εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρου 14.»

Άρθρο 14

Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου - Αντικατάσταση
άρθρου 14 ν. 5005/2022

Το άρθρο 14 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί της διαδικασίας εγγραφής και ανανέωσης εγγραφής στο Μ.Η.Τ., αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14
Διαδικασία εγγραφής και ανανέωσης
εγγραφής στο Μ.Η.Τ.

1. Για την πρώτη εγγραφή ηλεκτρονικού τύπου στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου υποβάλλει αίτηση στο Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.) από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι την 30ή Ιουνίου και από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 30ή Νοεμβρίου κάθε έτους. Η αιτούσα επιχείρηση συνυποβάλλει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των προϋποθέσεων πρώτης εγγραφής, όπως αυτά καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 27, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων. Εφόσον από τον έλεγχο των δικαιολογητικών που προσκομίζονται διαπιστωθεί ότι πληρούνται το σύνολο των προϋποθέσεων εγγραφής, ο ηλεκτρονικός τύπος εγγράφεται στο Μ.Η.Τ..

Αν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης δεν πληρούνται οποιαδήποτε από τις νόμιμες προϋποθέσεις εγγραφής, η αιτούσα επιχείρηση δύναται να συμπληρώσει την αίτηση εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την ενημέρωσή της από το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει. Αν οι προϋποθέσεις δεν πληρωθούν εντός της παραπάνω προθεσμίας, το αίτημα εγγραφής απορρίπτεται με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, που κοινοποιείται στην αιτούσα επιχείρηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει.

Η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου δύναται να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής για τον ηλεκτρονικό τύπο της μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) μηνών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης.

2. Η εγγραφή του ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Η.Τ. και η πιστοποίηση εγγραφής της παρ. 1 του άρθρου 11 ισχύουν για τρία (3) έτη. Για την ανανέωση της εγγραφής, η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-Ε.Ψ.Π.) ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 10, από την 1η Σεπτεμβρίου έως την 30ή Σεπτεμβρίου του έτους εντός του οποίου λήγει η ισχύς της πιστοποίησης.

Αν το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, απορρίπτεται το αίτημα ανανέωσης της εγγραφής, με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, η οποία κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση, ο ηλεκτρονικός τύπος διαγράφεται από το Μ.Η.Τ. και ανακαλείται η πιστοποίηση εγγραφής του άρθρου 11. Αίτηση επανεγγραφής του μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης, μη εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1.

Για το χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης ανανέωσης της εγγραφής στο Μ.Η.Τ. μέχρι την ανανέωση της πιστοποίησης από το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας της Γ.Γ.Ε.Ε., εξακολουθεί να ισχύει η πιστοποίηση που έχει ληφθεί.

3. Αν το Τμήμα Μητρώων και Διαφάνειας διαπιστώσει είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή κατόπιν ελέγχου, σύμφωνα με τα άρθρα 17 έως 21, ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της εγγραφής στο Μ.Η.Τ., ο ηλεκτρονικός τύπος διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης και ανακαλείται η ισχύς της πιστοποίησης του άρθρου 11. Η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου δύναται να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης, μη

εφαρμοζομένων των προθεσμιών της παρ. 1. Αν η επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου υποπέσει στην ίδια ή διαφορετική παράβαση των κανόνων εγγραφής και διατήρησης της εγγραφής στο Μ.Ε.Τ. εντός πέντε (5) ετών από την προηγούμενη παράβαση, νέα αίτηση εγγραφής, ανεξάρτητα από τις προθεσμίες της παρ. 1, δεν μπορεί να υποβληθεί πριν από την παρέλευση δύο (2) ετών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής.»

Άρθρο 15
Επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον έντυπο και στον ηλεκτρονικό τύπο - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 5005/2022

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 16 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί της επιχείρησης που δραστηριοποιείται στον έντυπο και στον ηλεκτρονικό τύπο, οι λέξεις «εγγράφεται και στα δύο (2)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εγγράφει τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο της στα αντίστοιχα» και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Επιχείρηση που δραστηριοποιείται
στον έντυπο και στον ηλεκτρονικό τύπο

Επιχείρηση που δραστηριοποιείται και στον έντυπο και στον ηλεκτρονικό τύπο, δύναται να εγγράφει τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο της στα αντίστοιχα Μητρώα. Δικαιολογητικά που υποβλήθηκαν για την εγγραφή στο Μ.Ε.Τ., δύναται να υποβληθούν και για την εγγραφή στο Μ.Η.Τ.. Ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός δημοσιογράφων και λοιπού προσωπικού που δηλώνεται από την επιχείρηση για την εγγραφή στο ένα Μητρώο, προσμετράται για την εγγραφή της και στο άλλο Μητρώο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΛΕΓΧΩΝ

Άρθρο 16
Δειγματοληπτικός έλεγχος επιχειρήσεων με εγγεγραμμένο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου - Τροποποίηση τίτλου Κεφαλαίου Δ' Μέρους Β' και αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 5005/2022

1. Στον τίτλο του Κεφαλαίου Δ' του Μέρους Β' του ν. 5005/2022 (Α' 236), διαγράφονται οι λέξεις «ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΜΗΤΡΩΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ» και ο τίτλος του Κεφαλαίου Δ' διαμορφώνεται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ»

2. Το άρθρο 17 του ν. 5005/2022, περί του δειγματοληπτικού ελέγχου εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17
Δειγματοληπτικός έλεγχος επιχειρήσεων με
εγγεγραμμένο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο στα
Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου

Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι το εγγεγραμμένο έντυπο ή ο εγγεγραμμένος ηλεκτρονικός τύπος στο Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) και στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.), αντίστοιχα, πληροί τις προϋποθέσεις εγγραφής στο αντίστοιχο Μητρώο, η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε. διενεργεί, ετησίως, τυχαίους αυτοματοποιημένους δειγματοληπτικούς διοικητικούς ελέγχους, βάσει των μεθόδων της στατιστικής επιστήμης, σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε καθεμία από τις εξής κατηγορίες: α) επί των ημερήσιων πανελλαδικών εφημερίδων, β) επί των λοιπών πανελλαδικών εφημερίδων, γ) επί των ημερήσιων περιφερειακών εφημερίδων, δ)

επί των εβδομαδιαίων περιφερειακών εφημερίδων, ε) επί των ημερήσιων τοπικών εφημερίδων, στ) επί των εβδομαδιαίων τοπικών εφημερίδων, ζ) επί των περιφερειακών εκδόσεων με περιοδικότητα άνω της δεκαπενθήμερης κυκλοφορίας, η) επί των περιοδικών και θ) επί του ηλεκτρονικού τύπου. Η επιχείρηση, στην οποία ανήκει το έντυπο ή ο ηλεκτρονικός τύπος, οφείλει να υποβάλει, εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία αποστολής σχετικού αιτήματος της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η ελεγχόμενη επιχείρηση, τα σχετικά δικαιολογητικά. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία ή δεν αποδειχθεί από τα δικαιολογητικά που θα προσκομισθούν ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις εγγραφής, με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, η οποία κοινοποιείται στην επιχείρηση στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση, το έντυπο ή ο ηλεκτρονικός τύπος διαγράφεται από τα αντίστοιχα μητρώα και ανακαλείται η πιστοποίηση του άρθρου 5 ή του άρθρου 11, αντίστοιχα. Αίτημα επανεγγραφής του έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14, αντίστοιχα.»

Άρθρο 17
Κριτήρια διενέργειας επιτόπιου ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 18 ν. 5005/2022

Στο άρθρο 18 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί των κριτηρίων διενέργειας επιτόπιου ελέγχου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «εγγεγραμμένες επιχειρήσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης επιχείρησης για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχει εγγεγραμμένα στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου, αντίστοιχα.», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18
Κριτήρια διενέργειας επιτόπιου ελέγχου

Επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης επιχείρησης για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχει εγγεγραμμένα στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου, αντίστοιχα, διενεργείται υποχρεωτικά στο πλαίσιο χειρισμού καταγγελιών που αφορούν στην τήρηση των προϋποθέσεων του παρόντος, καθώς και σε κάθε περίπτωση που κριθεί αναγκαίος για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων του παρόντος όπως ενδεικτικά:

α) όταν για τη διαπίστωση των προϋποθέσεων ανανέωσης και διατήρησης της εγγραφής στα Μητρώα, κρίνεται απαραίτητη η επαλήθευση στοιχείων μέσω επιτόπιου ελέγχου και

β) προκειμένου να ελεγχθούν μεταβολές ή έκτακτες καταστάσεις στην επιχείρηση, οι οποίες είναι δυνατόν να επηρεάσουν το αντικείμενο της πιστοποίησης.

Επιπλέον των ανωτέρω ελέγχων η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε. διενεργεί, ετησίως, αυτοματοποιημένους επιτόπιους ελέγχους, σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) τουλάχιστον επί των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Έντυπου Τύπου και τρία τοις εκατό (3%) τουλάχιστον επί των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου.»

Άρθρο 18
Επιτόπιος έλεγχος - Όργανα, διαδικασία και αποτέλεσμα ελέγχου - Τροποποίηση άρθρου 19 ν. 5005/2022

Στο άρθρο 19 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί επιτόπιου ελέγχου των εγγεγραμμένων στα Μητρώα επιχειρήσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, οι λέξεις «εγγεγραμμένης στο αντίστοιχο Μητρώο επιχείρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις

«ελεγχόμενης επιχείρησης για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχει εγγεγραμμένα στα Μητρώα», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 προστίθενται οι λέξεις «και τα λοιπά πρόσωπα που μπορούν να συμμετέχουν στον έλεγχο, δ) στην παρ. 3, δα) στο πρώτο εδάφιο, ι) μετά τη λέξη «κλιμάκιο», διαγράφεται η λέξη «ελέγχου» και ιι) οι λέξεις «τα έγγραφα ταυτοπροσωπίας και τις σχετικές αποφάσεις» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ειδικά έγγραφα ταυτοπροσωπίας και ανάθεσης», δβ) στο δεύτερο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «Στο πλαίσιο του ελέγχου», δγ) προστίθενται εδάφια τρίτο και τέταρτο, ε) οι παρ. 4 και 5 αντικαθίστανται και το άρθρο 19, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19

Επιτόπιος έλεγχος επιχειρήσεων για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχουν εγγεγραμμένα στα μητρώα έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου

1. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις της ελεγχόμενης επιχείρησης για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχει εγγεγραμμένα στα Μητρώα, καθώς και σε καταστήματα και σημεία πώλησης στις περιοχές κυκλοφορίας, από κλιμάκιο αποτελούμενο από δύο (2) έως τέσσερις (4) ελεγκτές της Γ.Γ.Ε.Ε.. Το κλιμάκιο ελέγχου συγκροτείται με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε.. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο τόπος διενέργειας του ελέγχου. Στο κλιμάκιο ελέγχου δεν συμμετέχουν άτομα που η σχέση τους με την ελεγχόμενη επιχείρηση δύναται να επηρεάσει την αμεροληψία και την αντικειμενικότητα του ελέγχου. Στα κλιμάκια ελέγχου και ανάλογα με τις ανάγκες, δύναται να συμμετέχουν, επιπλέον, εμπειρογνώμονες και εκπαιδευόμενοι ελεγκτές.

2. Οι ελεγκτές και τα λοιπά πρόσωπα που μπορούν να συμμετέχουν στον έλεγχο εφοδιάζονται με ειδικά έγγραφα ταυτοπροσωπίας, τα οποία υποχρεούνται να επιδεικνύουν στους ελεγχόμενους κατά τη διάρκεια των ελέγχων. Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε. καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει τις προς έλεγχο επιχειρήσεις, το αντικείμενο και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου. Της διενέργειας του ελέγχου προηγείται μελέτη και αξιολόγηση των δεδομένων και στοιχείων του φακέλου των ελεγχόμενων επιχειρήσεων.

3. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, το κλιμάκιο ενημερώνει τους ελεγχόμενους για τους σκοπούς του ελέγχου και επιδεικνύει τα ειδικά έγγραφα ταυτοπροσωπίας και ανάθεσης διενέργειας του ελέγχου. Οι ελεγκτές, ενδεικτικά, δύναται να διαπιστώνουν την πραγματική κυκλοφορία των εντύπων, να ελέγχουν ότι τα έντυπα πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές και ότι το έντυπο που κυκλοφορεί ταυτίζεται με το αναρτώμενο στην πλατφόρμα του αντίστοιχου Μητρώου. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης έχουν τις αρμοδιότητες της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 (Α' 253), περί σύστασης Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως. Οι ελεγχόμενοι υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση να παρέχουν συνδρομή στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα κατά την εκτέλεση του έργου τους.

4. Στο τέλος της επιτόπιας διαδικασίας συμπληρώνεται εις διπλούν πρακτικό ελέγχου, στο οποίο καταγράφονται τα ευρήματα και οι διαπιστώσεις των ελεγκτών, ανεξαρτήτως της διαπίστωσης ή μη συμμόρφωσης. Τα δύο (2) αντίτυπα του πρακτικού συνοπογράφονται από τους ελεγκτές και από τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή τον νόμιμο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, ο οποίος έχει δικαίωμα να εκθέσει τις επιφυλάξεις του, οι οποίες καταγράφονται στο πρακτικό ελέγχου. Άρνηση υπογραφής εκ μέρους του παριστάμενου υπεύθυνου της επιχείρησης ή του εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου σημειώνεται επί του πρακτικού ελέγχου. Η σχετική σημείωση αποτελεί πλήρη απόδειξη της γνώσης της επιχείρησης σχετικά με τον έλεγχο που διενεργήθηκε.

Το ένα αντίτυπο του πρακτικού παραδίδεται στην επιχείρηση και το δεύτερο κατατίθεται στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης.

5. Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι απαι-

τούμενες προϋποθέσεις για την εγγραφή ή διατήρηση της εγγραφής στα αντίστοιχα Μητρώα ή στο Υπομητρώο, η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, με το πρακτικό ελέγχου, τάσσει προθεσμία δέκα (10) ημερών στην ελεγχόμενη επιχείρηση για παροχή εξηγήσεων. Εάν οι εξηγήσεις κριθούν ανεπαρκείς ή η ταχθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, η οποία κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η ελεγχόμενη επιχείρηση, το έντυπο ή ο ηλεκτρονικός τύπος της ελεγχόμενης επιχείρησης διαγράφεται από το αντίστοιχο Μητρώο ή το Υπομητρώο, ανακαλείται η πιστοποίηση του άρθρου 5 ή του άρθρου 11, αντίστοιχα, και δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση για την επανεγγραφή του για τους επόμενους έξι (6) μήνες από την κοινοποίηση της διαγραφής, με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14, αντίστοιχα. Η απόφαση κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η επιχείρηση.»

Άρθρο 19

Διασταυρωτικοί έλεγχοι - Τροποποίηση άρθρου 20 ν. 5005/2022

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 20 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί διασταυρωτικού ελέγχου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. α αντικαθίσταται πλην του πρώτου εδαφίου, β) η περ. γ αντικαθίσταται και το άρθρο 20, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20

Διασταυρωτικός έλεγχος

Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης δύναται να διενεργεί διασταυρωτικούς ελέγχους, οι οποίοι, ανάλογα με το αν η επιχείρηση είναι έντυπο ή ηλεκτρονικού τύπου, δύνανται να είναι: α) επιτόπιοι, σε σημεία πώλησης και διάθεσης έντυπου τύπου ή β) διοικητικοί έλεγχοι ηλεκτρονικού τύπου μέσω διαδικτύου. Συγκεκριμένα:

α) Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, δύναται να διενεργεί ελέγχους σε κάθε χώρο πώλησης, διάθεσης, μεταφοράς έντυπου τύπου, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεχής ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων του παρόντος που αφορούν στην παραγωγή, κυκλοφορία, διακίνηση, επισήμανση του έντυπου τύπου, καθώς και την καταχρηστική ή μη ορθή χρήση του σήματος. Στο τέλος του ελέγχου συμπληρώνεται εις διπλούν πρακτικό ελέγχου, στο οποίο καταγράφονται τα ευρήματα και οι διαπιστώσεις των ελεγκτών, ανεξαρτήτως της διαπίστωσης ή μη συμμόρφωσης. Τα δύο (2) αντίτυπα του πρακτικού συνοπογράφονται από τους ελεγκτές και από τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή τον νόμιμο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του, ο οποίος έχει δικαίωμα να εκθέσει τις επιφυλάξεις του, οι οποίες καταγράφονται στο πρακτικό ελέγχου. Άρνηση υπογραφής εκ μέρους του παριστάμενου υπευθύνου της επιχείρησης ή του εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου σημειώνεται επί του πρακτικού ελέγχου. Η σχετική σημείωση αποτελεί πλήρη απόδειξη της γνώσης της επιχείρησης σχετικά με τον έλεγχο που διενεργήθηκε.

Το ένα αντίτυπο του πρακτικού παραδίδεται στην επιχείρηση και το δεύτερο κατατίθεται στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης.

β) Η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης δύναται να διενεργεί ελέγχους ιστοσελίδων ή ιστοτόπων, προκειμένου να διασφαλίσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων που τίθενται στο παρόν σχετικά με την πιστοποίηση μιας επιχείρησης ηλεκτρονικού τύπου.

γ) Αν κατά τη διενέργεια των εν λόγω ελέγχων διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 10, η Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, με το πρακτικό ελέγχου της περ. α), τάσσει προθεσμία δέκα (10) ημερών για παροχή εξηγήσεων. Εφόσον οι εξηγήσεις κριθούν ανεπαρκείς, το έντυπο ή ο ηλεκτρονικός τύπος της επιχείρησης διαγράφεται από το αντί-

στοιχο Μητρώο με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης και ανακαλείται η πιστοποίηση των άρθρων 5 και 11, αντίστοιχα. Αίτημα για επανεγγραφή μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της διαγραφής στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει η ελεγχόμενη επιχείρηση, με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14.»

Άρθρο 20
Αδυναμία ολοκλήρωσης ελέγχου - Τροποποίηση
παρ. 2 άρθρου 21 ν. 5005/2022

Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί αδυναμίας ολοκλήρωσης ελέγχου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο οι λέξεις «της επιχείρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του εγγεγραμμένου εντύπου ή ηλεκτρονικού τύπου», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν το κλιμάκιο ελέγχου αντιμετωπίσει προβλήματα συνεργασίας με τον ελεγχόμενο, όπως ενδεικτικά άρνηση ελέγχου ή παροχής στοιχείων, ενημερώνει τον ιδιοκτήτη ή τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης, εφόσον είναι διαφορετικό πρόσωπο. Αν η αδυναμία συνεργασίας συνεχίζεται, το κλιμάκιο ελέγχου αποφασίζει τη διακοπή του ελέγχου με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, καταγράφοντας στο πρακτικό ελέγχου το πρόβλημα που έχει ανακύψει. Ανάλογα με τη σοβαρότητα των προβλημάτων που καταγράφονται, η Διεύθυνση δύναται να αποφασίσει την ανάκληση της πιστοποίησης και τη διαγραφή του εγγεγραμμένου εντύπου ή ηλεκτρονικού τύπου από τα Μητρώα. Αίτημα για επανεγγραφή μπορεί να υποβληθεί μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ - ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗ-
ΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟ-
ΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 21
Δημοσιότητα δεδομένων - Τροποποίηση τίτλων άρθρων
22, 23 και τροποποίηση άρθρου 24 ν. 5005/2022

1. Στον τίτλο του άρθρου 22 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί απαγόρευσης διαφήμισης φορέων του Δημοσίου, διαγράφονται οι λέξεις «σε μη πιστοποιημένα έντυπα ή ιστοσελίδες ενημερωτικού περιεχομένου» και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 22
Απαγόρευση διαφήμισης φορέων του Δημοσίου
και της Γενικής Κυβέρνησης»

2. Στον τίτλο του άρθρου 23 του ν. 5005/2022, περί απαγόρευσης συμμετοχής σε κρατικά προγράμματα ενισχύσεων, διαγράφονται οι λέξεις «σε μη πιστοποιημένα έντυπα ή ιστοσελίδες ενημερωτικού περιεχομένου» και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23
Απαγόρευση συμμετοχής
σε κρατικά προγράμματα ενισχύσεων»

3. Στο άρθρο 24 του ν. 5005/2022, περί δημοσιότητας δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ι) η λέξη «ιστοσελίδας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ηλεκτρονικού τύπου» β) η περ. ια) καταργείται και το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 24
Δημοσιότητα δεδομένων

Τα Μητρώα των άρθρων 4 και 10 είναι προσβάσιμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-E.Ψ.Π.). Ειδικότερα, μέσω της Πύλης παρέχεται πρόσβαση στα ακόλουθα στοιχεία: α) επωνυμία, β) διακριτικός τίτλος, γ) νομική μορφή, δ) έδρα, ε) διεύθυνση οργανωμένου γραφείου, στ) Α.Φ.Μ. και αρμόδια Δ.Ο.Υ., ζ) ονοματεπώνυμο εκδότη για τον έντυπο και διαχειριστή ιστοσελίδας για τον ηλεκτρονικό τύπο, διευθυντή, διευθυντή σύνταξης, η) στοιχεία ιδιοκτητή μέχρι φυσικού προσώπου, θ) περιοδικότητα, ι) τίτλος εντύπου και ονομασία ηλεκτρονικού τύπου, ια) [Καταργείται], ιβ) θεματικές ενότητες, ιγ) κοινό - στόχος για τον ηλεκτρονικό τύπο, ιδ) γεωγραφική εμβέλεια και περιοχές κυκλοφορίας για τον έντυπο τύπο και γεωγραφική στόχευση για τον ηλεκτρονικό τύπο.»

Άρθρο 22
Επιτροπή για την τήρηση των αρχών της
δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας -
Τροποποίηση παρ. 4 και 9 άρθρου 25 ν. 5005/2022

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 25 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί της Επιτροπής για την τήρηση των αρχών της δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας, οι λέξεις «της επιχείρησης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του εντύπου ή ηλεκτρονικού τύπου» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Επιτροπή διατυπώνει εγγράφως απλή γνώμη εντός δέκα (10) ημερών από τότε που περιήλθε σε γνώση της η κρινόμενη υπόθεση και ακολούθως διαβιβάζει τον σχετικό φάκελο στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, η οποία εκδίδει απόφαση περί διαγραφής ή μη του έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου από τα αντίστοιχα Μητρώα.»

2. Στην παρ. 9 του άρθρου 25 του ν. 5005/2022 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) η λέξη «Επιχείρηση» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ο έντυπος ή ηλεκτρονικός τύπος», αβ) η λέξη «ένταξης» αντικαθίσταται από τη λέξη «εγγραφής», αγ) στο τέλος προστίθεται η λέξη «, αντίστοιχα», β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «έκδοσης του εντύπου ή λειτουργίας της ιστοσελίδας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου» και η παρ. 9, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Ο έντυπος ή ηλεκτρονικός τύπος που διαγράφεται από τα Μητρώα με την απόφαση της παρ. 4, δύναται να υποβάλει εκ νέου αίτηση εγγραφής μετά την πάροδο δύο (2) ετών, κατόπιν γνώμης της ειδικής Επιτροπής και εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 10, αντίστοιχα. Σε περίπτωση μεταβίβασης της επιχείρησης έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου, το διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση της διετίας ισχύει για τη διάδοχο επιχείρηση. Σε περίπτωση μεταβίβασης του μέσου, το διάστημα που απομένει μέχρι τη συμπλήρωση της διετίας ισχύει για τον νέο ιδιοκτήτη.»

Άρθρο 23
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προδιαγραφές εκτύπωσης
εντύπων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9
στο άρθρο 27 του ν. 5005/2022

1. Στην περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 5005/2022 (Α' 236), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, οι λέξεις «την παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 2 και 2Α» και η παρ. 4, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γ.Γ.Ε.Ε. και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται:

α) τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται ηλεκτρονικά από κάθε επιχείρηση ηλεκτρονικού τύπου, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 2Α και τις περ. α), β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 10,

β) κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 10.»

2. Στο άρθρο 27 του ν. 5005/2022, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Με κοινή απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κα-

θορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές εκτύπωσης των εντύπων της περ. ζ) της παρ. 4 του άρθρου 4.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 24 Μεταβατικές διατάξεις

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος υποβάλλεται αίτηση ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) από την 1η έως την 31η Μαρτίου 2027. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου υποβάλλεται: α) για τα έντυπα που έχουν εγγραφεί ή έχει ανανεωθεί η εγγραφή τους από την έναρξη της λειτουργίας του Μητρώου και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, β) για τα έντυπα των οποίων η ανανέωση εκκρεμεί και γ) για τα έντυπα που εγγράφονται στο Μητρώο από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι και την 28η Φεβρουαρίου 2027, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 5005/2022 (Α' 236) ως προς τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης.

2. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, υποβάλλεται αίτηση ανανέωσης εγγραφής στο Μητρώο Ηλεκτρονικού Τύπου (Μ.Η.Τ.) από την 1η έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2027. Η αίτηση του πρώτου εδαφίου υποβάλλεται: α) για τον ηλεκτρονικό τύπο που έχει εγγραφεί ή έχει ανανεωθεί η εγγραφή του από την έναρξη της λειτουργίας του Μητρώου και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, β) για τον ηλεκτρονικό τύπο του οποίου εκκρεμεί η ανανέωση και γ) για τον ηλεκτρονικό τύπο που εγγράφεται στο Μητρώο από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι και την 31η Αυγούστου 2027, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 5005/2022 ως προς τη διάρκεια της πιστοποίησης.

3. Για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο που έχουν διαγραφεί από το Μ.Ε.Τ. και το Μ.Η.Τ. κατ' εφαρμογή του ν. 5005/2022, όπως ίσχυε μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί να υποβληθεί αίτηση για την επανεγγραφή τους, με την προϋπόθεση της συμπλήρωσης έξι (6) μηνών από την ημερομηνία διαγραφής, μη εφαρμοζόμενων των προθεσμιών του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 8 και του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 5005/2022, αντίστοιχα. Για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο, για τα οποία έχουν εκδοθεί περισσότερες της μίας αποφάσεις διαγραφής από τα Μητρώα, εφαρμόζονται οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 5005/2022.

4. Οι επιχειρήσεις έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου, για τα έντυπα και τον ηλεκτρονικό τύπο των οποίων έχει εκδοθεί απόφαση αρχικής εγγραφής ή ανανέωσης της εγγραφής στο Μ.Ε.Τ. και στο Μ.Η.Τ. ή εκκρεμεί η έκδοση τέτοιας απόφασης, υποχρεούνται, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε τα έντυπα και ο ηλεκτρονικός τύπος αυτών να πληρούν στο εξής τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 10 του ν. 5005/2022, αντίστοιχα, όπως αυτά τροποποιούνται με τα άρθρα 5 και 10 του παρόντος.

5. Ειδικά για το έτος 2025 οι αιτήσεις για την αρχική εγγραφή εντύπου στο Μ.Ε.Τ. και ηλεκτρονικού τύπου στο Μ.Η.Τ., υποβάλλονται μέχρι και την 18η Ιουλίου και από την 1η Σεπτεμβρίου έως και την 30ή Νοεμβρίου, κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 8 και της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 5005/2022, όπως αντικαθίστανται από τα άρθρα 9 και 14, αντίστοιχα, του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ' ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ - ΑΜΟΙΒΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3548/2007

Άρθρο 25 Σύσταση Υπομητρώου Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου - Τροποποίηση άρθρου 2 ν. 3548/2007

Στο άρθρο 2 του ν. 3548/2007 (Α' 68), περί σύστασης

Υπομητρώου Περιφερειακού και Τοπικού Τύπου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, αα) το εισαγωγικό εδάφιο αντικαθίσταται, αβ) στην περ. δ) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο, β) στην παρ. 3, βα) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) οι λέξεις «νομίμως κατατεθειμένος στην Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας του ν. 4808/2021 (Α' 101)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο οποίος έχει υποβληθεί νόμιμα στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2874/2000 (Α' 286) και την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» (Β' 3520), όπως εκάστοτε ισχύει», ββ) στο πέμπτο εδάφιο της περ. β) οι λέξεις «τριάντα (30)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σράντα πέντε (45)», γ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α) της παρ. 4 γα) η λέξη «αυθημερόν» διαγράφεται, γβ) προστίθενται οι λέξεις «, εντός οκτώ (8) ημερών από την έκδοσή του» και το άρθρο 2, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2 Σύσταση Υπομητρώου περιφερειακού και τοπικού τύπου

1. Συστήνεται στο ηλεκτρονικό Μητρώο Έντυπου Τύπου (Μ.Ε.Τ.) που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης (Γ.Γ.Ε.Ε.) ηλεκτρονικό Υπομητρώο περιφερειακού και τοπικού τύπου, στο οποίο καταχωρίζονται, σε ειδικές μερίδες, τα στοιχεία των εφημερίδων περιφερειακού και τοπικού τύπου, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1.

2. Οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες καταχωρίζονται στο Υπομητρώο με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε., ύστερα από αίτηση του νόμιμου εκπροσώπου τους, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) έχουν πωλήσεις, κατ' ελάχιστον τετρακοσίων (400) φύλλων ανά έκδοση. Σε περιφερειακές ενότητες με πληθυσμό μικρότερο των ογδόντα χιλιάδων (80.000) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία διενεργηθείσα απογραφή πληθυσμού, οι ανωτέρω εφημερίδες αρκεί να έχουν κατ' ελάχιστον πωλήσεις διακοσίων πενήντα (250) φύλλων ανά έκδοση,

β) η εκτύπωση της εφημερίδας γίνεται, ανεξαρτήτως σελίδων, για μεν τις ημερήσιες, σε χαρτί επιφάνειας συνολικού εμβαδού, κατά κατώτατο όριο, δεκαέξι χιλιάδων εννιοκοσίων τριάντα έξι τετραγωνικών εκατοστών (16.936 τ.εκ.), για δε τις εβδομαδιαίες, σε χαρτί επιφάνειας συνολικού εμβαδού, κατά κατώτατο όριο, είκοσι πέντε χιλιάδων τετρακοσίων τεσσάρων τετραγωνικών εκατοστών (25.404 τ.εκ.).

Σε περιφερειακές ενότητες με πληθυσμό μικρότερο από ογδόντα χιλιάδες (80.000) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε τελευταία διενεργηθείσα δημόσια απογραφή, η εκτύπωση της εφημερίδας γίνεται, ανεξαρτήτως σελίδων, για τις ημερήσιες σε χαρτί επιφάνειας συνολικού εμβαδού, κατά κατώτατο όριο, δώδεκα χιλιάδων επτακοσίων δύο τετραγωνικών εκατοστών (12.702 τ.εκ.) και για τις εβδομαδιαίες σε χαρτί επιφάνειας συνολικού εμβαδού, κατά κατώτατο όριο, είκοσι ενός χιλιάδων εκατόν εβδομήντα τετραγωνικών εκατοστών (21.170 τ.εκ.),

γ) οι περιφερειακές εφημερίδες περιλαμβάνουν επίκαιρη και ενημερωτική ύλη για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος της περιφερειακής ενότητας όπου εδρεύουν, σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής τους ύλης. Οι τοπικές εφημερίδες περιλαμβάνουν επίκαιρη και ενημερωτική ύλη για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος του δήμου όπου εδρεύουν σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) της συνολικής τους ύλης. Ως θέματα τοπικού ενδιαφέροντος για την κάλυψη του ανωτέρω ποσοστού του πενήντα τοις εκατό (50%), νοούνται και τα σχετικά με τις αντίστοιχες περιφερειακές ενότητες του δήμου όπου εδρεύουν. Ειδικά για τις τοπικές εφημερίδες που έχουν έδρα στον Δήμο Αθηναίων και στον Δήμο Θεσσαλονίκης, ως θέ-

ματα τοπικού ενδιαφέροντος για την κάλυψη του ανωτέρω ποσοστού του πενήντα τοις εκατό (50%), νοούνται και τα σχετικά με τις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, αντίστοιχα,

δ) να διατηρούν γραφεία στην έδρα τους, όπως αυτή αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 1.

Σε περίπτωση διαπίστωσης μη συνδρομής των προϋποθέσεων της παρούσας, η αίτηση καταχώρισης στο Υπομητρώο απορρίπτεται με απόφαση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης. Η απόφαση κοινοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση της αιτούσας επιχείρησης έντυπου τύπου. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5005/2022 (Α' 236) εφαρμόζεται και για την άσκηση ένστασης και αίτησης ακύρωσης κατά της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου.

3. Για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων του παρόντος, οι περιφερειακές και τοπικές εφημερίδες υποχρεούνται κατά την πρώτη εγγραφή τους στο Μητρώο Έντυπου Τύπου, να αποστέλλουν ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε., εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αρχικής αίτησης εγγραφής, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη της εφημερίδας σχετικά με τους δημοσιογράφους που απασχολεί και τα χρονικά διαστήματα απασχόλησής τους, η οποία συνοδεύεται από βεβαίωση ασφάλισης του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα των δημοσιογράφων που νομίμως απασχολεί. Επιπλέον, προσκομίζεται πίνακας προσωπικού, ο οποίος έχει υποβληθεί νόμιμα στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2874/2000 (Α' 286) και την υπό στοιχεία 40331/Δ1.13521/13.9.2019 απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Επανακαθορισμός όρων ηλεκτρονικής υποβολής εντύπων αρμοδιότητας Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)» (Β' 3520), όπως εκάστοτε ισχύει.

β) αντίγραφα των περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. όλων των τριμήνων που συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναφέρεται ότι στις δηλώσεις αυτές έχουν συμπεριληφθεί τα έσοδα από την πώληση των αντιτύπων και των συνδρομών, τα νόμιμα παραστατικά παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών συναφούς σκοπού ή το θεωρημένο τιμολόγιο του πρακτορείου διανομής τύπου που αφορούν στις εκάστοτε εκδόσεις της εφημερίδας. Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες μπορεί να παρέχονται από τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ.) ή από ιδιωτικές ταχυδρομικές επιχειρήσεις είτε αυτές είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) είτε όχι. Σε περίπτωση διακίνησης της εφημερίδας με δικά της μέσα, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του νομίμως απασχολούμενου διανομέα, σχετικά με τον αριθμό των κατ' έκδοση διανομμένων φύλλων. Αν ο διανομέας είναι ασφαλισμένος στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ), εκτός της ανωτέρω υπεύθυνης δήλωσης, προσκομίζονται σύμβαση νομίμως κατατεθειμένη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και αντίγραφα των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών που εκδόθηκαν νομίμως για την υπηρεσία που παρέχεται από τον διανομέα. Σε περίπτωση απόλυσης ή οικειοθελούς αποχώρησης του διανομέα, δεν δημιουργείται κώλυμα ως προς την ένταξη στο Υπομητρώο, εφόσον προσληφθεί άλλος διανομέας εντός χρονικού διαστήματος σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία παραίτησης ή απόλυσης του προηγούμενου.

4. α) Οι προϋποθέσεις καταχώρισης στο Υπομητρώο της παρ. 2 πρέπει να συντρέχουν και σε περίπτωση μη ουσιαστών αλλαγών του τίτλου της εφημερίδας, προκειμένου η εφημερίδα να εγγραφεί στο Υπομητρώο. Η διαπίστωση του ουσιαστού ή μη χαρακτήρα της αλλαγής του τίτλου εφημερίδας λαμβάνει χώρα σύμφωνα με την παρ. 3, καθώς και με την ανάρτηση στην πλατφόρμα του Μ.Ε.Τ., ενός αντιτύπου κάθε φύλλου της, εντός οκτώ (8) ημερών από την έκδοσή του.

β) Επιτρέπεται ετησίως, κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών, από Ιούνιο έως και Αύγουστο, η διακοπή της έκδοσης των ημε-

ρήσιων περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων για μία (1) μόνο φορά για δέκα (10) συνεχόμενες ημερολογιακές ημέρες και των εβδομαδιαίων για δεκαπέντε (15) ημέρες κατ' ανώτατο όριο. Θεωρείται δικαιολογημένη επίσης η διακοπή της έκδοσης των ημερήσιων και εβδομαδιαίων περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων μόνο κατά τις επίσημες αργίες, κατά τις τοπικές αργίες και για λόγους ανωτέρας βίας.»

Άρθρο 26

Κατανομή καταχωρίσεων - Προσθήκη περ. αα) στην υποπαρ. 1 της παρ. Α του άρθρου 3 του ν. 3548/2007

Στην υποπαρ. 1 της παρ. Α του άρθρου 3 του ν. 3548/2007 (Α' 68), περί κατανομής των καταχωρίσεων, μετά την περ. α) προστίθεται περ. αα) ως εξής:

«αα) Στις περιφερειακές ενότητες, στις οποίες εκδίδεται μία ημερήσια εφημερίδα αρκεί η δημοσίευση σε μία (1) ημερήσια και σε δύο (2) τουλάχιστον εβδομαδιαίες εφημερίδες της περιφερειακής ενότητας στην οποία πρόκειται να λάβει χώρα η υπηρεσία ή η μελέτη, η προμήθεια αγαθών ή η εκτέλεση έργου, σύμφωνα με το αντικείμενο της διακήρυξης ή της προκήρυξης, εφόσον υπάρχουν.»

Άρθρο 27

Κυρώσεις - Αντικατάσταση άρθρου 5 ν. 3548/2007

Το άρθρο 5 του ν. 3548/2007 (Α' 68), περί κυρώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5

Κυρώσεις - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης της Γ.Γ.Ε.Ε., διαγράφεται από το Υπομητρώο περιφερειακού και τοπικού τύπου εφημερίδα:

α) εάν καταχώρισε δημοσίευση με αμοιβή μεγαλύτερη ή μικρότερη της προβλεπόμενης στην υπ' αρ. 2/82452/0020/12.11.2008 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών «Καθορισμός της τιμής των καταχωρούμενων στον τύπο υπηρεσιακών δημοσιευμάτων του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ.» (Β' 2441),

β) εάν καταχώρισε δημοσιεύσεις της παρ. 3 του άρθρου 1, μέσω διαφημιστικών γραφείων ή άλλων ενδιαμέσων,

γ) σε κάθε άλλη περίπτωση μη τήρησης των νόμιμων προϋποθέσεων εγγραφής στο Υπομητρώο και παραβίασης υποχρεώσεων που προβλέπονται για τις εφημερίδες στον παρόντα.

Η εφημερίδα δύναται να υποβάλει νέα αίτηση εγγραφής μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής, μη εφαρμοζομένης της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 2. Αν η εφημερίδα υποπέσει στην ίδια ή διαφορετική παράβαση των περ. α) έως γ), εντός πέντε (5) ετών από την προηγούμενη παράβαση, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα αίτηση εγγραφής στο Υπομητρώο, ανεξάρτητα από τις προθεσμίες της παρ. 2 του άρθρου 2, πριν από την παρέλευση δύο (2) ετών από την κοινοποίηση της απόφασης διαγραφής.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, η οποία εκδίδεται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Διεύθυνσης Εποπτείας Μέσων Ενημέρωσης, επιβάλλεται πρόστιμο από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ σε βάρος του φορέα ή της επιχείρησης ή του οργανισμού που ανέθεσε την καταχώριση δημοσιεύσεων της παρ. 3 του άρθρου 1:

α) σε περιφερειακή ή τοπική εφημερίδα, η οποία δεν συμπεριλαμβάνεται στην απόφαση του άρθρου 2,

β) μέσω διαφημιστικών γραφείων ή άλλων ενδιαμέσων.

Σε περίπτωση υποτροπής, το ανώτατο όριο διπλασιάζεται.

3. Για την περ. β) της παρ. 1 και την περ. β) της παρ. 2 επιβάλλεται πρόστιμο από τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ και σε βάρος του διαφημιστικού γραφείου ή του ενδιαμέσου που μεσολάβησε σε καταχώριση δημοσιεύσεων

της παρ. 3 του άρθρου 1.

Σε περίπτωση υποτροπής, το ανώτατο όριο διπλασιάζεται.

4. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, η σοβαρότητα της παράβασης, η ωφέλεια που αποκομίστηκε από αυτήν και το σύνολο των συνθηκών και των περιστάσεων τέλεσής της.

5. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης μπορούν να προβαίνουν, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, σε ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώνουν την τήρηση του παρόντος. Κατά τη διενέργεια του ελέγχου, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης έχουν τις αρμοδιότητες της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 (Α' 253), περί σύστασης Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.), οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.

6. Οι αποφάσεις για την επιβολή των προστίμων του παρόντος αποτελούν νόμιμους τίτλους για την είσπραξή τους ως δημοσίων εσόδων, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), και αποτελούν έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού.

7. Το ύψος των προστίμων των παρ. 2 και 3 μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού που είναι αρμόδιος για τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

ΜΕΡΟΣ Δ' ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Άρθρο 28 Δικτύωση ραδιοφωνικών σταθμών - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 11 άρθρου 11 ν. 3592/2007

Η περ. β) της παρ. 11 του άρθρου 11 του ν. 3592/2007 (Α' 161), περί της έκδοσης αδειών, των όρων και του περιεχομένου της άδειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Επιτρέπεται η δικτύωση ραδιοφωνικών σταθμών διαφορετικών περιοχών, μετά από ειδική άδεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.), υπό την προϋπόθεση ότι όλοι οι σταθμοί που δικτυώνονται περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο της ως άνω εποπτικής Αρχής ως νομίμως λειτουργούντες, και υποβάλλουν το αντίγραφο της συμφωνίας δικτύωσης. Οι σταθμοί που δικτυώνονται μπορούν να μεταδίδουν το πρόγραμμα του συνεργαζόμενου με αυτούς σταθμού για έξι (6) ώρες ημερησίως, κατ' ανώτατο όριο, με την προϋπόθεση ότι κατά τον χρόνο της δικτύωσης αναφέρεται ανά μισή ώρα εκπομπής ο διακριτικός τίτλος του σταθμού με τον οποίο υπάρχει δικτύωση, καθώς και η έναρξη, η διάρκεια και η λήξη του χρόνου δικτύωσης και εφόσον δεν αναιρείται ο χαρακτήρας του προγράμματος.

Εκτός από τη μετάδοση του προγράμματος σταθμού με τον οποίο υπάρχει δικτύωση κατά τους όρους της παρούσας, απαγορεύεται στους τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς να αναμεταδίδουν το πρόγραμμα άλλου, ελληνικού ή ξένου, σταθμού, εκτός από σύντομες ελληνόγλωσσες ενημερωτικές εκπομπές. Σε περίπτωση παράβασης της παρούσας επιβάλλονται από το Ε.Σ.Ρ. οι κυρώσεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2328/1995 (Α' 159).»

Άρθρο 29 Ραδιοφωνικοί σταθμοί πολιτικών κομμάτων - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 40 του ν. 4779/2021

Στο άρθρο 40 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί μεταβίβασης ραδιοφωνικών επιχειρήσεων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και στους ραδιοφωνικούς σταθμούς πολιτικών κομμάτων που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ. ως νομίμως λειτουργούντες, εφόσον εξακολουθούν να εκπροσωπούνται στο Ελληνικό Κοινοβούλιο. Η απώλεια εκπροσώπησης πολιτικού κόμματος στο Ελληνικό Κοινοβούλιο συνεπάγεται την ανάκληση της άδειας ή της βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Τα αποτελέσματα της ανάκλησης επέρχονται από την κοινοποίηση της ανακλητικής απόφασης στον εκπρόσωπο του πολιτικού κόμματος στο οποίο

ανήκει ο ραδιοφωνικός σταθμός.»

ΜΕΡΟΣ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος υποδιανομένων και υποπρακτόρων τύπου - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 6 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, προστίθεται περ. ε) και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το τεκμήριο του παρόντος δεν εφαρμόζεται:

- α) στα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα,
- β) σε όσους αμείβονται σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 12, εφόσον συμβάλλονται με έως και τρία (3) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και σε ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές που συμβάλλονται με έως και δύο (2) ασφαλιστικές επιχειρήσεις και δηλώνουν ως επαγγελματική έδρα την κατοικία τους,
- γ) σε πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%),
- δ) σε καφενεία που βρίσκονται σε οικισμούς της χώρας με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων,
- ε) στους υποδιανομείς και υποπράκτορες τύπου, εφόσον συμβάλλονται με έως και τρία (3) κεντρικά ή περιφερειακά πρακτορεία διανομής ημερήσιου τύπου, περιοδικού τύπου και εν γένει εντύπων, για τις προμήθειες που εισπράττουν από την παροχή υπηρεσίας προς τα πρακτορεία.»

Άρθρο 31 Εφαρμογή διατάξεων για τους Ειδικούς Λογαριασμούς Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) στην Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας - Προσθήκη παρ. 15 στο άρθρο 473 του ν. 4957/2022

Στο άρθρο 473 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί τελικών και μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 15 ως εξής:

«15. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου ΚΖ', πλην εκείνων που αφορούν στη σύσταση, οργάνωση, λειτουργία και διοίκηση των Ε.Λ.Κ.Ε., τη συγκρότηση της Επιτροπής Ερευνών, καθώς και του άρθρου 257, εφαρμόζονται και στο Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία «Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας» (Αρχή). Όπου στον νόμο αναφέρεται Α.Ε.Ι. ή Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι., νοείται η Αρχή. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ερευνών του άρθρου 232, καθώς και οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου Διοίκησης του Α.Ε.Ι. που σχετίζονται με τη διαχείριση των πόρων των Ε.Λ.Κ.Ε. ασκούνται από τριμελή επιτροπή που συστήνεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Επιτροπής Ερευνών του άρθρου 233 ασκούνται από τον πρόεδρο της τριμελούς επιτροπής του τρίτου εδαφίου. Οι αρμοδιότητες της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Μ.Ο.Δ.Υ.) του Ε.Λ.Κ.Ε. του άρθρου 235 ασκούνται από την αντίστοιχη οργανική μονάδα της Αρχής. Οι αρμοδιότητες του Προϊσταμένου της Μονάδας Οικονομικής και Διοικητικής Υποστήριξης (Π.Μ.Ο.Δ.Υ.) του άρθρου 236 ασκούνται από τον προϊστάμενο της οργανικής μονάδας του πέμπτου εδαφίου. Ως Επισημοποιημένος Υπεύθυνος έργου/προγράμματος ορίζεται μέλος του κάθε φύσεως προσωπικού της Αρχής, εφόσον είναι κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος ή εφόσον ασκεί καθήκοντα προϊσταμένου οργανικής μονάδας ή εξωτερικός συνεργάτης, εφόσον είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος. Μέχρι την έγκριση του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης, τα ζητήματα του άρθρου 259 ρυθμίζονται με απόφαση της τριμελούς επιτροπής του τρίτου εδαφίου.»

Άρθρο 32

**Ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας του Ν.Π.Δ.Δ.
με την επωνυμία «Εθνική Αρχή
Κυβερνοασφάλειας» - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν.
5086/2024**

Στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 5086/2024 (Α' 23), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «τηρουμένων των ελάχιστων απαιτήσεων του άρθρου 10,» διαγράφονται, β) προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Αρχής, καταρτίζεται ο Οργανισμός της Αρχής. Με τον Οργανισμό δύνανται να ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία της Αρχής και ιδίως:

α) Η οργάνωση και διάρθρωση της Αρχής σε οργανικές μονάδες, η σύσταση, συγχώνευση και κατάργηση οργανικών μονάδων, οι στρατηγικοί σκοποί των Γενικών Διευθύνσεων, οι επιχειρησιακοί στόχοι των Διευθύνσεων και οι αρμοδιότητες των Τμημάτων και των λοιπών οργανικών μονάδων.

β) Τα προσόντα διορισμού ή πρόσληψης κατά θέση, κλάδο και ειδικότητα, η σύσταση, η αναδιάρθρωση και η κατάργηση θέσεων προσωπικού, κάθε βαθμού, κλάδου και ειδικότητας.

γ) Ο τίτλος και η περιγραφή καθηκόντων κάθε θέσης ευθύνης, η κάλυψη των θέσεων ευθύνης από το προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, η κατηγορία και οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων, εφαρμοζόμενης της περ. α) του άρθρου 97 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), περί τήρησης του προβαδίσματος των κατηγοριών εκπαίδευσης, και τα προσόντα που απαιτούνται για την επιλογή και τοποθέτηση σε θέση ευθύνης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Αρχής, είναι δυνατή η ρύθμιση των θεμάτων οργάνωσης και διάρθρωσης των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών της Αρχής, μέχρι τη θέση σε ισχύ του Οργανισμού του πρώτου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2026.»

Άρθρο 33

**Παράταση συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου
ορισμένου χρόνου προσωπικού της Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.**

1. Η διάρκεια της ισχύος των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού, που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), δυνάμει των υπό στοιχεία (ΣΟΧ) 1/2022 και (ΣΟΧ) 2/2022 προκηρύξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου και των οποίων η λήξη ορίστηκε με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5167/2024 (Α' 207) για τις 30.6.2025, παρατείνεται για το προσωπικό, το οποίο απασχολείται στην Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε., κατά την 30ή.6.2025 αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης τακτικού προσωπικού που διενεργείται και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.6.2026.

2. Η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134), όπως και κάθε άλλης σχετικής γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια των ως άνω άρθρων. Σε κάθε πε-

ρίπτωση απαγορεύεται η μετατροπή των ανωτέρω συμβάσεων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

**ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 34
Έναρξη ισχύος**

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

2. Το άρθρο 30, περί εξαίρεσης από τον τεκμαρτό προσδιορισμό κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα για τους υποδιανομείς και τους υποπράκτορες τύπου, ισχύει από το φορολογικό έτος 2024.

Αθήνα,

2025

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

3. ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

5. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

6. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

7. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

8. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

9. ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

10. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

11. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

12. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

13. Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.
ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 20.22' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 20 Ιουνίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ